Nālandā-Devanāgarī-Pāli-Series

THE

APADĀNA

(PART I)

[KHUDDAKANIKĀYA, Vol. VI]

General Editor

BHIKKHU J. KASHYAP

MUNSHI RAM MANOHAR LAL
ORIENTAL & FOREIGN BOOKSELLERS & PUBLISHERS
Post Box 1165, Nai Sarak, DELHI-6.

PĀLI PUBLICATION BOARD
(BIHAR GOVERNMENT)

B. E. 2503 V. E. 2016

1959

Sole Agents :
MOTI LAL BANARASI DAS,
Nepali Khapara,
Post Box No. 75,
Varanasi,
(India).

GENERAL PREFACE

The teaching of the prophets is generally distorted by the beliefs of the world and the interpretations of the priests. If we wish to ascertain what the founders of great religions taught, we have to get back to the original sources.

Buddhism in all its forms goes back to the life and teaching of the Buddha. While the austerities practised by him till he attained enlightenment appeal to the Hīnayāna, the Pāli, or the Southern school, his life of service and compassion for 45 years after the attainment of enlightenment is the authority for the Mahāyāna, the Sanskrit or the Northern school.

The religious quest springs from the consciousness of the imperfection and suffering of the World. The questions which worried Tolstoy in the fiftieth year of his life disturb all thinking men. "What is life ? Why should I live ? Why should I do anything ? Is there any meaning in life that can overcome inevitable death" ? Nijinzky summed up the whole problem in his *Diary* when he wrote: "The whole life of my wife and of all mankind is death." How can we be saved from the body of this death ? This is the problem of religion.

The Buddha traces suffering to selfish desire. Suffering is the result of tension between a living creature's essential impulse to try to make itself into the centre of the universe and its essential dependence on the rest of creation. Craving is that which binds the individual to the creative process. The individual with selfish desire becomes the slave of the universe. We can overcome suffering only if we get rid of tṛṣṇā or taṇhā. To attempt to get rid of suffering through the various devices of self-deception is not to cease to suffer but to suffer in a different way.

The Buddha formulates the eight-fold path of morality which helps us to eliminate selfish desire and overcome suffering.

When the Upaniṣads declare, "That thou art", *tat tvam asi*, it is not a mere statement of fact. It is a call to action. Make thyself that which thou know thou canst be. Whereas the Hindu mind believes in a permanent element in the individual which can stand firm and unshaken in the midst of change, the Buddhist stresses the dynamic character of the self. No change is possible with an unchanging consciousness. We can achieve the possibilities in us by the exertion of the will rather than by the play of the intellect. Religion is not a creed, but a vital process. It is no use railing against God or destiny when we are ourselves the authors of our disgrace. If few are chosen, it is because few choose to be chosen. The Buddha laid stress on the creative freedom of man. The Buddha did not encourage dependence on the supernatural. He could not conceive of a being capable of creating a world for the express purpose of its creatures praising him. The ten veramaṇīs or prohibitions or abstinences called *daśaśīla* or *daśaśikṣāpada* which the novices in the Path of Buddhism utter are given in these words: "I take upon myself the abstinence, (1) from destroying life, (2) from taking what is not given, (3) from leading an unchaste life, (4) from speaking untruth, (5) from giving myself to intoxicating drugs, (6) from eating at irregular hours, (7) from seeing musical and dancing performances and other shows and pageants, (8) from wearing garlands, perfumes, unguents and other bodily decorations, (9) from using high couches and seats, (10) from accepting gifts of gold and silver." The first five are the Buddhist *pañcaśīla*.

> Pāṇātipātā veramaṇī sikkhāpadaṁ samādiyāmi
> Adinnādānā veramaṇī sikkhāpadaṁ samādiyāmi
> Kāmesu micchācārā veramaṇī sikkhāpadaṁ samādiyāmi
> Musāvādā veramaṇī sikkhāpadaṁ samādiyāmi
> Surā-meraya-majja-pamādaṭṭhānā
> veramaṇī sikkhāpadaṁ samādiyāmi

Conflicts in the world are conflicts in the human soul enlarged. If men were at peace within themselves, the outer conflicts between nations would inevitably cease. By practising the Buddha's pañcaśīla we will develop patience, courage, love

and unselfishness. The Buddha teaches us that even in an age of anxiety and violence, it is possible to gain and maintain inner harmony, which is not at the mercy of outward circumstance.

Nirvāṇaṁ paramaṁ sukhaṁ : Nirvāṇa is the highest bliss. It is not a negative state of annihilation but a positive state of joy, consciousness grown from an unhappy to a beatific one. The Buddha does not tell us that man is but a bubble on the turbulent surface of nature and that he has no destiny save to undergo dissolution. The Hindu affirms that man can realise his identity with Brahman, the ground of all being; the Buddhist says that man can live in a transfigured world where *saṁsāra* and *nirvāṇa* are one. In *Mahā-saccaka Sutta,* the Buddha himself is reported to have described the supreme triumph of reaching the goal of his quest as follows:

> "When this knowledge, this insight had arisen within me, my heart was set free from intoxication of lusts, set free from the intoxication of becomings, set free from the intoxication of ignorance. In me, thus emancipated, there arose the certainty of that emancipation. And I came to know: "Rebirth is at an end. The higher life has been fulfilled. What had to be done has been accomplished. After this present life there is no further for this or that. This last insight did I attain to in the last watch of the night. Ignorance was beaten down, insight arose, darkness was destroyed, the light came, inasmuch as I was there strenuous, earnest, master of myself". Thus ended the struggle of six long years.

The Buddha is said to be a physician. Even as the physician strives to restore to health a sick man, the Buddha tries to restore us to our normal condition. If our leaders become normal, we may be able to replace the present social order in which division, falsehood and violence prevail, by a new one in which humanity, truth and brotherhood will reign.

On the occasion of the 2,500th anniversary of the Buddha's parinirvāṇa, the Government of India decided to publish standard versions in Devanāgarī script of the complete Pāli and the Sanskrit texts of the two schools, Southern and Northern, in the hope that some of the readers of these books may be impelled to love the good, to practise altruism and hold their spirit aloof from the desires and ambitions of the world.

S. Radhakrishnan

INTRODUCTION

1. The Pāli Tipiṭaka

After the passing away of the Buddha at Kusinārā, the disciples had assembled to pay their last homage to him. The Venerable Mahā Kassapa, the chief of the congregation, was delivering words of consolation to the bereaved assembly, reminding them of the declaration of the Buddha : — "It is the very nature of all things near and dear to us that we must divide ourselves from them." Subhadra, a monk who had received ordination in an advanced age, however, did not look gloomy. He took a perverted view of the situation and spoke—"Do not grieve, brothers, for now we are definitely released from the restraint of the Great Teacher and his too rigid discipline. While the Teacher lived, we were constantly rebuked for failing to observe the hard rules ; but, now we are at liberty to do as we please ; therefore, do not grieve." These words sounded a note of warning against the future possible distortion of the Dhamma at the hands of faithless members of a similar category. The Venerable Mahā Kassapa felt an urgent need for convening a Grand Council of the leading Elders of the Saṅgha to make a full collection of the teachings, and also to adopt means for their right preservation and transmission to posterity. He addressed the Bhikkhus thus :— "Come, friends, let us chant together the Dhamma and the Vinaya..." The Venerable Mahā Kassapa drew a list of five hundred names of the topmost disciples to be appointed as members of the Council. At first, the name of the Venerable Ānanda was left out in view of the fact that he had not attained Arahatahood till then. But, as no one else in the Saṅgha had the privilege of listening to the Teacher so very closely and for such a long period of time, his participation was deemed necessary and important. He was, consequently, asked to go to a suitable abode and develop insight, so as to become an

Arahata and be able in time to join the Council. King Ajātasattu made necessary arrangements for the accommodation and convenience of the convention at Rājagaha, a favourite resort of the Teacher himself. A spacious beautiful pavilion was raised for the meeting at the entrance of the Sattapaṇṇi cave, on the northern side of the Vebhāra Hill.

Venerable Ānanda made the best efforts to train himself in developing insight. He kept walking up and down for the whole night absorbed in deep meditation; and, early in the morning, as he was going to stretch himself on the bed, his feet had left the ground and the head had not reached the pillow, at that moment, as if by a flash of light, darkness was dispelled and the sublime light of saint-hood dawned upon him. And, through his miraculous superhuman power of an Arahata, he appeared all of a sudden on his appointed seat in the hall, as if emerging out of the ground, exactly as the proceedings were going to be started.

With the permission of the Saṅgha, Venerable Mahā Kassapa asked Upāli questions on Vinaya, relating to the different monastic transgressions; the matter, the occasion, the individuals concerned, the principal rules (paññatti), the amended rules (anupaññatti) and all other details about them. In this, the Vinaya text was agreed upon and settled. Then, again, with the permission of the Saṅgha, he asked Ānanda questions on the Dhamma; the occasion of a sermon and the person or persons with reference to whom it was preached.[1]

The commentary, Aṭṭhakathā, of a much later date, assumes that the Abhidhamma Piṭaka was also included in the collection of the Dhamma, and that the Tipiṭaka, as it is available to us, was finalised at this very stage.[2]

A century after the passing away of the Buddha, a great controversy arose in the Saṅgha concerning the interpretation of some Vinaya rules. This necessitated the holding of the Second Council at Vesāli. Seven hundred leading Elders

1. *Cullavagga*, Chapter XI. 2. *Sumaṅgalavilāsinī*, *Nidānakathā*.

from distant parts of the country assembled to take part in it; and they had drawn up a new edition of the Scripture, resulting in the fixing up of the Piṭakas, Nikāyas, Aṅgas and Dhammakkhandhas.[1]

A century after, when King Asoka embraced Buddhism and gave patronage to its propagation, the richly furnished monasteries became centres of attraction even for the members of other sects. They donned the yellow robe, either by proper ordination or stealthily, and went about as Bhikkhus enjoying the privileges and honour given to them. They could not, however, leave their own inclinations behind, and began to twist and distort the Doctrine in their own ways. This led to a state of confusion, and it became difficult to distinguish the true principles from the coloured ones. The Elders felt the necessity of safeguarding the purity of the Dhamma by affecting a total purge of the alien elements in the philosophical life of the Saṅgha. This task was entrusted to the Venerable Moggaliputta Tissa, a saint, a thinker and a writer. He compiled a book called the Kathāvatthu, refuting all the foreign theories, which was adopted as a book of the Tipiṭaka at the Third Council held at Pāṭaliputta under his presidentship. After the council, Asoka despatched missionaries to the then civilised parts of the world for a wide propagation of the Dhamma.[2]

Prince Mahinda and Princess Saṅghamittā renounced the world and joined the Order to lead a mission to Sīhaladīpa (Ceylon). Since then, the island became a stronghold of Buddhism, and, even up to this day, has maintained the tradition of Pāli Tipiṭaka with all religious zeal.[3]

Up till then, the Tipiṭaka was traditionally handed down orally from teachers to pupils. The complete Scripture was compiled in the form of books for the first time in Ceylon in 29 B. C., under the patronage of king Vaṭṭagāmaṇi Abhaya, with all the detailed classifications that are now obtained in the Pāli Tipiṭaka of the Theravāda School. This was done

1. *Cullavagga*, Chapter XI. 2. *Mahāvaṁsa*, Chapter V. 3. *Mahāvaṁsa*, op. cit.

at the Council convened for the purpose, known as the Fourth Great Council.[1]

The Fifth Council, according to orthodox tradition, was held at Mandlay, Upper Burma, in 1871, under the patronage of king Mindon. In this Council the entire Pāli Tipiṭaka was revised, re-edited and finally engraved on 729 marble slabs as follows[2]—

Vinaya :	111 slabs
Sutta :	410 slabs
Abhidhamma :	208 slabs

Now, in this present age, there was the necessity of bringing out an upto-date edition of the Tipiṭaka, printed on modern machines. This task was taken up by the Burmese Chaṭṭha-saṅgāyana, the Sixth Great Council, held in Rangoon, which opened on the 17th May, 1954 in the artificially built Rock Cave, specially constructed for this purpose, at a little distance from the city. Two thousand and five hundred of the most erudite Bhikkhus, from all parts of the world, participated in chanting the Tipiṭaka together. A modern printing press was installed in a separate building, and there the texts were printed as soon as they received the sanction of the Saṅgāyana. The Council kept functioning for two years, and concluded on the fullmoon day, May 1956, synchronising with the 2500th Jayanti of the Buddha.

In Ceylon, Burma, Thailand and Cambodia the principal religion of the people is Theravāda Buddhism, that adheres to Pāli Tipiṭaka as its Scripture. There, they have been having editions of it in their own scripts. Pāli Text Society, London, has been able to complete the publication of a major portion of it in Roman characters. But, as yet, it is not fully available in any script of India.

It is with a view to removing this want that the Government of India and the State Government of Bihar have jointly sanctioned a scheme of editing and publishing the entire Pāli

1. *Mahāvaṁsa*, Chapter X–XXIII. 2. वौद्ध धर्म के २५०० वर्ष, १९५६, p. 35.

Tipiṭaka in Devanāgarī, which will be complete in 40 volumes of about 400 pages each. This task has been entrusted to the Devanāgarī Tripiṭaka Publication Department, Nālandā. It aims at presenting a co-ordinated edition of the text based on the printed books in Roman, Sinhalese, Burmese and Siamese scripts.

The following chart will show the distribution of books in the literature :—

TIPIṬAKA

Vinaya Piṭaka	Sutta Piṭaka	Abhidhamma Piṭaka
1. Mahāvagga	1. Dīghanikāya	1. Dhammasaṅgaṇi
2. Cullavagga	2. Majjhimanikāya	2. Vibhaṅga
3. Pācittiya	3. Saṁyuttanikāya	3. Dhātukathā
4. Pārājika	4. Aṅguttaranikāya	4. Puggalapaññatti
5. Parivāra	5. Khuddakanikāya, which contains the following fifteen books :—	5. Kathāvatthu
		6. Yamaka
		7. Paṭṭhāna
	i. Khuddakapāṭha	
	ii. Dhammapada	
	iii. Udāna	
	iv. Itivuttaka	
	v. Suttanipāta	
	vi. Vimānavatthu	
	vii. Petavatthu	
	viii. Theragāthā	
	ix. Therīgāthā	
	x. Jātaka	
	xi. Niddesa	
	xii. Paṭisambhidāmagga	
	xiii. Apadāna	
	xiv. Buddhavaṁsa &	
	xv. Cariyāpiṭaka	

2. The Present Volume

The Apadāna is a collection of the previous life-stories of the Buddha, Solitary Buddha, the Chief Disciples, and many

other Arahants. The chief concluding stress being to show that even the smallest meritorious act has the potentiality to give great results even after aeons. Due to the mythological nature of these, scholars are of opinion that the compilation of this book represent a date much later than that of any other. All the Apadānas are in *Gāthās*, stanzas, put in the mouth of the saints themselves, with the note at the end—"thus the Venerable.........spoke the above stanzas."

The main book of the Apadāna consists of two parts—relating to the male and female saints. We have followed the suggestion of the Burmese Chaṭṭhasaṅgāyana in distributing the contents of the book in the two volumes, and including the Buddhavaṁsa and the Cariyāpiṭaka in the second.

The Buddhavaṁsa gives an account of the previous Buddhas with whom the Bodhisatta had come in contact and about whom they had made the prediction that he would attain Perfect Enlightenment. It is interesting to note that the Jain mythology also gives a similar account of the previous Tirthaṅkaras. It is interesting all the more that even the number of the previous Buddhas and previous Tirthaṅkaras are not very different.

The Cariyāpiṭaka is series of matrical narrations, put in the mouth of the Buddha himself giving accounts of his previous lives, taken from the Jātakas, showing how he had fulfilled the ten *Pāramitās* for the attainment of Buddhahood.

As these two volumes are completely in *Gāthās*, they provide rich materials for studies in old Pāli prosody.

3. The Present Edition

This presents a co-ordinated edition in Devanāgarī of the sixth Volume of the Khuddaka Nikāya, the Apadāna (I), based on the following Versions of the text :—

The Apadāna I :—Burmese—Chaṭṭhasaṅgāyana publication, 1956 ; Siamese—Mahāmakuṭa Government publication, 1926 ; Sinhalese, edited by Bhikkhu A. P. Buddhadatta Mahāthera, 1930 and Roman, edited by Mary E. Lilly (P.T.S. 1925).

For preparing our MSS, we have adopted the Chaṭṭhasaṅgāyana edition as our basic text, an edition that has been brought out by the efforts and sanction of an international Saṅgha constituting of the zealous holders of the orthodox Theravāda tradition.

As regards the principles of editing we have tried our best to observe the same as adopted in the previous volumes.

** ** **

Our learned Editor, Shri Birbal Sharma, M. A. and Bhikkhu Kumar Kassapa have made the final revision of the press copy and have supervised the printing of the same.

VĀRĀNASĪ. BHIKKHU J. KASHYAP

21.11.59.

आमुख

१. पालि तिपिटक

कुशीनगर में बुद्ध के निर्वाण के पश्चात् उनके शिष्यगण एकत्रित हो अपनी-अपनी श्रद्धाञ्जलि अर्पित कर रहे थे। उस समय सङ्घनायक आयुष्मान् 'महाकस्सप' सभी को सान्त्वना देते हुए बुद्ध के उपदेश का स्मरण दिला रहे थे—"सभी वस्तुयें अनित्य हैं और उनसे वियोग होना अवश्यम्भावी है"। उस परिषद् में 'सुभद्द' नामक एक वृद्ध प्रव्रजित भिक्षु भी था, जो दुःखी होने के स्थान पर बुद्ध के निर्वाण पर प्रसन्नता प्रकट करते हुए कह रहा था—"भिक्षुओ, दुःखी मत हो। अब हम उस महाश्रमण के कठिन नियन्त्रण से मुक्त हो गये। वह बराबर कहता रहता था–'यह करना तुम्हें विहित है और यह नहीं'। अब हम स्वेच्छा से जो चाहेंगे करेंगे और जो नहीं चाहेंगे नहीं करेंगे। अतः आप लोग दुःखी न हों"। 'सुभद्द' के इन शब्दों से चेतावनी सी मिली और आयुष्मान् 'महाकस्सप' ने इस आवश्यकता का अनुभव किया कि प्रमुख भिक्षुओं की एक बैठक का आयोजन हो, जिसमें बुद्ध-वचन का प्रामाणिक संग्रह कर लिया जाय, जिससे धर्म की सुरक्षा हो सके और आगामी पीढ़ियों में उसकी परम्परा अबाध गति से चल सके। अतः उन्होंने भिक्षुओं को सम्बोधित किया—"आवुसो, हम लोग 'धम्म' और 'विनय' का सङ्गायन करें"। उन्होंने उक्त बैठक में भाग लेने के लिये सुयोग्य भिक्षुओं की एक नामावली तैयार की। पहले तो उन्होंने आयुष्मान् आनन्द का नाम उसमें सम्मिलित नहीं किया; क्योंकि तब तक वे अर्हत्-पद को प्राप्त न कर सके थे। परन्तु सम्पूर्ण सङ्घ में भगवान् के निकटतम सम्पर्क में रहकर उनके वचन श्रवण करने का सौभाग्य आयुष्मान् आनन्द के अतिरिक्त और किसी को नहीं प्राप्त हुआ था। अतः अन्त में आयुष्मान् 'महाकस्सप' को उनका भी नाम सम्मिलित करना पड़ा। आयुष्मान् आनन्द भी पूरी श्रद्धा और वीर्य से ध्यानाभ्यास में तल्लीन हो गये, जिससे वे बैठक की तिथि के पूर्व ही अर्हत्-पद की प्राप्ति करने में समर्थ हो सकें।

तत्कालीन मगध-सम्राट् अजातशत्रु ने राजगृह के 'वेभार' पर्वत के उत्तर-पार्श्व में स्थित 'सत्तपण्णी' गुहा के द्वार पर एक विस्तृत रम्य मण्डप का निर्माण कराया, जिसमें भिक्षुओं की उक्त बैठक प्रारम्भ हुई।

उधर आयुष्मान् आनन्द को भी अपने प्रयत्न में सिद्धि-लाभ हुआ। सारी रात वे ध्यानमग्न हो चङ्क्रमण करते रहे। प्रातःकाल जैसे ही वे शय्या पर लेटने के लिये बैठे, उनके पैर भूमि से उठ चुके थे और उनका सिर तकिये तक पहुँचा भी न था कि इसी बीच उनका अज्ञानान्धकार नष्ट हो गया और उनमें परम ज्ञान की ज्योति का प्रादुर्भाव हुआ। उन्होंने अर्हत्-पद को प्राप्त कर लिया। अपनी दिव्य शक्ति से वे बैठक प्रारम्भ होने के क्षण ही मण्डप में अपने लिये निर्धारित आसन पर ऐसे विराजमान हुए मानों वे पृथ्वी के गर्भ से उद्भूत हुये हों।

सङ्घ की अनुमति लेकर आयुष्मान् 'महाकस्सप' ने उपालि से विनय के नियम पूछे और आयुष्मान् उपालि ने भी सङ्घ को उन प्रश्नों का सविस्तार उत्तर दिया। फिर उसी प्रकार आयुष्मान् 'महाकस्सप' ने आनन्द से भगवान् बुद्ध के उपदिष्ट धर्म पर प्रश्न किये, जिनका उन्होंने पूर्णरूपेण उत्तर दिया। इस प्रकार इसमें 'विनय' और 'धम्म' दोनों का संग्रह किया

गया[1]। पर इस सङ्गीति के कई शताब्दी पश्चात् लिखे गये 'अट्ठकथा-साहित्य' में यह उल्लेख मिलता है कि इसी पहली बैठक में ही 'अभिधम्मपिटक' का भी संग्रह हो गया था और जिस रूप में आज हमें 'तिपिटक' साहित्य मिलता है, उसी रूप में उसका उसी समय निर्माण हुआ था[2]।

बुद्ध-निर्वाण के एक शताब्दी पश्चात् विनय के नियमों को लेकर एक बड़ा विवाद खड़ा हुआ, जिस पर निर्णय करने के लिये वैशाली में एक दूसरी बैठक बुलाई गई। इसमें देश के सुदूर प्रान्तों के चुने हुये विख्यात सात सौ भिक्षु सम्मिलित हुये। इसी कारण यह द्वितीय सङ्गीति 'सप्तशतिका' नाम से प्रसिद्ध है[3]।

इसके एक सौ वर्ष बाद जब सम्राट् अशोक ने बौद्ध-धर्म ग्रहण किया और उसके प्रचार को राज्याश्रय प्राप्त हुआ, तब लाभ देखकर अन्य मतावलम्बी भी बौद्ध-विहारों की ओर आकृष्ट हुये। विधिवत् प्रव्रज्या ग्रहण करके अथवा चुपचाप ही पीले वस्त्र धारण कर वे अपने को बौद्ध-भिक्षु घोषित करके विहारों में रहने लगे। किन्तु उनके लिये अपने पुराने संस्कार और विचार छोड़ना सरल नहीं था। अतः उन्होंने अपनी-अपनी तरह से धर्म की उलट-पलट व्याख्या करनी प्रारम्भ कर दी। फलतः भिक्षु-सङ्घ के बौद्धिक जीवन में एक उच्छृङ्खलता प्रकट हुई और धर्म के वास्तविक स्वरूप का निर्णय कठिन हो गया। धर्म के नायक स्थविर भिक्षुओं ने धर्म की शुद्धता को चिरस्थायी रखने के लिये तथा उसे विरोधी तत्त्वों से मुक्त रखने के लिये एक तीसरी सङ्गीति की आवश्यकता समझी। सम्राट् अशोक के गुरु आयुष्मान् 'मोग्गलिपुत्त तिस्स' के नेतृत्व में पाटलिपुत्र के 'अशोकाराम' नामक विहार में इस सङ्गीति की बैठक हुई। आयुष्मान् 'तिस्स' ने अशुद्ध मतों का खण्डन करते हुए और मौलिक परम्परा से मान्य शुद्ध 'स्थविरवाद' नामक धर्म के स्वरूप का प्रतिपादन करते हुए 'कथावत्थु' नामक एक ग्रन्थ की रचना की, जिसे सङ्घ ने तीसरी सङ्गीति में बुद्ध-वचन का ही गौरव प्रदान किया। आज भी यह 'तिपिटक-साहित्य' का एक अमूल्य ग्रन्थ माना जाता है। इस सङ्गीति के पश्चात् अशोक ने सुदूर देशों में प्रचार करने के निमित्त धर्मदूतों को भेजा[4]।

राजकुमार 'महिन्द' और राजकुमारी 'सङ्घमित्ता' ने गृह त्याग कर भिक्षु-सङ्घ में प्रव्रज्या ग्रहण की। उन लोगों ने दक्षिण में सुदूर लङ्का द्वीप की यात्रा की और वहां वे धर्म की स्थापना करने में सफल हुये। आज तक बौद्ध 'पालि-तिपिटक' की परम्परा लङ्का में अनुप्राणित हो रही है[5]।

ईसा पूर्व २९ में राजा 'वट्टगामिनी अभय' के संरक्षण में एक चौथी सङ्गीति की बैठक हुई, जिसमें सम्पूर्ण 'तिपिटक' लिपिबद्ध कर लिया गया[6]। फिर स्थविरवाद की मान्यता के अनुसार बर्मा देश के माण्डले नामक नगर में १८७१ ई० में राजा मिण्डन के संरक्षण में पांचवीं सङ्गीति का आयोजन हुआ, जिसमें सारे 'तिपिटक' का संशोधन और सम्पादन किया गया और उन्हें सङ्गमर्मर की पट्टियों पर इस प्रकार उत्कीर्ण कर दिया गया[7] :—

विनय	१११ पट्टियाँ
सुत्त	४१० पट्टियाँ
अभिधम्म	२०८ पट्टियाँ

लोग इस आवश्यकता का अनुभव कर रहे थे कि अब इस युग में आधुनिकतम यन्त्रों पर 'तिपिटक' का सुन्दर से सुन्दर मुद्रित संस्करण प्रकाशित किया जाय। वर्मा में होने वाले

१. चुल्लवग्ग, ग्यारहवाँ 'खन्धक'। २. सुमङ्गलविलासिनी, निदानकथा। ३. चुल्लवग्ग, बारहवाँ 'खन्धक'। ४. महावंस, पाँचवाँ अध्याय। ५. महावंस, वहीं। ६. महावंस, अध्याय १०–२३। ७. 'बौद्धधर्म के २५०० वर्ष, १९५६' पृ० ३५।

'छट्ठ-सङ्गायन' में इस अभाव की पूर्ति करने का निश्चय किया गया। राजधानी रंगून से कुछ ही दूर सुन्दर निर्मित पाषाण-गुहा में १७ मई, १९५४ को सङ्गायन की बैठक प्रारम्भ हुई। संसार के विभिन्न देशों से आमन्त्रित ढाई सहस्र विद्वान् भिक्षुओं ने सङ्गायन में भाग लिया। सङ्गायन द्वारा स्वीकृत मूल 'तिपिटक' वहीं अपने मुद्रणालय में मुद्रित कर लिया गया। १९५६ ई० को पचीससौवीं बुद्ध-जयन्ती के दिन सङ्गायन की बैठक पूरी हुई।

लङ्का, बर्मा, थाईलैण्ड और कम्बोडिया में राष्ट्रधर्म बौद्ध-स्थविरवाद है, जिसका सर्वमान्य ग्रन्थ है—'पालि-तिपिटक'। उन देशों में उनकी अपनी-अपनी लिपियों में समय-समय पर 'तिपिटक' के सुन्दर से सुन्दर संस्करण प्रकाशित होते रहे हैं। लन्दन की 'पालि टेक्स्ट सोसायटी' ने भी 'तिपिटक' के अधिकांश का प्रकाशन रोमन लिपि में किया है। किन्तु अभी तक भारतवर्ष की किसी लिपि में यह अमूल्य साहित्य उपलब्ध नहीं है।

इस अभाव की पूर्ति के उद्देश्य से केन्द्रीय तथा बिहार सरकार के संयुक्त प्रयत्न से सम्पूर्ण 'पालि-तिपिटक' को देवनागरी लिपि में सम्पादित तथा मुद्रित करने की योजना स्वीकृत की गई। प्राय: चार-चार सौ पृष्ठों वाले चालीस खण्डों में यह प्रकाशन समाप्त होगा। इसे पूर्ण करने का भार नालन्दा के 'देवनागरी त्रिपिटक प्रकाशन विभाग' को सौंपा गया है। इस प्रकाशन का मुख्य उद्देश्य रोमन, सिंहली, बर्मी तथा स्यामी लिपियों में मुद्रित ग्रन्थों के आधार पर एक प्रामाणिक देवनागरी-संस्करण उपस्थित करना है।

'तिपिटक' के ग्रन्थों का विभाजन किस प्रकार है, यह निम्न तालिका से प्रकट होगा:—

तिपिटक

विनयपिटक	सुत्तपिटक	अभिधम्मपिटक
१. महावग्ग	१. दीघनिकाय	१. धम्मसङ्गणि
२. चुल्लवग्ग	२. मज्झिमनिकाय	२. विभङ्ग
३. पाराजिक	३. संयुत्तनिकाय	३. धातुकथा
४. पाचित्तिय	४. अङ्गुत्तरनिकाय	४. पुग्गलपञ्ञत्ति
५. परिवार	५. खुद्दकनिकाय	५. कथावत्थु
		६. यमक
		७. पट्ठान

खुद्दकनिकाय:

(१) खुद्दकपाठ
(२) धम्मपद
(३) उदान
(४) इतिवुत्तक
(५) सुत्तनिपात
(६) विमानवत्थु
(७) पेतवत्थु
(८) थेरगाथा
(९) थेरीगाथा
(१०) जातक
(११) निद्देस
(१२) पटिसम्भिदामग्ग
(१३) अपदान
(१४) बुद्धवंस
(१५) चरियापिटक

२. प्रस्तुत ग्रन्थ

प्रस्तुत ग्रन्थ में बुद्ध, प्रत्येकबुद्ध, प्रमुख शिष्य तथा अनेकानेक अर्हतों के पूर्व जन्म की कथायें हैं। ये कथायें पूर्णतः गाथाबद्ध हैं, जो उन सन्तों के अपने मुंह से कहाई गई हैं। प्रत्येक के अन्त में यह आता है कि—"इस प्रकार आयुष्मान्.......ने यह गाथायें कहीं।"

अपदान के दो मुख्य भाग हैं—पुरुष सन्तों से सम्बन्धित और स्त्री सन्तों से। यदि पूरा ग्रन्थ एक ही जिल्द में छापा जाता, तो इसका आकार अपेक्षाकृत बड़ा हो जाता। अतः हमने, बर्मी, छट्ठ-सङ्गायन के विभाजन के अनुसार, इसे दो जिल्दों में बांट दिया है। और, दूसरे में बुद्धवंश और चरियापिटक को भी सम्मिलित कर लिया है।

बुद्धवंश में पूर्व-बुद्धों का उल्लेख है, जिनसे बोधिसत्व का साक्षात्कार हुआ था, जिन्होंने यह भविष्यत् वाणी की थी कि—"यह सम्यक् सम्बुद्धत्व का लाभ करेगा।" यह ध्यान देने योग्य बात है कि जैन परम्परा में भी इसी प्रकार पूर्व-तीर्थङ्करों का उल्लेख मिलता है, और यह भी कि उनकी संख्या समान ही है।

चरियापिटक गाथाबद्ध एक छोटा ग्रन्थ है। इसमें जातक के अनुसार बुद्ध के पूर्व जन्मों की कथायें वर्णित हैं, जो बुद्ध के अपने मुंह से कहाई गई हैं, और जो यह दिखाती हैं कि बुद्धत्वलाभ करने के उद्देश्य से बोधिसत्व ने पारमिताओं के पालन में कैसे महान प्रयत्न किये।

प्राचीन पालि छन्द के अध्ययन करने के लिए इन ग्रन्थों का बड़ा उपयोग है।

३. प्रस्तुत संस्करण

प्रस्तुत ग्रन्थ खुद्दकनिकाय के अपदान (१), का नया देवनागरी संस्करण है। यह संस्करण निम्नलिखित ग्रन्थों के आधार पर तैयार किया गया है—

अपदान (१) :—बर्मी-संस्करण, छट्ठ-सङ्गायन प्रकाशन (१९५६); स्यामी-संस्करण, महामकुट राजकीय प्रकाशन (१९२६); सिंहली संस्करण, भिक्षु ए० पी० बुद्धदत्त महाथेर द्वारा सम्पादित (१९३०) और रोमन-संस्करण, मेरी ई० लिली द्वारा सम्पादित (पालि टेक्स्ट सोसायटी, १९२५)

स्थविरवाद परम्परा के चुने हुये प्रतिनिधियों के अन्ताराष्ट्रिय सङ्घ के सोत्साह सम्मिलित प्रयत्न से तैयार किये गये 'छट्ठ-सङ्गायन संस्करण' को हमने अपनी पहली पाण्डुलिपि तैयार करने के लिये आधार-स्वरूप ग्रहण किया है।

इनके सम्पादन में भी हमने वे ही सिद्धान्त स्वीकार किये हैं जो इस माला के पूर्व ग्रन्थों में अपनाये गये हैं।

** ** **

हमारे विद्वान् सम्पादक, श्री बीरबल शर्म्मा, एम० ए०; तथा भिक्षु कुमार कस्सप ने पाण्डुलिपि का अन्तिम संशोधन कर अवधि के भीतर छपाई का कार्य पूरा किया है।

भिक्षु जगदीश काश्यप

वाराणसी
२१. ११. ५९.

THE PĀLI ALPHABET IN DEVANĀGARĪ AND ROMAN CHARACTERS

VOWELS

अ, अ a   आ, आ ā   इ i   ई ī   उ u   ऊ ū   ए e   ओ o

CONSONANTS WITH VOWEL "A"

क ka	ख kha	ग ga	घ gha	ङ ṅa
च ca	छ cha	ज ja	झ, झ jha	ञ ña
ट ṭa	ठ ṭha	ड ḍa	ढ ḍha	ण ṇa
त ta	थ tha	द da	ध dha	न na
प pa	फ pha	ब ba	भ bha	म ma
य ya	र ra	ल la	व va	स sa
		ह ha	ळ ḷa	अं aṁ

VOWELS IN COMBINATION

क ka	का kā	कि ki	की kī	कु ku	कू kū	के ke	को ko
ख kha	खा khā	खि khi	खी khī	खु khu	खू khū	खे khe	खो kho

CONJUNCT-CONSONANTS

क्क kka	ञ्च ñca	द्व dva	म्ब mba
क्ख kkha	ञ्छ ñcha	ध्य dhya	म्भ mbha
क्य kya	ञ्ज ñja	ध्व dhva	म्म mma
क्रि kri	ञ्झ, ञ्भ ñjha	न्त nta	म्य mya
क्ल kla	ट्ट, ट्ट ṭṭa	न्त्व ntva	म्ह mha
क्व kva	ट्ठ, ट्ठ ṭṭha	न्थ ntha	य्य yya
ख्य khya	ड्ड, ड्ड ḍḍa	न्द nda	य्ह yha
ख्व khva	ड्ढ, ड्ढ ḍḍha	न्द्र ndra	ल्ल lla
ग्ग gga	ण्ट ṇṭa	न्ध ndha	ल्य lya
ग्घ ggha	ण्ठ ṇṭha	न्न nna	ल्ह lha
ग्य gya	ण्ड ṇḍa	न्य nya	व्ह vha
ग्र gra	ण्ण ṇṇa	न्ह nha	स्त sta
ङ्क ṅka	ण्ह ṇha	प्प ppa	स्त्र stra
ङ्ख ṅkha	त्त tta	प्फ ppha	स्न sna
ङ्ग, ङ्ग ṅga	त्थ ttha	प्य pya	स्य sya
ङ्घ ṅgha	त्व tva	प्ल pla	स्स ssa
च्च cca	त्य tya	ब्ब bba	स्म sma
च्छ ccha	त्र tra	ब्भ bbha	स्व sva
ज्ज jja	द्द, द्द dda	ब्य bya	ह्म hma
ज्झ, ज्भ jjha	द्ध ddha	ब्र bra	ह्व hva
ञ्ञ ñña	द्य dya	म्प mpa	ळ्ह ḷha
ञ्ह ñha	द्र dra	म्फ mpha	

ा = ā; ि = i; ी = ī; ु = u; ू = ū; े = e; ो = o

१	२	३	४	५	६	७	८	९	०
1	2	3	4	5	6	7	8	9	0

———:o:———

थेरापदानपालि

(पठमो भागो)

सूची

९. तिमिरवग्गो

१०. सुधावग्गो

११. भिक्खदायिवग्गो

१२. महापरिवारवग्गो

१३. सेरेय्यवग्गो

१४. सोभितवग्गो

१५. छत्तवग्गो

१६. बन्धुजीवकवग्गो

१७. सुपारिचरियवग्गो

१८. कुमुदवग्गो

१९. कुटजपुप्फियवग्गो

२०. तमालपुप्फियवग्गो

२१. कणिकारपुप्फियवग्गो

२२. हत्थिवग्गो

२३. आलम्बणदायकवग्गो

२४. उदकासनवग्गो

२५. तुवरदायकवग्गो

३१. पदुमकेसरवग्गो

३२. आरक्खदायकवग्गो

३३. उमापुप्फियवग्गो

३४. गन्धोदकवग्गो

सुत्तपिटके खुद्दकनिकाये

थेरापदानं

(पठमो भागो)

नमो तस्स भगवतो अरहतो सम्मासम्बुद्धस्स

थेरापदानपालि

१. बुद्धवग्गो

१. बुद्धअपदानं

१. तथागतं जेतवने वसन्तं, B. 1
अपुच्छि वेदेहमुनी नतङ्गो ।
"सब्बञ्ञुबुद्धा किर नाम होन्ति,
भवन्ति ते हेतुभि[1] केहि वीर"[2] ॥

२. तदाह सब्बञ्ञुवरो महेसी,
आनन्दभद्दं मधुरस्सरेन ।
"ये पुब्बबुद्धेसु[3] कताधिकारा,
अलद्धमोक्खा जिनसासनेसु ॥

३. "तेनेव सम्बोधिमुखेन धीरा,
अज्झासयेनापि महाबलेन ।
पञ्ञाय तेजेन सुतिक्खपञ्ञा,
सब्बञ्ञुभावं अनुपापुणन्ति ॥

४. "अहम्पि पुब्बबुद्धेसु, बुद्धत्तमभिपत्थयिं,
मनसायेव हुत्वान, धम्मराजा असङ्खिया ।

५. "अथ[4] बुद्धापदानानि, सुणाथ सुद्धमानसा[4] । B. 2, R. 1
तिंसपारमिसम्पुण्णा, धम्मराजा असङ्खिया ॥

६. "सम्बोधिं बुद्धसेट्ठानं, ससङ्घे लोकनायके ।
दसङ्गुली नमस्सित्वा, सिरसा अभिवादयिं[5] ॥

---

१. हेतुहि—सी०, स्या० । २. धीरा—स्या० । ३. सब्बबुद्धेसु—स्या० ।
४. स्या० पोत्थके नत्थि । ५. अभिवादये—स्या० ।

७. "यावता बुद्धखेत्तेसु, रतना विज्जन्ति सङ्घिया।
आकासट्ठा च भूमट्ठा[1], मनसा सब्बमाहरिं[2]॥

८. "तत्थ रूपियभूमियं, पासादं मापयिं[3] अहं।
नेकभुम्मं[4] रतनमयं[5], उब्बिद्धं नभमुग्गतं॥

९. "विचित्तथम्भं सुकतं, सुविभत्तं महारहं।
कनकमयसङ्घाटं, कोन्तच्छत्तेहि[6] मण्डितं॥

१०. "पठमा वेळुरिया भूमि, विमलब्भसमा[7] सुभा।
नळिनजलजाकिण्णा[8], वरकञ्चनभूमिया॥

११. "पवाळंसा[9] पवाळवण्णा, काचि[9] लोहितका सुभा।
इन्दगोपकवण्णाभा[10], भूमि ओभासती दिसा॥

१२. "सुविभत्ता घरमुखा, निय्यूहा[11] सीहपञ्जरा।
चतुरो वेदिका जाला[12], गन्धावेळा[12] मनोरमा॥

१३. "नीला पीता लोहितका, ओदाता सुद्धकाळका।
कूटागारवरूपेता, सत्तरतनभूसिता॥

R. 2 १४. "ओलोकमया पदुमा, वाळविहङ्गसोभिता[13]।
नक्खत्ततारकाकिण्णा, चन्दसूरेहि[14] मण्डिता॥

१५. "हेमजालेन सञ्छन्ना, सोण्णकिङ्किणिकायुता।
वातवेगेन कूजन्ति[15], सोण्णमाला[16] मनोरमा॥

१६. "मञ्जेट्ठकं लोहितकं, पीतकं हरिपिञ्जरं[17]।
नानारङ्गेहि सम्पीतं,[18] उस्सितद्धजमालिनी[19]॥

१७. "न नं[20] बहूनेकसता, फलिका[21] रजतामया।
मणिमया लोहितङ्गा[22], मसारगल्लमया तथा।

१. भुम्मट्ठा—सी०, स्या०। २. सब्बमाहरे—स्या०, रो०। ३. मापये—स्या०, रो०। ४. नेकभूमि—रो०। ५. रतनामयं—म०। ६. तोरणच्छत्त०—सी०। ७. विमलाब्भसमा—सी०। ८. नळिनी०—सी०; नळिना०—स्या०। ९-९. पहट्ठसाखा पवाळवण्णा—स्या०। १०. ०वण्णभा—सी०। ११. निय्युहा—स्या०। १२-१२. जालगन्धावेल०—सी०। १३. वाळविगहसोभिता—सी०। १४. ०सुरियेहि—सी०, स्या०। १५. कुज्जन्ति—स्या०। १६. सोण्णजाला—स्या०। १७. हरिपज्जरं—स्या०। १८. संचित्तं—स्या०। १९. उस्सितद्धजमालिनि—सी०। २०. नाना—सी०, स्या०। २१. फलका—स्या०। २२. लोहितङ्का—सी०, स्या०।

नानासयनविचित्ता,[1] सण्हकासिकसन्थता ॥

१८. "कम्पला[2] दुकूला चीना, पट्टुण्णा पण्डुपावुरा । B. 3
विविधत्थरणं सब्बं, मनसा पञ्ञपेसहं[3] ॥

१९. "तासु तास्वेव भूमीसु, रतनकूटलङ्कतं[4] ।
मणिवेरोचना उक्का, धारयन्ता सुतिट्ठरे ॥

२०. "सोभन्ति एसिका थम्भा, सुभा कञ्चनतोरणा ।
जम्बोनदा सारमया, अथो रजतमयापि च ॥

२१. "नेका सन्धी[5] सुविभत्ता, कवाटग्गळचित्तिता[6] ।
उभतो पुण्णघटानेका, पदुमुप्पलसंयुता ॥

२२. "अतीते सब्बबुद्धे च, ससङ्घे लोकनायके ।
पकतिवण्णरूपेन, निम्मिनित्वा ससावके ॥

२३. "तेन द्वारेन पविसित्वा, सब्बे बुद्धा ससावका ।
सब्बसोण्णमये पीठे, निसिन्ना अरियमण्डला ॥

२४. "ये च एतरहि अत्थि, बुद्धा लोके अनुत्तरा ।
अतीते[7] वत्तमाना च, भवनं सब्बे समाहरिं[8] ॥

२५. "पच्चेकबुद्धेनेकसते, सयम्भू अपराजिते ।
अतीते वत्तमाने च, भवनं सब्बे समाहरिं[8] ॥

२६. "कप्परुक्खा बहू अत्थि, ये दिब्बा ये च मानुसा ।
सब्बं दुस्सं समाहन्ता[9], अच्छादेमि तिचीवरं[10] ॥

२७. "खज्जं[11] भोज्जं सायनीयं[11], सम्पन्नं पानभोजनं ।
मणिमये सुभे पत्ते, संपूरेत्वा अदासहं ॥

२८. "दिब्बवत्थसमा हुत्वा, मट्ठा[12] चीवरसंयुता ।
मधुरा सक्खरा चेव, तेला च मधुफाणिता ॥

---

१. नानासयनचित्तिता--स्या० । २. कम्बला--सी०, स्या० । ३. पञ्ञपेमहं--स्या०, रो० । ४. रतनकूटलङ्कता--सी०, स्या० । ५. नेका सन्नि--सी० । ६. कवाटग्गल०--स्या० । ७. अतीना--सी०, स्या० । ८. समारुहुं--स्या०, रो० । ९. समाहन्त्वा--सी०, स्या० । १०. तिचीवरा--सी० । ११-११. खज्जभोजं मायनियं--स्या० । १२. मट्ठ०--सी० ।

२९. “तप्पिता परमन्नेन, सब्बे ते[1] अरियमण्डला ।
R. 3 रतनगब्भं पविसित्वा, केसरी व गुहासया ॥

३०. “महारहम्हि सयने, सीहसेय्यमकप्पयुं ।
सम्पजाना समुट्ठाय, सयने[2] पल्लङ्कमाभुजुं[2] ॥

B 4 ३१. “गोचरं सब्बबुद्धानं, झानरतिसमप्पिता ।
अञ्ञे धम्मानि देसेन्ति, अञ्ञे कीळन्ति इद्धिया ॥

३२. “अञ्ञे[3] अभिञ्ञा अप्पेन्ति[3], अभिञ्ञा वसिभाविता ।
विकुब्बना विकुब्बन्ति, अञ्ञेनेकसहस्सियो[4] ॥

३३. “बुद्धा पि बुद्धे पुच्छन्ति, विसयं सब्बञ्ञुमालयं ।
गम्भीरं निपुणं ठानं, पञ्ञाय विनिबुज्झरे ॥

३४. “सावका बुद्धे पुच्छन्ति, बुद्धा पुच्छन्ति सावके ।
अञ्ञमञ्ञं च[5] पुच्छित्वा, अञ्ञोञ्ञं[5] ब्याकरोन्ति ते॥

३५. “बुद्धा पच्चेकबुद्धा च, सावका परिचारका ।
एवं सकाय[6] रतिया[6], पासादेभिरमन्ति ते ॥

३६. “छत्ता तिट्ठन्तु रतना, कञ्चनावेळपन्तिका ।
मुत्ताजालपरिक्खित्ता[7], सब्बे धारेन्तु मत्थके ॥

३७. “भवन्तु[8] चेळविताना, सोण्णतारकचित्तिता ।
विचित्तमल्यवितता[9], सब्बे धारेन्तु मत्थके ॥

३८. “वितता मल्यदामेहि, गन्धदामेहि सोभिता ।
दुस्सदामपरिकिण्णा[10], रतनदामभूसिता[11] ॥

---

१. स्या० पोत्थके नत्थि । २-२. सेय्ये पल्लङ्कमाभजुं——स्या० । ३-३. अप्पनायपि कीळन्ति——स्या० । ४. अनेकसतसहस्सियो——स्या० । ५-५. पुच्छन्ति अञ्ञमञ्ञं——स्या० ; पुच्छन्ति०——सी० । ६-६. रतीसु रममाना——स्या ; रतीसु रम्माना——रो० । ७. ०परिक्खित्तं——स्या० । ८. भवन्ति——स्या० । ९. विचित्तमाल्यवितता——सी० ; विचित्तामलयेवितता——स्या० ; विचित्तामल्यवितता——रो० । १०. दुस्सदामेहि परिकिण्णा——सी०, स्या० । ११. ०विभूसिता——सी० ।

३९. "पुप्फाभिकिण्णा सुचित्ता[1], सुरभिगन्धभूसिता[1] ।
गन्धपञ्चङ्गुलिकता,[2] हेमच्छदनछादिता ॥

४०. "चतुद्दिसा पोक्खरञ्ञो, पदुमुप्पलसन्थता ।
सोवण्णरूपा खायन्तु, पद्मरेणुरजुग्गता[3] ॥

४१. "पुप्फन्तु पादपा सब्बे, पासादस्स समन्ततो ।
सयञ्च पुप्फा मुञ्चित्वा, गन्त्वा[4] भवनमोकिरुं ॥

४२. "सिखिनो तत्थ नच्चन्तु, दिब्बहंसा[5] पकूजरे[5] ।
करवीका[6] च गायन्तु, दिजसङ्घा समन्ततो ॥

४३. "भेरियो सब्बा वज्जन्तु, वीणा सब्बा रसन्तु[7] ता ।
सब्बा सङ्गीति वत्तन्तु, पासादस्स समन्ततो ॥

४४. "यावता बुद्धखेत्तम्हि, चक्कवाळे[8] ततो परे[8] । B 5, R. 4
महन्ता जोतिसम्पन्ना, अच्छिन्ना[9] रतनामया ॥

४५. "तिट्ठन्तु सोण्णपल्लङ्का, दीपरुक्खा जलन्तु ते ।
भवन्तु एकपज्जोता, दससहस्सिपरम्परा[10] ॥

४६. "गणिका लासिका चेव, नच्चन्तु अच्छरागणा ।
नानारङ्गा पदिस्सन्तु, पासादस्स समन्ततो ॥

४७. "दुमग्गे पब्बतग्गे वा, सिनेरुगिरिमुद्धनि[11] ।
उस्सापेमि धजं सब्बं, विचित्तं पञ्चवण्णिकं ॥

४८. "नरा नागा च गन्धब्बा, सब्बे देवा उपेन्तु ते ।
नमस्सन्ता पञ्जलिका, पासादं परिवारयुं ॥

४९. "यं किञ्चि कुसलं कम्मं, कत्तब्बं किरियं मम ।
कायेन वाचा मनसा, तिदसे सुकतं[12] कतं ॥

५०. "ये सत्ता सञ्ञिनो अत्थि, ये च सत्ता असञ्ञिनो ।
कतं पुञ्ञफलं मय्हं, सब्बे भागी भवन्तु ते ॥

१-१. सुविचित्ता सुरभिगन्धधूपिता--स्या; ०सुरभिगन्धधूपिता--सी० । २. गन्धपञ्चागलंकता--स्या० । ३. पदुमरेणुरजुग्गता--सी०, स्या० । ४. गन्धा--रो० । ५-५. दिब्बा हंसा पकुजरे--स्या० । ६. करविका--स्या० । ७. रवन्तु--सी०, स्या० । ८-८. चक्कवाळा च मूपरि--स्या० । ९. अच्छिद्दा--सी०, स्या० । १०. दस्ससहस्सी-परम्परा--सी० ; दससहस्सपरम्परा--स्या० । ११. ०मुद्धने--स्या० । १२. सुगतं--स्या० ।

५१. “येसं[1] कतं सुविदितं, दिन्नं पुञ्ञफलं मया।
ये च तत्थ[2] न जानन्ति, देवा गन्त्वा निवेदयुं॥
५२. “सब्बलोकम्हि[3] ये सत्ता, जीवन्ताहारहेतुका।
मनुञ्ञं भोजनं सब्बं[4], लभन्तु मम चेतसा[5]॥
५३. “मनसा दानं मया दिन्नं, मनसा पसादमावहिं[6]।
पूजिता[7] सब्बसम्बुद्धा, पच्चेका जिनसावका[7]॥
५४. “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च।
जहित्वा[8] मानुसं देहं[9], तावतिंसमगच्छहं॥
५५. “दुवे भवे पजानामि, देवत्ते[10] अथ मानुसे[10]।
अञ्ञं गतिं न जानामि, मनसा पत्थनाफलं॥
५६. “देवानं अधिको होमि, भवामि मनुजाधिपो।
रूपलक्खणसम्पन्नो, पञ्ञाय असमो भवे॥
५७. “भोजनं विविधं सेट्ठं, रतनञ्च अनप्पकं।
विविधानि च[11] वत्थानि, नभा[12] खिप्पं उपेन्ति मं॥
B. 6 ५८. “पथब्या[13] पब्बते चेव, आकासे उदके वने।
यं यं[14] हत्थं पसारेमि, दिब्बा भक्खा उपेन्ति मं॥
R. 5 ५९. “पथब्या पब्बते चेव, आकासे उदके वने।
यं यं हत्थं पसारेमि, रतना सब्बे उपेन्ति मं[15]॥
६०. “पथब्या पब्बते चेव, आकासे उदके वने।
यं यं हत्थं पसारेमि, सब्बे गन्धा उपेन्ति मं॥
६१. “पथब्या पब्बते चेव, आकासे उदके वने।
यं यं हत्थं पसारेमि, सब्बे याना उपेन्ति मं॥
६२. “पथब्या पब्बते चेव, आकासे उदके वने।
यं यं हत्थं पसारेमि, सब्बे माला उपेन्ति मं॥

---

१. येतं—स्या०। २. तस्मिं—सी०। ३. सब्बे लोकम्हि—स्या०, रो०। ४. सब्बे—स्या०। ५. तेजसा—सी०। ६. पासादमावहिं—सी०; पसादमादयिं—स्या०। ७-७. पूजित्वा सब्बसम्बुद्धं पच्चेकानञ्च पूजयिं—स्या०। ८. जहित्वा—स्या०। ९. देहा—सी०। १०-१०. देवत्तं अथ मानुसं—स्या०। ११. नानाविधानि—सी०, स्या०। १२. नभसा—स्या०। १३. पथव्या—सी०। १४. यत्थ—स्या०। १५. मे—स्या०, रो०।

६३. "पथब्या पब्बते चेव, आकासे उदके वने।
यं यं हत्थं पसारेमि, अलङ्कारा उपेन्ति मं॥

६४. "पथब्या पब्बते चेव, आकासे उदके वने।
यं यं हत्थं पसारेमि, सब्बा कञ्ञा उपेन्ति मं॥

६५. "पथब्या पब्बते चेव, आकासे उदके वने।
यं यं हत्थं पसारेमि, मधुसक्खरा उपेन्ति मं॥

६६. "पथब्या पब्बते चेव, आकासे उदके वने।
यं यं हत्थं पसारेमि, सब्बे खज्जा उपेन्ति मं॥

६७. "अधने अद्धिक[१]जने, याचके च पथाविनो।
ददामिहं[२] दानवरं, सम्बोधिवरपत्तिया॥

६८. "नादेन्तो पब्बतं सेलं, गज्जेन्तो बहलं गिरिं।
सदेवकं[३] हासयन्तो,[३] बुद्धो लोके भवामहं॥

६९. "दिसा दसविधा लोके, यायतो नत्थि अन्तकं।
तस्मिं च दिसाभागम्हि[४], बुद्धखेत्ता[४] असङ्खिया॥

७०. "पभा पकित्तिता मय्हं, यमका रंसिवाहना।
एत्थन्तरे रंसिजालं, आलोको विपुलो भवे॥

७१. "एत्तके लोकधातुम्हि, सब्बे पस्सन्तु मं जना। B. 7
सब्बे मं[५] अनुवत्तन्तु, याव ब्रह्मनिवेसनं[५]॥

७२. "विसिट्ठमधुनादेन[६], अमतभेरिमाहनिं[६]।
एत्थन्तरे जना सब्बे, सुणन्तु मधुरं गिरं॥

७३. "धम्ममेघेन वस्सन्ते, सब्बे होन्तु अनासवा।
येत्थ[७] पच्छिमका सत्ता, सोतापन्ना भवन्तु ते॥

७४. "दत्वा दातब्बकं दानं, सीलं पूरेत्वा[८] असेसतो।
नेक्खम्मपारमिं[९] गन्त्वा[१०], पत्तो सम्बोधिमुत्तमं॥

---

१. अद्धिके—स्या०। २. ददामिह—सी०; ददामि तं—स्या०। ३-३. सदेवलोकं हासेन्तो—सी०। ४-४. दिसाभाम्हि बुद्धक्खेत्ता—सी०। ५-५. च सुमना होन्तु सब्बेमं अनुवत्तरे—सी०; व सुमना होन्तु सब्बे मं अनुवत्तरे—स्या०। ६-६. विसिट्ठमधुनादेन अमतं माहरे—स्या०। ७. ये तत्थ—स्या०। ८. पूरे—स्या०। ९. नेक्खम्मे पारमिं—सी०। १०. पत्वा—रो०।

R. 6 ७५. "पण्डिते परिपुच्छित्वा, कत्वा विरियमुत्तमं[1] ।
खन्तिया पारमिं गन्त्वा, पत्तो सम्बोधिमुत्तमं ॥
७६. "कत्वा दळ्हमधिट्ठानं[2], सच्चपारमिं पूरिय[3] ।
मेत्ताय पारमिं गन्त्वा, पत्तो सम्बोधिमुत्तमं ॥
७७. "लाभालाभे सुखे[4] दुक्खे, सम्माने[5] चावमानने[5] ।
सब्बत्थ समको हुत्वा, पत्तो सम्बोधिमुत्तमं ॥
७८. "कोसज्जं भयतो दिस्वा, विरियं चापि[6] खेमतो ।
आरद्धवीरिया[7] होथ, एसा बुद्धानुसासनी ॥
७९. "विवादं भयतो दिस्वा, अविवादञ्च खेमतो ।
समग्गा सखिला होथ, एसा बुद्धानुसासनी ॥
८०. "पमादं भयतो दिस्वा, अप्पमादञ्च खेमतो ।
भावेथट्ठङ्गिकं मग्गं, एसा बुद्धानुसासनी ॥
८१. "समागता बहू बुद्धा[8], अरहन्ता[9] च सब्बसो ।
सम्बुद्धे अरहन्ते च, वन्दमाना नमस्सथ ॥
८२. "एवं अचिन्तिया बुद्धा, बुद्धधम्मा अचिन्तिया ।
अचिन्तिये[10] पसन्नानं, विपाको होति अचिन्तियो" ॥

इत्थं सुदं भगवा अत्तनो बुद्धचरियं[11] सम्भावयमानो[11] बुद्धापदानियं नाम धम्मपरियायं अभासित्था ति ।

१. वीरियमुत्तमं--म० । २. सच्चमधिट्ठानं--रो० । ३. पूरेत्वा सच्चपारमिं--सी० ; पूरये--स्या० । ४. सुख०--स्या० । ५-५. सम्मानने विमानने--स्या० ; सम्माने च विमानने--रो० । ६. वीरियञ्चापि--म० । ७. आरद्धविरिया--स्या० । ८. बुद्धे--सी० । ९. अरहन्ते--सी० ; अरहन्तो--स्या० । १०. अचिन्तियेसु--सी०, स्या० । ११-११. ०चरितं सम्बोधयमानो--स्या० ।

२. पच्चेकबुद्धअपदानं

अथ पच्चेकबुद्धापदानं सुणाथ--

८३. "तथागतं जेतवने वसन्तं, B. 8, R. 7
अपुच्छि वेदेहमुनी नतङ्गो।
'पच्चेकबुद्धा किर नाम होन्ति,
भवन्ति ते हेतुभि केहि वीर' ॥

८४. "तदाह सब्बञ्ञुवरो महेसि,
आनन्दभद्दं मधुरस्सरेन।
'ये पुब्बबुद्धेसु कताधिकारा,
अलद्धमोक्खा जिनसासनेसु ॥

८५. 'तेनेव संवेगमुखेन धीरा,
विनापि बुद्धेहि सुतिक्खपञ्ञा।
आरम्मणेनापि परित्तकेन,
पच्चेकबोधिं अनुपापुणन्ति ॥

८६. 'सब्बम्हि लोकम्हि ममं ठपेत्वा,
पच्चेकबुद्धेहि[1] समो व नत्थि।
तेसं इमं वण्णपदेसमत्तं,
वक्खामहं साधु महामुनीनं ॥

८७. 'सयमेव बुद्धानं[2] महाइसीनं,
साधूनि वाक्यानि मधू व[3] खुद्दं।
अनुत्तरं भेसजं[4] पत्थयन्ता,
सुणाथ सब्बेसु पसन्नचित्ता ॥

८८. 'पच्चेकबुद्धानं समागतानं,
परम्परं[5] ब्याकरणानि[5] यानि।

१. पच्चेकबुद्धान--स्या०। २. बुद्धान--स्या०। ३. मधुव--सी०, स्या०। मधुं च--रो०। ४. भेसज्जं--स्या०। ५-५. परम्पर ब्याकरणानि--सी०।

आदीनवो यञ्च विरागवत्थुं[1],
यथा च बोधिं अनुपापुणिंसु ॥

B. 9, R. 8
८९. 'सरागवत्थूसु[2] विरागसञ्ञी,
रत्तम्हि लोकम्हि विरत्तचित्ता ।
हित्वा पपञ्चे[3] जितफन्दितानि[4],
तथेव[5] बोधिं अनुपापुणिंसु ॥

९०. 'सब्बेसु भूतेसु निधाय दण्डं,
अविहेठयं अञ्ञतरम्पि तेसं ।
मेत्तेन चित्तेन हितानुकम्पी,
एको चरे खग्गविसाणकप्पो ॥

९१. 'सब्बेसु भूतेसु निधाय दण्डं,
अविहेठयं अञ्ञतरम्पि तेसं ।
न पुत्तमिच्छेय्य कुतो सहायं,
एको चरे खग्गविसाणकप्पो ॥

९२. 'संसग्गजातस्स भवन्ति स्नेहा,
स्नेहन्वयं दुक्खमिदं पहोति ।
आदीनवं स्नेहजं पेक्खमानो,
एको चरे खग्गविसाणकप्पो ॥

९३. 'मित्ते सुहज्जे अनुकम्पमानो,
हापेति अत्थं पटिबद्धचित्तो[6] ।
एतं भयं सन्थवे पेक्खमानो,
एको चरे खग्गविसाणकप्पो ॥

९४. 'वंसो विसालो व यथा विसत्तो,
पुत्तेसु दारेसु च या अपेक्खा ।
वंसे कळीरो व[7] असज्जमानो,
एको चरे खग्गविसाणकप्पो ॥

---

१. विरागवत्थु—सी० । २. सरागवत्थूसु—सी० । ३. पपञ्चं—स्या०, रो० । ४. विदियफन्दितानि—सी० । ५. तत्थेव— स्या०, रो० । ६. पटिबन्धचित्तो—स्या० । ७. वंसकळीरोव—सी०, स्या० ।

९५. 'मिगो अरञ्ञम्हि यथा अबद्धो[1],
येनिच्छकं गच्छति गोचराय।
विञ्ञू नरो सेरितं पेक्खमानो,
एको चरे खग्गविसाणकप्पो ॥

९६. 'आमन्तना होति सहायमज्झे,
वासे च[2] ठाने गमने चारिकाय। B. 10
अनभिज्झितं सेरितं पेक्खमानो,
एको चरे खग्गविसाणकप्पो ॥

९७. 'खिड्डा रती होति सहायमज्झे,
पुत्तेसु पेमं विपुलं च होति।
पियविप्पयोगं विजिगुच्छमानो, R. 9
एको चरे खग्गविसाणकप्पो ॥

९८. 'चातुद्दिसो अप्पटिघो च होति,
सन्तुस्समानो इतरीतरेन।
परिस्सयानं सहिता अछम्भी,
एको चरे खग्गविसाणकप्पो ॥

९९. 'दुस्सङ्गहा पब्बजितापि एके,
अथो गहट्ठा घरमावसन्ता।
अप्पोस्सुक्को परपुत्तेसु हुत्वा,
एको चरे खग्गविसाणकप्पो ॥

१००. 'ओरोपयित्वा गिहिब्यञ्जनानि,
सञ्छिन्नपत्तो यथा कोविळारो।
छेत्वान वीरो गिहिबन्धनानि,
एको चरे खग्गविसाणकप्पो ॥

१०१. 'सचे लभेथ निपकं सहायं,
सद्धिं चरं साधुविहारिधीरं[3]।

१. अबन्धो—सी०, स्या०। २. सी०, स्या० पोत्थकेसु नत्थि। ३. साधुहारिधीरं—स्या०।

अभिभुय्य सब्बानि परिस्सयानि,
चरेय्य तेनत्तमनो सतीमा[1] ॥

१०२. 'नो चे लभेथ निपकं सहायं,
सद्धिं चरं साधुविहारिधीरं ।
राजा व रट्ठं विजितं पहाय,
एको चरे मातङ्गरञ्ञेव नागो ॥

B. 11 १०३. 'अद्धा पसंसाम सहायसम्पदं,
सेट्ठा समा सेवितब्बा सहाया ।
एते अलद्धा अनवज्जभोजी,
एको चरे खग्गविसाणकप्पो ॥

१०४. 'दिस्वा सुवण्णस्स पभस्सरानि,
कम्मारपुत्तेन सुनिट्ठितानि ।
संघट्टमानानि दुवे भुजस्मि,
एको चरे खग्गविसाणकप्पो ॥

१०५. 'एवं दुतीयेन[2] सहा ममस्स,
वाचाभिलापो अभिसज्जना वा ।
एतं भयं आयतिं पेक्खमानो,
एको चरे खग्गविसाणकप्पो ॥

R. 10 १०६. 'कामा हि चित्रा मधुरा मनोरमा,
विरूपरूपेन मथेन्ति चित्तं ।
आदीनवं कामगुणेसु दिस्वा,
एको चरे खग्गविसाणकप्पो ॥

१०७. 'ईती च गण्डो च उपद्दवो च,
रोगो च सल्लं च भयं च मेतं ।
एतं भयं कामगुणेसु दिस्वा,
एको चरे खग्गविसाणकप्पो ॥

---

१. सन्तिमा—स्या० । २. दुतियेन—स्या० ।

१०८. 'सीतं च उण्हं च खुदं पिपासं,
वातातपे डंससरीसपे[1] च ।
सब्बानिपेतानि अभिब्भवित्वा[2],
एको चरे खग्गविसाणकप्पो ॥

१०९. 'नागो व यूथानि विवज्जयित्वा,
सञ्जातखन्धो पदुमी उळारो ।
यथाभिरन्तं विहरं अरञ्ञे,
एको चरे खग्गविसाणकप्पो ॥

११०. 'अट्ठानतं सङ्गणिकारतस्स, B. 12
यं फस्सये[3] सामयिकं विमुत्तिं[4] ।
आदिच्चबन्धुस्स वचो निसम्म,
एको चरे खग्गविसाणकप्पो ॥

१११. 'दिट्ठीविसूकानि उपातिवत्तो,
पत्तो नियामं पटिलद्धमग्गो ।
उप्पन्नञाणोम्हि अनञ्ञनेय्यो,
एको चरे खग्गविसाणकप्पो ॥

११२. 'निल्लोलुपो निक्कुहो निप्पिपासो,
निम्मक्ख[5] - निद्धन्तकसावमोहो ।
निरासयो सब्बलोके भवित्वा,
एको चरे खग्गविसाणकप्पो ॥

११३. 'पापं सहायं परिवज्जयेथ,
अनत्थदस्सिं विसमे निविट्ठं ।
सयं न सेवे पसुतं पमत्तं,
एको चरे खग्गविसाणकप्पो ॥

११४. 'बहुस्सुतं धम्मधरं भजेथ,
मित्तं उळारं पटिभानवन्तं ।

---

१. डंससिरिंसपे—सी०, स्या० । २. अभिभवित्वा—स्या० । ३. फुस्सये—स्या० ।
४. विमुत्त—सी० । ५. निम्मक्खो—स्या०, रो० ।

R. 11 अञ्ञाय अत्थानि विनेय्य कङ्खं,
एको चरे खग्गविसाणकप्पो ॥
११५. 'खिड्डं रतिं कामसुखं च लोके,
अनलङ्करित्वा अनपेक्खमानो ।
विभूसट्ठाना[1] विरतो सच्चवादी,
एको चरे खग्गविसाणकप्पो ॥
११६. 'पुत्तं च दारं पितरं च मातरं,
धनानि धञ्ञानि च बन्धवानि ।
हित्वान कामानि यथोधिकानि,
एको चरे खग्गविसाणकप्पो ॥
B. 13 ११७. 'सङ्गो एसो परित्तमेत्थ सोख्यं,
अप्पस्सादो दुक्खमेवेत्थ भिय्यो ।
गळो[2] एसो इति ञत्वा मतिमा,
एको चरे खग्गविसाणकप्पो ॥
११८. 'सन्दालयित्वान संयोजनानि,
जालं[3] व भेत्वा[3] सलिलम्बुचारी ।
अग्गी व दड्ढं अनिवत्तमानो,
एको चरे खग्गविसाणकप्पो ॥
११९. 'ओक्खित्तचक्खू न च पादलोलो,
गुत्तिन्द्रियो रक्खितमानसानो ।
अनवस्सुतो अपरिडय्हमानो[4],
एको चरे खग्गविसाणकप्पो ॥
१२०. 'ओहारयित्वा गिहिब्यञ्जनानि,
सञ्छन्नपत्तो[5] यथा पारिछत्तो ।
कासायवत्थो अभिनिक्खमित्वा,
एको चरे खग्गविसाणकप्पो ॥

---

१. विभूसनण्ठाना—सी०, स्या० । २. गाहो—सी०; कण्डो—स्या०, रो० ।
३-३. जालंव भित्वा—स्या०; जालं पहित्वा—रो० । ४. अप्परिडय्हमानो—स्या० ।
५. सञ्छिन्नपत्तो—सी०, स्या० ।

१२१. 'रसेसु गेधं अकरं अलोलो,
अनञ्ञपोसी सपदानचारी ।
कुले कुले अप्पटिबद्धचित्तो,
एको चरे खग्गविसाणकप्पो ॥

१२२. 'पहाय पञ्चावरणानि चेतसो,
उपक्किलेसे ब्यपनुज्ज सब्बे ।
अनिस्सितो छेज्ज सिनेहदोसं,
एको चरे खग्गविसाणकप्पो ॥

१२३. 'विपिट्ठिकत्वान सुखं च दुक्खं, R. 12
पुब्बेव सोमनस्सदोमनस्सं[1] ।
लद्धानुपेक्खं समथं विसुद्धं,
एको चरे खग्गविसाणकप्पो ॥

१२४. 'आरद्धविरियो[2] परमत्थपत्तिया, B. 14
अलीनचित्तो अकुसीतवुत्ति ।
दळ्हनिक्कमो थामबलूपपन्नो,
एको चरे खग्गविसाणकप्पो ॥

१२५. 'पटिसल्लानं झानमरिञ्चमानो
धम्मेसु निच्चं अनुधम्मचारी ।
आदीनवं सम्मसिता भवेसु,
एको चरे खग्गविसाणकप्पो ॥

१२६. 'तण्हक्खयं पत्थयमप्पमत्तो,
अनेळमूगो सुतवा सतीमा[3] ।
सङ्खातधम्मो नियतो पधानवा,
एको चरे खग्गविसाणकप्पो ॥

१२७. 'सीहो व सद्देसु असन्तसन्तो,
वातो व जालम्हि असज्जमानो ।
पदुमं व तोयेन अलिम्पमानो,
एको चरे खग्गविसाणकप्पो ॥

---

१. सोमनस्सं दोमनस्सं—स्या० । २. आरद्धवीरियो—म० । ३. सतिमा—स्या० ।

१२८. 'सीहो यथा दाठबली पसय्ह,
राजा मिगानं अभिभुय्य चारी ।
सेवेथ पन्तानि सेनासनानि,
एको चरे खग्गविसाणकप्पो ॥
१२९. 'मेत्तं उपेक्खं करुणं विमुत्तिं,
आसेवमानो मुदितं च काले ।
सब्बेन लोकेन अविरुज्झमानो[1],
एको चरे खग्गविसाणकप्पो ॥
१३०. 'रागं च दोसं च पहाय मोहं,
सन्दालयित्वान संयोजनानि ।
असन्तसं जीवितसङ्खयम्हि,
एको चरे खग्गविसाणकप्पो ॥
B. 15, R. 13 १३१. 'भजन्ति सेवन्ति च कारणत्था,
निक्कारणा दुल्लभा अज्ज मित्ता ।
अत्तत्थपञ्ञा असुची मनुस्सा,
एको चरे खग्गविसाणकप्पो ॥
१३२. 'विसुद्धसीला सुविसुद्धपञ्ञा,
समाहिता जागरियानुयुत्ता ।
विपस्सका धम्मविसेसदस्सी,
मग्गङ्गबोज्झङ्गगते विजञ्ञा ॥
१३३. 'सुञ्ञप्पणिधिं[2] च तथा निमित्तं[2],
आसेवयित्वा जिनसासनम्हि ।
ये सावकत्तं न वजन्ति धीरा,
भवन्ति पच्चेकजिना सयम्भू ॥
१३४. 'महन्तधम्मा बहुधम्मकाया,
चित्तिस्सरा सब्बदुक्खोघतिण्णा ।
उदग्गचित्ता परमत्थदस्सी,
सीहोपमा खग्गविसाणकप्पा ॥

---

१. विरुज्झमानो—सी० । २-२. सुञ्ञतप्पणिहितञ्चानिमित्तं—सी० ।

१३५. 'सन्तिन्द्रिया सन्तमना समाधी,
पचन्तसत्तेसु[1] पतिप्पचारा[1]।
दीपा[2] परत्थ[2] इध विज्जलन्ता,
पच्चेकबुद्धा सततं[3] हिता मे[3] ॥
१३६. 'पहीनसब्बावरणा जनिन्दा,
लोकप्पदीपा घनकञ्चनाभा।
निस्संसयं लोकसुदक्खिणेय्या,
पच्चेकबुद्धा सततप्पिता मे ॥
१३७. 'पच्चेकबुद्धानं[4] सुभासितानि,
चरन्ति लोकम्हि सदेवकम्हि।
सुत्वा तथा ये न करोन्ति बाला,
चरन्ति[5] दुक्खेसु पुनप्पुनं ते ॥
१३८. 'पच्चेकबुद्धान सुभासितानि, B. 16
मधुं यथा खुद्दमवस्सवन्तं[6]।
सुत्वा तथा ये पटिपत्तियुत्ता,
भवन्ति ते सच्चदसा सपञ्ञा' ॥
१३९. "पच्चेकबुद्धेहि जिनेहि भासिता[7], R. 14
कथा[8] उळारा अभिनिक्खमित्वा।
ता सक्यसीहेन नरुत्तमेन,
पकासिता धम्मविजाननत्थं ॥
१४०. "लोकानुकम्पाय इमानि तेसं,
पच्चेकबुद्धान विकुब्बितानि।
संवेगसङ्गमतिवड्ढनत्थं[9],
सयम्भुसीहेन पकासितानी"ति ॥

१-१. पचत्तगम्भीरमतप्पचारा—सी० ; ०मतिप्पचारा—स्या०। २-२. दीप परत्थं—सी०। ३-३. सततच्चिता मे—सी० ; सत्तहिता मे—स्या०। ४. पच्चेकबुद्धान—स्या०। ५. वजन्ति—स्या०। ६. खुद्दमिवस्सवन्तं—स्या०। ७. वुत्ता—सी०। ८. गाथा—सी०, स्या०। ९. संवेगसङ्ग०—सी०।

३–१. सारिपुत्तत्थेरअपदानं

अथ थेरापदानं सुणाथ—

R. 15 १४१. "हिमवन्तस्स अविदूरे, लम्बको नाम पब्बतो।
अस्समो सुकतो मय्हं, पण्णसाला सुमापिता॥
१४२. "उत्तानकूला नदिका, सुपतित्था मनोरमा।
सुसुद्धपुळिनाकिण्णा, अविदूरे ममस्समं॥
१४३. "असक्खरा अपब्भारा, सादु अप्पटिगन्धिका।
सन्दती नदिका तत्थ, सोभयन्ता ममस्समं॥
१४४. "कुम्भीला मकरा चेत्थ, सुसुमारा[1] च कच्छपा।
चरन्ति[2] नदिया तत्थ, सोभयन्ता ममस्समं॥
१४५. "पाठीना पावुसा मच्छा, बलजा[3] मुञ्जरोहिता।
वग्गळा[4] पपतायन्ता, सोभयन्ति ममस्समं॥
B 17 १४६. "उभो कूलेसु नदिया, पुप्फिनो फलिनो दुमा।
उभतो अभिलम्बन्ता, सोभयन्ति ममस्समं॥
१४७. "अम्बा साला च तिलका, पाटली सिन्दुवारका[5]।
दिब्बगन्धा[6] सम्पवन्ति, पुप्फिता मम अस्समे॥
१४८. "चम्पका सळला[7] नीपा, नागपुन्नागकेतका।
दिब्बगन्धा[6] सम्पवन्ति, पुप्फिता मम अस्समे॥
१४९. "अतिमुत्ता असोका च, भगिनीमाला च पुप्फिता।
अङ्कोला बिम्बिजाला च, पुप्फिता मम अस्समे॥
R. 16 १५० "केतका[8] कन्दलि[9] चेव, गोधुका[10] तिणसूलिका।
दिब्बगन्धं सम्पवन्ता, सोभयन्ति ममस्समं॥

---

१. सुंसुमारा—सी०, स्या०। २. सन्दन्ति—स्या०, रो०। ३. वजला—सी०, स्या०; जलजा—रो०। ४. वग्गुला—सी०; वग्गुळा—स्या०, मग्गुरा—थेरगाथा। ५. सिन्दुवारिका—सि०, रो०; सिन्दु वारिता—स्या०। ६. दिब्बगन्धं—सी०; दिब्बा गन्धा—स्या०। ७. सलला—सी; सलळा—स्या०। ८. केटक—सी०। ९. कन्दली—सी०; कदली—स्या०। १०. के वुका—स्या०।

१५१. "कणिकारा[1] कण्णिका[1] च, असना अज्जुना[2] बहू।
दिब्बगन्धं सम्पवन्ता, सोभयन्ति ममस्समं॥

१५२. "पुन्नागा गिरिपुन्नागा[3], कोविळारा च पुप्फिता।
दिब्बगन्धं सम्पवन्ता, सोभयन्ति ममस्समं॥

१५३. "उद्धालका[4] च कुटजा, कदम्बा वकुला[5] बहू।
दिब्बगन्धं सम्पवन्ता, सोभयन्ति ममस्समं॥

१५४. "आळका इसिमुग्गा च, कदलिमातुलुङ्गियो।
गन्धोदकेन संवड्ढा, फलानि धारयन्ति ते॥

१५५. "अञ्ञे पुप्फन्ति पदुमा, अञ्ञे जायन्ति केसरी।
अञ्ञे ओपुप्फा पदुमा, पुप्फिता तळाके[6] तदा[7]॥

१५६. "गब्भं गण्हन्ति पदुमा, निद्धावन्ति मुळालियो।
सिघाटिपत्तमाकिण्णा[8], सोभन्ति तळाके तदा॥

१५७. "नयिता अम्बगन्धी[9] च, उत्तली[9] बन्धुजीवका।
दिब्बगन्धा सम्पवन्ति, पुप्फिता तळाके तदा॥

१५८. "पाठीना पावुसा मच्छा, बलजा मुञ्जरोहिता।
संगुला[10] मग्गुरा[11] चेव, वसन्ति तळाके तदा॥

१५९. "कुम्भीला सुसुमारा च, तन्तिगाहा[12] च रक्खसा। B. 18
ओगुहा[13] अजगरा[14] च, वसन्ति तळाके तदा॥

१६०. "पारेवता रविहंसा, चक्कवाका नदीचरा।
कोकिला सुकसाळिका[15], उपजीवन्ति तं सरं॥

१६१. "कुक्कुत्थका कुळीरका, वने पोक्खरसातका।
दिन्दिभा सुवपोता च, उपजीवन्ति तं सरं॥

१-१. कणिका कणिकार—स्या०। २. अञ्जना—स्या०। ३. पुन्नावा गिरिपुन्नावा—स्या०। ४. उद्दालका—सी०, स्या०। ५. बकुला—स्या०। ६. तलके—स्या०। ७. सदा—सी०। ८. सिपाटिपत्तमाकिण्ण—सी०; सिंघाट०—स्या०। ९-९. अम्बगण्डी च उत्तराहि—स्या०। १०. मङ्कुला—स्या०। ११. मङ्गुरा—सी०। १२. तन्तिग्गाहा—स्या०। १३. ओगाहा—स्या०। १४. अजकार—सी०। १५. सुवसालिका—स्या०।

R. 17 १६२. "हंसा कोञ्चा मयूरा च, कोकिला तम्बचूळका[1] ।
पम्पका[2] जीवंजीवा च, उपजीवन्ति तं सरं ॥
१६३. "कोसिका पोट्ठसीसा च, कुररा सेनका बहू ।
महाकाळा च सकुणा, उपजीवन्ति तं सरं ॥
१६४. "पसदा च[3] वराहा च[4], चमरा गण्डका बहू[4] ।
रोहिच्चा सुकपोता[5] च, उपजीवन्ति तं सरं ॥
१६५. "सीहब्यग्घा[6] च दीपी च, अच्छकोकतरच्छका[7] ।
तिधा पभिन्नमातङ्गा[8], उपजीवन्ति तं सरं ॥
१६६. "किन्नरा वानरा चेव, अथोपि वनकम्मिका ।
चेता च लुद्दका चेव, उपजीवन्ति तं सरं ॥
१६७. "तिन्दुकानि पियालानि, मधुका कासुमारयो[9] ।
धुवं फलानि धारेन्ति, अविदूरे ममस्समं ॥
१६८. "कोसम्बा[10] सळला निम्बा[11], सादुफलसमायुता[12] ।
धुवं फलानि[13] धारेन्ति, अविदूरे ममस्समं ॥
१६९. "हरीतका आमलका, अम्बजम्बुविभीतका[14] ।
कोला भल्लातका बिल्ला, फलानि धारयन्ति ते ॥
१७०. "आलुवा च कळम्बा च, बिळालीतक्कळानि च ।
जीवका सुतका[15] चेव, बहुका मम अस्समे ॥
१७१. "अस्समस्साविदूरम्हि, तळाकासुं[16] सुनिम्मिता ।
अच्छोदका सीतजला, सुपतित्था मनोरमा ॥
B. 19 १७२. "पदुमुप्पलसञ्छन्ना, पुण्डरीकसमायुता ।
मन्दालकेहि सञ्छन्ना, दिब्बगन्धो[17] पवायति[17] ॥

---

१. तम्बचूळिका—सी० ; लम्बचूलका—स्या० । २. चम्पका—स्या० । ३. पसदा मिगा—स्या० । ४-४. ववका भेरण्डका बहू—सी० ; चवका भेरण्डका बहू—स्या० । ५. सुग्ग पोता—सी० ; सुत्तपोता—स्या० । ६. सीहाब्यग्घा—स्या० । ७. ०तरच्छभि—स्या० । ८. तिधप्पभिन्ना—स्या० । ९. कासमारियो—स्या० । १०. कोसुम्भा—सी०, स्या० । ११. नीपा—सी०, स्या० । १२. सरफलसमायुता—स्या० । १३. धुवप्फलानि—सी० । १४. अम्बाजम्बूविभेदका—स्या० । १५. सम्बका—स्या० । १६. तळाकासि—स्या० । १७-१७. दिब्बो गन्धो पवायति—स्या० ।

१७३. "एवं सब्बङ्गसम्पन्ने, पुप्फिते फलिते वने ।
सुकते अस्समे रम्मे, विहरामि अहं तदा ॥

१७४. "सीलवा वतसम्पन्नो[1], झायी झानरतो सदा ।
पञ्चाभिञ्ञाबलप्पत्तो, सुरुचि नाम तापसो ॥

१७५. "चतुवीससहस्सानि[2], सिस्सा मय्हं उपट्ठहुं ।
सब्बे व ब्राह्मणा एते, जातिमन्तो यसस्सिनो ॥

१७६. "लक्खणे इतिहासे च, सनिघण्टुसकेटुभे[3] ।
पदका वेय्याकरणा, सधम्मे[4] पारमिं गता ॥

१७७. "उप्पातेसु निमित्तेसु, लक्खणेसु च कोविदा । R. 18
पथब्या[5] भूमन्तलिक्खे[5], मम सिस्सा सुसिक्खिता ॥

१७८. "अप्पिच्छा निपका एते, अप्पाहारा अलोलुपा ।
लाभालाभेन सन्तुट्ठा, परिवारेन्ति मं सदा ॥

१७९. "झायी झानरता धीरा, सन्तचित्ता समाहिता ।
आकिञ्चञ्ञं पत्थयन्ता, परिवारेन्ति मं सदा ॥

१८०. "अभिञ्ञापारमिप्पत्ता, पेत्तिके गोचरे रता ।
अन्तलिक्खचरा धीरा, परिवारेन्ति मं सदा ॥

१८१. "संवुता छसु द्वारेसु, अनेजा[6] रक्खितिन्द्रिया ।
असंसट्ठा च ते धीरा, मम सिस्सा दुरासदा ॥

१८२. "पल्लङ्केन निसज्जाय, ठानचङ्कमनेन[7] च ।
वीतिनामेन्ति ते रत्तिं, मम सिस्सा दुरासदा ॥

१८३. "रजनीये न रज्जन्ति, दुस्सनीये[8] न दुस्सरे ।
मोहनीये न मुय्हन्ति, मम सिस्सा दुरासदा ॥

१८४. "इद्धिं वीमंसमाना ते, वत्तन्ति निच्चकालिकं ।
पथविं[9] ते पकम्पेन्ति, सारम्भेन दुरासदा ॥

---

१. वत्तसम्पन्नो—स्या० । २. चतुब्बीस०—सी०, स्या० । ३. सनिघण्डु०—सी०, स्या० । ४. सद्धम्मे—स्या० । ५-५. पथव्यभुम्यन्तलिक्खे—सी० ; पठब्या भुम्मन्तलिक्खे—स्या० । ६. अनेञ्जा—स्या० । ७. ठाना चङ्कमनेन—स्या० । ८. दोसनीये—स्या० । ९. पठविं—स्या० ।

१८५. "कीळमाना च[1] ते सिस्सा, कीळन्ति झानकीळितं ।
जम्बुतो फलमानेन्ति, मम सिस्सा दुरासदा ॥

B. 20 १८६. "अञ्ञे गच्छन्ति गोयानं, अञ्ञे पुब्बविदेहकं[2] ।
अञ्ञे च उत्तरकुरुं, एसनाय दुरासदा ॥

१८७. "पुरतो पेसेन्ति खारिं[3], पच्छतो च वजन्ति ते ।
चतुवीससहस्सेहि, छादितं होति अम्बरं ॥

१८८. "अग्गिपाकी[4] अनग्गी[4] च, दन्तोदुक्खलिकापि च ।
अस्मेन[5] कोट्टिता[5] केचि, पवत्तफलभोजना ॥

१८९. "उदकोरोहणा[6] केचि, सायं पातो सुचीरता ।
तोयाभिसेचनकरा, मम सिस्सा दुरासदा ॥

१९०. "परूळ्हकच्छनखलोमा, पङ्कदन्ता रजस्सिरा ।
गन्धिता सीलगन्धेन, मम सिस्सा दुरासदा ॥

R. 19 १९१. "पातो व सन्निपतित्वा[7], जटिला उग्गतापना ।
लाभालाभं पकित्तेत्वा, गच्छन्ति अम्बरे तदा ॥

१९२. "एतेसं पक्कमन्तानं, महासद्दो पवत्तति ।
अजिनचम्मसद्देन, मुदिता[8] होन्ति देवता ॥

१९३. "दिसोदिसं[9] पक्कमन्ति, अन्तलिक्खचरा इसी ।
सके[10] बलेनुपत्थद्धा, ते गच्छन्ति यदिच्छकं[11] ॥

१९४. "पथवीकम्पका एते, सब्बे व नभचारिनो ।
उग्गतेजा दुप्पसहा, सागरो व अखोभिया ॥

१९५. "ठानचङ्कमिनो[12] केचि, केचि नेसज्जिका इसी ।
पवत्तभोजना केचि, मम सिस्सा दुरासदा ॥

१९६. "मेत्ताविहारिनो एते, हितेसी सब्बपाणिनं ।
अनत्तुक्कंसका सब्बे, न ते वम्भेन्ति कस्सचि ॥

---

१. व—स्या० । २. पुब्बविदेहनं—स्या० । ३. ते खारिं—स्या० । ४-४. अग्गिपाकं अनग्गि—स्या० । ५-५. अम्हना कोटिका—स्या० । ६. उदकोरोहका—स्या० । ७. सन्निपातेत्वा—स्या० । ८. मोदिना—सी०, स्या० । ९. दिसोदिसा—स्या० । १०. सक—स्या० । ११. यथिच्छकं—स्या० । १२. ठानचङ्कमिया—स्या० ।

१९७. "सीहराजा व सम्भीता, गजराजा व थामवा।
दुरासदा ब्यग्घारिव, आगच्छन्ति ममन्तिके॥
१९८. "विज्जाधरा देवता च, नागगन्धब्बरक्खसा[1]।
कुम्भण्डा दानवा गरुळा, उपजीवन्ति तं सरं॥
१९९. "ते जटाखारिभरिता, अजिनुत्तरवासना[2]। B. 21,
अन्तलिक्खचरा सब्बे, उपजीवन्ति तं सरं॥
२००. "सदानुच्छविका[3] एते, अञ्ञमञ्ञं सगारवा।
चतुब्बीससहस्सानं, खिपितसद्दो[4] न विज्जति॥
२०१. "पादे पादं निक्खिपन्ता, अप्पसद्दा सुसंवुता।
उपसङ्कम्म सब्बे व[5], सिरसा वन्दरे ममं॥
२०२. "तेहि सिस्सेहि परिवुतो, सन्तेहि च तपस्सिभि।
वसामि अस्समे तत्थ, झायी झानरतो अहं॥
२०३. "इसीनं सीलगन्धेन, पुप्फगन्धेन चूभयं।
फलीनं फलगन्धेन, गन्धितो होति अस्समो॥
२०४. "रत्तिन्दिवं न जानामि, अरति मे न विज्जति।
सके सिस्से ओवदन्तो, भिय्यो हासं लभामहं॥
२०५. "पुप्फानं पुप्फमानानं, फलानं च विपच्चतं।
दिब्बगन्धा पवायन्ति, सोभयन्ता ममस्समं॥
२०६. "समाधिम्हा वुट्ठहित्वा, आतापी निपको अहं। R. 20
खारिभारं गहेत्वान, वनं अज्झोगहिं अहं॥
२०७. "उप्पाते सुपिने चापि, लक्खणेसु सुसिक्खितो।
पवत्तमानं मन्तपदं, धारयामि अहं तदा॥
२०८. "अनोमदस्सी भगवा, लोकजेट्ठो नरासभो।
विवेककामो सम्बुद्धो, हिमवन्तमुपागमि॥
२०९. "अज्झोगाहेत्वा[6] हिमवन्तं, अग्गो कारुणिको मुनि।
पल्लङ्कं आभुजित्वान, निसीदि पुरिसुत्तमो॥

१. नागागन्धब्ब०—सी०। २. अजिनुत्तरवासिनो—स्या०। ३. तदानुच्छवि—स्या०। ४. खित्तसद्दा—स्या०। ५. सब्बे ते—स्या०। ६. अज्झोगहेत्वा—सी०, स्या०।

२१०. "तमद्दसाहं[१] सम्बुद्धं, सप्पभासं मनोरमं ।
इन्दीवरं व जलितं, आदित्तं व हुतासनं ॥

२११. "जलन्तं दीपरुक्खं व, विज्जुतं[२] गगणे यथा ।
सुफुल्लं सालराजं व, अद्दसं लोकनायकं ॥

B. 23, २१२. "अयं नागो महावीरो, दुक्खस्सन्तकरो मुनि ।
इमं दस्सनमागम्म, सब्बदुक्खा पमुच्चरे ॥

२१३. "दिस्वानाहं देवदेवं, लक्खणं उपधारयिं ।
बुद्धो नु खो न वा बुद्धो, हन्द पस्सामि चक्खुमं ॥

२१४. "सहस्सारानि चक्कानि, दिस्सन्ति चरणुत्तमे ।
लक्खणानिस्स दिस्वान, निट्ठं गच्छिं तथागते ॥

२१५. "सम्मज्जनिं गहेत्वान[३], सम्मज्जित्वानहं तदा ।
अथ[४] पुप्फे समानेत्वा, बुद्धसेट्ठं अपूजयिं ॥

२१६. "पूजयित्वान तं बुद्धं, ओघतिण्णमनासवं ।
एकंसं अजिनं कत्वा, नमस्सिं लोकनायकं ॥

२१७. "येन ञाणेन सम्बुद्धो, विहरति[५] अनासवो ।
तं ञाणं कित्तयिस्सामि, सुणाथ मम भासतो ॥

२१८. 'समुद्धरसिमं[६] लोकं, सयम्भू अमितोदय ।
तव दस्सनमागम्म, कङ्खासोतं तरन्ति ते ॥

२१९. 'तुवं सत्था च केतु च, धजो यूपो च पाणिनं ।
परायणो[७] पतिट्ठा च, दीपो च द्विपदुत्तमो[८] ॥

२२०. 'सक्का समुद्दे उदकं, पमेतुं आळ्हकेन वा ।
न त्वेव तव सब्बञ्ञु, ञाणं सक्का पमेतवे ॥

२२१. 'धारेतुं पथविं सक्का, ठपेत्वा तुलमण्डले ।
न त्वेव तव सब्बञ्ञु, ञाणं सक्का धरेतवे[९] ॥

---

१. तत्थद्दसामिं—सी० । २. विज्जुंव—सी०, स्या० । ३. गहेत्वा—स्या० । ४. अट्ठ—स्या०, रो० । ५. विहरित्थ—सी० । ६. ममुद्धरयिमं—स्या० । ७. परायनो—स्या० । ८. दिपदुत्तमो—सी०, स्या० । ९. पमेतवे—स्या० ।

२२२. 'आकासो[1] मिनितुं सक्का, रज्जुया[2] अङ्गुलेन वा । R. 21
न त्वेव तव सब्बञ्ञु, ञाणं सक्का पमेतवे ॥
२२३. 'महासमुद्दे उदकं, पथवी[3] चाखिला जटं[3] ।
बुद्धञाणं उपादाय, उपमातो न युज्जरे ॥
२२४. 'सदेवकस्स लोकस्स, चित्तं येसं पवत्तति ।
अन्तोजालीकता[4] एते, तव ञाणम्हि चक्खुम ॥
२२५. 'येन ञाणेन पत्तोसि, केवलं बोधिमुत्तमं । B. 23
तेन ञाणेन सब्बञ्ञु, मद्दसी परतित्थिये' ॥
२२६. "इमा गाथा थवित्वान[5], सुरुचि नाम तापसो ।
अजिनं पत्थरित्वान, पथवियं निसीदि सो ॥
२२७. "चुल्लासीतिसहस्सानि, अज्झोगाळ्हो महण्णवे ।
अच्चुग्गतो तावदेव, गिरिराजा पवुच्चति ॥
२२८. "ताव अच्चुग्गतो नेरु, आयतो वित्थतो च सो ।
चुण्णितो अणुभेदेन[6], कोटिसतसहस्ससो[6] ॥
२२९. "लक्खे ठपियमानम्हि, परिक्खयमगच्छथ ।
न त्वेव तव सब्बञ्ञु, ञाणं सक्का पमेतवे ॥
२३०. "सुखुमच्छिकेन जालेन, उदकं यो परिक्खिपे ।
ये केचि उदके पाणा, अन्तोजालीकता सियुं ॥
२३१. "तथेव हि महावीर, ये केचि पुथुतित्थिया ।
दिट्ठिगहनपक्खन्दा[7], परामासेन मोहिता ॥
२३२. "तव सुद्धेन ञाणेन, अनावरणदस्सिना ।
अन्तोजालीकता[8] एते, ञाणं ते नातिवत्तरे ॥
२३३. "भगवा[9] तम्हि समये, अनोमदस्सी महायसो ।
वुट्ठहित्वा समाधिम्हा, दिसं ओलोकयी जिनो ॥

---

१. आकासं—स्या० । २. सजुना—स्या० । ३-३. पठवी चखिला जटा—सी० ; पठविं चाखिञ्जहे—स्या०, रो० । ४. अन्तोजालिगता—स्या० ; अन्तोजालगता—रो० । ५. पठेत्वान—स्या० ; पठित्वान—रो० । ६-६. संख्य भेदेन कोटिसतसहस्सियो—स्या० ; ०संहस्सियो—रो० । ७. दिट्ठिगहनपक्खन्ता—सी० ; दिट्ठिग्गहणपक्खन्ता—स्या० । ८. अन्तोजालगता—सी० ; अन्तोजालिगता—स्या० । ९. भगवा च—स्या०, रो० ।

२३४. "अनोमदस्सिमुनिनो, निसभो नाम सावको ।
परिवुतो सतसहस्सेहि, सन्तचित्तेहि तादिभि[1] ॥
२३५. "खीणासवेहि सुद्धेहि, छळभिञ्ञेहि झायिभि ।
चित्तमञ्ञाय बुद्धस्स, उपेसि लोकनायकं ॥
२३६. "अन्तलिक्खे ठिता तत्थ, पदक्खिणमकंसु ते ।
नमस्सन्ता पञ्जलिका, ओतरुं[2] बुद्धसन्तिके ॥
२३७. "अनोमदस्सी भगवा, लोकजेट्ठो नरासभो ।
भिक्खुसङ्घे निसिदित्वा, सितं पातुकरी जिनो ॥
B. 24 २३८. "वरुणो नामुपट्ठाको, अनोमदस्सिस्स[3] सत्थुनो[3] ।
एकंसं चीवरं कत्वा, अपुच्छि[4] लोकनायकं ॥
R. 22 २३९. 'को नु खो भगवा हेतु, सितकम्मस्स सत्थुनो ।
न हि बुद्धा अहेतूहि, सितं पातुकरोन्ति ते' ॥
२४०. "अनोमदस्सी भगवा, लोकजेट्ठो नरासभो ।
भिक्खुमज्झे[5] निसीदित्वा, इमं गाथं अभासथ ॥
२४१. 'यो मं पुप्फेन पूजेसि, ञाणञ्चापि अनुत्थवि ।
तमहं कित्तयिस्सामि[6], सुणोथ[7] मम भासतो ॥
२४२. बुद्धस्स गिरमञ्ञाय, सब्बे देवा समागता[8] ।
सद्धम्मं सोतुकामा ते, सम्बुद्धमुपसङ्कमुं ॥
२४३. दससु लोकधातूसु, देवकाया महिद्धिका ।
सद्धम्मं सोतुकामा ते, सम्बुद्धमुपसङ्कमुं ॥
२४४. हत्थी अस्सा रथा पत्ती, सेना च चतुरङ्गिनी ।
परिवारेस्सन्तिमं निच्चं, बुद्धपूजायिदं फलं ॥
२४५. सट्ठितूरियसहस्सानि[9], भेरियो समलङ्कता ।
उपट्ठिस्सन्तिमं निच्चं, बुद्धपूजायिदं फलं ॥

१. तादिहि—सी० । २. ओरुहुं—स्या० । ३-३. सब्बञ्ञुस्स महेसिनो—सी० । ४. आपुच्छि—स्या० । ५. संघमज्झे—सी० । ६. कित्तियिस्सामि—स्या० । ७. सुणाथ—सी०, स्या० । ८. समानुसा—स्या० । ९. सट्ठितुरिय०—सी० ; सट्ठीतुरिय०—स्या० ।

२४६. सोळसित्थिसहस्सानि[1], नारियो समलङ्कता।
विचित्तवत्थाभरणा, आमुत्तमणिकुण्डला॥
२४७. अळारपम्हा[2] हसुला[3], सुसञ्ञा तनुमज्झिमा।
परिवारेस्सन्तिमं निच्चं, बुद्धपूजायिदं फलं॥
२४८. कप्पसतसहस्सानि, देवलोके रमिस्सति।
सहस्सक्खत्तुं चक्कवत्ती, राजा रट्ठे भविस्सति॥
२४९. सहस्सक्खत्तुं देविन्दो, देवरज्जं करिस्सति।
पदेसरज्जं विपुलं, गणनातो असङ्खियं[4]॥
२५०. पच्छिमे भवसम्पत्ते[5], मनुस्सत्तं गमिस्सति।
ब्राह्मणी सारिया नाम, धारयिस्सति कुच्छिना॥
२५१. मातुया नामगोत्तेन पञ्ञायिस्सतियं नरो। B. 25
सारिपुत्तो ति नामेन, तिक्खपञ्ञो भविस्सति॥
२५२. असीतिकोटी छड्डेत्वा, पब्बजिस्सतिकिञ्चनो।
गवेसन्तो सन्तिपदं, चरिस्सति महिं इमं॥
२५३. अप्परिमेय्य इतो कप्पे, ओक्काककुलसम्भवो।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति॥
२५४. तस्स धम्मेसु दायादो, ओरसो धम्मनिम्मितो।
सारिपुत्तो ति नामेन, हेस्सति अग्गसावको॥
२५५. अयं भागीरथी[6] गङ्गा, हिमवन्ता पभाविता। R. 23
महासमुद्दमप्पेति, तप्पयन्ती महोदधिं॥
२५६. तथेवायं सारिपुत्तो, सके तीसु विसारदो।
पञ्ञाय पारमिं गन्त्वा, तप्पयिस्सति पाणिने[7]॥
२५७. हिमवन्तमुपादाय, सागरं च महोदधिं।
एत्थन्तरे यं पुलिनं, गणनातो असङ्खियं॥
२५८. तम्पि सक्का असेसेन, सङ्खातुं गणना यथा।
न त्वेव सारिपुत्तस्स, पञ्ञायन्तो भविस्सति॥

---

१. सोळसित्थी०—स्या०। २. आळारमुखा—स्या०। ३. फामुला—रो०। ४. असङ्खयं—स्या०। ५. पच्छिमभवे सम्पत्ते—मी०। ६. भागीरसी—स्या०। ७. पाणिनो—सी०, स्या०।

२५९. लक्खे ठपियमानम्हि, खीये गङ्गाय वालुका।
न त्वेव सारिपुत्तस्स, पञ्ञायन्तो भविस्सति॥

२६०. महासमुद्दे ऊमियो, गणनातो असङ्खिया।
तथेव सारिपुत्तस्स, पञ्ञायन्तो न हेस्सति॥

२६१. आराधयित्वा सम्बुद्धं, गोतमं सक्यपुङ्गवं।
पञ्ञाय पारमिं गन्त्वा, हेस्सति अग्गसावको॥

२६२. पवत्तितं धम्मचक्कं, सक्यपुत्तेन तादिना।
अनुवत्तेस्सति[1] सम्मा, वस्सेन्तो धम्मवुट्ठियो॥

२६३. सब्बमेतं अभिञ्ञाय, गोतमो सक्यपुङ्गवो।
भिक्खुसङ्घे निसीदित्वा, अग्गट्ठाने ठपेस्सति'॥

B. 26 २६४. "अहो मे सुकतं कम्मं, अनोमदस्सिस्स सत्थुनो।
यस्साहं कारं[2] कत्वान, सब्बत्थ पारमिं गतो॥

२६५. "अपरिमेय्ये कतं कम्मं, फलं दस्सेसि मे इध।
सुमुत्तो सरवेगो व, किलेसे झापयिं अहं॥

२६६. "असङ्खतं गवेसन्तो, निब्बानं अचलं पदं।
विचिनं तित्थिये सब्बे, एसाहं[3] संसरिं भवे॥

२६७. "यथापि ब्याधितो[4] पोसो, परियेसेय्य ओसधं[5]।
विचिनेय्य वनं[6] सब्बं, ब्याधितो परिमुत्तिया॥

२६८. "असङ्खतं गवेसन्तो, निब्बानं अमतं पदं।
अब्बोकिण्णं[7] पञ्चसतं, पब्बजिं इसिपब्बजं॥

२६९. "जटाभारेन[8] भरितो, अजिनुत्तरनिवासनो[9]।
अभिञ्ञापारमिं गन्त्वा, ब्रह्मलोकं अगच्छिहं[10]॥

R. 24 २७०. "नत्थि बाहिरके सुद्धि, ठपेत्वा जिनसासनं।
ये केचि बुद्धिमा सत्ता, सुज्झन्ति जिनसासने॥

---

१. अनुवत्तेस्सती—सी०; अनुवत्तिस्सति—स्या०। २. यस्साधिकारं—स्या०। ३. तदाहं—सी०। ४. ब्याधिको—स्या०। ५. ओसथं—स्या०। ६. धनं—स्या०। ७. अव्याकिण्णं—रो०। ८. जटायभार—स्या०। ९. ०निवासहं—स्या०, रो०। १०. अगच्छहं—सी०; अगञ्छहं—स्या०।

२७१. "अत्तकारमयं[1] एतं, नयिदं इतिहीतिहं[1]।
असङ्खतं गवेसन्तो, कुतित्थे[2] सञ्चरिं अहं ॥
२७२. "यथा सारत्थिको पोसो, कदलिं छेत्वान फालये।
न तत्थ सारं विन्देय्य, सारेन रित्तको हि सो ॥
२७३. "तथेव तित्थिया लोके, नानादिट्ठी बहुज्जना[3]।
असङ्खतेन रित्तासे[4], सारेन कदली यथा ॥
२७४. "पच्छिमे भवसम्पत्ते, ब्रह्मबन्धु अहोसहं।
महाभोगं छड्डेत्वान[5], पब्बजिं अनगारियं ॥

पठमभाणवारं।

२७५. "अज्झायको मन्तधरो, तिण्णं वेदान पारगू।
ब्राह्मणो सञ्चयो[6] नाम, तस्स मूले वसामहं ॥
२७६. "सावको ते महावीर, अस्सजि नाम ब्राह्मणो। B. 27
दुरासदो उग्गतेजो, पिण्डाय चरती तदा ॥
२७७. "तमद्दसासिं सप्पञ्ञं, मुनिं मोने समाहितं।
सन्तचित्तं महानागं, सुफुल्लं पदुमं यथा ॥
२७८. "दिस्वा मे चित्तमुप्पज्जि, सुदन्तं सुद्धमानसं।
उसभं पवरं वीरं, 'अरहायं भविस्सति ॥
२७९. 'पासादिको इरियति[7], अभिरूपो सुसंवुतो।
उत्तमे दमथे दन्तो, अमतदस्सी भविस्सति ॥
२८०. 'यन्नूनाहं उत्तमत्थं, पुच्छेय्यं तुट्ठमानसं।
सो मे[8] पुट्ठो कथेस्सति[9], पटिपुच्छामहं तदा' ॥
२८१. "पिण्डपातं[10] चरन्तस्स, पच्छतो अगमासहं।
ओकासं पटिमानेन्तो, पुच्छितुं अमतं पदं ॥
२८२. "वीथिन्तरे[11] अनुप्पत्तं, उपगन्त्वान पुच्छहं।
'कथं गोत्तोसि त्वं वीर, कस्स सिस्सोसि मारिस' ॥

१-१. अत्थकामं मम मेतं नहि निसिं अहं इति—स्या०। २. कुतित्थं—सी०, स्या०। ३. बहुजना—स्या०। ४. रित्तातेे—स्या०; रित्ताव—रो०। ५. छड्डयित्वा—सी०; छड्डयित्वान—स्या०। ६. सञ्चयो—म०। ७. इरीयति—सी०। ८. चे—स्या०। ९. कथिस्सति—स्या०। १०. पिण्डचारं—स्या०। ११. वीथन्तरे—सी०, स्या०।

२८३. "सो मे पुट्ठो वियाकासि, असम्भीतो व केसरी ।
'बुद्धो लोके समुप्पन्नो, तस्स सिस्सोम्हि आवुसो' ॥

R. 25 २८४. 'कीदिसं ते महावीर, अनुजात महायस ।
बुद्धस्स सासनं धम्मं, साधु मे कथयस्सु भो' ॥

२८५. "सो मे पुट्ठो कथी सब्बं, गम्भीरं निपुणं पदं ।
तण्हासल्लस्स हन्तारं, सब्बदुक्खापनूदनं ॥

२८६. 'ये धम्मा हेतुप्पभवा,[1] तेसं हेतुं तथागतो आह ।
तेसं च यो निरोधो, एवं वादी महासमणो' ॥

२८७. "सोहं विस्सज्जिते पञ्हे, पठमं फलमज्झगं ।
विरजो विमलो आसिं, सुत्वान जिनसासनं ॥

२८८. "सुत्वान मुनिनो वाक्यं, पस्सित्वा धम्ममुत्तमं ।
परियोगाळ्हसद्धम्मो, इमं गाथमभासहं ॥

B. 28 २८९. 'एसेव धम्मो यदि तावदेव, पच्चब्यथ[2] पदमसोकं ।
अदिट्ठं अब्भतीतं, बहुकेहि कप्पनहुतेहि ॥

२९०. 'स्वाहं धम्मं गवेसन्तो, कुतित्थे सञ्चरिं अहं ।
सो मे अत्थो अनुप्पत्तो, कालो मे नप्पमज्जितुं' ॥

२९१. "तोसितोहं अस्सजिना, पत्वान अचलं पदं ।
सहायकं गवेसन्तो, अस्समं अगमासहं ॥

२९२. "दूरतो व ममं दिस्वा, सहायो मे सुसिक्खितो ।
इरियापथसम्पन्नो, इदं वचनमब्रवि ॥

२९३. 'पसन्नमुखनेत्तोसि, मुनिभावो व दिस्सति ।
अमताधिगतो कच्चि, निब्बानमच्चुतं पदं ॥

२९४. 'सुभानुरूपो आयासि, आनेञ्जकारितो विय ।
दन्तो व दन्तदमथो[3], उपसन्तोसि ब्राह्मण' ॥

२९५. 'अमतं मयाधिगतं, सोकसल्लापनूदनं[4] ।
त्वम्पि[5] तं अधिगच्छेसि[6], गच्छाम बुद्धसन्तिकं' ॥

---

१. हेतुपभवा—स्या० । २. पच्चब्यथा—सी०, स्या० । ३. दन्तो वुत्तमदमथे—सी०; दन्तोवदन्तदमथे—स्या० । ४. सोकसल्लपनूदनं—सी०; सोकसल्लविनोदनं—स्या० । ५. तुवम्पि—स्या० । ६. अधिगच्छाहि—सी०; अधिगच्छेहि—स्या० ।

२९६. "साधूति सो पटिस्सुत्वा, सहायो मे सुसिक्खितो।
हत्थेन हत्थं गण्हित्वा, उपगम्म[1] तवन्तिकं॥
२९७. "उभोपि पब्बजिस्साम, सक्यपुत्त तवन्तिके।
तव सासनमागम्म, विहराम अनासवा॥
२९८. "कोलितो इद्धिया सेट्ठो, अहं पञ्ञाय पारगो।
उभो व एकतो हुत्वा, सासनं सोभयामसे॥
२९९. "अपरियोसितसङ्कप्पो,[2] कुतित्थे सञ्चरिं अहं। R. 26
तव दस्सनमागम्म, सङ्कप्पो पूरितो मम॥
३००. "पठवियं पतिट्ठाय, पुप्फन्ति समये दुमा।
दिब्बगन्धा सम्पवन्ति, तोसेन्ति सब्बपाणिनं॥
३०१. "तथेवाहं महावीर, सक्यपुत्त महायस।
सासने ते[3] पतिट्ठाय, समयेसामि पुप्फितुं॥
३०२. "विमुत्तिपुप्फं एसन्तो, भवसंसारमोचनं। B. 29
विमुत्तिपुप्फलाभेन, तोसेमि सब्बपाणिनं॥
३०३. "यावता बुद्धखेत्तम्हि, ठपेत्वान महामुनिं।
पञ्ञाय सदिसो नत्थि, तव पुत्तस्स चक्खुम॥
३०४. "सुविनीता च ते सिस्सा, परिसा च सुसिक्खिता।
उत्तमे दमथे दन्ता, परिवारेन्ति तं सदा॥
३०५. "झायी झानरता धीरा, सन्तचित्ता समाहिता।
मुनी मोनेय्यसम्पन्ना, परिवारेन्ति तं सदा॥
३०६. "अप्पिच्छा निपका धीरा, अप्पाहारा अलोलुपा।
लाभालाभेन सन्तुट्ठा, परिवारेन्ति तं सदा॥
३०७. "आरञ्ञिका धुतरता, झायिनो लूखचीवरा।
विवेकाभिरता धीरा, परिवारेन्ति तं सदा॥
३०८. "पटिपन्ना फलट्ठा च, सेखा फलसमङ्गिनो।
आसीसका[4] उत्तमत्थं, परिवारेन्ति तं सदा॥

---

१. उपागमि—सी०; उपागम्मा—स्या०। २. अपरियेसित०—सी०।
३. वो—स्या०। ४. आसिसका—सी०, स्या०।

३०९. "सोतापन्ना च विमला, सकदागामिनो च ये।
अनागामी च अरहा, परिवारेन्ति तं सदा॥

३१०. "सतिपट्ठानकुसला, बोज्झङ्गभावनारता।
सावका ते बहू सब्बे, परिवारेन्ति तं सदा॥

३११. "इद्धिपादेसु कुसला, समाधिभावनारता।
सम्मप्पधानानुयुत्ता, परिवारेन्ति तं सदा॥

३१२. "तेविज्जा छळभिञ्ञा च, इद्धिया पारमिं गता।
पञ्ञाय पारमिं पत्ता, परिवारेन्ति तं सदा॥

३१३. "एदिसा ते महावीर, तव सिस्सा सुसिक्खिता।
दुरासदा उग्गतेजा, परिवारेन्ति तं सदा॥

३१४. "तेहि सिस्सेहि परिवुतो, सञ्ञतेहि तपस्सिभि।
मिगराजा वसम्भीतो, उळुराजा व सोभसि॥

३१५. "पथवियं पतिट्ठाय, रुहन्ति धरणीरुहा।
वेपुल्लतं[1] पापुणन्ति, फलं च दस्सयन्ति ते॥

B. 30, R. 27 ३१६. "पथवीसदिसो त्वंसि, सक्यपुत्त महायस।
सासने ते पतिट्ठाय, लभन्ति अमतं फलं॥

३१७. "सिन्धु सरस्सती चेव, नदियो चन्दभागिका।
गङ्गा च यमुना चेव, सरभू च अथो मही॥

३१८. "एतासं सन्दमानानं, सागरो सम्पटिच्छति।
जहन्ति पुरिमं नामं, सागरो तेव[2] ञायति॥

३१९. "तथेविमे चतुब्बण्णा[3], पब्बजित्वा तवन्तिके।
जहन्ति पुरिमं नामं, बुद्धपुत्ता ति ञायरे॥

३२०. "यथापि चन्दो विमलो, गच्छं आकासधातुया।
सब्बे तारगणे लोके, आभाय अतिरोचति॥

३२१. "तथेव त्वं महावीर, परिवुतो देवमानुसे।
एते सब्बे[4] अतिक्कम्म, जलसि सब्बदा तुवं॥

---

१. वेपुल्लत्तं—स्या०। २. सागरोत्वेव—सी०, स्या०। ३. चतुवण्णा—स्या०, रो०। ४. बुद्धक्खेत्तं—स्या०।

३२२. "गम्भीरे उट्ठिता ऊमी, न वेलमतिवत्तरे[1] ।
सब्बा वेलं व फुसन्ति[2], सञ्चुण्णा विकिरन्ति ता ॥
३२३. "तथेव तित्थिया लोके, नानादिट्ठी बहुज्जना ।
धम्मं वादितुकामा[3] ते, नातिवत्तन्ति तं मुनिं ॥
३२४. "सचे च तं पापुणन्ति, पटिवादेहि[4] चक्खुम ।
तवन्तिकं उपागन्त्वा, सञ्चुण्णा व भवन्ति ते ॥
३२५. "यथापि उदके जाता, कुमुदा मन्दालका बहू ।
उपलिम्पन्ति तोयेन, कद्दमकललेन च ॥
३२६. "तथेव बहुका सत्ता, लोके जाता विरूहरे ।
अट्टिता[5] रागदोसेन, कद्दमे कुमुदं यथा ॥
३२७. "यथापि[6] पदुमं जलजं, जलमज्झे विरूहति[7] ।
न सो लिम्पति तोयेन, परिसुद्धो हि केसरी ॥
३२८. "तथेव त्वं महावीर, लोके जातो महामुनि ।
नोपलिम्पसि लोकेन, तोयेन पदुमं यथा ॥
३२९. "यथापि[8] रम्मके मासे, बहू पुप्फन्ति वारिजा ।
नातिक्कमन्ति तं मासं, समयो पुप्फनाय सो ॥
३३०. "तथेव त्वं महावीर, पुप्फितो ते विमुत्तिया । B. 31, R. 28
सासनं नातिवत्तन्ति, पदुमं वारिजं[9] यथा ॥
३३१. "सुपुप्फितो सालराजा, दिब्बगन्धं[10] पवायति ।
अञ्ञसालेहि परिवुतो, सालराजा व[11] सोभति ॥
३३२. "तथेव त्वं महावीर, बुद्धञाणेन पुप्फितो ।
भिक्खुसङ्घपरिवुतो[12], सालराजा व सोभसि ॥
३३३. "यथापि सेलो हिमवा, ओसधो सब्बपाणिनं ।
नागानं असुरानञ्च, देवतानञ्च[13] आलयो[13] ॥

१. वेलं अतिवत्तति—स्या०, रो० । २. सब्बाव वेलं०—सी० ; सब्बवेलं पफुसन्ति—स्या० । ३. वदितुकामा—सी० ; तरितुकामा—स्या० ; धारेतुकामो—रो० । ४. पटिवारेहि—स्या० । ५. अड्डिता—स्या० । ६. यथा—स्या० । ७. विरोचति—स्या० । ८. यथाहि—स्या० । ९. वारिजा—स्या० । १०. दिब्बं गन्धं—सी० । ११. सालराजाति—स्या० । १२. भिक्खुसंघेन०—स्या० । १३-१३. देवानं आलयोपि च—स्या० ।

३३४. "तथेव त्वं महावीर, ओसधो विय पाणिनं।
तेविज्जा छळभिञ्ञा च, इद्धिया पारमिं गता॥
३३५. "अनुसिट्ठा महावीर, तया कारुणिकेन ते।
रमन्ति धम्मरतिया, वसन्ति तव सासने॥
३३६. "मिगराजा यथा सीहो, अभिनिक्खम्म आसया।
चतुद्दिसानुविलोकेत्वा[1], तिक्खत्तुं अभिनादति॥
३३७. "सब्बे मिगा उत्तसन्ति, मिगराजस्स गज्जतो।
तथा हि जातिमा एसो, पसू[2] तासेति सब्बदा॥
३३८. "गज्जतो ते महावीर, वसुधा[3] सम्पकम्पति[3]।
बोधनेय्या व बुज्झन्ति[4], तसन्ति मारकायिका॥
३३९. "तसन्ति तित्थिया सब्बे, नदतो ते महामुनि[5]।
काका[6] सेना व विब्भन्ता, मिगरञ्ञा यथा मिगा॥
३४०. "ये केचि गणिनो लोके, सत्थारो ति पवुच्चरे।
परम्परागतं धम्मं, देसेन्ति परिसाय ते॥
३४१. "न हेवं[7] त्वं महावीर, धम्मं देसेसि पाणिनं।
सामं सच्चानि बुज्झित्वा, केवलं बोधिपक्खियं[8]॥
३४२. "आसयानुसयं ञत्वा, इन्द्रियानं बलाबलं।
भब्बाभब्बे विदित्वान, महामेघो व गज्जसि॥
B. 32 ३४३. "चक्कवाळपरियन्ता, निसिन्ना परिसा भवे।
नानादिट्ठी विचिनन्ता[9], विमतिच्छेदनाय तं॥
R. 29 ३४४. "सब्बेसं चित्तमञ्ञाय, ओपम्मकुसलो मुनि।
एकं पञ्हं कथेन्तो व, विमतिं छिन्दसि[10] पाणिनं॥
३४५. "उपतिस्ससदिसेहेव, वसुधा पूरिता भवे।
सब्बे व ते पञ्जलिका, कित्तयुं लोकनायकं॥

१. चतुद्दिस्सा विलोकेत्वा—सी०, स्या०। २. पसुं—स्या०। ३-३. वसुधायं पकम्पति—स्या०। ४. पबुज्झन्ति—स्या०। ५—महामुने सी०। ६. काक—सी०, स्या०। ७. नहेव—स्या, रो०। ८. पक्खिकं—स्या०। ९. विचिन्तेन्ति—स्या०। १०. छिन्दि—स्या०।

३४६. "कप्पं वा ते कित्तयन्ता, नानावण्णेहि कित्तयुं ।
परिमेतुं न सक्केय्युं[1], अप्पमेय्यो तथागतो ॥

३४७. "यथासकेन[2] थामेन, कित्तितो हि मया[3] जिनो ।
कप्पकोटीपि[4] कित्तेन्ता[5], एवमेव[5] पकित्तयुं ॥

३४८. "सचे हि कोचि देवो वा, मनुस्सो वा सुसिक्खितो ।
पमेतुं परिकप्पेय्य, विघातं व लभेय्य सो ॥

३४९. "सासने ते पतिट्ठाय, सक्यपुत्त महायस ।
पञ्ञाय पारमिं गन्त्वा, विहरामि अनासवो ॥

३५०. "तित्थिये सम्पमद्दामि, वत्तेमि जिनसासनं ।
धम्मसेनापति अज्ज, सक्यपुत्तस्स सासने ॥

३५१. "अपरिमेय्ये कतं कम्मं, फलं दस्सेसि मे इध ।
सुखित्तो[6] सरवेगो व, किलेसे झापयी[7] मम[7] ॥

३५२. "यो कोचि मनुजो भारं, धारेय्य मत्थके सदा ।
भारेन दुक्खितो अस्स, भारेहि भरितो तथा ॥

३५३. "डय्हमानो तीहग्गीहि, भवेसु संसरिं अहं ।
भरितो भवभारेन, गिरिं[8] उच्चारितो[8] यथा ॥

३५४. "ओरोपितो च मे भारो, भवा उग्घाटिता मया ।
करणीयं कतं सब्बं, सक्यपुत्तस्स सासने ॥

३५५. "यावता बुद्धखेत्तम्हि, ठपेत्वा सक्यपुङ्गवं ।
अहं अग्गोम्हि पञ्ञाय, सदिसो मे न विज्जति ॥

३५६. "समाधिम्हि सुकुसलो, इद्धिया पारमिं गतो । B. 33
इच्छमानो चहं[9] अज्ज, सहस्सं अभिनिम्मिने ॥

३५७. "अनुपुब्बविहारस्स, वसीभूतो महामुनि । R. 30
कथेसि सासनं मय्हं, निरोधो सयनं मम ॥

---

१. न कप्पेय्युं—स्या० । २. तथासकेन—स्या० । ३. महा—सी०, स्या० । ४. कप्पकोटिपि—सी ; कप्पकोटी—स्या० । ५-५. पकित्तेन्ता एवमेव—स्या० । ६. सुमुत्तो—स्या० । ७-७. झापयिं ममं—स्या० । ८-८. नेरू उद्धरितो—स्या० । ९. अहं—स्या० ।

३५८. "दिब्बचक्खु विसुद्धं मे, समाधिकुसलो अहं ।
सम्मप्पधानानुयुत्तो, बोज्झङ्गभावनारतो ॥
३५९. "सावकेन हि पत्तब्बं, सब्बमेव कतं मया ।
लोकनाथं ठपेत्वान, सदिसो मे न विज्जति ॥
३६०. "समापत्तीनं कुसलो[1], झानविमोक्खान खिप्पपटिलाभी ।
बोज्झङ्गभावनारतो, सावकगुणपारमिगतोस्मि ॥
३६१. "सावकगुणेनपि फुस्सेन[2], वुद्धिया परिसुत्तमभारवा[3] ।
यं सद्धासङ्गहितं[4] चित्तं, सदा सब्रह्मचारीसु ॥
३६२. "उद्धतविसो व[5] सप्पो, छिन्नविसाणो व उसभो ।
निक्खित्तमानदप्पो व[6], उपेमि गरुगारवेन गणं ॥
३६३. "यदि रूपिनी भवेय्य, पञ्ञा मे वसुमतीपि[7] न समेय्य ।
अनोमदस्सिस्स भगवतो, फलमेतं ञाणथवनाय ॥
३६४. "पवत्तितं धम्मचक्कं, सक्यपुत्तेन तादिना ।
अनुवत्तेमहं सम्मा, ञाणथवनायिदं फलं ॥
३६५. "मा मे कदाचि पापिच्छो, कुसीतो हीनवीरियो ।
अप्पस्सुतो अनादरो, समेतो अहु कत्थचि ॥
३६६. "बहुस्सुतो च मेधावी, सीलेसु सुसमाहितो ।
चेतोसमथानुयुत्तो, अपि मुद्धनि तिट्ठतु ॥
३६७. "तं वो वदामि भद्दन्ते[8], यावन्तेत्थ समागता ।
अप्पिच्छा होथ सन्तुट्ठा, झायी झानरता सदा ॥
B. 34, R. 31 ३६८. "यमहं पठमं दिस्वा, विरजो विमलो अहुं ।
सो मे आचरियो धीरो, अस्सजि नाम सावको ॥
३६९. "तस्साहं वाहसा[9] अज्ज, धम्मसेनापती अहुं ।
सब्बत्थ पारमिं पत्वा[10], विहरामि अनासवो ॥

---

१. समापत्तिनयकुसलो—सी० ; समापत्तिम्हि०—स्या० । २. सावकगुणफुस्सेन—स्या० । ३. पुरिसुत्तमगारवा—स्या० । ४. सद्धाय सङ्गहितं—सी० ; सद्धा सङ्गहितं—स्या० । ५. उद्धटाढोव—स्या० । ६. निक्खित्तमानदप्पो—सी०, स्या० । ७. वसुमती—सी० ; वसुपतीनं—स्या० । ८. भद्दंवो—स्या० । ९. सावको—स्या० । १०. पत्व—सी० ।

३७०. "यो मे आचरियो आसि, अस्सजि नाम सावको।
यस्सं दिसायं वसति, उस्सीसम्हि करोमहं॥
३७१. "मम कम्मं सरित्वान, गोतमो सक्यपुङ्गवो।
भिक्खुसङ्घे निसीदित्वा, अग्गट्ठाने ठपेसि मं॥
३७२. "[1]किलेसा झापिता मय्हं, भवा सब्बे समूहता।
नागो व बन्धनं छेत्वा, विहरामि अनासवो॥
३७३. "स्वागतं वत मे आसि, बुद्धसेट्ठस्स सन्तिके।
तिस्सो विज्जा अनुप्पत्ता, कतं बुद्धस्स सासनं[1]॥
३७४. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खापि च अट्ठिमे।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा सारिपुत्तो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

१-१. इमा द्वे गाथायो स्या० पोत्थके न सन्ति।

३-२. महामोग्गल्लानत्थेरअपदानं

३७५. "अनोमदस्सी भगवा, लोकजेट्ठो नरासभो ।
विहासि हिमवन्तम्हि, देवसङ्घपुरक्खतो ॥

३७६. "वरुणो नाम नामेन, नागराजा अहं तदा ।
कामरूपी विकुब्बामि, महोदधिनिवासहं ॥

३७७. "सङ्गणियं गणं हित्वा, तूरियं पट्ठपेसहं ।
सम्बुद्धं परिवारेत्वा, वादेसुं अच्छरा तदा ॥

B. 35 ३७८. "वज्जमानेसु तूरेसु[1], देवा तूरानि[1] वज्जयुं ।
उभिन्नं सद्दं सुत्वान, बुद्धोपि सम्पबुज्झथ ॥

३७९. "निमन्तेत्वान[2] सम्बुद्धं, सकं भवनुपागमिं ।
आसनं पञ्ञपेत्वान, कालमारोचयिं अहं ॥

३८०. "खीणासवसहस्सेहि, परिवुतो लोकनायको ।
ओभासेन्तो दिसा सब्बा, भवनं मे उपागमि ॥

R. 32 ३८१. "उपविट्ठं महावीरं, देवदेवं नरासभं ।
सभिक्खुसङ्घं तप्पेसिं[3], अन्नपानेनहं तदा ॥

३८२. "अनुमोदि महावीरो, सयम्भू अग्गपुग्गलो ।
भिक्खुसङ्घे निसीदित्वा, इमा गाथा अभासथ ॥

३८३. 'यो सो सङ्घं अपूजेसि, बुद्धं च लोकनायकं ।
तेन चित्तप्पसादेन, देवलोकं गमिस्सति ॥

३८४. 'सत्तसत्ततिक्खत्तुं च, देवरज्जं करिस्सति ।
पथब्या रज्जं अट्ठसतं, वसुधं आवसिस्सति ॥

३८५. 'पञ्चपञ्ञासक्खत्तुं च, चक्कवत्ती भविस्सति ।
भोगा असङ्खिया तस्स, उप्पज्जिस्सन्ति तावदे ॥

३८६. 'अपरिमेय्ये इतो कप्पे, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन[4], सत्था लोके भविस्सति ॥

१-१. तुरियेसु देवा तुरियानि—सी०, स्या० । २. निमन्तयित्वा—सी०, स्या० । ३. सन्तप्पेसिं—स्या० । ४. नामेन—सी० ।

३८७. 'निरया सो चवित्वान, मनुस्सत्तं गमिस्सति ।
कोलितो नाम नामेन, ब्रह्मबन्धु भविस्सति ॥
३८८. 'सो पच्छा पब्बजित्वान, कुसलमूलेन चोदितो ।
गोतमस्स भगवतो, दुतियो हेस्सति सावको ॥
३८९. 'आरद्धविरियो पहितत्तो, इद्धिया पारमिं गतो ।
सब्बासवे परिञ्ञाय, निब्बायिस्सतिनासवो' ॥
३९०. "पापमित्तोपनिस्साय, कामरागवसं गतो ।
मातरं पितरं चा पि, घातयिं दुट्ठमानसो ॥
३९१. "यं यं योनुपपज्जामि, निरयं अथ मानुसं । B. 36
पापकम्मसमङ्गिता[1], भिन्नसीसो मरामहं ॥
३९२. "इदं पच्छिमकं मय्हं, चरिमो वत्तते भवो ।
इधापि एदिसो[2] मय्हं, मरणकाले भविस्सति ॥
३९३. "पविवेकमनुयुत्तो, समाधिभावनारतो ।
सब्बासवे परिञ्ञाय, विहरामि अनासवो ॥
३९४. "धरणिम्पि सुगम्भीरं, बहलं दुप्पधंसियं ।
वामङ्गुट्ठेन खोभेय्यं[3], इद्धिया पारमिं गतो ॥
३९५. "अस्मिमानं न पस्सामि, मानो मय्हं न विज्जति ।
सामणेरे उपादाय, गरुचित्तं करोमहं ॥
३९६. "अपरिमेय्ये इतो कप्पे, यं[4] कम्ममभिनीहरिं[4] ।
ताहं[5] भूमिमनुप्पत्तो, पत्तोम्हि आसवक्खयं ॥
३९७. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खापि च अट्ठिमे । R. 33
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा महामोग्गल्लानो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

१. पापकम्मसमङ्गितं – स्या० । २. ईदिसं—स्या० । ३. चालेय्यं—स्या० ।
४-४, यं कम्मं अभिनीहरं—स्या० । ५. तमहं—स्या० ।

३–३. महाकस्सपत्थेरअपदानं

३९८. "पदुमुत्तरस्स भगवतो, लोकजेट्ठस्स तादिनो ।
निब्बुते लोकनाथम्हि[1], पूजं कुब्बन्ति सत्थुनो ॥

३९९. "उदग्गचित्ता जनता, आमोदितपमोदिता[2] ।
तेसु संवेगजातेसु, पीति मे उदपज्जथ[3] ॥

४००. "ञातिमित्ते समानेत्वा, इदं वचनमब्रविं ।
परिनिब्बुतो महावीरो, हन्द पूजं करोमसे ॥

४०१. "साधूति ते पटिस्सुत्वा, भिय्यो हासं जनिंसु मे ।
बुद्धस्मि लोकनाथम्हि, काहाम पुञ्ञसञ्चयं ॥

B. 37
४०२. "अग्घियं सुकतं कत्वा, सतहत्थसमुग्गतं[4] ।
दियड्ढहत्थपत्थटं[5], विमानं नभमुग्गतं ॥

४०३. "कत्वान हम्मियं[6] तत्थ, तालपन्तीहि[7] चित्तितं ।
सकं चित्तं पसादेत्वा, चेतियं पूजयुत्तमं ॥

४०४. "अग्गिक्खन्धो व जलितो[8], किंसुको इव[8] फुल्लितो ।
इन्दलट्ठी व आकासे, ओभासेति[9] चतुद्दिसा ॥

४०५. "तत्थ चित्तं पसादेत्वा, कत्वान कुसलं बहुं ।
पुब्बकम्मं सरित्वान, तिदसं उपपज्जहं ॥

R. 34
४०६. "सहस्सयुत्तं हयवाहिं, दिब्बयानमधिट्ठितो ।
उब्बिद्धं भवनं मय्हं, सत्तभूमं समुग्गतं ॥

४०७. "कूटागारसहस्सानि, सब्बसोण्णमया अहुं[10] ।
जलन्ति सकतेजेन, दिसा सब्बा पभासयं[11] ॥

४०८. "सन्ति अञ्ञेपि निय्यूहा, लोहितङ्कमया तदा ।
तेपि जोतन्ति आभाय, समन्ता चतुरो दिसा ॥

---

१. लोकनाथस्मि—स्या० । २. आमोदितप्पमोदिता—स्या० । ३. उपपज्जथ—सी०, स्या० । ४. सतहत्थं समुग्गतं—स्या० । ५. दियड्ढं हत्थसतपि—स्या० । ६. अग्घियं—स्या० । ७. कुमलपन्तीहि—स्या० । ८-८. जलन्ति मालराजाव—स्या०; ०सालराजाव—सी० । ९. ओभासति—स्या० । १०. अहु—स्या० । ११. पभासयुं—स्या० ।

४०९. "पुञ्ञकम्माभिनिब्बत्ता, कूटागारा सुनिम्मिता ।
मणिमयापि जोतन्ति, दिसा[1] दस[1] समन्ततो ॥
४१०. "तेसं उज्जोतमानानं, ओभासो विपुलो अहु ।
सब्बे देवे अभिभोमि, पुञ्ञकम्मस्सिदं फलं ॥
४११. "सट्ठिकप्पसहस्सम्हि, उब्बिद्धो नाम खत्तियो ।
चातुरन्तो विजितावी, पथविं आवसिं अहं ॥
४१२. "तथेव भद्दके कप्पे, तिंसक्खत्तुं अहोसहं ।
सककम्माभिरद्धोम्हि, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
४१३. "सत्तरतनसम्पन्नो, चतुदीपम्हि इस्सरो ।
तत्थापि भवनं मय्हं, इन्दलट्ठी व उग्गतं ॥
४१४. "आयामतो चतुब्बीसं[2], वित्थारेन च द्वादस[3] ।
रम्मणं[4] नाम नगरं, दळ्हपाकारतोरणं ॥
४१५. "आयामतो पञ्चसतं, वित्थारेन तदड्ढकं ।
आकिण्णं जनकायेहि, तिदसानं पुरं विय ॥ B. 38
४१६. "यथा सूचिघरे सूची, पक्खित्ता पण्णवीसति ।
अञ्ञमञ्ञं पघट्टेन्ति, आकिण्णं होति लंकतं[5] ॥
४१७. "एवम्पि नगरं मय्हं, हत्थिस्सरथसंकुलं[6] ।
मनुस्सेहि सदाकिण्णं[7], रम्मणं नगरुत्तमं ॥
४१८. "तत्थ भुत्वा[8] पिवित्वा च, पुन देवत्तनं[9] गतो ।
भवे पच्छिमके मय्हं, अहोसि कुलसम्पदा ॥
४१९. "ब्राह्मञ्ञकुलसम्भूतो, महारतनसञ्चयो । R. 35
असीतिकोटियो हित्वा, हिरञ्ञस्सापि[10] पब्बजिं[10] ॥
४२०. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खापि च अट्ठिमे ।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा महाकस्सपो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

१-१. दिसो दिसं--स्या० । २. चतुब्बीसा--स्या० । ३. द्वादसं--सी० ; द्वादसया--स्या० । ४. रम्मकं--सी०, स्या० । ५. तं तदा--सी० ; सतता--स्या० । ६. हत्थस्स०--सी, स्या० । ७. तदाकिण्णं--स्या०, रो० । ८. भुत्वा च--रो० । ९. दवत्तं--स्या० । १०-१०. हिरञ्ञस्सपरिब्बजिं – स्या० ; परिब्बजिं--रो० ।

३-४. अनुरुद्धत्थेरअपदानं

४२१. "सुमेधं भगवन्ताहं, लोकजेट्ठं नरासभं।
वूपकट्ठं विहरन्तं, अद्दस्सं लोकनायकं॥

४२२. "उपगन्त्वान सम्बुद्धं, सुमेधं लोकनायकं।
अञ्जलिं पग्गहेत्वान, बुद्धसेट्ठमयाचहं॥

४२३. "अनुकम्प महावीर, लोकजेट्ठ नरासभ।
पदीपं ते पदस्सामि, रुक्खमूलम्हि झायतो॥

४२४. "अधिवासेसि सो धीरो, सयम्भू वदतं वरो।
दुमेसु विनिविज्झित्वा, यन्तं योजियहं[1] तदा॥

B. 39 ४२५. "सहस्सवट्टिं पादासिं, बुद्धस्स लोकबन्धुनो।
सत्ताहं पज्जलित्वान, दीपा[2] वूपसमिंसु मे[2]॥

४२६. "तेन चित्तप्पसादेन, चेतनापणिधीहि च।
जहित्वा मानुसं देहं, विमानमुपपज्जहं॥

४२७. "उपपन्नस्स देवत्तं, ब्यम्हं[3] आसि सुनिम्मितं[4]।
समन्ततो पज्जलति, दीपदानस्सिदं फलं॥

R. 36 ४२८. "समन्ता[5] योजनसतं, विरोचेसिमहं तदा।
सब्बे देवे अभिभोमि, दीपदानस्सिदं फलं॥

४२९. "तिसकप्पानि देविन्दो, देवरज्जमकारयिं।
न मं केचीतिमञ्ञन्ति, दीपदानस्सिदं फलं[5]॥

४३०. "अट्ठवीसतिक्खत्तुं च, चक्कवत्ती अहोसहं।
दिवा रत्तिं च पस्सामि, समन्ता योजनं तदा॥

---

१. योजेत्वहं—सी०, स्या०। २-२. पदीपा वूपसम्मिसुं—स्या०, रो०। ३. ब्यम्हो—स्या०। ४. सुनिम्मितो—स्या०। ५-५. इमा द्वे गाथायो—स्या०, पोत्थके हेट्ठा दिस्सन्ति।

४३१. "सहस्सलोकं ञाणेन, पस्सामि सत्थु सासने।
दिब्बचक्खुमनुप्पत्तो, दीपदानस्सिदं फलं॥

४३२. "सुमेधो नाम सम्बुद्धो, तिंसकप्पसहस्सितो।
तस्स दीपो मया दिन्नो, विप्पसन्नेन चेतसा॥

४३३. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खापि च अट्ठिमे।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा अनुरुद्धो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

३–५. पुण्णमन्ताणिपुत्तत्थेरअपदानं

४३४. "अज्झायको मन्तधरो, तिण्णं वेदान पारगू।
पुरक्खतोम्हि सिस्सेहि, उपगच्छिं[1] नरुत्तमं॥

४३५. "पदुमुत्तरो लोकविदू, आहुतीनं पटिग्गहो।
मम कम्मं पकित्तेसि, सङ्खित्तेन महामुनि॥

B. 40 ४३६. "ताहं धम्मं सुणित्वान, अभिवादेत्वान सत्थुनो।
अञ्जलिं पग्गहेत्वान, पक्कमिं[2] दक्खिणामुखो॥

४३७. "सङ्खित्तेन सुणित्वान, वित्थारेन अभासयिं[3]।
सब्बे सिस्सा अत्तमना, सुत्वान मम भासतो।
सकं दिट्ठिं विनोदेत्वा, बुद्धे चित्तं पसादयुं॥

४३८. "सङ्खित्तेनपि देसेमि, वित्थारेन तथेवहं।
R. 37 अभिधम्मनयञ्ञूहं[4], कथावत्थुविसुद्धिया।
सब्बेसं विञ्ञापेत्वान, विहरामि अनासवो॥

४३९. "इतो पञ्चसते कप्पे, चतुरो सुप्पकासका।
सत्तरतनसम्पन्ना, चतुदीपम्हि इस्सरा॥

४४०. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा पुण्णो मन्ताणिपुत्तो[5] थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

१. उपगञ्छिं—स्या०। २. पक्कामिं—सी०, स्या०। ३. अदेसयिं—सी०, स्या०। ४. अभिधम्मनयाञ्ञोहं—स्या०, रो०। ५. मन्तानिपुत्तो—सी०; मन्तानीपुत्तो—स्या०।

३–६. उपालित्थेरअपदानं

४४१. "नगरे हंसवतिया, सुजातो नाम ब्राह्मणो ।
असीतिकोटिनिचयो[१], पहूतधनधञ्ञवा ॥

४४२. "अज्झायको मन्तधरो, तिण्णं वेदान पारगू ।
लक्खणे इतिहासे च, सधम्मे[२] पारमिं गतो ॥

४४३. "परिब्बाजा[३] एकसिखा, गोतमा बुद्धसावका ।
चरका तापसा चेव, चरन्ति महिया तदा ॥

४४४. "तेपि मं परिवारेन्ति, ब्राह्मणो विस्सुतो इति ।
बहुज्जनो[४] मं पूजेति, नाहं पूजेमि किञ्चनं ॥

४४५. "पूजारहं न पस्सामि, मानत्थद्धो अहं तदा । B. 41
बुद्धो ति वचनं नत्थि, ताव नुप्पज्जते जिनो ॥

४४६. "अच्चयेन अहोरत्तं, पदुमुत्तरनामको[५] ।
सब्बं तमं विनोदेत्वा, लोके उप्पज्जि चक्खुमा ॥

४४७. "वित्थारिके बाहुजञ्ञे[६], पुथुभूते च सासने ।
उपागमि तदा बुद्धो, नगरं हंससव्हयं ॥

४४८. "पितु अत्थाय सो बुद्धो, धम्मं देसेसि चक्खुमा । R. 38
तेन कालेन परिसा, समन्ता योजनं तदा ॥

४४९. "सम्मतो मनुजानं सो[७], सुनन्दो नाम तापसो ।
यावता बुद्धपरिसा, पुप्फेहच्छादयी तदा ॥

४५०. "चतुसच्चं पकासेन्ते[८], सेट्ठे च पुप्फमण्डपे ।
कोटिसतसहस्सानं, धम्माभिसमयो अहु ॥

४५१. "सत्तरत्तिन्दिवं बुद्धो, वस्सेत्वा[९] धम्मवुट्ठियो[९] ।
अट्ठमे दिवसे पत्ते, सुनन्दं कित्तयी जिनो ॥

---

१. असीतिकोटि सन्निचयो—स्या० । २. सद्धम्मे—स्या०, रो० । ३. परिब्बजा—स्या० । ४. बहूजना—स्या० । ५. ०नायको—मी०, स्या० । ६. बहूजञ्ञे—स्या० । ७. यो—स्या० । ८. पकासेन्तो—स्या० । ९-९. वस्सित्वा धम्मवुट्ठिया—स्या; ०वुट्ठिया—रो० ।

४५२. "देवलोके मनुस्से वा, संसरन्तो अयं भवे ।
सब्बेसं पवरो हुत्वा, भवेसु संसरिस्सति ॥

४५३. "कप्पसतसहस्सम्हि, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥

४५४. "तस्स धम्मेसु दायादो, ओरसो धम्मनिम्मितो ।
मन्ताणिपुत्तो पुण्णो ति, हेस्सति सत्थु सावको ॥

४५५. "एवं कित्तयि सम्बुद्धो, सुनन्दं तापसं तदा ।
हासयन्तो जनं सब्बं, दस्सयन्तो सकं बलं ॥

४५६. "कतञ्जली नमस्सन्ति, सुनन्दं तापसं जना ।
बुद्धे कारं करित्वान, सोधेसि गतिमत्तनो ॥

४५७. "तत्थ मे अहु सङ्कप्पो, सुत्वान मुनिनो वचं ।
अहम्पि[1] कारं कस्सामि, यथा पस्सामि गोतमं ॥

B. 42 ४५८. "एवाहं चिन्तयित्वान, किरियं चिन्तयिं मम[2] ।
क्याहं कम्मं आचरामि, पुञ्ञक्खेत्ते अनुत्तरे ॥

४५९. "अयं च पाठिको भिक्खु, सब्बपाठिस्स[3] सासने ।
विनये अग्गनिक्खित्तो, तं ठानं पत्थये[4] अहं ॥

४६०. "इदं मे अमितं भोगं, अक्खोभं सागरूपमं ।
तेन भोगेन बुद्धस्स, आरामं मापये अहं ॥

४६१. "सोभनं नाम आरामं, नगरस्स पुरत्थतो ।
किणित्वा[5] सतसहस्सेन, सङ्घारामं अमापयिं ॥

R. 39 ४६२. "कूटागारे च पासादे, मण्डपे हम्मिये गुहा ।
चङ्कमे सुकते कत्वा, सङ्घारामं अमापयिं ॥

४६३. "जन्ताघरं अग्गिसालं, अथो उदकमाळकं[6] ।
न्हानघरं मापयित्वा, भिक्खुसङ्घस्सदासहं ॥

---

१. अहं—स्या० । २. ममं—सी०, स्या० । ३. सब्बपाठिक—सी०; सब्बपाठीन—स्या० । ४. पत्थयिं—स्या० । ५. कीत्वा—सी०; कत्वा—स्या०, रो० । ६. उदकमालकं—सी० ।

४६४. "आसन्दियो पीठके च, परिभोगे च भाजने ।
आरामिकं च भेसज्जं, सब्बमेतं अदासहं ॥
४६५. "आरक्खं पट्ठपेत्वान, पाकारं कारयिं दळ्हं ।
मा नं कोचि विहेठेसि, सन्तचित्तान तादिनं ॥
४६६. "सतसहस्सेनावासं[1], सङ्घारामे अमापयिं ।
वेपुल्लं तं मापयित्वा[2], सम्बुद्धं उपनामयिं ॥
४६७. "निट्ठापितो मयारामो, सम्पटिच्छ तुवं मुनि ।
निय्यादेस्सामि तं वीर[3], अधिवासेहि चक्खुम ॥
४६८. "पदुमुत्तरो लोकविदू, आहुतीनं पटिग्गहो ।
मम सङ्कप्पमञ्ञाय, अधिवासेसि नायको ॥
४६९. "अधिवासनमञ्ञाय, सब्बञ्ञुस्स महेसिनो ।
भोजनं पटियादेत्वा, कालमारोचयिं अहं ॥
४७०. "आरोचितम्हि कालम्हि, पदुमुत्तरनायको ।
खीणासवसहस्सेहि, आरामं मे उपागमि ॥
४७१. "निसिन्नं[4] कालमञ्ञाय, अन्नपानेन तप्पयिं । B. 43
भुत्ताविं[5] कालमञ्ञाय, इदं वचनमब्रविं ॥
४७२. "कीतो सतसहस्सेन, तत्तकेनेव कारितो ।
सोभनो नाम आरामो, सम्पटिच्छ तुवं मुनि ॥
४७३. "इमिनारामदानेन[6], चेतनापणिधीहि च ।
भवे निब्बत्तमानोहं, लभामि मम पत्थितं ॥
४७४. "पटिग्गहेत्वा सम्बुद्धो, सङ्घारामं सुमापितं ।
भिक्खुसङ्घे निसीदित्वा, इदं वचनमब्रवि ॥
४७५. "यो सो बुद्धस्स पादासि, सङ्घारामं सुमापितं ।
तमहं कित्तयिस्सामि, सुणाथ मम भासतो ॥
४७६. "हत्थी अस्सा रथा पत्ती, सेना च चतुरङ्गिनी । R. 40
परिवारेस्सन्तिमं[7] निच्चं, सङ्घारामस्सिदं फलं ॥

१. आवासं सतसहस्सेन—सी० ; आवासे सतसहस्से—स्या० । २. वेपुल्लतं पापयित्वा—सी०; वेपल्लतं०—स्या० । ३. ते वीर—सी० ; तं धीर—स्या० ४. । निसिन्न—स्या० । ५. भुत्तावी—स्या० । ६. भूमिदानेन—स्या० । ७. परिवारेन्ति मं—स्या० ।

४७७. "सट्ठि तूरसहस्सानि[1], भेरियो समलङ्कता।
परिवारेस्सन्तिमं निच्चं, सङ्घारामस्सिदं फलं॥
४७८. "छळसीतिसहस्सानि[2], नारियो समलङ्कता।
विचित्तवत्थाभरणा, आमुत्तमणिकुण्डला॥
४७९. "अळारपम्हा[3] हसुला, सुसञ्ञा तनुमज्झिमा।
परिवारेस्सन्तिमं निच्चं, सङ्घारामस्सिदं फलं॥
४८०. "तिसकप्पसहस्सानि, देवलोके रमिस्सति।
सहस्सक्खत्तुं देविन्दो, देवरज्जं करिस्सति॥
४८१. "देवराजेन पत्तब्बं, सब्बं पटिलभिस्सति।
अनूनभोगो हुत्वान, देवरज्जं करिस्सति॥
४८२. "सहस्सक्खत्तुं चक्कवत्ती, राजा रट्ठे भविस्सति।
पथब्या[4] रज्जं विपुलं, गणनातो असङ्खियं[5]॥
४८३. "कप्पसतसहस्सम्हि, ओक्काकुलसम्भवो।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति॥
B. 44 ४८४. "तस्स धम्मेसु दायादो, ओरसो धम्मनिम्मितो।
उपालि नाम नामेन, हेस्सति सत्थु सावको॥
४८५. "विनये पारमिं पत्वा, ठानाठाने च कोविदो।
जिनसासनं धारेन्तो[6], विहरिस्सतिनासवो॥
४८६. "सब्बमेतं अभिञ्ञाय, गोतमो सक्यपुङ्गवो।
भिक्खुसङ्घे निसीदित्वा, एतदग्गे ठपेस्सति॥
४८७. "अपरिमेय्युपादाय, पत्थेमि तव सासनं।
सो मे अत्थो अनुप्पत्तो, सब्बसंयोजनक्खयो॥
४८८. "यथा सूलावुतो पोसो, राजदण्डेन तज्जितो।
सूले सातं अविन्दन्तो, परिमुत्तिं व इच्छति॥
४८९. "तथेवाहं महावीर, भवदण्डेन तज्जितो।
कम्मसूलावुतो सन्तो, पिपासावेदनट्टितो[7]॥

---

१. तुरियसहस्सानि—सी०, स्या०। २. छळासीतिसहस्सानि—सी०, स्या०। ३. आळारमुखा—स्या०। ४. पथव्या—सी०; पठब्या—स्या०। ५. असङ्ख्यं—स्या०। ६. धारयन्तो—सी०, स्या०। ७. पिपासावेदनाट्टितो—स्या०।

४९०. "भवे सातं न विन्दामि, डय्हन्तो तीहि अग्गिभि ।
परिमुत्तिं गवेसामि, यथापि राजदण्डितो ॥

४९१. "यथा विसादो पुरिसो, विसेन परिपीळितो । R. 41
अगदं सो गवेसेय्य, विसघातायुपालनं[1] ॥

४९२. "गवेसमानो पस्सेय्य, अगदं विसघातकं ।
तं पिवित्वा सुखी अस्स, विसम्हा परिमुत्तिया ॥

४९३. "तथेवाहं महावीर, यथा विसहतो[2] नरो ।
सम्पीळितो अविज्जाय, सद्धम्मागदमेसहं[3] ॥

४९४. "धम्मागदं गवेसन्तो, अद्दक्खिं सक्यसासनं ।
अग्गं[4] सब्बोसधानं[4] तं, सब्बसल्लविनोदनं ॥

४९५. "धम्मोसधं पिवित्वान, विसं सब्बं समूहनिं ।
अजरामरं सीतिभावं, निब्बानं फस्सयिं[5] अहं ॥

४९६. "यथा भूतट्टितो[6] पोसो, भूतग्गाहेन पीळितो ।
भूतवेज्जं गवेसेय्य, भूतस्मा परिमुत्तिया ॥

४९७. "गवेसमानो पस्सेय्य, भूतविज्जासु कोविदं । B. 45
तस्स सो विहने[7] भूतं, समूलं च विनासये ॥

४९८. "तथेवाहं महावीर, तमग्गाहेन पीळितो ।
ञाणालोकं गवेसामि, तमतो परिमुत्तिया ॥

४९९. "अथद्दसं सक्यमुनिं, किलेसतमसोधनं ।
सो मे तमं विनोदेसि, भूतवेज्जो व भूतकं[8] ॥

५००. "संसारसोतं सञ्छिन्दिं, तण्हासोतं निवारयिं ।
भवं उग्घाटयिं सब्बं, भूतवेज्जो व मूलतो ॥

५०१. "गरुळो यथा ओपतति, पन्नगं भक्खमत्तनो ।
समन्ता योजनसतं, विक्खोभेति महासरं ॥

५०२. "पन्नगं सो गहेत्वान, अधोसीसं विहेठयं ।
आदाय सो पक्कमति, येनकामं विहङ्गमो ॥

---

१. विसघाता युपायनं--स्या० ; ०युपायसो--रो० । २. विसगतो--स्या० । ३. सद्धम्मागदमेसयिं--सी० । ४-४. अग्ग सचोसथानं--स्या० । ५. पस्सयिं--स्या० । ६. भूततज्जितो--स्या० । ७. विहञ्जे--स्या० । ८. भूतिकं--स्या० ।

५०३. "तथेवाहं महावीर, यथापि गरुळो बली।
असङ्खतं गवेसन्तो, दोसे विक्खालयिं अहं॥
५०४. "दिट्ठो अहं धम्मवरं, सन्तिपदमनुत्तरं।
आदाय विहरामेतं, गरुळो पन्नगं यथा॥
५०५. "आसावती नाम लता, जाता चित्तलतावने।
तस्सा वस्ससहस्सेन, एकं निब्बत्तते फलं॥
R. 42 ५०६. "तं देवा पयिरुपासन्ति, तावदूरफले[1] सति[1]।
देवानं सा पिया एवं, आसावती लतुत्तमा[2]॥
५०७. "सतसहस्सुपादाय, ताहं परिचरे मुनि[3]।
सायं पातं नमस्सामि, देवा आसावतिं यथा॥
५०८. "अवञ्झा पारिचरिया, अमोघा च नमस्सना।
दूरागतम्पि मं सन्तं, खणोयं[4] न विराधयि॥
५०९. "पटिसन्धिं न पस्सामि, विचिनन्तो भवे अहं।
निरूपधि विप्पमुत्तो, उपसन्तो चरामहं॥
B. 46 ५१०. "यथापि पदुमं नाम, सूरियरंसेन पुप्फति।
तथेवाहं महावीर, बुद्धरंसेन पुप्फितो॥
५११. "यथा बलाकयोनिम्हि, न विज्जति पुमो सदा[5]।
मेघेसु गज्जमानेसु, गब्भं गण्हन्ति ता सदा॥
५१२. "चिरम्पि गब्भं धारेन्ति, याव मेघो न गज्जति[6]।
भारतो परिमुच्चन्ति, यदा मेघो पवस्सति॥
५१३. "पदुमुत्तरबुद्धस्स, धम्ममेघेन गज्जतो।
सद्देन धम्ममेघस्स, धम्मगब्भं अगण्हहं॥
५१४. "सतसहस्सुपादाय, पुञ्ञगब्भं धरेमहं।
नप्पमुच्चामि भारतो, धम्ममेघो न गज्जति॥
५१५. "यदा तुवं सक्यमुनि, रम्मे कपिलवत्थवे।
गज्जसि धम्ममेघेन, भारतो परिमुच्चहं॥

१-१. तावदूरेफले सति—सी० ; तावदूरफलं सकिं—स्या०। २. फलुत्तमा—स्या०। ३. मुनिं—सी०, स्या०। ४. खणोमं—सी०, स्या०। ५. पुमा—सी०, स्या०। ६. वस्सति—सी०।

५१६. "सुञ्ञतं अनिमित्तं च, तथाप्पणिहितम्पि[1] च।
चतुरो च फले सब्बे, धम्मेवं विजनयिं[2] अहं॥

दुतियभाणवारं।

५१७. "अपरिमेय्युपादाय, पत्थेमि तव सासनं।
सो मे अत्थो अनुप्पत्तो, सन्तिपदमनुत्तरं॥
५१८. "विनये पारमिं पत्तो, यथापि पाठिको इसि। R. 43
न मे समसमो अत्थि, धारेमि सासनं अहं॥
५१९. "विनये खन्धके चापि, तिकच्छेदे च पञ्चके[3]।
एत्थ मे विमति नत्थि, अक्खरे ब्यञ्जने पि वा॥
५२०. "निग्गहे पटिकम्मे च, ठानाठाने च कोविदो।
ओसारणे वुट्ठापने, सब्बत्थ पारमिं गतो॥
५२१. "विनये खन्धके वापि, निक्खिपित्वा पदं अहं।
उभतो विनिवेठेत्वा[4], रसतो ओसरेय्यहं॥
५२२. "निरुत्तिया सुकुसलो[5], अत्थानत्थे च कोविदो। B. 47
अनञ्ञातं मया नत्थि, एकग्गो सत्थु सासने॥
५२३. "रूपदक्खो अहं अज्ज, सक्यपुत्तस्स सासने।
कङ्खं सब्बं विनोदेमि, छिन्दामि सब्बसंसयं॥
५२४. "पदं अनुपदञ्चापि, अक्खरञ्चापि ब्यञ्जनं[6]।
निदाने परियोसाने, सब्बत्थ कोविदो अहं॥
५२५. "यथापि राजा बलवा, निग्गण्हित्वा[7] परन्तपे।
विजिनित्वान सङ्गामं, नगरं तत्थ मापये॥
५२६. "पाकारं परिखञ्चापि, एसिकं द्वारकोट्ठकं।
अट्टालके च विविधे, कारये नगरे बहू॥
५२७. "सिङ्घाटकं चच्चरञ्च[8], सुविभत्तन्तरापणं।
कारयेय्य[9] सभं तत्थ, अत्थानत्थविनिच्छयं॥

---

१. अथापणिहितंपि—स्या०। २. धम्मे विजनयिं—सो; धम्मं विजटितंपि—स्या०। ३. पञ्चमे—सी; व पञ्चके—स्या०। ४. विभङ्गे चेव—स्या०। ५. च कुसले—स्या०। ६. व्यञ्जनं—सी०। ७. निहरित्वा—स्या०। ८. पच्चुरंच—स्या०। ९. कारापेय्य—स्या०।

५२८. "निग्घातत्थं अमित्तानं, छिद्दाछिद्दं च जानितुं ।
बलकायस्स रक्खाय, सेनापच्चं[1] ठपेति सो ॥
५२९. "आरक्खत्थाय भण्डस्स, निधानकुसलं नरं ।
मा मे भण्डं विनस्सी ति, भण्डरक्खं ठपेति सो ॥
५३०. "ममत्तो[2] होति यो[3] रञ्ञो, वुद्धिं यस्स च इच्छति ।
तस्साधिकरणं देति, मितस्स पटिपज्जितुं ॥
५३१. "उप्पातेसु[4] निमित्तेसु, लक्खणेसु च कोविदं ।
अज्झायकं मन्तधरं, पोरोहिच्चे ठपेति सो ॥
R. 41 ५३२. "एतेहङ्गेहि सम्पन्नो, खत्तियो ति पवुच्चति ।
सदा रक्खन्ति राजानं, चक्कवाको व दुक्खितं[5] ॥
५३३. "तथेव त्वं महावीर, हतामित्तो व खत्तियो ।
सदेवकस्स लोकस्स, धम्मराजा ति वुच्चति ॥
५३४. "तित्थिये निहनित्वान[6], मारञ्चापि ससेनकं ।
तमन्धकारं विधमित्वा[7], धम्मनगरं अमापयि ॥
B 48 ५३५. "सीलं पाकारकं तत्थ, ञाणं ते द्वारकोट्ठकं ।
सद्धा ते एसिका वीर, द्वारपालो च संवरो ॥
५३६. "सतिपट्ठानमट्टालं, पञ्ञा ते चच्चरं मुने ।
इद्धिपादं च सिङ्घाटं, धम्मवीथि सुमापिता[8] ॥
५३७. "सुत्तन्तं अभिधम्मं च, विनयञ्चापि केवलं ।
नवङ्गं बुद्धवचनं, एसा धम्मसभा तव ॥
५३८. "सुञ्ञतं अनिमित्तं च, विहारञ्चप्पणीहितं ।
आनेञ्जं[9] च निरोधो च[9], एसा धम्मकुटी तव ॥
५३९. "पञ्ञाय अग्गो[10] निक्खित्तो,[10] पटिभाने च कोविदो ।
सारिपुत्तो ति नामेन, धम्मसेनापती तव ॥

---

१. सेनामच्चं--स्या० । २. मामको--सी०; समग्गो--स्या० । ३. सो--स्या० । ४. उप्पादेसु--स्या० । ५. दुक्खितं--स्या० । ६. नीहरित्वान--स्या० । ७. विधसेत्वा--स्या० । ८. सुमापितं--स्या०, रो० । ९-९. अनेजो च निरोधो च--स्या० । १०-१०. अग्गनिक्खित्तो--सी० ।

५४०. "चुतूपपातकुसलो, इद्धिया पारमिं गतो ।
कोलितो नाम नामेन, पोरोहिच्चो तवं[1] मुने ॥
५४१. "पोराणकवंसधरो, उग्गतेजो दुरासदो ।
धुतवादीगुणेनग्गो[2], अक्खदस्सो तवं मुने ॥
५४२. "बहुस्सुतो धम्मधरो, सब्बपाठी च सासने ।
आनन्दो नाम नामेन, धम्मारक्खो[3] तवं मुने ॥
५४३. "एते सब्बे अतिक्कम्म, पमेसि[4] भगवा ममं[5] ।
विनिच्छयं मे पादासि, विनये विञ्ञुदेसितं ॥
५४४. "यो कोचि विनये पञ्हं, पुच्छति बुद्धसावको ।
तत्थ मे चिन्तना नत्थि, तञ्ञेवत्थं कथेमहं ॥
५४५. "यावता बुद्धखेत्तम्हि, ठपेत्वा तं महामुनिं[6] ।
विनये मादिसो नत्थि, कुतो भिय्यो भविस्सति ॥
५४६. "भिक्खुसङ्घे निसीदित्वा, एवं गज्जति गोतमो । R. 45
उपालिस्स समो नत्थि, विनये खन्धकेसु च ॥
५४७. "यावता बुद्धभणितं, नवङ्गं सत्थुसासनं ।
विनयोगधं तं[7] सब्बं, विनयमूलपस्सिनो[8] ॥
५४८. "मम कम्मं सरित्वान, गोतमो सक्यपुङ्गवो । B. 49
भिक्खुसङ्घे निसीदित्वा, एतदग्गे ठपेसि मं ॥
५४९. "सतसहस्सुपादाय, इमं ठानं अपत्थयिं ।
सो मे अत्थो अनुप्पत्तो, विनये पारमिं गतो ॥
५५०. "सक्यानं नन्दिजननो[9], कप्पको आसहं पुरे ।
विजहित्वान तं जातिं, पुत्तो जातो महेसिनो ॥
५५१. "इतो दुतियके कप्पे, अञ्जसो नाम खत्तियो ।
अनन्ततेजो अमितयसो, भूमिपालो महद्धनो ॥

---

१. तव—स्या० । २. धुतवादिगणे अग्गो—स्या० । ३. धम्मरक्खो—स्या० । ४. महेसी—स्या० ; पिहेमी—रो० । ५. मम—स्या० । ६. महामुनिं—स्या० । ७. विनयोगधितं—सी० ; विनये कथितं—स्या० । ८. विनयमूलं ति पस्सतो—सी० । ९. नन्दिजनको—स्या० ।

५५२. "तस्स रञ्ञो अहं पुत्तो, चन्दनो नाम खत्तियो।
जातिमदेनुपत्थद्धो, यसभोगमदेन[1] च॥
५५३. "नागसतसहस्सानि, सब्बालङ्कारभूसिता।
तिधापभिन्ना मातङ्गा, परिवारेन्ति मं सदा॥
५५४. "सबलेहि परेतोहं, उय्यानं गन्तुकामको।
आरुय्ह सिरिकं नागं, नगरा निक्खमिं तदा॥
५५५. "चरणेन च सम्पन्नो, गुत्तद्वारो सुसंवुतो।
देवलो नाम सम्बुद्धो, आगच्छि पुरतो मम[2]॥
५५६. "पेसेत्वा सिरिकं नागं, बुद्धं आसादयिं तदा।
ततो सञ्जातकोपो[3] सो[3], नागो नुद्धरते[4] पदं॥
५५७. "नागं रुण्णमनं[5] दिस्वा, बुद्धे कोधं[6] अकासहं।
विहेसयित्वा[7] सम्बुद्धं, उय्यानं अगमासहं॥
५५८. "सातं तत्थ न विन्दामि, सिरो[8] पज्जलितो यथा।
परिळाहेन डय्हामि, मच्छो व बळिसादको॥
R. 46 ५५९. "ससागरन्ता पथवी, आदित्ता विय होति मे।
पितु सन्तिकुपागम्म, इदं वचनमब्रविं॥
५६०. "आसीविसं व कुपितं, अग्गिक्खन्धं व आगतं।
मत्तं व कुञ्जरं दन्तिं, यं सयम्भुमसादयिं॥
B. 50 ५६१. "आसादितो मया बुद्धो, घोरो उग्गतपो जिनो।
पुरा सब्बे विनस्साम, खमापेस्साम तं मुनिं॥
५६२. "नो चे तं निज्झापेस्साम, अत्तदन्तं समाहितं।
ओरेन सत्तदिवसा[9], रट्ठं मे विधमिस्सति॥
५६३. "सुमेखलो कोसियो च, सिग्गवो चापि सत्तको[10]।
आसादयित्वा इसयो, दुग्गता ते सरट्ठका[11]॥

१. यसो०—स्या०। २. ममं—स्या०। ३-३. सञ्जातकोपोत्र—स्या०। ४. नुद्धरको—स्या०। ५. दुट्ठमनं—सी०; रुट्ठमनं—रो०। ६. कोपं—सी०, स्या०। ७. विहेठयित्वा—स्या०। ८. सिरे—सी०। ९. सत्तमे दिवसे—स्या०। १०. सत्तुको—सी०। ११. ससेनका—स्या०।

५६४. "यदा कुप्पन्ति इसयो, सञ्ञता ब्रह्मचारिनो।
सदेवकं विनासेन्ति,ससागरं सपब्बतं॥

५६५. "तियोजनसहस्सम्हि, पुरिसे सन्निपातयिं।
अच्चयं देसनत्थाय, सयम्भुं उपसङ्कमि॥

५६६. "अल्लवत्था अल्लसिरा, सब्बे व पञ्जलीकता।
बुद्धस्स पादे निपतित्वा, इदं वचनमब्रवुं॥

५६७. "खमस्सु त्वं महावीर, अभियाचति तं जनो।
परिळाहं विनोदेहि, मा नो[1] रट्ठं विनासय॥

५६८. "सदेवमानुसा सब्बे, सदानवा सरक्खसा।
अयोमयेन कुटेन, सिरं भिन्देय्यु मे सदा॥

५६९. दके[2] अग्गि न सण्ठाति, वीजं[3] सेले न रूहति।
अगदे किमि न सण्ठाति, कोपो बुद्धे न जायति॥

५७०. "यथा च[4] भूमि अचला, अप्पमेय्यो च सागरो।
अनन्तको च आकासो, एवं बुद्धा अखोभिया॥

५७१. "सदा खन्ता[5] महावीरा, खमिता च तपस्सिनो।
खन्तानं खमितानं च, गमनं तं[6] न विज्जति॥

५७२. "इदं वत्वान सम्बुद्धो, परिळाहं विनोदयं[7]।
महाजनस्स पुरतो, नभं अब्भुग्गमि तदा॥

५७३. "तेन कम्मेनहं वीर, हीनत्तं अज्झुपागतो। R. 47
समतिक्कम्म तं जातिं, पाविसिं अभयं पुरं॥

५७४. "तदापि मं महावीर, डय्हमानं सुसण्ठितं। B. 51
परिळाहं विनोदेसि, सयम्भुं च खमापयिं॥

५७५. "अज्जापि मं महावीर, डय्हमानं तिहग्गिभि।
निब्बापेसि तयो अग्गी, सीतिभावं च पापयिं[8]॥

५७६. येसं सोतावधानत्थि, सुणाथ मम भासतो।
अत्थं तुम्हं[9] पवक्खामि, यथा दिट्ठं पदं मम॥

---

१. च—स्या०। २. उदके—सी०, स्या०। ३. वीजं—स्या०। ४. पि—सी०। ५. अत्तदन्ता—स्या०। ६. वो—स्या०। ७. विनोदयि—स्या०; विनोदयी—रो०। ८, पापयी—सी०। ९. तुय्हं—स्या०।

५७७. "सयम्भुं तं विमानेत्वा, सन्तचित्तं समाहितं ।
तेन कम्मेनहं अज्ज, जातोम्हि नीचयोनियं ॥

५७८. "मा वो खणं विराधेथ, खणातीता हि सोचरे ।
सदत्थे वायमेय्याथ, खणो वो पटिपादितो ॥

५७९. "एकच्चानं च वमनं, एकच्चानं विरेचनं ।
विसं हलाहलं एके, एकच्चानं च ओसधं ॥

५८०. "वमनं पटिपन्नानं फलट्ठानं विरेचनं ।
ओसधं फललाभीनं, पुञ्ञक्खेत्तं गवेसिनं ॥

५८१. "सासनेन विरुद्धानं, विसं हलाहलं यथा ।
आसीविसो दिट्ठविसो[1], एवं[1] झापेति तं नरं ॥

५८२. "सकिं पीतं हलाहलं, उपरुन्धति[2] जीवितं ।
सासनेन विरुज्झित्वा, कप्पकोटिम्हि डय्हति ॥

५८३. "खन्तिया अविहिंसाय, मेत्तचित्तवताय च ।
सदेवकं सो तारति[3], तस्मा ते[4] अविराधिया[4] ॥

५८४. "लाभालाभे न सज्जन्ति, सम्माननविमानने ।
पथवीसदिया बुद्धा, तस्मा ते न विराधिया[5] ॥

५८५. "देवदत्ते च वधके, चोरे अङ्गुलिमालके[6] ।
राहुले धनपाले च, सब्बेसं समको मुनि ॥

R. 48 ५८६. "एतेसं पटिघो[7] नत्थि, रागोमेसं न विज्जति ।
सब्बेसं समको बुद्धो, वधकस्सोरसस्स च ॥

B. 52 ५८७. "पन्थे दिस्वान कासावं, छड्डितं मीळ्हमक्खितं ।
सिरस्मिं[8] अञ्जलिं कत्वा, वन्दितब्बं इसिद्धजं ॥

५८८. "अब्भतीता च ये बुद्धा, वत्तमाना अनागता ।
धजेनानेन सुज्झन्ति, तस्मा एते नमस्सिया ॥

१-१. दुट्ठविसो एकं—स्या० । २. उपरुद्धेति—स्या० । ३. तारेति—सी०; तरति—स्या० । ४-४. वो अविरोधियो—सी०; ते अविरोधिया—स्या० । ५. विरोधिया—सी०, स्या० । ६. चङ्गुलिमालके—स्या० । ७. पटिघं—स्या०, रो० । ८. सिरसा—स्या० ।

५८९. "सत्थुकप्पं सुविनयं, धारेमि हदयेनहं ।
नमस्समानो विनयं, विहरिस्सामि सब्बदा ॥
५९०. "विनयो आसयो मय्हं, विनयो ठानिचङ्कमं ।
कप्पेमि विनये वासं, विनयो मम[1] गोचरो ॥
५९१. "विनये पारमिप्पत्तो, समथे चापि कोविदो ।
उपालि तं महावीर, पादे वन्दति सत्थुनो ॥
५९२. "सो अहं विचरिस्सामि, गामा गामं पुरा पुरं ।
नमस्समानो सम्बुद्धं, धम्मस्स च सुधम्मतं ॥
५९३. "किलेसा झापिता मय्हं, भवा सब्बे समूहता ।
सब्बासवा परिक्खीणा, नत्थि दानि पुनब्भवो ॥
५९४. "स्वागतं वत मे आसि, बुद्धसेट्ठस्स सन्तिके ।
तिस्सो विज्जा अनुप्पत्ता, कतं बुद्धस्स सासनं ॥
५९५. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा उपालि थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

३–७. अञ्ञासिकोण्डञ्ञत्थेरअपदानं[2]

५९६. "पदुमुत्तरसम्बुद्धं, लोकजेट्ठं विनायकं ।
बुद्धभूमिमनुप्पत्तं, पठमं अद्दसं अहं ॥
५९७. "यावता बोधिया मूले, यक्खा सब्बे समागता ।
सम्बुद्धं परिवारेत्वा, वन्दन्ति पञ्जलीकता ॥
५९८. "सब्बे देवा तुट्ठमना, आकासे सञ्चरन्ति ते । B. 53, R. 49
बुद्धो अयं अनुप्पत्तो, अन्धकारतमोनुदो ॥

१. मय्ह—सी०, स्या० । २. अञ्ञात कोण्डञ्ञथेरापदानं—सी० ; अञ्ञा कोण्डञ्ञत्थेरापदानं—स्या० ।

५९९. "तेसं हासपरेतानं, महानादो अवत्तथ ।
किलेसे झापयिस्साम, सम्मासम्बुद्धसासने ॥

६००. "देवानं गिरमञ्ञाय, वाचासभिमुदीरिहं[1] ।
हट्ठो हट्ठेन चित्तेन, आदिभिक्खमदासहं ॥

६०१. "मम सङ्कप्पमञ्ञाय, सत्था लोके अनुत्तरो ।
देवसङ्घे निसीदित्वा, इमा गाथा अभासथ ॥

६०२. "सत्ताहं अभिनिक्खम्म, बोधिं अज्झगमं अहं ।
इदं मे पठमं भत्तं, ब्रह्मचारिस्स यापनं ॥

६०३. "तुसिता हि इधागन्त्वा, यो मे भिक्खं उपानयि ।
तमहं कित्तयिस्सामि, सुणोथ[2] मम भासतो ॥

६०४. "तिंस[3] कप्पसहस्सानि[3], देवरज्जं करिस्सति ।
सब्बे देवे अभिभोत्वा, तिदिवं आवसिस्सति ॥

६०५. "देवलोका चवित्वान, मनुस्सत्तं गमिस्सति ।
सहस्सधा चक्कवत्ती, तत्थ रज्जं करिस्सति ॥

६०६. "कप्पसतसहस्सम्हि, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥

६०७. "तिदसा सो चवित्वान, मनुस्सत्तं गमिस्सति ।
अगारा पब्बजित्वान, छब्बस्सानि वसिस्सति ॥

६०८. "ततो सत्तमके वस्से, बुद्धो सच्चं कथेस्सति ।
कोण्डञ्ञो नाम नामेन, पठमं सच्छिकाहिति ॥

६०९. "निक्खन्तेनानुपब्बजिं[4], पधानं सुकतं मया ।
किलेसे झापनत्थाय, पब्बजिं अनगारियं ॥

६१०. "अभिगन्त्वान[5] सब्बञ्ञू, बुद्धो लोके सदेवके ।
इसिनामे[6] मिगारञ्ञे[6], अमतभेरिमाहनि ॥

---

१. वाचायसमुदीरितं--स्या० । २. सुणाथ--सी०, स्या० । ३-३. तिंसमत्ते कप्पसहस्से--स्या० । ४. निक्खन्तेनानु पब्बजिं--स्या०, रो० । ५. अधिगत्वान--स्या, ६-६. इमिनामे महारञ्ञं--स्या० ।

६११. "सो दानि पत्तो अमतं, सन्तिपदमनुत्तरं[1] । B. 51
सब्बासवे परिञ्ञाय, विहरामि अनासवो ॥
६१२. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे । R. 50
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा अञ्ञासिकोण्डञ्ञो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

३–८. पिण्डोलभारद्वाजत्थेरअपदानं

६१३. "पदुमुत्तरो नाम जिनो, सयम्भू अग्गपुग्गलो ।
पुरतो हिमवन्तस्स, चित्तकूटे वसी तदा ॥
६१४. "अभीतरूपो तत्थासि, मिगराजा चतुक्कमो ।
तस्स सद्दं सुणित्वान, विक्खम्भन्ति बहुज्जना[2] ॥
६१५. "सुफुल्लं पदुमं गय्ह, उपगच्छिं[3] नरासभं ।
वुट्ठितस्स समाधिम्हा, बुद्धस्स अभिरोपयिं ॥
६१६. "चातुद्दिसं नमस्सित्वा, बुद्धसेट्ठं नरुत्तमं ।
सकं चित्तं पसादेत्वा, सीहनादं नदिं अहं[4] ॥
६१७. "पदुमुत्तरो लोकविदू, आहुतीनं पटिग्गहो ।
सकासने निसीदित्वा, इमा गाथा अभासथ ॥
६१८. "बुद्धस्स गिरमञ्ञाय, सब्बे देवा समागता ।
आगतो वदतं सेट्ठो, धम्मं सोस्साम तं मयं ॥
६१९. "तेसं हासपरेतानं, पुरतो लोकनायको ।
मम सद्दं पकित्तेसि, दीघदस्सी महामुनि ॥
६२०. "येनिदं पदुमं दिन्नं, सीहनादो च नादितो ।
तमहं कित्तयिस्सामि, सुणाथ मम भासतो ॥

---

१. सन्तं पदमनुत्तरं—सी०, स्या० । २. बहूजना—स्या० । ३. उपगञ्छिं—सी०, स्या० । ४. तदा—स्या० ।

B. 55 ६२१. इतो अट्ठमके कप्पे, चक्कवत्ती[1] भविस्सति ।
सत्तरतनसम्पन्नो चतुदीपम्हि इस्सरो ॥

६२२. "कारयिस्सति इस्सरियं[2], महिया चतुसट्ठिया ।
R. 51 पदुमो नाम नामेन, चक्कवत्ती महब्बलो[3] ॥

६२३. "कप्पसतसहस्सम्हि, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥

६२४. पकासिते पावचने, ब्रह्मबन्धु भविस्सति ।
ब्रह्मञ्ञा अभिनिक्खम्म, पब्बजिस्सति तावदे ॥

६२५. "पधानपहितत्तो सो, उपसन्तो निरूपधि ।
सब्बासवे परिञ्ञाय, निब्बायिस्सतिनासवो ॥

६२६. "विजने[4] पन्तसेय्यम्हि, वाळमिगसमाकुले ।
सब्बासवे परिञ्ञाय, निब्बायिस्सतिनासवो ॥

६२७. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा पिण्डोलभारद्वाजो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

३—९. खदिरवनियरेवतत्थेरअपदानं

६२८. "गङ्गा भागीरथी नाम, हिमवन्ता पभाविता ।
कुतित्थे नाविको आसिं, ओरिमे[5] च तरिं[5] अहं ॥

६२९. "पदुमुत्तरो[6] नायको, सम्बुद्धो द्विपदुत्तमो[7] ।
वसी सतसहस्सेहि, गङ्गातीरमुपागतो[6-8] ॥

६३०. "बहू नावा समानेत्वा, वड्ढकीहि सुसङ्खतं ।
नावाय छदनं कत्वा, पटिमानिं नरासभं ॥

१. चक्कवत्ति—स्या० । २. इस्सरं—स्या० । ३. महाबलो—स्या० । ४. विपिने—सी० ; विजने—स्या० । ५-५. ओरिमं च तरे—स्या० । ६-६. पुब्बे मय्हं सुतं आसि, पदुमुत्तरनायको । वसी सतसहस्सेहि, गङ्गासोतं तरिस्सति—सी० । ७. दिपदुत्तमो—स्या० । ८. गङ्गासोतं तरिस्सति—स्या० ।

६३१. "आगन्त्वान च सम्बुद्धो, आरुहि[1] तञ्च नावकं[1] । B. 56
वारिमज्झे ठितो सत्था, इमा गाथा अभासथ ॥
६३२. 'यो सो तारेसि सम्बुद्धं, सङ्घञ्चापि अनासवं ।
तेन चित्तप्पसादेन, देवलोके रमिस्सति ॥
६३३. 'निब्बत्तिस्सति ते ब्यम्हं, सुकतं नावसण्ठितं ।
आकासे पुप्फछदनं, धारयिस्सति सब्बदा ॥
६३४. 'अट्ठपञ्ञासकप्पम्हि, तारको[2] नाम खत्तियो ।
चातुरन्तो विजितावी, चक्कवत्ती भविस्सति ॥
६३५. 'सत्तपञ्ञासकप्पम्हि, चम्मको[2] नाम खत्तियो । R. 52
उग्गच्छन्तो व सूरियो, जोतिस्सति महब्बलो ॥
६३६. 'कप्पसतसहस्सम्हि, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥
६३७. 'तिदसा सो[3] चवित्वान, मनुस्सत्तं गमिस्सति ।
रेवतो नाम नामेन, ब्रह्मबन्धु भविस्सति ॥
६३८. 'अगारा निक्खमित्वान, सुक्कमूलेन चोदितो ।
गोतमस्स भगवतो, सासने पब्बजिस्सति ॥
६३९. 'सोपच्छा पब्बजित्वान, युत्तयोगो विपस्सको ।
सब्बासवे परिञ्ञाय, निब्बायिस्सतिनासवो' ॥
६४०. "विरियं[4] मे धुरधोरय्हं, योगक्खेमाधिवाहनं ।
धारेमि अन्तिमं देहं, सम्मासम्बुद्धसासने ॥
६४१. "[5]सतसहस्से कतं कम्मं, फलं दस्सेसि मे इध ।
सुमुत्तो सरवेगो व, किलेसे झापयी मम ॥
६४२. "ततो मं वननिरतं, दिस्वा लोकन्तगू मुनि ।
वनवासिभिक्खूनग्गं पञ्ञपेसि महामति[5] ॥
६४३. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा खदिरवनियो रेवतो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति । B. 57

१-१. अरुय्हि नाव लङ्कं—स्या० ; नावा लङ्कं—रो० । २. चम्पको—सी० ; चम्बको—स्या० । ३. व—स्या० । ४. वीरियं—म० । ५-५. इमा द्वे गाथायो स्या०, पोत्थके न दिस्सन्ति ।

३-१०. आनन्दत्थेरअपदानं

६४४. "आरामद्वारा निक्खम्म, पदुमुत्तरो महामुनि ।
वस्सेन्तो अमतं वुट्ठिं, निब्बापेसि महाजनं ॥

६४५. "सतसहस्सं ते[1] धीरा[2], छळभिञ्ञा महिद्धिका ।
परिवारेन्ति सम्बुद्धं, छाया व अनपायिनी[3] ॥

६४६. "हत्थिक्खन्धगतो आसिं, सेतच्छत्तं वरुत्तमं ।
सुचारुरूपं[4] दिस्वान, वित्ति[5] मे उदपज्जथ[5] ॥

६४७. "ओरुय्ह हत्थिखन्धम्हा, उपगच्छिं नरासभं ।
रतनामयछत्तं[6] मे, बुद्धसेट्ठस्स धारयिं ॥

R. 53 ६४८. "मम सङ्कप्पमञ्ञाय, पदुमुत्तरो महाइसि ।
तं कथं ठपयित्वान, इमा गाथा अभासथ ॥

६४९. 'यो सो छत्तमधारेसि[7], सोण्णालङ्कारभूसितं ।
तमहं कित्तयिस्सामि, सुणोथ मम भासतो ॥

६५०. 'इतो गन्त्वा अयं पोसो, तुसितं आवसिस्सति ।
अनुभोस्सति सम्पत्तिं, अच्छराहि पुरक्खतो ॥

६५१. 'चतुत्तिंसतिक्खत्तुं च, देवरज्जं करिस्सति ।
बलाधिपो[8] अट्ठसतं, वसुधं आवसिस्सति ॥

६५२. 'अट्ठपञ्ञासक्खत्तुं च चक्कवत्ती भविस्सति ।
पदेसरज्जं विपुलं, महिया कारयिस्सति ॥

६५३. "कप्पसतसहस्सम्हि, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥

B. 58 ६५४. 'सक्यानं कुलकेतुस्स, ञातिबन्धु भविस्सति ।
आनन्दो नाम नामेन, उपट्ठाको महेसिनो ॥

---

१. सतसहस्सा ते---स्या० ; सह सहस्सानि---रो० । २. वीरा---सी०, रो० । ३. अनुपायिनी---स्या० । ४. सुनानुरूपं---स्या० । ५-५. वित्ति मे उपपज्जथ---सी० ; पीति मे उपपज्जथ---स्या० । ६. रतनमय छत्तं---स्या० । ७. छत्तं अधारयि---स्या० । ८. नराधिपो---स्या० ।

६५५. 'आतापी निपको चापि, बाहुसच्चे सुकोविदो।
निवातवुत्ति अत्थद्धो, सब्बपाठी भविस्सति॥
६५६. 'पधानपहितत्तो सो, उपसन्तो निरूपधि।
सब्बासवे परिञ्ञाय, निब्बायिस्सतिनासवो॥
६५७. 'सन्ति आरञ्ञका नागा, कुञ्जरा सट्ठिहायना।
तिधापभिन्ना मातङ्गा, ईसादन्ता उरूळ्हवा॥
६५८. 'अनेकसतसहस्सा, पण्डिता पि महिद्धिका।
सब्बे ते बुद्धनागस्स, न[1] होन्तु पणिधिम्हि ते[1]॥
६५९. "आदियामे नमस्सामि, मज्झिमे अथ पच्छिमे।
पसन्नचित्तो सुमनो, बुद्धसेट्ठं उपट्ठहिं॥
६६०. "आतापी निपको चापि, सम्पजानो पतिस्सतो।
सोतापत्तिफलं पत्तो, सेखभूमीसु कोविदो॥
६६१. "सतसहस्सितो कप्पे, यं कम्ममभिनीहरिं।
ताहं भूमिमनुप्पत्तो, ठिता[2] सद्धम्ममाचला[2]॥
६६२. "स्वागतं वत मे आसि, बुद्धसेट्ठस्स सन्तिके। R. 54
तिस्सो विज्जा अनुप्पत्ता, कतं बुद्धस्स सासनं॥
६६३. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा आनन्दो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

तस्सुद्दानं

बुद्धो पच्चेकबुद्धो[3] च, सारिपुत्तो[3] च कोलितो। B. 50
कस्सपो अनुरुद्धो च, पुण्णत्थेरो उपालि च॥
अञ्ञासिकोण्डञ्ञो[4] पिण्डोलो, रेवतानन्दपण्डितो।
छसतानि च पञ्ञास, गाथायो सब्बपिण्डिता॥

अपदाने बुद्धवग्गो पठमो।

१-१. न होन्ति परित्तिम्भिता—स्या०। २-२. ठितो सद्धम्ममाचलो—सी०; ठिता सद्धा महप्फला—स्या०। ३-३. पच्चेकसम्बुद्धो सारीपुत्तो स्या०। ४. कोण्डञ्ञो चापि—स्या०।

२. सीहासनियवग्गो

१. सीहासनदायकत्थेरअपदानं

B. 60, R. 55
१. "निब्बुते लोकनाथम्हि, सिद्धत्थे द्विपदुत्तमे[1]।
वित्थारिके[2] पावचने, बाहुजञ्ञम्हि सासने॥

२. "पसन्नचित्तो सुमनो, सीहासनमकासहं।
सीहासनं करित्वान, पादपीठमकासहं॥

३. "सीहासने च वस्सन्ते, घरं तत्थ अकासहं।
तेन चित्तप्पसादेन, तुसितं उपपज्जहं॥

४. "आयामेन चतुब्बीस, योजनं[3] आसि[3] तावदे।
विमानं सुकतं मय्हं, वित्थारेन चतुद्दस[4]॥

५. "सतं[5] कञ्ञासहस्सानि, परिवारेन्ति मं सदा।
सोण्णमयञ्च पल्लङ्कं, ब्यम्हे आसि सुनिम्मितं॥

६. "हत्थियानं अस्सयानं, दिब्बयानं उपट्ठितं।
पासादा सिविका चेव, निब्बत्तन्ति[6] यदिच्छकं॥

७. "मणिमया च पल्लङ्का, अञ्ञे सारमया बहू।
निब्बत्तन्ति ममं सब्बे, सीहासनस्सिदं फलं॥

८. "सोण्णमया रूपिमया,[7] फलिकावेळुरियामया।
पादुका अभिरूहामि,[8] पादपीठस्सिदं फलं॥

९. "चतुन्नवुतितो[9] कप्पे, यं कम्ममकरिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, पुञ्ञकम्मस्सिदं फलं॥

१. द्विपदुत्तमे—सी, स्या०। २. वित्थारिते—सी०, स्या०। ३-३. योजना. मिमु—स्या०। ४. चतुद्दसं—सी०, स्या०। ५. सत्त—स्या०। ६. उपज्जन्ति—सी०। ७. मणिमया—स्या०। ८. अभिरूहामि—स्या। ९. चतुन्नवुते इतो—सी, स्या०।

१०. "तेसत्ततिम्हितो[1] कप्पे, इन्दनामा तयो जना।
द्वेसत्ततिम्हितो कप्पे, तयो सुमननामका॥

११. "समसत्ततितो कप्पे, तयो वरुणनामका।
सत्तरतनसम्पन्ना, चतुदीपम्हि इस्सरा॥

१२. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे। B. 61
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा सीहासनदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

२. एकत्थम्भिकत्थेरअपदानं

१३. "सिद्धत्थस्स भगवतो, महापूगगणो अहु। R. 56
सरणं गता च ते बुद्धं, सद्दहन्ति तथागतं॥

१४. "सब्बे सङ्गम्म मन्तेत्वा, माळं कुब्बन्ति सत्थुनो।
एकत्थम्भं अलभन्ता, विचिनन्ति ब्रहावने॥

१५. "तेहं अरञ्ञे दिस्वान, उपगम्म गणं तदा।
अञ्जलिं पग्गहेत्वान, परिपुच्छिं गणं अहं॥

१६. "ते मे पुट्ठा वियाकंसु, सीलवन्तो उपासका।
माळं[2] मयं कत्तुकामा, एकत्थम्भो न लब्भति॥

१७. "एकत्थम्भं ममं देथ, अहं दस्सामि सत्थुनो।
आहरिस्सामहं थम्भं, अप्पोस्सुक्का भवन्तु ते[3]॥

१८. "ते मे थम्भं पवेच्छिसु, पसन्ना तुट्ठमानसा।
ततो पटिनिवत्तित्वा, अगमंसु[4] सकं घरं॥

१९. "अचिरं गते पूगगणे[5], थम्भं अहासहं[6] तदा।
हट्ठो हट्ठेन चित्तेन, पठमं उस्सपेसहं॥

१. तेसत्तति इतो--स्या०। २. माळं--सी०। ३. भवन्तु वो--सी०।
४. अगमिसु--सी०; आगमंसु--स्या०। ५. पूगगणे--स्या०। ६. अदासहं--स्या०, रो०।

२०. "तेन चित्तप्पसादेन, विमानं उपपज्जहं ।
उब्बिद्धं भवनं मय्हं, सत्तभूमं[1] समुग्गतं ॥

२१. "वज्जमानासु भेरीसु, परिचारेमहं सदा[2] ।
पञ्चपञ्ञासकप्पम्हि, राजा आसिं यसोधरो ॥

B. 62 २२. "तत्थापि भवनं मय्हं, सत्तभूमं समुग्गतं ।
कूटागारवरूपेतं, एकत्थम्भं मनोरमं ॥

२३. "एकवीसतिकप्पम्हि, उदेनो नाम खत्तियो ।
तत्रापि भवनं मय्हं, सत्तभूमं समुग्गतं ॥

२४. "यं यं योनुपपज्जामि, देवत्तं अथ मानुसं ।
अनुभोमि सुखं[3] सब्बं[3], एकत्थम्भस्सिदं फलं ॥

R. 57 २५. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं थम्भमददं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, एकत्थम्भस्सिदं फलं ॥

२६. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा एकत्थम्भिको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

३. नन्दत्थेरअपदानं

२७. "पदुमुत्तरस्स भगवतो, लोकजेट्ठस्स तादिनो ।
वत्थं खोमं मया दिन्नं, सयम्भुस्स महेसिनो ॥

२८. "तं मे बुद्धो वियाकासि, जलजुत्तरनामको[4] ।
'इमिना वत्थदानेन, हेमवण्णो भविस्ससि ॥

२९. 'द्वे सम्पत्ती[5] अनुभोत्वा, कुसलमूलेहि[6] चोदितो ।
गोतमस्स भगवतो, कनिट्ठो त्वं भविस्ससि ॥

---

१. सत भूमं—सो० ; सतभूम—रो० । २. तदा—सी० । ३-३. सुखं सब्ब—सी० । सब्ब मेतं—स्या० । ४. जलजुत्तम नायको—स्या०, रो० । ५. द्वे सम्पत्ति—स्या० । ६. सुक्कमूलेन—स्या० ।

३०. 'रागरत्तो सुखसीलो, कामेसु गेधमायुतो ।
बुद्धेन चोदितो सन्तो, तदा[1] त्वं पब्बजिस्ससि ॥

३१. 'पब्बजित्वान त्वं तत्थ, कुसलमूलेन चोदितो ।
सब्बासवे परिञ्ञाय, निब्बायिस्ससिनासवो' ॥

३२. "सत्त[2] कप्पसहस्सम्हि, चतुरो चेळनामका । B. 63
सट्ठि कप्पसहस्सम्हि, उपचेला चतुज्जना ॥

३३. "पञ्च कप्पसहस्सम्हि, चेळाव चतुरो जना ।
सत्तरतनसम्पन्ना, चतुदीपम्हि इस्सरा ॥

३४. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खापि च अट्ठिमे ।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा नन्दो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

४. चूळपन्थकत्थेरअपदानं

३५. "पदुमुत्तरो नाम जिनो, आहुतीनं पटिग्गहो । R. 58
गणम्हा वूपकट्ठो सो, हिमवन्ते वसी तदा ॥

३६. "अहम्पि हिमवन्तम्हि, वसामि अस्समे तदा ।
अचिरागतं महावीरं, उपेसिं लोकनायकं ॥

३७. "पुप्फच्छत्तं गहेत्वान, उपगच्छिं नरासभं ।
समाधिं समापज्जन्तं, अन्तरायमकासहं ॥

३८. "उभो हत्थेहि पग्गय्ह, पुप्फच्छत्तं अदासहं ।
पटिग्गहेसि भगवा, पदुमुत्तरो महामुनि ॥

३९. "सब्बे देवा अत्तमना, हिमवन्तं उपेन्ति ते ।
साधुकारं पवत्तेसुं[3], अनुमोदिस्सति चक्खुमा ॥

---

१. ततो—स्या० । २. सत—स्या० । ३. पवत्तिंसु—स्या०, रो० ।

४०. "इदं वत्वान ते देवा, उपगच्छुं नरुत्तमं ।
आकासे धारयन्तस्स, पदुमच्छत्तमुत्तमं ॥

४१. 'सतपत्तछत्तं पग्गय्ह, अदासि तापसो मम ।
तमहं कित्तयिस्सामि, सुणाथ मम भासतो ॥

४२. 'पञ्चवीसतिकप्पानि, देवरज्जं करिस्सति ।
चतुत्तिंसतिक्खत्तुं च चक्कवत्ती भविस्सति ॥

B. 64 ४३. 'यं यं योनिं संसरति, देवत्तं अथ मानुसं ।
अब्भोकासे पतिट्ठन्तं, पदुमं धारयिस्सति' ॥

४४. "कप्पसतसहस्सम्हि, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन[1], सत्था लोके भविस्सति ॥

४५. 'पकासिते पावचने, मनुस्सत्तं लभिस्सति ।
मनोमयम्हि कायम्हि, उत्तमो सो भविस्सति ॥

४६. 'द्वे भातरो भविस्सन्ति, उभोपि पन्थकव्हया ।
अनुभोत्वा उत्तमत्थं, जोतयिस्सन्ति सासनं' ॥

४७. "सोहं अट्ठारसवस्सो[2], पब्बजिं अनगारियं ।
विसेसाहं न विन्दामि, सक्यपुत्तस्स सासने ॥

४८. "दन्धा मय्हं गती आसि, परिभूतो पुरे अहुं[3] ।
भाता च मं पणामेसि, गच्छ दानि सकं घरं ॥

४९. "सोहं पणामितो सन्तो, सङ्घारामस्स कोट्ठके ।
दुम्मनो तत्थ अट्ठासिं, सामञ्ञस्मिं अपेक्खवा ॥

R. 59 ५०. "भगवा तत्थ[4] आगच्छि, सीसं मय्हं परामसि ।
बाहाय मं गहेत्वान, सङ्घारामं पवेसयि ॥

५१. "अनुकम्पाय मे सत्था, अदासि पादपुञ्छनिं ।
एवं सुद्धं अधिट्ठेहि, एकमन्तमधिट्ठहं[5] ॥

---

१. नामेन—सी० । २. सो अट्ठारसवस्सोहं—स्या० । ३. अहं—स्या० ।
४. अथेत्थ सत्था—सी०, स्या० । ५. स्वाधिट्ठितं—सी० ; अधिट्ठितं—स्या० ।

५२. "हत्थेहि तमहं गय्ह, सरिं कोकनदं अहं।
तत्थ चित्तं विमुच्चि मे, अरहत्तं अपापुणिं॥

५३. "मनोमयेसु कायेसु, सब्बत्थ पारमिं गतो।
सब्बासवे परिञ्ञाय, विहरामि अनासवो॥

५४. "पटिसम्भिदा चतस्सो विमोक्खापि च अट्ठिमे।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा चूळपन्थको[1] थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

५. पिलिन्दवच्छत्थेरअपदानं[2]

५५. "निब्बुते लोकनाथम्हि, सुमेधे अग्गपुग्गले। B. 65
पसन्नचित्तो सुमनो, थूपपूजं अकासहं॥

५६. "ये च खीणासवा तत्थ, छळभिञ्ञा महिद्धिका।
तेहं तत्थ समानेत्वा, सङ्घभत्तं अकासहं॥

५७. "सुमेधस्स भगवतो, उपट्ठाको तदा अहु।
सुमेधो नाम नामेन, अनुमोदित्थ सो तदा॥

५८. "तेन चित्तप्पसादेन, विमानं उपपज्जहं।
छळासीतिसहस्सानि, अच्छरायो रमिंसु[3] मे॥

५९. "ममेव अनुवत्तन्ति, सब्बकामेहि ता सदा।
अञ्ञे देवे अभिभोमि, पुञ्ञकम्मस्सिदं फलं॥

६०. "पञ्चवीसतिकप्पम्हि, वरुणो नाम खत्तियो।
विसुद्धभोजनो[4] आसिं, चक्कवत्ती अहं तदा॥

६१. "न ते बीजं पवपन्ति[5], नपि नीयन्ति नङ्गला।
अकट्ठपाकिमं सालिं, परिभुञ्जन्ति मानुसा॥

---

१. चुल्लपन्थको—सी० स्या०। २. पिळिन्दीवच्छत्थेरापदानं—सी०। ३. अहेसुं—स्या०। ४. सुसुद्धभोजनो सी०। ५. पवप्पन्ति—स्या०।

R. 60 ६२. "तत्थ रज्जं करित्वान, देवत्तं पुन गच्छहं[1] ।
तदापि एदिसा मय्हं, निब्बत्ता भोगसम्पदा ॥

६३. "न मं मित्ता अमित्ता वा, हिंसन्ति सब्बपाणिनो ।
सब्बेसम्पि[2] पियो होमि, पुञ्ञकम्मस्सिदं फलं ॥

६४. "तिसकप्पसहस्सम्हि, यं दानमददिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, गन्धालेपस्सिदं फलं ॥

६५. "इमस्मिं[3] भद्दके कप्पे, एको आसिं जनाधिपो ।
महानुभावो राजाहं,[4] चक्कवत्ती महब्बलो ॥

६६. "सोहं पञ्चसु सीलेसु, ठपेत्वा जनतं बहुं ।
पापेत्वा सुगतिं येव, देवतानं पियो अहुं[5] ॥

B. 66 ६७. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खापि च अट्ठिमे ।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा पिलिन्दवच्छो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

६. राहुलत्थेरअपदानं

६८. "पदुमुत्तरस्स भगवतो, लोकजेट्ठस्स तादिनो ।
सत्तभूमम्हि[6] पासादे, आदासं सन्थरिं अहं ॥

६९. "खीणासवसहस्सेहि, परिकिण्णो महामुनि ।
उपागमि गन्धकुटिं, द्विपदिन्दो[7] नरासभो ॥

७०. "विरोचेन्तो[8] गन्धकुटिं, देवदेवो नरासभो ।
भिक्खुसङ्घे ठितो सत्था, इमा गाथा अभासथ ॥

७१. 'येनायं जोतिता सेय्या, आदासो व[9] सुसन्थतो ।
तमहं कित्तयिस्सामि, सुणाथ मम भासतो ॥

---

१. गच्छहं—स्या० । २. सब्बेसं च—स्या० । ३. इमम्हि—स्या० । ४. राजासि—स्या०; राजासि रो० । ५. अहं—स्या० । ६. सतभूमिम्हि—स्या० । ७. दिपदिन्दो—सी०, स्या० । ८. विरोचयं—स्या० । ९. आदासो च—सी० ।

७२. 'सोण्णमया रूपिमया[1], अथो वेळुरियामया।
निब्बत्तिस्सन्ति पासादा, ये केचि मनसो पिया॥

७३. 'चतुसट्ठिक्खत्तुं देविन्दो, देवरज्जं करिस्सति। R. 61
सहस्सक्खत्तुं चक्कवत्ती[2], भविस्सति अनन्तरा॥

७४. 'एकवीसतिकप्पम्हि, विमलो नाम खत्तियो।
चातुरन्तो विजितावी, चक्कवत्ती भविस्सति॥

७५. 'नगरं रेणुवती नाम, इट्ठकाहि सुमापितं।
आयामतो तीणि सतं, चतुरस्ससमायुतं॥

७६. 'सुदस्सनो नाम पासादो, विस्सकम्मेन मापितो[3]।
कूटागारवरूपेतो, सत्तरतनभूसितो॥

७७. 'दससद्दाविवित्तं तं[4], विज्जाधरसमाकुलं। B. 67
सुदस्सनं व नगरं, देवतानं भविस्सति॥

७८. 'पभा निग्गच्छते तस्स, उग्गच्छन्तेव सूरिये।
विरोचेस्सति[5] तं निच्चं, समन्ता अट्ठयोजनं॥

७९. 'कप्पसतसहस्सम्हि, ओक्काककुलसम्भवो।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति॥

८०. 'तुसिता सो चवित्वान, सुक्कमूलेन चोदितो।
गोतमस्स भगवतो, अत्रजो सो भविस्सति॥

८१. 'सचे वसेय्य अगारं, चक्कवत्ती भवेय्य सो।
अट्ठानमेतं यं तादी, अगारे रतिमज्झगा॥

८२. 'निक्खमित्वा अगारम्हा, पब्बजिस्सति सुब्बतो।
राहुलो नाम नामेन, अरहा सो भविस्सति'॥

८३. "किकीव अण्डं रक्खेय्य, चामरी विय[6] वालधिं।
निपको सीलसम्पन्नो, ममं[7] रक्खि महामुनि[7]॥

१. रुचिमया—स्या०। २. चक्कवत्ति—स्या०। ३. विस्सकम्मेन निम्मितो—सी०। ४. अविवित्तं—सी०। ५. विरोचिस्सति स्या०, रो०। ६. रिव—स्या०। ७-७. एवं रक्खि महामुनि—सी०; ममं दक्खि महामुनि—स्या०; ममं रक्खि०—रो०।

८४. "तस्साहं धम्ममञ्ञाय, विहासिं सासने रतो।
सब्बासवे परिञ्ञाय, विहरामि अनासवो॥

८५. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खापि च अट्ठिमे।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा राहुलो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

७. उपसेनवङ्गन्तपुत्तत्थेरअपदानं

R. 62 ८६. "पदुमुत्तरं भगवन्तं, लोकजेट्ठं नरासभं।
पब्भारम्हि निसीदन्तं[1], उपगच्छिं[1] नरुत्तमं॥

B. 68 ८७. "कणिकारपुप्फं[2] दिस्वा, वण्टे छेत्वानहं[3] तदा।
अलङ्करित्वा छत्तम्हि, बुद्धस्स अभिरोपयिं॥

८८. "पिण्डपातञ्च पादासिं, परमन्नं सुभोजनं।
बुद्धेन नवमे तत्थ, समणे अट्ठ भोजयिं॥

८९. "अनुमोदि महावीरो, सयम्भू अग्गपुग्गलो।
इमिना छत्तदानेन, परमन्नपवेच्छना॥

९०. "तेन चित्तप्पसादेन, सम्पत्तिमनुभोस्ससि।
छत्तिंसक्खत्तुं[4] देविन्दो, देवरज्जं करिस्सति॥

९१. "एकवीसतिक्खत्तुञ्च, चक्कवत्ती भविस्सति।
पदेसरज्जं विपुलं, गणनातो असङ्खियं[5]॥

९२. "[6]सतसहस्सितो कप्पे, ओक्काककुलसम्भवो।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति[6]॥

१-१. निसिन्नंतं०—सी०; निसिन्नं उपगञ्छि—स्या०। २. कणिकारं पुप्फितं—सी०, स्या०। ३. तं—स्या०। ४. तिसक्खत्तुं च—स्या०। ५. असङ्ख्यं—स्या०। ६-६. यं वदन्ति सुमेधोति, भूरिपञ्ञं सुमेधसं। कप्पेतो सतसहस्से, ओक्कालकुलसम्भवो॥—स्या०।

९३. "सासने दिब्बमानम्हि[1], मनुस्सत्तं गमिस्सति ।
तस्स[2] धम्मेसु दायादो, ओरसो धम्मनिम्मितो[2] ॥

९४. "उपसेनो ति नामेन, हेस्सति सत्थु सावको ।
समन्तपासादिकत्ता, अग्गट्ठाने ठपेस्सति ॥

९५. "चरिमं वत्तते मय्हं, भवा सब्बे समूहता ।
धारेमि अन्तिमं देहं, जेत्वा मारं सवाहनं ॥

९६. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खापि च अट्ठिमे ।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा उपसेनो वङ्गन्तपुत्तो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

तितयभाणवारं ।

---

८. रट्ठपालत्थेरअपदानं

B. 69, R. 61

९७. "पदुमुत्तरस्स भगवतो, लोकजेट्ठस्स तादिनो ।
वरनागो मया दिन्नो, ईसादन्तो उरूळ्हवा[3] ॥

९८. "सेतच्छत्तो पसोभितो[4], सकप्पनो[4] सहत्थिपो ।
अग्घापेत्वान तं सब्बं, सङ्घारामं अकारयिं ॥

९९. "चतुपञ्ञाससहस्सानि, पासादे कारयिं अहं ।
महोघदानं[5] करित्वान, निय्यादेसिं महेसिनो ॥

१००. "अनुमोदि महावीरो, सयम्भू अग्गपुग्गलो ।
सब्बे जने हासयन्तो, देसेसि अमतं पदं ॥

१०१. "तं मे बुद्धो वियाकासि, जलजुत्तरनामको[6] ।
भिक्खुसङ्घे निसीदित्वा, इमा गाथा अभासथ ॥

---

१. दिप्पमानम्हि—सी०, स्या० । २-२. स्या० पोत्थके नत्थि । ३. उरुळ्हवो—स्या०, रो० । ४-४. पमेधिनो साथब्बणो—स्या० । ५. महाभत्तं—सी० । ६. जलदुत्तम-नायको—स्या०; जलजुत्तम नायको—रो० ।

१०२. 'चतुपञ्ञाससहस्सानि, पासादे कारयी[1] अयं।
कथयिस्सामि विपाकं, सुणोथ[2] मम भासतो॥

१०३. 'अट्ठारससहस्सानि, कूटागारा भविस्सरे।
ब्यम्हुत्तमम्हि[3] निब्बत्ता, सब्बसोण्णमया च ते॥

१०४. 'पञ्ञासक्खत्तुं देविन्दो, देवरज्जं करिस्सति।
अट्ठपञ्ञासक्खत्तुं च, चक्कवत्ती भविस्सति॥

१०५. 'कप्पसतसहस्सम्हि, ओक्काककुलसम्भवो।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति॥

१०६. 'देवलोका चवित्वान, सुक्कमूलेन चोदितो।
अड्ढे[4] कुले महाभोगे, निब्बत्तिस्सति तावदे॥

१०७. 'सो पच्छा पब्बजित्वान, सुक्कमूलेन चोदितो।
रट्ठपालो ति नामेन, हेस्सति सत्थु सावको॥

१०८. 'पधानपहितत्तो सो, उपसन्तो निरूपधि।
सब्बासवे परिञ्ञाय, निब्बायिस्सतिनासवो'॥

१०९. "उट्ठाय अभिनिक्खम्म, जहिता[5] भोगसम्पदा।
खेळपिण्डेव भोगम्हि, पेमं मय्हं न विज्जति॥

B. 70, R. 64 ११०. "वीरियं[6] मे धुरधोरय्हं, योगक्खेमाधिवाहनं।
धारेमि अन्तिमं देहं, सम्मासम्बुद्धसासने॥

१११. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा रट्ठपालो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

१. कारिर—स्या०। २. सुणाथ—स्या०। ३. व्यम्हुत्तमम्हि—सी०। ४. फीते—स्या०। ५. जहित्वा—स्या०। ६. वीरियं—म०।

९. सोपाकत्थेरअपदानं

११२. "पब्भारं सोधयन्तस्स[1], विपिने[2] पब्बतुत्तमे ।
सिद्धत्थो नाम भगवा, आगच्छि मम सन्तिकं ॥
११३. "बुद्धं उपगतं[3] दिस्वा, लोकजेट्ठस्स तादिनो ।
सन्थरं सन्थरित्वान[4], पुप्फासनमदासहं ॥
११४. "पुप्फासने निसीदित्वा, सिद्धत्थो लोकनायको ।
ममञ्च गतिमञ्ञाय, अनिच्चतमुदाहरि ॥
११५. 'अनिच्चा वत सङ्खारा, उप्पादवयधम्मिनो ।
उप्पज्जित्वा निरुज्झन्ति, तेसं वूपसमो सुखो' ॥
११६. "इदं वत्वान सब्बञ्ञू, लोकजेट्ठो नरासभो ।
नभं[5] अब्भुग्गमि वीरो, हंसराजा व अम्बरे ॥
११७. "सकं दिट्ठिं जहित्वान, भावयानिच्चसञ्ञहं ।
एकाहं भावयित्वान, तत्थ कालं कतो[6] अहं ॥
११८. "द्वे सम्पत्ती अनुभोत्वा, सुक्कमूलेन चोदितो ।
पच्छिमे[7] भवे सम्पत्ते[7], सपाकयोनुपागमिं ॥
११९. "अगारा अभिनिक्खम्म, पब्बजिं अनगारियं ।
जातिया सत्तवस्सोहं, अरहत्तमपापुणिं ॥
१२०. "आरद्धविरियो पहितत्तो, सीलेसु सुसमाहितो । B. 71
तोसेत्वान महानागं, अलत्थं उपसम्पदं ॥
१२१. "चतुन्नवुतितो[8] कप्पे, यं कम्ममकरिं तदा । R. 65
दुग्गतिं नाभिजानामि, पुप्फदानस्सिदं फलं ॥
१२२. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं सञ्ञं भावयिं तदा ।
तं सञ्ञं भावयन्तस्स, पत्तो मे आसवक्खयो ॥
१२३. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खापि च अट्ठिमे ।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा सोपाको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

१. सेवयन्तस्स--सी० । २. पत्वरे--स्या०, रो० । ३. उपागतं--सी० । ४. पञ्ञापेत्वान--स्या० । ५. नभे--स्या० । ६. कालकतो--सी०, स्या० । ७-७. पच्छिमभवसम्पत्तो--स्या० । ८. चतुनवुते इतो--सी०, स्या० ।

१०. सुमङ्गलत्थेरअपदानं

१२४. "आहुतिं यिट्ठुकामोहं, पटियादेत्वान भोजनं।
ब्राह्मणे पटिमानेन्तो[1], विसाले माळके[2] ठितो॥

१२५. "अथद्दसासिं सम्बुद्धं, पियदस्सिं महायसं।
सब्बलोकविनेतारं, सयम्भुं अग्गपुग्गलं॥

१२६. "भगवन्तं जुतिमन्तं, सावकेहि पुरक्खतं।
आदिच्चमिव रोचन्तं, रथियं पटिपन्नकं॥

१२७. "अञ्जलिं पग्गहेत्वान, सकं चित्तं पसादयिं।
मनसा व निमन्तेसिं, 'आगच्छतु महामुनि'॥

१२८. "मम सङ्कप्पमञ्ञाय, सत्था लोके अनुत्तरो।
खीणासवसहस्सेहि, मम द्वारं उपागमि॥

१२९. "नमो ते पुरिसाजञ्ञ, नमो ते पुरिसुत्तम।
पासादं अभिरूहित्वा, सीहासने निसीदतं[3]'॥

B. 72
१३०. "दन्तो दन्तपरिवारो, तिण्णो तारयतं वरो।
पासादं अभिरूहित्वा, निसीदि पवरासने॥

१३१. "यं मे अत्थि सके गेहे, आमिसं पच्चुपट्ठितं।
ताहं बुद्धस्स पादासिं, पसन्नो सेहि पाणिभि॥

१३२. "पसन्नचित्तो सुमनो, वेदजातो कतञ्जली।
बुद्धसेट्ठं नमस्सामि, अहो बुद्धस्सुळारता॥

R. 66
१३३. "अट्ठन्नं पयिरूपासतं, भुञ्जं खीणासवा बहू।
तुय्हेवेसो आनुभावो, सरणं तं उपेमहं॥

१३४. "पियदस्सी च भगवा, लोकजेट्ठो नरासभो।
भिक्खुसङ्घे निसीदित्वा, इमा गाथा अभासथ॥

१३५. 'यो सो सङ्घं अभोजेसि, उजुभूतं समाहितं।
तथागतं च सम्बुद्धं, सुणाथ मम भासतो॥

---

१. पनिमानन्तो—मी०। २. माल्के—मी०। ३. निसीद त्वं—सी०; निसीदतु—स्या०।

१३६. 'सत्तवीसतिक्खत्तुं सो, देवरज्जं करिस्सति ।
सककम्माभिरद्धो सो, देवलोके रमिस्सति ॥

१३७. 'दस अट्ठ चक्खत्तुं[1] सो, चक्कवत्ती भविस्सति ।
पथब्या रज्जं पञ्चसतं, वसुधं आवसिस्सति' ॥

१३८. "अरञ्ञवनमोग्गय्ह[2], काननं ब्यग्घसेवितं ।
पधानं पदहित्वान, किलेसा झापिता मया ॥

१३९. "अट्ठारसे कप्पसते, यं दानमददिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, भत्तदानस्सिदं फलं ॥

१४०. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा सुमङ्गलो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

तस्सुद्दानं

सीहासनी एकथम्भी[3], नन्दो च चूळपन्थको[4] । B. 73
पिलिन्दराहुलो[5] चेव, वङ्गन्तो रट्ठपालको ॥
सोपाको मङ्गलो चेव, दसेव दुतिये वग्गे ।
सतञ्च अट्ठतिंस च,[6] गाथा चेत्थ पकासिता ॥

सीहासनियवग्गो दुतियो ।

---

१. दसञ्चट्ठक्खत्तुं—सी०; दस चट्ठक्खत्तुं—स्या० । २. अरञ्ञं०—सी०, स्या० ।
३- एकत्थम्भी—स्या० । ४. चुल्लपन्थको—सी०, स्या० । ५. पिलिन्दो०—सी० ।
६. अट्ठतिंसा च—सी०, सत्ततिंसा च—स्या० ।

३. सुभूतिवग्गो

१. सुभूतित्थेरअपदानं

B. 74, R. 67

१. "हिमवन्तस्साविदूरे, निसभो नाम पब्बतो।
अस्समो सुकतो मय्हं, पण्णसाला सुमापिता॥

२. "कोसियो नाम नामेन, जटिलो उग्गतापनो।
एकाकियो[1] अदुतियो, वसामि निसभे तदा॥

३. "फलं मूलञ्च[2] पण्णञ्च, न भुञ्जामि अहं तदा।
पवत्तं व सुपाताहं[3], उपजीवामि तावदे॥

४. "नाहं कोपेमि आजीवं, चजमानो पि जीवितं।
आराधेमि सकं चित्तं, विवज्जेमि अनेसनं॥

५. "रागूपसंहितं चित्तं, यदा उप्पज्जते मम।
सयं व पच्चवेक्खामि, एकग्गो[4] तं दमेमहं॥

६. 'रज्जसे[5] रज्जनीये च, दुस्सनीये[6] च दुस्ससे।
मुय्हसे मोहनीये च, निक्खमस्सु वना तुवं॥

७. 'विसुद्धानं अयं वासो, निम्मलानं तपस्सिनं।
मा खो विसुद्धं दूसेसि, निक्खमस्सु वना तुवं॥

८. 'अगारिको भवित्वान, यदा[7] पुत्तं[7] लभिस्ससि।
उभोपि मा विराधेसि, निक्खमस्सु वना तुवं॥

९. 'छवालातं यथा कट्ठं, न क्वचि किच्चकारकं।
नेव गामे अरञ्ञे वा, न हि तं कट्ठसम्मतं॥

---

१. एकायिको—स्या०। २. फलमूलञ्च—स्या०। ३. पवत्तं पण्डुपत्तानि—सी०; पवत्तञ्च०—स्या०; पत्ताहं—रो०; ४. एकको—स्या०। ५. सजसी—सी०, स्या०। ६. दोसनीये—सी०, स्या०। ७-७. सदायुत्तं—सी०; यदा युत्तं—स्या०।

१०. 'छवालातूपमो त्वंसि, न गिही नापि सञ्ञतो ।
उभतो मुत्तको अज्ज, निक्खमस्सु वना तुवं ॥

११. 'सिया नु खो तव एतं, को पजानाति[1] ते इदं ।
सद्धाधुरं वहिसि[2] मे, कोसज्जबहुलाय च ॥

१२. 'जिगुच्छिस्सन्ति तं विञ्ञू, असुचिं नागरिको यथा । B. 75
आकड्ढित्वान इसयो, चोदयिस्सन्ति तं सदा ॥

१३. 'तं विञ्ञू पवदिस्सन्ति, समतिक्कन्तसासनं ।
संवासं अलभन्तो हि, कथं जीविहिसि[3] तुवं ॥

१४. 'तिधापभिन्नं[4] मातङ्गं, कुञ्जरं सट्ठिहायनं । R. 68
बली नागो उपगन्त्वा, यूथा नीहरते गजं ॥

१५. 'यूथा विनिस्सटो, सन्तो, सुखं सातं न विन्दति ।
दुक्खितो विमनो होति, पज्झायन्तो पवेधति ॥

१६. 'तथेव जटिला तम्पि, नीहरिस्सन्ति दुम्मति ।
तेहि त्वं निस्सटो सन्तो, सुखं सातं न लच्छसि ॥

१७. 'दिवा वा यदि वा रत्तिं, सोकसल्लसमप्पितो ।
डय्हसि परिळाहेन, गजो यूथा व निस्सटो ॥

१८. 'जातरूपं यथा कूटं, नेव झायति[5] कत्थचि ।
तथा सीलविहीनो त्वं, न झायिस्ससि[6] कत्थचि ॥

१९. 'अगारं[7] वसमानोपि, कथं जीविहिसि तुवं ।
मत्तिकं पेत्तिकञ्चापि, नत्थि ते निहितं धनं ॥

२०. 'सयं[8] कम्मं करित्वान, गत्ते सेदं पमोचयं ।
एवं जीविहिसि गेहे, साधु ते तं न रुच्चति ॥

२१. 'एवाहं तत्थ वारेमि, संकिलेसगतं मनं ।
नानाधम्मकथं कत्वा, पापा चित्तं निवारयिं' ॥

---

१. पजानीहि—स्या०, रो० । २. सद्धाधुरं जहसि—सी० ; सीधं धुरं वहिसि—स्या० । ३. जीविस्ससि—सी० । ४. तिधप्पभिन्नं—स्या० । ५. यायति—स्या०, रो० । ६, यायिस्सति—स्या० । ७. अगारा—स्या० । ८. सकं—स्या०, रो० ।

२२. "एवं मे विहरन्तस्स, अप्पमादविहारिनो ।
तिसवस्ससहस्सानि, विपिने मे अतिक्कमुं ॥

२३. "अप्पमादरतं[1] दिस्वा, उत्तमत्थं गवेसकं ।
पदुमुत्तरसम्बुद्धो, आगच्छि मम सन्तिकं ॥

२४. "तिम्बरूसकवण्णाभो, अप्पमेय्यो अनूपमो ।
रूपेनासदिसो बुद्धो, आकासे चङ्कमी तदा ॥

B. 76 २५. "सुफुल्लो सालराजा व, विज्जू वब्भघनन्तरे ।
ञाणेनासदिसो बुद्धो, आकासे चङ्कमी तदा ॥

२६. "सीहराजा वसम्भीतो, गजराजा व दप्पितो ।
लासितो[2] ब्यग्घराजा व, आकासे चङ्कमी तदा ॥

२७. "सिङ्गीनिक्खसवण्णाभो[3], खदिरङ्गारसन्निभो ।
मणि यथा जोतिरसो, आकासे चङ्कमी तदा ॥

R. 69 २८. "विसुद्धकेलासनिभो[4], पुण्णमाये व चन्दिमा ।
मज्झन्हिके व सूरियो[5], आकासे चङ्कमी तदा ॥

२९. "दिस्वा नभे चङ्कमन्तं, एवं चिन्तेसहं तदा ।
'देवो नु खो अयं सत्तो, उदाहु मनुजो अयं ॥

३०. 'न मे सुतो वा दिट्ठो वा, महिया एदिसो नरो ।
अपि मन्तपदं अत्थि, अयं सत्था भविस्सति' ॥

३१. "एवाहं चिन्तयित्वान, सकं चित्तं पसादयिं ।
नानापुप्फञ्च गन्धञ्च, सन्निपातेसहं[6] तदा ॥

३२. "पुप्फासनं पञ्ञपेत्वा[7], साधुचित्तं मनोरमं ।
नरसारथिनं अग्गं, इदं वचनमब्रविं ॥

३३. 'इदं मे आसनं वीर, पञ्ञत्तं तवनुच्छवं[8] ।
हासयन्तो ममं[9] चित्तं, निसीद कुसुमासने' ॥

१. अप्पमादेन मं—स्या० । २. अभिनो—स्या० । ३. सिङ्गिनिक्खसुण्णाभो—सी०, स्या० । ४. विसुद्धकेलासमन्निभो—स्या० । ५. मज्झन्निकेव सुरियो—सी, स्या०; मज्झन्तिकेव—रो० । ६. मन्निपातेत्वहं—मी० । ७. पञ्ञापेत्वा—स्या० । ८. तवनुच्छकं—स्या० । ९. मम—स्या० ।

३४. "निसीदि तत्थ भगवा, असम्भीतो व केसरी ।
सत्तरत्तिन्दिवं बुद्धो, पवरे कुसुमासने ॥
३५. "नमस्समानो अट्ठासिं, सत्तरत्तिन्दिवं अहं ।
वुट्ठहित्वा समाधिम्हा, सत्था लोके अनुत्तरो ।
मम कम्मं पकित्तेन्तो, इदं वचनमब्रवि ॥
३६. 'भावेहि बुद्धानुस्सतिं, भावनानमनुत्तरं ।
इमं सतिं भावयित्वा, पूरयिस्ससि मानसं ॥
३७. 'तिसकप्पसहस्सानि, देवलोके रमिस्ससि ।
असीतिक्खत्तुं देविन्दो, देवरज्जं करिस्ससि ।
सहस्सक्खत्तुं चक्कवत्ती, राजा रट्ठे भविस्ससि ॥
३८. 'पदेसरज्जं विपुलं, गणनातो असङ्खियं । B. 77
अनुभोस्ससि तं सब्बं, बुद्धानुस्सतिया फलं ॥
३९. 'भवाभवे संसरन्तो, महाभोगं लभिस्ससि ।
भोगे[1] ते ऊनता[1] नत्थि, बुद्धानुस्सतिया फलं ॥
४०. 'कप्पसतसहस्सम्हि, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥
४१. 'असीतिकोटिं छड्डेत्वा, दासे कम्मकरे बहू ।
गोतमस्स भगवतो, सासने पब्बजिस्ससि ॥
४२. 'आराधयित्वा सम्बुद्धं, गोतमं सक्यपुङ्गवं ।
सुभूति नाम नामेन, हेस्ससि सत्थु सावको ॥
४३. 'भिक्खुसङ्घे निसीदित्वा, दक्खिणेय्यगुणम्हि[2] तं । R. 70
तथारणविहारे च, द्वीसु अग्गे[3] ठपेस्सति' ॥
४४. "इदं वत्वान सम्बुद्धो, जलजुत्तमनामको ।
नभं अब्भुग्गमी वीरो, हंसराजा व अम्बरे ॥
४५. "सासितो लोकनाथेन, नमस्सित्वा तथागतं ।
सदा भावेमि[4] मुदितो, बुद्धानुस्सतिमुत्तमं ॥

१-१. भोगे हि ओनता—स्या० । २. दक्खिणेय्यगणम्हि—स्या० । ३. अग्गं—स्या० । ४. भावेसि—सी०, स्या० ।

४६. "तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च।
जहित्वा मानुसं देहं, तावतिंसं अगच्छहं॥

४७. "असीतिक्खत्तुं देविन्दो, देवरज्जमकारयिं।
सहस्सक्खत्तुं राजा च, चक्कवत्ती अहोसहं॥

४८. "पदेसरज्जं विपुलं, गणनातो असङ्खियं।
अनुभोमि सुसम्पत्तिं, बुद्धानुस्सतिया फलं॥

४९. "भवाभवे संसरन्तो, महाभोगं लभामहं।
भोगे मे ऊनता नत्थि, बुद्धानुस्सतिया फलं॥

५०. "सतसहस्सितो कप्पे, यं कम्ममकरिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धानुस्सतिया फलं॥

B. 78 ५१. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा सुभूति थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

२. उपवानत्थेरअपदानं

५२. "पदुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बधम्मान पारगू।
जलित्वा अग्गिक्खन्धो व, सम्बुद्धो परिनिब्बुतो॥

५३. "महाजना समागम्म, पूजयित्वा तथागतं।
चितं[1] कत्वान सुकतं, सरीरं अभिरोपयुं॥

५४. "सरीरकिच्चं कत्वान, धातुं तत्थ समानयुं।
सदेवमानुसा[2] सब्बे, बुद्धथूपं अकंसु ते॥

R. 71 ५५. "पठमा कञ्चनमया, दुतियासि मणीमया।
ततिया रूपियमया, चतुत्थी फलिकामया॥

---

१. चितकं—सी०। २. सदेवमनुस्सा—स्या०।

५६. "तथा[1] पञ्चमिया भूमि[2], लोहितङ्गमया अहु ।
छट्ठा मसारगल्लस्स, सब्बरतनमयूपरि ॥
५७. "जङ्घा मणिमया आसि, वेदिका रतनमया ।
सब्बसोण्णमयो थूपो, उद्धं योजनमुग्गतो ॥
५८. "देवा तत्थ समागन्त्वा, एकतो मन्तयुं तदा ।
मयम्पि थूपं कस्साम,[3] लोकनाथस्स तादिनो ॥
५९. "धातु आवेणिका नत्थि, सरीरं एकपिण्डितं ।
इमम्हि बुद्धथूपम्हि, कस्साम कञ्चुकं मयं ॥
६०. "देवा सत्तहि[4] रत्नेहि[4], अञ्ञं वड्ढेसु योजनं ।
थूपो द्वियोजनुब्बेधो, तिमिरं ब्यपहन्ति[5] सो[5] ॥
६१. "नागा तत्थ समागन्त्वा, एकतो मन्तयुं तदा ।
मनुस्सा चेव देवा च, बुद्धथूपं अकंसु ते ॥
६२. "मा नो पमत्ता अस्सुम्ह[6], अप्पमत्ता सदेवका । B. 79
मयम्पि थूपं कस्साम, लोकनाथस्स तादिनो ॥
६३. "इन्दनीलं महानीलं, अथो जोतिरसं मणि ।
एकतो सन्निपातेत्वा, बुद्धथूपं अछादयुं ॥
६४. "सब्बं मणिमयं आसि, तावता बुद्धचेतियं ।
तियोजनसमुब्बिद्धं,[7] आलोककरणं तदा ॥
६५. "गरुळा च समागन्त्वा, एकतो मन्तयुं तदा ।
मनुस्सा देवा[8] नागा च, बुद्धथूपं अकंसु ते ॥
६६. 'मा नो पमत्ता अस्सुम्ह, अप्पमत्ता सदेवका ।
मयम्पि थूपं कस्साम, लोकनाथस्स तादिनो' ॥
६७. "सब्बं[9] मणिमयं थूपं, अकरुं ते च कञ्चुकं[9] ।
योजनं तेपि वड्ढेसुं, आयतं बुद्धचेतियं ॥

---

१. तत्थ—स्या० । २. नेमि—सी० । ३. करिस्साम—स्या० । ४-४. सत्तरतनेहि—सी०, स्या० । ५-५. ब्यपहन्ति सी—सी० ; ० यो—स्या० । ६. अस्सुम्हा—सी०, स्या० । ७. तीणि योजनमुब्बिद्धं—सी० । ८. देव—स्या० । ९-९. सब्बमणिमयं थूपे, अकरुत्तरकञ्चुकं—सी० ।

६८. "चतुयोजनमुब्बिद्धो, बुद्धथूपो विरोचति ।
ओभासेति दिसा सब्बा, सतरंसी व उग्गतो ॥

६९. "कुम्भण्डा च समागन्त्वा, एकतो मन्तयुं तदा ।
मनुस्सा चेव देवा च, नागा च गरुळा तथा[1] ॥
पच्चेकं बुद्धसेट्ठस्स, अकंसु थूपमुत्तमं ॥

७०. 'मा नो पमत्ता अस्सुम्ह, अप्पमत्ता सदेवका ।
मयम्पि थूपं कस्साम, लोकनाथस्स तादिनो ।
रतनेहि छादेस्साम[2], आयतं बुद्धचेतियं' ॥

७१. "योजनं तेपि वड्ढेसुं, आयतं बुद्धचेतियं ।
पञ्चयोजनमुब्बिद्धो[3], थूपो ओभासते[4] तदा ॥

R. 72 ७२. "यक्खा तत्थ समागन्त्वा, एकतो मन्तयुं तदा ।
मनुस्सा[5] देवा[6] नागा च, गरुळा कुम्भअण्डका[5] ॥

७३. "पच्चेकं बुद्धसेट्ठस्स, अकंसु थूपमुत्तमं ।
मा नो पमत्ता अस्सुम्ह, अप्पमत्ता सदेवका ॥

B. 80 ७४. 'मयम्पि थूपं कस्साम, लोकनाथस्स तादिनो ।
फलिकाहि छादेस्साम[7], आयतं बुद्धचेतियं' ॥

७५. "योजनं तेपि वड्ढेसुं, आयतं बुद्धचेतियं ।
छ योजनानि उब्बिद्धो, थूपो ओभासते तदा ॥

७६. "गन्धब्बा च समागन्त्वा, एकतो मन्तयुं तदा ।
'मनुजा देवता नागा, गरुळा कुम्भयक्खका ॥

७७. सब्बेकंसु[8] बुद्धथूपं, मयमेत्थ अकारका ।
मयम्पि थूपं कस्साम, लोकनाथस्स तादिनो' ॥

७८. "वेदियो सत्त कत्वान, छत्तमारोपयिंसु[9] ते ।
सब्बसोण्णमयं थूपं, गन्धब्बा कारयुं तदा ॥

१, तदा—स्या० । २. छादयिस्साम—सी०, स्या० । ३. पञ्चयोजनपुब्बेधो—स्या० ।
४. ओभासती—स्या० । ५-५. मनुजा देवता नागा कुम्भण्डा गरुळा तदा—स्या० ।
६. देव—सी० । ७. फलिका छादयिस्साम—सी०, स्या० । ८. सब्बेकता—स्या० ।
९. यावजङ्घा अकंसु—स्या०, रो० ।

७९. "सत्तयोजनमुब्बिद्धो, थूपो ओभासते तदा।
रत्तिन्दिवा न ञायन्ति, आलोको होति[1] सब्बदा॥

८०. अभिभोन्ति[2] न तस्साभा, चन्दसूरा सतारका।
समन्ता योजनसते, पदीपो पि न[3] पज्जलि॥

८१. "तेन कालेन ये केचि, थूपं पूजेन्ति मानुसा।
न ते थूपमारुहन्ति, अम्बरे उक्खिपन्ति ते॥

८२. "देवेहि ठपितो यक्खो, अभिसम्मतनामको।
धजं वा पुप्फदामं वा, अभिरोपेति उत्तरि॥

८३. "न ते पस्सन्ति तं यक्खं, दामं पस्सन्ति गच्छतो।
एवं[4] पस्सित्वा गच्छन्ता[5], सब्बे गच्छन्ति सुग्गतिं॥

८४. "विरुद्धा[6] ये पावचने, पसन्ना ये च सासने।
पाटिहेरं[7] दट्ठुकामा, थूपं पूजेन्ति मानुसा॥

८५. "नगरे हंसवतिया, अहोसिं भतको[8] तदा।
आमोदितं जनं दिस्वा, एवं चिन्तेसहं तदा॥

८६. 'उळारो भगवा हेसो,[9] यस्स धातुधरेदिसं।
इमा च जनता तुट्ठा, कारं कुब्बं[10] न तप्परे[10]॥

८७. 'अहम्पि कारं कस्सामि, लोकनाथस्स तादिनो। B. 81
तस्स धम्मेसु दायादो, भविस्सामि अनागते'॥

८८. "सुधोतं रजकेनाहं, उत्तरेय्यपटं मम। R. 73
वेळग्गे आलगेत्वान[11], धजं उक्खिपिमम्बरे॥

८९. "अभिसम्मतको गय्ह, अम्बरेहासि मे धजं।
वातेरितं धजं दिस्वा, भिय्यो हासं जनेसहं॥

९०. "तत्थ चित्तं पसादेत्वा, समणं उपसङ्कमिं।
तं भिक्खुं अभिवादेत्वा, विपाकं पुच्छहं धजे॥

---

१. आलोका होन्ति—स्या०। २. अति—सी०। ३. पदीपो पन—स्या०। ४. एतं—स्या०। ५. गच्छन्ति— स्या०। ६. विसद्धा—सी०। ७. पाटिहीरं—स्या०। ८. वारको—स्या०। ९. एसो—स्या०। १०-१०. कुबन्त नप्पकं—सी०; कुब्बन्ति तप्परे—रो०। ११. वेळुग्गे आलग्गेत्वान—स्या०।

९१. "सो मे कथेसि आनन्द, पीतिसञ्जननं मम।
'तस्स धजस्स विपाकं, अनुभोस्ससि सब्बदा ॥

९२. 'हत्थी अस्सा रथा पत्ती, सेना च चतुरङ्गिनी।
परिवारेस्सन्ति तं निच्चं, धजदानस्सिदं फलं ॥

९३. 'सट्ठितूरियसहस्सानि,[1] भेरियो समलङ्कता।
परिवारेस्सन्ति तं निच्चं, धजदानस्सिदं फलं ॥

९४. 'छळासीतिसहस्सानि, नारियो समलङ्कता।
विचित्तवत्थाभरणा, आमुत्तमणिकुण्डला ॥

९५. 'अळारपम्हा[2] हसुला, सुसञ्ञा तनुमज्झिमा।
परिवारेस्सन्ति तं निच्चं, धनदानस्सिदं फलं ॥

९६. 'तिसकप्पसहस्सानि, देवलोके रमिस्ससि।
असीतिक्खत्तुं देविन्दो, देवरज्जं करिस्ससि ॥

९७. 'सहस्सक्खत्तुं राजा च,[3] चक्कवत्ती भविस्ससि।
पदेसरज्जं विपुलं, गणनातो असङ्खियं ॥

९८. 'कप्पसतसहस्सम्हि, ओक्काककुलसम्भवो।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥

९९. 'देवलोका चवित्वान, सुक्कमूलेन चोदितो।
पुञ्ञकम्मेन संयुत्तो, ब्रह्मबन्धु भविस्ससि ॥

१००. 'असीतिकोटिं छड्डेत्वा, दासे कम्मकरे बहू।
गोतमस्स भगवतो, सासने पब्बजिस्ससि ॥

B. 82 १०१. 'आराधयित्वा सम्बुद्धं, गोतमं सक्यपुङ्गवं।
उपवानो ति नामेन, हेस्ससि सत्थु सावको' ॥

१०२. "सतसहस्से कतं कम्मं, फलं दस्सेसि मे इध।
सुमुत्तो सरवेगो व, किलेसे झापयी[4] मम ॥

---

१. सट्ठितुरियसहस्सानि—स्या०। २. आळारमुखा—स्या०। ३. पि—स्या०।
४. झापीयं—स्या०।

१०३. "चक्कवत्तिस्स सन्तस्स, चतुदीपिस्सरस्स मे।
तियोजनानि[1] समन्ता, उस्सीसन्ति[2] धजा सदा॥

१०४. "सतसहस्सितो कप्पे, यं कम्ममकरिं तदा। R. 74
दुग्गतिं नाभिजानामि, धजदानस्सिदं फलं॥

१०५. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खापि च अट्ठिमे।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा उपवानो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

३. तिसरणगमनियत्थेरअपदानं

१०६. "नगरे चन्दवतिया, मातुउपट्ठाको[3] अहुं।
अन्धा माता पिता मय्हं, ते पोसेमि अहं तदा॥

१०७. "रहोगतो निसीदित्वा, एवं चिन्तेसहं तदा।
पोसेन्तो मातापितरो, पब्बज्जं न लभामहं॥

१०८. "महन्धकारपिहिता[4], तिविधग्गीहि डय्हरे।
एतादिसे भवे[5] जाते, नत्थि कोचि विनायको॥

१०९. "बुद्धो लोके समुप्पन्नो, दिप्पति[6] दानि सासनं[7]।
सक्का उद्धरितुं अत्ता, पुञ्ञकामेन जन्तुना॥

११०. "उग्गय्ह तीणि सरणे, परिपुण्णानि गोपयिं।
तेन कम्मेन सुकतेन, पटिमोक्खामि दुग्गतिं॥

१११. "निसभो नाम समणो, बुद्धस्स अग्गसावको। B. 83
तमहं उपगन्त्वान, सरणगमनं[8] गहिं॥

---

१. तीणियोजन—स्या०। २. उस्सीयन्ति—सी०; उस्सिस्सन्ति—स्या०।
३. मातुपट्ठायको—सी०; मातुपट्ठानको—स्या०। ४. तमन्धकारपिहिता—स्या०।
५. भये—सी०। ६. दिप्पेति—स्या०। ७. जिनसासनं—सी०। ८. सरणागमनं—सी०, स्या०।

११२. "वस्ससतसहस्सानि, आयु[1] विज्जति तावदे।
तावता सरणगमनं, परिपुण्णं अगोपयिं॥

११३. "चरिमे वत्तमानम्हि, सरणं तं अनुस्सरिं।
तेन कम्मेन सुकतेन, तावतिंसं अगच्छहं॥

११४. "देवलोकगतो सन्तो, पुञ्ञकम्मसमाहितो।
यं देसं[2] उपपज्जामि[3], अट्ठ हेतू लभामहं॥

R. 75 ११५. "दिसासु पूजितो होमि, तिक्खपञ्ञो भवामहं।
सब्बे देवानुवत्तन्ति, अमितभोगं लभामहं॥

११६. "सुवण्णवण्णो सब्बत्थ, पटिकन्तो[4] भवामहं।
मित्तानं अचलो होमि, यसो अब्भुग्गतो[5] ममं[5]॥

११७. "असीतिक्खत्तु देविन्दो, देवरज्जमकारयिं।
दिब्बसुखं अनुभविं, अच्छराहि पुरक्खतो॥

११८. "पञ्चसत्ततिक्खत्तुं च, चक्कवत्ती अहोसहं।
पदेसरज्जं विपुलं, गणनातो असङ्खियं॥

११९. "पच्छिमे भवे सम्पत्ते, पुञ्ञकम्मसमाहितो।
पुरे सावत्थियं जातो, महासाले सुअड्ढके[6]॥

१२०. "नगरा निक्खमित्वान, दारकेहि पुरक्खतो।
हसखिड्डसमङ्गीहं[7], सङ्घारामं उपागमिं॥

१२१. "तत्थद्दसासिं समणं, विप्पमुत्तं निरूपधिं।
सो मे धम्ममदेसेसि, सरणं च अदासि मे॥

१२२. "सोहं सुत्वान सरणं, सरणं मे अनुस्सरिं।
एकासने निसीदित्वा, अरहत्तमपापुणिं॥

१२३. "जातिया सत्तमे[8] वस्से[8], अरहत्तमपापुणिं।
उपसम्पादयि बुद्धो, गुणमञ्ञाय चक्खुमा॥

---

१. आयुं—स्या०। २. यं यं देसं—स्या०। ३. उपगच्छामि—सी०। ४. पटिभाणो—स्या०। ५-५. अच्चुग्गतो मम—सी०, स्या०। ६. सुअद्धके—स्या०। ७. हासखिड्डसमङ्गीहं—सी०; सायं खिड्डासमङ्गीहं—स्या०। ८. सत्तवस्सेन—सी०, स्या०।

१२४. "अपरिमेय्ये इतो कप्पे, सरणानि अगच्छहं । B. 84
ततो[1] मे सुकतं कम्मं, फलं दस्सेसि मे इध ॥

१२५. "सुगोपितं मे सरणं, मानसं सुप्पणीहितं[2] ।
अनुभोत्वा यसं सब्बं, पत्तोम्हि अचलं पदं ॥

१२६. "येसं सोतावधानत्थि, सुणोथ[3] मम भासतो ।
अहं[4] वो कथयिस्सामि, सामं दिट्ठं पदं मम ॥

१२७. 'बुद्धो लोके समुप्पन्नो, वत्तते जिनसासनं ।
अमता वादिता भेरी, सोकसल्लविनोदना ॥

१२८. 'यथासकेन थामेन, पुञ्ञक्खेत्ते अनुत्तरे ।
अधिकारं करेय्याथ, पस्सयिस्सथ निब्बुतिं ॥

१२९. 'पग्गय्ह तीणि सरणे, पञ्चसीलानि गोपिय ।
बुद्धे चित्तं पसादेत्वा, दुक्खस्सन्तं करिस्सथ ॥

१३०. 'सम्मा[5] धम्मं भावेत्वान,[5] सीलानि परिगोपिय ।
अचिरं अरहत्तं वो, सब्बे पि पापुणिस्सथ ॥

१३१. 'तेविज्जो इद्धिपत्तोम्हि, चेतोपरियकोविदो ।
सावको ते महावीर, सरणो[6] वन्दति[7] सत्थुनो' ॥

१३२. "अपरिमेय्ये इतो कप्पे, सरणं बुद्धस्स[8] गच्छहं[8] ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, सरणं[9] गमने फलं ॥

१३३. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खापि च अट्ठिमे ।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा तिसरणगमनियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

१. ताव—स्या० । २. सुप्पणिहितं—स्या० । ३. सुणाथ—सी०, स्या० । ४. अत्थं—स्या० । ५-५. ममोपमं करित्वान—सी०, स्या०, रो० । ६. चरणे—सी०, स्या० । ७, वन्दामि—स्या० । ८-८. बुद्धमगञ्छहं—स्या० । ९, सरणा—सी०, स्या० ।

५. अन्नसंसावकत्थेरअपदानं

R. 78 १५५. "सुवण्णवण्णं सम्बुद्धं, गच्छन्तं अन्तरापणे ।
कञ्चनग्घियसंकासं, बात्तिंसवरलक्खणं[1] ॥

१५६. "सिद्धत्थं लोकपज्जोतं, अप्पमेय्यं अनोपमं ।
अलत्थं परमं पीतिं, दिस्वा दन्तं जुतिन्धरं ॥

१५७. "सम्बुद्धं अभिनामेत्वा, भोजयिं तं महामुनिं ।
महाकारुणिको[2] लोके[3], अनुमोदि ममं तदा ॥

B 87 १५८. "तस्मिं महाकारुणिके, परमस्सासकारके ।
बुद्धे चित्तं पसादेत्वा, कप्पं सग्गम्हि मोदहं ॥

१५९. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं दानमददिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, भिक्खादानस्सिदं फलं ॥

१६०. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा अन्नसंसावको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

६. धूपदायकत्थेरअपदानं

१६१. "सिद्धत्थस्स भगवतो, लोकजेट्ठस्स तादिनो ।
कुटिधूपं मया दिन्नं, विप्पसन्नेन चेतसा ॥

१६२. "यं यं योनुपपज्जामि, देवत्तं अथ मानुसं ।
सब्बेसम्पि पियो होमि, धूपदानस्सिदं फलं ॥

१६३. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं धूपमददिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, धूपदानस्सिदं फलं ॥

---

१. द्वत्तिंसवरलक्खणं—सी०, स्या० । २. मुनि कारुणिको—स्या०, रो० । ३. नाथो—सी० ।

१६४. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा धूपदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

७. पुलिनपूजकत्थेरअपदानं

१६५. "विपस्सिस्स भगवतो, बोधिया पादपुत्तमे[1] । R. 79
पुराणपुलिनं हित्वा[2], सुद्धपुलिनमाकिरिं[3] ॥

१६६. "एकनवुतितो कप्पे, यं पुलिनमदासहं । B. 88
दुग्गतिं नाभिजानामि, पुलिनदानस्सिदं फलं ॥

१६७. "तिंसतिमे[4] इतो कप्पे, राजा आसिं जनाधिभू[5] ।
महापुलिननामेन, चक्कवत्ती महब्बलो ॥

१६८. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा पुलिनपूजको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

८. उत्तियत्थेरअपदानं

१६९. "चन्दभागानदीतीरे, सुसुमारो[6] अहं तदा ।
सगोचरप्पसुतोहं[7], नदीतित्थं अगच्छहं ॥

१७०. "सिद्धत्थो तम्हि समये, सयम्भू अग्गपुग्गलो ।
नदिं तरितुकामो सो, नदीतित्थं उपागमि ॥

---

१. पादमुत्तमे—स्या० । २. छड्डेत्वा—सी०, स्या० । ३. सुद्धं—सी०, स्या० । ४. तिपञ्ञासे—सी०, स्या० । ५. जनाभिभू—स्या० । ६. सुंसुमारो—सी०, रो० । ७. सभोजनपसुताहं—स्या० ।

१७१. "उपागते च[1] सम्बुद्धे, अहम्पि तत्थुपागमिं ।
उपगन्त्वान सम्बुद्धं, इमं वाचं उदीरयिं ॥

१७२. 'अभिरूह महावीर, तारेस्सामि[2] अहं तुवं ।
पेत्तिकं विसयं मय्हं, अनुकम्प महामुनि' ॥

१७३. "मम उग्गज्जनं सुत्वा, अभिरूहि महामुनि ।
हत्थो हत्थेन चित्तेन, तारेसिं लोकनायकं ॥

१७४. "नदिया पारिमे तीरे, सिद्धत्थो लोकनायको ।
अस्सासेसि ममं तत्थ, अमतं पापुणिस्ससि ॥

१७५. "तम्हा काया चवित्वान, देवलोकं आगच्छहं ।
दिब्बसुखं[3] अनुभविं, अच्छराहि पुरक्खतो ॥

B. 89 १७६. "सत्तक्खत्तुं च देविन्दो, देवरज्जमकासहं ।
तीणिक्खत्तुं चक्कवत्ती, महिया इस्सरो अहुं[4] ॥

R. 80 १७७. "विवेकमनुयुत्तोहं, निपको च सुसंवुतो ।
धारेमि अन्तिमं देहं सम्मासम्बुद्धसासने ॥

१७८. "चतुन्नवुतितो कप्पे, तारेसिं यं नरासभं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, तरणाय इदं फलं ॥

१७९. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा उत्तियो[5] थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

१. ओपागत च—स्या० । २. तारिस्सामि—स्या० । ३. दिब्बं सुखं—सी०, स्या० । ४. अहं—स्या० । ५. उत्तरियो—सी० ।

९. एकञ्जलिकत्थेरअपदानं

१८०. "सुवण्णवण्णं सम्बुद्धं, गच्छन्तं अन्तरापणे।
विपस्सिं सत्थवाहग्गं, नरवरं[1] विनायकं॥

१८१. "अदन्तदमनं तादिं, महावादिं महामतिं।
दिस्वा पसन्नो सुमनो, एकञ्जलिमकासहं॥

१८२. "एकनवुतितो कप्पे, यमञ्जलिं करिं[2] तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, अञ्जलिस्स इदं फलं॥

१८३. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा एकञ्जलिको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

१०. खोमदायकत्थेरअपदानं

१८४. "नगरे बन्धुमतिया, अहोसिं वाणिजो तदा। B 90
तेनेव दारं पोसेमि, रोपेमि बीजसम्पदं॥

१८५. "रथियं[3] पटिपन्नस्स, विपस्सिस्स महेसिनो।
एकं खोमं मया दिन्नं, कुसलत्थाय सत्थुनो॥

१८६. "एकनवुतितो कप्पे, यं खोममददिं तदा। R. 81
दुग्गतिं नाभिजानामि, खोमदानस्सिदं फलं॥

१८७. "सत्तरसे[4] इतो कप्पे, एको सिन्धवसन्धनो[5]।
सत्तरतनसम्पन्नो, चतुदीपम्हि[6] इस्सरो॥

---

१. नरवीरं—सी०, स्या०। २. यं अञ्जलिमकरिं—स्या०। ३. वीथियं—स्या०।
४, सत्तवीसे—सी०, स्या०। ५. सिन्धवसन्दनो—सी०, स्या०। ६. चातुद्दीपम्हि—स्या०।

१८८. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा खोमदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

तस्सुद्दानं

सुभूति उपवानो च, सरणो सीलगाहको।
अन्नसंसावको धूपो, पुलिनो उत्तियेन च ॥
अञ्जली खोमदायी च, दसेव ततिये गणे।
पञ्चासीतिसतं वुत्ता, गाथायो सब्बपिण्डिता ॥

सुभूतिवग्गो ततियो।

चतुत्थभाणवारं।

४. कुण्डधानवग्गो

१. कुण्डधानत्थेरअपदानं

१. "सत्ताहं पटिसल्लीनं, सयम्भुं अग्गपुग्गलं । B. 91
पसन्नचित्तो सुमनो, बुद्धसेट्ठं उपट्ठहिं ॥

२. "वुट्ठितं कालमञ्ञाय, पदुमुत्तरं महामुनिं ।
महन्तिं[1] कदलीकण्णिं,[1] गहेत्वा उपगच्छहं ॥

३. "पटिग्गहेत्वा[2] भगवा, सब्बञ्ञू[3] लोकनायको ।
मम चित्तं पसादेन्तो, परिभुञ्जि महामुनि ॥

४. "परिभुञ्जित्वा सम्बुद्धो, सत्थवाहो अनुत्तरो ।
सकासने निसीदित्वा, इमा गाथा अभासथ ॥

५. 'ये[4] च सन्ति समितारो,[4] यक्खा इमम्हि पब्बते । R. 82
अरञ्ञे भूतभब्यानि,[5] सुणन्तु वचनं मम' ॥

६. "यो सो बुद्धं उपट्ठासि, मिगराजं व केसरिं[6] ।
तमहं कित्तयिस्सामि, सुणाथ मम भासतो ॥

७. 'एकादसञ्चक्खत्तुं[7], सो देवराजा भविस्सति ।
चतुतिंसतिक्खत्तुञ्च, चक्कवत्ती भविस्सति ॥

८. 'कप्पसतसहस्सम्हि, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥

९. 'अक्कोसित्वान समणे, सीलवन्ते अनासवे ।
पापकम्मविपाकेन, नामधेय्यं लभिस्सति ॥

१०. 'तस्स धम्मे सुदायादो, ओरसो धम्मनिम्मितो ।
कुण्डधानो ति नामेन, सावको सो भविस्सति' ॥

१-१. महन्तं कदलि कण्णि--स्या० । २. पटिग्गहेसि—स्या० । ३. तं फलं—सी० । ४-४. ये वसन्ति समेतारो--सी० । ५. भूतगणा सब्बे--स्या० । ६. मिगराजाव केसरी--सी० । ७. सोयमेकादसक्खत्तुं--सी० ।

११. "पविवेकमनुयुत्तो, झायी झानरतो अहं ।
तोसयित्वान सत्थारं, विहरामि अनासवो ॥

B. 92 १२. "सावकेहि[1] परिवुतो, भिक्खुसङ्घपुरक्खतो ।
भिक्खुसङ्घे निसीदित्वा, सलाकं गाहयी जिनो ॥

१३. "एकंसं चीवरं कत्वा, वन्दित्वा लोकनायकं ।
वदतं वरस्स पुरतो, पठमं अग्गहेसहं ॥

१४. "तेन कम्मेन भगवा, दससहस्सीकम्पको[2] ।
भिक्खुसङ्घे निसीदित्वा, अग्गट्ठाने ठपेसि मं ॥

१५. "विरियं[3] मे धुरधोरय्हं, योगक्खेमाधिवाहनं ।
धारेमि अन्तिमं देहं, सम्मासम्बुद्धसासने ॥

१६. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा कुण्डधानो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

२. सागतत्थेरअपदानं

R. 83 १७. "सोभितो नाम नामेन, अहोसि ब्राह्मणो तदा ।
पुरक्खतो ससिस्सेहि, आरामं अगमासहं ॥

१८. "भगवा तम्हि समये, भिक्खुसङ्घपुरक्खतो ।
आरामद्वारा निक्खम्म, अट्ठासि पुरिसुत्तमो ॥

१९. "तमद्दसासि सम्बुद्धं, दन्तं दन्तपुरक्खतं ।
सकं चित्तं पसादेत्वा, सन्थविं लोकनायकं ॥

२०. "ये केचि पादपा सब्बे, महिया ते विरूहरे ।
बुद्धिमन्तो तथा सत्ता, रुहन्ति जिनसासने ॥

---

१. सावकग्गेहि—सी० । २. दससहस्सीपकम्पको—सी०, रो० । ३. विरीयं—म०

२१. "सत्थवाहोसि[1] सप्पञ्ञो[1], महेसि बहुके जने ।
विपथा उद्धरित्वान, पथं आचिक्खसे तुवं ॥

२२. "दन्तो दन्तपरिकिण्णो[2], झायी झानरतेहि च । B .93
आतापी पहितत्तेहि, उपसन्तेहि तादिभि ॥

२३. "अलङ्कतो परिसाहि[3], पुञ्ञञाणेहि सोभति[4] ।
पभा निद्धावते तुय्हं, सूरियोदयने[5] यथा ॥

२४. "पसन्नचित्तं दिस्वान, महेसी पदुमुत्तरो ।
भिक्खुसङ्घे ठितो सत्था, इमा गाथा अभासथ ॥

२५. 'यो सो हासं जनेत्वान, ममं कित्तेसि ब्राह्मणो ।
कप्पानं सतसहस्सं, देवलोके रमिस्सति ॥

२६. 'तुसिता हि चवित्वान, सुक्कमूलेन चोदितो ।
गोतमस्स भगवतो, सासने पब्बजिस्सति ॥

२७. 'तेन[6] कम्मेन सुकतेन, अरहत्तं लभिस्सति[6] ।
सागतो नाम नामेन, हेस्सति सत्थु सावको' ॥

२८. "पब्बजित्वान कायेन, पापकम्मं विवज्जयिं ।
वचीदुच्चरितं हित्वा, आजीवं परिसोधयिं ॥

२९. "एवं विहरमानोहं, तेजोधातूसु कोविदो । R. 84
सब्बासवे परिञ्ञाय, विहरामि अनासवो ॥

३०. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा सागतो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

१-१. सत्थावाहोसि०--सी० ; सत्थावाहोपि०--स्या० । २. दन्तपुरक्खतो--स्या० ।
३. परिसतो--स्या० । ४. सोभसि--सी०, स्या० । ५. सुरियोदयनो--स्या० ।
६-६. तुट्ठ हट्ठ लभिस्सति पब्बजित्वान सासने--स्या० ।

३. महाकच्चानत्थेरअपदानं

३१. "पदुमुत्तरनाथस्स, पदुमं नाम चेतियं।
सिलासनं[1] कारयित्वा[1], सुवण्णेनाभिलेपयिं॥

३२. "रतनामयछत्तञ्च, पग्गय्ह वाळबीजनिं[2]।
बुद्धस्स अभिरोपेसिं, लोकबन्धुस्स तादिनो॥

B. 91 ३३. "यावता देवता भुम्मा, सब्बे सन्निपतुं तदा।
रतनामयछत्तानं[3], विपाकं कथयिस्सति॥

३४. "तञ्च सब्बं सुणिस्साम, कथयन्तस्स सत्थुनो।
भिय्यो हासं जनेय्याम, सम्मासम्बुद्धसासने॥

३५. "हेमासने निसीदित्वा, सयम्भू अग्गपुग्गलो।
भिक्खुसङ्घपरिब्यूळ्हो[4], इमा गाथा अभासथ॥

३६. 'येनिदं आसनं दिन्नं, सोवण्णं रतनामयं।
तमहं कित्तयिस्सामि, सुणाथ मम भासतो॥

३७. 'तिसकप्पानि देविन्दो, देवरज्जं करिस्सति।
समन्ता योजनसतं, आभायाभिभविस्सति॥

३८. 'मनुस्सलोकमागन्त्वा, चक्कवत्ती भविस्सति।
पभस्सरो ति नामेन, उग्गतेजो भविस्सति॥

३९. 'दिवा वा यदि वा रत्तिं, सतरंसी व उग्गतो।
समन्ता अट्ठरतनं, उज्जोतिस्सति[5] खत्तियो॥

४०. 'कप्पसतसहस्सम्हि, ओक्काककुलसम्भवो।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति॥

R. 85 ४१. 'तुसिता हि चवित्वान, सुक्कमूलेन चोदितो।
कच्चानो नाम नामेन, ब्रह्मबन्धु भविस्सति॥

---

१. सिलापट कारयित्वान—स्या०। २. वाळबीजीनं—सी०; वालवीजनिं—स्या०।
३. रतनासनछत्तानं—स्या०। ४. ०परिब्बूळ्हो—सी०। ५. उज्जोतेस्सति—सी०।

४२. 'सो पच्छा पब्बजित्वान, अरहा हेस्सतिनासवो ।
गोतमो लोकपज्जोतो, अग्गट्ठाने ठपेस्सति ॥

४३. 'संखित्तपुच्छितं[1] पञ्हं, वित्थारेन कथेस्सति ।
कथयन्तो च तं पञ्हं, अज्झासयं[2] पूरयिस्सति[3]' ॥

४४. "अड्ढे[4] कुले[4] अभिजातो, ब्राह्मणो मन्तपारगू ।
ओहाय धनधञ्ञानि, पब्बजिं[5] अनगारियं ॥

४५. "संखित्तेन पि पुच्छन्ते, वित्थारेन कथेमहं ।
अज्झासयं तेसं पूरेमि, तोसेमि द्विपदुत्तमं ॥

४६. "तोसितो मे महावीरो, सयम्भू अग्गपुग्गलो । B. 95
भिक्खुसङ्घे निसीदित्वा, एतदग्गे ठपेसि मं ॥

४७. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा महाकच्चानो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

४. कालुदायित्थेरअपदानं

४८. "पदुमुत्तरबुद्धस्स, लोकजेट्ठस्स तादिनो ।
अद्धानं पटिपन्नस्स, चरतो चारिकं तदा ॥

४९. "सुफुल्लं पदुमं गय्ह, उप्पलं मल्लिकञ्चहं ।
परमन्नं गहेत्वान, अदासिं सत्थुनो अहं ॥

५०. "परिभुञ्जि महावीरो, परमन्नं सुभोजनं ।
तञ्च पुप्फं गहेत्वान, जनस्स सम्पदस्सयि ॥

५१. "इट्ठं कन्तं पियं[6] लोके, जलजं पुप्फमुत्तमं ।
सुदुक्करं कतं तेन, यो[7] मे पुप्फं अदासिदं[8] ॥

---

१. संखित्तं पुच्छितं—स्या० । २. अज्झासं—सी० । ३. पुरेस्सति—स्या० । ४-४. अद्धकुले—स्या० । ५. पब्बजि—स्या० । ६. कन्तयिदं—स्या० । ७. यं—स्या० । ८. अदासिसो—स्या० ।

R. 86 ५२. "यो पुप्फमभिरोपेसि, परमन्नञ्चदासि मे ।
तमहं कित्तयिस्सामि, सुणाथ मम भासतो ॥
५३. 'दस[1] अट्ठ चक्खत्तु'[1] सो, देवरज्जं करिस्सति ।
उप्पलं पदुमञ्चापि, मल्लिकञ्च तदुत्तरि ॥
५४. 'अस्स पुञ्ञविपाकेन, दिब्बगन्धसमायुतं ।
आकासे छदनं कत्वा, धारयिस्सति तावदे ॥
५५. 'पञ्चवीसतिक्खत्तुञ्च, चक्कवत्ती भविस्सति ।
पथब्या रज्जं पञ्चसतं, वसुधं आवसिस्सति ॥
५६. 'कप्पसतसहस्सम्हि, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन,[2] सत्था लोके भविस्सति ॥
B. 96 ५७. 'सककम्माभिरद्धो सो, सुक्कमूलेन चोदितो ।
सक्यानं नन्दिजननो[3], ञातिबन्धु भविस्सति ॥
५८. 'सो पच्छा पब्बजित्वान, सुक्कमूलेन चोदितो ।
सब्बासवे परिञ्ञाय, निब्बायिस्सतिनासवो ॥
५९. 'पटिसम्भिदमनुप्पत्तं, कतकिच्चमनासवं ।
गोतमो लोकबन्धु तं[4], एतदग्गे ठपेस्सति ॥
६०. 'पधानपहितत्तो सो, उपसन्तो निरूपधि ।
उदायी नाम नामेन, हेस्सति सत्थु सावको' ॥
६१. "रागो दोसो च मोहो च, मानो मक्खो च धंसितो ।
सब्बासवे परिञ्ञाय, विहरामि अनासवो ॥
६२. "तोसयिञ्चापि सम्बुद्धं, आतापी निपको अहं ।
पसादितो[5] च सम्बुद्धो, एतदग्गे ठपेसि मं ॥
६३. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा काळुदायी थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ॥

१-१. दसचट्ठक्खत्तुं च—स्या० । २. नामेन—सी०, स्या० । ३. नन्दिजनको—स्या० । ४. सो—सी० । ५. पमोदितो—सी० ।

५. मोघराजत्थेरअपदानं

६४. "अत्थदस्सी तु भगवा, सयम्भू अपराजितो । R. 87
भिक्खुसङ्घपरिब्यूळ्हो, रथियं पटिपज्जथ ॥

६५. "सिस्सेहि सम्परिवुतो, घरम्हा अभिनिक्खमिं ।
निक्खमित्वानहं तत्थ, अद्दसं लोकनायकं ॥

६६. "अभिवादिय[1] सम्बुद्धं, सिरे कत्वान अञ्जलिं ।
सकं चित्तं पसादेत्वा, सन्थविं लोकनायकं ॥

६७. "यावता रूपिनो सत्ता, अरूपी वा असञ्ञिनो ।
सब्बे ते तव ञाणम्हि, अन्तो होन्ति समोगधा[2] ॥

६८. "सुखुमच्छिकजालेन[3], उदकं यो परिक्खिपे । B. 97
ये केचि उदके पाणा, अन्तोजाले भवन्ति ते ॥

६९. "येसञ्च चेतना अत्थि, रूपिनो च अरूपिनो ।
सब्बे ते तव ञाणम्हि, अन्तो होन्ति समोगधा ॥

७०. "समुद्धरसिमं लोकं, अन्धकारसमाकुलं ।
तव धम्मं सुणित्वान, कङ्खासोतं तरन्ति ते ॥

७१. "अविज्जानिवुते लोके, अन्धकारेन ओत्थटे ।
तव ञाणम्हि जोतन्ते, अन्धकारा पधंसिता ॥

७२. "तुवं चक्खूसि सब्बेसं, महातमपनूदनो । R. 73
तव धम्मं सुणित्वान, निब्बायति बहुज्जनो ॥

७३. "पुटकं[4] पूरयित्वान, मधुखुद्दमनेळकं ।
उभो हत्थेहि पग्गय्ह, उपनेसिं महेसिनो ॥

७४. "पटिग्गण्हि महावीरो, सहत्थेन महा इसी ।
भुञ्जित्वा तञ्च सब्बञ्ञू, वेहासं नभमुग्गमि ॥

७५. "अन्तलिक्खे ठितो सत्था, अत्थदस्सी नरासभो ।
मम चित्तं पसादेन्तो, इमा गाथा अभासथ ॥

---

१. अभिवादेत्वान—स्या०, रो० । २. समोहटा—रो० । ३. सुखुमच्छिकेन०—स्या० । ४, पीठरं—मी० ; पुतरं—स्या० ।

७६. 'येनिदं थवितं ञाणं, बुद्धसेट्ठो च थोमितो ।
तेन चित्तप्पसादेन, दुग्गतिं सो न गच्छति ॥

७७. 'चतुद्दसञ्च[1] क्खत्तुं सो, देवरज्जं करिस्सति ।
पथब्या रज्जं अट्ठसतं, वसुधं आवसिस्सति ॥

R. 88 ७८. 'पञ्चेव[2] सतक्खत्तुं च[2], चक्कवत्ती भविस्सति ।
पदेसरज्जं असङ्खेय्यं, महिया कारयिस्सति ॥

७९. 'अज्झायको[3] मन्तधरो, तिण्णं वेदान पारगू ।
गोतमस्स भगवतो, सासने पब्बजिस्सति ॥

८०. 'गम्भीरं निपुणं अत्थं, ञाणेन विचिनिस्सति ।
मोघराजा ति नामेन, हेस्सति सत्थु सावको ॥

B. 98 ८१. 'तीहि विज्जाहि सम्पन्नं, कतकिच्चमनासवं ।
गोतमो सत्थवाहग्गो, एतदग्गे ठपेस्सति' ॥

८२. "हित्वा मानुसकं योगं, छेत्वान भवबन्धनं ।
सब्बासवे परिञ्ञाय, विहरामि अनासवो ॥

८३. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा मोघराजो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

६. अधिमुत्तत्थेरअपदानं

८४. "निब्बुते लोकनाथम्हि, अत्थदस्सीनरुत्तमे ।
उपट्ठहिं[4] भिक्खुसङ्घं, विप्पसन्नेन चेतसा ॥

८५. "निमन्तेत्वा भिक्खुसङ्घं[5], उजुभूतं समाहितं ।
उच्छुना मण्डपं कत्वा, भोजेसि सङ्घमुत्तमं ॥

---

१. चतुसट्ठिञ्च—स्या० । २-२. अथ पञ्चसनक्खत्तुं—सी० । ३. अज्झायिको—स्या० ।
४, निमतेत्वा—स्या०, रो० । ५—संघरतनं—सी० स्या० ।

८६. "यं यं योनुपपज्जामि, देवत्तं अथ मानुसं।
सब्बे सत्ते अभिभोमि[1], पुञ्ञकम्मस्सिदं फलं॥

८७. "अट्ठारसे कप्पसते, यं दानमददिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, उच्छुदानस्सिदं फलं॥

८८. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा अधिमुत्तो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

७. लसुणदायकत्थेरअपदानं

८९. "हिमवन्तस्साविदूरे, तापसो आसहं तदा। R. 89
लसुणं उपजीवामि, लसुणं मय्हभोजनं॥

९०. "खारियो पूरयित्वान, सङ्घाराममगच्छहं। B. 99
हट्ठो हट्ठेन चित्तेन, सङ्घस्स लसुणं अदं॥

९१. "विपस्सिस्स नरग्गस्स, सासने निरतस्सहं।
सङ्घस्स लसुणं दत्वा, कप्पं सग्गम्हि मोदहं॥

९२. "एकनवुतितो कप्पे, लसुणं यमदं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, लसुणस्स[2] इदं फलं॥

९३. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्ससासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा लसुणदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

१. अतिभोमि—सी०। २. लसुणानं—सी०, स्या०।

८. आयागदायकत्थेरअपदानं[1]

९४. "निब्बुते लोकनाथम्हि, सिखिम्हि वदतं वरे।
हट्ठो हट्ठेन चित्तेन, अवन्दिं थूपमुत्तमं॥

९५. "वड्ढकीहि कथापेत्वा, मूलं दत्वानहं तदा।
हट्ठो हट्ठेन चित्तेन, आयागं कारपेसहं[2]॥

९६. "अट्ठ कप्पानि देवेसु, अब्बोकिण्णं[3] वसिं अहं।
अवसेसेसु कप्पेसु, वोकिण्णं संसरिं अहं॥

९७. "काये विसं न कमति, सत्थानि न च हन्ति मे।
उदकेहं न मिय्यामि[4], आयागस्स[4] इदं फलं॥

९८. "यदिच्छामि अहं वस्सं, महामेघो पवस्सति।
देवा पि मे वसं एन्ति, पुञ्ञकम्मस्सिदं फलं॥

९९. "सत्तरतनसम्पन्नो, तिसक्खत्तुं अहोसहं।
न मं केचावजानन्ति, पुञ्ञकम्मस्सिदं फलं॥

R. 90 १००. "एकत्तिंसे[5] इतो कप्पे, आयागं यमकारयिं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, आयागस्स इदं फलं॥

B. 100 १०१. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा आयागदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

९. धम्मचक्किकत्थेरअपदानं

१०२. "सिद्धत्थस्स भगवतो, सीहासनस्स सम्मुखा।
धम्मचक्कं मे[6] ठपितं, सुकतं विञ्ञुवण्णितं॥

---

१. आयातदायकत्थेरापदानं—स्या०। २. कारयेसहं—स्या०। ३. सब्बोच्छिन्नं—सी०, स्या०। ४-४. मरेय्यामि आयातस्स—स्या०। ५. एकतिंसे—सी०, स्या०। ६. मया—सी०, स्या०।

१०३. "चारुवण्णोव[1] सोभामि, सयोग्गबलवाहनो ।
परिवारेन्ति मं निच्चं, अनुयन्ता[2] बहुज्जना[3] ॥

१०४. "सट्ठितूरियसहस्सेहि[4], परिचारेमहं[5] सदा ।
परिवारेन सोभामि, पुञ्ञकम्मस्सिदं फलं ॥

१०५. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं चक्कं ठपयिं अहं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, धम्मचक्कस्सिदं फलं ॥

१०६. "इतो एकादसे कप्पे, अट्ठासिसु जनाधिपा ।
सहस्सराजनामेन[6], चक्कवत्ती महब्बला ॥

१०७. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा धम्मचक्किको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

१०. कप्परुक्खियत्थेरअपदानं

१०८. "सिद्धत्थस्स भगवतो, थूपसेट्ठस्स सम्मुखा ।
विचित्तदुस्से लगेत्वा[7], कप्परुक्खं ठपेसहं ॥

१०९. "यं यं योनुपपज्जामि, देवत्तं अथ मानुसं ।　B. 101
सोभयन्तो मम[8] द्वारं,[8] कप्परुक्खो पतिट्ठति ॥

११०. "अहञ्च परिसा चेव, ये केचि मम[9] वस्सिता[9] ।　R. 91
तम्हा दुस्सं गहेत्वान, निवासेम मयं सदा[10] ॥

१११. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं रुक्खं ठपयिं अहं[11] ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, कप्परुक्खस्सिदं फलं ॥

---

१. चतुवण्णय—स्या० । २. अनुयुत्ता—सी० । ३. बहूजना—स्या० । ४. सट्ठितुरिय०—सी०; सट्ठुतुरिय०—स्या० । ५. परिवारेमहं—स्या०, रो० । ६. सहस्सराजानामेन—स्या० । ७. लग्गेत्वा—सी०, स्या० ; लंघित्वा—रो० । ८-८. मम द्वारे—स्या० । ९-९. मम निस्सित—सी० ; सम वस्सिका—स्या० । १०. नदा—स्या० । ११. तदा—सी० ।

११२. "इतो च सत्तमे कप्पे, सुचेळा[1] अट्ठ खत्तिया।
सत्तरतनसम्पन्ना, चक्कवत्ती महब्बला॥

११३. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा कप्परुक्खियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

तस्सुद्दानं

कुण्डसागतकच्चाना, उदायी मोघराजको[2]।
अधिमुत्तो लसुणदो, आयागी धम्मचक्किको।
कप्परुक्खी च दसमो, गाथा द्वयदससतं[3]॥

कुण्डधानवग्गो चतुत्थो।

१. सुचेला—स्या०। २. राजसव्हयो—स्या०। ३. गाथायो द्वादससतं—सी०; ० द्वयंदससतं पि च—स्या०।

५. उपालिवग्गो

१. भागिनेय्युपालित्थेरअपदानं[1]

१. "खीणासवसहस्सेहि, परिवुतो लोकनायको । B. 102
विवेकमनुयुत्तो सो, गच्छते पटिसल्लितुं ॥
२. "अजिनेन निवत्थोहं, तिदण्डपरिधारको[2] ।
भिक्खुसङ्घपरिब्यूळ्हं[3], अद्दसं लोकनायकं ॥
३. "एकंसं अजिनं कत्वा, सिरे कत्वान अञ्जलिं । R. 92
सम्बुद्धं अभिवादेत्वा, सन्थविं लोकनायकं ॥
४. "यथाण्डजा च संसेदा, ओपपाती जलाबुजा[4] ।
काकादिपक्खिनो सब्बे, अन्तलिक्खचरा[5] सदा[5] ॥
५. "ये केचि पाणभूतत्थि, सञ्ञिनो वा असञ्ञिनो ।
सब्बे ते तव ञाणम्हि, अन्तो होन्ति समोगधा ॥
६. "गन्धा च पब्बतेय्या ये, हिमवन्तनगुत्तमे ।
सब्बे ते तव सीलम्हि, कलायपि[6] न युज्जरे ॥
७. "मोहन्धकारपक्खन्दो,[7] अयं लोको सदेवको ।
तव ञाणम्हि जोतन्ते, अन्धकारा विधंसिता ॥
८. "यथा अत्थङ्गते सुरिये,[8] होन्ति सत्ता तमोगता ।
एवं बुद्धे अनुप्पन्ने, होति लोको तमोगतो ॥
९. "यथोदयन्तो आदिच्चो, विनोदेति तमं सदा ।
तथेव त्वं बुद्धसेट्ठ, विद्धंसेसि तमं सदा ॥

---

१. दुतिय—सी० ; पठमं—स्या० । २. तिदण्डपरिचारणो—स्या०, रो० । ३. ० परिब्बूळ्हं—सी० ; ० परिब्युळ्हं—स्या० । ४. जलम्बुजा—स्या० । ५-५. अन्तलिक्खे सदा चरा—स्या० ; अन्तलिक्खे पदेसगा—रो० । ६. कलायोपि—स्या०, रो० । ७. मोहन्धकार पक्खन्तो—सी० ; ०पक्खन्नो—स्या० । ८. सूरिये—म० ।

१०. "पधानपहितत्तोसि, बुद्धो लोके सदेवके।
तव कम्माभिरद्धेन, तोसेसि जनतं बहुं॥

११. "तं सब्बं[1] अनुमोदित्वा, पदुमुत्तरो महामुनि।
नभं[2] अब्भुग्गमी धीरो, हंसराजा व अम्बरे॥

१२. "अब्भुग्गन्त्वान सम्बुद्धो, महेसि पदुमुत्तरो।
अन्तलिक्खे ठितो सत्था, इमा गाथा अभासथ॥

B. 103 १३. "येनिदं थवितं ञाणं, ओपम्मेहि[3] समायुतं।
तमहं कित्तयिस्सामि, सुणाथ मम भासतो॥

१४. "अट्ठारसञ्च खत्तुं[4] सो, देवराजा भविस्सति।
पथब्या[5] रज्जं तिसतं, वसुधं आवसिस्सति॥

१५. "पञ्चवीसतिक्खत्तुं च, चक्कवत्ती भविस्सति।
पदेसरज्जं विपुलं, गणनातो असङ्खियं[6]॥

१६. "कप्पसतसहस्सम्हि, ओक्काककुलसम्भवो।
गोतमो नाम गोत्तेन[7], सत्था लोके भविस्सति॥

१७. "तुसिता हि चवित्वान, सुक्कमूलेन चोदितो।
हीनो व जातिया सन्तो, उपालि नाम हेस्सति॥

R. 93 १८. "सो पच्छा पब्बजित्वान[8], विराजेत्वान[9] पापकं।
सब्बासवे परिञ्ञाय, निब्बायिस्सतिनासवो॥

१९. "तुट्ठो च गोतमो बुद्धो, सक्यपुत्तो महायसो।
विनयाधिगतं तस्स, एतदग्गे ठपेस्सति॥

२०. "सद्धायाहं पब्बजितो, कतकिच्चो अनासवो।
सब्बासवे परिञ्ञाय, विहरामि अनासवो॥

२१. "भगवा चानुकम्पी मं, विनयेहं विसारदो।
सककम्माभिरद्धो[10] च, विहरामि अनासवो॥

---

१. तं सुत्वा—स्या०। २. नभे—स्या०। ३. उपमेहि स्या०। ४. अट्ठारसक्खत्तुं—सी०। ५. पथव्या—सी०; पठब्या—स्या०। ६. असङ्ख्यं—स्या०। ७. नामेन—सी०, स्या०। ८. पब्बजित्वा—सी०, स्या०। ९. विराजित्वान—स्या०। १०. सकम्माभिरद्धो—सी०।

२२. "संवुतो पातिमोक्खम्हि, इन्द्रियेसु च पञ्चसु ।
धारेमि विनयं सब्बं, केवलं रतनाकरं ॥

२३. "ममञ्च गुणमञ्ञाय, सत्था लोके अनुत्तरो ।
भिक्खुसङ्घे निसीदित्वा, एतदग्गे ठपेसि मं ॥

२४. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा उपालित्थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

२. सोणकोळिविसत्थेरअपदानं[1]

२५. "अनोमदस्सिस्स मुनिनो, लोकजेट्ठस्स तादिनो । B. 104
सुधाय लेपनं कत्वा, चङ्कमं कारयिं अहं ॥

२६. "नानावण्णेहि पुप्फेहि, चङ्कमं सन्थरिं अहं ।
आकासे वितानं कत्वा, भोजयिं बुद्धमुत्तमं ॥

२७. "अञ्जलिं पग्गहेत्वान, अभिवादेत्वान सुब्बतं ।
दीघसालं भगवतो, निय्यादेसिमहं तदा ॥

२८. "मम सङ्कप्पमञ्ञाय, सत्था लोके अनुत्तरो ।
पटिग्गहेसि भगवा, अनुकम्पाय चक्खुमा ॥

२९. "पटिग्गहेत्वान सम्बुद्धो, दक्खिणेय्यो सदेवके ।
भिक्खुसङ्घे निसीदित्वा, इमा गाथा अभासथ ॥

३०. "यो सो हट्ठेन चित्तेन, दीघसालं अदासि[2] मे ।
तमहं कित्तयिस्सामि, सुणाथ मम भासतो ॥

---

१. सोणकोळियवेस्सत्थेरापदानं—सी० ; सोणकोटियवेस्सत्थेरापदानं—स्या० ।
२, अकासि—सी० ।

R. 94 ३१. 'इमस्स मच्चुकालम्हि, पुञ्ञकम्मसमङ्गिनो ।
सहस्सयुत्तस्सरथो, उपट्ठिस्सति तावदे ॥

३२. 'तेन यानेनयं पोसो, देवलोकं गमिस्सति ।
अनुमोदिस्सरे देवा, सम्पत्ते कुसलब्भवे[1] ॥

३३. 'महारहं ब्यम्हं सेट्ठं, रतनमत्तिकलेपनं ।
कूटागारवरूपेतं, ब्यम्हं अज्झावसिस्सति ॥

३४. 'तिसकप्पसहस्सानि, देवलोके रमिस्सति ।
पञ्चवीसति कप्पानि, देवराजा भविस्सति ॥

३५. 'सत्तसत्ततिक्खत्तुञ्च, चक्कवत्ती भविस्सति ।
यसोधरसनामा[2] ते, सब्बेपि एकनामका ॥

३६. 'द्वे सम्पत्ती अनुभोत्वा, वड्ढेत्वा[3] पुञ्ञसञ्चयं ।
अट्ठवीसतिकप्पम्हि, चक्कवत्ती भविस्सति ॥

B. 105 ३७. 'तत्रापि[4] ब्यम्हं पवरं, विस्सकम्मेन[5] मापितं ।
दससद्दाविवित्तं तं, पुरमज्झावसिस्सति ॥

३८. 'अपरिमेय्ये इतो कप्पे, भूमिपालो महिद्धिको ।
ओक्काको नाम नामेन, राजा रट्ठे भविस्सति ॥

३९. 'सोळसित्थिसहस्सानं, सब्बासं पवरा च सा[6] ।
अभिजाता खत्तियानी, नव पुत्ते जनेस्सति[7] ॥

४०. 'नव पुत्ते जनेत्वान, खत्तियानी मरिस्सति ।
तरुणी च पिया कञ्ञा, महेसित्तं करिस्सति ॥

४१. 'ओक्काकं तोसयित्वान, वरं कञ्ञा लभिस्सति ।
वरं लद्धान[8] सा कञ्ञा, पुत्ते पब्बाजयिस्सति ॥

४२. 'पब्बाजिता च ते सब्बे, गमिस्सन्ति नगुत्तमं ।
जातिभेदभया सब्बे, भगिनीहि वसिस्सरे[9] ॥

---

१. कुसले भवे—सी०, स्या० । २. यसोधरा समाना—सी० । ३. चिनित्वा—स्या०, रो० । ४. तत्थापि स्या० । ५. विमुकम्मेन—स्या० । ६. पवरावया—स्या० । ७, जनिस्सति—स्या० । ८. लद्धा च—स्या० । ९, संवसिस्सरे—सी० ।

४३. 'एका च कञ्ञा ब्याधीहि, भविस्सति परिक्खता[१] ।
मा नो जाति पभिज्जीति[२], निखणिस्सन्ति खत्तिया ॥
४४. 'खत्तियो नीहरित्वान, ताय सद्धिं वसिस्सति ।
भविस्सति तदा भेदो, ओक्काककुलसम्भवो ॥
४५. 'तेसं पजा भविस्सन्ति, कोळिया नाम जातिया । R. 95
तत्थ मानुसकं भोगं, अनुभोस्सतिनप्पकं[३] ॥
४६. 'तम्हा काया चवित्वान, देवलोकं गमिस्सति ।
तत्रापि पवरं ब्यह्मं[४], लभिस्सति[४] मनोरमं ॥
४७. 'देवलोका चवित्वान, सुक्कमूलेन चोदितो ।
आगन्त्वान मनुसत्तं, सोणो नाम भविस्सति ॥
४८. 'आरद्धविरियो पहितत्तो, पदहं सत्थु सासने ।
सब्बासवे परिञ्ञाय, निब्बायिस्सतिनासवो ॥
४९. 'अनन्तदस्सी भगवा, गोतमो सक्यपुङ्गवो ।
विसेसञ्ञू महावीरो, अग्गट्ठाने ठपेस्सति' ॥
५०. "[५]वुट्ठम्हि देवे चतुरङ्गुलम्हि, B. 106
तिणे अनिलेरितअङ्गणम्हि[६] ।
ठत्वान[७] योगस्स पयुत्ततादिनो,
ततोत्तरिं पारमता न विज्जति[५] ॥
५१. "उत्तमे दमथे दन्तो, चित्तं मे सुपणीहितं[८] ।
भारो मे ओहितो सब्बो, निब्बुतोम्हि अनासवो ॥
५२. "अङ्गीरसो महानागो, अभिजातो व केसरी ।
भिक्खुसङ्घे निसीदित्वा, एतदग्गे ठपेसि मं ॥
५३. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा सोणो कोळिविसो[९] थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

१. पुरक्खता—स्या०, रो० । २. पभिज्जति—स्या० । ३. अनुभोसन्त नप्पकं—सी० । ४-४. व्यम्हं विन्दिस्सति—सी० । ५-५. सी०, पोत्थके नत्थि । ६. अङ्गुलम्हि—स्या० । ७. ठपेत्वान—स्या० । ८. सुप्पणिहितं—सी० ; सुप्पणीहितं—स्या० । ९. कोळियवेस्सो—सी०, स्या० ।

३. कालिगोधापुत्तभद्दियत्थेरअपदानं

५४. "पदुमुत्तरसम्बुद्धं, मेत्तचित्तं महामुनिं।
उपेति जनता सब्बा, सब्बलोकग्गनायकं ॥

५५. "सत्तुकञ्च[1] बद्धकञ्च[1], आमिसं पानभोजनं।
ददन्ति सत्थुनो सब्बे, पुञ्ञक्खेत्ते अनुत्तरे ॥

R. 96 ५६. "अहम्पि दानं दस्सामि, देवदेवस्स तादिनो।
बुद्धसेट्ठं निमन्तेत्वा, सङ्घम्पि च अनुत्तरं ॥

५७. "उय्योजिता मया चेते, निमन्तेसुं तथागतं।
केवलं भिक्खुसङ्घं च, पुञ्ञक्खेत्तं अनुत्तरं ॥

५८. "सतसहस्सपल्लङ्कं, सोवण्णं गोनकत्थतं।
तूलिकापटलिकाय[2], खोमकप्पासिकेहि च।
महारहं पञ्ञापयिं[3], आसनं बुद्धयुत्तकं ॥

B. 107 ५९. "पदुमुत्तरो लोकविदू, देवदेवो नरासभो।
भिक्खुसङ्घपरिब्यूळ्हो, मम द्वारमुपागमि ॥

६०. "पच्चुग्गन्त्वान सम्बुद्धं, लोकनाथं यसस्सिनं।
पसन्नचित्तो सुमनो, अभिनामयिं[4] सङ्घरं[4] ॥

६१. "भिक्खूनं सतसहस्सं, बुद्धञ्च लोकनायकं।
पसन्नचित्तो सुमनो, परमन्नेन तप्पयिं ॥

६२. "पदुमुत्तरो लोकविदू, आहुतीनं पटिग्गहो।
भिक्खुसङ्घे निसीदित्वा, इमा गाथा अभासथ ॥

६३. "येनिदं आसनं दिन्नं, सोवण्णं गोनकत्थतं।
तमहं कित्तयिस्सामि, सुणाथ मम भासतो ॥

६४. 'चतुसत्ततिक्खत्तुं सो, देवरज्जं करिस्सति।
अनुभोस्सति सम्पत्तिं, अच्छराहि पुरक्खतो ॥

१-१. वत्तं सेनासनञ्चेव—सी०; ० पत्ताकञ्च—स्या०। २. तुलिका०—स्या०।
३. पञ्ञपेसि—सी०। ४-४. अतिनामपि मकं घरं—सी०; अतिदामयि सघरं—स्या०।

६५. 'पदेसरज्जं सहस्सं, वसुधं आवसिस्सति ।
एकपञ्ञासक्खत्तुं च, चक्कवत्ती भविस्सति ॥

६६. 'सब्बासु भवयोनीसु, उच्चाकुली भविस्सति ।
सो च पच्छा पब्बजित्वा, सुक्कमूलेन चोदितो ।
भद्दियो नाम नामेन, हेस्सति सत्थु सावको ॥

६७. 'विवेकमनुयुत्तोम्हि, पन्तसेननिवासहं ।
फलञ्चाधिगतं[1] सब्बं, चत्तक्लेसोम्हि अज्जहं ॥

६८. 'मम सब्बं अभिञ्ञाय, सब्बञ्ञू लोकनायको ।
भिक्खुसङ्घे निसीदित्वा, एतदग्गे ठपेसि मं' ॥

६९. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा भद्दियो काळिगोधाय पुत्तो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति । R. 97

४. सन्निट्ठापकत्थेरअपदानं[2]

७०. "अरञ्ञे कुटिकं कत्वा, वसामि पब्बतन्तरे । B. 108
लाभालाभेन सन्तुट्ठो, यसेन अयसेन च ॥

७१. "पदुमुत्तरो लोकविदू, आहुतीनं पटिग्गहो ।
वसीसतसहस्सेहि[3], आगच्छि[4] मम सन्तिकं[4] ॥

७२. "उपागतं महानागं[5], जलजुत्तमनामकं ।
तिणसन्थरं पञ्ञापेत्वा, अदासि सत्थुनो अहं ॥

७३. "पसन्नचित्तो सुमनो, आमण्डं पानीयञ्चहं ।
अदासि उजुभूतस्स, विप्पसन्नेन चेतसा ॥

१. फलं वाधिगतं—स्या० । २. सन्निधापकत्थेर०—सी० । ३. भिक्खुसतसहस्सेहि—स्या० । ४-४. आगञ्छि मम सन्तिके—स्या० । ५. महावीरं—सी० ।

७४. "सतसहस्सितो[1] कप्पे[1], यं दानमददिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, आमण्डस्स इदं फलं॥

७५. "एकतालीसकप्पम्हि, एको आसिं[2] अरिन्दमो।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो॥

७६. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा सन्निट्ठापको[3] थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

५. पञ्चहत्थियत्थेरअपदानं

७७. "सुमेधो नाम सम्बुद्धो, गच्छते अन्तरापणे।
ओक्खित्तचक्खु[4] मितभाणी, सतिमा संवुतिन्द्रियो॥

७८. "पञ्च उप्पलहत्थानि, आवेळत्थं[5] अहंसु[5] मे।
तेन बुद्धं अपूजेसिं, पसन्नो सेहि पाणिभि॥

R. 98 ७९. "आरोपिता च ते पुप्फा, छदनं[6] अस्सु[6] सत्थुनो।
समाधिंसु[7] महानागं, सिस्सा[8] आचरियं यथा॥

B. 109 ८०. "तिसकप्पसहस्सम्हि, यं पुप्फमभिरोपयिं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं॥

८१. "इतो वीसकप्पसते, अहेसुं पञ्च खत्तिया।
हत्थिया नाम नामेन, चक्कवत्ती महब्बला॥

८२. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा पञ्चहत्थियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

१-१. सतसहस्से इतो कप्पे—सी०। २. आसि—स्या०। ३. सन्निधापको—सी०।
४. खित्तचक्खु—सी०। ५-५. आवेळत्थमकासु—स्या०, रो०। ६-६. छदनमस्सस—स्या०।
७. संसाविसु—सी०; समाधीसु—स्या०। ८. सिस्सो—स्या०।

६. पदुमच्छदनियत्थेरअपदानं

८३. "निब्बुते लोकनाथम्हि, विपस्सिद्विपदुत्तमे ।
सुफुल्लपदुमं[1] गय्ह, चितमारोपयिं[2] अहं[2] ॥
८४. "आरोपिते च[3] चितके, वेहासं नभमुग्गमि ।
आकासे[4] छदनं[4] कत्वा, चितकम्हि अधारयिं[5] ॥
८५. "एकनवुतितो कप्पे, यं पुप्फमभिरोपयिं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं ॥
८६. "सत्ततालीसितो कप्पे, पदुमिस्सरनामको ।
चातुरन्तो विजितावी, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
८७. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा पदुमच्छदनियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

७. सयनदायकत्थेरअपदानं

८८. "सिद्धत्थस्स भगवतो, मेत्तचित्तस्स तादिनो ।
सयनग्गं मया दिन्नं, दुस्सभण्डेहि[6] अत्थतं ॥
८९. "पटिग्गहेसि भगवा, कप्पियं सयनासनं । B. 110
उट्ठाय सयना[7] तम्हा, वेहासं उग्गमी जिनो ॥
९०. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं सयनमदासहं । R. 99
दुग्गतिं नाभिजानामि, सयनस्स इदं फलं ॥
९१. "एकपञ्ञासितो कप्पे, वरको[8] देवसव्हयो ।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
९२. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा सयनदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

१. सुफुल्लं पदुमं—सी०, स्या० । २-२. चितकमारोपयिं तदा—सी० । ३. व—स्या० । ४-४. आकासच्छदनं—सी०, स्या० । ५. अधारयिं—स्या०, रो० । ६. दुस्सभण्डेन—स्या० । ७. आसना—सी० । ८. वरुणो—सी०, स्या० ।

८. चङ्कमनदायकत्थेरअपदानं

९३. "अत्थदस्सिस्स मुनिनो, लोकजेट्ठस्स तादिनो ।
इट्ठकाहि चिनित्वान, चङ्कमं कारयिं अहं ॥

९४. "उच्चतो पञ्चरतनं, चङ्कमं साधुमापितं ।
आयामतो हत्थसतं, भावनीय्यं[१] मनोरमं ॥

९५. "पटिग्गहेसि भगवा, अत्थदस्सी नरुत्तमो ।
हत्थेन पुलिनं गय्ह, इमा गाथा अभासथ ॥

९६. 'इमिना पुलिनदानेन, चङ्कमं सुकतेन च ।
सत्तरतनसम्पन्नं, पुलिनं अनुभोस्सति ॥

९७. 'तीणि कप्पानि देवेसु, देवरज्जं करिस्सति ।
अनुभोस्सति सम्पत्तिं, अच्छराहि पुरक्खतो ॥

९८. 'मनुस्सलोकमागन्त्वा, राजा रट्ठे भविस्सति ।
तिक्खत्तुं चक्कवत्ती च, महिया सो भविस्सति' ॥

९९. "अट्ठारसे कप्पसते, यं कम्ममकरिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, चङ्कमस्स इदं फलं ॥

B 111 १००. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा चङ्कमनदायको[२] थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

९. सुभद्दत्थेरअपदानं

R. 100 १०१. "पदुमुत्तरो लोकविदू, आहुतीनं पटिग्गहो ।
जनतं उद्धरित्वान, निब्बायति महायसो ॥

१०२. "निब्बायन्ते च सम्बुद्धे, दससहस्सि कम्पथ ।
जनकायो महा आसि, देवा सन्निपतुं तदा ॥

---

१. भावनेय्यं—स्या० । २. चङ्कमदायको—सो०, स्या० ।

१०३. "चन्दनं पूरयित्वान, तगरामल्लिकाहि[1] च।
हट्ठो हट्ठेन चित्तेन, आरोपयिं[2] नरुत्तमं॥

१०४. "मम सङ्कप्पमञ्ञाय, सत्था लोके अनुत्तरो।
निपन्नको व सम्बुद्धो, इमा गाथा अभासथ॥

१०५. 'यो मे पच्छिमके काले, गन्धमालेन[3] छादयि।
तमहं कित्तयिस्सामि, सुणाथ मम भासतो॥

१०६. 'इतो चुतो अयं पोसो, तुसितकायं गमिस्सति।
तत्थ रज्जं करित्वान, निम्मानं सो गमिस्सति॥

१०७. 'एतेनेव उपायेन, दत्वा मालं[4] वरुत्तमं।
सककम्माभिरद्धो सो, सम्पत्तिं अनुभोस्सति॥

१०८. 'पुनापि तुसिते काये, निब्बत्तिस्सतियं नरो।
तम्हा काया चवित्वान, मनुस्सत्तं गमिस्सति॥

१०९. 'सक्यपुत्तो महानागो, अग्गो लोके सदेवके।
बोधयित्वा बहू सत्ते, निब्बायिस्सति चक्खुमा॥

११० 'तदा सोपगतो सन्तो, सुक्कमूलेन चोदितो। B. 112
उपसङ्कम्म सम्बुद्धं, पञ्हं पुच्छिस्सति तदा॥

१११. 'हासयित्वान सम्बुद्धो, सब्बञ्ञू लोकनायको।
पुञ्ञकम्मं परिञ्ञाय[5], सच्चानि विवरिस्सति॥

११२. 'आरद्धो च अयं पञ्हो, तुट्ठो एकग्गमानसो।
सत्थारं अभिवादेत्वा, पब्बज्जं याचयिस्सति॥

११३. 'पसन्नमानसं दिस्वा, सककम्मेन तोसितं।
पब्बाजेस्सति सो बुद्धो, अग्गमग्गस्स[6] कोविदो॥

११४. 'वायमित्वानयं पोसो, सम्मासम्बुद्धसासने।
सब्बासवे परिञ्ञाय, निब्बायिस्सतिनासवो'॥

पञ्चमभाणवारं।

---

१. तगरमल्लिकाहि—सी०।　२. आलेपेसिं—सी०; आरोपसि—स्या०।
३. गन्धमल्लेन—स्या०।　४. मल्यं—सी०; मल्लं—स्या०।　५, मभिञ्ञाय—स्या०।
६, अग्गधम्मस्स—सी०, स्या०।

B. 101 ११५. "पुब्बकम्मेन संयुत्तो, एकग्गो सुसमाहितो ।
बुद्धस्स ओरसो पुत्तो, धम्मजोम्हि[1] सुनिम्मितो ॥

११६. "धम्मराजं उपगम्म,[2] अपुच्छि[2] पञ्हमुत्तमं ।
कथयन्तो च मे पञ्हं, धम्मसोतं उपानयि ॥

११७. "तस्साहं धम्ममञ्ञाय, विहासिं सासने रतो ।
सब्बासवे परिञ्ञाय, विहरामि अनासवो ॥

११८. "सतसहस्सितो कप्पे, जलजुत्तमनायको ।
निब्बायि अनुपादानो, दीपो व तेलसङ्ख्या ॥

११९. "सत्तयोजनिकं आसि, थूपञ्च रतनामयं ।
धजं तत्थ अपूजेसिं, सब्बभद्दं मनोरमं ॥

१२०. "कस्सपस्स च बुद्धस्स, तिस्सो नामग्गसावको ।
पुत्तो मे ओरसो आसि, दायादो जिनसासने ॥

१२१. "तस्स हीनेन मनसा, वाचं भासिं अभद्दकं ।
तेन कम्मविपाकेन, पच्छा[3] मे आसि भद्दकं[3] ॥

१२२. "उपवत्तने सालवने, पच्छिमे सयने मुनि ।
पब्बाजेसि महावीरो, हितो कारुणिको जिनो ॥

B. 113 १२३. "अज्जेव दानि पब्बज्जा, अज्जेव उपसम्पदा ।
अज्जेव परिनिब्बानं, सम्मुखा द्विपदुत्तमे[4] ॥

१२४. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा सुभद्दो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

१. धम्मतोम्हि—स्या०। २-२. उपागम्म आपुच्छि—सी०, स्या०; उपागन्त्वा० —रो०। ३-३, पच्छिमे अद्दसं जिनं—सी०। ४. दिपदुत्तमे—सी०, स्या०।

१०. चुन्दत्थेरअपदानं

१२५. "सिद्धत्थस्स भगवतो, लोकजेट्ठस्स तादिनो ।
अग्घियं कारयित्वान, जातिपुप्फेहि छादयिं ॥

१२६. "निट्ठापेत्वान[1] तं पुप्फं, बुद्धस्स उपनामयिं[2] ।
पुप्फावसेसं पग्गय्ह, बुद्धस्स अभिरोपयिं ॥

१२७. "कञ्चनग्घियसङ्कासं, बुद्धं लोकग्गनायकं । R. 102
पसन्नचित्तो सुमनो, पुप्फग्घियमुपानयिं ॥

१२८. "वितिण्णकङ्खो सम्बुद्धो, तिण्णोघेहि पुरक्खतो ।
भिक्खुसङ्घे निसीदित्वा, इमा गाथा अभासथ ॥

१२९. 'दिब्बगन्धं पवायन्तं, यो मे पुप्फग्घियं अदा ।
तमहं कित्तयिस्सामि, सुणाथ मम भासतो ॥

१३०. इतो चुतो अयं पोसो, देवसंघपुरक्खतो ।
जातिपुप्फेहि परिकिण्णो, देवलोकं गमिस्सति ॥

१३१. उब्बिद्धं भवनं तस्स, सोवण्णञ्च मणीमयं ।
ब्यम्हं पातु भविस्सति, पुञ्ञकम्मप्पभावितं ॥

१३२. चतुसत्ततिक्खत्तुं सो, देवरज्जं करिस्सति ।
अनुभोस्सति सम्पत्तिं, अच्छराहि पुरक्खतो ॥

१३३. पथब्या रज्जं तिसतं, वसुधं आवसिस्सति ।
पञ्चसत्ततिक्खत्तुं च, चक्कवत्ती भविस्सति ॥

१३४. दुज्जयो नाम नामेन, हेस्सति मनुजाधिपो ।
अनुभोत्वान तं पुञ्ञं, सक्ककम्मं[3] अपस्सितो[3] ॥

१३५. विनिपातं अगन्त्वान, मनुस्सत्तं गमिस्सति । B. 114
हिरञ्ञं[4] तस्स[4] निचितं, कोटिसतमनप्पकं[5] ॥

१३६. निब्बत्तिस्सति योनिम्हि, ब्राह्मणे सो भविस्सति ।
वङ्गन्तस्स सुतो धीमा, सारिया ओरसो पियो ॥

---

१. निट्ठपेत्वान--स्या० । २. अभिनामयिं--स्या० । ३-३. सक्ककम्मूपसंहितो--स्या० । ४-४. हिरञ्ञस्स च--सी० । ५. कोटिसतम्पि अनप्पकं--स्या० ।

१३७. सो च पच्छा पब्बजित्वा, अङ्गीरसस्स सासने।
चूळचुन्दो ति[1] नामेन, हेस्सति सत्थु सावको॥

१३८. सामणेरो व सो सन्तो, खीणासवो भविस्सति।
सब्बासवे परिञ्ञाय, निब्बायिस्सतिनासवो'॥

१३९. "उपट्ठहि महावीरं, अञ्ञे च पेसले बहू।
भातरं मे चुपट्ठासि, उत्तमत्थस्स पत्तिया॥

१४०. "भातरं मे उपट्ठित्वा, धातुं पत्तम्हि ओहिय[2]।
सम्बुद्धं उपनामेसिं, लोकजेट्ठं नरासभं॥

R. 103 १४१. "उभो हत्थेहि पग्गय्ह, बुद्धो लोके सदेवके।
सन्दस्सयन्तो तं धातुं, कित्तयि अग्गसावकं॥

१४२. "चित्तञ्च सुविमुत्तं मे, सद्धा मय्हं पतिट्ठिता।
सब्बासवे परिञ्ञाय, विहरामि अनासवो॥

१४३. "पटिसम्भिदानुप्पत्ता[3], विमोक्खा पि च फस्सिता[3]।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा चुन्दो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

तस्सुद्दानं

उपालि सोणो भद्दियो, सन्निट्ठापकहत्थियो।
छदनं सेय्यचङ्कमं, सुभद्दो चुन्दसव्हयो।
गाथासतं सतालीसं[4], चतस्सो च तदुत्तरि॥

उपालिवग्गो पञ्चमो।

१. चूलचुन्दोति--सी०। २. ओपिय--सी०; ओचिय--स्या०। ३-३. पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे--स्या०। ४. चतालीसं--सी०, स्या०।

६. बीजनिवग्गो

१. विधूपनदायकत्थेरअपदानं

१. "पदुमुत्तरबुद्धस्स, लोकजेट्ठस्स तादिनो । B. 115
बीजनिका[1] मया दिन्ना, द्विपदिन्दस्स तादिनो ॥

२. "सकं चित्तं पसादेत्वा, पग्गहेत्वान अञ्जलिं ।
सम्बुद्धमभिवादेत्वा, पक्कमिं[2] उत्तरामुखो ॥

३. "बीजनिं पग्गहेत्वान, सत्था लोकग्गनायको[3] ।
भिक्खुसङ्घे ठितो सन्तो, इमा गाथा अभासथ ॥

४. 'इमिना बीजनिदानेन, चित्तस्स पणिधीहि च ।
कप्पानं सतसहस्सं, विनिपातं न गच्छति' ॥

५. "आरद्धविरियो[4] पहितत्तो, चेतोगुणसमाहितो ।
जातिया सत्तवस्सोहं, अरहत्तं अपापुणिं ॥

६. "सट्ठिकप्पसहस्सम्हि, बीजमानसनामका[5] ।
सोळसासिसु राजानो, चक्कवत्ती महब्बला ॥

७. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे । R. 104
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा विधूपनदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

१. वीजनिका—सी० ; वीजनेका—स्या० । २. पक्कामिं—सी० ; पक्कामि—स्या० ।
३. लोके अनुत्तरो—सी० । ४. आरद्धवीरियो—म० । ५. विजमानसनामका—स्या० ।

२. सतरंसित्थेरअपदानं[1]

८. "उब्बिद्धं सेलमारुय्ह, निसीदि पुरिसुत्तमो।
पब्बतस्साविदूरम्हि, ब्राह्मणो मन्तपारगू॥
९. "उपविट्ठं महावीरं, देवदेवं नरासभं।
अञ्जलिं पग्गहेत्वान, सन्थविं लोकनायकं॥
B. 116 १०. 'एस बुद्धो महावीरो, वरधम्मप्पकासको।
जलति अग्गिखन्धो व, भिक्खुसङ्घपुरक्खतो॥
११. 'महासमुद्दोवक्खुब्भो[2], अण्णवो व दुरुत्तरो।
मिगराजा वसम्भीतो, धम्मं देसेति चक्खुमा'॥
१२. "मम सङ्कप्पमञ्ञाय, पदुमुत्तरनायको।
भिक्खुसङ्घे ठितो सत्था, इमा गाथा अभासथ॥
१३. 'येनायं अञ्जली[3] दिन्नो[3], बुद्धसेट्ठो च थोमितो।
तिसकप्पसहस्सानि, देवरज्जं करिस्सति॥
१४. 'कप्पसतसहस्सम्हि, अङ्गीरससनामको।
विवट्टच्छदो[4] सम्बुद्धो, उप्पज्जिस्सति तावदे॥
१५. 'तस्स धम्मेसु दायादो, ओरसो धम्मनिम्मितो।
सतरंसीति नामेन, अरहा सो भविस्सति'॥
१६. "जातिया सत्तवस्सोहं, पब्बजिं अनगारियं।
सतरंसिम्हि नामेन, पभा निद्धावते मम॥
१७. "मण्डपे रुक्खमूले वा, झायी झानरतो अहं।
धारेमि अन्तिमं देहं, सम्मासम्बुद्धसासने॥
१८. "सट्ठिकप्पसहस्सम्हि, चतुरो रामनामका[5]।
सत्तरतनसम्पन्ना, चक्कवत्ती महब्बला॥
R. 105 १९. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा सतरंसि थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

१. सतरंमिकत्थेरापदानं--सी०; सतरंरियत्थेरापदानं--स्या०। २. ० क्खोभो--सी०; ० क्खोब्भो--स्या०। ३-३. अञ्जलि दिन्ना--स्या०। ४. त्रिवट्टच्छद्दो--सी०। ५. रोमनामका--स्या०, रो०।

३. सयनदायकत्थेरअपदानं

२०. "पदुमुत्तरबुद्धस्स, सब्बलोकानुकम्पिनो ।
सयनं तस्स पादासि, विप्पसन्नेन चेतसा ॥

२१. "तेन सयनदानेन, सुखेत्ते बीजसम्पदा[1] । B. 117
भोगा[2] निब्बत्तरे[2] तस्स, सयनस्स इदं फलं ॥

२२. "आकासे सेय्यं कप्पेमि, धारेमि पथविं इमं ।
पाणेसु मे इस्सरियं, सयनस्स इदं फलं ॥

२३. "पञ्चकप्पसहस्सम्हि, अट्ठ आसुं महातेजा[3] ।
चतुत्तिंसे कप्पसते, चतुरो च[4] महब्बला ॥

२४. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा सयनदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

४. गन्धोदकियत्थेरअपदानं[5]

२५. "पदुमुत्तरबुद्धस्स, महाबोधिमहो अहु ।
विचित्तं घटमादाय, गन्धोदकमदासहं ॥

२६. "न्हानकाले च बोधिया, महामेघो पवस्सथ ।
निन्नादो च महा आसि[6], असनिया फलन्तिया ॥

२७. "तेनेवासनिवेगेन[7], तत्थ कालङ्कतो[8] अहं[8] ।
देवलोके ठितो सन्तो, इमा गाथा अभासहं[9] ॥

१. वीज सम्पदा—स्या० । २-२. भोगो निब्बतते—स्या०, रो० । ३. महावरा—सी० ; महावीरा—स्या०, रो० । ४. व—स्या० । ५. गन्धोदकदायकत्थेरापदानं—स्या० । ६. अहु—रो० । ७. तेनवासनिवेगेन—स्या० । ८-८. कालकतो अहुं—सी ; कालकतो—स्या० । ९. अभासथ—स्या० ।

R. 106 २८. 'अहो बुद्धो अहो धम्मो, अहो नो सत्थुसम्पदा ।
कळेवरं मे पतितं, देवलोके रमामहं ॥
२९. 'उब्बिद्धं भवनं मय्हं, सतभूमं[1] समुग्गतं ।
कञ्ञासतसहस्सानि, परिवारेन्ति मं सदा ॥
३०. 'आबाधा मे न विज्जन्ति, सोको मय्हं न विज्जति ।
परिळाहं न पस्सामि, पुञ्ञकम्मस्सिदं फलं ॥
३१. 'अट्ठवीसे कप्पसते, राजा संवसितो अहुं[2] ।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
B. 118 ३२. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"'।

इत्थं सुदं आयस्मा गन्धोदकियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

५. ओपवय्हत्थेरअपदानं[3]

३३. "पदुमुत्तरबुद्धस्स, आजानीयमदासहं ।
निय्यादेत्वान सम्बुद्धे[4], अगमासिं सकं घरं ॥
३४. "देवलो[5] नाम नामेन, सत्थुनो अग्गसावको ।
वरधम्मस्स दायादो, आगच्छि[6] मम सन्तिकं ॥
३५. "सपत्तभारो[7] भगवा, आजानेय्यो न कप्पति[8] ।
तव सङ्कप्पमञ्ञाय, अधिवासेसि चक्खुमा ॥
३६. "अग्घापेत्वा वातजवं, सिन्धवं सीघवाहनं ।
पदुमुत्तरबुद्धस्स, खमनीयमदासहं ॥
३७. "यं यं योनुपपज्जामि, देवत्तं[9] अथ मानुसं[9] ।
खमनीयं[10] वातजवं, चित्तं निब्बत्तते[10] मम ॥

---

१. सत्तभुम्मं—स्या० । २. अहु—स्या० । ३. ओपवुय्हत्थेरापदानं—सी०; स्या० । ४. सम्बुद्धं—सी० । ५. देविलो—स्या० । ६. अगञ्छि—स्या० । ७. सब्बत्थहारो—स्या० । ८. कम्पति—स्या० । ९-९. देवे च मानुसे भवे—सी० । १०-१०. खमनीया वातजवा, चित्ता निब्बत्तरे—सी० ; आजानीया वातजवा, वित्ति निब्बत्तरे—स्या० ।

३८. "लाभं[1] तेसं सुलद्धं व, ये लभन्तुपसम्पदं । R. 107
पुनपि[2] पयिरुपासेय्यं[2], बुद्धो लोके सचे भवे ॥
३९. "अट्ठवीसतिक्खत्तुंहं, राजा आसिं महब्बलो ।
चातुरन्तो विजितावी, जम्बुसण्डस्स[3] इस्सरो ॥
४०. "इदं[4] पच्छिमकं मय्हं, चरिमो वत्तते भवो ।
पत्तोस्मि अचलं ठानं, हित्वा जयपराजयं ॥
४१. "चतुतिससहस्सम्हि, महातेजोसि खत्तियो ।
सतरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
४२. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥ B. 119

इत्थं सुदं आयस्मा ओपवय्हो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ॥

६. सपरिवारासनत्थेरअपदानं

४३. "पदुमुत्तरबुद्धस्स, पिण्डपातं अदासहं ।
गन्त्वा किलिट्ठकं[5] ठानं[5], मल्लिकाहि परिक्खितं[6] ॥
४४. "तम्हासनम्हि आसीनो, बुद्धो लोकग्गनायको ।
अकित्तयि पिण्डपातं, उजुभूतो समाहितो ॥
४५. "यथापि भद्दके खेत्ते, बीजं अप्पम्पि रोपितं ।
सम्मा धारं पवेच्छन्ते[7], फलं तोसेति कस्सकं ॥
४६. "तथेवायं पिण्डपातो, सुखेत्ते रोपितो तया ।
भवे निब्बत्तमानम्हि[8], फलं ते[8] तोसयिस्सति ॥
४७. "इदं वत्वान सम्बुद्धो, जलजुत्तमनामको ।
पिण्डपातं गहेत्वान[9], पक्कामि उत्तरामुखो ॥

१. लाभा—सी०, स्या०, रो० । २-२. पुनप्पयिरुपासेय्यं—स्या० । ३. जम्बुदीपस्स—स्या० । ४. इमं—स्या० । ५-५. तं भोजनट्ठानं—सी ; किलिट्ठकट्ठानं—स्या० । ६. परिक्खिपि—सी० ; परिक्खित्तं—रो० । ७. पवेच्छन्तो०—स्या० । ८-८. निब्बत्तमानं, फलतो—सी० । ९. थवित्वान—सी० ।

४८. "संवुतो पातिमोक्खस्मिं, इन्द्रियेसु च पञ्चसु।
पविवेकमनुयुत्तो, विहरामि अनासवो॥

R. 108 ४९. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा सपरिवारासनो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

७. पञ्चदीपकत्थेरअपदानं

५०. "पदुमुत्तरबुद्धस्स, सब्बभूतानुकम्पिनो।
सद्दहित्वान[1] सद्धम्मे, उजुदिट्ठि अहोसहं॥

B. 120 ५१. "पदीपदानं पादासिं, परिवारेत्वान बोधियं।
सद्दहन्तो पदीपानि, अकरिं तावदे अहं॥

५२. "यं यं योनुपपज्जामि, देवत्तं अथ मानुसं।
आकासे उक्कं धारेन्ति, दीपदानस्सिदं फलं॥

५३. "तिरोकुट्टं तिरोसेलं, समतिग्गय्ह पब्बतं।
समन्ता योजनसतं, दस्सनं अनुभोमहं॥

५४. "तेन कम्मावसेसेन, पत्तोम्हि आसवक्खयं।
धारेमि अन्तिमं देहं, द्विपदिन्दस्स सासने॥

५५. "चतुत्तिंसे कप्पसते, सतचक्खुसनामका।
राजाहेसुं महातेजा, चक्कवत्ती महब्बला॥

५६. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे...कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा पञ्चदीपको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

१. सुसण्डहित्वा—सी०; सुमद्दहित्वा—स्या०।

८. धजदायकत्थेरअपदानं

५७. "पदुमुत्तरबुद्धस्स, बोधिया पादपुत्तमे[1] ।
हट्ठो हट्ठेन चित्तेन, धजमारोपयिं अहं ॥
५८. "पतितपत्तानि[2] गण्हित्वा, बहिद्धा छड्डयिं अहं ।
अन्तोसुद्धं बहिसुद्धं, अधिमुत्तमनासवं[3] ॥
५९. "सम्मुखा विय सम्बुद्धं, अवन्दि, बोधिमुत्तमं ।
पदुमुत्तरो लोकविदू, आहुतीनं पटिग्गहो ॥ R. 109
६०. "भिक्खुसङ्घे ठितो सत्था, इमा गाथा अभासथ ।
'इमिना धजदानेन, उपट्ठानेन चूभयं ॥
६१. 'कप्पानं सतसहस्सं, दुग्गतिं सो न गच्छति ।
देवेसु देवसोभग्यं[4], अनुभोस्सतिनप्पकं ॥
६२. 'अनेकसतक्खत्तुं च, राजा रट्ठे भविस्सति । B. 121
उग्गतो नाम नामेन, चक्कवत्ती भविस्सति ॥
६३. 'सम्पत्तिं अनुभोत्वान, सुक्कमूलेन चोदितो ।
गोतमस्स भगवतो, सासनेभिरमिस्सति' ॥
६४. "पधानपहितत्तोम्हि, उपसन्तो निरूपधि ।
धारेमि अन्तिमं देहं, सम्मासम्बुद्धसासने ॥
६५. "एकपञ्ञाससहस्से, कप्पे उग्गतसव्हयो[5] ।
पञ्ञाससतसहस्से, खत्तियो[6] मेघसव्हयो[6] ॥
६६. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा धजदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

१. पादमुत्तमे—स्या० । २. पतपत्तानि—स्या०, रो० । ३. सुविमुत्तं अनासवं—स्या० । ४. देवसोभग्गं—सी ; देवसोभाग्यं—रो० । ५. ०सव्हया—स्या० । ६-६. खत्तिया खेमसव्हया—स्या० ।

९. पदुमत्थेरअपदानं

६७. "चतुसच्चं पकासेन्तो, वरधम्मप्पवत्तको[1]।
वस्सते अमतं वुट्ठिं, निब्बापेन्तो महाजनं ॥
६८. "सधजं[2] पदुमं गय्ह, अड्ढकोसे ठितो अहं।
पदुमुत्तरमुनिस्स, पहट्ठो[3] उक्खिपिमम्बरे ॥
६९. "आगच्छन्ते च पदुमे, अब्भुतो[4] आसि तावदे।
मम सङ्कप्पमञ्ञाय, पग्गण्हि वदतं वरो ॥
७०. "करसेट्ठेन पग्गय्ह, जलजं पुप्फमुत्तमं।
भिक्खुसङ्घे ठितो सत्था, इमा गाथा अभासथ ॥
७१. 'येनिदं पदुमं खित्तं, सब्बञ्ञुम्हि[5] विनायके[5]।
तमहं कित्तयिस्सामि, सुणाथ मम भासतो ॥
B. 122, R. 110 ७२. तिसकप्पानि देविन्दो, देवरज्जं करिस्सति।
पथब्या[6] रज्जं सत्तसतं, वसुधं आवसिस्सति ॥
७३. तत्थ पत्तं[7] गणेत्वान, चक्कवत्ती भविस्सति।
आकासतो पुप्फवुट्ठि, अभिवस्सिस्सती तदा ॥
७४. कप्पसतसहस्सम्हि[8] ओक्काककुलसम्भवो।
गोतमो नाम नामेन, सत्था लोके भविस्सति ॥
७५. तस्स धम्मेसु दायादो, ओरसो धम्मनिम्मितो।
सब्बासवे परिञ्ञाय, निब्बायिस्सतिनासवो' ॥
७६. "निक्खमित्वान कुच्छिम्हा, सम्पजानो पतिस्सतो।
जातिया पञ्चवस्सोहं, अरहत्तं अपापुणिं ॥
७७. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा पदुमो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

१. वरधम्मं पवत्तको—स्या०। २. सदण्डं—सी०। ३. हट्ठो—सी०, स्या०। ४. अब्भूतो—स्या०। ५-५. सब्बञ्ञुनमनायके—स्या०। ६. पथव्या—सी०; पठब्या—स्या०। ७, सत्तं—स्या०। ८, कप्पे०—स्या०।

१०. असनबोधियत्थेरअपदानं

७८. "जातिया सत्तवस्सोहं, अद्दसं लोकनायकं ।
पसन्नचित्तो सुमनो, उपगच्छिं नरुत्तमं ॥

७९. "तिस्सस्साहं भगवतो, लोकजेट्ठस्स तादिनो ।
हट्ठो हट्ठेन चित्तेन, रोपयिं बोधिमुत्तमं ॥

८०. "असनो नामधेय्येन, धरणीरुहपादपो ।
पञ्चवस्से परिचरिं, असनं बोधिमुत्तमं ॥

८१. "पुप्फितं पादपं दिस्वा, अब्भुतं लोमहंसनं ।
सकं कम्मं पकित्तेन्तो, बुद्धसेट्ठं उपागमिं ॥

८२. "तिस्सो तदा सो सम्बुद्धो, सयम्भू अग्गपुग्गलो ।
भिक्खुसङ्घे निसीदित्वा, इमा गाथा अभासथ ॥

८३. 'येनायं रोपिता बोधि, बुद्धपूजा च सक्कता । B. 123
तमहं कित्तयिस्सामि, सुणाथ मम भासतो ॥

८४. तिंसकप्पानि देवेसु, देवरज्जं करिस्सति ।
चतुसट्ठि चक्खत्तुं[1] सो, चक्कवत्ती भविस्सति ॥

८५. तुसिता हि चवित्वान, सुक्कमूलेन चोदितो । R. 111
द्वे सम्पत्ती अनुभोत्वा, मनुस्सत्ते रमिस्सति ॥

८६. पधानपहितत्तो सो, उपसन्तो निरूपधि ।
सब्बासवे परिञ्ञाय, निब्बायिस्सतिनासवो' ॥

८७. "विवेकमनुयुत्तोहं, उपसन्तो निरूपधि ।
नागो व बन्धनं छेत्वा, विहरामि अनासवो ॥

८८. "द्वेनवुते इतो कप्पे, बोधिं रोपेसहं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बोधिरोपस्सिदं फलं ॥

८९. "चतुसत्ततितो कप्पे, दण्डसेनो ति विस्सुतो ।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती तदा अहुं ॥

---

१. चतुसट्ठिक्खत्तुं—सी० ; चतुस्सट्ठिं च खत्तुं—स्या० ।

९०. "तेसत्ततिम्हितो कप्पे, सत्ताहेसुं महीपती ।
समन्तनेमिनामेन, राजानो चक्कवत्तिनो ॥

९१. "पण्णवीसतितो[1] कप्पे, पुण्णको नाम खत्तियो ।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥

९२. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा असनबोधियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति

तस्सुद्दानं

बीजनी[2] सतरंसी च, सयनोदकिवाहियो ।
परिवारो पदीपञ्च, धजो पदुमपूजको ।
बोधि च दसमो वुत्तो, गाथा द्वेनवुति तथा ॥

बीजनिवग्गो छट्ठो ।

१. पुण्णवीसतितो—स्या० । २. वीजनी—सी०, स्या० ।

७. सकचिन्तनियवग्गो

१. सकचिन्तनियत्थेरअपदानं

१. "पवनं काननं दिस्वा, अप्पसद्दमनाविलं । B. 124
इसीनं अनुचिण्णं व, आहुतीनं पटिग्गहं ॥
२. "थूपं कत्वान पुलिनं[1], नानापुप्फं समोकिरिं ।
सम्मुखा विय सम्बुद्धं, निम्मितं अभिवन्दहं ॥
३. "सत्तरतनसम्पन्नो, राजा रट्ठम्हि इस्सरो । R. 112
सककम्माभिरद्धोहं, पुप्फपूजायिदं[2] फलं ॥
४. "एकनवुतितो कप्पे, यं पुप्फमभिरोपयिं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, पुप्फपूजायिदं[3] फलं ॥
५. "असीतिकप्पेनन्तयसो, चक्कवत्ती अहोसहं ।
सत्तरतनसम्पन्नो, चतुदीपम्हि इस्सरो ॥
६. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खापि च अट्ठिमे ।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा सकचिन्तनियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

२. अवोपुप्फियत्थेरअपदानं[4]

७. "विहारा अभिनिक्खम्म, अब्भुट्ठहिय[5] चङ्कमे ।
चतुसच्चं पकासन्तो, देसेति[6] अमतं पदं ॥
८. "सिखिस्स गिरमञ्ञाय, बुद्धसेट्ठस्स तादिनो ।
नानापुप्फं गहेत्वान, आकासम्हि समोकिरिं ॥

---

१. वेळिनं—स्या० । २. थूपपूजायिदं—सी० । ३. थूपपूजायिदं—सी० ; बुद्धपूजायिदं—स्या० । ४. आपोपुप्फियत्थेरापदानं—स्या० । ५. अब्भुट्ठासि च—स्या० । ६. देसेन्तो—स्या० ।

९. "तेन कम्मेन द्विपदिन्द, लोकजेट्ठ नरासभ।
पत्तोम्हि अचलं ठानं. हित्वा जयपराजयं॥
B. 125 १०. "एकत्तिंसे[1] इतो कप्पे, यं पुप्फमभिरोपयिं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, पुप्फपूजायिदं फलं॥
११. "इतो वीसतिकप्पम्हि, सुमेधो नाम खत्तियो।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती[2] महब्बलो॥
१२. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा अवोपुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

३. पच्चागमनियत्थेरअपदानं

R. 113 १३. "सिन्धुया नदिया तीरे, चक्कवाको अहं तदा।
सुद्धसेवालभक्खोहं, पापेसु[3] च सुसञ्ञतो॥
१४. "अद्दसं विरजं बुद्धं, गच्छन्तं अनिलञ्जसे।
तुण्डेन सालं पग्गय्ह, विपस्सिस्साभिरोपयिं॥
१५. "यस्स सद्धा तथागते, अचला सुपतिट्ठिता।
तेन चित्तप्पसादेन,[4] दुग्गतिं सो न गच्छति॥
१६. "स्वागतं वत मे आसि, बुद्धसेट्ठस्स सन्तिके।
विहङ्गमेन सन्तेन, सुबीजं रोपितं मया॥
१७. "एकनवुतितो कप्पे, यं पुप्फमभिरोपयिं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं[5] फलं॥
१८. "सुचारुदस्सना नाम, अट्ठेते एकनामका।
कप्पे सत्तरसे आसुं, चक्कवत्ती महब्बला॥
१९. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा पच्चागमनियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

१. एकतिंसे—सी०, स्या०। २. चक्कवत्ति—स्या०। ३. पाणेसु—स्या०।
४. चित्तपसादेन—स्या०। ५. पुप्फपूजायिदं—सी०।

४. परप्पसादकत्थेरअपदानं

२०. "उसभं पवरं वीरं, महेसिं विजिताविनं । B. 126
सुवण्णवण्णं सम्बुद्धं, को दिस्वा नप्पसीदति ॥
२१. "हिमवा वापरिमेय्यो, सागरो व दुरुत्तरो ।
तथेव झानं बुद्धस्स, को दिस्वा नप्पसीदति ॥
२२. "वसुधा यथाप्पमेय्या, चित्ता वनवटंसका ।
तथेव सीलं बुद्धस्स, को दिस्वा नप्पसीदति ॥
२३. "अनिलञ्जसासङ्खुब्भो[1], यथाकासो असङ्खियो[2] ।
तथेव ञाणं बुद्धस्स, को दिस्वा नप्पसीदति ॥
२४. "इमाहि चतुगाथाहि, ब्राह्मणो सेनसव्हयो[3] । R. 114
बुद्धसेट्ठं थवित्वान, सिद्धत्थं अपराजितं ॥
२५. "चतुन्नवुतिकप्पानि, दुग्गतिं नुपपज्जथ ।
सुगतिं[4] सुखसम्पत्तिं,[4] अनुभोसिमनप्पकं ॥
२६. "चतुन्नवुतितो कप्पे, थवित्वा लोकनायकं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, थोमनाय[5] इदं फलं ॥
२७. "चातुद्दसम्हि[6] कप्पम्हि, चतुरो आसुमुग्गता ।
सत्तरतनसम्पन्ना, चक्कवत्ती महब्बला ॥
२८. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं" ।

इत्थं सुदं आयस्मा परप्पसादको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

१. अनिलञ्जोव असङ्खोभो--सी० । २. असङ्खयो--स्या० । ३. सोनअव्हयो--स्या० । ४-४. सुगतीसु सुसम्पत्ति--सी०, स्या० । ५. थोमनस्स--स्या० । ६. चतुद्दसम्हि--सी०, स्या० ।

५. भिसदायकत्थेरअपदानं

२९. "वेस्सभू नाम नामेन, इसीनं ततियो अहु।
कानन वनमोगय्ह, विहासि पुरिसुत्तमो॥
B. 127 ३०. "भिसमुळालं गण्हित्वा, अगमं[1] बुद्धसन्तिकं[1]।
तञ्च बुद्धस्स पादासिं, पसन्नो सेहि पाणिभि॥
३१. "करेन च परामट्ठो, वेस्सभूवरबुद्धिना।
सुखाहं नाभिजानामि, समं तेन कुतोत्तरिं॥
३२. "चरिमो वत्तते मय्हं, भवा सब्बे समूहता।
हत्थिनागेन सन्तेन, कुसलं रोपितं मया॥
३३. "एकत्तिंसे इतो कप्पे, यं कम्ममकरिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, भिसदानस्सिदं फलं॥
३४. "समोधाना च राजानो, सोळस मनुजाधिपा।
कप्पम्हि चुद्दसे[2] आसुं, चक्कवत्ती महब्बला॥
३५. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा भिसदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

६. सुचिन्तितत्थेरअपदानं

R. 115 ३६. "गिरिदुग्गचरो आसिं, अभिजातो व केसरी।
मिगसंघं वधित्वान, जीवामि पब्बतन्तरे॥
३७. "अत्थदस्सी तु भगवा, सब्बञ्ञू वदतं वरो।
ममुद्धरितुकामो सो, आगच्छि पब्बतुत्तमं॥
३८. "पसदञ्च मिगं हन्त्वा, भक्खितुं[3] समुपागमिं।
भगवा तम्हि समये, भिक्खमानो[4] उपागमि॥

१-१. अगमिं बुद्धसन्तिके—स्या०। २. तेरसे—सी०, स्या०। ३. भक्खेतुं—स्या०।
४. भिक्खाचारो—स्या०।

३९. "वरमंसानि पग्गय्ह, अदासिं[1] तस्स सत्थुनो।
अनुमोदि महावीरो, निब्बापेन्तो ममं तदा॥

४०. "तेन चित्तप्पसादेन, गिरिदुग्गं[2] पविसिं अहं[2]।
पीतिं उप्पादयित्वान, तत्थ कालङ्कतो[3] अहं॥

४१. "एतेन मंसदानेन, चित्तस्स पणिधीहि च। B. 128
पन्नरसे कप्पसते, देवलोके रमिं अहं॥

४२. "अवसेसेसु कप्पेसु, कुसलं चिन्तितं[4] मया।
तेनेव मंसदानेन, बुद्धानुस्सरणेन च॥

४३. "अट्ठतिंसम्हि कप्पम्हि, अट्ठ दीघायुनामका।
सट्ठिम्हितो कप्पसते, दुवे वरुणनामका[5]॥

४४. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा सुचिन्तितो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

७. वत्थदायकत्थेरअपदानं

४५. "पक्खिजातो तदा आसिं, सुपण्णो[6] गरुळाधिपो। R. 116
अदस्सं विरजं बुद्धं, गच्छन्तं गन्धमादनं॥

४६. "जहित्वा गरुळवण्णं, माणवकं[7] अधारयिं[7]।
एकं वत्थं मया दिन्नं, द्विपदिन्दस्स तादिनो॥

४७. "तञ्च दुस्सं पटिग्गय्ह, बुद्धो लोकग्गनायको।
अन्तलिक्खे ठितो सत्था, इमा गाथा अभासथ॥

४८. 'इमिना वत्थदानेन, चित्तस्स पणिधीहि च।
पहाय गरुळं योनिं, देवलोके रमिस्सति'॥

१. अदासि—स्या०। २-२. गिरिदुग्गप्पविसहं—स्या०। ३. कालकता—सी०, स्या०। ४. निचितं—सी०; करितं—स्या०। ५. सरणनामका—स्या०। ६. सुवण्णो—सी०। ७-७. माणवत्तं अराधयिं—स्या०।

४९. "अत्थदस्सी तु भगवा, लोकजेट्ठो नरासभो ।
वत्थदानं पसंसित्वा, पक्कामि उत्तरामुखो ॥
५०. "भवे निब्बत्तमानम्हि, होन्ति मे वत्थसम्पदा ।
आकासे छदनं होति, वत्थदानस्सिदं फलं ॥
B. 129 ५१. "अरुणवा[1] सत्त जना, चक्कवती महब्बला ।
छत्तिसतिम्हि आसिंसु, कप्पम्हि मनुजाधिपा ॥
५२. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा वत्थदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

८. अम्बदायकत्थेरअपदानं

५३. "अनोमदस्सी भगवा, निसिन्नो पब्बतन्तरे ।
मेत्ताय अफरि लोके[2], अप्पमाणे[2] निरूपधि ॥
५४. "कपि अहं तदा आसिं, हिमवन्ते नगुत्तमे ।
दिस्वा अनोमदस्सिं तं[3], बुद्धे चित्तं पसादयिं ॥
५५. "अविदूरे हिमवन्तस्स, अम्बासु फलिनो तदा ।
ततो पक्कं गहेत्वान, अम्बं समधुकं अदं ॥
R. 117 ५६. "तं मे बुद्धो वियाकासि, अनोमदस्सी महामुनि ।
इमिना मधुदानेन, अम्बदानेन[4] चूभयं ॥
५७. "सत्तपञ्ञासकप्पम्हि[5], देवलोके रमिस्सति ।
अवसेसेसु कप्पेसु, वोकिण्णं संसरिस्सति ॥
५८. "खेपेत्वा पापकं कम्मं, परिपक्काय बुद्धिया[6] ।
विनिपातमगन्त्वान[7], किलेसे झापयिस्सति ॥

१. अरुणका—सी०; अरुणवा—स्या० । २-२. लोकं अप्पमाणं—सी० । ३. अनोमं अमितं—सी०; अनोममधिकं—स्या० । ४. अम्बपानेन—स्या० । ५. सत्तपञ्ञासकप्पानि—सी०, स्या० । ६. बुद्धिया—स्या० । ७. विनिपातादिहागन्त्वा—स्या०, रो० ।

५९. "दमेन उत्तमेनाहं[1], दमितोम्हि महेसिना।
पत्तोम्हि अचलं ठानं, हित्वा जयपराजयं॥
६०. "सत्तसत्ततिकप्पसते, अम्बट्ठज[2] सनामका[2]।
चतुद्दस[3] ते राजानो, चक्कवत्ती महब्बला॥
६१. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा अम्बदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

९. सुमनत्थेरअपदानं

६२. "सुमनो नाम नामेन, मालाकारो अहं तदा। B. 130
अद्दसं विरजं बुद्धं, लोकाहुतिपटिग्गहं॥
६३. "उभो हत्थेहि पग्गय्ह, सुमनं पुप्फमुत्तमं।
बुद्धस्स अभिरोपेसिं, सिखिनो लोकबन्धुनो॥
६४. "इमाय पुप्फपूजाय, चेतनापणिधीहि च।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं[4] फलं॥
६५. "एकत्तिंसे इतो कप्पे, यं पुप्फमभिरोपयिं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं[4] फलं॥
६६. "छब्बीसतिम्हि कप्पम्हि, चत्तारोसुं[5] महायसा।
सत्तरतनसम्पन्ना, राजानो चक्कवत्तिनो॥
६७. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा सुमनो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

१. युत्तमेनाहं—स्या०। २-२. अम्बट्ठजयनामका—स्या०। ३. चतुद्दसा—सी०, स्या०। ४. पुप्फपूजायिदं—सी०। ५. चत्तारस्सु—स्या०, रो०।

१०. पुप्फचङ्कोटियत्थेरअपदानं[1]

R. 118 ६८. "अभीतरूपं सीहं व, गरुळग्गं व पक्खिनं ।
ब्यग्घूसभं व[2] पवरं, अभिजातं व केसरिं ॥
६९. "सिखिं तिलोकसरणं, अनेजं[3] अपराजितं ।
निसिन्नं समणानग्गं, भिक्खुसङ्घपुरक्खतं ॥
७०. "चङ्कोटके[4] ठपेत्वान, अनोजं पुप्फमुत्तमं ।
सह[5] चङ्कोटकेनेव, बुद्धसेट्ठं समोकिरिं ॥
७१. "तेन चित्तप्पसादेन, द्विपदिन्द[6] नरासभ[6] ।
पत्तोम्हि अचलं ठानं, हित्वा जयपराजयं ॥
७२. "एकत्तिंसे इतो कप्पे, यं कम्ममकरिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं ॥
B. 131 ७३. "सम्पुण्णे तिंसकप्पम्हि, देवभूतिसनामका ।
सत्तरतनसम्पन्ना, पञ्चासुं चक्कवत्तिनो ॥
७४. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा पुप्फचङ्कोटियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

तस्सुद्दानं

सककिन्ती[7] अत्रोपुप्फी, सपच्चागमनेन च[7] ।
परप्पसादी[8] भिसदो, सुचिन्ति वत्थदायको ॥
अम्बदायी[9] च सुमनो, पुप्फचङ्कोटकीपि च[10] ।
गाथेकसत्तति वुत्ता, गणिता अत्थदस्सिभि[11] ॥

सककिन्तनियवग्गो सत्तमो ।

---

१. पुप्फचङ्कोटियत्थेरापदानं — सी० । २. ब्यग्घसुभंव—स्या० । ३. अनेञ्जं—स्या० । ४. चङ्कोटक—सी० । ५. महा—स्या० । ६-६. दिपदिन्दे नरासभे—सी० ; दिपदिन्द०—स्या० । ७-७. सककित्तं अथो पुप्फि पच्चाभिगमनेन च—स्या० । ८. परप्पसाद—स्या० । ९. अब्भदायि—स्या० । १०. पुप्फचङ्कोटियोपि च—सी० ; पुप्फचङ्कोटियोपि च—स्या० । ११. अत्थदस्सिति—स्या० ।

८. नागसमालवग्गो

१. नागसमालत्थेरअपदानं

१. "अपाटलिं[1] अहं पुप्फं, उज्झितं सुमहापथे । B. 132, R. 119
थूपम्हि अभिरोपेसिं, सिखिनो लोकबन्धुनो ॥
२. "एकतिंसे इतो कप्पे, यं कम्ममकरिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, थूपपूजायिदं फलं ॥
३. "इतो पन्नरसे कप्पे, भूमियो[2] नाम खत्तियो ।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
४. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खापि च अट्ठिमे ।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा नागसमालो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

२. पदसञ्ञकत्थेरअपदानं

५. "अक्कन्तञ्च पदं दिस्वा, तिस्सस्सादिच्चबन्धुनो ।
हट्ठो हट्ठेन चित्तेन, पदे[3] चित्तं पसादयिं ॥
६. "द्वेनवुते इतो कप्पे, यं सञ्ञमलभिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, पदसञ्ञायिदं फलं ॥
७. "इतो सत्तमके कप्पे, सुमेधो नाम खत्तियो ।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
८. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा पदसञ्ञको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ॥

१. आपाटलिं—स्या० । २. पुप्फियो—स्या० । ३. पादे—सी० ।

३. बुद्धसञ्ञकत्थेरअपदानं[1]

B. 133, R. 120 ९. "दुमग्गे पंसुकूलिकं, लग्गं दिस्वान सत्थुनो।
ततो तमञ्जलिं[2] कत्वा, पंसुकूलं अवन्दहं॥

१०. "द्वेनवुते इतो कप्पे, यं कम्ममकरिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धसञ्ञायिदं[3] फलं॥

११. "इतो चतुत्थके कप्पे, दुमसारोसि[4] खत्तियो।
चातुरन्तो विजितावी, चक्कवत्ती महब्बलो॥

१२. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा बुद्धसञ्ञको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

४. भिसालुवदायकत्थेरअपदानं

१३. "काननं वनमोगय्ह[5] वसामि विपिने[6] अहं।
विपस्सिं अद्दसं बुद्धं, आहुतीनं पटिग्गहं॥

१४. "भिसालुवञ्च पादासिं, उदकं हत्थधोवनं।
वन्दित्वा सिरसा पादे, पक्कामि[7] उत्तरामुखो॥

१५. "एकनवुतितो कप्पे, भिसालुवमदं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, पुञ्ञकम्मस्सिदं फलं॥

१६. "इतो[8] ततियके[8] कप्पे, भिससम्मतखत्तियो।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो॥

---

१. सुसञ्ञकत्थेरापदानं ततियं—स्या०। २. ततोहं अञ्जलिं—स्या०। ३. पंसुसञ्ञायिदं—स्या०। ४. दुमहरोसु—स्या०। ५. वनमोग्गय्ह—स्या०। ६. पवने—स्या०। ७. पक्कामि—सी०। ८-८. इतो च ततिये—स्या०।

१७. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा भिसालुवदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

छट्ठभाणवारं ।

---

५. एकसञ्ञकत्थेरअपदानं

१८. "खण्डो नामासि नामेन, विपस्सिस्सग्गसावको । B. 134, R. 121
एका भिक्खा मया दिन्ना, लोकाहुतिपटिग्गहे[1] ॥

१९. "तेन चित्तप्पसादेन, द्विपदिन्द नरासभ ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, एकभिक्खायिदं फलं ॥

२०. "चत्तालीसम्हितो[2] कप्पे, वरुणो नाम खत्तियो ।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥

२१. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा एकसञ्ञको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

६. तिणसन्थरदायकत्थेरअपदानं[3]

२२. "हिमवन्तस्साविदूरे, महाजातस्सरो अहु ।
सतपत्तेहि[4] सञ्छन्नो, नानासकुणमालयो ॥

२३. 'तम्हि न्हत्वा[5] च पिवित्वा[5] च, अविदूरे वसामहं ।
अद्दसं समणानग्गं, गच्छन्तं अनिलञ्जसे ॥

---

१. ० पटिग्गहो—स्या० । २. चत्तालीसे इतो—सी०, स्या० । ३. छट्ठंतिण सन्थार दायकत्थेरापदानं—स्या० । ४. सत्तपत्तेहि—स्या० । ५-५. नहात्वा पीत्वा—सी० ; न्हात्वाच०—स्या० ।

२४. "मम सङ्कप्पमञ्ञाय, सत्था लोके अनुत्तरो।
अब्भतो ओरुहित्वान, भूमियं[1] ठासि[1] तावदे॥

२५. "विसाणेन[2] तिणं गय्ह, निसीदनमदासहं।
निसीदि भगवा तत्थ, तिस्सो[3] लोकग्गनायको[3]॥

२६. "सकं चित्तं पसादेत्वा, अवन्दि[4] लोकनायकं।
पटिकुटिको[5] अपसक्किं[5], निज्झायन्तो महामुनिं॥

२७. "तेन चित्तप्पसादेन, निम्मानं उपपज्जहं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, सन्थरस्स इदं फलं॥

B. 135, R. 122 २८. "इतो दुतियके कप्पे, मिगसम्मतखत्तियो[6]।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो॥

२९. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा तिणसन्थरदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

७. सूचिदायकत्थेरअपदानं

३०. "तिंसकप्पसहस्सम्हि, सम्बुद्धो लोकनायको।
सुमेधो नाम नामेन, बात्तिंसवरलक्खणो[7]॥

३१. "तस्स कञ्चनवण्णस्स, द्विपदिन्दस्स तादिनो।
पञ्च सूची मया दिन्ना, सिब्बनत्थाय चीवरं॥

३२. "तेनेव सूचिदानेन, निपुणत्थविपस्सकं।
तिक्खं लहुञ्च फासुञ्च, ञाणं मे उदपज्जथ[8]॥

३३. "किलेसा झापिता मय्हं, भवा सब्बे समूहता।
धारेमि अन्तिमं देहं, सम्मासम्बुद्धसासने॥

१-१. भूमियं ठाति—स्या०। २. लायनेन—स्या०। ३-३ तिलोकपतिनायको—स्या०। ४. अवन्दिं—सी०, स्या०। ५-५. उक्कुटिको अवसक्किं—स्या०। ६. मित्त०—स्या०। ७. बत्तिसवरलक्खणो—सी०; द्वत्तिसवरलक्खणो—स्या०। ८. उपपज्जथ—सी०, स्या०।

३४. "द्विपदाधिपती[1] नाम, राजानो चतुरो अहुं।
सत्तरतनसम्पन्ना, चक्कवत्ती महब्बला॥

३५. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा सूचिदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

८. पाटलिपुप्फियत्थेरअपदानं

३६. "सुवण्णवण्णं सम्बुद्धं, गच्छन्तं अन्तरापणे।
कञ्चनग्घियसङ्कासं, बात्तिसवरलक्खणं॥

३७. "सेट्ठिपुत्तो तदा आसिं, सुखुमालो सुखेधितो[2]। B. 13
उच्छङ्गे पाटलिपुप्फं, कत्वान[3] अभिसंहरिं[4]॥

३८. "हट्ठो हट्ठेन चित्तेन, पुप्फेहि[5] अभिपूजयिं। R. 123
तिस्सं लोकविदुं नाथं, नरदेवं नमस्सहं॥

३९. "द्वेनवुते इतो कप्पे, यं कम्ममकरिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, पुप्फपूजायिदं फलं॥

४०. "इतो तेसट्ठिकप्पम्हि, अभिसम्मतनामको।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो॥

४१. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा पाटलिपुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

१. दिपदाधिपती—सी० स्या०। २. सुखेठितो—स्या०। ३. कत्वा तं—सी०, स्या०। ४. अभिरोपयिं—स्या०। ५. फुप्फेन—सी०।

९. ठितञ्जलियत्थेरअपदानं

४२. "मिगलुद्दो पुरे आसि, अरञ्ञे कानने अहं ।
तत्थ[1] अद्दसं[1] सम्बुद्धं, बात्तिसवरलक्खणं[2] ॥

४३. "तत्थाहं अञ्जलिं कत्वा, पक्कामिं[3] पाचिनामुखो ।
अविदूरे निसिन्नस्स, नियके[4] पण्णसन्थरे ॥

४४. "ततो मे असनीपातो, मत्थके निपती तदा ।
सोहं मरणकालम्हि, अकासिं पुनरञ्जलिं ॥

४५. "द्वेनवुते इतो कप्पे, अञ्जलिं अकरिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, अञ्जलिस्स इदं फलं ॥

४६. "चतुपण्णासकप्पम्हि, मिगकेतुसनामको ।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥

४७. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा ठितञ्जलियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

१०. तिपदुमियत्थेरअपदानं[5]

B. 137, R. 124

४८. "पदुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बधम्मान पारगू ।
दन्तो दन्तपरिवुतो, नगरा निक्खमी तदा[6] ॥

४९. "नगरे हंसवतियं[7], अहोसिं मालिको तदा ।
यं तत्थ उत्तमं[8] तीणि, पद्मपुप्फानि[8] अग्गहिं ॥

५०. "अद्दसं विरजं बुद्धं, पटिमग्गन्तरापणे ।
सह[9] दिस्वान सम्बुद्धं, एवं चिन्तेसहं तदा ॥

१-१. तत्थद्दसासिं—सी०, स्या० । २. निस्सिंपवरलक्खणं-सी० । ३. पक्कामि स्या० । ४. नियते—स्या० । ५. दसमं तीणि पदुमियत्थेरापदानं—स्या० । ६. जिनो-सी० । ७. हंसवतिया—सी०, स्या० । ८-८. उत्तमं पुप्फं तीणि पुप्फानि—सी०; पदुमपुप्फानि—स्या० । ९. सोहं—सी० ।

५१. "किं मे इमेहि पुप्फेहि, रञ्ञो उपनितेहि[1] मे ।
गामं वा गामखेत्तं वा, सहस्सं वा लभेय्यहं ॥

५२. "अदन्तदमनं[2] वीरं[2], सब्बसत्तसुखावहं ।
लोकनाथं[3] पूजयित्वा[3], लच्छामि अमतं धनं ॥

५३. "एवाहं चिन्तयित्वान, सकं चित्तं पसादयिं ।
तीणि लोहितके गय्ह, आकासे उक्खिपिं तदा ॥

५४. "मया उक्खित्तमत्तम्हि, आकासे पत्थरिंसु ते ।
धारिंसु मत्थके तत्थ, उद्धंवण्टा अधोमुखा ॥

५५. "ये केचि मनुजा दिस्वा, उक्कुट्ठिं सम्पवत्तयुं ।
देवता अन्तलिक्खम्हि, साधुकारं पवत्तयुं ॥

५६. "अच्छेरं लोके उप्पन्नं, बुद्धसेट्ठस्स वाहसा ।
सब्बे धम्मं सुणिस्साम, पुप्फानं वाहसा मयं ॥

५७. "पदुमुत्तरो लोकविदू, आहुतीनं पटिग्गहो ।
वीथियं हि ठितो सन्तो[4], इमा गाथा अभासथ ॥

५८. 'यो सो बुद्धं अपूजेसि, रत्तपद्मेहि[5] माणवो ।
तमहं कित्तयिस्सामि, सुणाथ मम भासतो ॥

५९. 'तिसकप्पसहस्सानि, देवलोके रमिस्सति ।
तिसकप्पानि[6] देविन्दो, देवरज्जं करिस्सति ॥

६०. 'महावित्थारिकं नाम, ब्यम्हं[7] हेस्सति तावदे । B. 128
तियोजनसतुब्बिद्धं[8], दियड्ढसतवित्थतं ॥

६१. 'चत्तारिसतसहस्सानि, निय्यूहा च सुमापिता । R. 125
कूटागारवरूपेता, महासयनमण्डिता[9] ॥

---

१. उपट्ठितेहि—स्या० । २-२. अदन्तदमकं धीरं—सी०, अदन्तदमकं वीरं—स्या० । ३-३. लोकनाथं व पूजेत्वा—स्या० । ४. सत्था—सी० । ५. रत्तपदुमेहि सी०, स्या० । ६. तिसक्खत्तुञ्च—स्या० । ७. ब्यम्ह—सी० । ८. नियोजनसतुब्बेधं—सी० । ९. ० वोसिता—सी० ।

६२. 'कोटिसतसहस्सियो[1], परिवारेस्सन्ति अच्छरा।
कुसला नच्चगीतस्स, वादिते पि[2] पदक्खिणा॥

६३. 'एतादिसे ब्यम्हवरे, नारीगणसमाकुले।
वस्सिस्सति पुप्फवस्सो, दिब्बो लोहितको सदा॥

६४. 'भित्तिखीले नागदन्ते, द्वारबाहाय[3] तोरणे।
चक्कमत्ता लोहितका, ओलम्बिस्सन्ति तावदे॥

६५. 'पत्तेन पत्तसञ्छन्ने, अन्तोब्यम्हवरे इमं।
अत्थरित्वा पारुपित्वा, तुवट्टिस्सन्ति तावदे॥

६६. 'भवनं परिवारेत्वा, समन्ता सतयोजने[4]।
तेपि पद्मा[5] लोहितका, दिब्बगन्धं पवायरे॥

६७. 'पञ्चसत्ततिक्खत्तुं च, चक्कवत्ती भविस्सति।
पदेसरज्जं विपुलं, गणनातो असङ्खियं॥

६८. 'सम्पत्तियो दुवे भुत्वा, अनीति अनुपद्दवो।
सम्पत्ते परियोसाने, निब्बानं पापुणिस्सति[6]'॥

६९. "सुदिट्ठो वत मे बुद्धो, वाणिज्जं[7] सुपयोजितं[7]।
पद्मानि तीणि पूजेत्वा, अनुभोसि तिसम्पदा॥

७०. "अज्ज मे धम्मप्पत्तस्स, विप्पमुत्तस्स सब्बसो।
सुपुप्फितं लोहितकं, धारयिस्सति मत्थके॥

७१. "मम कम्मं कथेन्तस्स, पदुमुत्तरसत्थुनो।
सतपाणसहस्सानं, धम्माभिसमयो अहु॥

७२. "सतसहस्सितो कप्पे, यं बुद्धमभिपूजयिं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, तिपदुमानिदं[8] फलं॥

B. 139 ७३. "किलेसा झापिता मय्हं, भवा सब्बे समूहता।
सब्बासवा परिक्खीणा, नत्थि दानि पुनब्भवो॥

---

१. कोटिसतसहस्सायो—सी०, स्या०। २. वादिते च—स्या०। ३. द्वारबाहे च—स्या०। ४. सतयोजनं—सी०, स्या०। ५. ते विसुद्धा—सी०, स्या०। ६. फस्सयिस्सति—सी०। ७-७. वाणिज्जमुपयोजितं—स्या०। ८. तिण्णंपदुमानिदं—सी०, स्या०।

७४. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥ R. 126

इत्थं सुदं आयस्मा तिपदुमियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

तस्सुद्दानं

नागसमालो पदसञ्ञी, सञ्ञकालुवदायको[1] ।
एकसञ्ञी तिणसन्थारो[2], सूचिपाटलिपुप्फियो ॥
ठितञ्जली तिपदुमी, गाथायो पञ्चसत्तति ।

नागसमालवग्गो अट्ठमो ।

---

१. ससञ्ञालुवदायको—सी०; सुसञ्ञालुवदायको—स्या० । २. तिणददो—सी०, स्या० ।

९. तिमिरवग्गो

१. तिमिरपुप्फियत्थेरअपदानं

B. 140 १. "चन्दभागानदीतीरे, अनुसोतं वजामहं ।
निसिन्नं समणं दिस्वा, विप्पसन्नमनाविलं ॥
२. "तत्थ[1] चित्तं पसादेत्वा[1], एवं चिन्तेसहं तदा ।
तारयिस्सति तिण्णोयं, दन्तोयं दमयिस्सति ॥
३. "अस्सासिस्सति अस्सत्थो, सन्तो च समयिस्सति ।
मोचयिस्सति मुत्तो च, निब्बापेस्सति निब्बुतो ॥
४. "एवाहं चिन्तयित्वान, सिद्धत्थस्स महेसिनो ।
गहेत्वा तिमिरपुप्फं, मत्थके ओकिरिं अहं[2] ॥
५. "अञ्जलिं पग्गहेत्वान, कत्वा च नं पदक्खिणं ।
वन्दित्वा सत्थुनो पादे, पक्कामिं अपरं दिसं ॥
६. "अचिरं गतमत्तं मं, मिगराजा विहेठयि[3] ।
पपातमनुगच्छन्तो, तत्थेव पपतिं अहं ॥
७. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं पुप्फमभिरोपयिं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, पुप्फपूजायिदं[4] फलं ॥
R. 127 ८. "छप्पञ्ञासम्हि कप्पम्हि, सत्तेवासुं महायसा[5] ।
सत्तरतनसम्पन्ना, चक्कवत्ती महब्बला ॥
९. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खापि च अट्ठिमे ।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा तिमिरपुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

१-१ तस्स चित्तं पसादेसि--स्या० । २. नदा--स्या० । ३. अपोळयि--स्या० । ४. बुद्धपूजायिदं--सी० स्या० । ५. महारहा--स्या० ।

२. गतसञ्ञकत्थेरअपदानं

१०. "जातिया सत्तवस्सोहं, पब्बजिं अनगारियं।
अवन्दिं सत्थुनो पादे, विप्पसन्नेन चेतसा॥ B. 141
११. "सत्तनङ्गलकीपुप्फे,[1] आकासे उक्खिपिं अहं।
तिस्सं बुद्धं समुद्दिस्स, अनन्तगुणसागरं॥
१२. "सुगतानुगतं मग्गं, पूजेत्वा हट्ठमानसो।
अञ्जलिञ्च तदाकासिं, पसन्नो सेहि पाणिभि॥
१३. "द्वेनवुते इतो कप्पे, यं कम्ममकरिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं॥
१४. "इतो अट्ठमके कप्पे, तयो अग्गिसिखा अहुं।
सत्तरतनसम्पन्ना, चक्कवत्ती महब्बला॥
१५. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा गतसञ्ञको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

३. निपन्नञ्जलिकत्थेरअपदानं[2]

१६. "रुक्खमूले निसिन्नोहं, ब्याधितो परमेन च[3]।
परमकारुञ्ञपत्तोम्हि, अरञ्ञे कानने अहं[4]॥ R. 128
१७. "अनुकम्पं उपादाय, तिस्सो सत्था उपेसि[5] मं।
सोहं निपन्नको सन्तो, सिरे कत्वान अञ्जलिं॥
१८. "पसन्नचित्तो सुमनो, सब्बसत्तानमुत्तमं।
सम्बुद्धं अभिवादेत्वा, तत्थ कालङ्कतो अहं॥

१. सत्तनङ्गलिकीपुप्फे—सी०; ० लकिपुप्फे—स्या०। २. निपन्नञ्जलियत्थेरापदानं—सी०। ३. हं—स्या०। ४. अहा—स्या०। ५. उपेति—स्या०।

१९. "द्वेनवुते इतो कप्पे, यं वन्दिं पुरिसुत्तमं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, वन्दनाय इदं फलं॥

B. 142 २०. "इतो पञ्चमके कप्पे, पञ्चेवासुं महासिखा।
सत्तरतनसम्पन्ना, चक्कवत्ती महब्बला॥

२१. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा निपन्नञ्जलिको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

४. अधोपुप्फियत्थेरअपदानं

२२. "अभिभू नाम सो भिक्खु, सिखिनो अग्गसावको।
महानुभावो तेविज्जो, हिमवन्तं उपागमि॥

२३. "अहम्पि हिमवन्तम्हि, रमणीयस्समे इसि।
वसामि अप्पमञ्ञासु, इद्धीसु च तदा वसी॥

२४. "पक्खिजातो वियाकासे, पब्बतं अधिवत्तयिं[1]।
अधोपुप्फं गहेत्वान, आगच्छिं पब्बतं अहं॥

२५. "सत्त पुप्फानि गण्हित्वा, मत्थके ओकिरिं अहं।
आलोकिते[2] च वीरेन, पक्कामिं पाचिनामुखो॥

R. 129 २६. "आवासं अभिसम्भोसिं,[3] पत्वान अस्समं अहं।
खारिभारं[4] गहेत्वान, पायासिं[5] पब्बतन्तरं॥

२७. "अजगरो मं[6] पीळेसि, घोररूपो महब्बलो।
पुब्बकम्मं सरित्वान, तत्थ कालङ्कतो अहं॥

२८. "एकतिंसे इतो कप्पे, यं पुप्फमभिरोपयिं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, पुप्फपूजायिदं फलं॥

२९. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा अधोपुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

१. अभिपत्थयिं—स्या०। २. आलोकितो—स्या०। ३. अभिसज्झोसिं—स्या०। ४. खारिहारं—स्या०। ५. पाविसिं—सी०। ६. अजगरोपि—स्या०।

५. रंसिसञ्ञकत्थेरअपदानं

३०. "पब्बते हिमवन्तम्हि, वासं कप्पेसहं पुरे । B.143
अजिनुत्तरवासोहं[1], वसामि पब्बतन्तरे ॥
३१. "सुवण्णवण्णं सम्बुद्धं, सतरंसिं व[2] भाणुमं ।
वनन्तरगतं दिस्वा, सालराजं व पुप्फितं ॥
३२. "रंस्या[3] चित्तं पसादेत्वा, विपस्सिस्स महेसिनो ।
पग्गय्ह अञ्जलिं वन्दिं, सिरसा उक्कुटी[4] अहं ॥
३३. "एकनवुतितो कप्पे, यं कम्ममकरिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, रंसिसञ्ञायिदं फलं ॥
३४. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा रंसिसञ्ञको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

६. दुतियरंसिसञ्ञकत्थेरअपदानं

३५. "पब्बते हिमवन्तम्हि, वाकचीरधरो अहं । R. 130
चङ्कमञ्च समारूळ्हो, निसीदिं पाचिनामुखो ॥
३६. "पब्बते सुगतं दिस्वा, फुस्सं झानरतं तदा[5] ।
अञ्जलिं पग्गहेत्वान, रंस्या चित्तं पसादयिं ॥
३७. "द्वेनवुते इतो कप्पे, यं सञ्ञमलभिं[6] तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, रंसिसञ्ञायिदं फलं ॥
३८. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा रंसिसञ्ञको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

१. अजिनुत्तरवत्थोहं—स्या० । २. सतरंसी व—स्या० । ३. रंसे—स्या० ।
४. उक्कुटिको—स्या० । ५. सदा—स्या० । ६. कम्ममकरिं—स्या० ।

७. फलदायकत्थेरअपदानं

B. 144 ३९. "पब्बते हिमवन्तम्हि, खराजिनधरो अहं ।
फुस्सं जिनवरं दिस्वा, फलहत्थो फलं अदं ॥
४०. "यमहं फलमदासिं, विप्पसन्नेन चेतसा ।
भवे निब्बत्तमानम्हि, फलं निब्बत्तते मम ॥
४१. "द्वेनवुते इतो कप्पे, यं फलं अददिं अहं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, फलदानस्सिदं फलं ॥
४२. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा फलदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

८. सद्दसञ्ञकत्थेरअपदानं

B. 131 ४३. "पब्बते हिमवन्तम्हि, वसामि पण्णसन्थरे ।
फुस्सस्स धम्मं भणतो, सद्दे चित्तं पसादयिं ॥
४४. "द्वेनवुते इतो कप्पे, यं कम्ममकरिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, पुञ्ञकम्मस्सिदं फलं ॥
४५. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा सद्दसञ्ञको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

९. बोधिसिञ्चकत्थेरअपदानं

४६. "विपस्सिस्स भगवतो, महाबोधिमहो अहु ।
पब्बज्जुपगतो सन्तो, उपगच्छिं[1] अहं[2] तदा[2] ॥

---

१. उपगञ्छि—स्या० । २-२. महं अहं—सी० ।

४७. "कुसुमोदकमादाय[1], बोधिया ओकिरिं अहं । B. 145
मोचयिस्सति नो मुत्तो, निब्बापेस्सति निब्बुतो ॥
४८. "एकनवुतितो कप्पे, यं बोधिमभिसिञ्चयिं[2] ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बोधिसिञ्चायिदं[3] फलं ॥
४९. "तेत्तिंसे वत्तमानम्हि, कप्पे आसुं जनाधिपा ।
उदकसेचना[4] नाम, अट्ठेते चक्कवत्तिनो ॥
५०. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा बोधिसिञ्चको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

१०. पदुमपुप्फियत्थेरअपदानं

५१. "पोक्खरवनं पविट्ठो, भञ्जन्तो पदुमानिहं । R. 132
तत्थद्दसं[5] फुस्सं बुद्धं[5], बात्तिंसवरलक्खणं ॥
५२. "पदुमपुप्फं गहेत्वान, आकासे उक्खिपिं अहं ।
पापकम्मं सरित्वान[6], पब्बजिं अनगारियं ॥
५३. "पब्बजित्वान कायेन, मनसा संवुतेन च ।
वचीदुच्चरितं हित्वा, आजीवं परिसोधयिं ॥
५४. "द्वेनवुते इतो कप्पे, यं पुप्फमभिरोपयिं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं ॥
५५. "पदुमाभासनामा[7] च[8], अट्ठारस महीपती ।
अट्ठारसेसु कप्पेसु, अट्ठतालीसमासिसुं ॥
५६. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥ B. 146

इत्थं सुदं आयस्मा पदुमपुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

१. कुसुम्भोदकं०—स्या० । २. अभिसिञ्चहं—स्या० । ३. बोधिसञ्चस्सिदं - स्या० । ४. उदकासेचना—सी०, स्या० । ५-५. अद्दसं फुस्ससम्बुद्धं—सी०, स्या० । ६. सरित्वा—स्या० । ७. पदुम०—स्या० । ८. व—स्या० ।

तस्सुद्दानं

तिमिरनङ्गलीपुप्फ[1], निप्पन्नञ्जलिको[2] अधो।
द्वे रंसिसञ्ञी फलदो, सद्दसञ्ञी च सेचको।
पद्मपुप्फी[3] च गाथायो, छप्पञ्ञास[4] पकित्तिता॥

तिमिरवग्गो नवमो।

१. तिमिरनङ्गलीपुप्फी—सी०; तिमिरंनङ्गलिपुप्फी—स्या०। २. निपन्नञ्जलिको—सी०, स्या०। ३. पदुमपुप्फी—स्या०। ४. छपञ्ञासा—स्या०।

१०. सुधावग्गो

१. सुधापिण्डियत्थेरअपदानं

१. "पूजारहे पूजयतो, बुद्धे यदि व[1] सावके। B. 147, R. 133
पपञ्चसमतिक्कन्ते, तिण्णसोकपरिद्दवे॥

२. "ते तादिसे पूजयतो, निब्बुते अकुतोभये।
न सक्का पुञ्ञं सङ्खातुं, इमेत्तमपि[2] केनचि॥

३. "चतुन्नमपि[3] दीपानं, इस्सरं योध कारये।
एकिस्सा[4] पूजनायेतं, कलं नाग्घति सोळसिं॥

४. "सिद्धत्थस्स नरग्गस्स, चेतिये फलितन्तरे[5]।
सुधापिण्डो मया दिन्नो, विप्पसन्नेन चेतसा॥

५. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं कम्ममकरिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, पटिसङ्खारस्सिदं फलं॥

६. "इतो तिंसतिकप्पम्हि, पटिसङ्खारसव्हया।
सत्तरतनसम्पन्ना, तेरस चक्कवत्तिनो॥

७. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खापि च अट्ठिमे।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा सुधापिण्डियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

१. च—स्या०। २. इदम्मत्तन्ति—सी०। ३. चतुन्नम्पि—स्या०। ४. एतिस्सा—स्या०। ५. इट्ठकन्तरे—स्या०।

२. सुचिन्तिकत्थेरअपदानं[1]

८. "तिस्सस्स लोकनाथस्स, सुद्धपीठमदासहं ।
हट्ठो हट्ठेन चित्तेन, बुद्धस्सादिच्चबन्धुनो ॥
९. "अट्ठारसे[2] इतो कप्पे, राजा आसिं महारुचि ।
भोगो च विपुलो आसि, सयनञ्च अनप्पकं ॥
B. 148 १०. "पीठं बुद्धस्स दत्वान, विप्पसन्नेन चेतसा ।
अनुभोमि सकं कम्मं, पुब्बे सुकतमत्तनो ॥
R. 134 ११. "द्वेनवुते इतो कप्पे, यं पीठमददिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, पीठदानस्सिदं फलं ॥
१२. "अट्ठतिंसे इतो कप्पे, तयो ते चक्कवत्तिनो ।
रुचि उपरुचि चेव, महारुचि ततियको ॥
१३. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा सुचिन्तिको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

३. अड्ढचेळकत्थेरअपदानं

१४. "तिस्सस्साहं भगवतो, उपड्ढदुस्समदासहं ।
परमकापञ्ञपत्तोम्हि, दुग्गतेन[3] समप्पितो ॥
१५. "उपड्ढदुस्सं दत्वान, कप्पं सग्गम्हि मोदहं ।
अवसेसेसु कप्पेसु, कुसलं[4] कारितं मया[4] ॥
१६. "द्वेनवुते इतो कप्पे, यं दुस्समददिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, दुस्सदानस्सिदं फलं ॥

१. सुचिन्तितत्थेरापदानं--सी० ; दुतियं सुपीठियत्थेरापदानं--स्या० । २. अट्ठतिंसे--सी०, स्या० । ३. दुग्गन्धेन--सी० । ४-४. कुसलञ्चकरिमहं--स्या० ।

१७. "एकूनपञ्ञासकप्पम्हि[1], राजानो चक्कवत्तिनो ।
समन्तच्छदना[2] नाम, बात्तिसासुं[2] जनाधिप ॥
१८. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा सोणो अङ्कोलको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

४. सूचिदायकत्थेरअपदानं

१९. "कम्मारोहं पुरे आसिं, बन्धुमायं पुरुत्तमे । B. 149
सूचिदानं मया दिन्नं, विपस्सिस्स महेसिनो ॥
२०. "वजिरग्गसमं ञाणं, होति कम्मेन तादिसं ।
विरागोम्हि विमुत्तोम्हि, पत्तोम्हि आसवक्खयं ॥
२१. "अतीते[3] च भवे सब्बे, वत्तमाने चनागते[3] । R. 13
ञाणेन विचिनिं सब्बं, सूचिदानस्सिदं फलं ॥
२२. "एकनवुतितो कप्पे, सत्तासुं वजिरव्हया ।[4]
सत्तरतनसम्पन्ना, चक्कवत्ती महब्बला ॥
२३. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा सूचिदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

५. गन्धमालियत्थेरअपदानं

२४. "सिद्धत्थस्स भगवतो, गन्धथूपं अकासहं ।
सुमनेहि पटिच्छन्नं, बुद्धानुच्छविकं कतं[5] ॥
२५. "कञ्चनग्घियसङ्कासं, बुद्धं लोकग्गनायकं ।
इन्दीवरं व जलितं, आदित्तं व हुतासनं ॥

१. एकपञ्ञासकप्पम्हि—स्या० । २-२. समन्ता ओदनानाम खत्तियासुं—स्या० । ३-३. अतीता च भवा सब्बे, वत्तमाना च नागता—स्या० । ४. वजिरासमा—स्या०, रो० । ५. अहं—स्या०, रो० ।

२६. "ब्यग्घूसभं व[1] पवरं, अभिजातं व केसरिं।
निसिन्नं समणानग्गं, भिक्खुसङ्घपुरक्खतं॥

२७. "वन्दित्वा सत्थुनो पादे, पक्कामिं उत्तरामुखो।
चतुन्नवुतितो कप्पे, गन्धमालं यतो अदं॥

२८. "बुद्धे कतस्स कारस्स, फलेनाहं विसेसतो।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं॥

२९. "चत्तारीसम्हि एकूने, कप्पे आसिसु सोळस।
देवगन्धसनामा ते, राजानो चक्कवत्तिनो॥

B. 150 ३०. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा गन्धमालियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

६. तिपुप्फियत्थेरअपदानं

R. 136 ३१. "मिगलुद्दो पुरे आसिं, अरञ्ञे कानने अहं[2]।
पाटलिं हरितं दिस्वा, तीणि पुप्फानि ओकिरिं॥

३२. "पतितपत्तानि[3] गण्हित्वा, बहि छड्डेसहं तदा।
अन्तोसुद्धं बहिसुद्धं, सुविमुत्तं[4] अनासवं॥

३३. "सम्मुखा विय सम्बुद्धं, विपस्सिं लोकनायकं।
पाटलिं अभिवादेत्वा, तत्थ कालङ्कतो अहं॥

३४. "एकनवुतितो कप्पे, यं बोधिमभिपूजयिं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बोधिपूजायिदं फलं॥

३५. "समन्तपासादिका नाम, तेरसासिंसु राजिनो।
इतो तेत्तिंसकप्पम्हि[5], चक्कवत्ती महब्बला॥

३६. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा तिपुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

१. ब्यग्घुसभंव—स्या०। २. ब्रहा—स्या०। ३. सत्तपत्तानि—सी०; सुक्खपण्णानि—स्या०। ४. त्रिमुत्तं —स्या०। ५. तिसतिकप्पम्हि—स्या०।

७. मधुपिण्डिकत्थेरअपदानं

३७. "विपिने[1] कानने दिस्वा, अप्पसद्दे निराकुले ।
सिद्धत्थं इसिनं सेट्ठं, आहुतीनं पटिग्गहं ॥

३८. "निब्बुतत्तं[2] महानागं, निसभाजानियं यथा । B. 151
ओसधिं[3] व[3] विरोचन्तं, देवसंघनमस्सितं ॥

३९. "वित्ति[4] ममाहु तावदे[4], ञाणं उप्पज्जि तावदे ।
वुट्ठितस्स[5] समाधिम्हा, मधुं दत्वान सत्थुनो ॥

४०. "वन्दित्वा सत्थुनो[6] पादे, पक्कामिं पाचिनामुखो ।
चतुत्तिंसम्हि कप्पम्हि, राजा आसिं सुदस्सनो ॥ R. 137

४१. "मधु भिसेहि[7] सवति, भोजनम्हि च तावदे ।
मधुवस्सं पवस्सित्थ, पुब्बकम्मस्सिदं फलं ॥

४२. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं मधुं अददिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, मधुदानस्सिदं फलं ॥

४३. "चतुत्तिंसे इतो कप्पे, चत्तारो ते सुदस्सना ।
सत्तरतनसम्पन्ना, चक्कवत्ती महब्बला ॥

४४. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा मधुपिण्डिको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

८. सेनासनदायकत्थेरअपदानं

४५. "सिद्धत्थस्स भगवतो, अदासिं पण्णसन्थरं ।
समन्ता उपहारञ्च[8], कुसुमं ओकिरिं अहं ॥

---

१. विवने--स्या०, रो० । २. निब्बूनिनं--स्या० । ३-३. ओसधीव--स्या० । ४-४. वित्ति मे पाहुना ताव--सी०, स्या० । ५. वट्ठिनस्स--स्या० । ६. सिरसा--स्या० । ७. भिसेहि--स्या० । ८. उपकारञ्च--स्या० ।

४६. "पासादेवं[1] गुणं रम्मं[1], अनुभोमि महारहं।
महग्घानि च पुप्फानि, सयनेभिसवन्ति[2] मे ॥
४७. "सयनेहं तुवट्टामि, विचित्ते पुप्फसन्थते।
पुप्फवुट्ठि च सयने, अभिवस्सति तावदे ॥
B. 152 ४८. "चतुन्नवुतितो कप्पे, अदासिं पण्णसन्थरं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, सन्थरस्स इदं फलं ॥
४९. "तिणसन्थरका[3] नाम, सत्तेते चक्कवत्तिनो।
इतो ते पञ्चमे कप्पे, उप्पज्जिंसु जनाधिपा ॥
R. 188 ५०. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा सेनासनदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति॥

९. वेय्यावच्चकत्थेरअपदानं

५१. "विपस्सिस्स भगवतो, महापूगगणो[4] अहु।
वेय्यावच्चकरो आसिं, सब्बकिच्चेसु वावटो[5] ॥
५२. "देय्यधम्मो च मे नत्थि, सुगतस्स महेसिनो।
अवन्दिं सत्थुनो पादे, विप्पसन्नेन चेतसा ॥
५३. "एकनवुतितो कप्पे, वेय्यावच्चं अकासहं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, वेय्यावच्चस्सिदं फलं ॥
५४. "इतो च अट्ठमे कप्पे, राजा आसिं सुचिन्तितो[6]।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
५५. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा वेय्यावच्चको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

१-१. पासादे च गुहं रम्मं—स्या०। २. सयनेभिवस्सन्ति—स्या०। ३. ठिता सन्थारका—स्या०। ४. महापुग्गगणो—स्या०। ५. ब्यावटो—सी०, स्या०। ६. सुचिन्तियो—स्या०।

१०. बुद्धुपट्ठाकत्थेरअपदानं

५६. "विपस्सिस्स[1] भगवतो, अहोसिं सङ्खधम्मको ।
निच्चुपट्ठानयुत्तोम्हि, सुगतस्स महेसिनो ॥
५७. "उपट्ठानफलं पस्स[2], लोकनाथस्स तादिनो । B. 153
सट्ठितूरियसहस्सानि[3], परिवारेन्ति मं सदा ॥
५८. "एकनवुतितो कप्पे, उपट्ठिं महाइसिं । R. 139
दुग्गतिं नाभिजानामि, उपट्ठानस्सिदं फलं ॥
५९. "चतुवीसे[4] इतो कप्पे, महानिग्घोसनामका ।
सोळसासिंसु राजानो, चक्कवत्ती महब्बला ॥
६०. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा बुद्धुपट्ठाको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

तस्सुद्दानं

सुधा सुचिन्ति[5] चेळञ्च, सुची च[5] गन्धमालियो ।
तिपुप्फियो मधुसेना[6], वेय्यावच्चो चुपट्ठको[6] ।
समसट्ठि[7] च गाथायो, अस्मि वग्गे पकित्तिता ॥

सुधावग्गो दसमो ।

अथ वग्गुद्दानं

बुद्धवग्गो हि पठमो, सीहासनि सुभूति च ।
कुण्डधानो उपालि च, बीजनिसकचिन्ति च[8] ॥
नागसमालो तिमिरो[9], सुधावग्गेन ते दस ।
चतुद्दससता[10] गाथा, पञ्चपञ्ञासमेव च ॥

बुद्धवग्गदसकं ।

पठमसतकं समत्तं ।

१. विपस्सिनो—सी०, स्या० । २. पस्सं—स्या० । ३. सट्ठितुरिय०—सी०, स्या० । ४. चतुचपुते—स्या० । ५-५. पीठञ्च चेलञ्च कम्मारो—स्या० । ६-६. मधुमेना वेय्यापच्चोव धम्मको—स्या० । ७. समसट्ठि—स्या० । ८. बीजानी सकचित्तनो—स्या० । ९. तिमिरि—स्या० । १०. चतुद्दससत—सी० ।

११. भिक्खदायिवग्गो

१. भिक्खदायकत्थेरअपदानं

B. 154, R. 140
१. "सुवण्णवण्णं सम्बुद्धं, आहुतीनं पटिग्गहं।
पवरा[1] अभिनिक्खन्तं, वना[2] निब्बनमागतं[2] ॥
२. "कटच्छुभिक्खं पादासिं, सिद्धत्थस्स महेसिनो।
पञ्ञाय[3] उपसन्तस्स, महावीरस्स तादिनो ॥
३. "पदेनानुपदायन्तं[4], निब्बापेन्ते[5] महाजनं।
उळारा[6] वित्ति मे जाता, बुद्धे आदिच्चबन्धुने[6] ॥
४. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं दानमददिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, भिक्खादानस्सिदं फलं ॥
५. "सत्तासीतिम्हितो कप्पे, महारेणु सनामका।
सत्तरतनसम्पन्ना, सत्तेते[7] चक्कवत्तिनो ॥
६. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खापि च अट्ठिमे।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा भिक्खदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

२. ञाणसञ्ञिकत्थेरअपदानं[8]

७. "सुवण्णवण्णं सम्बुद्धं, निसभाजानियं यथा।
तिधापभिन्नं[9] मातङ्गं, कुञ्जरं व महेसिनं ॥
८. "ओभासेन्तं[10] दिसा सब्बा, उळुराजं व[11] पूरितं[11]।
रथियं[12] पटिपज्जन्तं, लोकजेट्ठं अपस्सहं[13] ॥

---

१. पवना—स्या०। २-२. वाना निब्बानमागतं—स्या०। ३. पञ्ञस्स—स्या०। ४. पदेनानुपदायन्तो—सी०, स्या०। ५. निब्बापेन्तं—स्या०, रो०। ६-६. वित्ति मे पाहुना ताव, बुद्धस्सादिच्चबन्धुनो—स्या०। ७. सत्तेव—सी०। ८. भाणासञ्ञकत्थेरापदानं—सी०। ९. तिधाप्पभिन्नं—स्या०। १०. ओभासन्तं—सी०। ११-११. सालराजंव पुप्फितं—स्या०। १२. रथिया—स्या०। १३. नरुत्तमं—स्या०।

९. "ञाणे चित्तं पसादेत्वा, पग्गहेत्वान अञ्जलिं । B. 155
पसन्नचित्तो सुमनो, सिद्धत्थमभिवादयिं ॥
१०. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं कम्ममकरिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, ञाणसञ्ञायिदं फलं ॥
११, "तेसत्ततिम्हितो कप्पे, सोळसासुं नरुत्तमा ।
सत्तरतनसम्पन्ना, चक्कवत्ती महब्बला ॥
१२. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥ R. 141

इत्थं सुदं आयस्मा ञाणसञ्ञिको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

३. उप्पलहत्थियत्थेरअपदानं

१३. "तिवरायं निवासीहं, अहोसिं मालिको तदा ।
अद्दसं विरजं बुद्धं, सिद्धत्थं लोकपूजितं[1] ॥
१४. "पसन्नचित्तो सुमनो, पुप्फहत्थमदासहं ।
यत्थ यत्थुपपज्जामि, तस्स कम्मस्स वाहसा ॥
१५. "अनुभोमि फलं इट्ठं, पुब्बे सुकतमत्तनो ।
परिक्खित्तो सुमल्लेहि, पुप्फदानस्सिदं[2] फलं[2] ॥
१६. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं पुप्फमभिरोपयिं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, पुप्फपूजायिदं[3] फलं ॥
१७. "चतुन्नवुतुपादाय, ठपेत्वा वत्तमानकं ।
पञ्चराजसता तत्थ, नज्जसमसनामका[4] ॥
१८. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा उप्पलहत्थियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

१. लोकनायकं—सी० । २-२. ससञ्ञाय इदं फलं—स्या० । ३. बुद्धपूजायिदं—सी० ।
४. नज्जुपसनामका—सी०, स्या० ।

४. पदपूजकत्थेरअपदानं

B. 156 १९. "सिद्धत्थस्स भगवतो, जातिपुप्फमदासहं।
पादेसु सत्त पुप्फानि, हासेनोकिरितानि मे॥
२०. "तेन कम्मेनहं अज्ज, अभिभोमि[1] नरामरे।
धारेमि अन्तिमं देहं, सम्मासम्बुद्धसासने॥
R. 142 २१. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं पुप्फमभिरोपयिं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, पुप्फपूजायिदं फलं॥
२२. "समन्तगन्धनामासुं, तेरस चक्कवत्तिनो।
इतो पञ्चमके कप्पे, चातुरन्ता जनाधिपा[2]॥
२३. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा पदपूजको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

५. मुट्ठिपुप्फियत्थेरअपदानं

२४. "सुदस्सनोति नामेन, मालाकारो अहं तदा।
अद्दसं विरजं बुद्धं, लोकजेट्ठं नरासभं॥
२५. "जातिपुप्फं गहेत्वान, पूजयिं पदुमुत्तरं।
विसुद्धचक्खु सुमनो, दिब्बचक्खुं समज्झगं॥
२६. "एतिस्सा पुप्फपूजाय, चित्तस्स पणिधीहि च।
कप्पानं सतसहस्सं, दुग्गतिं नुपपज्जहं[3]॥
२७. "सोळसासिसु राजानो, देवुत्तरसनामका।
छत्तिसम्हि इतो कप्पे, चक्कवत्ती महब्बला॥
२८. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा मुट्ठिपुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

१. अतिभोमि—सी०। २. गणाधिपा - स्या०। ३. नूपपज्जहं—सी०, स्या०।

६. उदकपूजकत्थेरअपदानं

२९. "सुवण्णवण्णं सम्बुद्धं, गच्छन्तं अनिलञ्जसे । B 157
घतासनं व जलितं, आदित्तं व हुतासनं ॥
३०. "पाणिना उदकं गय्ह, आकासे उक्खिपिं अहं ।
सम्पटिच्छि महावीरो, बुद्धो कारुणिको इसि[1] ॥
३१. "अन्तलिक्खे ठितो सत्था, पदुमुत्तरनामको । R 143
मम सङ्कप्पमञ्ञाय, इमं गाथं अभासथ ॥
३२. 'इमिना दकदानेन, पीति उप्पादनेन च ।
कप्पसतसहस्सम्पि[2], दुग्गतिं नुपपज्जति[3]' ॥
३३. "तेन कम्मेन द्विपदिन्द, लोकजेट्ठ नरासभ ।
पत्तोम्हि अचलं ठानं, हित्वा जयपराजयं ॥
३४. "सहस्सराजनामेन, तयो ते चक्कवत्तिनो ।
पञ्चसट्ठिकप्पसते, चातुरन्ता जनाधिपा ॥
३५. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा उदकपूजको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

७. नळमालियत्थेरअपदानं[4]

३६. "पदुमुत्तरबुद्धस्स, लोकजेट्ठस्स तादिनो ।
तिणत्थरे निसिन्नस्स, उपसन्तस्स तादिनो ॥
३७. "नळमालं गहेत्वान, बन्धित्वा बीजनिं अहं ।
बुद्धस्स उपनामेसिं, द्विपदिन्दस्स तादिनो ॥
३८. "पटिग्गहेत्वा[5] सब्बञ्ञू, बीजनिं लोकनायको ।
मम सङ्कप्पमञ्ञाय, इमं गाथं अभासथ ॥

१. मयि—स्या० । २. कम्पसतसहस्सम्हि—सी०, स्या० । ३. नूपपज्जसि—स्या० । ४. नलमालि०—सी० । ५. पटिग्गहेत्वान—स्या० ।

B. 158 ३९. 'यथा मे कायो निब्बाति[1], परिळाहो न विज्जति ।
तथेव तिविधग्गीहि, चित्तं तव विमुच्चतु' ॥
४०. "सब्बे देवा समागच्छुं[2], ये केचि वननिस्सिता[3] ।
सोस्साम[4] बुद्धवचनं, हासयन्तं च दायकं ॥
४१. "निसिन्नो भगवा तत्थ, देवसंघपुरक्खतो ।
दायकं सम्पहंसेन्तो, इमा गाथा अभासथ ॥
४२. 'इमिना बीजनिदानेन, चित्तस्स पणिधीहि च ।
सुब्बतो नाम नामेन, चक्कवत्ती भविस्सति ॥
R. 144 ४३. 'तेन कम्मावसेसेन, सुक्कमूलेन चोदितो ।
मालुतो नाम नामेन, चक्कवत्ती भविस्सति' ॥
४४. "इमिना बीजनिदानेन, सम्मानविपुलेन च ।
कप्पसतसहस्सम्पि, दुग्गतिं नुपपज्जति ॥
४५. "तिसकप्पसहस्सम्हि, सुब्बता अट्ठतिंस ते ।
एकूनतिंससहस्से, अट्ठ मालुतनामका ॥
४६. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा नळमालियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

सत्तमभाणवारं ।

---

८. आसनुपट्ठाहकत्थेरअपदानं[5]

४७. "काननं वनमोगय्ह, अप्पसद्दं निराकुलं ।
सीहासनं मया दिन्नं, अत्थदस्सिस्स तादिनो ॥
४८. "मालाहत्थं[6] गहेत्वान, कत्वा च नं पदक्खिणं ।
सत्थारं पयिरुपासित्वा, पक्कामिं उत्तरामुखो ॥
४९. "तेन कम्मेन द्विपदिन्द, लोकजेट्ठ नरासभ ।
B. 159 सन्निब्बापेमि अत्तानं, भवा सब्बे समूहता ॥

---

१. निब्बायि—स्या० । २. समागच्छुं—स्या० । ३. दुमनिस्सिता—स्या० । ४. सुस्साम—स्या० । ५. आसनुपट्ठापकत्थेर०—सी० ; आसनुपट्ठायकत्थेर०—स्या० । ६. मालहत्थं—स्या० ।

५०. "अट्ठारसकप्पसते, यं दानमददिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, सीहासनस्सिदं फलं ॥

५१. "इतो सत्तकप्पसते, सन्निब्बापक खत्तियो ।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥

५२. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा आसनुपट्ठाहको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

९. बिळालिदायकत्थेरअपदानं

५३. "हिमवन्तस्साविदूरे, वसामि पण्णसन्थरे । R. 145
घासेसु गेधमापन्नो, सेय्यसीलो[1] चहं[1] तदा ॥

५४. "खणन्तालु[2] कलम्बानि, बिळालितक्कलानि च ।
कोलं भल्लातकं बिल्लं[3], आहत्वा पटियादितं ॥

५५. "पदुमुत्तरो लोकविदू, आहुतीनं पटिग्गहो ।
मम सङ्कप्पमञ्ञाय, आगच्छि मम सन्तिकं ॥

५६. "उपागतं महानागं, देवदेवं नरासभं ।
बिळालिं पग्गहेत्वान, पत्तम्हि ओकिरिं अहं ॥

५७. "परिभुञ्जि महावीरो, तोसयन्तो ममं तदा ।
परिभुञ्जित्वान सब्बञ्ञू, इमं गाथं अभासथ ॥

५८. 'सकं चित्तं पसादेत्वा, बिळालिं मे अदा तुवं ।
कप्पानं सतसहस्सं, दुग्गतिं नुपपज्जसि' ॥

५९. "चरिमं वत्तते मय्हं, भवा सब्बे समूहता । B. 160
धारेमि अन्तिमं देहं, सम्मासम्बुद्धसासने ॥

१-१. सेय्यासीलोवहं—स्या० । २. खणमालु—स्या० । ३. बेल्लं—स्या० ।

६०. "चतुपञ्ञासितो कप्पे, सुमेखलियसव्हयो[1] ।
सत्त रतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥

६१. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा बिळालिदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

१०. रेणुपूजकत्थेरअपदानं

R. 146 ६२. "सुवण्णवण्णं सम्बुद्धं, सतरंसिं व भाणुमं ।
ओभासेन्तं दिसा सब्बा, उळुराजं व पूरितं ॥

६३. "पुरक्खतं सावकेहि, सागरेहेव[2] मेदनिं ।
नागं पग्गय्ह रेणूहि, विपस्सिस्साभिरोपयिं ॥

६४. "एकनवुतितो कप्पे, यं रेणुमभिरोपयिं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं ॥

६५. "पण्णतालीसितो कप्पे, रेणु नामासि खत्तियो ।
सत्त रतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥

६६. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा रेणुपूजको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ॥

तस्सुद्दानं

भिक्खदायी ञाणसञ्ञी, हत्थियो पदपूजको ।
मुट्ठिपुप्फी उदकदो, नळमालि उपट्ठको[3] ।
बिळालिदायी रेणु च, गाथायो छ च सट्ठि च ॥

भिक्खदायिवग्गो एकादसमो ।

---

१. सुमेखलिमसव्हयो—स्या० । २. सागरेनेव—स्या० । ३. निधावको—स्या० ।

१२. महापरिवारवग्गो

१. महापरिवारकत्थेरअपदानं[1]

१. "विपस्सी नाम भगवा, लोकजेट्ठो नरासभो । B. 61
अट्ठसट्ठिसहस्सेहि, पाविसि बन्धुमं तदा ॥
२. "नगरा अभिनिक्खम्म, अगमं[2] दीपचेतियं ।
अद्दसं विरजं बुद्धं, आहुतीनं पटिग्गहं ॥
३. "चुल्लासीतिसहस्सानि, यक्खा मय्हं उपन्तिके ।
उपट्ठहन्ति सक्कच्चं इन्दं व तिदसा गणा ॥
४. "भवना अभिनिक्खम्म, दुस्सं पग्गय्हहं तदा । R. 147
सिरसा अभिवादेसिं, तञ्चादासिं महेसिनो ॥
५. "अहो बुद्धो अहो धम्मो, अहो नो सत्थु सम्पदा ।
बुद्धस्स आनुभावेन, वसुधायं पकम्पथ ॥
६. "तञ्च अच्छरियं दिस्वा, अब्भुतं[3] लोमहंसनं ।
बुद्धे चित्तं पसादेमि[4], द्विपदिन्दम्हि तादिने ॥
७. "सोहं चित्तं पसादेत्वा, दुस्सं दत्वान सत्थुनो ।
सरणञ्च उपागच्छिं[5], सामच्चो सपरिज्जनो ॥
८. "एकनवुतितो कप्पे, यं कम्ममकरिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं ॥
९. "इतो पन्नरसे कप्पे, सोळसासुं[6] सुवाहना[6] ।
सत्तरतनसम्पन्ना, चक्कवत्ती महब्बला ॥
१०. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खापि च अट्ठिमे ।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा महापरिवारको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

१. महापरिवारत्थेरापदानं—सी०, स्या० । २. अगमि—स्या० । ३. अब्भुतं—स्या० । ४. पसादेसिं—सी० । ५. उपागच्छि—सी०, स्या० । ६-६. सोळसासिमु वाहना—स्या० ।

२. सुमङ्गलत्थेरअपदानं

B. 162 ११. "अत्थदस्सी जिनवरो, लोकजेट्ठो नरासभो ।
विहारा अभिनिक्खम्म, तळाकं उपसङ्कमि ॥

१२. "न्हत्वा[1] पित्वा[1] च सम्बुद्धो, उत्तरित्वेकचीवरो ।
अट्ठासि भगवा तत्थ, विलोकेन्तो दिसोदिसं ॥

१३. "भवने उपविट्ठोहं, अद्दसं लोकनायकं ।
हट्ठो हट्ठेन चित्तेन, अप्फोटेसिं[2] अहं तदा ॥

१४. "सतरंसि व जोतन्तं, पभासन्तं व कञ्चनं ।
नच्चगीते पयुत्तोहं, पञ्चङ्गतूरियम्हि च ॥

१५. "यं यं योनुपपज्जामि, देवत्तं अथ मानुसं ।
सब्बे सत्ते अभिभोमि[3], विपुलो होति मे यसो ॥

R. 148 १६. "नमो ते पुरिसाजञ्ञ, नमो ते पुरिसुत्तम ।
अत्तानं तोसयित्वान, परे तोसेसि त्वं मुनि[4] ॥

१७. "परिग्गहे[5] निसीदित्वा, हासं कत्वान सुब्बते[6] ।
उपट्ठहित्वा[7] सम्बुद्धं, तुसितं उपपज्जहं ॥

१८. "सोळसेतो कप्पसते, द्विनवएकचिन्तिता ।
सत्तरतनसम्पन्ना, चक्कवत्ती महब्बला ॥

१९. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा सुमङ्गलो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

१-१. नहात्वा पीत्वा—सी०; न्हात्वा पित्वा—स्या० । २. अप्पोठेसि—सी०, स्या० । ३. अतिभोमि—सी० । ४. मुने—सी० । ५. परिग्गय्ह—सी०; परिग्गहित्वा—स्या० । ६. सुब्बतो—सी०, स्या० । ७. उपट्ठहित्वान—स्या० ।

३. सरणगमनियत्थेरअपदानं

२०. "उभिन्नं देवराजूनं, सङ्गामो समुपट्ठितो[1]।
अहोसि समुपब्यूळ्हो[2], महाघोसो अवत्तथ[3] ॥
२१. "पदुमुत्तरो लोकविदू, आहुतीनं पटिग्गहो। B. 163
अन्तलिक्खे ठितो सत्था, संवेजेसि महाजनं ॥
२२. "सब्बे देवा अत्तमना, निक्खित्तकवचावुधा।
सम्बुद्धं अभिवादेत्वा, एकग्गासिंसु तावदे ॥
२३. "मय्हं[4] सङ्कप्पमञ्ञाय, वाचासभिमुदीरयि।
अनुकम्पको लोकविदू, निब्बापेसि महाजनं ॥
२४. "पदुट्ठचित्तो मनुजो, एकपाणं विहेठयं।
तेन चित्तप्पदोसेन, अपायं उपपज्जति ॥
२५. "सङ्गामसीसे नागो व, बहू पाणे विहेठयं।
निब्बापेथ सकं चित्तं, मा हञ्ञित्थो[5] पुनप्पुनं ॥
२६. "द्विन्नम्पि यक्खराजूनं, सेना[6] सा विम्हिता अहु[6]।
सरणञ्च उपागच्छुं, लोकजेट्ठं सुतादिनं ॥
२७. "सञ्ञापेत्वान जनतं, पदमुद्धरि[7] चक्खुमा। R. 149
पेक्खमानो व देवेहि, पक्कामि उत्तरामुखो ॥
२८. "पठमं सरणं गच्छिं[8], द्विपदिन्दस्स[8] तादिनो।
कप्पानं सतसहस्सं, दुग्गतिं नुपपज्जहं ॥
२९. "महादुन्दुभिनामा च, सोळसासुं रथेसभा।
तिंसकप्पसहस्सम्हि, राजानो चक्कवत्तिनो ॥
३०. "पटिसम्भिदा चतस्सो ...पे०... कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा सरणगमनियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

१. पच्चुपट्ठितो—सी०, स्या०। २. समुपब्बूळ्हो—सी। ३. पवत्तथ—सी०। ४. अम्हं—सी०। ५. हञ्ञित्थ—स्या०। ६-६. सेनायो विम्हिता अहू—सी०; सेनापि समिता अहु—स्या०। ७. उद्धरिपन—सी० स्या०। ८-८. गञ्छि दिपदिन्दस्स—सी०, स्या०।

४. एकासनियत्थेरअपदानं

३१. "वरुणो नाम नामेन, देवराजा अहं तदा ।
उपट्ठहेसि[1] सम्बुद्धं, सयोग्गबलवाहनो ॥

B. 161 ३२. "निब्बुते लोकनाथम्हि, अत्थदस्सीनरुत्तमे[2] ।
तूरियं सब्बमादाय, अगमं बोधिमुत्तमं ॥

३३. "वादितेन च नच्चेन, सम्मताळसमाहितो[3] ।
सम्मुखा विय सम्बुद्धं, उपट्ठिं बोधिमुत्तमं ॥

३४. "उपट्ठहित्वा तं बोधिं, धरणीरुहपादपं ।
पल्लङ्कं आभुजित्वान, तत्थ कालङ्कतो अहं ॥

३५. "सककम्माभिरद्धोहं, पसन्नो बोधिमुत्तमे ।
तेन चित्तप्पसादेन, निम्मानं उपपज्जहं ॥

३६. "सट्ठितूरियसहस्सानि, परिवारेन्ति मं सदा ।
मनुस्सेसु च देवेसु, वत्तमानं भवाभवे ॥

३७. "तिविधग्गी[4] निब्बुता मय्हं, भवा सब्बे समूहता ।
धारेमि अन्तिमं देहं, सम्मासम्बुद्धसासने[5] ॥

R. 150 ३८. "सुबाहू नाम नामेन, चतुत्तिंसासु खत्तिया ।
सत्तरतनसम्पन्ना, पञ्चकप्पसते इतो ॥

३९. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा एकासनियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

१. उपट्ठपेसि—स्या० । २. अत्थदस्सिदिपदुत्तमे—स्या० । ३. सब्बतालसमाहितो—स्या० । ४. तिधग्गी—स्या० । ५. अयञ्च गाथा पटिसम्भिदा चतस्सोति गाथाय एकसम्बन्धा भवितुं युत्ता ।

५. सुवण्णपुप्फियत्थेरअपदानं

४०. "विपस्सी नाम भगवा, लोकजेट्ठो नरासभो ।
निसिन्नो जनकायस्स, देसेसि[1] अमतं पदं ॥

४१. "तस्साहं धम्मं सुत्वान, द्विपदिन्दस्स तादिनो ।
सोण्णपुप्फानि[2] चत्तारि, बुद्धस्स अभिरोपयिं ॥

४२. "सुवण्णच्छदनं आसि, यावता परिसा तदा ।
बुद्धाभा च सुवण्णाभा, आलोको विपुलो अहु ॥

४३. "उदग्गचित्तो सुमनो, वेदजातो कतञ्जली । B. 165
वित्तिसञ्जननो[3] तेसं, दिट्ठधम्मसुखावहो ॥

४४. "आयाचित्वान सम्बुद्धं, वन्दित्वान च सुब्बतं ।
पामोज्जं जनयित्वान, सकं भवनुपागमिं[4] ॥

४५. "भवने[5] उपविट्ठोहं, बुद्धसेट्ठं अनुस्सरिं ।
तेन चित्तप्पसादेन, तुसितं उपपज्जहं ॥

४६. "एकनवुतितो कप्पे, यं पुप्फमभिरोपयिं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं ॥

४७. "सोळसासिंसु राजानो, नेमिसम्मतनामका ।
तेतालीसे इतो कप्पे, चक्कवती महब्बला ॥

४८. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा सुवण्णपुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

१. देसेति—सी० । २. सोवण्णपुप्फानि—स्या० । ३. पीतिसञ्जननो—स्या० ।
४. भवनुपाविसिं—स्या० । ५. भवनं—स्या० ।

६. चितकपूजकत्थेरअपदानं

R. 151 ४९. "वसामि राजायतने, सामच्चो सपरिज्जनो।
परिनिब्बुते भगवति, सिखिनो लोकबन्धुनो॥
५०. "पसन्नचित्तो सुमनो, चितकं अगमासहं।
तूरियं[1] तत्थ वादेत्वा, गन्धमालं समोकिरिं॥
५१. "चितम्हि[2] पूजं कत्वान, वन्दित्वा चितकं अहं।
पसन्नचित्तो सुमनो, सकं भवनुपागमिं॥
५२. "भवने उपविट्ठोहं, चितपूजं[3] अनुस्सरिं।
तेन कम्मेन द्विपदिन्द, लोकजेट्ठ नरासभ॥
५३. "अनुभोत्वान[4] सम्पत्तिं, देवेसु मानुसेसु[5] च।
पत्तोम्हि अचलं ठानं, हित्वा जयपराजयं॥
B. 166 ५४. "एकतिंसे इतो कप्पे, यं पुप्फमभिरोपयिं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, चितपूजायिदं फलं॥
५५. "एकूनतिंसकप्पम्हि, इतो सोळस राजानो[6]।
उग्गता नाम नामेन, चक्कवत्ती महब्बला॥
५६. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा चितकपूजको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

७. बुद्धसञ्ञकत्थेरअपदानं

५७. "यदा विपस्सी लोकग्गो, आयुसङ्खारमोस्सजि।
पथवी सम्पकम्पित्थ, मेदनी जलमेखला॥
५८. "ओततं वित्थतं मय्हं, सुविचित्तवटंसकं[7]।
भवनम्पि पकम्पित्थ, बुद्धस्स आयुसङ्खये॥

---

१. तुरियं—सी०, स्या०। २. चितकम्हि—स्या०। ३. चितकपूजं—सी०, स्या०। ४. अनुभुत्वान–स्या०। ५. मनुजेसु—सी०। ६. राजिनो—सी०, स्या०। ७. सुविचित्तं पपञ्चकं—स्या०।

५९. "तासो मय्हं समुप्पन्नो, भवने सम्पकम्पिते । R. 152
उप्पादो नु किमत्थाय, आलोको विपुलो अहु ॥
६०. "वेस्सवणो[1] इधागम्म, निब्बापेसि महाजनं ।
पाणभूते[2] भयं नत्थि, एकग्गा होथ संवुता[3] ॥
६१. "अहो बुद्धो अहो धम्मो, अहो नो सत्थु सम्पदा ।
यस्मि उप्पज्जमानम्हि, पथवी[4] सम्पकम्पति ॥
६२. "बुद्धानुभावं कित्तेत्वा, कप्पं सग्गम्हि मोदहं ।
अवसेसेसु कप्पेसु, कुसलं चरितं[5] मया ॥
६३. "एकनवुतितो कप्पे, यं सञ्ञमलभिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धसञ्ञायिदं फलं ॥
६४. "इतो चुद्दसकप्पम्हि, राजा आसिं पतापवा । B. 167
समितो नाम नामेन, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
६५. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा बुद्धसञ्ञको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

८. मग्गसञ्ञकत्थेरअपदानं

६६. "पदुमुत्तरबुद्धस्स, सावका वनचारिनो ।
विप्पनट्ठा ब्रहारञ्ञे, अन्धा व अनुसुय्यरे[6] ॥
६७. "अनुस्सरित्वा सम्बुद्धं, पदुमुत्तरनायकं ।
तस्स ते मुनिनो पुत्ता, विप्पनट्ठा महावने ॥
६८. "भवना ओरुहित्वान, अगमिं[7] भिक्खुसन्तिकं[7] ।
तेसं मग्गञ्च आचिक्खिं, भोजनञ्च अदासहं ॥

१. वेसवण्णो—स्या० । २. पाणभूनं—सी० ; पाणभूतं—स्या० । ३. सगारवा—स्या० । ४—पठवी—सी०, स्या० । ५. करितं—सी०, स्या० । ६. अनुसूयरे—सी० । ७-७. अगमं०—सी० ; आगमिं भिक्खुसन्तिके—स्या० ।

६९. "तेन कम्मेन द्विपदिन्द, लोकजेट्ठ नरासभ।
जातिया सत्तवस्सोहं[1], अरहत्तमपापुणि ॥
७०. "सचक्खू[2] नाम नामेन, द्वादस चक्कवत्तिनो।
सत्तरतनसम्पन्ना, पञ्चकप्पसते इतो ॥
R. 153 ७१. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा मग्गसञ्ञको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

९. पच्चुपट्ठानसञ्ञकत्थेरअपदानं

७२. "अत्थदस्सिम्हि सुगते, निब्बुते समनन्तरा।
यक्खयोनिं उपपज्जिं, यसं पत्तो चहं तदा ॥
७३. "दुल्लद्धं वत मे आसि, दुप्पभातं दुरुट्ठितं।
B. 168 यं मे भोगे विज्जमाने, परिनिब्बायि चक्खुमा ॥
७४. "मम सङ्कप्पमञ्ञाय, सागरो नाम सावको।
ममुद्धरितुकामो सो, आगच्छि मम सन्तिकं ॥
७५. "किन्नु सोचसि मा भायि, चर धम्मं सुमेधस।
अनुप्पदिन्ना बुद्धेन, सब्बेसं बीजसम्पदा[3] ॥
७६. "सो चे[4] पूजेय्य सम्बुद्धं, तिट्ठन्तं लोकनायकं।
धातुं सासपमत्तम्पि[5], निब्बुतस्सापि पूजये ॥
७७. "समे चित्तप्पसादम्हि, समं पुञ्ञं महग्गतं।
तस्मा थूपं करित्वान, पूजेहि जिनधातुयो ॥
७८. "सागरस्स वचो सुत्वा, बुद्धथूपं अकासहं।
पञ्चवस्से परिचरिं, मुनिनो थूपमुत्तमं ॥
७९. "तेन कम्मेन द्विपदिन्द, लोकजेट्ठ नरासभ।
सम्पत्तिं अनुभोत्वान, अरहत्तमपापुणिं ॥

१. सत्तवस्सेन—स्या०। २. सचक्खु—स्या०। ३. विजसम्पदा—स्या०।
४. च—सी०, स्या०। ५. सासपमत्तं हि—सी०।

८०. "भूरिपञ्ञा च[1] चत्तारो, सत्तकप्पसते इतो।
सत्तरतनसम्पन्ना, चक्कवत्ती महब्बला॥
८१. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा पच्चुपट्ठानसञ्ञको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

१०. जातिपूजकत्थेरअपदानं

८२. "जायन्तस्स विपस्सिस्स, आलोको विपुलो अहु। R. 154
पथवी च पकम्पित्थ, ससागरा सपब्बता॥
८३. "नेमित्ता च वियाकंसु, बुद्धो लोके भविस्सति।
अग्गो च सब्बसत्तानं, जनतं उद्धरिस्सति॥
८४. "नेमित्तानं सुणित्वान, जातिपूजमकासहं। B. 169
एदिस्सा पूजना नत्थि, यादिसा जातिपूजना॥
८५. "सङ्खरित्वान[2] कुसलं, सकं चित्तं पसादयिं।
जातिपूजं करित्वान, तत्थ कालङ्कतो अहं॥
८६. "यं यं योनुपपज्जामि, देवत्तं अथ मानुसं।
सब्बे सत्ते अभिभोमि, जातिपूजायिदं फलं॥
८७. "धातियो मं उपट्ठन्ति, मम चित्तवसानुगा।
न ता सक्कोन्ति कोपेतुं, जातिपूजायिदं फलं॥
८८. "एकनवुतितो कप्पे, यं पूजमकरिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, जातिपूजायिदं फलं॥
८९. "सुपारिचरिया नाम, चतुत्तिंस जनाधिपा।
इतो ततियकप्पम्हि, चक्कवत्ती महब्बला॥
९०. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा जातिपूजको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

१. व—स्या०। २. संहरित्वान—सी०, स्या०।

तस्सुद्दानं

परिवारसुमङ्गला[1], सरणासनपुप्फिया[2] ।
चितपूजी बुद्धसञ्ञी, मग्गुपट्ठानजातिना ।
गाथायो नवुति वुता, गणितायो विभाविहि ॥

महापरिवारवग्गो द्वादसमो ।

१. परिवारसुमङ्गल्या—स्या० । २. सरणासनपुप्फिका—सी०, स्या० ।

१३. सेरेय्यवग्गो

१. सेरेय्यकत्थेरअपदानं

१. "अज्झायको[1] मन्तधरो, तिण्णं वेदान पारगू । B. 170, R. 155
अब्भोकासे ठितो सन्तो, अद्दसं लोकनायकं ॥
२. "सीहं यथा वनचरं, ब्यग्घराजं व नित्तसं ।
तिधापभिन्नमातङ्गं[2], कुञ्जरं व महेसिनं ॥
३. "सेरेय्यकं गहेत्वान, आकासे उक्खिपिं अहं ।
बुद्धस्स आनुभावेन, परिवारेन्ति सब्बसो[3] ॥
४. "अधिट्ठहि[4] महावीरो, सब्बञ्ञू लोकनायको ।
समन्ता पुप्फच्छदना, ओकिरिंसु नरासभं ॥
५. "ततो सा पुप्फकञ्चुका, अन्तोवण्टा बहिमुखा ।
सत्ताहं छदनं कत्वा, ततो अन्तरधायथ ॥
६. "तञ्च अच्छरियं दिस्वा, अब्भुतं लोमहंसनं ।
बुद्धे चित्तं पसादेसिं, सुगते लोकनायके ॥
७. "तेन चित्तप्पसादेन, सुक्कमूलेन चोदितो ।
कप्पानं सतसहस्सं, दुग्गतिं नुपपज्जहं[5] ॥
८. "पन्नरससहस्सम्हि, कप्पानं पञ्चवीसति[6] ।
वीतमला[7] समाना च, चक्कवत्ती महब्बला ॥
९. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खापि च अट्ठिमे ।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा सेरेय्यको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

१. अज्झायिको—स्या० । २. तिधाप्पभिन्न०—सी० ; तिधप्पभिन्न०—स्या० । ३. सब्बतो—सी० । ४. अधिट्ठासि—सी० । ५. नूपपज्जहं—सी०, स्या० । ६. पञ्चवीसते—सी०, स्या० । ७. वित्तमाला—सी० ; विलामाला—स्या० ।

२. पुप्फथूपियत्थेरअपदानं

B. 171 १०. "हिमवन्तस्साविदूरे, कुक्कुरो[1] नाम[1] पब्बतो।
वेमज्झे तस्स वसति, ब्राह्मणो मन्तपारगू॥

११. "पञ्च सिस्ससहस्सानि, परिवारेन्ति मं सदा।
पुब्बुट्ठायी च ते आसुं, मन्तेसु च विसारदा॥

R. 156 १२. "बुद्धो लोके समुप्पन्नो, तं विजानाथ नो भवं।
असीतिब्यञ्जनानस्स, बात्तिसवरलक्खणा॥

१३. "ब्यामप्पभो जिनवरो, आदिच्चो व विरोचति।
सिस्सानं वचनं सुत्वा, ब्राह्मणो मन्तपारगू॥

१४. "अस्समा अभिनिक्खम्म, दिसं पुच्छति सिस्सके[2]।
यम्हि देसे महावीरो, वसति लोकनायको॥

१५. "ताहं दिसं[3] नमस्सिस्सं, जिनं अप्पटिपुग्गलं।
उदग्गचित्तो सुमनो, पूजेसिं तं तथागतं॥

१६. "एथ सिस्सा गमिस्साम, दक्खिस्साम तथागतं।
वन्दित्वा सत्थुनो पादे, सोस्साम जिनसासनं॥

१७. "एकाहं अभिनिक्खम्म, ब्याधिं[4] पटिलभिं अहं।
ब्याधिना पीळितो सन्तो, सालं वासयितुं[5] गमिं॥

१८. सब्बे सिस्से समानेत्वा, अपुच्छिं ते तथागतं।
कीदिसं लोकनाथस्स, गुणं परमबुद्धिनो॥

१९. "ते मे पुट्ठा वियाकंसु,[6] यथा दस्साविनो तथा।
सक्कच्चं बुद्धसेट्ठं तं, देसेसुं[7] मम सम्मुखा॥

२०. "तेसाहं वचनं सुत्वा, सकं चित्तं पसादयिं।
पुप्फेहि थूपं कत्वान,[8] तत्थ कालङ्कतो अहं॥

१-१. कुक्कुटो नाम—सी०। २. ब्राह्मणो—स्या०। ३. दिस्वा—स्या०। ४. व्याधि—सी०। ५. सालन्तो सयितुं—स्या०। ६. ब्याकरिसु—सी०; व्याकरिंसु—स्या०। ७. दस्सेसुं—सी०, स्या०। ८. करित्वान—स्या०।

२१. "ते मे सरीरं झापेत्वा, अगमुं बुद्धसन्तिकं ।
अञ्जलिं पग्गहेत्वान, सत्थारमभिवादयुं ॥
२२. "पुप्फेहि थूपं कत्वान, सुगतस्स महेसिनो ।
कप्पानं सतसहस्सं, दुग्गतिं नुपपज्जहं ॥
२३. "चत्तालीससहस्सम्हि, कप्पे सोळस खत्तिया । B. 172
नामेनग्गिसमा नाम, चक्कवत्ती महब्बला ॥
२४. "वीसकप्पसहस्सम्हि, राजानो चक्कवत्तिनो ।
घतासनसनामा व,[1] अट्ठत्तिंस महीपती ॥
२५. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा पुप्फथूपियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

३. पायसदायकत्थेरअपदानं

२६. "सुवण्णवण्णो[2] सम्बुद्धो, बात्तिंसवरलक्खणो । R. 157
पवना अभिनिक्खन्तो, भिक्खुसङ्घपुरक्खतो[2] ॥
२७. "महच्चा[3] कंसपातिया, वड्ढेत्वा पायसं[4] अहं ।
आहुतिं यिट्ठुकामो सो, उपनेसिं[5] बलिं[5] अहं ॥
२८. "भगवा तम्हि समये, लोकजेट्ठो नरासभो ।
चङ्कमं सुसमारूळ्हो, अम्बरे अनिलायने ॥
२९. "तञ्च अच्छरियं दिस्वा, अब्भुतं लोमहंसनं ।
ठपयित्वा कंसपातिं,[6] विपस्सिं अभिवादयिं ॥
३०. "तुवं देवोसि[7] सब्बञ्ञू, सदेवे[8] सहमानुसे[8] ।
अनुकम्पं उपादाय, पटिगण्ह महामुनि ॥

१. घटासनसमानाम—स्या० । २-२. सुवण्णवण्णं…पे०…पुरक्खतं—एवं दुतियन्तवसेन सी०, स्या०, पोत्थकेसु दिस्सन्ति । ३. महत्या—स्या० । ४. पायासं—स्या० । ५-५. अग्गिं संबलिं—स्या० । ६. कंसपातिं—स्या० । ७. बुद्धोसि—स्या० । ८-८. सदेवके समानुसे—स्या० ।

३१. "पटिग्गहेसि भगवा, सब्बञ्ञू लोकनायको।
मम सङ्कप्पमञ्ञाय, सत्था लोके महामुनि[१]॥
३२. "एकनवुतितो कप्पे, यं दानमददिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, पायसस्स[२] इदं फलं॥
B. 173 ३३. "एकतालीसितो कप्पे, बुद्धो नामासि खत्तियो।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो॥
३४. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा पायसदायको[३] थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

४. गन्धोदकियत्थेरअपदानं

३५. "निसज्ज पासादवरे, विपस्सिं अद्दसं जिनं।
ककुधं विलसन्तं व, सब्बञ्ञुं[४] तमनासकं[४]॥
३६. "पासादस्साविदूरे च, गच्छति लोकनायको[५]।
पभा निद्धावते तस्स, यथा[६] च सतरंसिनो[६]॥
३७. "गन्धोदकञ्च पग्गय्ह, बुद्धसेट्ठं समोकिरिं।
R. 158 तेन चित्तप्पसादेन, तत्थ कालङ्कतो अहं॥
३८. "एकनवुतितो कप्पे, यं गन्धोदकमाकिरिं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं॥
३९. "एकत्तिंसे इतो कप्पे, सुगन्धो नाम खत्तियो।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो॥
४०. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा गन्धोदकियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति॥

---

१. अनुत्तरो—स्या०। २. पायासस्स—सी०, स्या०। ३. पायासदायको—स्या०। ४-४. सब्बञ्ञुत्तमनायकं—स्या०। ५. लोकनायके—सी०। ६-६. सतरंसिम्हि निब्बुते—स्या०।

५. सम्मुखाथविकत्थेरअपदानं

४१. "जायमाने विपस्सिम्हि, निमित्तं ब्याकरिं अहं।
निब्बापयिं च[1] जनतं, बुद्धो लोके भविस्सति॥
४२. 'यस्मिञ्च जायमानस्मिं, दससहस्सि कम्पति[2]। B. 174
सो दानि भगवा सत्था, धम्मं देसेति चक्खुमा॥
४३. 'यस्मिञ्च जायमानस्मिं, आलोको विपुलो अहु।
सो दानि भगवा सत्था, धम्मं देसेति चक्खुमा॥
४४. 'यस्मिञ्च जायमानस्मिं, सरितायो न सन्दयुं[3]।
सो दानि भगवा सत्था, धम्मं देसेति चक्खुमा॥
४५. 'यस्मिञ्च जायमानस्मिं, अवीचग्गि न पज्जलि।
सो दानि भगवा सत्था, धम्मं देसेति चक्खुमा॥
४६. 'यस्मिञ्च जायमानस्मिं, पक्खिसंघो न संचरि।
सो दानि भगवा सत्था, धम्मं देसेति चक्खुमा॥
४७. 'यस्मिञ्च जायमानस्मिं, वातक्खन्धो न वायति।
सो दानि भगवा सत्था, धम्मं देसेति चक्खुमा॥
४८. 'यस्मिञ्च जायमानस्मिं, सब्बरतनानि जोतयुं[4]।
सो दानि भगवा सत्था, धम्मं देसेति चक्खुमा॥
४९. 'यस्मिञ्च जायमानस्मिं, सत्तासुं पदविक्कमा।
सो दानि भगवा सत्था, धम्मं देसेति चक्खुमा॥
५०. 'जातमत्तो च[5] सम्बुद्धो, दिसा सब्बा विलोकयि। R. 159
वाचासभिमुदीरेसि, एसा बुद्धान धम्मता'॥
५१. "संवेजयित्वा जनतं, थवित्वा लोकनायकं।
सम्बुद्धं अभिवादेत्वा[6], पक्कामिं पाचिनामुखो॥
५२. "एकनवुतितो कप्पे, यं बुद्धमभिथोमयिं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, थोमनाय इदं फलं॥

---

१. निब्बापयं च—सी०, स्या०। २. पकम्पति—सी०, स्या०।
३. सन्दिमुं—सी०, स्या०। ४. जोतिमुं—सी०, स्या०। ५. व—स्या०।
६. अभिवादित्वा—स्या०।

B. 175

५३. "इतो नवुतिकप्पम्हि, सम्मुखाथविकव्हयो ।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
५४. "पथवीदुन्दुभि[1] नाम,[1] एकूननवुतिम्हितो ।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
५५. "अट्ठासीतिम्हितो कप्पे, ओभासो नाम खत्तियो ।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
५६. "सत्तासीतिम्हितो कप्पे, सरितच्छेदनव्हयो ।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
५७. "अग्गिनिब्बापनो नाम, कप्पानं छळसीतिया ।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
५८. "गतिपच्छेदनो नाम, कप्पानं पञ्चसीतिया ।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
५९. "राजा वातसमो नाम, कप्पानं चुल्लसीतिया ।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
६०. "रतनपज्जलो नाम, कप्पानं तेअसीतिया ।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
६१. "पदविक्कमनो नाम, कप्पानं द्वेअसीतिया ।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
६२. "राजा विलोकनो नाम, कप्पानं एकसीतिया ।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
६३. "गिरसारोति[2] नामेन, कप्पेसीतिम्हि खत्तियो ।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
६४. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा सम्मुखाथविको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

१-१. पठवीदुन्दुभि नाम—स्या० । २. गिरिसारोति—सी०, स्या० ।

६. कुसुमासनियत्थेरअपदानं

६५. "नगरे धञ्ञवतिया, अहोसिं ब्राह्मणो तदा । R. 160
लक्खणे इतिहासे च, सनिघण्डुसकेटुभे ॥
६६. "पदको[1] वेय्याकरणो[1], निमितकोविदो[2] अहं । B. 176
मन्ते च सिस्से वाचेसिं, तिण्णं वेदान पारगू ॥
६७. "पञ्च उप्पलहत्थानि, पिट्ठियं[3] ठपितानि मे ।
आहुतिं यिट्ठुकामोहं, पितुमातुसमागमे ॥
६८. "तदा विपस्सी भगवा, भिक्खुसङ्घपुरक्खतो ।
ओभासेन्तो दिसा सब्बा, आगच्छति नरासभो ॥
६९. "आसनं पञ्ञपेत्वान, निमन्तेत्वा[4] महामुनिं ।
सन्थरित्वान तं पुप्फं, अभिनेसिं[5] सकं घरं ॥
७०. "यं मे अत्थि सके गेहे, आमिसं पच्चुपट्ठितं ।
ताहं बुद्धस्स पादासिं, पसन्नो सेहि पाणिभि ॥
७१. "भुत्ताविं[6] कालमञ्ञाय, पुप्फहत्थमदासहं[7] ।
अनुमोदित्वान सब्बञ्ञू, पक्कामि उत्तरामुखो ॥
७२. "एकनवुतितो कप्पे, यं पुप्फमददिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, पुप्फदानस्सिदं फलं ॥
७३. "अनन्तरं[8] इतो कप्पे, राजाहुं[9] वरदस्सनो ।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
७४. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा कुसुमासनियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

१-१. पदके वेय्याकरणे—सी० । २. निमित्ते कोविदो—सी०, स्या० । ३. पीठियं—सी० । ४. निमन्तित्वा—स्या० । ५. अनिनेसिं—सी०, स्या० । ६. भुत्तावी—स्या० । ७. एकं हत्थं अदासहं—स्या० । ८. अनन्तरा—सी०, स्या० । ९. राजाहु—स्या० ।

७. फलदायकत्थेरअपदानं

७५. "अज्झायको मन्तधरो, तिण्णं वेदान पारगू।
हिमवन्तस्साविदूरे, वसामि अस्समे अहं॥
७६. "अग्गिहुत्तञ्च मे अत्थि, पुण्डरीकफलानि च।
पुटके निक्खिपित्वान, दुमग्गे लग्गितं मया॥
B. 177, R. 161 ७७. "पदुमुत्तरो लोकविदू, आहुतीनं पटिग्गहो।
ममुद्धरितुकामो सो, भिक्खन्तो ममुपागमि॥
७८. "पसन्नचित्तो सुमनो, फलं बुद्धस्सदासहं।
वित्तिसञ्जननो मय्हं, दिट्ठधम्मसुखावहो॥
७९. "सुवण्णवण्णो सम्बुद्धो, आहुतीनं पटिग्गहो।
अन्तलिक्खे ठितो सत्था, इमं गाथं अभासथ॥
८०. 'इमिना फलदानेन, चेतनापणिधीहि च।
कप्पानं सतसहस्सं, दुग्गतिं नुपपज्जसि'[1]॥
८१. "तेनेव सुक्कमूलेन, अनुभोत्वान सम्पदा।
पत्तोम्हि अचलं ठानं, हित्वा जयपराजयं॥
८२. "इतो सत्तसते कप्पे, राजा आसिं सुमङ्गलो।
सत्तरतनसम्पन्नो चक्कवत्ती महब्बलो॥
८३. "पटिसम्भिदा चतस्सो ... पे० ... कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा फलदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

८. ञाणसञ्ञिकत्थेरअपदानं[2]

८४. "पब्बते हिमवन्तम्हि, वसामि पब्बतन्तरे।
पुलिनं सोभनं दिस्वा, बुद्धसेट्ठं अनुस्सरिं॥
८५. "ञाणे उपनिधा नत्थि, सङ्खारं[3] नत्थि सत्थुनो।
सब्बधम्मं अभिञ्ञाय, ञाणेन अधिमुच्चति॥

१. नूपगच्छति—सी०; नूपपज्जति—स्या०। २. ञाणसञ्ञकत्थेरापदानं—सी०, स्या०।
३. सङ्गामं—सी०, स्या०।

८६. "नमो ते पुरिसाजञ्ञ, नमो ते पुरिसुत्तम।
ञाणेन ते समो नत्थि, यावता ञाणमुत्तमं॥
८७. "ञाणे चित्तं पसादेत्वा, कप्पं सग्गम्हि मोदहं।
अवसेसेसु कप्पेसु, कुसलं चरितं[1] मया॥
८८. "एकनवुतितो कप्पे, यं सञ्ञमलभिं तदा। B.178
दुग्गतिं नाभिजानामि, ञाणसञ्ञायिदं फलं॥
८९. "इतो सत्ततिकप्पम्हि[2], एको पुलिनपुप्फियो।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो॥
९०. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं"॥ R.162

इत्थं सुदं आयस्मा ञाणसञ्ञिको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

९. गण्ठिपुप्फियत्थेरअपदानं[3]

९१. "सुवण्णवण्णो सम्बुद्धो[4], विपस्सी दक्खिणारहो।
पुरक्खतो सावकेहि, आरामा अभिनिक्खमि॥
९२. "दिस्वानहं बुद्धसेट्ठं, सब्बञ्ञुं[5] तमनासकं[5]।
पसन्नचित्तो सुमनो, गण्ठिपुप्फं[6] अपूजयिं॥
९३. "तेन चित्तप्पसादेन, द्विपदिन्दस्स तादिनो।
हट्ठो हट्ठेन चित्तेन, पुन वन्दिं तथागतं॥
९४. "एकनवुतितो कप्पे, यं पुप्फमभिरोपयिं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं॥

---

१. करितं—सी०, स्या०। २. तेसत्ततिकप्पे—सी०, स्या०। ३. नवमं गन्धपुप्फियत्थेरापदानं—स्या०। ४. भगवा—स्या०। ५-५. सब्बञ्ञुतं अनासवं—स्या०। ६. गतमग्गं—स्या०।

९५. "एकतालीसितो कप्पे, चरणो[1] नाम खत्तियो।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो॥
९६. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा गण्ठिपुप्फियो[2] थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

१०. पदुमपूजकत्थेरअपदानं

B. 179 ९७. "हिमवन्तस्साविदूरे, गोतमो नाम पब्बतो।
नानारुक्खेहि सञ्छन्नो, महाभूतगणालयो॥
९८. "वेमज्झम्हि च तस्सासि, अस्समो अभिनिम्मितो।
पुरक्खतो ससिस्सेहि, वसामि अस्समे अहं॥
R. 163 ९९. "आयन्तु मे सिस्सगणा, पदुमं आहरन्तु मे।
बुद्धपूजं करिस्सामि, द्विपदिन्दस्स तादिनो॥
१००. "एवन्ति ते पटिस्सुत्वा, पदुमं आहरिंसु मे।
तथा निमित्तं कत्वाहं, बुद्धस्स अभिरोपयिं॥
१०१. "सिस्से तदा समानेत्वा, साधुकं अनुसासहं।
मा खो तुम्हे पमज्जित्थ, अप्पमादो सुखावहो॥
१०२. "एवं समनुसासित्वा, ते[3] सिस्से वचनक्खमे।
अप्पमादगुणे युत्तो, तदा कालङ्कतो अहं॥
१०३. "एकनवुतितो कप्पे, यं पुप्फमभिरोपयिं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं॥
१०४. "एकपञ्ञासकप्पम्हि, राजा आसिं जलुत्तमो।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो॥
१०५. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा पदुमपूजको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

१. वरुणो—स्या०। २. गन्धपुप्फियो—स्या०। ३. स—स्या०।

तस्सुद्दानं

सेरेय्यको पुप्फथूपि, पायसो[1] गन्धथोमको[1] ।
आसनि फलसञ्ञी च, गण्ठिपदुमपुप्फियो ।
पञ्चुत्तरसता गाथा, गणिता[2] अत्थदस्सिभि ॥

सेरेय्यवग्गो तेरसमो ।

१-१. पायासोदकि थोमको—सी०, स्या० । २. भणिता—सी० ।

१४. सोभितवग्गो

१. सोभितत्थेरअपदानं

B. 180 १. "पदुमुत्तरो नाम जिनो, लोकजेट्ठो नरासभो।
महतो जनकायस्स, देसेति अमतं पदं॥

२. "तस्साहं वचनं सुत्वा, वाचासभिमुदीरितं।
अञ्जलिं पग्गहेत्वान, एकग्गो आसहं तदा॥

R. 164 ३. "यथा समुद्दो उदधीनमग्गो,
नेरू नगानं[1] पवरो सिलुच्चयो।
तथेव ये चित्तवसेन वत्तरे,
न बुद्धञाणस्स कलं उपेन्ति ते॥

४. "धम्मविधिं[2] ठपेत्वान, बुद्धो कारुणिको इसि।
भिक्खुसङ्घे निसीदित्वा, इमा गाथा अभासथ॥

५. 'यो सो ञाणं पकित्तेसि, बुद्धम्हि लोकनायके।
कप्पानं सतसहस्सं, दुग्गतिं न[3] गमिस्सति[3]॥

६. 'किलेसे झापयित्वान, एकग्गो सुसमाहितो।
सोभितो नाम नामेन, हेस्सति सत्थु सावको'॥

७. "पञ्ञासे कप्पसहस्से, सत्तेवासुं यसुग्गता[4]।
सत्तरतनसम्पन्ना, चक्कवत्ती महब्बला॥

८. "किलेसा झापिता मय्हं, भवा सब्बे समूहता।
तिस्सो विज्जा अनुप्पत्ता, कतं बुद्धस्स सासनं॥

---

१. मेरुनागानं—स्या०। २. धम्मेविधिं—सी०। ३-३. सो न गच्छति—स्या०। ४. समुग्गता—स्या०।

९. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खापि च अट्ठिमे।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा सोभितो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

२. सुदस्सनत्थेरअपदानं

१०. "विनता[1] नदिया[1] तीरे, पिलक्खु[2] फलितो[3] अहु। B. 181
ताहं रुक्खं गवेसन्तो, अद्दसं लोकनायकं॥
११. "केतकं पुप्फितं दिस्वा, वण्टे छेत्वानहं तदा।
बुद्धस्स अभिरोपेसिं, सिखिनो लोकबन्धुनो॥
१२. "येन ञाणेन पत्तोसि, अच्चुतं अमतं पदं।
तं ञाणं अभिपूजेमि[4], बुद्धसेट्ठ महामुनि॥
१३. "ञाणम्हि पूजं कत्वान, पिलक्खुमद्दसं अहं।
पटिलद्धोम्हि तं पञ्ञं[5], ञाणपूजायिदं फलं॥
१४. "एकत्तिंसे[6] इतो कप्पे, यं पुप्फमभिरोपयिं। R. 165
दुग्गतिं नाभिजानामि, ञाणपूजायिदं फलं॥
१५. "इतो तेरसकप्पम्हि, द्वादसासुं फलुग्गता[7]।
सत्तरतनसम्पन्ना, चक्कवत्ती महप्फला[8]॥
१६. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा सुदस्सनो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

१-१. वित्थताय नदिया—स्या०। २. पिलक्खो—सी०; मिलक्खु—स्या०। ३. फलिनो—स्या०। ४. ०पूजेसि—स्या०। ५. तं सञ्ञं—स्या०। ६. एकतिंसे—सी०, स्या०। ७. बलुग्गता—स्या०। ८. महब्बला—स्या०।

३. चन्दनपूजनकत्थेरअपदानं

१७. "चन्दभागानदीतीरे, अहोसिं किन्नरो तदा।
पुप्फभक्खो चहं आसिं, पुप्फानिवसनो[1] तथा[1] ॥

१८. "अत्थदस्सी तु भगवा, लोकजेट्ठो नरासभो।
विपिनग्गेन[2] निय्यासि, हंसराजा व अम्बरे ॥

१९. "नमो ते पुरिसाजञ्ञ, चित्तं ते सुविसोधितं।
पसन्नमुखवण्णोसि, विप्पसन्नमुखिन्द्रियो ॥

B. 182 २०. "ओरोहित्वान आकासा, भूरिपञ्ञो सुमेधसो।
संघाटिं पत्थरित्वान, पल्लङ्केन उपाविसि ॥

२१. "विलीनं चन्दनादाय, अगमासिं जिनन्तिकं[3]।
पसन्नचित्तो सुमनो, बुद्धस्स अभिरोपयिं ॥

२२. "अभिवादेत्वान सम्बुद्धं, लोकजेट्ठं नरासभं।
पामोज्जं जनयित्वान, पक्कामिं उत्तरामुखो ॥

२३. "अट्ठारसे कप्पसते, चन्दनं यं अपूजयिं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं ॥

२४. "चतुद्दसे कप्पसते, इतो आसिंसु ते तयो।
रोहणी[4] नाम[4] नामेन, चक्कवत्ती महब्बला ॥

२५. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा चन्दनपूजनको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

अट्ठमभाणवारं।

१-१. पुप्फानं वसनो अहं—स्या०। २. पवनग्गेन—स्या०। ३. जिनन्तिके—स्या०। ४-४. रोहिता नाम—सी०; रोहिणि नाम—स्या०।

४. पुप्फच्छदनियत्थेरअपदानं

२६. “सुनन्दो नाम नामेन, ब्राह्मणो मन्तपारगू । R 166
अज्झायको याचयोगो[1], वाजपेय्यं अयाजयि ॥
२७. “पदुमुत्तरो लोकविदू, अग्गो कारुणिको इसि ।
जनतं अनुकम्पन्तो, अम्बरे चङ्कमी तदा ॥
२८. “चङ्कमित्वान सम्बुद्धो, सब्बञ्ञू लोकनायको ।
मेत्ताय अफरि सत्ते, अप्पमाणे[2] निरूपधि[3] ॥
२९. “वण्टे छेत्वान[4] पुप्फानि, ब्राह्मणो मन्तपारगू ।
सब्बे सिस्से समानेत्वा, आकासे उक्खिपापयि ॥
३०. “यावता नगरं आसि, पुप्फानं छदनं तदा । B. 183
बुद्धस्स आनुभावेन, सत्ताहं न विगच्छथ ॥
३१. “तेनेव सुक्कमूलेन, अनुभोत्वान सम्पदा ।
सब्बासवे परिञ्ञाय, तिण्णो लोके विसत्तिकं ॥
३२. “एकारसे[5] कप्पसते, पञ्चतिंसासु खत्तिया ।
अम्बरंससनामा ते, चक्कवत्ती महब्बला ॥
३३. “पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं”॥

इत्थं सुदं आयस्मा पुप्फच्छदनियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

५. रहोसञ्ञकत्थेरअपदानं

३४. “हिमवन्तस्साविदूरे, वसभो नाम पब्बतो ।
तस्मिं पब्बतपादम्हि, अस्समो आसि मापितो ॥
३५. “तीणि सिस्ससहस्सानि, वाचेसिं ब्राह्मणो[6] तदा ।
संहरित्वान[7] ते सिस्से, एकमन्तं उपाविसिं ॥

१. याजयोगो––सी० । २. अप्पमाणं––सी०, स्या० । ३. निरूपधि––स्या० । ४. छित्वान––स्या० । ५. एकादसे––सी० । ६. ब्राह्मणे––सी० । ७. संसावित्वान––स्या० ।

R. 167 ३६. "एकमन्तं निसीदित्वा, ब्राह्मणो मन्तपारगू।
बुद्धवेदं[1] गवेसन्तो, ञाणे चित्तं पसादयिं॥

३७. "तत्थ चित्तं पसादेत्वा, निसीदिं[2] पण्णसन्थरे।
पल्लङ्कं आभुजित्वान, तत्थ कालङ्कतो अहं॥

३८. "एकत्तिंसे इतो कप्पे, यं सञ्ञमलभिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, ञाणसञ्ञायिदं फलं॥

३९. "सत्तवीसति[3] कप्पम्हि, राजा सिरिधरो[4] अहु[5]।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो॥

B. 184 ४०. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा रहोसञ्ञको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

६. चम्पकपुप्फियत्थेरअपदानं

४१. "कणिकारं व जोतन्तं, निसिन्नं पब्बतन्तरे।
ओभासेन्तं दिसा सब्बा, ओसधिं विय तारकं॥

४२. "तयो माणवका आसुं, सके सिप्पे सुसिक्खिता।
खारिभारं गहेत्वान, अन्वेन्ति मम पच्छतो॥

४३. "पुटके सत्त पुप्फानि, निक्खित्तानि तपस्सिना।
गहेत्वा तानि ञाणम्हि, वेस्सभुस्साभिरोपयिं॥

४४. "एकत्तिंसे इतो कप्पे, यं पुप्फमभिरोपयिं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, ञाणपूजायिदं फलं॥

---

१. बुद्धवेसं—स्या०। २. निसीदि—स्या०। ३. सत्तवीसम्हि—स्या०। ४. सिरीधरो—स्या०। ५. अहुं—सी०।

४५. "एकूनतिंसकप्पम्हि, विपुलाभसनामको ।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
४६. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा चम्पकपुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

७. अत्थसन्दस्सकत्थेरअपदानं

४७. "विसालमाळे आसीनो,[2] अद्दसं लोकनायकं । R. 168
खीणासवं बलप्पत्तं, भिक्खुसङ्घपुरक्खतं ॥
४८. "सतसहस्सा तेविज्जा, छळभिञ्ञा महिद्धिका । B. 185
परिवारेन्ति सम्बुद्धं, को दिस्वा नप्पसीदति ॥
४९. "ञाणे उपनिधा यस्स, न विज्जति सदेवके ।
अनन्तञाणं सम्बुद्धं, को दिस्वा नप्पसीदति ॥
५०. "धम्मकायञ्च दीपेन्तं,[3] केवलं रतनाकरं ।
विकप्पेतुं[4] न सक्कोन्ति, को दिस्वा नप्पसीदति ॥
५१. "इमाहि तीहि गाथाहि, नारदोव्हयवच्छलो[5] ।
पदुमुत्तरं थवित्वान, सम्बुद्धं अपराजितं ॥
५२. "तेन चित्तप्पसादेन, बुद्धसन्थवनेन च ।
कप्पानं सतसहस्सं, दुग्गतिं, नुपपज्जहं ॥
५३. "इतो तिंसकप्पसते, सुमित्तो नाम खत्तियो ।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
५४. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा अत्थसन्दस्सको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

१. विहताभा०—स्या० । २. आसिन्नो—स्या० । ३. दीपेन्ति—स्या० ।
४. विकोपेतुं—सी० स्या० । ५. सरगच्छियो—सी०; पुरगच्छिसो—स्या० ।

८. एकपसादनियत्थेरअपदानं[१]

५५. "नारदो[२] इति मे नामं,[२] केसवो इति मं विदू ।
कुसलाकुसलं एसं, अगमं बुद्धसन्तिकं ॥

५६. "मेत्तचित्तो कारुणिको, अत्थदस्सी महामुनि ।
अस्सासयन्तो सत्ते सो, धम्मं देसेति चक्खुमा ॥

५७. "सकं चित्तं पसादेत्वा, सिरे कत्वान अञ्जलिं ।
सत्थारं अभिवादेत्वा, पक्कामिं[३] पाचिनामुखो ॥

B. 186, R. 169 ५८. "सत्तरसे कप्पसते, राजा आसि महीपति ।
अमित्ततापनो[४] नाम, चक्कवत्ती महब्बलो ॥

५९. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा एकपसादनियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

९. सालपुप्फदायकत्थेरअपदानं[५]

६०. "मिगराजा तदा आसिं, अभिजातो सुकेसरी ।
गिरिदुग्गं गवेसन्तो, अद्दसं लोकनायकं ॥

६१. "अयं नु खो महावीरो, निब्बापेति महाजनं ।
यंनूनाहं[६] उपासेय्यं, देवदेवं नरासभं ॥

६२. "साखं सालस्स भञ्जित्वा, सकोसं[७] पुप्फमाहरिं ।
उपगन्त्वान सम्बुद्धं, अदासिं पुप्फमुत्तमं ॥

६३. "एकनवुतितो कप्पे, यं पुप्फमभिरोपयिं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, पुप्फदानस्सिदं फलं ॥

---

१. एकरंसीनयत्थेर०—स्या० । २-२. नारदो इति नामेन—स्या० । ३. पक्कामि—स्या० । ४. अमित्ततपनो—स्या० । ५. सालदायकत्थेरापदानं—स्या० । ६. यन्नूनिमं—स्या० । ७. सकेटं—सी०; सकोटं—स्या० ।

६४. "इतो च नवमे कप्पे, विरोचनसनामका।
तयो आसिंसु राजानो, चक्कवत्ती महब्बला॥

६५. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा सालपुप्फदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

१०. पियालफलदायकत्थेरअपदानं[1]

६६. "पारावतो[2] तदा आसिं, परं अनुपरोधको। B. 187
पब्भारे सेय्यं कप्पेमि, अविदूरे सिखिसत्थुनो॥

६७. "सायं पातञ्च पस्सामि, बुद्धं लोकग्गनायकं।
देय्यधम्मो च मे नत्थि, द्विपदिन्दस्स तादिनो॥

६८. "पियालफलमादाय, अगमं बुद्धसन्तिकं। R. 170
पटिग्गहेसि भगवा, लोकजेट्ठो नरासभो॥

६९. "ततो परं उपादाय, परिचारिं[3] विनायकं।
तेन चित्तप्पसादेन, तत्थ कालङ्कतो अहं॥

७०. "एकत्तिंसे इतो कप्पे, यं फलं अददिं अहं[4]।
दुग्गतिं नाभिजानामि, फलदानस्सिदं फलं॥

७१. "इतो पन्नरसे कप्पे, तयो आसुं पियालिनो[5]।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बला॥

७२. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा पियालफलदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

१. फलदायकत्थेर०—स्या०। २. परोधको—स्या०। ३. पवारितं—स्या०।
४. तदा—सी०। ५. आसिंसु मालभि—स्या०।

तस्सुद्दानं

सोभितसुदस्सनो च, चन्दनो पुप्फछदनो।
रहो चम्पकपुप्फी च, अत्थसन्दस्सकेन च॥
एकपसादी[1] सालददो, दसमो फलदायको।
गाथायो सत्तति द्वे च, गणितायो विभाविभि[2]॥

सोभितवग्गो चुद्दसमो।

१. एकरंसि—स्या०। २. विभाविहीति—स्या०।

१५. छत्तवग्गो

१. अतिछत्तियत्थेरअपदानं

१. "परिनिब्बुते भगवति, अत्थदस्सीनरुत्तमे । B. 188
छत्तातिछत्तं[1] कारेत्वा, थूपम्हि अभिरोपयिं ॥
२. "कालेन कालमागन्त्वा, नमस्सिं लोकनायकं[2] ।
पुप्फच्छदनं कत्वान, छत्तम्हि अभिरोपयिं ॥
३. "सत्तरसे कप्पसते, देवरज्जमकारयिं ।
मनुस्सत्तं न गच्छामि, थूपपूजायिदं फलं ॥
४. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा अतिछत्तियो[3] थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

२. थम्भारोपकत्थेरअपदानं

५. "निब्बुते लोकनाथम्हि, धम्मदस्सीनरासभे ।
आरोपेसिं धजत्थम्भं, बुद्धसेट्ठस्स चेतिये ॥ R. 171
६. "निस्सेणिं मापयित्वान, थूपसेट्ठं समारुहिं[4] ।
जातिपुप्फं गहेत्वान, थूपम्हि अभिरोपयिं ॥
७. "अहो बुद्धो अहो धम्मो, अहो नो सत्थु सम्पदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, थूपपूजायिदं फलं ॥

१. छत्ताधिछत्तं--सी० । २. सत्थु चेतियं--सी० । ३. अधिछत्तियो--सी० स्या० ।
४. समारुहं—स्या० ।

८. "चतुन्नवुतितो कप्पे, थूपसीखसनामका[१] ।
सोळसासिंसु राजानो, चक्कवत्ती महब्बला ॥
B. 189 ९. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा थम्भारोपको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

३. वेदिकारकत्थेरअपदानं

१०. "निब्बुते लोकनाथम्हि, पियदस्सीनरुत्तमे ।
पसन्नचित्तो सुमनो, मुत्तावेदिमकासहं[२] ॥
११. "मणीहि परिवारेत्वा, अकासिं[३] वेदिमुत्तमं[३] ।
वेदिकाय महं कत्वा, तत्थ कालङ्कतो अहं ॥
१२. "यं यं योनुपपज्जामि, देवत्तं अथ मानुसं ।
मणी धारेन्ति आकासे, पुञ्ञकम्मस्सिदं फलं ॥
१३. "सोळसितो कप्पसते, मणिप्पभासनामका ।
छत्तिंसासिंसु[४] राजानो, चक्कवत्ती महब्बला ॥
१४. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा वेदिकारको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

४. सपरिवारियत्थेरअपदानं

R. 172 १५. "पदुमुत्तरो नाम जिनो, लोकजेट्ठो नरासभो ।
जलित्वा अग्गिक्खन्धो व, सम्बुद्धो परिनिब्बुतो ॥
१६. "निब्बुते च महावीरे, थूपो वित्थारिको अहु ।
दूरतो व[५] उपट्ठेन्ति, धातुगेहवरुत्तमे ॥

१. थूपसिखरनामका—सी०; थूपसिख सनामका—स्या० । २. बुद्धवेदिमकासहं—स्या० । ३-३. अकासिमहमुत्तमं—स्या० । ४. वात्तिसासिंसु—सी०, स्या० । ५. अहोरत्तं—सी०; धूपदत्तं—स्या० ।

१७. "पसन्नचित्तो सुमनो, अकं चन्दनवेदिकं ।
दिस्सति[1] थूपक्खन्धो च[1], थूपानुच्छविको[2] तदा ॥
१८. "भवे निब्बत्तमानम्हि, देवत्ते अथ मानुसे । B. 190
ओमत्तं मे न पस्सामि, पुब्बकम्मस्सिदं फलं ॥
१९. "पञ्चदसकप्पसते, इतो अट्ठ जना अहुं ।
सब्बे समत्तनामा ते, चक्कवत्ती महब्बला ॥
२०. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा सपरिवारियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

५. उमापुप्फियत्थेरअपदानं

२१. "निब्बुते लोकमहिते[3], आहुतीनं पटिग्गहे ।
सिद्धत्थम्हि भगवति, महाथूपमहो अहु ॥
२२. "महे पवत्तमानम्हि, सिद्धत्थस्स महेसिनो ।
उमापुप्फं गहेत्वान, थूपम्हि अभिरोपयिं ॥
२३. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं पुप्फमभिरोपयिं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, थूपपूजायिदं[4] फलं ॥
२४. "इतो च नवमे कप्पे, सोमदेवसनामका ।
पञ्चासीतिसु राजानो, चक्कवत्ती महब्बला ॥
२५. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा उमापुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

१-१. दीयति धूमक्खन्धो च—सी० ; दीयनि धूपगन्धो च—स्या० । २. थूपानुच्छविकं—स्या० । ३. लोकनाथम्हि—सी० । ४. पुप्फपूजायिदं—स्या० ।

६. अनुलेपदायकत्थेरअपदानं[1]

R. 173 २६. "अनोमदस्सीमुनिनो[2], बोधिवेदिमकासहं ।
सुधाय पिण्डं दत्वान, पाणिकम्मं[3] अकासहं ॥
B. 191 २७. "दिस्वा तं सुकतं कम्मं, अनोमदस्सी नरुत्तमो ।
भिक्खुसङ्घे ठितो सत्था, इमं[4] गाथं[4] अभासथ ॥
२८. 'इमिना सुधकम्मेन, चेतनापणिधीहि च ।
सम्पत्तिं अनुभोत्वान, दुक्खस्सन्तं करिस्सति' ॥
२९. "पसन्नमुखवण्णोम्हि, एकग्गो सुसमाहितो ।
धारेमि अन्तिमं देहं, सम्मासम्बुद्धसासने ॥
३०. "इतो कप्पसते आसिं, परिपुण्णे[5] अनूनके[5] ।
राजा सब्बघनो[6] नाम, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
३१. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा अनुलेपदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

७. मग्गदायकत्थेरअपदानं

३२. "उत्तरित्वान नदिकं, वनं गच्छति चक्खुमा ।
तमद्दसासिं सम्बुद्धं, सिद्धत्थं वरलक्खणं ॥
३३. "कुदालपिटकमादाय[7], समं कत्वान तं पथं ।
सत्थारं अभिवादेत्वा, सकं चित्तं पसादयिं ॥
३४. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं कम्ममकरिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, मग्गदानस्सिदं फलं ॥

---

१. अनुलोभदायकत्थेर०—स्या० । २. अनोमदस्सिस्स०—स्या० । ३. फातिकम्म—सी० । ४-४. इमा गाथा—सी० । ५-५. परिपुण्णो अनूनको—स्या० । ६. सम्पस्सनो—स्या० । ७. कुद्दाल०—सी०, स्या० ।

३५. "सत्तपञ्ञासकप्पम्हि, एको आसिं जनाधिपो ।
नामेन सुप्पबुद्धो ति, नायको सो नरिस्सरो ॥
३६. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा मग्गदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

८. फलकदायकत्थेरअपदानं

३७. "यानकारो पुरे आसिं, दारुकम्मे सुसिक्खितो । B. 102 R. 174,
चन्दनं[1] फलकं कत्वा, अदासि लोकबन्धुनो ॥
३८. "पभासति इदं ब्यम्हं, सुवण्णस्स सुनिम्मितं ।
हत्थियानं अस्सयानं दिब्बयानं उपट्ठितं ॥
३९. "पासादा सिविका चेव, निब्बत्तन्ति यदिच्छकं ।
अक्खुब्भं[2] रतनं मय्हं, फलकस्स इदं फलं ॥
४०. "एकनवुतितो कप्पे, फलकं यमहं ददिं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, फलकस्स इदं फलं ॥
४१. "सत्तपञ्ञासकप्पम्हि, चतुरो निम्मिताव्हया[3] ।
सत्तरतनसम्पन्ना, चक्कवत्ती महब्बला ॥
४२. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा फलदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

१. चन्दनेन—स्या० । २. अक्खोभं—सी० ; अक्खुम्भं—स्या० । ३. निम्मितव्हया—सी० ; भवनिम्मिता—स्या० ।

९. वटंसकियत्थेरअपदानं[1]

४३. "सुमेधो नाम नामेन, सयम्भू अपराजितो।
विवेकमनुब्रूहन्तो, अज्झोगहि[2] महावनं॥
४४. "सळ्लं पुप्फितं दिस्वा, गन्थित्वान[3] वटंसकं।
बुद्धस्स अभिरोपेसिं, सम्मुखा लोकनायकं॥
४५. "तिंसकप्पसहस्सम्हि, यं पुप्फमभिरोपयिं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं॥
४६. "ऊनवीसे कप्पसते, सोळसासुं[4] सुनिम्मिता[4]।
सत्तरतनसम्पन्ना, चक्कवत्ती महब्बला॥
B. 193 ४७. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा वटंसकियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

१०. पल्लङ्कदायकत्थेरअपदानं

R. 175 ४८. "सुमेधस्स भगवतो, लोकजेट्ठस्स तादिनो।
पल्लङ्को हि मया दिन्नो, सउत्तरसपच्छदो॥
४९. "सत्तरतनसम्पन्नो, पल्लङ्को आसि सो तदा।
मम सङ्कप्पमञ्ञाय, निब्बत्तति सदा मम॥
५०. "तिंसकप्पसहस्सम्हि, पल्लङ्कमददिं[5] तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, पल्लङ्कस्स इदं फलं॥
५१. "वीसकप्पसहस्सम्हि, सुवण्णाभा तयो जना।
सत्तरतनसम्पन्ना, चक्कवत्ती महब्बला॥
५२. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा पल्लङ्कदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

१. वटसकियत्थेर०—सी०। २. अज्झोगाहि—स्या०। ३. बन्धित्वान—सी०।
४-४—सोळसासिसु निम्मिता—सी०, स्या०। ५. यं पल्लङ्क—स्या०।

तस्सुद्दानं

छत्तं थम्भो च वेदि च, परिवारुमपुप्फियो[1]।
अनुलेपो[2] च[3] मग्गो च, फलको च[3] वटंसको।
पल्लङ्कदायी[4] च[5] गाथायो, छप्पञ्ञास पकित्तिताति॥

छत्तवग्गो पन्नरसमो।

१. परिवारुम्मपुप्फियो—सी०, स्या०। २. अनुलोमो—स्या०। ३-३ मग्गदयी फलदायी—सी०। ४, पल्लङ्कदयि—स्या०। ५, सी०, स्या०, पोत्थकेसु नत्थि।

१६. बन्धुजीवकवग्गो

१. बन्धुजीवकत्थेरअपदानं

B. 194 १. "चन्दं व विमलं सुद्धं, विप्पसन्नमनाविलं।
नन्दीभवपरिक्खीणं, तिण्णं लोके विसत्तिकं॥

२. "निब्बापयन्तं जनतं, तिण्णं तारयतं वरं[1]।
मुनिं[2] वनम्हि झायन्तं[2], एकग्गं सुसमाहितं॥

३. "बन्धुजीवकपुप्फानि, लगेत्वा[3] सुत्तकेनहं।
बुद्धस्स अभिरोपयिं[4], सिखिनो लोकबन्धुनो॥

R. 176 ४. "एकत्तिंसे इतो कप्पे, यं कम्ममकरिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं॥

५. "इतो सत्तमके कप्पे, मनुजिन्दो महायसो[5]।
समन्तचक्खु नामासि, चक्कवत्ती महब्बलो॥

६. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खापि च अट्ठिमे।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा बन्धुजीवको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

२. तम्बपुप्फियत्थेरअपदानं

७. "परकम्मायने युत्तो, अपराधं अकासहं।
वनन्तं अभिधाविस्सं[6], भयवेरसमप्पितो[6]॥

८. "पुप्फितं पादपं दिस्वा, पिण्डिबन्धं[7] सुनिम्मितं।
तम्बपुप्फं गहेत्वान, बोधियं ओकिरिं अहं॥

---

१. मुनि—स्या०। २-२. वनस्मिं झायमानं तं—सी०, स्या०। ३. लग्गेत्वा—सी०; लग्गित्वा—स्या०। ४. अभिरोपेसिं—सी०, स्या०। ५. ब्रहायसो—सी०। ६-६. अतिधाविस्सं भयभेरवसमप्पितो—सी०; अतिधाविस्सं० स्या०। ७. पिण्डिबद्धं—सी०।

९. "सम्मज्जित्वान तं बोधिं, पाटलिं पादपुत्तमं ।
पल्लङ्कं आभुजित्वान, बोधिमूले[1] उपाविसिं ॥
१०. "गतमग्गं गवेसन्ता, आगच्छुं[2] मम सन्तिकं । B. 195
ते च दिस्वानहं तत्थ, आवज्जि बोधिमुत्तमं ॥
११. "वन्दित्वान[3] अहं बोधिं, विप्पसन्नेन चेतसा ।
अनेकताले पपतिं, गिरिदुग्गे भयानके ॥
१२. "एकनवुतितो कप्पे, यं पुप्फमभिरोपयिं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बोधिपूजायिदं फलं ॥
१३. "इतो च ततिये कप्पे, राजा सुसञ्ञतो[4] अहं[4] ।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
१४. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा तम्बपुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

३. वीथिसम्मज्जकत्थेरअपदानं

१५. "उदेन्तं सतरंसिं व पीतरंसिं व[5] भाणुमं । R. 177
पन्नरसे यथा चन्दं, निय्यन्तं[6] लोकनायकं ॥
१६. "अट्ठसट्ठिसहस्सानि, सब्बे खीणासवा अहुं ।
परिवारिंसु सम्बुद्धं, द्विपदिन्दं नरासभं ॥
१७. "सम्मज्जित्वान[7] तं वीथिं, निय्यन्ते लोकनायके ।
उस्सापेसिं धजं तत्थ, विप्पसन्नेन चेतसा ॥
१८. "एकनवुतितो कप्पे, यं धजं अभिरोपयिं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, धजदानस्सिदं फलं ॥

१. बोधिमूलं--स्या० । २. आगञ्छुं--स्या० । ३. वन्दित्वा च--सी०, स्या० । ४-४. सम्फुसितो अहुं--सी० ; सम्मसितो अहु--स्या० । ५. सिनरंसिव—सी० ; पीतरंसीव—स्या० । ६. नीयन्तं—सी० । ७, सम्मिज्जित्वान--स्या० ।

१९. "इतो चतुत्थके कप्पे, राजाहोसिं महब्बलो।
सब्बाकारेन सम्पन्नो, सुधजो इति विस्सुतो॥
B. 196 २०. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा वीथिसम्मज्जको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

४. कक्कारुपुप्फपूजकत्थेरअपदानं[1]

२१. "देवपुत्तो अहं सन्तो, पूजयिं सिखिनायकं।
कक्कारुपुप्फं पग्गय्ह, बुद्धस्स अभिरोपयिं॥
२२. "एकत्तिंसे इतो कप्पे, यं पुप्फमभिरोपयिं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं॥
२३. "इतो च नवमे कप्पे, राजा सत्तुत्तमो अहुं।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो॥
२४. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा कक्कारुपुप्फपूजको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

५. मन्दारवपुप्फपूजकत्थेरअपदानं

२५. "देवपुत्तो अहं सन्तो, पूजयिं[2] सिखिनायकं।
R. 178 मन्दारवेन पुप्फेन, बुद्धस्स अभिरोपयिं॥
२६. "सत्ताहं छदनं आसि, दिब्बं[3] मालं[3] तथागते।
सब्बे जना समागन्त्वा, नमस्सिसु तथागतं॥
२७. "एकत्तिंसे इतो कप्पे, यं पुप्फमभिपूजयिं[4]।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं॥

१. कक्कारुपूजकत्थेर०—सी०, स्या०। २. पूजेसिं—सी०। ३-३. दिब्बं माल्यं—सी०; दिब्बमाल्यं—स्या०। ४. पुप्फमभिरोपयिं—स्या०।

२८. "इतो च दसमे कप्पे, राजाहोसिं जुतिन्धरो ।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
२९. "पटिसम्भिदा चतस्सो" पे०..."कतं बुद्धस्स सासनं" ॥ B. 197

इत्थं सुदं आयस्मा मन्दारवपुप्फपूजको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

६. कदम्बपुप्फियत्थेरअपदानं

३०. "हिमवन्तस्साविदूरे, कुक्कुटो नाम पब्बतो ।
तम्हि पब्बतपादम्हि, सत्त बुद्धा वसन्ति ते ॥
३१. "कदम्बं पुप्फितं दिस्वा, दीपराजं व उग्गतं ।
उभो हत्थेहि पग्गय्ह, सत्त बुद्धे समोकिरिं ॥
३२. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं पुप्फमभिरोपयिं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं ॥
३३. "द्वेनवुते इतो कप्पे, सत्तासुं पुप्फनामका ।
सत्तरतनसम्पन्ना, चक्कवत्ती महब्बला ॥
३४. "पटिसम्भिदा चतस्सो"...पे०..."कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा कदम्बपुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

७. तिणसूलकत्थेरअपदानं

३५. "हिमवन्तस्साविदूरे, भूतगणो नाम पब्बतो । R. 179
वसतेको जिनो तत्थ, सयम्भू लोकनिस्सटो ॥
३६. "तिणसूलं[1] गहेत्वान, बुद्धस्स अभिरोपयिं ।
एकूनसतसहस्सं, कप्पं न विनिपातिको[2] ॥

१. तिणसूले—सी०, स्या० । २. विनिपातको—स्या० ।

३७. "इतो एकादसे कप्पे, एकोसिं धरणीरुहो।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो॥
B. 198 ३८. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा तिणसूलको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

८. नागपुप्फियत्थेरअपदानं

३९. "सुवच्छो नाम नामेन, ब्राह्मणो मन्तपारगू।
पुरक्खतो ससिस्सेहि, वसते[1] पब्बतन्तरे॥
४०. "पदुमुत्तरो नाम जिनो, आहुतीनं पटिग्गहो।
ममुद्धरितुकामो सो, आगच्छि मम सन्तिकं॥
४१. "वेहासम्हि[2] चङ्कमति, धूपायति[3] जलते[3] तथा।
हासं ममं[4] विदित्वान, पक्कामि पाचिनामुखो॥
४२. "तञ्च अच्छरियं दिस्वा, अब्भुतं लोमहंसनं।
नागपुप्फं गहेत्वान, गतमग्गम्हि ओकिरिं॥
४३. "सतसहस्सितो कप्पे, यं पुप्फं ओकिरिं अहं।
तेन चित्तप्पसादेन, दुग्गतिं नुपपज्जहं॥
४४. "एकत्तिंसे[5] कप्पसते[5] राजा आसि[6] महारहो[6]।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो॥
४५. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा नागपुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

१. वसती—सी; वसति—स्या०। २. वेहासये—सी०; वेहायसे—स्या०। ३-३. धूमाति०—सी०; दीपोपजलिते—स्या०। ४. मम—सी०। ५-५. एकतिंसे इतो कप्पे—स्या०। ६-६. आसि महारथो—सी०, स्या०।

९. पुन्नागपुप्फियत्थेरअपदानं

४६. "काननं वनमोगय्ह, वसामि लुद्दको अहं । R. 180
पुन्नागं पुप्फितं दिस्वा, बुद्धसेट्ठं अनुस्सरिं ॥

४७. "तं पुप्फं ओचिनित्वान, सुगन्धं गन्धितं[1] सुभं[1] । B. 199
थूपं करित्वा पुलिने, बुद्धस्स अभिरोपयिं ॥

४८. "द्वेनवुते इतो कप्पे, यं पुप्फमभिपूजयिं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं ॥

४९. "एकम्हि नवुते कप्पे, एको आसिं तमोनुदो ।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवती महब्बलो ॥

५०. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा पुन्नागपुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

१०. कुमुददायकत्थेरअपदानं

५१. "हिमवन्तस्साविदूरे, महाजातस्सरो अहु ।
पदुमुप्पलसञ्छन्नो, पुण्डरीकसमोत्थटो[2] ॥

५२. "कुकुत्थो[3] नाम नामेन, तत्थासि सकुणो तदा ।
सीलवा बुद्धिसम्पन्नो[4], पुञ्ञापुञ्ञेसु कोविदो ॥

५३. "पदुमुत्तरो लोकविदू, आहुतीनं पटिग्गहो ।
जातस्सरस्साविदूरे, सञ्चरित्थ महामुनि ॥

५४. "जलजं कुमुदं छेत्वा[5] उपनेसिं महेसिनो ।
मम सङ्कप्पमञ्ञाय, पटिग्गहि महामुनि ॥

१-१. गन्धगन्धिकं—स्या० । २. पुण्डरीकसमोहितो—स्या० । ३. कुक्कटो—स्या० । ४. वत्तसम्पन्नो—स्या० । ५. भेत्वा—स्या० ।

५५. "तञ्च[1] दानं ददित्वान[2], सुक्कमूलेन चोदितो।
कप्पानं सतसहस्सं, दुग्गतिं नुपपज्जहं॥

५६. "सोळसेतो कप्पसते, आसुं वरुणनामका।
अट्ठ एते जनाधिपा[3], चक्कवत्ती महब्बला॥

B. 200, R. 181, ५७. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा कुमुददायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

तस्सुद्दानं

बन्धुजीवो[4] तम्बपुप्फी, वीथिकक्कारुपुप्फियो।
मन्दारवो कदम्बो च, सूलको[5] नागपुप्फियो।
पुन्नागो कोमुदी गाथा, छप्पञ्ञास[6] पकित्तिता ति॥

बन्धुजीवकवग्गो सोळसमो।

१. तं—सी०। २. अदादित्वाहं—सी०; ददित्वाहं—स्या०। ३. जनातत्थ—सी०, स्या०। ४. बन्धुजीव—स्या०। ५. सूलिको—सी०। ६. छप्पञ्ञासा—स्या०।

१७. सुपारिचरियवग्गो

१. सुपारिचरियत्थेरअपदानं

१. "पदुमो नाम नामेन, द्विपदिन्दो नरासभो। B. 201
पवना अभिनिक्खम्म, धम्मं देसेति[1] चक्खुमा ॥
२. "यक्खानं समयो आसि, अविदूरे महेसिनो।
येन किच्चेन सम्पत्ता, अज्झापेक्खिसु तावदे ॥
३. "बुद्धस्स गिरमञ्ञाय, अमतस्स च[2] देसनं।
पसन्नचित्तो सुमनो, अप्फोटेत्वा[3] उपट्ठहिं ॥
४. "सुचिण्णस्स फलं पस्स, उपट्ठानस्स सत्थुनो।
तिसकप्पसहस्सेसु, दुग्गतिं नुपपज्जहं ॥
५. "ऊनतिंसे कप्पसते, समलङ्कतनामको।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
६. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा सुपारिचरियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

२. कणवेरपुप्फियत्थेरअपदानं

७. "सिद्धत्थो नाम भगवा, लोकजेट्ठो नरासभो। R. 182
पुरक्खतो सावकेहि, नगरं पटिपज्जथ ॥
८. "रञ्ञो अन्तेपुरे आसिं, गोपको अभिसम्मतो।
पासादे उपविट्ठोहं, अद्दसं लोकनायकं ॥

१. देसेसि—सी०। २, व—स्या०। ३, अप्फोटेत्वा—सी०; अप्पोटेत्वा—स्या०।

९. "कणवेरं गहेत्वान, भिक्खुसङ्घे समोकिरिं।
बुद्धस्स विसुं कत्वान, ततो भिय्यो समोकिरिं॥

B. 202 १०. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं पुप्फमभिपूजयिं[1]।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं॥

११. "सत्तासीतिम्हितो कप्पे, चतुरासुं महिद्धिका।
सत्तरतनसम्पन्ना, चक्कवत्ती महब्बला॥

१२. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा कणवेरपुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

३. खज्जकदायकत्थेरअपदानं

१३. "तिस्सस्स खो भगवतो, पुब्बे फलमदासहं।
नाळिकेरञ्च पादासिं, खज्जकं अभिसम्मतं॥

१४. "बुद्धस्स तमहं दत्वा, तिस्सस्स तु महेसिनो।
मोदामहं कामकामी[2], उपपज्जिं[2] यमिच्छकं[3]॥

१५. "द्वेनवुते इतो कप्पे, यं दानमददिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, फलदानस्सिदं फलं॥

१६. "इतो तेरसकप्पम्हि, राजा इन्दसमो अहु।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो॥

१७. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा खज्जकदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

१. ०रोपयिं—स्या०। २-२. कामकारी, उपपज्जं—सी०। ३. गच्छन्तो—स्या०।

४. देसपूजकत्थेरअपदानं

१८. "अत्थदस्सी तु भगवा, लोकजेट्ठो नरासभो। R. 183
अब्भुग्गन्त्वान वेहासं, गच्छते अनिलञ्जसे॥
१९. "यम्हि देसे ठितो सत्था, अब्भुग्गच्छि महामुनि। B. 203
ताहं देसं अपूजेसिं, पसन्नो सेहि पाणिभि॥
२०. "अट्ठारसे कप्पसते, अद्दसं यं महामुनिं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, देसपूजायिदं फलं॥
२१. "एकादसे कप्पसते, गोसुजातसनामको।
सतरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो॥
२२. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा देसपूजको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

५. कणिकारछत्तियत्थेरअपदानं[1]

२३. "वेस्सभू नाम सम्बुद्धो, लोकजेट्ठो नरासभो।
दिवाविहाराय मुनि, ओगाहयि[2] महावनं॥
२४. "कणिकारं ओचिनित्वा, छत्तं कत्वानहं तदा।
पुप्फच्छदनं कत्वान, बुद्धस्स अभिरोपयिं॥
२५. "एकत्तिंसे इतो कप्पे, यं पुप्फमभिरोपयिं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं॥
२६. "इतो वीसतिकप्पम्हि, सोण्णाभा अट्ठ खत्तिया।
सत्तरतनसम्पन्ना, चक्कवत्ती महब्बला॥
२७. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा कणिकारछत्तियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

१. कणिकारच्छदनित्थेर०–सी०; कणिकारच्छदनियत्थेर०–स्या०। २. ओगाहित्थ—सी०।

६. सप्पिदायकत्थेरअपदानं

B. 204, R. 184
२८. "फुस्सो नामासि[1] भगवा, आहुतीनं पटिग्गहो ।
गच्छते वीथियं[2] वीरो, निब्बापेन्तो महाजनं ॥
२९. "अनुपुब्बेन भगवा, आगच्छि मम सन्तिकं ।
ततो[3] तं पत्तं[3] पग्गय्ह, सप्पितेलमदासहं ॥
३०. "द्वेनवुते इतो कप्पे, यं सप्पिमददिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, सप्पिदानस्सिदं फलं ॥
३१. "छप्पञ्ञासे इतो कप्पे, एको आसि[4] समोदको ।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
३२. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा सप्पिदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

७. यूथिकपुप्फियत्थेरअपदानं[5]

३३. "चन्दभागानदीतीरे, अनुसोतं वजामहं ।
सयम्भुं अद्दसं तत्थ, सालराजं व फुल्लितं ॥
३४. "पुप्फं यूथिकमादाय, उपगच्छिं महामुनिं ।
पसन्नचित्तो सुमनो, बुद्धस्स अभिरोपयिं ॥
३५. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं पुप्फमभिरोपयिं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं ॥
३६. "सत्तसट्ठिम्हितो कप्पे, एको सामुद्धरो अहुं ।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
३७. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा यूथिकपुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

१. नामाथ—सी०, रो० । २. वीथिया—स्या० । ३-३ ततोहं पत्त—सी०, स्या० । ४. आसिं—सी०, स्या० । ५. यूथिका०—सी० ; युधिक०—स्या० ।

८. दुस्सदायकत्थेरअपदानं

३८. "तिवरायं पुरे रम्मे, राजपुत्तोसहं[1] तदा । B. 205, R. 185
पण्णाकारं लभित्वान, उपसन्तस्सदासहं ॥
३९. "अधिवासेसि भगवा, वत्थं हत्थेन आमसि ।
सिद्धत्थो अधिवासेत्वा, वेहासं नभमुग्गमि ॥
४०. "बुद्धस्स गच्छमानस्स, दुस्सा धावन्ति पच्छतो ।
तत्थ चित्तं पसादेसिं, बुद्धो नो अग्गपुग्गलो ॥
४१. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं दुस्समददिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, दुस्सदानस्सिदं फलं ॥
४२. "सत्तसट्ठिम्हितो कप्पे, चक्कवत्ती तदा अहुं ।
परिसुद्धो ति नामेन, मनुजिन्दो महब्बलो ॥
४३. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा दुस्सदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

९. समादपकत्थेरअपदानं

४४. "नगरे बन्धुमतिया, महापूगगणो अहु ।
तेसाहं पवरो आसिं, मम बद्धचरा[2] च[2] ते ॥
४५. "सब्बे ते सन्निपातेत्वा, पुञ्ञकम्मे समादयिं[3] ।
माळं[4] कस्साम[5] सङ्घस्स, पुञ्ञक्खेत्तं अनुत्तरं ॥
४६. "साधू ति ते पटिस्सुत्वा, मम छन्दवसानुगा ।
निट्ठापेत्वा च तं माळं, विपस्सिस्स अदम्हसे ॥

१. राजपुत्तो अहं—सी०, स्या० । २-२. पद्धचरा व—स्या० । ३. ममादियिं—स्या० ।
४. मालं—सी० । ५. करिस्साम—स्या० ।

४७. "एकनवुतितो कप्पे, यं माळमददिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, माळदानस्सिदं फलं ॥

B. 206 ४८. "एकूनसत्ततिकप्पे[1], एको आसि जनाधिपो ।
आदेय्यो[2] नाम नामेन, चक्कवत्ती महब्बलो ॥

४९. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा समादपको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

१०. पञ्चङ्गुलियत्थेरअपदानं

R. 186 ५०. "तिस्सो नामासि भगवा, लोकजेट्ठो[3] नरासभो ।
पविसति[4] गन्धकुटिं, विहारकुसलो[5] मुनि[5] ॥

५१. "सुगन्धमालमादाय,[6] अगमासिं जिनन्तिकं ।
अपसद्दो च[7] सम्बुद्धे, पञ्चङ्गुलिमदासहं ॥

५२. "द्वेनवुते इतो कप्पे, यं गन्धमभिरोपयिं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, पञ्चङ्गुलिस्सिदं[8] फलं ॥

५३. "द्वेसत्ततिम्हितो कप्पे, राजा आसिं सयम्पभो[9] ।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥

५४. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा पञ्चङ्गुलियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

१. एकूनसट्ठिकप्पम्हि—सी०, स्या० । २. आवेल्लो—स्या० । ३. लोकनागो—स्या० ।
४. पविसन्तं—सी०, स्या० । ५-५. विहारकुसलं मुनिं—सी०, स्या० ।
६. सुगन्धमाल्यमादाय—स्या० । ७. व—सी० । ८. पञ्चङ्गुलियिदं—सी० ।
९. सरम्पको—स्या० ।

तस्सुद्दानं

सुपारिचरि[1] कणवेरी, खज्जको देसपूजको ।
कणिकारो सप्पिददो, यूथिको[2] दुस्सदायको ।
माळो च पञ्चङ्गुलिको, चतुपञ्ञास गाथका ति ॥

सुपारिचरियवग्गो सत्तरसमो ।

१. सुपारिचारी—सी० ; सुपाचरि—स्या० । २. युधिको—स्या० ।

१८. कुमुदवग्गो

१. कुमुदमालियत्थेरअपदानं

B. 207 १. "पब्बते हिमवन्तम्हि, महाजातस्सरो अहु ।
तत्थजो रक्खसो आसिं, घोररूपो महब्बलो ॥
२. "कुमुदं पुप्फते[1] तत्थ, चक्कमत्तानि जायरे ।
ओचिनामि च तं[2] पुप्फं, बलिनो[3] समितिं[3] तदा ॥
R. 187 ३. "अत्थदस्सी तु भगवा, द्विपदिन्दो नरासभो ।
पुप्फसङ्कोचितं[4] दिस्वा, आगच्छि मम सन्तिकं[5] ॥
४. "उपागतञ्च सम्बुद्धं, देवदेवं नरासभं ।
सब्बञ्च पुप्फं पग्गय्ह, बुद्धस्स अभिरोपयिं ॥
५. "यावता[6] हिमवन्तन्ता, परिसा सा[6] तदा अहु ।
तावच्छदनसम्पन्नो, अगमासि तथागतो ॥
६. "अट्ठारसे कप्पसते, यं पुप्फमभिरोपयिं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं ॥
७. "इतो पन्नरसे कप्पे, सत्ताहेसुं जनाधिपा ।
सहस्सरथनामा ते, चक्कवत्ती महब्बला ॥
८. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा कुमुदमालियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

१. पुप्फितं—स्या० । २. चहं—स्या० । ३-३. फलिनो समितं—स्या० । ४. पुप्फं सङ्कोचितं—सी०, स्या० । ५. सन्तिके—स्या० । ६-६. हिमवन्तस्मिं, याव माला—स्या० ।

२. निस्सेणिदायकत्थेरअपदानं[1]

९. "कोण्डञ्ञस्स भगवतो, लोकजेट्ठस्स तादिनो ।
आरोहत्थाय पासादं, निस्सेणी कारिता मया ॥
१०. "तेन चित्तप्पसादेन, अनुभोत्वान सम्पदा । B. 208
धारेमि अन्तिमं देहं, सम्मासम्बुद्धसासने ॥
११. "एकत्तिसम्हि कप्पानं, सहस्सम्हि तयो अहु[2] ।
सम्बहुला नाम राजानो, चक्कवत्ती महब्बला ॥
१२. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा निस्सेणिदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

३. रत्तिपुप्फियत्थेरअपदानं[3]

R. 188

१३. "मिगलुद्दको पुरे आसिं, अरञ्ञे कानने अहं ।
विपस्सिं अद्दसं बुद्धं, देवदेवं नरासभं ॥
१४. "रत्तिकं पुप्फितं दिस्वा, कुटजं धरणीरुहं ।
समूलं पग्गहेत्वान, उपनेसिं महेसिनो ॥
१५. "एकनवुतितो कप्पे, यं पुप्फमभिरोपयिं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, पुप्फदानस्सिदं फलं ॥
१६. "इतो च अट्ठमे कप्पे, सुप्पसन्नसनामको ।
सत्तरतनसम्पन्नो, राजाहोसिं महब्बलो ॥
१७. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा रत्तिपुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

१. निस्सेणी०—स्या० । २. महा—सी०, स्या० । ३. रत्तियपुप्फिय०—स्या० ।

४. उदपानदायकत्थेरअपदानं

१८. "विपस्सिनो भगवतो, उदपानो कतो मया।
पिण्डपातञ्च दत्वान[1], निय्यादेसिमहं[2] तदा॥
B. 209 १९. "एकनवुतितो कप्पे, यं कम्ममकरिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, उदपानस्सिदं फलं॥
२०. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा उदपानदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

५. सीहासनदायकत्थेरअपदानं

२१. "निब्बुते लोकनाथम्हि, पदुमुत्तरनायके।
पसन्नचित्तो सुमनो, सीहासनमदासहं॥
२२. "बहूहि[3] गन्धमालेहि, दिट्ठधम्मसुखावहे[4]।
तत्थ पूजञ्च[5] कत्वान[5], निब्बायति बहुज्जनो॥
R. 180 २३. "पसन्नचित्तो सुमनो, वन्दित्वा बोधिमुत्तमं।
कप्पानं सतसहस्सं, दुग्गतिं नुपपज्जहं[6]॥
२४. "पन्नरससहस्सम्हि, कप्पानं अट्ठ आसु ते।
सिलुच्चयसनामा च, राजानो चक्कवत्तिनो॥
२५. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा सीहासनदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

१. गहेत्वान—स्या०। २. निय्यातेसिं अहं—सी० ३. पहूत—सी०। ४. परलोकसुखावहो—स्या०। ५-५. पूजं करित्वान—सी०, स्या०। ६. नूपपज्जहं—सी०, स्या०।

६. मग्गदत्तिकत्थेरअपदानं

२६. "अनोमदस्सी भगवा, द्विपदिन्दो नरासभो।
दिट्ठधम्मसुखत्थाय, अब्भोकासम्हि चङ्कमि ॥
२७. "उद्धते पादे पुप्फानि, सोभं मुद्धनि तिट्ठरे। B. 210
पसन्नचित्तो सुमनो, वन्दित्वा पुप्फमोकिरिं ॥
२८. "वीसकप्पसहस्सम्हि, इतो पञ्च जना अहुं।
पुप्फच्छदनिया नाम, चक्कवत्ती महब्बला ॥
२९. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा मग्गदत्तिको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

७. एकदीपियत्थेरअपदानं

३०. "पदुमुत्तरस्स मुनिनो, सळले[1] बोधिमुत्तमे।
पसन्नचित्तो सुमनो, एकदीपं अदासहं ॥
३१. "भवे निब्बत्तमानम्हि, निब्बत्ते पुञ्ञसञ्चये।
दुग्गतिं नाभिजानामि, दीपदानस्सिदं फलं ॥
३२. "सोळसे कप्पसहस्से, इतो ते चतुरो जना।
चन्दाभा नाम नामेन, चक्कवत्ती महब्बला ॥
३३. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा एकदीपियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

नवमं भाणवारं।

१. सलले—सी०; सलळे—स्या०।

८. मणिपूजकत्थेरअपदानं

R. 190 ३४. "ओरेन हिमवन्तस्स, नदिका सम्पवत्तथ।
तस्सा चानुपखेत्तम्हि[1], सयम्भू वसते तदा॥

B. 211 ३५. "मणिं पग्गय्ह पल्लङ्कं, साधुचित्तं मनोरमं।
पसन्नचित्तो सुमनो, बुद्धस्स अभिरोपयिं॥

३६. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं मणिं अभिरोपयिं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं॥

३७. "इतो च द्वादसे कप्पे, सतरंसीसनामका।
अट्ठ ते आसुं राजानो, चक्कवती महब्बला॥

३८. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा मणिपूजको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

९. तिकिच्छकत्थेरअपदानं

३९. "नगरे बन्धुमतिया, वेज्जो आसिं सुसिक्खितो।
आतुरानं सदुक्खानं[2], महाजनसुखावहो॥

४०. "ब्याधितं समणं दिस्वा, सीलवन्तं महाजुतिं।
पसन्नचित्तो सुमनो, भेसज्जमददिं तदा॥

४१. "अरोगो आसि तेनेव, समणो संवुतिन्द्रियो।
असोको नाम नामेन, उपट्ठाको विपस्सिनो॥

४२. "एकनवुतितो कप्पे, यं ओसधमदासहं[3]।
दुग्गतिं नाभिजानामि, भेसज्जस्स इदं फलं॥

१. चा नूपखेत्तम्हि—स्या०। २. सुदुक्खीनं—स्या०। ३. ओसथमदासहं—स्या०।

४३. "इतो च अट्ठमे कप्पे, सब्बोसधसनामको।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो॥
४४. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा तिकिच्छको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

१०. सङ्घुपट्ठाकत्थेरअपदानं

४५. "वेस्सभुम्हि भगवति, अहोसारामिको[1] अहं। B. 212, R. 191
पसन्नचित्तो सुमनो, उपट्ठिं सङ्घमुत्तमं॥
४६. "एकत्तिंसे इतो कप्पे, यं कम्ममकरिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, उपट्ठानस्सिदं फलं॥
४७. "इतो ते सत्तमे कप्पे, सत्तेवासुं समोदका[2]।
सत्तरतनसम्पन्ना, चक्कवत्ती महब्बला॥
४८. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा सङ्घुपट्ठाको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

तस्सुद्दानं

कुमुदो अथ निस्सेणी, रत्तिको उदपानदो।
सीहासनी मग्गददो[3], एकदीपी मणिप्पदो।
तिकिच्छको उपट्ठाको, एकपञ्ञास[4] गाथका ति॥

कुमुदवग्गो अट्ठारसमो।

---

१. आसिं आरामिको—स्या०। २. समोतथका—स्या०। ३. मग्गप्पदो—स्या०।
४. एकूनपञ्ञास—सी०, स्या०।

१९. कुटजपुप्फिवग्गो

१. कुटजपुप्फियत्थेरअपदानं

B 213 १. "सुवण्णवण्णं सम्बुद्धं, सतरंसिं[1] व उग्गतं[1]।
दिसं अनुविलोकेन्तं, गच्छन्तं अनिलञ्जसे ॥
२. "कुटजं पुप्फितं दिस्वा, संवित्थतसमोत्थतं[2]।
रुक्खतो ओचिनित्वान, फुस्सस्स अभिरोपयिं ॥
३. "द्वेनवुते इतो कप्पे, यं पुप्फमभिरोपयिं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं ॥
४. "इतो सत्तरसे कप्पे, तयो आसुं[3] सुपुप्फिता।
सत्तरतनसम्पन्ना, चक्कवत्ती महब्बला ॥
५. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा कुटजपुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

२. बन्धुजीवकत्थेरअपदानं

R 192 ६. "सिद्धत्थो[4] नाम सम्बुद्धो, सयम्भू सब्भि वण्णितो।
समाधिं सो समापन्नो, निसीदि पब्बतन्तरे ॥
७. "जातस्सरे गवेसन्तो, दकजं पुप्फमुत्तमं।
बन्धुजीवकपुप्फानि, अद्दसं समनन्तरं ॥

१-१. सतरंसीव उत्तमं—स्या०। २. संवित्थकसमोत्थकं—स्या०। ३. आसिं—सी०, स्या०। ४. सोभितो—स्या०।

८. "उभो हत्थेहि पग्गय्ह, उपागच्छिं महामुनिं।
पसन्नचित्तो सुमनो, सिद्धत्थस्साभिरोपयिं॥
९. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं पुप्फमभिरोपयिं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं[1] फलं॥
१०. "इतो चातुद्दसे[2] कप्पे, एको आसिं जनाधिपो। B. 214
समुद्दकप्पो नामेन, चक्कवत्ती महब्बलो॥
११. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा बन्धुजीवको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

३. कोटुम्बरियत्थेरअपदानं

१२. "कणिकारं व जोतन्तं, निसिन्नं पब्बतन्तरे।
अप्पमेय्यं व उदधिं[3], वित्थतं धरणिं यथा॥
१३. "पूजितं[4] देवसङ्घेन, निसभाजानियं यथा।
हट्ठो हट्ठेन चित्तेन, उपागच्छिं[5] नरुत्तमं॥
१४. "सत्तपुप्फानि पग्गय्ह, कोटुम्बरसमाकुलं।
बुद्धस्स अभिरोपेसिं, सिखिनो लोकबन्धुनो॥
१५. "एकत्तिंसे इतो कप्पे, यं पुप्फमभिरोपयिं[6]।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं॥
१६. "इतो वीसति कप्पम्हि, महानेलसनामको।
एको आसि[7] महातेजो, चक्कवत्ती महब्बलो॥
१७. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा कोटुम्बरियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

१. पुप्फपूजायिदं—सी०। २. चतुद्दसे—सी०, स्या०। ३. उद्धतं—स्या०।
४. परेतं—सी०; पुरेतं—स्या०। ५. उपगच्छि—सी०; उपगञ्छि—स्या०।
६. ०मभिपूजयिं—सी०। ७. आसिं—सी०, स्या०।

४. पञ्चहत्थियत्थेरअपदानं

R. 193 १८. "तिस्सो नामासि भगवा, लोकजेट्ठो नरासभो।
पुरक्खतो सावकेहि, रथियं पटिपज्जथ॥

B. 215 १९. "पञ्च उप्पलहत्था च, चातुरा ठपिता[1] मया।
आहुतिं दातुकामोहं, पग्गण्हिं[2] वतसिद्धिया[2]॥

२०. "सुवण्णवण्णं सम्बुद्धं, गच्छन्तं अन्तरापणे।
बुद्धरंसीहि[3] फुट्ठोस्मि[3], पूजेसिं द्विपदुत्तमं॥

२१. "द्वेनवुते इतो कप्पे, यं पुप्फमभिपूजयिं[4]।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं॥

२२. "इतो तेरसकप्पम्हि, पञ्च सुसभसम्मता।
सत्तरतनसम्पन्ना, चक्कवत्ती महब्बला॥

२३. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा पञ्चहत्थियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

५. इसिमुग्गदायकत्थेरअपदानं

२४. "उदेन्तं सतरंसिं व, पीतरंसिं व[5] भाणुमं।
ककुधं विलसन्तं व, पदुमुत्तरनायकं॥

२५. "इसिमुग्गानि[6] पिसित्वा,[6] मधुखुद्दे अनीलके।
पासादेव[7] ठितो सन्तो, अदासि लोकबन्धुनो॥

१. चतुरो—सी०; चुतुओट्ठपिता—स्या०। २-२. पुत्तोम्हि हितसिद्धिया—स्या०। ३-३. बुद्धरंस्याभिपुट्ठोम्हि—सी०। ४. ०मभिरोपयिं—सी०, स्या०। ५. सीतरंसीव—सी०; पीतरंसीव—स्या०। ६-६. इसि मुग्गानि पिसेत्वा—सी०; इसिमुग्गं निमन्तेत्वा—स्या०। ७. पासादेपि—स्या०।

२६. "अट्ठसतसहस्सानि, अहेसुं बुद्धसावका ।
सब्बेसं पत्तपूरेन्तं,[1] ततो चापि[2] बहुत्तरं ॥

२७. "तेन चित्तप्पसादेन, सुक्कमूलेन चोदितो ।
कप्पानं सतसहस्सं, दुग्गतिं नुपपज्जहं ॥

२८. "चत्तालीसम्हि सहस्से, कप्पानं अट्ठतिंस ते । R. 194
इसिमुग्गसनामा[3] ते, चक्कवत्ती महब्बला ॥

२९. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥ B. 216

इत्थं सुदं आयस्मा इसिमुग्गदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

६. बोधिउपट्ठाकत्थेरअपदानं[4]

३०. "नगरे रम्मवतिया, आसिं मुरजवादको ।
निच्चुपट्ठानयुत्तोम्हि, गतोहं बोधिमुत्तमं ॥

३१. "सायं पातं उपट्ठित्वा, सुक्कमूलेन चोदितो ।
अट्ठारसकप्पसते, दुग्गतिं नुपपज्जहं ॥

३२. "पन्नरसे[5] कप्पसते, इतो आसिं जनाधिपो ।
मुरजो[6] नाम नामेन, चक्कवत्ती महब्बलो ॥

३३. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा बोधिउपट्ठाको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

१. पत्तपूरंतं—सी० । २. वापि—स्या० । ३. महिसमन्तनामा—स्या० ।
४. बोधि उपट्ठायक०—स्या० । ५. पञ्चदसे—सी०, स्या० । ६. दमथो—स्या०

७. एकचिन्तिकत्थेरअपदानं

३४. "यदा देवो देवकाया, चवते आयुसङ्ख्या।
तयो सद्दा निच्छरन्ति, देवानं अनुमोदतं॥

३५. 'इतो भो सुगतिं गच्छ, मनुस्सानं सहब्यतं।
मनुस्सभूतो सद्धम्मे, लभ सद्धं अनुत्तरं॥

३६. 'सा ते सद्धा निविट्ठास्स,[1] मूलजाता पतिट्ठिता।
यावजीवं असंहीरा,[2] सद्धम्मे सुप्पवेदिते[3]॥

B. 217, R. 195

३७. 'कायेन कुसलं कत्वा, वाचाय कुसलं बहुं।
मनसा कुसलं कत्वा, अब्यापज्जं[4] निरूपधिं॥

३८. 'ततो ओपधिकं पुञ्ञं, कत्वा दानेन तं बहुं।
अञ्ञेपि मच्चे सद्धम्मे, ब्रह्मचरिये निवेसय'॥

३९. "इमाय अनुकम्पाय, देवा[5] देवं यदा[5] विदू।
चवन्तं[6] अनुमोदन्ति, एहि देव[7] पुनप्पुनं[7]॥

४०. "संवेगो[8] मे तदा आसि,[8] देवसङ्घे समागते।
कंसु नाम अहं योनिं, गमिस्सामि इतो चुतो॥

४१. "मम संवेगमञ्ञाय, समणो भावितिन्द्रियो।
ममुद्धरितुकामो सो, आगच्छि मम सन्तिकं॥

४२. "सुमनो नाम नामेन, पदुमुत्तरसावको।
अत्थधम्मानुसासित्वा, संवेजेसि ममं तदा॥

४३. "तस्साहं वचनं सुत्वा, बुद्धे चित्तं पसादयिं।
तं धीरं अभिवादेत्वा[9], तत्थ कालंकतो अहं॥

---

१. निविट्ठास्सं--सी० ; निविट्ठस्स--स्या०। २. असंहिरा--स्या०
३. सुपवेदिते--स्या०। ४. अब्यापज्झं--स्या०। ५-५. देव देवं यथा--स्या०
६. भवन्तं--स्या०। ७-७. देवपुरं पुन--सी०। ८-८. संविग्गोहं तदा आसिं--स्या०
९. अभिवादेत्वापि सम्बुद्धं--स्या०।

४४. "उपपज्जि[1] स[1] तत्थेव, सुक्कमूलेन चोदितो।
कप्पानं सतसहस्सं, दुग्गतिं नुपपज्जहं॥
४५. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा एकचिन्तिको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

८. तिकण्णिपुप्फियत्थेरअपदानं

४६. "देवभूतो अहं सन्तो, अच्छराहि पुरक्खतो।
पुब्बकम्मं सरित्वान, बुद्धसेट्ठं अनुस्सरिं॥
४७. "तिकण्णिपुप्फं पग्गय्ह, सकं चित्तं पसादयिं[2]।
बुद्धम्हि अभिरोपेसिं, विपस्सिम्हि नरासभे॥
४८. "एकनवुतितो कप्पे, यं पुप्फमभिपूजयिं। B. 218
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं॥
४९. "तेसत्ततिम्हितो कप्पे, चतुरासुं रमुत्तमा।
सत्तरतनसम्पन्ना, चक्कवत्ती महब्बला॥
५०. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा तिकण्णिपुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

९. एकचारियत्थेरअपदानं

५१. "तावतिंसेसु देवेसु, महाघोसो तदा अहु। R. 196
बुद्धो च लोके निब्बाति, मयञ्चम्ह सरागिनो॥
५२. "तेसं संवेगजातानं, सोकसल्लसमङ्गिनं।
सबलेन उपत्थद्धो, अगमं बुद्धसन्तिकं॥

१-१. उपपज्जिस्सं—सी०। २. पसादिय—सी०।

५३. "मन्दारवं गहेत्वान, सङ्गीति[1] अभिनिम्मितं ।
परिनिब्बुतकालम्हि[2], बुद्धस्स अभिरोपयिं ॥
५४. "सब्बे देवानुमोदिंसु, अच्छरायो च मे तदा ।
कप्पानं सतसहस्सं, दुग्गतिं नुपपज्जहं ॥
५५. "सट्ठिकप्पसहस्सम्हि, इतो सोळस ते जना ।
महामल्लजना नाम, चक्कवत्ती महब्बला ॥
५६. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा एकचारियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

१०. तिवण्टिपुप्फियत्थेरअपदानं

B. 219 ५७. "अभिभूतं[3] पनिज्झन्ति[3], सब्बे सङ्गम्म ते ममं[4] ।
तेसं निज्झायमानानं, परिळाहो अजायथ ॥
५८. "सुनन्दो नाम नामेन, बुद्धस्स सावको तदा ।
धम्मदस्सिस्स मुनिनो, आगच्छि मम सन्तिकं ॥
५९. "ये मे बद्धचरा[5] आसुं, ते मे पुप्फं अदुं तदा ।
ताहं पुप्फं गहेत्वान, सावके अभिरोपयिं ॥
६०. "सोहं कालंकतो तत्थ, पुनापि उपपज्जहं ।
अट्ठारसे कप्पसते, विनिपातं न गच्छहं[6] ॥
६१. "तेरसेतो कप्पसते, अट्ठासुं धूमकेतुनो ।
सत्तरतनसम्पन्ना, चक्कवत्ती महब्बला ॥
R. 197 ६२. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा तिवण्टिपुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

१. सण्हितं—सी० । २. परिनिब्बाणकालम्हि—सी० ; परिनिब्बानकालम्हि—स्या० । ३-३. अभिभूतोपनिज्झन्ति—सी० । ४. अभिभु थेरं पनिज्झाम, सब्बे सङ्गम्म ते मयं—स्या० । ५. पट्ठचरा—स्या० । ६. गञ्छहं—स्या० ।

तस्सुद्दानं

कुटजो[1] बन्धुजीवो च, कोटुम्बरिकहत्थियो।
इसिमुग्गो च बोधि च, एकचिन्ती तिकण्णिको।
एकचारि तिवण्टि च, गाथा द्वासट्ठि[2] कित्तिता ति[2] ॥

कुटजपुप्फियवग्गो एकूनवीसतिमो।

१. कुटजा--स्या०। २-२. सट्ठी पकित्तिताति--स्या०।

२०. तमालपुप्फियवग्गो

१. तमालपुप्फियत्थेरअपदानं

B 220 १. "चुल्लासीतिसहस्सानि, थम्भा सोवण्णया अहू।
देवलट्ठिपटिभागं, विमानं मे सुनिम्मितं॥
२. "तमालपुप्फं पग्गय्ह, विप्पसन्नेन चेतसा।
बुद्धस्स अभिरोपयिं[1], सिखिनो लोकबन्धुनो॥
३. "एकत्तिंसे इतो कप्पे, यं कम्ममकरिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं॥
४. "इतो वीसतिमे कप्पे, चन्दतित्तो ति एकको।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो॥
५. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा तमालपुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

२. तिणसन्थारकत्थेरअपदानं

R. 198 ६. "यदा[2] वनवासी[2] इसि, तिणं लायति[3] सत्थुनो।
सब्बे पदक्खिणावट्टा[4], पथब्या[5] निपतिंसु ते॥
७. "तमहं तिणमादाय, सन्थरिं धरणुत्तमे।
तीणेव तालपत्तानि, आहरित्वानहं तदा॥

---

१. अभिरोपेसिं—सी०, स्या०। २-२. यं दायवासिको—सी०, रो०; यदा वनवासिको—स्या०। ३. लायामि—स्या०। ४. पदक्खिणा वत्ता—सी०, स्या०। ५. पुथव्या—सी०; पठब्या—स्या०।

८. "तिणेन[1] छदनं कत्वा, सिद्धत्थस्स अदासहं।
सत्ताहं धारयुं तस्स[2], देवमानुससत्थुनो[3]॥
९. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं तिणं अददिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, तिणदानस्सिदं फलं॥
१०. "पञ्चसट्ठिम्हितो कप्पे, चत्तारोसुं महद्धना। B. 221
सत्तरतनसम्पन्ना, चक्कवत्ती महब्बला॥
११. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा तिणसन्थारको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

३. खण्डफुल्लियत्थेरअपदानं[4]

१२. "फुस्सस्स खो भगवतो, थूपो आसि महावने।
कुञ्जरेहि तदा भिन्नो, परूळ्हो[5] पादपो[5] तहिं॥
१३. "विसमञ्च समं कत्वा, सुधापिण्डं अदासहं।
तिलोकगरुनो तस्स, गुणेहि परितोसितो॥
१४. "द्वेनवुते इतो कप्पे, यं कम्ममकरिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, सुधापिण्डस्सिदं फलं॥
१५. "सत्तसत्ततिकप्पम्हि, जितसेनासुं सोळस।
सत्तरतनसम्पन्ना, चक्कवत्ती महब्बला॥
१६. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा खण्डफुल्लियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

१. तिदण्डे—स्या०। २. तत्थ—स्या०। ३. देवमनुस्सासत्थुनो—स्या०।
४. खण्डफुल्लिय०—सी०, स्या०। ५-५. परुळ्हपादपो—सी०; संरूळ्हो पादपो—स्या०।

४. असोकपूजकत्थेरअपदानं

R. 199 १७. "तिवरायं[1] पुरे रम्मे, राजुय्यानं अहु तदा।
उय्यानपालो तत्थासिं, रञ्ञो बद्धचरो अहं॥
B. 222 १८. "पदुमो नाम नामेन, सयम्भू सप्पभो[2] अहु।
निसिन्नं पुण्डरीकम्हि, छाया न जहि तं मुनिं॥
१९. "असोकं पुप्फितं दिस्वा, पिण्डिभारं सुदस्सनं।
बुद्धस्स अभिरोपेसिं, जलजुत्तमनामिनो॥
२० "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं पुप्फमभिरोपयिं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं॥
२१. "सत्ततिंसम्हितो[3] कप्पे, सोळस अरणञ्जहा[4]।
सत्तरतनसम्पन्ना, चक्कवत्ती महब्बला॥
२२. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा असोकपूजको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

५. अङ्कोलकत्थेरअपदानं

२३. "अङ्कोलं पुप्फितं दिस्वा, मालावरं[5] सकोसकं[5]।
ओचिनित्वान तं पुप्फं, अगमं बुद्धसन्तिकं॥
२४. "सिद्धत्थो तम्हि समये, पतिलीनो महामुनि।
मुहुत्तं पटिमानेत्वा, गुहायं पुप्फमोकिरिं॥
२५. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं पुप्फमभिपूजयिं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, पुप्फदानस्सिदं[6] फलं॥

---

१. तिपुरायं—स्या०। २. सप्पतो—स्या०। ३. सत्ततिम्हित—सी०, स्या०। ४. अरुणञ्जहा—सी०। ५-५. मालावरसमोगतं—स्या०। ६. बुद्धपूजायिदं—सी०, स्या०।

२६. "छतिंसम्हि इतो कप्पे, आसेको देवगज्जितो।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो॥
२७. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा अङ्कोलको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

६. किसलयपूजकत्थेरअपदानं

२८. "नगरे द्वारवतिया, मालावच्छो ममं अहु। B. 223, R. 200
उदपानो च तत्थेव, पादपानं विरोहनो॥
२९. "सबलेन उपत्थद्धो, सिद्धत्थो अपराजितो।
ममानुकम्पमानो सो, गच्छते अनिलञ्जसे॥
३०. "अञ्ञं किञ्चि न पस्सामि, पूजायोग्गं महेसिनो।
असोकं पल्लवं दिस्वा, आकासे उक्खिपिं अहं॥
३१. "बुद्धस्स ते किसलया, गच्छतो यन्ति पच्छतो।
ताहं[1] दिस्वान संविजिं,[1] अहो बुद्धस्सुळारता॥
३२. "चतुन्नवुतितो कप्पे, पल्लवं अभिरोपयिं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं॥
३३. "सत्ततिंसे[2] इतो कप्पे, एको एकिस्सरो[3] अहु।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो॥
३४. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा किसलयपूजको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

१-१. सोहं दिस्वान तं इद्धिं—सी०। २. सत्तवीसे—सी०, स्या०। ३. एकस्सरो—सी०।

७. तिन्दुकदायकत्थेरअपदानं

३५. "गिरिदुग्गचरो आसिं, मक्कटो थामवेगिको ।
फलिनं तिन्दुकं दिस्वा, बुद्धसेट्ठं अनुस्सरिं ॥
३६. "निक्खमित्वा कतिपाहं, विचिनिं लोकनायकं ।
पसन्नचित्तो सुमनो, सिद्धत्थं तिभवन्तगुं ॥
३७. "मम सङ्कप्पमञ्ञाय, सत्था लोके अनुत्तरो ।
खीणासवसहस्सेहि, आगच्छि मम सन्तिकं ॥
B. 234 ३८. "पामोज्जं[1] जनयित्वान, फलहत्थो उपागमिं ।
पटिग्गहेसि भगवा, सब्बञ्ञू वदतं वरो ॥
H. 201 ३९. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं फलं अददिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, फलदानस्सिदं फलं ॥
४०. "सत्तपञ्ञासकप्पम्हि, उपनन्दसनामको ।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
४१. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा तिन्दुकदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

८. मुट्ठिपूजकत्थेरअपदानं[2]

४२. "सुमेधो नाम भगवा, लोकजेट्ठो नरासभो ।
पच्छिमे अनुकम्पाय, पधानं पदही[3] जिनो ॥
४३. "तस्स चङ्कममानस्स, द्विपदिन्दस्स तादिनो ।
गिरिनेलस्स पुप्फानं, मुट्ठिं बुद्धस्स रोपयिं ॥
४४. "तेन चित्तप्पसादेन, सुक्कमूलेन चोदितो ।
तिंसकप्पसहस्सानि, दुग्गतिं नुपपज्जहं ॥

१. पामुज्जं—स्या० । २. गिरिनेलमुट्ठी०—स्या० । ३. पदहि—स्या० ।

४५. "तेवीसतिकप्पसते, सुनेलो नाम खत्तियो ।
सत्तरतनसम्पन्नो, एको आसिं महब्बलो ।
४६. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा मुट्ठिपूजको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

९. किंकणिकपुप्फियत्थेरअपदानं

४७. "सुमङ्गलो ति नामेन, सयम्भू अपराजितो ।
पवना निक्खमित्वान, नगरं पाविसि जिनो ॥
४८. "पिण्डचारं चरित्वान, निक्खम्म नगरा मुनि । B. 225
कतकिच्चो व सम्बुद्धो, सो वसी वनमन्तरे ॥
४९. "किंकणिपुप्फं[1] पग्गय्ह, बुद्धस्स अभिरोपयिं । R. 202
पसन्नचित्तो सुमनो, सयम्भुस्स महेसिनो ॥
५०. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं पुप्फमभिरोपयिं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं ॥
५१. "छळासीतिम्हितो कप्पे, अपिलासिसनामको[2] ।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
५२. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा किंकणिकपुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

१०. यूथिकपुप्फियत्थेरअपदानं[3]

५३. "पदुमुत्तरो नाम जिनो, आहुतीनं पटिग्गहो ।
पवना निक्खमित्वान, विहारं याति चक्खुमा ॥

---

१. तिकण्डिपुप्फं—रो० । २. अपिलापियनामको—सी० ; अपसेलासनामको—स्या० ।
३. यूथिकापुप्फिय०—सी० ।

५४. "उभो हत्थेहि पग्गय्ह, यूथिकं पुप्फमुत्तमं ।
बुद्धस्स अभिरोपयिं, मेत्तचित्तस्स तादिनो ॥
५५. "तेन चित्तप्पसादेन, अनुभोत्वान सम्पदा ।
कप्पानं सतसहस्सं, दुग्गतिं नुपपज्जहं ॥
५६. "इतो पञ्ञासकप्पेसु, एको आसिं जनाधिपो ।
समित्तनन्दनो नाम, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
५७. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा यूथिकपुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

तस्सुद्दानं

B. 226 तमालतिणसन्थारो[१] खण्डफुल्लि असोकियो ।
अङ्कोलकी[२] किसलयो, तिन्दुको नेलपुप्फियो ।
किंकणिको[३] यूथिको च गाथा पञ्ञास अट्ठ चाति ॥

तमालपुप्फियवग्गो वीसतिमो ।

अथ वग्गुद्दानं

R 203 भिक्खादायी[४] परिवारो, सेरेय्यो सोभितो तथा ।
छत्तञ्च[५] बन्धुजीवी च[५], सुपारिचरियोपि च ॥
कुमुदो कुटजो चेव, तमालि दसमो कतो ।
छसतानि च गाथानि[६], छसट्ठि च ततुत्तरि ॥

भिक्खावग्गदसकं ।

दुतियसतकं समत्तं ।

१. तमाली०—सी०; तमालि०—स्या० । २. अङ्कोलको—स्या० । ३. तिकण्डिको—स्या० । ४. भिक्खदायि—स्या० । ५-५. छत्तो च बन्धुजीवो च—सी०; छत्तो च बन्धुजीवि च—स्या० । ६. गाथानं—सी०, स्या० ।

२१. कणिकारपुप्फियवग्गो

१. कणिकारपुप्फियत्थेरअपदानं

१. "कणिकारं पुप्फितं दिस्वा, ओचिनित्वानहं तदा । B 227
तिस्सस्स अभिरोपेसिं, ओघतिण्णस्स तादिनो ॥

२. "द्वेनवुते इतो कप्पे, यं पुप्फमभिरोपयिं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं ॥

३. "पञ्ञत्तिसे इतो कप्पे, अरुणपाणी ति[1] विस्सुतो ।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥

४. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा कणिकारपुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

२. मिनेलपुप्फियत्थेरअपदानं

५. "सुवण्णवण्णो भगवा, सतरंसी पतापवा[2] ।
चङ्कमनं समारूळ्हो, मेत्तचित्तो सिखीसभो[3] ॥

६. "पसन्नचित्तो सुमनो, वन्दित्वा[4] ञाणमुत्तमं ।
मिनेलपुप्फं पग्गय्ह, बुद्धस्स अभिरोपयिं ॥

७. "एकत्तिंसे इतो कप्पे, यं पुप्फमभिपूजयिं । R. 204
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं ॥

---

१. अरुणपालोति—स्या० । २. पभावरो—स्या० । ३. सिखिसतो—स्या० ।
४. थोमेत्वा—स्या० ।

८. "एकूनतिंसकप्पम्हि, सुमेघघननामको[1] ।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
B. 228 ९. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा मिनेलपुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

३. किङ्कणिपुप्फियत्थेरअपदानं[2]

१०. "कञ्चनग्घियसङ्कासो, सब्बञ्ञू लोकनायको ।
ओदकं दहमोग्गय्ह[3], सिनायि लोकनायको ॥
११. "पग्गय्ह किङ्कणिं[4] पुप्फं, विपस्सिस्साभिरोपयिं ।
उदग्गचित्तो सुमनो, द्विपदिन्दस्स तादिनो ॥
१२. "एकनवुतितो कप्पे, यं पुप्फमभिरोपयिं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं ॥
१३. "सत्तवीसतिकप्पम्हि, राजा भीमरथो[5] अहु ।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
१४. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा किङ्कणिपुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

४. तरणियत्थेरअपदानं

१५. "अत्थदस्सी तु भगवा, द्विपदिन्दो नरासभो ।
पुरक्खतो सावकेहि, गङ्गातीरमुपागमि ॥
१६. "समतित्ति[6] काकपेय्या, गङ्गा आसि दुरुत्तरा ।
उत्तारयिं भिक्खुसङ्घं, बुद्धं च द्विपदुत्तमं ॥

---

१. सुमेघयसनामको—सी० । २. किङ्किणिक०—सी०; किङ्कणिक०—स्या० । ३. दहमोगय्ह—सी० । ४. किङ्किणि—सी० । ५. भिमरथो—स्या० । ६. समतित्तिका —सी० ।

१७. "अट्ठारसे कप्पसते, यं कम्ममकरिं तदा । B. 229
दुग्गतिं नाभिजानामि, तरणाय इदं फलं ॥
१८. "तेरसेतो कप्पसते, पञ्च सब्बो भवा[1] अहुं । R. 205
सत्तरतनसम्पन्ना, चक्कवत्ती महब्बला ॥
१९. "पच्छिमे[2] च भवे अस्मि, जातोहं ब्राह्मणे कुले ।
सद्धिं तीहि सहायेहि, पब्बजिं सत्थु सासने[2] ॥
२०. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा तरणियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

५. निग्गुण्डिपुप्फियत्थेरअपदानं

२१. "विपस्सिस्स भगवतो, आसिमारामिको अहं ।
निग्गुण्डिपुप्फं पग्गय्ह, बुद्धस्स अभिरोपयिं ॥
२२. "एकनवुतितो कप्पे, यं पुप्फमभिपूजयिं[3] ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं ॥
२३. "पञ्चवीसे[4] इतो कप्पे, एको आसिं जनाधिपो ।
महापतापनामेन, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
२४. "पटिसम्भिदा चतस्सो··पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा निग्गुण्डिपुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

१. सब्भोगवा—सी० । २-२. स्या०, पोत्थके नत्थि । ३. पुप्फमभिरोपयिं—स्या० ।
४. पञ्चतिंसे—सी०, स्या० ।

६. उदकदायकत्थेरअपदानं

२५. "भुञ्जन्तं समणं दिस्वा, विप्पसन्नमनाविलं ।
घटेनोदकमादाय, सिद्धत्थस्स अदासहं ॥

B. 230 २६. "निम्मलो होमहं अज्ज, विमलो खीणसंसयो ।
भवे निब्बत्तमानम्हि, फलं निब्बत्तते मम[1] ॥

२७. "चतुन्नवुतितो कप्पे, उदकं यमदासहं[2] ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, दकदानस्सिदं फलं ॥

२८. "एकसट्ठिम्हितो कप्पे, एको व विमलो अहु ।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥

२९. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा उदकदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

७. सललमालियत्थेरअपदानं

R. 206 ३०. "कणिकारं व जोतन्तं, निसिन्नं पब्बतन्तरे ।
ओभासेन्तं दिसा सब्बा, सिद्धत्थं नरसारथिं ॥

३१. "धनुं अद्वेज्झं[3] कत्वान, उसुं सन्नय्हहं[4] तदा ।
पुप्फं सवण्टं छेत्वान, बुद्धस्स अभिरोपयिं ॥

३२. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं पुप्फमभिरोपयिं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं ॥

३३. "एकपञ्ञासितो कप्पे, एको आसिं[5] जुतिन्धरो ।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥

३४. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा सललमालियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

१. सुभं—सी० । २. यं तदा अदं—सी० ; अददिं तदा—स्या० । ३. अबेज्झं—स्या० ।
४. सन्वायहं—स्या० । ५. आसि—स्या० ।

८. कोरण्डपुप्फियत्थेरअपदानं

३५. "अक्कन्तञ्च पदं दिस्वा, चक्कालङ्कारभूसितं । B. 231
पदेनानुपदं यन्तो, विपस्सिस्स महेसिनो ॥
३६. "कोरण्डं पुप्फितं दिस्वा, समूलं पूजितं मया ।
हट्ठो हट्ठेन चित्तेन, अवन्दिं पदमुत्तमं[1] ॥
३७. "एकनवुतितो कप्पे, यं पुप्फमभिपूजयिं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं[2] फलं ॥
३८. "सत्तपञ्ञासकप्पम्हि, एको वीतमलो अहुं[3] ।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
३९. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा कोरण्डपुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

९. आधारदायकत्थेरअपदानं

४०. "आधारकं मया दिन्नं, सिखिनो लोकबन्धुनो । R. 207
धारेमि पथविं सब्बं, केवलं वसुधं इमं ॥
४१. "किलेसा झापिता मय्हं, भवा सब्बे समूहता ।
धारेमि अन्तिमं, देहं सम्मासम्बुद्धसासने ॥
४२. "सत्तवीसे इतो कप्पे, अहेसुं चतुरो जना ।
समन्तवरणा[4] नाम, चक्कवत्ती महब्बला ॥
४३. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा आधारदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

१. पदमुत्तम—सी० । २. पदपूजायिदं—सी० । ३. अहु—स्या० ।
४. समत्तचरणा—सी० ; समन्तवरुणा—स्या० ।

१०. पापनिवारियत्थेरअपदानं[1]

B. 232 ४४. "तिस्सस्स तु[2] भगवतो, देवदेवस्स तादिनो।
एकच्छत्तं मया दिन्नं, विप्पसन्नेन चेतसा ॥
४५. "निवुतं होति मे पापं, कुसलस्सुपसम्पदा[3]।
आकासे छत्तं धारेन्ति, पुब्बकम्मस्सिदं फलं ॥
४६. "चरिमं वत्तते मय्हं, भवा सब्बे समूहता।
धारेमि अन्तिमं देहं, सम्मासम्बुद्धसासने ॥
४७. "द्वेनवुते इतो कप्पे, यं छत्तमददिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, छत्तदानस्सिदं फलं ॥
४८. "द्वेसत्ततिम्हितो कप्पे, अट्ठासिंसु जनाधिपा।
महानिदाननामेन, राजानो चक्कवत्तिनो ॥
४९. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा पापनिवारियो[4] थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

तस्सुद्दानं

R. 208 कणिकारो मिनेलञ्च[5], किङ्कणि तरणेन[6] च।
निग्गुण्डिपुप्फी दकदो,[7] सललो च कुरण्डको।
आधारको[8] पापवारी[8], अट्ठतालीस गाथका ति ॥

कणिकारपुप्फियवग्गो एकवीसतिमो।

---

१. वातातपनिवारियत्थेरापदानं—सी०। २. हि—स्या०। ३. कुसलस्सूपसम्पदा—स्या०। ४. वातातपनिवारियो—सी०। ५. मिनेलीच—सी०। ६. तारणेन—स्या०। ७. निग्गुण्डिपुप्फ०—स्या०। ८-८. तपवारी०—सी०; आधारदानं पापञ्ञ—स्या०।

२२. हत्थिवग्गो

१. हत्थिदायकत्थेरअपदानं

१. "सिद्धत्थस्स भगवतो, द्विपदिन्दस्स तादिनो । B. 233
नागसेट्ठो मया दिन्नो, ईसादन्तो उरूळ्हवा[1] ॥
२. "उत्तमत्थं अनुभोमि, सन्तिपदमनुत्तरं ।
नागदानं[2] मया दिन्नं, सब्बलोकहितेसिनो ॥
३. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं नाग[3]मददिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, नागदानस्सिदं फलं ॥
४. "अट्ठसत्ततिकप्पम्हि, सोळसासिंसु खत्तिया ।
समन्तपासादिका नाम, चक्कवत्ती महब्बला ॥
५. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा हत्थिदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

२. पानधिदायकत्थेरअपदानं

६. "आरञ्ञिकस्स[4] इसिनो, चिररत्ततपस्सिनो[4] ।
बुद्धस्स[5] भावितत्तस्स, अदासिं पानधिं अहं ॥
७. "तेन कम्मेन द्विपदिन्द, लोकजेट्ठ नरासभ ।
दिब्बयानं[6] अनुभोमि, पुब्बकम्मस्सिदं फलं ॥

---

१. उरूळ्हवो—स्या० । २. अग्गदानं—सी० । ३. दानं—सी० ।
४-४. अरञ्ञकस्स झायिनो, मेत्तचित्ततपस्सिनो—स्या० । ५. धम्मस्स—स्या० ।
६. सब्बं यानं—सी० ।

R. 209 ८. "चतुन्नवुते इतो कप्पे, यं कम्ममकरिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, पानधिस्स इदं फलं॥
B. 234 ९. "सत्तसत्ततितो कप्पे, अट्ठ आसिंसु खत्तिया।
सुयाना नाम नामेन, चक्कवत्ती महब्बला॥
१०. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा पानधिदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

३. सच्चसञ्ञकत्थेरअपदानं

११. "वेस्सभू तम्हि[1] समये[1], भिक्खुसङ्घपुरक्खतो।
देसेति अरियसच्चानि, निब्बापेन्तो महाजनं॥
१२. "परमकारुञ्ञपत्तोम्हि, समितिं अगमासहं।
सोहं निसिन्नको सन्तो, धम्ममस्सोसि सत्थुनो॥
१३. "तस्साहं धम्मं सुत्वान, देवलोकं अगच्छहं।
तिंसकप्पानि देवेसु, अवसिं तत्थहं पुरे॥
१४. "एकत्तिंसे इतो कप्पे, यं सञ्ञमलभिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, सच्चसञ्ञायिदं फलं॥
१५. "छब्बीसम्हि इतो कप्पे, एको आसिं जनाधिपो।
एकफुसितनामेन[2], चक्कवत्ती महब्बलो॥
१६. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा सच्चसञ्ञको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

१-१. नाम भगवा—स्या०। २. एकफुस्सित नामोव—स्या०।

४. एकसञ्ञकत्थेरअपदानं

१७. "दुमग्गे पंसुकूलिकं, लग्गं दिस्वान सत्थुनो।
अञ्जलिं पग्गहेत्वान, पंसुकूलं अवन्दहं॥
१८. "एकत्तिंसे इतो कप्पे, यं सञ्ञमलभिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं॥
१९. "पञ्चवीसे इतो कप्पे, एको आसिं जनाधिपो। B. 236, R. 210
अमिताभो ति नामेन, चक्कवत्ती महब्बलो॥
२०. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा एकसञ्ञको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

५. रंसिसञ्ञकत्थेरअपदानं

२१. "उदेन्तं सतरंसिं व, पीतरंसिं व[1] भाणुमं।
ब्यग्घूसभं व[2] पवरं, सुजातं पब्बतन्तरे॥
२२. "बुद्धस्स आनुभावो सो, जलते पब्बतन्तरे।
रंसे चित्तं पसादेत्वा, कप्पं सग्गम्हि मोदहं॥
२३. "अवसेसेसु कप्पेसु, कुसलं चरितं मया।
तेन चित्तप्पसादेन, बुद्धानुस्सतियापि च॥
२४. "तिंसकप्पसहस्सेतो, यं सञ्ञमलभिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धसञ्ञायिदं[3] फलं॥
२५. "सत्तपञ्ञासकप्पम्हि, एको आसिं जनाधिपो।
सुजातो नाम नामेन, चक्कवत्ती महब्बलो॥
२६. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा रंसिसञ्ञको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

१. सितरंसिव—सी०। २. ब्यग्घुसभंव—स्या०। ३. बुद्धपूजा—सी०।

६. सन्धितत्थेरअपदानं[1]

२७. "अस्सत्थे हरितोभासे, संविरूळ्हम्हि पादपे।
एकं बुद्धगतं सञ्ञं, अलभिंहं[2] पतिस्सतो॥
B. 236 २८. "एकतिंसे इतो कप्पे, यं सञ्ञमलभिं तदा।
तस्सा सञ्ञाय वाहसा, पत्तो मे आसवक्खयो॥
२९. "इतो तेरसकप्पम्हि, धनिट्ठो[3] नाम खत्तियो।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो॥
R. 211 ३०. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा सन्धितो[4] थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

७. तालवण्टदायकत्थेरअपदानं

३१. "तालवण्टं मया दिन्नं, तिस्सस्सादिच्चबन्धुनो[5]।
गिम्हनिब्बापनत्थाय, परिळाहोपसन्तिया॥
३२. "सन्निब्बापेमि रागग्गिं, दोसग्गिञ्च तदुत्तरिं।
निब्बापेमि च मोहग्गिं, ताळवण्टस्सिदं फलं॥
३३. "किलेसा झापिता मय्हं, भवा सब्बे समूहता।
धारेमि अन्तिमं देहं, सम्मासम्बुद्धसासने॥
३४. "द्वेनवुते इतो कप्पे, यं कम्ममकरिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, तालवण्टस्सिदं फलं॥
३५. "तेसट्ठिम्हि इतो कप्पे, महानामसनामको[6]।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो॥
३६. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा तालवण्टदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

१. सण्ठितत्थेरापदानं—सी०। २. अलभिस्सं—सी०; अलभित्थं—स्या०।
३. वनिद्धो—स्या०। ४. सण्ठितो—सी०। ५. तिस्सस्स दिब्बचक्खुनो—स्या०।
६. महारामसनामको—स्या०।

८. अक्कन्तसञ्ञकत्थेरअपदानं

३७. "कुसाटकं गहेत्वान, उपज्झायस्सहं[1] पुरे[1] । B. 237
मन्तञ्च अनुसिक्खामि, गन्थादोसस्स[2] पत्तिया ॥
३८. "अद्दसं विरजं बुद्धं, आहुतीनं पटिग्गहं ।
उसभं पवरं अग्गं, तिस्सं बुद्धं गणुत्तमं[3] ॥
३९. "कुसाटकं पत्थरितं, अक्कमन्तं नरुत्तमं ।
समुग्गतं महावीरं, लोकजेट्ठं नरासभं ॥
४०. "दिस्वा तं लोकपज्जोतं, विमलं चन्दसन्निभं । R. 212
अवन्दिं सत्थुनो पादे, विप्पसन्नेन चेतसा ॥
४१. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं अदासिं कुसाटकं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, कुसाटकस्सिदं फलं ॥
४२. "सत्ततिंसे इतो कप्पे, एको आसिं जनाधिपो ।
सुनन्दो नाम नामेन, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
४३. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा अक्कन्तसञ्ञको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

९. सप्पिदायकत्थेरअपदानं

४४. "निसिन्नो पासादवरे, नारीगणपुरक्खतो ।
ब्याधितं समणं दिस्वा, अभिनामेसहं[4] घरं ॥
४५. "उपविट्ठं महावीरं, देवदेवं नरासभं ।
सप्पितेलं मया दिन्नं, सिद्धत्थस्स महेसिनो ॥
४६. "पस्सद्धदरथं दिस्वा, विप्पसन्नमुखिन्द्रियं ।
वन्दित्वा सत्थुनो पादे, अनुसंसावयिं पुरे ॥

१-१. उपज्झायस्सपारुपे—स्या० । २. कण्डभेदस्स—सी०; गण्डभेदस्स—स्या० ।
३. गजुत्तमं—स्या० । ४. अतिनामेसहं—स्या० ।

B. 238 ४७. "दिस्वा मं सुप्पसन्नत्तं,[1] इद्धिया पारमिङ्गतो ।
नभं अब्भुग्गमी धीरो,[2] हंसराजा व अम्बरे ॥
४८. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं दानमददिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, सप्पितेलस्सिदं फलं ॥
४९. "इतो सत्तरसे कप्पे, जुतिदेवसनामको[3] ।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
५०. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा सप्पिदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

१०. पापनिवारियत्थेरअपदानं

५१. "पियदस्सिस्स भगवतो, चङ्कमं सोधितं मया ।
नळकेहि पटिच्छन्नं, वातापनिवारणं ॥
५२. "पापं विवज्जनत्थाय, कुसलस्सुपसम्पदा ।
किलेसानं पहानाय, पदहिं सत्थु सासने ॥
R. 213 ५३. "इतो एकादसे कप्पे, अग्गिदेवो ति[4] विस्सुतो ।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
५४. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा पापनिवारियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

तस्सुद्दानं

हत्थि पानधि सच्चञ्च, एकसञ्ञि च रंसिको[5] ।
सन्धितो तालवण्टं[6] च, तथा अक्कन्तसञ्ञको ।
सप्पि पापनिवारी च चतुप्पञ्ञास गाथका ति ॥

हत्थिवग्गो बावीसतिमो ।

---

१. सुपसन्नन्तं—स्या० । २. वीरो—स्या० । ३. दुतिदेव०—स्या० ।
४. अग्गितेजोति—स्या० । ५. रंसियो—सी०, स्या० । ६. तालवण्टि—सी०, स्या० ।

२३. आलम्बणदायकवग्गो[1]

१. आलम्बणदायकत्थेरअपदानं

१. "अत्थदस्सिस्स[2] भगवतो, लोकजेट्ठस्स तादिनो। B. 239
आलम्बणं मया दिन्नं, द्विपदिन्दस्स तादिनो॥

२. "धरणिं पटिपज्जामि, विपुलं सागरप्परं।
पाणेसु च इस्सरियं, वत्तेमि वसुधाय च॥

३. "किलेसा झापिता मय्हं, भवा सब्बे समूहता।
तिस्सो विज्जा अनुप्पत्ता, कतं बुद्धस्स सासनं॥

४. "इतो द्वेसट्ठिकप्पम्हि, तयो आसिसु खत्तिया।
एकापस्सितनामा[3] ते, चक्कवत्ती महब्बला॥

५. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा आलम्बणदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

२. अजिनदायकत्थेरअपदानं

६. "एकत्तिंसे इतो कप्पे, गणसत्थारको[4] अहं[4]।
अद्दसं विरजं बुद्धं, आहुतीनं पटिग्गहं॥

७. "चम्मखण्डं मया दिन्नं, सिखिनो लोकबन्धुनो।
तेन कम्मेन द्विपदिन्द[5], लोकजेट्ठ नरासभ॥

---

१. आलम्बनदायकवग्गो—सी०, स्या०। २. अत्थदस्सी—सी०।
३. एकादस्सितनामा—सी०। ४-४. गणसत्था अहो सहं—सी०; गणसन्थारको०—स्या०।
५. दिपदिन्द—स्या०।

R. 214 ८. "सम्पत्तिं अनुभोत्वान, किलेसे झापयिं अहं ।
धारेमि अन्तिमं देहं, सम्मासम्बुद्धसासने ॥

९. "एकत्तिंसे इतो कप्पे, अजिनं यं अदासहं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, अजिनस्स इदं फलं ॥

१०. "इतो पञ्चमके[1] कप्पे, राजा आसिं सुदायको ।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥

B. 210 ११. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा अजिनदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

३. द्वेरतनियत्थेरअपदानं[2]

१२. "मिगलुद्दो[3] पुरे आसि, अरञ्ञे कानने अहं ।
अद्दसं विरजं बुद्धं, आहुतीनं पटिग्गहं ॥

१३. "मंसपेसि मया दिन्ना, विपस्सिस्स महेसिनो ।
सदेवकस्मिं लोकस्मिं, इस्सरं कारयामहं ॥

१४. "इमिना मंसदानेन, रतनं निब्बत्तते मम ।
दुवेमे रतना लोके, दिट्ठधम्मस्स पत्तिया ॥

१५. "तेहं सब्बे अनुभोमि[4], मंसदानस्स सत्तिया[5] ।
गत्तञ्च मुदुकं मय्हं, पञ्ञा निपुणवेदनी[6] ॥

१६. "एकनवुतितो कप्पे, यं मंसमददिं तदा[7] ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, मंसदानस्सिदं फलं ॥

१. पञ्ञासके—स्या० । २. द्विरतनियत्थेर०—सी० । ३. मिगलुद्धो—स्या० । ४. अतिभोमि—स्या० । ५. पत्तिया—स्या० । ६. निपुणवेदिनी—सी०, स्या० । ७, अहं—सी० ।

१७. "इतो चतुत्थके कप्पे, एको आसिं जनाधिपो।
महारोहितनामो सो, चक्कवत्ती महब्बलो॥
१८. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा द्वेरतनियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

दसमं भाणवारं।

---

४. आरक्खदायकत्थेरअपदानं

१९. "सिद्धत्थस्स भगवतो, वेदि[1] कारापिता[1] मया।
आरक्खो च मया दिन्नो, सुगतस्स महेसिनो॥
२०. "तेन कम्मविसेसेन, न पस्सिं[2] भयभेरवं। B. 241
कुहिञ्चि उपपन्नस्स, तासो मय्हं न विज्जति॥
२१. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं वेदिं कारयिं पुरे[3]। R. 215
दुग्गतिं नाभिजानामि, वेदिकाय इदं फलं॥
२२. "इतो छट्ठम्हि कप्पम्हि, अपस्सेनसनामको।
सत्त रतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो॥
२३. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा आरक्खदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

५. अब्याधिकत्थेरअपदानं

२४. "विपस्सिस्स भगवतो, अग्गिसालं अदासहं।
ब्याधिकानञ्च[4] आवासं, उण्होदकपटिग्गहं॥
२५. "तेन कम्मेनयं मय्हं, अत्तभावो सुनिम्मितो।
ब्याधाहं नाभिजानामि, पुञ्ञकम्मस्सिदं फलं॥

१-१. वेदिका कारिता—स्या०। २. पस्से—सी०, स्या०। ३. अहं—सी०।
४. ब्याधितानं च—सी०।

२६. "एकनवुतितो कप्पे, यं सालमददिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, अग्गिसालायिदं फलं ॥

२७. "इतो च सत्तमे[1] कप्पे, एकोसि[2] अपराजितो[2] ।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥

२८. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा अब्याधिको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

६. अङ्कोलपुप्फियत्थेरअपदानं

B. 242 २९. "नारदो इति मे नामं, कस्सपो इति मं विदू ।
अद्दसं समणानग्गं, विपस्सिं देवसक्कतं ॥

३०. "अनुब्यञ्जनधरं बुद्धं, आहुतीनं, पटिग्गहं ।
अङ्कोलपुप्फं[3] पग्गय्ह, बुद्धस्स अभिरोपयिं ॥

३१. "एकनवुतितो कप्पे, यं पुप्फमभिपूजयिं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं ॥

३२. "चतुसत्ततितो कप्पे, रोमसो नाम खत्तियो ।
आमुक्कमालाभरणो[4], सयोग्गबलवाहनो ॥

R. 216 ३३. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा अङ्कोलपुप्फियो[5] थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

१. सत्तमके—सी० । २-२. एको आसिं नाराधिपो—स्या० । ३. वकुलपुप्फं—स्या० । ४. आमुत्त०—सी०, स्या० । ५. वकुलपुप्फियो—स्या० ।

७. सोवण्णवटंसकियत्थेरअपदानं

३४. "उय्यानभूमिं निय्यन्तो, अद्दसं लोकनायकं।
वटंसकं गहेत्वान, सोवण्णं साधुनिम्मितं॥
३५. "सीघं ततो[1] समारुय्ह[2], हत्थिक्खन्धगतो अहं।
बुद्धस्स अभिरोपेसिं, सिखिनो लोकबन्धुनो॥
३६. "एकत्तिंसे इतो कप्पे, यं पुप्फमभिरोपयिं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, पुप्फपूजायिदं[3] फलं॥
३७. "सत्तवीसे इतो कप्पे, एको आसिं जनाधिपो।
महापतापनामेन, चक्कवत्ती महब्बलो॥
३८. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥ B. 243

इत्थं सुदं आयस्मा सोवण्णवटंसकियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

८. मिञ्जवटंसकियत्थेरअपदानं

३९. "निब्बुते लोकनाथम्हि, सिखिम्हि वदतं वरे।
वटंसकेहि आकिण्णं, बोधिपूजं अकासहं॥
४०. "एकत्तिंसे इतो कप्पे, यं पूजमकरिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बोधिपूजायिदं फलं॥
४१. "इतो छब्बीसतिकप्पे, अहुं[4] मेघब्भनामको।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो॥
४२. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा मिञ्जवटंसकियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

१. गतो—स्या०। २. समोरुय्ह—सी०। ३. बुद्धपूजायिदं—सी०, स्या०।
४. अहु—स्या०।

९. सुकतावेळियत्थेरअपदानं

R. 217 ४३. "असितो नाम नामेन, मालाकारो अहं[1] तदा।
आवेळं पग्गहेत्वान, रञ्ञो दातुं वजामहं॥
४४. "असम्पत्तोम्हि[2] राजानं, अद्दसं सिखिनायकं।
हट्ठो हट्ठेन चित्तेन, बुद्धस्स अभिरोपयिं॥
४५. "एकत्तिंसे इतो कप्पे, यं पुप्फमभिपूजयिं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं॥
B. 244 ४६. "पञ्चवीसे इतो कप्पे, राजाहोसिं[3] महब्बलो।
वेभारो नाम नामेन, चक्कवत्ती महब्बलो॥
४७. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा सुकतावेळियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

१०. एकवन्दनियत्थेरअपदानं[4]

४८. "उसभं पवरं वीरं, वेस्सभुं विजिताविनं।
पसन्नचित्तो सुमनो, बुद्धसेट्ठमवन्दहं॥
४९. "एकत्तिंसे इतो कप्पे, यं कम्ममकरिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, वन्दनाय इदं फलं॥
५०. "चतुवीसतिकप्पम्हि[5], विकतानन्दनामको।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो॥
५१. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा एकवन्दनियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

१. अहु—सी०। २. असम्पत्तम्हि—सी०। ३. होमि—स्या०।
४. एकवन्दियत्थेरापदानं—सी०। ५. चतुवीसम्हि०—स्या०।

तस्सुद्दानं

आलम्बणञ्च अजिनं, मंसदारक्खदायको ।
अब्याधि अङ्कोलं[1] सोण्णं, मिञ्जआवेळवन्दनं ।
पञ्चपञ्ञास गाथायो, गणिता अत्थदस्सिभि ॥

आलम्बदायकवग्गो तेवीसतिमो ।

१. वकुलं—स्या० ।

२४. उदकासनवग्गो

१. उदकासनदायकत्थेरअपदानं

B. 245, R. 218 १. "आरामद्वारा निक्खम्म, फलकं सन्थरिं अहं।
उदकञ्च उपट्ठासिं, उत्तमत्थस्स पत्तिया ॥
२. "एकत्तिंसे इतो कप्पे, यं कम्ममकरिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, आसने चोदके फलं ॥
३. "इतो पन्नरसे कप्पे, अभिसामसमव्हयो।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
४. "पटिसम्भिदा चतस्सो विमोक्खा पि च अट्ठिमे।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा उदकासनदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

२. भाजनपालकत्थेरअपदानं[1]

५. "नगरे बन्धुमतिया, कुम्भकारो अहं तदा।
भाजनं अनुपालेसिं, भिक्खुसङ्घस्स तावदे ॥
६. "एकनवुतितो कप्पे, भाजनं अनुपालयिं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, भाजनस्स इदं फलं ॥

१. भाजनदायकत्थेरापदानं—सी०, स्या०।

७. "तेपञ्ञासे इतो कप्पे, अनन्तजालिनामको[1] ।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
८. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा भाजनपालको[2] थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

३. सालपुप्फियत्थेरअपदानं

९. "अरुणवतिया नगरे, अहोसिं पूपिको[3] तदा[3] । B. 246
मम द्वारेन गच्छन्तं, सिखिनं अद्दसं जिनं ॥
१०. "बुद्धस्स पत्तं पग्गय्ह, सालपुप्फं अदासहं ।
सम्मग्गतस्स बुद्धस्स, विप्पसन्नेन चेतसा ॥
११. "एकत्तिंसे इतो कप्पे, यं[4] पुप्फमभिदासहं[4] । R. 219
दुग्गतिं नाभिजानामि, सालपुप्फस्सिदं फलं ॥
१२. "इतो चुद्दसकप्पम्हि, अहोसिं अमितञ्जलो ।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
१३. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा सालपुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

४. किलञ्जदायकत्थेरअपदानं

१४. "तिवरायं पुरे रम्मे, नळकारो अहं तदा ।
सिद्धत्थे लोकपज्जोते, पसन्ना जनता तहिं ॥
१५. "पूजत्थं लोकनाथस्स, किलञ्जं परियेसति ।
बुद्धपूजं करोन्तानं, किलञ्जं अददिं अहं ॥

१. अनन्तजलिनामको—स्या० । २. भाजनदायको—सी०, स्या० ।
३-३. ०अहं—सी० ; पूविको०—स्या० । ४-४. यं खज्जकमदासहं—सी० ।

१६. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं कम्ममकरिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, किलञ्जस्स इदं फलं॥
१७. "सत्तसत्ततिकप्पम्हि, राजा आसिं[1] जलद्धरो[2]।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो॥
१८. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा किलञ्जदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

५. वेदिकारकत्थेरअपदानं[3]

B. 247 १९. "विपस्सिनो भगवतो, बोधिया पादपुत्तमे।
पसन्नचित्तो सुमनो, कारेसिं वेदिकं अहं॥
२०. "एकनवुतितो कप्पे, कारेसिं वेदिकं अहं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, वेदिकाय इदं फलं॥
R. 220 २१. "इतो एकादसे कप्पे, अहोसिं सूरियस्समो[4]।
सत्तरत्तनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो॥
२२. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा दुस्सदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

१. आसि—स्या०। २. जुतिन्धरो—सी०। ३. वेदिदायकत्थेरापदानं—स्या०।
४. सुरियस्समो—सी०।

६. वण्णकारत्थेरअपदानं

२३. "नगरे अरुणवतिया, वण्णकारो अहं तदा।
चेतिये दुस्सभण्डानि, नानावण्णं रजेसहं[1]॥

२४. "एकतिंसे इतो कप्पे, यं वण्णं रजयिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, वण्णदानस्सिदं फलं॥

२५. "इतो तेवीसतिकप्पे, वण्णसमसनामको[2]।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो॥

२६. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा वण्णकारो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

७. पियालपुप्फियत्थेरअपदानं

२७. "मिगलुद्दो पुरे आसिं, अरञ्ञे कानने अहं। B. 248
पियालं पुप्फितं दिस्वा, गतमग्गे खिपिं अहं॥

२८. "एकनवुतितो कप्पे, यं पुप्फमभिपूजयिं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं॥

२९. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा पियालपुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

१. रजेमहं—स्या०। २. चन्दुपम०—सी०; चन्दसम०—स्या०।

८. अम्बयागदायकत्थेरअपदानं

R. 221 ३०. "सके सिप्पे अपत्थद्धो, अगमं काननं अहं।
सम्बुद्धं यन्तं दिस्वान, अम्बयागं अदासहं॥
३१. "एकनवुतितो कप्पे, यं दानमददिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, अम्बयागस्सिदं फलं॥
३२. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा अम्बयागदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

९. जगतिकारकत्थेरअपदानं

३३. "निब्बुते लोकनाथम्हि, अत्थदस्सि नरुत्तमे।
जगती कारिता मय्हं, बुद्धस्स थूपमुत्तमे॥
३४. "अट्ठारसे कप्पसते, यं कम्ममकरिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, जगतिया इदं फलं॥
B. 249 ३५. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा जगतिकारको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

१०. वासिदायकत्थेरअपदानं

३६. "कम्मारोहं पुरे आसिं, तिवरायं पुरुत्तमे।
एका वासि मया दिन्ना, सयम्भुं अपराजितं॥
३७. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं वासिमददिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, वासिदानस्सिदं फलं॥
३८. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा वासिदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

तस्सुद्दानं

उदकासनभाजनं[1], सालपुप्फी किलञ्जको[1] । R. 222
वेदिका वण्णकारो च, पियालअम्बयागदो ।
जगती वासिदाता[2] च, गाथा तिस च अट्ठ च ॥

उदकासनवग्गो चतुवीसतिमो ।

१-१. उदकासनि भाजनियो सालपुप्फी किलञ्जदो—स्या० । २. वासिदायी—स्या० ।

२५. तुवरदायकवग्गो[1]

१. तुवरदायकत्थेरअपदानं[2]

B 250 १. "मिगलुद्दो पुरे आसिं, अरञ्ञे कानने अहं।
भरित्वा[3] तुवरमादाय[3], सङ्घस्स अददिं अहं॥
२. "एकनवुतितो कप्पे, यं दानमददिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, तुवरस्स इदं फलं॥
३. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा तुवरदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

२. नागकेसरियत्थेरअपदानं

४. "धनुं अद्वेज्झं कत्वान, वनमज्झोगहिं अहं।
केसरं ओगतं[4] दिस्वा, पतपत्तं[5] समुट्ठितं॥
५. "उभो हत्थेहि पग्गय्ह, सिरे कत्वान अञ्जलिं।
बुद्धस्स अभिरोपेसिं, तिस्सस्स लोकबन्धुनो॥
६. "द्वेनवुते इतो कप्पे, यं पुप्फमभिपूजयिं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं॥

---

१. तुवरयादिवग्गो—स्या०। २. तुवरट्ठिदायकत्थेरापदानं—स्या०। ३-३. तं दिस्वा रुधिरमादाय—स्या०। ४. ओसटं—सी०; ओसरं—स्या०। ५. पब्बमग्गं—स्या०।

७. "तेसत्ततिम्हि[1] कप्पम्हि[1], सत्त केसरनामका[2] ।
सत्तरतनसम्पन्ना, चक्कवत्ती महब्बला ॥
८. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा नागकेसरियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

३. नळिनकेसरियत्थेरअपदानं

९. "जातस्सरस्स वेमज्झे, वसामि जलकुक्कुटो । B. 251, R. 223
अद्दसाहं[3] देवदेवं, गच्छन्तं अनिलञ्जसे ॥
१०. "तुण्डेन केसरिं[4] गय्ह, विप्पसन्नेन चेतसा ।
बुद्धस्स अभिरोपेसिं, तिस्सस्स लोकबन्धुनो ॥
११. "द्वेनवुते इतो कप्पे, यं पुप्फमभिपूजयिं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं ॥
१२. "तेसत्ततिम्हि कप्पम्हि, सत्त केसरनामका[5] ।
सत्तरतनसम्पन्ना, चक्कवत्ती महब्बला ॥
१३. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा नळिनकेसरियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

४. विरवपुप्फियत्थेरअपदानं[6]

१४. "खीणासवसहस्सेहि, निय्याति लोकनायको ।
विरवपुप्फमादाय[7], बुद्धस्स अभिरोपयिं ॥

१-१. सत्तसत्ततिमे कप्पे—स्या० । २. समोक्खाणनामको—स्या० । ३. अथद्दसं—सी० स्या० । ४. केसरं—स्या० । ५. सतपत्तसनामको—सी०, स्या० । ६. विरविपुप्फिय०—सी०, स्या० । ७. विरविपुप्फं पग्गय्ह—सी०, स्या० ।

१५. "एकनवुतितो कप्पे, यं पुप्फमभिपूजयिं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं ॥
१६. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा बिल्लपुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

५. कुटिधूपकत्थेरअपदानं

B. 252 १७. "सिद्धत्थस्स भगवतो, अहोसिं कुटिगोपको ॥
कालेन कालं धूपेसिं, पसन्नो सेहि पाणिभि ॥
१८. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं कम्ममकरिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, धूपदानस्सिदं[1] फलं ॥
R. 224 १९. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा कुटिधूपको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

६. पत्तदायकत्थेरअपदानं

२०. "परमेन दमथेन, सिद्धत्थस्स महेसिनो ।
पत्तदानं मया दिन्नं, उजुभूतस्स तादिनो ॥
२१. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं दानमददिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, पत्तदानस्सिदं फलं ॥
२२. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा पत्तदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

1. बुद्धपूजायिदं—सी० ।

७. धातुपूजकत्थेरअपदानं

२३. "निब्बुते लोकनाथम्हि, सिद्धत्थम्हि नरुत्तमे।
एका धातु मया लद्धा, द्विपदिन्दस्स तादिनो॥
२४. "ताहं धातुं गहेत्वान, बुद्धस्सादिच्चबन्धुनो।
पञ्चवस्से परिचरिं, तिट्ठन्तं व नरुत्तमं॥
२५. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं धातुं[1] पूजयिं तदा[1]। B. 253
दुग्गतिं नाभिजानामि, धातुपट्ठहने फलं॥
२६. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा धातुपूजको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

८. सत्तलिपुप्फपूजकत्थेरअपदानं[2]

२७. "सत्त सत्तलिपुप्फानि, सीसे कत्वानहं तदा।
बुद्धस्स अभिरोपेसिं, वेस्सभुम्हि नरुत्तमे॥
२८. "एकत्तिंसे इतो कप्पे, यं पुप्फमभिपूजयिं[3]।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं[4] फलं॥
२९. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥ R. 225

इत्थं सुदं आयस्मा सत्तलिपुप्फपूजको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

१-१. धातुमभिपूजयिं—स्या०। २. सत्तलिपुप्फियत्थेरापदानं—सी०; सत्तसत्तलिपुप्फ०—स्या०। ३. पुप्फमभिरोपयिं—सी०। ४. पुप्फपूजायियं—सी०, स्या०।

९. बिम्बिजालियत्थेरअपदानं[1]

३०. "पदुमुत्तरो नाम जिनो, सयम्भू अग्गपुग्गलो ।
चतुसच्चं पकासेति, दीपेति[2] अमतं पदं ॥
३१. "बिम्बिजालकपुप्फानि, पुथु कत्वानहं तदा ।
बुद्धस्स अभिरोपेसिं, द्विपदिन्दस्स तादिनो ॥
३२. "अट्ठसट्ठिम्हितो कप्पे, चतुरो किञ्जकेसरा ।
सत्तरतनसम्पन्ना, चक्कवत्ती महब्बला ॥
B. 254 ३३. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा बिम्बिजालियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

१०. उद्दालकदायकत्थेरअपदानं[3]

३४. "ककुधो नाम नामेन, सयम्भू अपराजितो ।
पवना निक्खमित्वान, अनुप्पत्तो महानदिं ॥
३५. "उद्दालकं गहेत्वान, सयम्भुस्स अदासहं ।
संयतस्सुजुभूतस्स, पसन्नमानसो[4] अहं[4] ॥
३६. "एकतिंसे इतो कप्पे, यं पुप्फमभिपूजयिं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, पुप्फदानस्सिदं फलं ॥
३७. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा उद्दालकदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

१. बिम्बिजालपुप्फियत्थेरापदानं—स्या० । २. देमेति—स्या० । ३. उद्दालदायक०—सी०, स्या० । ४-४. पसन्नमानसो तदा—सी० ; पसन्नमनसो तदा—स्या० ।

तस्सुद्दानं

तुवरनागनळिना,[1] विरवी[1] कुटिधूपको । R. 226
पत्तो धातुसत्तलियो, बिम्बि उद्दालकेन च ।
सत्ततिसति गाथायो, गणितायो विभाविभि ॥

तुवरदायकवग्गो पञ्चवीसतिमो ।

१-१. तुवरट्ठिनागपुळिना विरवि—स्या० ।

२६. थोमकवग्गो

१. थोमकत्थेरअपदानं

B. 255 १. "देवलोके ठितो सन्तो, विपस्सिस्स महेसिनो ।
धम्मं सुणित्वा[1] मुदितो, इमं वाचं अभासहं ॥
२. 'नमो ते पुरिसाजञ्ञ, नमो ते पुरिसुत्तम ।
बहुज्जनं[2] तारयसि, देसेन्तो अमतं पदं' ॥
३. "एकनवुतितो कप्पे, यं वाचमभणिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, थोमनाय इदं फलं ॥
४. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा थोमको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

२. एकासनदायकत्थेरअपदानं

५. "विजहित्वा देववण्णं सभरियो इधागमिं ।
अधिकारं कत्तुकामो, बुद्धसेट्ठस्स सासने ॥
६. "देवलो नाम नामेन, पदुमुत्तरसावको ।
तस्स भिक्खा मया दिन्ना, विप्पसन्नेन चेतसा ॥
७. "सतसहस्सितो कप्पे, यं कम्ममकरिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, पिण्डपातस्सिदं फलं ॥
८. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा एकासनदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

१. सुत्वान—स्या० । २. बहुंजनं—सी० ।

३. चितकपूजकत्थेरअपदानं

९. "आनन्दो नाम सम्बुद्धो, सयम्भू अपराजितो । B. 256, R. 227
अरञ्ञे परिनिब्बायि, अमनुस्सम्हि कानने ॥
१०. "देवलोका इधागन्त्वा, चितं कत्वानहं तदा ।
सरीरं तत्थ झापेसिं, सक्कारञ्च अकासहं ॥
११. "एकनवुतितो कप्पे, यं कम्ममकरिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं ॥
१२. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा चितकपूजको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

४. तिचम्पकपुप्फियत्थेरअपदानं[1]

१३. "हिमवन्तस्साविदूरे, विकतो[2] नाम पब्बतो ।
तस्स वेमज्झे वसति, समणो भावितिन्द्रियो ॥
१४. "दिस्वान तस्सोपसमं, विप्पसन्नेन चेतसा ।
तीणि चम्पकपुप्फानि, गहेत्वान समोकिरिं ॥
१५. "एकनवुतितो कप्पे, यं पुप्फमभिपूजयिं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं ॥
१६. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा तिचम्पकपुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

१. चम्पकपुप्फियत्थेरापदानं—स्या० । २. विकनो—सी०, स्या० ।

५. सत्तपाटलियत्थेरअपदानं

१७. "कणिकारं व जोतन्तं, निसिन्नं पब्बतन्तरे ।
सत्त पाटलिपुप्फानि, बुद्धस्स अभिरोपयिं ॥
B. 257 १८. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं पुप्फमभिरोपयिं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं ॥
१९. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा सत्तपाटलियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

६. उपाहनदायकत्थेरअपदानं

R. 228 २०. "अहोसिं चन्दनो नाम, सम्बुद्धस्सत्रजो तदा ।
एकोपाहनो मया दिन्नो, बोधिं सम्पज्ज मे तुवं ॥
२१. "एकनवुतितो कप्पे, यं[1] पानधिं[1] ददिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, उपाहनस्सिदं फलं ॥
२२. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा उपाहनदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

७. मञ्जरिपूजकत्थेरअपदानं

२३. "मञ्जरिकं करित्वान, रथियं पटिपज्जहं ।
अद्दसं समणानग्गं, भिक्खुसङ्घपुरक्खतं ॥
२४. "पसन्नचित्तो सुमनो, परमाय च पीतिया ।
उभो हत्थेहि पग्गय्ह, बुद्धस्स अभिरोपयिं ॥

१-१ यमुपाहनं—सी० ; यं पादुं—स्या० ।

२५. "द्वेनवुते इतो कप्पे, यं पुप्फमभिपूजयिं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, पुप्फपूजायिदं फलं ॥
२६. "इतो तेसत्ततिकप्पे, एको आसिं महीपति । B. 258
जोतियो नाम नामेन, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
२७. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा मञ्जरिपूजको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

८. पण्णदायकत्थेरअपदानं

२८. "पब्बते हिमवन्तम्हि, वाकचीरधरो अहं ।
अलोणपण्णभक्खोम्हि, नियमेसु च संवुतो ॥
२९. "पातरासे अनुप्पत्ते, सिद्धत्थो उपगच्छि मं ।
ताहं बुद्धस्स पादासिं, पसन्नो सेहि पाणिभि ॥
३०. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं पण्णमददिं तदा । R. 229
दुग्गतिं नाभिजानामि, पण्णदानस्सिदं फलं ॥
३१. "सत्तवीसतिकप्पम्हि, राजा आसिं सदत्थियो[1] ।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
३२. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा पण्णदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

९. कुटिदायकत्थेरअपदानं

३३. "विपिनचारी सम्बुद्धो, रुक्खमूले वसी तदा ।
पण्णसालं करित्वान, अदासिं अपराजिते ॥
३४. "एकनवुतितो कप्पे, यं पण्णकुटिकं अदं[2] ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, कुटिदानस्सिदं फलं ॥

१. यदत्थियो—सी०, स्या० ।　२. ददा—स्या० ।

B. 259 ३५. "अट्ठवीसे[1] इतो कप्पे, सोळसासिंसु राजानो[2]।
सब्बत्थ अभिवस्सी ति, वुच्चरे चक्कवत्तिनो ॥
३६. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा कुटिदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

१०. अग्गपुप्फियत्थेरअपदानं[3]

३७. "सुवण्णवण्णं सम्बुद्धं, निसिन्नं पब्बतन्तरे ।
ओभासयन्तं रंसेन[4], सिखिनं सिखिनं यथा ॥
३८. "अग्गजं पुप्फमादाय, उपागच्छिं[5] नरुत्तमं ।
पसन्नचित्तो सुमनो, बुद्धस्स अभिरोपयिं ॥
३९. "एकत्तिंसे इतो कप्पे, यं पुप्फमभिपूजयिं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं ॥
४०. "पञ्चवीसतिकप्पम्हि, अहोसि[6] अमितोगतो[6]।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
R. 230 ४१. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा अग्गपुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

तस्सुद्दानं

थोमकेकासनञ्चितकं,[7] चम्पको सत्तपाटलि ।
पानधि[8] मञ्जरी पण्णं[9], कुटिदो अग्गपुप्फियो ।
गाथायो गणिता[10] चेत्थ, एकतालीसमेव चाति ॥

थोमकवग्गो छब्बीसतिमो ।

१. अट्ठतिंसे—स्या० । २. राजिनो—सी०, स्या० । ३. अग्गजपुप्फिय०—सी० । ४. रंसिया—स्या० । ५. उपगञ्छि—सी० ; उपगञ्छि—स्या० । ६-६. ० अमितव्हयो—सी० ; अहोसिं मित्तघातको—स्या० । ७. थोमको भिक्खचितकं—स्या० । ८. पाहनो—सी० ; पादु—स्या० । ९. मञ्जरि पण्णं च—स्या० । १०. भणिता—सी० ।

२७. पदुमुक्खिपवग्गो[1]

१. आकासुक्खिपियत्थेरअपदानं

१. "सुवण्णवण्णं सिद्धत्थं, गच्छन्तं अन्तरापणे । B. 260
जलजग्गे दुवे गय्ह, उपागच्छिं नरासभं ॥

२. "एकञ्च पुप्फं पादेसु, बुद्धसेट्ठस्स निक्खिपिं ।
एकञ्च पुप्फं पग्गय्ह, आकासे उक्खिपिं अहं ॥

३. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं पुप्फमभिरोपयिं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, पुप्फदानस्सिदं फलं ॥

४. "इतो छत्तिंसकप्पम्हि,[2] एको आसिं महीपति[3] ।
अन्तलिक्खकरो[4] नाम, चक्कवत्ती महब्बलो ॥

५. "पटिसम्भिदा चतस्सो विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा आकासुक्खिपियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

२. तेलमक्खियत्थेरअपदानं

६. "सिद्धत्थम्हि भगवति, निब्बुतम्हि नरासभे ।
बोधिया वेदिकायाहं, तेलं मक्खेसि[5] तावदे ॥

७. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं तेलं मक्खयिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, मक्खनाय इदं फलं ॥

---

१. पदुमुक्खेप वग्गो--स्या० । २. बत्तिंसकप्पम्हि--सी०, स्या० । ३. महिप्पति--स्या० ।
४. अन्तलिक्खचरो--सी० । ५. मक्खेसिं--सी० ।

R. 231 ८. "चतुवीसे इतो कप्पे, सुच्छवि नाम खत्तियो।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो॥

९. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा तेलमक्खियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

३. अड्ढचन्दियत्थेरअपदानं

B. 261 १०. "तिस्सस्स खो भगवतो, बोधिया पादपुत्तमे।
अड्ढचन्दं मया दिन्नं, धरणीरुहपादपे॥

११. "द्वेनवुते इतो कप्पे, यं चन्दमभिरोपयिं[1]।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बोधिपूजायिदं फलं॥

१२. "पञ्चवीसे इतो कप्पे, देवलो नाम खत्तियो।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो॥

१३. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा अड्ढचन्दियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

४. पदीपदायकत्थेरअपदानं[2]

१४. देवभूतो अहं सन्तो, ओरुय्ह पथविं तदा।
पदीपे पञ्च पादासिं, पसन्नो सेहि पाणिभि॥

१५. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं[3] पदीपमदं[3] तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, दीपदानस्सिदं फलं॥

---

१. यं पुप्फ०—सी०। २. अपण्णदीपिय०—सी०; दीपदायक०—स्या०। ३-३. यं दीपमददिं—स्या०।

१६. "पञ्चपञ्ञासके कप्पे, एको आसिं महीपति ।
समन्तचक्खुनामेन, चक्कवत्ती महब्बलो ॥

१७. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा पदीपदायको[1] थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

५. बिळालिदायकत्थेरअपदानं[2]

१८. "हिमवन्तस्साविदूरे, रोमसो नाम पब्बतो । R. 232
तम्हि पब्बतपादम्हि, समणो भावितिन्द्रियो ॥

१९. "बिळालियो[3] गहेत्वान, समणस्स अदासहं । B. 262
अनुमोदि महावीरो, सयम्भू अपराजितो ॥

२०. "बिळाली ते मम[4] दिन्ना, विप्पसन्नेन चेतसा ।
भवे निब्बत्तमानम्हि, फलं निब्बत्तते तव ॥

२१. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं बिळालिमदासहं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बिळालिया इदं फलं ॥

२२. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा बिळालिदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

६. मच्छदायकत्थेरअपदानं

२३. "चन्दभागानदीतीरे, उक्कुसो आसहं[5] तदा ।
महन्तं मच्छं पग्गय्ह, सिद्धत्थमुनिनो[6] अदं ॥

१. अपण्णदीपियो—सी० । २. बिलालि०–सी० ; विळालि०—स्या० । ३. बिलालिके–सी० । ४. ममं—सी० । ५. अहोसि—स्या० । ६, सिद्धत्थस्स०—स्या० ।

२४. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं मच्छमददिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, मच्छदानस्सिदं फलं॥
२५. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा मच्छदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

७. जवहंसकत्थेरअपदानं

२६. "चन्दभागानदीतीरे, आसिं वनचरो तदा।
सिद्धत्थं अद्दसं बुद्धं, गच्छन्तं अनिलञ्जसे॥
२७. "अञ्जलिं पग्गहेत्वान, उल्लोकेन्तो[1] महामुनिं।
सकं चित्तं पसादेत्वा, अवन्दिं[2] नायकं अहं[2]॥
B. 263, R. 233 २८. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यमवन्दिं नरासभं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, वन्दनाय इदं फलं॥
२९. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा जवहंसको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

८. सळलपुप्फियत्थेरअपदानं[3]

३०. "चन्दभागानदीतीरे, अहोसिं किन्नरो तदा।
विपस्सिं अद्दसं बुद्धं, रंसिजालसमाकुलं॥
३१. "पसन्नचित्तो सुमनो, परमाय च पीतिया।
पग्गय्ह सळलं पुप्फं, विपस्सिं[4] ओकिरिं अहं॥

---

१. ओलोकेन्तो—स्या०। २-२. अभिवन्दि लोकनायकं—स्या०। ३. सलल-पुप्फि०—सी०; सलळपुप्फि०—स्या०। ४. विपस्सिस्स—स्या०।

३२. "एकनवुतितो कप्पे, यं पुप्फमभिपूजयिं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं॥

३३. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा सळलपुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

९. उपागतासयत्थेरअपदानं

३४. "हिमवन्तस्स वेमज्झे, सरो आसि सुनिम्मितो।
तत्थाहं रक्खसो आसिं, हेठसीलो[1] भयानको॥

३५. "अनुकम्पको कारुणिको, विपस्सी लोकनायको।
ममुद्धरितुकामो सो, आगच्छि मम सन्तिकं[2]॥

३६. "उपागतं महावीरं, देवदेवं नरासभं।
आसया अभिनिक्खम्म, अवन्दिं सत्थुनो अहं॥

३७. "एकनवुतितो कप्पे, यं वन्दिं पुरिसुत्तमं। B. 264
दुग्गतिं नाभिजानामि, वन्दनाय इदं फलं॥

३८. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा उपागतासयो[3] थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

१०. तरणियत्थेरअपदानं

३९. "सुवण्णवण्णो सम्बुद्धो, विपस्सी दक्खिणारहो। R. 234
नदीतीरे ठितो सत्था, भिक्खुसङ्घपुरक्खतो॥

१. हेट्ठसीलो—स्या०। २. सन्तिके—सी०, स्या०। ३. उपागतहासनियो—स्या०।

४०. "नावा न विज्जते तत्थ, सन्तारणी महण्णवे ।
नदिया अभिनिक्खम्म, तारेसिं लोकनायकं ॥

४१. "एकनवुतितो कप्पे, यं तारेसिं नरुत्तमं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, तरणाय[1] इदं फलं ॥

४२. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा तरणियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

तस्सुद्दानं

उक्खिपी तेलचन्दी च, दीपदो च बिळालिदो ।
मच्छो जवो सळलदो, रक्खसो तरणो दस ।
गाथायो चेत्थ सङ्खाता, तालीसं[2] चेकमेव[2] चाति ॥

पदुमुक्खिपवग्गो सत्तवीसतिमो ।

---

१. तारणाय—स्या० । २-२ तालीस एकमेव—सी० ; तालीसमेकमेव—स्या० ।

२८. सुवण्णबिब्बोहनवग्गो

१. सुवण्णबिब्बोहनियत्थेरअपदानं

१. "एकासनं अहमदं, पसन्नो सेहि पाणिभि । B. 265
बिब्बोहनञ्च[1] पादासिं, उत्तमत्थस्स पत्तिया ॥

२. "एकनवुतितो कप्पे, बिब्बोहनमदासहं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बिब्बोहनस्सिदं फलं ॥

३. "इतो तेसट्ठिमे कप्पे, असमो नाम खत्तियो ।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥

४. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा सुवण्णबिब्बोहनियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

२. तिलमुट्ठिदायकत्थेरअपदानं[2]

५. "मम सङ्कप्पमञ्ञाय, सत्था लोकग्गनायको । R. 235
मनोमयेन कायेन, इद्धिया उपसङ्कमि ॥

६. "सत्थारं उपसङ्कन्तं, वन्दित्वा पुरिसुत्तमं ।
पसन्नचित्तो सुमनो, तिलमुट्ठिमदासहं ॥

७. "एकनवुतितो कप्पे, यं दानमददिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, तिलमुट्ठियिदं फलं ॥

---

१. बिम्बोहनञ्च—सी०, रो० । २. तिलमुट्ठियत्थेरापदानं—स्या० ।

८. "इतो सोळसकप्पम्हि, तन्तिसो[1] नाम खत्तियो।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो॥
९. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा तिलमुट्ठिदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

३. चङ्कोटकियत्थेरअपदानं

B. 266 १०. "महासमुद्दं निस्साय, वसती[2] पब्बतन्तरे।
पच्चुग्गन्त्वान कत्वान, चङ्कोटकमदासहं[3]॥
११. "सिद्धत्थस्स महेसिनो, सब्बसत्तानुकम्पिनो[4]।
पुप्फचङ्कोटकं दत्वा, कप्पं सग्गम्हि मोदहं॥
१२. "चतुन्नवुतितो कप्पे, चङ्कोटकमदं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, चङ्कोटकस्सिदं फलं॥
१३. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा चङ्कोटकियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

४. अब्भञ्जनदायकत्थेरअपदानं

R. 236 १४. "कोण्डञ्ञस्स भगवतो, वीतरागस्स तादिनो।
आकाससमचित्तस्स[5], निप्पपञ्चस्स[5] झायिनो॥

---

१. नन्दियो—सी०; गन्धियो—स्या०। २. वसते—सी०। ३. चङ्गोटक०—सी०। ४. सयम्भुस्सानुकम्पिनो—स्या०। ५-५. अकक्कसस्सचित्तस्स निपपञ्चस्स—स्या०।

१५. "सब्बमोहातिवत्तस्स, सब्बलोकहितेसिनो।
अब्भञ्जनं मया दिन्नं, द्विपदिन्दस्स तादिनो[1]॥

१६. "अपरिमेय्ये इतो कप्पे, अब्भञ्जनमदं[2] तदा[2]।
दुग्गति नाभिजानामि, अब्भञ्जनस्सिदं फलं॥

१७. "इतो पन्नरसे कप्पे, चिरप्पो[3] नाम खत्तियो।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो॥

१८. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा अब्भञ्जनदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

९. एकञ्जलिकत्थेरअपदानं[4]

१९. "उदुम्बरे वसन्तस्स, नियते पण्णसन्थरे। B. 267
वुत्थोकासो मया दिन्नो, समणस्स महेसिनो॥

२०. "तिस्सस्स द्विपदिन्दस्स, लोकनाथस्स तादिनो।
अञ्जलिं पग्गहेत्वान, सन्थरिं पुप्फसन्थरं॥

२१. "द्वेनवुते इतो कप्पे, यं करिं पुप्फसन्थरं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, सन्थरस्स इदं फलं॥

२२. "इतो चुद्दसकप्पम्हि, अहोसिं मनुजाधिपो।
एकअञ्जलिको नाम, चक्कवत्ती महब्बलो॥

२३. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा एकञ्जलिको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

१. सत्थुनो—सी०। २-२. अब्भञ्जनमदासहं—स्या०। ३. विरप्पो—स्या०।
४. एकञ्जलियत्थेरापदानं—सी०, स्या०।

६. पोत्थकदायकत्थेरअपदानं[1]

R. 237 २४. "सत्थारं धम्ममारब्भ, सङ्घञ्चापि महेसिनं[2] ।
पोत्थदानं मया दिन्नं, दक्खिणेय्ये अनुत्तरे ॥

२५. "एकनवुतितो कप्पे, यं कम्ममकरिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, पोत्थदानस्सिदं फलं ॥

२६. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा पोत्थकदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

७. चितकपूजकत्थेरअपदानं

२७. "चन्दभागानदीतीरे, अनुसोतं वजामहं ।
सत्त मालुवपुप्फानि, चितमारोपयिं[3] अहं ॥

B. 268 २८. "चतुन्नवुतितो कप्पे, चितकं यमपूजयिं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, चितपूजायिदं फलं ॥

२९. "सत्तसट्ठिम्हितो कप्पे, पटिजग्गसनामका[4] ।
सत्तरतनसम्पन्ना[5], सत्तासुं चक्कवत्तिनो[5] ॥

३०. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा चितकपूजको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

१. पोत्थदायक०—स्या० । २. महेसिनो—सी०, स्या० । ३. चितकमारोपयिं—सी० ; चितकारोपयिं—स्या० । ४. पटिजग्गसनामको—स्या० । ५-५. सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो—स्या० ।

८. आलुवदायकत्थेरअपदानं

३१. "पब्बते हिमवन्तम्हि, महासिन्धु सुदस्सना[1] ।
तत्थद्दसं वीतरागं, सुप्पभासं[2] सुदस्सनं ॥
३२. "परमोपसमे युत्तं, दिस्वा विम्हितमानसो ।
आलुवं तस्स पादासिं, पसन्नो सेहि पाणिभि ॥
३३. "एकत्तिंसे इतो कप्पे, यं [3]फलमददिं तदा[3] ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, आलुवस्स इदं फलं ॥
३४. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा आलुवदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

९. एकपुण्डरीकत्थेरअपदानं[4]

३५. "रोमसो नाम नामेन, सयम्भू सुब्बतो[5] तदा । R. 238
पुण्डरीकं मया दिन्नं, विप्पसन्नेन चेतसा ॥
३६. "चतुन्नवुतितो कप्पे, पुण्डरीकमदं[6] तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, पुण्डरीकस्सिदं फलं ॥
३७. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥ B. 269

इत्थं सुदं आयस्मा एकपुण्डरीको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

१. सुदस्सनो—स्या० । २. सप्पभासं—सी० ; सम्पभासं—स्या० ।
३-३. यमालुवमदं तदा—सी० ; यं आलुवमदासहं—स्या० । ४. पुण्डरीक०—स्या० ।
५. सप्पभो—स्या० । ६. पुण्डरीकमददिं—स्या० ।

१०. तरणीयत्थेरअपदानं

३८. "महापथम्हि विसमे, सेतु कारापितो[1] मया ।
तरणत्थाय लोकस्स, पसन्नो सेहि पाणिभि ॥

३९. "एकनवुतितो कप्पे, यो[2] सेतु कारितो[3] मया ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, सेतुदानस्सिदं फलं ॥

४०. "पञ्चपञ्ञासितो कप्पे, एको आसिं समोगधो[4] ।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥

४१. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा तरणीयो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

तस्सुद्दानं

सुवण्णं तिलमुट्ठि च, चङ्कोटभञ्जनञ्जली ।
पोत्थको चितमालुवा,[5] एकपुण्डरी सेतुना ।
द्वेचत्तालीस गाथायो, गणितायो विभाविभी ति ॥

सुवण्णबिब्बोहनवग्गो अट्ठवीसतिमो ।

एकादसमं भाणवारं ।

---

१. कारापितं—स्या० । २. सी०, पोत्थके नत्थि; यं—स्या० । ३. कारितं—स्या० । ४. ०गतो—स्या० । ५. चितमालुवो—सी०, स्या० ।

२९. पण्णदायकवग्गो

१. पण्णदायकत्थेरअपदानं

१. "पण्णसाले निसिन्नोम्हि, पण्णभोजनभोजनो । B. 270, R. 239
उपविट्ठञ्च मं सन्तं, उपागच्छि महाइसि[1] ॥
२. "सिद्धत्थो लोकपज्जोतो, सब्बलोकतिकिच्छको ।
तस्स पण्णं मया दिन्नं, निसिन्नं[2] पण्णसन्थरे ॥
३. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं पण्णमददिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, पण्णदानस्सिदं फलं ॥
४. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा पण्णदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

२. फलदायकत्थेरअपदानं

५. "सिनेरुसमसन्तो सो, धरणीसम[3] सादिसो ।
वुट्ठहित्वा समाधिम्हा, भिक्खाय ममुपट्ठितो ॥
६. "हरीतकं[4] आमलकं, अम्बजम्बुविभीतकं[5] ।
कोलं भल्लातकं बिल्लं[6], फारुसकफलानि च ॥
७. "सिद्धत्थस्स महेसिस्स, सब्बलोकानुकम्पिनो ।
तञ्च सब्बं मया दिन्नं, विप्पसन्नेन चेतसा ॥

---

१. महामुनि—सी० । २. निसिन्नस्स—स्या० । ३. धरणीधर—सी०, स्या० ।
४. हरीतकिं—स्या० । ५. अम्बं जम्बुं विभेदकं—स्या० । ६. बेल्लं—स्या० ।

८. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं फलं अददिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, फलदानस्सिदं फलं॥

९. "सत्तपञ्ञासितो कप्पे, एकज्झो नाम खत्तियो।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो॥

B. 271 १०. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा फलदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

३. पच्चुग्गमनियत्थेरअपदानं

R. 240 ११. "सीहं यथा वनचरं, निसभाजानियं यथा।
ककुधं विलसन्तं व, आगच्छन्तं नरासभं॥

१२. "सिद्धत्थं लोकपज्जोतं, सब्बलोकतिकिच्छकं।
अकासिं पच्चुग्गमनं, विप्पसन्नेन चेतसा॥

१३. "चतुन्नवुतितो कप्पे, पच्चुग्गच्छिं नरासभं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, पच्चुग्गमने इदं फलं॥

१४. "सत्ततिंसे[1] इतो कप्पे, एको आसिं जनाधिपो।
सपरिवारो ति[2] नामेन, चक्कवत्ती महब्बलो॥

१५. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा पच्चुग्गमनियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

१. सत्तवीसे—सी०, स्या०। २. परिवारो ति—स्या०।

४. एकपुप्फियत्थेरअपदानं

१६. "दक्खिणम्हि दुवारम्हि, पिसाचो आसहं तदा।
अद्दसं विरजं बुद्धं, पीतरंसिं व[1] भाणुमं॥
१७. "विपस्सिस्स नरग्गस्स, सब्बलोकहितेसिनो।
एकपुप्फं मया दिन्नं, द्विपदिन्दस्स तादिनो॥
१८. "एकनवुतितो कप्पे, यं पुप्फमददिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं॥
१९. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥ B. 272

इत्थं सुदं आयस्मा एकपुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

५. मघवपुप्फियत्थेरअपदानं

२०. "नम्मदानदिया तीरे, सयम्भू अपराजितो।
समाधिं सो समापन्नो, विप्पसन्नो अनाविलो॥
२१. "दिस्वा पसन्नसुमनो, सम्बुद्धं अपराजितं।
ताहं मघवपुप्फेन, सयम्भुं पूजयिं तदा॥
२२. "एकनवुतितो कप्पे, यं पुप्फमभिपूजयिं। R. 241
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं॥
२३. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा मघवपुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

१. पीतरंसीव—स्या०।

६. उपट्ठाकदायकत्थेरअपदानं[1]

२४. "रथियं पटिपज्जन्तं, आहुतीनं पटिग्गहं।
द्विपदिन्द[2] महानागं, लोकजेट्ठं नरासभं॥
२५. "पक्कोसापिय तस्साहं, सब्बलोकहितेसिनो।
उपट्ठाको मया दिन्नो, सिद्धत्थस्स महेसिनो॥
२६. "पटिग्गहेत्वा[3] सम्बुद्धो, निय्यादेसि[4] महामुनि।
उट्ठाय आसना तम्हा, पक्कामि पाचिनामुखो॥
B. 273 २७. "चतुन्नवुतितो कप्पे, उपट्ठाकमदं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, उपट्ठानस्सिदं फलं॥
२८. "सत्तपञ्ञासितो कप्पे, बलसेनसनामको।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो॥
२९. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा उपट्ठाकदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

७. अपदानियत्थेरअपदानं

३०. "अपदानं सुगतानं, कित्तयिहं महेसिनं[5]।
पादे च सिरसा वन्दिं, पसन्नो सेहि पाणिभि॥
३१. "द्वेनवुते इतो कप्पे, अपदानं पकित्तयिं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, कित्तनाय इदं फलं॥
३२. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा अपदानियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

१. उपट्ठायिकत्थेरापदानं––स्या०। २. दिपदिन्दं––सी०, स्या०। ३. पटिग्गहेत्वान––स्या०। ४. निय्यातेसि––सी०, स्या०। ५. महेसिनो––सी०।

८. सत्ताहपब्बजितत्थेरअपदानं

३३. "विपस्सिस्स भगवतो, सङ्घो सक्कतमानितो । R. 242
ब्यसनं[1] मे अनुप्पत्तं, ञातिभेदो पुरे अहु ॥
३४. "पब्बज्जं उपगन्त्वान, ब्यसनुपसमायहं ।
सत्ताहाभिरतो तत्थ, सत्थुसासनकम्यता ॥
३५. "एकनवुतितो कप्पे, यमहं पब्बजिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, पब्बज्जाय इदं फलं ॥
३६. "सत्तसट्ठिम्हितो कप्पे, सत्त आसुं महीपती । B. 274
सुनिक्खमा ति[2] ञायन्ति[2], चक्कवत्ती महब्बला ॥
३७. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा सत्ताहपब्बजितो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

९. बुद्धुपट्ठायिकत्थेरअपदानं

३८. "वेटम्भिनी ति[3] मे नामं, पितुसन्तं ममं तदा ।
मम हत्थं गहेत्वान, उपानयि महामुनिं ॥
३९. "इमेमं उद्दिसिस्सन्ति[4], बुद्धा लोकग्गनायका ।
तेहं उपट्ठिं[5] सक्कच्चं, पसन्नो सेहि पाणिभि ॥
४०. "एकत्तिंसे इतो कप्पे, बुद्धे उपट्ठहिं[6] तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, उपट्ठानस्सिदं फलं ॥

---

१. ब्यसनं—सी० । २-२. सुनेक्खम्माति झायन्ति—स्या० । ३. वेटम्बरीति—सी० ; वेधम्भिनीति–स्या० । ४. उद्दिसियन्ति—स्या० । ५. उपट्ठि—स्या० । ६, परिचरिं—सी०, स्या० ।

४१. "तेवीसम्हि इतो कप्पे, चतुरो आसु खत्तिया।
समणुपट्ठाका नाम, चक्कवत्ती महब्बला॥
४२. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा बुद्धुपट्ठायिको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

१०. पुब्बङ्गमियत्थेरअपदानं[1]

R. 243 ४३. "चुल्लासीतिसहस्सानि, पब्बजिम्ह अकिञ्चना।
तेसं पुब्बङ्गमो आसि, उत्तमत्थस्स पत्तिया॥
B. 275 ४४. "सरागा सभवा[2] चेते, विप्पसन्नमनाविला[3]।
उपट्ठहिंसु सक्कच्चं, पसन्ना सेहि पाणिभि॥
४५. "खीणासवा वन्तदोसा, कतकिच्चा अनासवा।
फरिंसु मेत्तचित्तेन, सयम्भू अपराजिता॥
४६. "तेसं उपट्ठहित्वान, सम्बुद्धानं पतिस्सतो।
मरणञ्च अनुप्पत्तो[4], देवत्तञ्च अगम्हसे॥
४७. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं सीलमनुपालयिं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, सञ्ञमस्स इदं फलं॥
४८. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा पुब्बङ्गमियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

तस्सुद्दानं

पण्णं फलं पच्चुग्गमं[5], एकपुप्फि च मघवा[6]।
उपट्ठाकापदानञ्च, पब्बज्जा[7] बुद्धुपट्ठाको[7]।
पुब्बङ्गमो च गाथायो, अट्ठतालीस कित्तिता॥

पण्णदायकवग्गो एकूनतिंसतिमो।

---

१. पुब्बङ्गमनियत्थेर०—स्या०। २. समोहा—स्या०। ३. विप्पसन्नमनाविलं—सी०, स्या०। ४. अनुप्पत्ता—स्या०। ५. उग्गमियो—सी०, स्या०। ६. माघवो—स्या०। ७-७. पब्बजा च उपट्ठितं—स्या०।

३०. चितकपूजकवग्गो

१. चितकपूजकत्थेरअपदानं

१. "अजितो नाम नामेन, अहोसिं ब्राह्मणो तदा। B. 276
आहुतिं यिट्ठुकामोहं, नानापुप्फं समानयिं॥
२. "जलन्तं चितकं दिस्वा, सिखिनो लोकबन्धुनो।
तञ्च पुप्फं समानेत्वा, चितके ओकिरिं अहं॥
३. "एकतिंसे इतो कप्पे, यं पुप्फमभिपूजयिं। R. 244
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं॥
४. "सत्तवीसे इतो कप्पे, सत्तासुं मनुजाधिपा।
सुपज्जलितनामा ते, चक्कवत्ती महब्बला॥
५. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा चितकपूजको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

२. पुप्फधारकत्थेरअपदानं

६. "वाकचीरधरो आसिं, अजिनुत्तरवासनो।
अभिञ्ञा पञ्च निब्बत्ता[1], चन्दस्स परिमज्जको॥
७. "विपस्सिं लोकपज्जोतं, दिस्वा अभिगतं ममं[2]।
पारिच्छत्तकपुप्फानि, धारेसिं सत्थुनो अहं॥
८. "एकनवुतितो कप्पे, यं पुप्फमभिपूजयिं[3]।
दुग्गतिं नाभिजानामि, धारणाय इदं फलं॥

१. निब्बत्तो—स्या०। २. मम—सी०। ३. ०मभिधारयिं—सी०, स्या०।

९. "सत्तासीतिम्हितो कप्पे, एको आसिं महीपति ।
समन्तधारणो[1] नाम, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
B. 277 १०. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा पुप्फधारको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

३. छत्तदायकत्थेरअपदानं

११. "पुत्तो मम पब्बजितो, कासायवसनो तदा ।
सो च बुद्धत्तं[2] सम्पत्तो, निब्बुतो लोकपूजितो ॥
१२. "विचिनन्तो सकं पुत्तं, अगमं[3] पच्छतो अहं[4] ।
निब्बुतस्स महन्तस्स, चितकं अगमासहं ॥
१३. "पग्गय्ह अञ्जलिं तत्थ, वन्दित्वा चितकं अहं ।
सेतच्छत्तञ्च पग्गय्ह, आरोपेसिं अहं तदा ॥
१४. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं छत्तमभिरोपयिं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, छत्तदानस्सिदं फलं ॥
R. 245 १५. "पञ्चवीसे इतो कप्पे, सत्त आसुं जनाधिपा ।
महारहसनामा ते, चक्कवत्ती महब्बला ॥
१६. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा छत्तदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

१. समन्तधरणो—स्या० । २. बुद्धत्त—स्या० । ३. आरामं—स्या० । ४. ममं—स्या० ।

४. सद्दसञ्ञकत्थेरअपदानं

१७. "अनुग्गतम्हि आदिच्चे, पनादो[1] विपुलो अहु।
बुद्धसेट्ठस्स लोकम्हि, पातुभावो महेसिनो॥
१८. "घोसमस्सोसहं[2] तत्थ, न च पस्सामि तं जिनं। B. 278
मरणं[3] च अनुप्पत्तो[3], बुद्धसञ्ञमनुस्सरिं॥
१९. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं सञ्ञमलभिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं॥
२०. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा सद्दसञ्ञको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

५. गोसीसनिक्खेपकत्थेरअपदानं

२१. "आरामद्वारा निक्खम्म, गोसीसं सन्थतं मया।
अनुभोमि सकं कम्मं, पुब्बकम्मस्सिदं फलं॥
२२. "आजानिया[4] वातजवा, सिन्धवा सीघवाहना।
अनुभोमि सब्बमेतं, गोसीसस्स इदं फलं॥
२३. "अहोकारं परमकारं, सुखेत्ते सुकतं मया।
सङ्घे कतस्स कारस्स, न अञ्ञं कलमग्घति॥
२४. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं सीसं सन्थरिं अहं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, सन्थरस्स इदं फलं॥

---

१. पसादो—स्या०। २. सद्द०—सी०, स्या०। ३-३ मरणे च अनुप्पत्ते—सी०। ४. आजानीया—सी०।

२५. "पञ्चसत्ततिकप्पम्हि, सुप्पतिट्ठितनामको[१] ।
एको आसिं महातेजो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
२६. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा गोसीसनिक्खेपको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

६. पादपूजकत्थेरअपदानं[२]

B. 279, R. 246
२७. "पब्बते हिमवन्तम्हि, अहोसिं किन्नरो तदा ।
अद्दसं विरजं बुद्धं, पीतरंसिं व[३] भाणुमं ॥
२८. "उपेतं[४] तमहं[४] बुद्धं, विपस्सिं लोकनायकं ।
चन्दनं तगरञ्चापि,[५] पादे ओसिञ्चहं तदा ॥
२९. "एकनवुतितो कप्पे, यं पादं अभिपूजयिं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, पादपूजायिदं फलं ॥
३०. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा पादपूजको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

७. देसकित्तकत्थेरअपदानं[६]

३१. "उपसालकनामोहं[७], अहोसिं ब्राह्मणो तदा ।
काननं वनमोगाळ्हं[८], लोकजेट्ठं[८] नरासभं ॥
३२. "दिस्वान वन्दिं[९] पादेसु, लोकाहुतिपटिग्गहं ।
पसन्नचित्तं मं ञत्वा, बुद्धो अन्तरधायथ ॥

१. सुपतिट्ठित०—स्या० । २. पदपूजक०—स्या० । ३. पीतरंसीव—स्या० । ४-४. उपेतोपि तदा—स्या० । ५. तगरं वापि—स्या० । ६. देसकित्तिकत्थेरापदानं—स्या० । ७. उपसाळ्हकनामोहं—सी०; उपसाल्हकनामोहं—स्या० । ८-८. वनमोगय्ह लोकनाथं—स्या० । ९. वन्दि—स्या० ।

३३. "कानना अभिनिक्खम्म, बुद्धसेट्ठमनुस्सरिं।
तं देसं कित्तयित्वान, कप्पं सग्गम्हि मोदहं॥

३४. "द्वेनवुते इतो कप्पे, यं देसमभिकित्तयिं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, कित्तनाय इदं फलं॥

३५. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा देसकित्तको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

८. सरणगमनियत्थेरअपदानं

३६. "पब्बते हिमवन्तम्हि, अहोसिं लुद्दको तदा[1]। B. 280
विपस्सिं अद्दसं बुद्धं, लोकजेट्ठं नरासभं॥

३७. "उपासित्वान सम्बुद्धं, वेय्यावच्चमकासहं।
सरणं च उपागच्छिं, द्विपदिन्दस्स तादिनो॥

३८. "एकनवुतितो कप्पे, सरणं[2] उपगच्छहं[2]। R. 247
दुग्गतिं नाभिजानामि, सरणागमनप्फलं[3]॥

३९. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा सरणगमनियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

१. अहं—सी०। २-२ यं सरणं अगञ्छहं—स्या०। ३. सरणाय इदं फलं—स्या०।

९. अम्बपिण्डियत्थेरअपदानं

४०. "रोमसो नाम नामेन, दानवो इति विस्सुतो ।
अम्बपिण्डी[1] मया दिन्ना,[1] विपस्सिस्स महेसिनो ॥
४१. "एकनवुतितो कप्पे, यमम्बमददिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, अम्बदानस्सिदं फलं ॥
४२. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा अम्बपिण्डियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

१०. अनुसंसावकत्थेरअपदानं

४३. "पिण्डाय चरमानाहं, विपस्सिमद्दसं जिनं ।
उळुङ्गभिक्खं[2] पादासिं, द्विपदिन्दस्स[2] तादिनो ॥
B. 281 ४४. "पसन्नचित्तो सुमनो, अभिवादेसहं तदा ।
अनुसंसावयिं बुद्धं, उत्तमत्थस्स पत्तिया ॥
४५. "एकनवुतितो कप्पे, अनुसंसावयिं अहं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, अनुसंसावना फलं ॥
४६. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा अनुसंसावको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

तस्सुद्दानं

चितकं पारिच्छत्तो च[3], सद्दगोसीससन्थरं ।
पादो[4] पदेसं सरणं, अम्बो संसावको पि च ।
अट्ठतालीस[5] गाथायो, गणितायो विभाविहि ॥

चितकपूजकवग्गो तिंसतिमो ।

१-१. अम्बपिण्डो मया दिन्नो—स्या० । २-२ उल्लुङ्कभिक्खं पादासि दिपदिन्दस्स—सी० ; उलुङ्कभिक्खं अदासि दिपदिन्दस्स—स्या० । ३. पारिछत्तं च—स्या० । ४. पदं—सी०, स्या० । ५. सत्ततालीस—स्या० ।

अथ वग्गुद्दानं

कणिकारो हत्थिददो, आलम्बणुदकासनं । R. 248
तुवरं थोमको चेव, उक्खेपं सीसुपधानं ॥
पण्णदो चितपूजी च, गाथायो चेव सब्बसो ।
चत्तारि च सतानीह, एकपञ्ञासमेव च ॥
पञ्चवीससता सब्बा, द्वासत्तति तदुत्तरि ।
तिसतं[1] अपदानानं[1] गणिता अत्थदस्सिभि ॥

कणिकारवग्गदसकं ।

ततियसतकं समत्तं ।

१-१. तिससतानं पदानं—स्या० ।

३१. पदुमकेसरवग्गो[1]

१. पदुमकेसरियत्थेरअपदानं

B. 282 १. "इसिसङ्घे अहं पुब्बे, आसिं मातङ्गवारणो ।
महेसीनं पसादेन, पद्मकेसरमोकिरिं[2] ॥
२. "पच्चेकजिनसेट्ठेसु, धुतरागेसु तादिसु ।
तेसु चित्तं पसादेत्वा, कप्पं सग्गम्हि मोदहं ॥
३. "एकनवुतितो कप्पे, केसरं ओकिरिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं ॥
४. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा पदुमकेसरियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

२. सब्बगन्धियत्थेरअपदानं

५. "गन्धमालं मया दिन्नं, विपस्सिस्स महेसिनो ।
अदासिं उजुभूतस्स, कोसेय्यवत्थमुत्तमं ॥
६. "एकनवुतितो कप्पे, यं वत्थमददिं[3] पुरे[3] ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, गन्धदानस्सिदं फलं ॥
R. 249 ७. "इतो पन्नरसे कप्पे, सुचेळो[4] नाम खत्तियो ।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
८. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा सब्बगन्धियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

१. पदुमकेसरिय वग्गो—स्या० । २. पदुमकेसरमोकिरिं—स्या० । ३-३. गन्धमददिं तदा—स्या० । ४. सुचेलो—सी०; सुवेलो—स्या० ।

३. परमन्नदायकत्थेरअपदानं

९. "कणिकारं व[1] जोतन्तं, उदयन्तं व भाणुमं । B. 283
विपस्सिं अद्दसं बुद्धं, लोकजेट्ठं नरासभं ॥

१०. "अञ्जलिं पग्गहेत्वान, अभिनेसिं[2] सकं घरं ।
अभिनेत्वान सम्बुद्धं, परमन्नमदासहं ॥

११. "एकनवुतितो कप्पे, परमन्नमदिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, परमन्नस्सिदं फलं ॥

१२. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा परमन्नदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

४. धम्मसञ्ञकत्थेरअपदानं

१३. "विपस्सिनो भगवतो, महाबोधिमहो अहु ।
रुक्खट्ठस्सेव[3] सम्बुद्धो[3], लोकजेट्ठो[4] नरासभो[4] ॥

१४. "भगवा तम्हि समये, भिक्खुसङ्घपुरक्खतो ।
चतुसच्चं पकासेति, वाचासभिमुदीरयं ॥

१५. "सङ्खित्तेन च देसेन्तो, वित्थारेन च देसयं[5] ।
विवट्टच्छदो सम्बुद्धो, निब्बापेसि महाजनं ॥

१६. "तस्साहं धम्मं सुत्वान, लोकजेट्ठस्स तादिनो ।
वन्दित्वा सत्थुनो पादे, पक्कामिं[6] उत्तरामुखो ॥

१७. "एकनवुतितो कप्पे, यं धम्ममसुणिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, धम्मसवस्सिदं[7] फलं ॥

१. कणिकारव—सी० । २. अतिनेसि—सी० । ३-३. रुक्खट्ठेयेव सम्बुद्धे—सी० । ४-४. लोकजेट्ठे नरासभे—सी० । ५. देसयि—स्या० । ६. पक्कामि—स्या० । ७. धम्मसवनस्सिदं—सी०; धम्मस्सवनस्सिदं—स्या० ।

B. 234 १८. "तेत्तिंसम्हि इतो कप्पे, एको आसिं महीपति।
सुतवा नाम नामेन, चक्कवत्ती महब्बलो॥
१९. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा धम्मसञ्ञको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

५. फलदायकत्थेरअपदानं

R. 250 २०. "भागीरथीनदीतीरे[1], अहोसि अस्समो तदा।
तमहं अस्समं[2] गच्छिं[2], फलहत्थो अपेक्खवा[3]॥
२१. "विपस्सिं तत्थ अद्दक्खिं, पीतरंसिं व भाणुमं।
यं मे अत्थि फलं सब्बं, अदासिं सत्थुनो अहं॥
२२. "एकनवुतितो कप्पे, यं फलं अददिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, फलदानस्सिदं फलं॥
२३. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा फलदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

६. सम्पसादकत्थेरअपदानं[4]

२४. "'नमो ते बुद्ध वीरत्थु, विप्पमुत्तोसि सब्बधि।
ब्यसनम्हि[5] अनुप्पत्तो, तस्स मे सरणं भव'॥
२५. "सिद्धत्थो तस्स ब्याकासि[6], लोके अप्पटिपुग्गलो।
महोदधिसमो सङ्घो, अप्पमेय्यो अनुत्तरो॥

१. भागीरसीनदीतीरे—स्या०, रो०। २-२ अस्समागञ्छि—स्या०। ३. अपेखवा—सी०; असेक्खवा—स्या०। ४. सम्पसादिक०—स्या०। ५. ब्यसनं हि—सी०। ६. ब्याकासि—सी०।

२६. 'तत्थ त्वं विरजे खेत्ते, अनन्तफलदायके।
सङ्घे चित्तं पसादेत्वा[1], सुबीजं वाप[2] रोपय' ॥
२७. "इदं वत्वान सब्बञ्ञू, लोकजेट्ठो नरासभो। B. 285
ममेव अनुसासित्वा, वेहासं[3] नभमुग्गमि[3] ॥
२८. "अचिरं गतमत्तम्हि, सब्बञ्ञुम्हि नरासभे।
मरणं समनुप्पत्तो, तुसितं उपपज्जहं ॥
२९. "तदाहं विरजे खेत्ते, अनन्तफलदायके।
सङ्घे चित्तं पसादेत्वा, कप्पं सग्गम्हि मोदहं ॥
३०. "चतुन्नवुतितो कप्पे, पसादमलभिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, पसादस्स इदं फलं ॥
३१. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा सम्पसादको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

७. आरामदायकत्थेरअपदानं

३२. "सिद्धत्थस्स भगवतो, आरामो रोपितो मया[4]। R. 251
सन्दच्छायेसु[5] रुक्खेसु, उपासन्तेसु पक्खिसु ॥
३३. "अद्दसं विरजं बुद्धं, आहुतीनं पटिग्गहं।
आरामं अभिनामेसिं, लोकजेट्ठं नरासभं ॥
३४. "हट्ठो हट्ठेन चित्तेन, फलं पुप्फमदासहं[6]।
ततो जातप्पसादो व[7], तं वनं[8] परिणामयिं ॥
३५. "बुद्धस्स यमिदं दासिं, विप्पसन्नेन चेतसा।
भवे निब्बत्तमानम्हि, निब्बत्तति फलं मम ॥

१. पसादेहि—सी० स्या०। २. चापि—सी०; सुबीजंवापि—स्या०।
३-३. वेहासतल मुग्गमि—स्या०। ४. मम—स्या०। ५. सीतच्छायेसु—स्या०।
६. पुप्फं च दासहं—सी०, स्या०। ७. ०दोच—सी०, स्या०। ८. तं दानं—स्या०।

३६. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं आराममदं[1] तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, आरामस्स इदं फलं ॥
३७. "सत्ततिसे इतो कप्पे, सत्तासुं मुदुसीतला ।
सत्तरतनसम्पन्ना, चक्कवत्ती महब्बला ॥
B. 286 ३८. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा आरामदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

८. अनुलेपदायकत्थेरअपदानं

३९. "अत्थदस्सिस्स मुनिनो, अद्दसं सावकं अहं ।
नवकम्मं करोन्तस्स, सीमाय उपगच्छहं ॥
४०. "निट्ठिते नवकम्मे च, अनुलेपमदासहं ।
पसन्नचित्तो सुमनो, पुञ्ञक्खेत्ते अनुत्तरे ॥
४१. "अट्ठारसे कप्पसते, यं कम्ममकरिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, अनुलेपस्सिदं फलं ॥
४२. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा अनुलेपदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

९. बुद्धसञ्ञकत्थेरअपदानं[2]

R. 252 ४३. "उदेन्तं सतरंसिं व, पीतरंसिं व भाणुमं ।
वनन्तरगतं सन्तं, लोकजेट्ठं नरासभं ॥
४४. "अद्दसं सुपिनन्तेन, सिद्धत्थं लोकनायकं ।
तत्थ चित्तं पसादेत्वा, सुगतिं उपपज्जहं ॥

१. यमारामं ददिं—सी० । २. बुद्धसञ्ञिकत्थेर०—स्या० ।

४५. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं सञ्ञमलभिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धसञ्ञायिदं फलं॥
४६. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥ B. 287

इत्थं सुदं आयस्मा बुद्धसञ्ञको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

१०. पब्भारदायकत्थेरअपदानं

४७. "पियदस्सिनो भगवतो, पब्भारो सोधितो मया।
घटकञ्च उपट्ठासि, परिभोगाय तादिनो॥
४८. "तं मे बुद्धो वियाकासि, पियदस्सी महामुनि।
सहस्सकण्डो सतभेण्डु[1], धजालु हरितामयो॥
४९. "निब्बत्तिस्सति सो यूपो, रतनञ्च अनप्पकं।
पब्भारदानं दत्वान, कप्पं सग्गम्हि मोदहं॥
५०. "इतो बात्तिसकप्पम्हि[2], सुसुद्धो[3] नाम खत्तियो।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो॥
५१. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा पब्भारदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

तस्सुद्दानं

केसरं गन्धमन्नं च, धम्मसञ्ञी[4] फलेन च।
पसादारामदायी च, लेपको बुद्धसञ्ञको[5]।
पब्भारदो च गाथायो, एकपञ्ञास कित्तिता॥

पदुमकेसरवग्गो एकतिंसतिमो।

१. सतगेण्डु—स्या०। २. बत्तिस०—सी०, स्या०। ३. सुबुद्धो—स्या०।
४. धम्मसञ्ञा—स्या०। ५. बुद्धसञ्ञिको—स्या०।

३२. आरक्खदायकवग्गो

१. आरक्खदायकत्थेरअपदानं

B. 288, R. 253

१. "धम्मदस्सिस्स मुनिनो, वतिं कारापिता मया।
आरक्खो च मया दिन्नो, द्विपदिन्दस्स तादिनो ॥

२. "अट्ठारसे कप्पसते, यं कम्ममकरिं तदा।
तेन कम्मविसेसेन[1], पत्तो मे आसवक्खयो ॥

३. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा आरक्खदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

२. भोजनदायकत्थेरअपदानं

४. "सुजातो साललट्ठी व, सोभञ्जनमिवुग्गतो।
इन्दलट्ठिरिवाकासे[2], विरोचति सदा जिनो ॥

५. "तस्स देवातिदेवस्स, वेस्सभुस्स महेसिनो।
अदासि[3] भोजनमहं, विप्पसन्नेन चेतसा ॥

६. "तं मे बुद्धो अनुमोदि, सयम्भू अपराजितो।
भवे निब्बत्तमानम्हि, फलं निब्बत्ततु तव ॥

७. "एकत्तिंसे इतो कप्पे, यं दानमददिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, भोजनस्स इदं फलं ॥

---

१. कम्मावसेसेन—स्या०। २. इन्दलट्ठीरिवा कासे—स्या०। ३. अदासिं—सी०, स्या०।

८. "पञ्चवीसे इतो कप्पे, एको आसिं अमित्तको[1] ।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
९. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा भोजनदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

३. गतसञ्ञकत्थेरअपदानं

१०. "आकासे व पदं नत्थि, अम्बरे अनिलञ्जसे । B 289
सिद्धत्थं जिनमद्दक्खि, गच्छन्तं तिदिवङ्गणे[2] ॥
११. "अनिलेनेरितं दिस्वा, सम्मासम्बुद्धचीवरं ।
वित्ति[3] ममाहु तावदे[3], दिस्वान गमनं मुनिं[4] ॥
१२. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं सञ्ञमलभिं तदा । R. 254
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धसञ्ञायिदं फलं ॥
१३. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा गतसञ्ञको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

४. सत्तपदुमियत्थेरअपदानं

१४. "नदीकूले वसामहं, नेसादो नाम ब्राह्मणो ।
सतपत्तेहि पुप्फेहि, सम्मज्जित्वान अस्समं ॥
१५. "सुवण्णवण्णं सम्बुद्धं, सिद्धत्थं लोकनायकं ।
दिस्वा नभेन[5] गच्छन्तं, हासो मे उदपज्जथ[6] ॥

१. अमित्तभो—सी० । २. तिदिवङ्गणं—स्या० । ३-३. वित्ति मे तावदे जाता—सी०; वित्ति मे पाहुणा ताव—स्या० । ४. मुने—सी०, स्या० । ५. वनेन—स्या० । ६. उपपज्जथ—सी०, स्या० ।

१६. "पच्चुग्गन्त्वान सम्बुद्धं, लोकजेट्ठं नरासभं।
अस्समं अतिनामेत्वा, जलजग्गेहि ओकिरिं॥
१७. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं[1] पुप्फमभिरोपयिं[1]।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं॥
१८. "इतो ते सत्तमे कप्पे, चतुरो पादपावरा।
सत्तरतनसम्पन्ना, चक्कवत्ती महब्बला॥
B. 290 १९. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा सत्तपदुमियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

५. पुप्फासनदायकत्थेरअपदानं

२०. "सुवण्णवण्णं सम्बुद्धं, पीतरंसिं व[2] भाणुमं।
अविदूरेन गच्छन्तं, सिद्धत्थं अपराजितं॥
२१. "तस्स पच्चुग्गमित्वान, पवेसेत्वान अस्समं।
पुप्फासनं मया दिन्नं, विप्पसन्नेन चेतसा॥
२२. "अञ्जलिं पग्गहेत्वान, वेदजातो तदा अहं।
बुद्धे चित्तं पसादेत्वा, तं कम्मं परिणामयिं॥
R. 255 २३. "यं मे अत्थि कतं पुञ्ञं, सयम्भुम्हपराजिते[3]।
सब्बेन तेन कुसलेन, विमलो होमि सासने॥
२४. "चतुन्नवुतितो कप्पे, पुप्फासनमदं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, पुप्फासनस्सिदं फलं॥
२५. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा पुप्फासनदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

१-१. यं पुप्फमभिपूजयिं—स्या०। २. सतरंसिव—सी०; सतरंसीव—स्या०।
३. सयम्भुं अपराजितं—स्या०।

६. आसनसन्थविकत्थेरअपदानं[1]

२६. "चेतियं उत्तमं नाम, सिखिनो लोकबन्धुनो ।
अरञ्ञे इरीणे वने[2], अन्धाहिण्डामहं[2] तदा ॥
२७. "पवना निक्खमन्तेन[3], दिट्ठं सीहासनं मया ।
एकंसं अञ्जलिं कत्वा, सन्थविं[4] लोकनायकं ॥
२८. "दिवसभागं थवित्वान, बुद्धं लोकग्गनायकं । B. 291
हट्ठो हट्ठेन चित्तेन, इमं वाचं उदीरयिं ॥
२९. 'नमो ते पुरिसाजञ्ञ, नमो ते पुरिसुत्तम ।
सब्बञ्ञूसि महावीर, लोकजेट्ठ नरासभ' ॥
३०. "अभित्थवित्वा सिखिनं, निमित्तकरणेनहं ।
आसनं अभिवादेत्वा, पक्कामिं उत्तरामुखो ॥
३१. "एकत्तिंसे इतो कप्पे, यं थविं[5] वदतं वरं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, थोमनाय इदं फलं ॥
३२. "सत्तवीसे इतो कप्पे, अतुला[6] सत्त आसु[7] ते ।
सत्तरतनसम्पन्ना, चक्कवत्ती महब्बला ॥
३३. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा आसनसन्थविको[8] थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

७. सद्दसञ्ञकत्थेरअपदानं

३४. "सुदस्सनो महावीरो, देसेति[9] अमतं पदं । R. 256
परिवुतो सावकेहि, वसतिघरमुत्तमे ॥

---

१. आसनत्थविकत्थेरापदानं—सी०, स्या० । २-२. इरिणे०—सी० ; इरिणे विवने अन्वा हिण्डामहं—स्या० । ३. निक्खमित्वान—सी० । ४. थविस्सं—सी० । ५. संथविं—सी० । ६. अतुल्या—सी०, स्या० । ७. अस्सु—सी० । ८. आसनत्थविको—सी०, स्या० । ९. देसेन्तो—सी० ।

३५. "ताय वाचाय मधुराय, सङ्गण्हाति[1] महाजनं।
घोसो च विपुलो आसि, आसीसो[2] देवमानुसे॥
३६. "निग्घोससद्दं सुत्वान, सिद्धत्थस्स महेसिनो।
सद्दे चित्तं पसादेत्वा, अवन्दिं लोकनायकं॥
३७. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं सञ्ञमलभिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धसञ्ञायिदं फलं॥
B. 202 ३८. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा सद्दसञ्ञको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

८. तिरंसियत्थेरअपदानं

३९. "केसरिं अभिजातं व, अग्गिक्खन्धं व पब्बते।
ओभासेन्तं दिसा[3] सब्बा[3], सिद्धत्थं पब्बतन्तरे॥
४०. "सुरियस्स[4] च आलोकं, चन्दालोकं तथेव च।
बुद्धालोकं च दिस्वान, वित्ति[5] मे उदपज्जथ[5]॥
४१. "तयो आलोके दिस्वान, सम्बुद्धं[6] सावकुत्तमं।
सकंसं अजिनं कत्वा, सन्थविं लोकनायकं॥
४२. "तयो हि आलोककरा, लोके लोकतमोनुदा।
चन्दो च सूरियो चा पि, बुद्धो च लोकनायको॥
४३. "ओपम्मं[7] उपदस्सेत्वा, कित्तितो मे महामुनि।
बुद्धस्स वण्णं कित्तेत्वा, कप्पं सग्गम्हि मोदहं॥
४४. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं बुद्धमभिकित्तयिं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, कित्तनाय इदं फलं॥

---

१. सङ्गण्हन्ते—सी०। २. आमंसो—सी०। ३-३. दिसासिन्नं—स्या०। ४. सूरियस्स—म०। ५-५. पीति मे उपपज्जथ—स्या०। ६. बुद्धञ्च—सी०। ७. उपमं—स्या०।

४५. "एकसट्ठिम्हितो कप्पे, एको ञाणधरो[1] अहु। R. 257
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो॥
४६. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा तिरंसियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

९. कन्दलिपुप्फियत्थेरअपदानं[2]

४७. "सिन्धुया नदिया तीरे, अहोसिं कस्सको तदा। B. 293
परकम्मायने युत्तो, परभत्तं अपस्सितो॥
४८. "सिन्धुं अनुचरन्तोहं, सिद्धत्थं जिनमद्दसं।
समाधिना निसिन्नं व[3], सतपत्तं व[3] पुप्फितं॥
४९. "सत्त कन्दलिपुप्फानि, वण्टे छेत्वानहं तदा।
मत्थके अभिरोपेसिं, बुद्धस्सादिच्चबन्धुनो॥
५०. "सुवण्णवण्णं सम्बुद्धं, अनुकूले समाहितं।
तिधापभिन्नमातङ्गं[4], कुञ्जरं व दुरासदं॥
५१. "तमहं उपगन्त्वान, निपकं भावितिन्द्रियं।
अञ्जलिं पग्गहेत्वान, अवन्दिं सत्थुनो अहं॥
५२. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं पुप्फमभिरोपयिं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं॥
५३. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा कन्दलिपुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

१. ञाणवरो—स्या०। २. नालिपुप्फियत्थेर०—स्या०। ३-३. निसिन्नं च सत्तपत्तं व—स्या०। ४. तिधाप्पभिन्नं मातङ्गं—स्या०।

१०. कुमुदमालियत्थेरअपदानं

५४. "उसभं पवरं वीरं, महेसिं विजिताविनं।
विपस्सिनं महावीरं, अभिजातं व केसरिं॥

५५. "रथियं पटिपज्जन्तं, आहुतीनं पटिग्गहं।
गहेत्वा कुमुदं मालं, बुद्धसेट्ठं समोकिरिं॥

R. 258 ५६. "एकनवुतितो कप्पे, यं पुप्फमभिपूजयिं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं॥

B. 294 ५७. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा कुमुदमालियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

तस्सुद्दानं

आरक्खदो भोजनदो, गतसञ्ञी पदुमियो[1]।
पुप्फासनी सन्थविको, सद्दसञ्ञी तिरंसियो[2]।
कन्दलिको कुमुदी च[3], सत्तपञ्ञास गाथका ति॥

आरक्खदायकवग्गो बात्तिंसतिमो[4]।

---

१. पदुमिको—स्या०। २. तिरंसिको—सी०। ३. चेव—स्या०। ४. बत्तिंसतिमो—सी०; बत्तिसो—स्या०।

३३. उमापुप्फियवग्गो[1]

१. उमापुप्फियत्थेरअपदानं

१. "समाहितं समापन्नं, सिद्धत्थमपराजितं । B. 295
समाधिना उपविट्ठं, अद्दसाहं[2] नरुत्तमं ॥
२. "उमापुप्फं गहेत्वान, बुद्धस्स अभिरोपयिं ।
सब्बपुप्फा[3] एकसीसा, उद्धंवण्टा[4] अधोमुखा ॥
३. "सुचित्ता विय तिट्ठन्ते, आकासे पुप्फसन्थरा[5] ।
तेन चित्तप्पसादेन, तुसितं उपपज्जहं ॥
४. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं पुप्फमभिपूजयिं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं ॥
५. "पञ्चपञ्ञासितो कप्पे, एको आसिं[6] महीपति ।
समन्तछदनो[7] नाम, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
६. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं ॥

इत्थं सुदं आयस्मा उमापुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

२. पुलिनपूजकत्थेरअपदानं

७. "ककुधं विलसन्तं व, निसभाजानियं यथा । R. 259
ओसधिं व[8] विरोचन्तं, ओभासन्तं नरासभं ॥
८. "अञ्जलिं पग्गहेत्वान, अवन्दिं सत्थुनो अहं ।
सत्थारं परिवण्णेसिं, एककम्मेन तोसयिं[9] ॥

---

१. उम्मापुप्फियवग्गो–सी०, स्या० । २. अद्दसासिं–स्या० । ३. सब्बेपुप्फा–सी० स्या० । ४. उद्धवण्टा—सी० । ५. पुप्फसन्थरे—सी० । ६. असि—स्या० । ७. समन्तच्छनो–सी० । ८. ओसधीव—स्या० । ९. तोसितो—सी० ।

९. "सुसुद्धं पुलिनं गय्ह[1], गतमग्गे समोकिरिं।
उच्छङ्गेन गहेत्वान, विपस्सिस्स महेसिनो॥

B. 296 १०. "ततो उपड्ढपुलिनं, विप्पसन्नेन चेतसा।
दिवाविहारे ओसिञ्चिं, द्विपदिन्दस्स तादिनो॥

११. "एकनवुतितो कप्पे, पुलिनं यमसिञ्चहं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, पुलिनस्स इदं फलं॥

१२. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा पुलिनपूजको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

३. हासजनकत्थेरअपदानं

१३. "दुमग्गे पंसुकूलकं[2], लग्गं दिस्वान सत्थुनो।
अञ्जलिं पग्गहेत्वान, भिय्यो उच्चारितं मया॥

१४. दूरतो पन[3] दिस्वान[3], हासो मे उदपज्जथ।
अञ्जलिं पग्गहेत्वान, भिय्यो चित्तं पसादयिं॥

१५. "एकनवुतितो कप्पे, यं सञ्ञमलभिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धसञ्ञायिदं फलं॥

१६. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा हासजनको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

१. गय्हं—स्या०। २. पंसकूलिकं—स्या०। ३-३. पतिदिस्वान—सी०, स्या०।

४. यञ्ञसामिकत्थेरअपदानं

१७. "जातिया सत्तवस्सोहं, अहोसिं मन्तपारगू। R. 26
कुलवत्तं[1] अधारेसिं, यञ्ञो उस्साहितो[2] मया॥
१८. "चुल्लासीतिसहस्सानि, पसू हञ्ञन्ति मे तदा। R. 29
सारथम्भुपनीतानि[3], यञ्ञत्थाय उपट्ठिता॥
१९. "उक्कामुखपहट्ठो व, खदिरङ्गारसन्निभो।
उदयन्तो व सूरियो, पुण्णमाये व[4] चन्दिमा॥
२०. "सिद्धत्थो सब्बसिद्धत्थो, तिलोकमहितोहितो।
उपगन्त्वान सम्बुद्धो, इदं वचनमब्रवि॥
२१. 'अहिंसा सब्बपाणीनं[5], कुमार मम रुच्चति।
थेय्या च अतिचारा च, मज्जपाना च आरति॥
२२. 'रति च समचरियाय, बाहुसच्चं कतञ्ञुता।
दिट्ठे धम्मे परत्थ च, धम्मा एते पसंसिया॥
२३. 'एते धम्मे भावयित्वा, सब्बसत्तहिते रतो।
बुद्धे चित्तं पसादेत्वा, भावेहि मग्गमुत्तमं'॥
२४. "इदं वत्वान सब्बञ्ञू, लोकजेट्ठो नरासभो।
ममेवं अनुसासित्वा, वेहासं उग्गतो गतो॥
२५. "पुब्बे चित्तं विसोधेत्वा, पच्छा चित्तं पसादयिं।
तेन चित्तप्पसादेन, तुसितं उपपज्जहं॥
२६. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यदा चित्तं पसादयिं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धसञ्ञायिदं फलं॥
२७. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा यञ्ञसामिको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

१. कुलवंसं—सी०, स्या०। २. उस्सापितो—स्या०। ३. सारस्मिहि उपनीतानि—स्या०। ४. पुण्णमामेव—सी०। ५. सब्बापाणानं—सी०, स्या०।

५. निमित्तसञ्ञकत्थेरअपदानं

R. 261 २८. "चन्दभागानदीतीरे, वसामि अस्समे अहं ।
सुवण्णमिगमद्दक्खिं, चरन्तं विपिने[1] अहं ॥

B. 298 २९. "मिगे चित्तं पसादेत्वा, लोकजेट्ठं अनुस्सरिं ।
तेन चित्तप्पसादेन, अञ्ञे बुद्धे अनुस्सरिं ॥

३०. "अब्भतीता च ये बुद्धा, वत्तमाना अनागता ।
एवमेवं[2] विरोचन्ति, मिगराजा व ते तयो ॥

३१. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं सञ्ञमलभिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धसञ्ञायिदं फलं ॥

३२. "सत्तवीसे इतो कप्पे, एको आसिं महीपति ।
अरञ्ञसत्थो[3] नामेन, चक्कवत्ती महब्बलो ॥

३३. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा निमित्तसञ्ञको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

६. अन्नसंसावकत्थेरअपदानं

३४. "सुवण्णवण्णं सम्बुद्धं, गच्छन्तं अन्तरापणे ।
कञ्चनग्घियसङ्कासं, बात्तिंसवरलक्खणं ॥

३५. "सिद्धत्थं सब्बसिद्धत्थं, अनेजं[4] अपराजितं ।
सम्बुद्धं अतिनामेत्वा, भोजयिं तं महामुनिं ॥

३६. "मुनि कारुणिको लोके, ओभासयि ममं तदा ।
बुद्धे चित्तं पसादेत्वा, कप्पं सग्गम्हि मोदहं ॥

---

१. विवने—स्या० । २. एवमेव—सी०, स्या० । ३. अरञ्ञसत्तो—सी०, स्या० । ४. अनेञ्जं—स्या० ।

३७. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं दानमददिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, भिक्खादानस्सिदं[1] फलं॥

३८. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा अन्नसंसावको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

७. निग्गुण्डिपुप्फियत्थेरअपदानं

३९. "यदा देवो देवकाया, चवते[2] आयुसङ्खया। B. 299, R. 262
तयो सद्दा निच्छरन्ति, देवानं अनुमोदतं॥

४०. 'इतो भो सुगतिं गच्छ, मनुस्सानं सहब्यतं।
मनुस्सभूतो सद्धम्मे, लभ सद्धं अनुत्तरं॥

४१. 'सा ते सद्धा निविट्ठास्स[3], मूलजाता पतिट्ठिता।
यावजीवं असंहीरा[4], सद्धम्मे सुप्पवेदिते[5]॥

४२. 'कायेन कुसलं कत्वा, वाचाय कुसलं बहुं।
मनसा कुसलं कत्वा, अब्यापज्जं निरूपधिं॥

४३. 'ततो ओपधिकं पुञ्ञं, कत्वा दानेन तं बहुं।
अञ्ञेपि मच्चे[6] सद्धम्मे, ब्रह्मचरिये निवेसय'॥

४४. "इमाय अनुकम्पाय, देवादेवं[7] यदा[7] विदू[8]।
चवन्तं अनुमोदन्ति, एहि देव[9] पुनप्पुनं[9]॥

४५. "संवेगो[10] मे[10] तदा आसि[11], देवसङ्घे समागते।
कंसु[12] नाम अहं योनिं, गमिस्सामि इतो चुतो॥

---

१. भिक्खदानस्सिदं—स्या०। २. चवती—सी; चवति—स्या०। ३. निविट्ठस्स—स्या०। ४. असंहिरा—स्या०। ५. सुपवेदिते—स्या०। ६. पत्तरे—स्या०। ७-७. देवदेवं यथा—स्या०। ८. विदुं—सी०। ९-९. देवपुरं पुन—सी०। १०-१०. संविग्गोहं—स्या०। ११. आसिं—स्या०। १२. किंसु—सी०।

४६. "मम संवेगमञ्ञाय, समणो भावितिन्द्रियो ।
ममुद्धरितुकामो सो, आगच्छि मम सन्तिकं ॥

४७. "सुमनो नाम नामेन, पदुमुत्तरसावको ।
अत्थधम्मानुसासित्वा, संवेजेसि ममं तदा ॥

द्वादसमं भाणवारं ।

४८. "तस्साहं वचनं सुत्वा, बुद्धे चित्तं पसादयिं ।
तं धीरं अभिवादेत्वा, तत्थ कालंकतो अहं ॥

४९. "उपपज्जिस्सं[1] तत्थेव, सुक्कमूलेन चोदितो ।
वसन्तो मातुकुच्छिम्हि, पुन धारेति[2] मातुया ॥

५०. "तम्हा काया चवित्वान, तिदसे उपपज्जहं ।
एत्थन्तरे न पस्सामि, दोमनस्समहं तदा ॥

B. 300, R. 263
५१. "तावतिंसा चवित्वान, मातुकुच्छिं समोक्कमिं ।
निक्खमित्वान कुच्छिम्हा, कण्हसुक्कं[3] अजानहं ॥

५२. "जातिया[4] सत्तवस्सो व[4], आरामं पाविसिं अहं ।
गोतमस्स भगवतो, सक्यपुत्तस्स तादिनो ॥

५३. "वित्थारिके[5] पावचने, बाहुजञ्ञम्हि सासने ।
अद्दसं सासनकरे[6], भिक्खवो तत्थ सत्थुनो ॥

५४. "सावत्थि नाम नगरं, राजा तत्थासि कोसलो ।
रथेन नागयुत्तेन, उपेसि बोधिमुत्तमं ॥

५५. "तस्साहं नागं दिस्वान, पुब्बकम्मं अनुस्सरिं ।
अञ्जलिं पग्गहेत्वान, समयं अगमासहं ॥

५६. "जातिया सत्तवस्सो व, पब्बजिं अनगारियं ।
यो सो बुद्धं उपट्ठासि, आनन्दो नाम सावको ॥

५७. "गतिमा धितिमा चेव, सतिमा च बहुस्सुतो ।
रञ्ञो चित्तं पसादेन्तो, निय्यादेसि महाजुति ॥

१. उपपज्जिस—म० । २. धारेतु—स्या० । ३. किञ्चिदुक्खं—स्या० । ४-४. जातिया सत्तवस्सेन—स्या० । ५. वित्थारिते—सी० । ६. सासनकारे—स्या० ।

५८. "तस्साहं धम्मं सुत्वान, पुब्बकम्मं अनुस्सरिं ।
तत्थेव ठितको सन्तो, अरहत्तमपापुणिं ॥

५९. "एकंसं चीवरं कत्वा, सिरे कत्वान अञ्जलिं ।
सम्बुद्धं अभिवादेत्वा, इमं वाचं उदीरयिं ॥

६०. "पदुमुत्तरबुद्धस्स, द्विपदिन्दस्स[1] सत्थुनो[1] ।
निग्गुण्डिपुप्फं पग्गय्ह, सीहासने ठपेसहं ॥

६१. "तेन कम्मेन द्विपदिन्द, लोकजेट्ठ नरासभ ।
पत्तोम्हि अचलं ठानं, हित्वा जयपराजयं ॥

६२. "पञ्चवीससहस्सम्हि, कप्पानं मनुजाधिपा ।
अब्बुदनिरब्बुदानि, अट्ठट्ठासिसु खत्तिया ॥

६३. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा निग्गुण्डिपुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

८. सुमनावेळियथेरअपदानं[2]

६४. "वेस्सभुस्स भगवतो, लोकजेट्ठस्स तादिनो । B. 301. R. 264
सब्बे जना समागम्म, महापूजं करोन्ति ते ॥

६५. "सुधाय पिण्डं कत्वान, आवेळं सुमनायहं ।
सीहासनस्स पुरतो, अभिरोपेसहं तदा ॥

६६. "सब्बे जना समागम्म, पेक्खन्ति पुप्फमुत्तमं ।
केनिदं पूजितं पुप्फं, बुद्धसेट्ठस्स तादिनो ॥

६७. "तेन चित्तप्पसादेन, निम्मानं उपपज्जहं ।
अनुभोमि[3] सकं कम्मं, पुब्बे सुकतमत्तनो ॥

१-१. दिपदिन्दस्स०—सी० ; दिपदिन्दस्स तादिनो—स्या० । २. सुमनावेलियत्थेरापदानं—सी० । ३. अनुभोसिं—सी० ।

६८. "यं यं योनुपपज्जामि, देवत्तं अथ मानुसं।
सब्बेसानं पियो होमि, पुप्फपूजायिदं फलं॥

६९. "नाभिजानामि कायेन, वाचाय उद चेतसा।
संयतानं तपस्सीनं, कतं अक्कोसितं[1] मया॥

७०. "तेन सुचरितेनाहं, चित्तस्स पणिधीहि च।
सब्बेसं पूजितो होमि, अनक्कोसस्सिदं फलं॥

७१. "इतो एकादसे कप्पे, सहस्सारोसि खत्तियो।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो॥

७२. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा सुमनावेळियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

९. पुप्फच्छत्तियत्थेरअपदानं

७३. "सिद्धत्थस्स भगवतो, लोकजेट्ठस्स तादिनो।
सच्चं पकासयन्तस्स, निब्बापेन्तस्स पाणिनो॥

B. 302 ७४. "जलजं आहरित्वान, सतपत्तं मनोरमं।
पुप्फस्स छत्तं कत्वान, बुद्धस्स अभिरोपयिं॥

R. 265 ७५. "सिद्धत्थो च लोकविदू, आहुतीनं पटिग्गहो।
भिक्खुसङ्घे ठितो सत्था, इमं[2] गाथं[2] अभासथ॥

७६. 'यो मे चित्तं पसादेत्वा, पुप्फच्छत्तं अधारयिं[3]।
तेन चित्तप्पसादेन, दुग्गतिं सो न गच्छति'॥

७७. "इदं वत्वान सम्बुद्धो, सिद्धत्थो लोकनायको।
उय्योजेत्वान परिसं, वेहासं नभमुग्गमि॥

---

* "एकत्तिंसे इतो कप्पे, यं पुप्फमभिपूजयिं।
दुग्गतिं नाभिजानामि बुद्धपूजायिदं फलं ति" अयं गाथा सी०, स्या०, पोत्थकेसु अधिको दिस्सति। १. उपट्ठाहितं—स्या०। २. इमा गाथा—सी०। ३. अधारयि—सी०, स्या०।

७८. "वुट्ठिते नरदेवम्हि, सेतच्छत्तम्पि वुट्ठहि।
पुरतो बुद्धसेट्ठस्स, गच्छति छत्तमुत्तमं॥

७९. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं छत्तं अभिरोपयिं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, पुप्फच्छत्तस्सिदं फलं॥

८०. "चतुसत्ततिकप्पम्हि, अट्ठ जलसिखा अहू[1]।
सत्तरतनसम्पन्ना, चक्कवत्ती महब्बला॥

८१. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा पुप्फछत्तियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

१०. सपरिवारछत्तदायकत्थेरअपदानं

८२. "पदुमुत्तरो लोकविदू, आहुतीनं पटिग्गहो।
आकासे जलवुट्ठी व, वस्सते[2] धम्मवुट्ठिया॥

८३. "तमद्दसासिं सम्बुद्धं, देसेन्तं अमतं पदं।
सकं चित्तं पसादेत्वा, अगमासिं सकं घरं॥

८४. "छत्तं अलङ्कतं गय्ह, उपगच्छिं[3] नरुत्तमं।
हट्ठो हट्ठेन चित्तेन, आकासे उक्खिपिं अहं॥

८५. "सुसङ्गहितयानं व, दन्तो व सावकुत्तमो। B. 303
उपगन्त्वान सम्बुद्धं, मत्थके सम्पतिट्ठहि॥

८६. "अनुकम्पको कारुणिको, बुद्धो लोकग्गनायको।
भिक्खुसङ्घे निसीदित्वा, इमा गाथा अभासथ॥

८७. 'येन छत्तमिदं दिन्नं, अलङ्कतं मनोरमं।
तेन चित्तप्पसादेन, दुग्गतिं सो न गच्छति॥

८८. 'सत्तक्खत्तुञ्च देवेसु, देवरज्जं करिस्सति। R. 266
बात्तिंसक्खत्तुञ्च[4] राजा[4], चक्कवत्ती भविस्सति॥

१. अहु—स्या०। २. वस्सति—सी०। ३. उपगञ्छि—स्या०। ४-४. बत्तिसक्खत्तुं राजा च—सी०; द्वत्तिसक्खत्तु राजा च—स्या०।

८९. 'कप्पसतसहस्सम्हि, ओक्काककुलसम्भवो।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति॥

९०. 'तस्स धम्मेसु दायादो, ओरसो धम्मनिम्मितो।
सब्बासवे परिञ्ञाय, निब्बायिस्सतिनासवो'॥

९१. "बुद्धस्स गिरमञ्ञाय, वाचासभिमुदीरितं।
पसन्नचित्तो सुमनो, भिय्यो हासं जनेसहं॥

९२. "जहित्वा मानुसं योनिं, दिब्बं[1] योनिं[1] समज्झगं।
विमानमुत्तमं मय्हं, अब्भुग्गतं मनोरमं॥

९३. "विमाना निक्खमन्तस्स, सेतच्छत्तं धरीयति।
तदा सञ्ञं पटिलभिं,[2] पुब्बकम्मस्सिदं फलं॥

९४. "देवलोका चवित्वान, मनुस्सत्तं च आगमिं।
छत्तिंसक्खत्तुं चक्कवत्ती, सत्तकप्पसतम्हितो॥

९५. "तम्हा काया चवित्वान, आगच्छिं तिदसं पुरं।
संसरित्वानुपुब्बेन, मानुसं पुनरागमिं॥

९६. "ओक्कन्तं मातुकुच्छिं मं, सेतच्छत्तं अधारयुं।
जातिया सत्तवस्सोहं, पब्बजिं अनगारियं॥

९७. "सुनन्दो नाम नामेन, ब्राह्मणो मन्तपारगू।
फलिकं छत्तमादाय, सावकग्गस्स सो तदा[3]॥

B. 304 ९८. "अनुमोदि महावीरो, सारिपुत्तो महाकथी।
सुत्वानुमोदनं तस्स, पुब्बकम्ममनुस्सरिं॥

९९. "अञ्जलिं पग्गहेत्वान, सकं चित्तं पसादयिं।
सरित्वा पुरिमं कम्मं, अरहत्तमपापुणिं॥

१००. "उट्ठाय आसना तम्हा, सिरे कत्वान अञ्जलिं।
सम्बुद्धं अभिवादेत्वा, इमं वाचं उदीरयिं॥

१-१. देवयोनिं—सी०; दिब्बयोनिं—स्या०। २. पटिलभामि—स्या०।
३. अदा—सी०, स्या०।

१०१. "सतसहस्सितो कप्पे, बुद्धो लोके अनुत्तरो[1] ।
पदुमुत्तरो लोकविदू, आहुतीनं पटिग्गहो ॥

१०२. "तस्स छत्तं मया दिन्नं, विचित्तं समलङ्कतं ।
उभो हत्थेहि पग्गण्हि, सयम्भू अग्गपुग्गलो ॥

१०३. "अहो बुद्धो अहो धम्मो, अहो नो सत्थुसम्पदा । R. 267
एकच्छत्तस्स दानेन, दुग्गतिं नुपपज्जहं[2] ॥

१०४. "किलेसा झापिता मय्हं, भवा सब्बे समूहता ।
सब्बासवे परिञ्ञाय, विहरामि अनासवो ॥

१०५. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा सपरिवारछत्तदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

तस्सुद्दानं

उमापुप्फञ्च पुलिनं, हासो यञ्ञो निमित्तको ।
संसावको निग्गुण्डी च, सुमनं[3] पुप्फछत्तको ।
सपरिवारछत्तो च, गाथा सत्तसतुत्तरा ति ॥

उमापुप्फियवग्गो तेत्तिंसतिमो[4] ।

---

१. अनुत्तरे--सी० । २. नूपपज्जहं--सी०, स्या० । ३. सुमना--स्या० ।
४. उम्मा०--सी० ; उम्मापुप्फियवग्गो तेत्तिंसो--स्या० ।

३४. गन्धादकवग्गो

१. गन्धधूपियत्थेरअपदानं

B. 305 १. "सिद्धत्थस्स भगवतो, गन्धधूपं अदासहं ।
सुमनेहि पटिच्छन्नं, बुद्धानुच्छविकञ्च तं ॥
२. "कञ्चनग्घिय सङ्कासं, बुद्धं लोकग्गनायकं ।
इन्दीवरं व जलितं, आदित्तं व हुतासनं ॥
३. "ब्यग्घुसभं व पवरं[1], अभिजातं व केसरिं ।
निसिन्नं समणानग्गं[2], भिक्खुसङ्घपुरक्खतं ॥
४. "दिस्वा चित्तं पसादेत्वा, पग्गहेत्वान अञ्जलिं ।
वन्दित्वा सत्थुनो पादे, पक्कामिं उत्तरामुखो ॥
५. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं गन्धमददिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, गन्धपूजायिदं फलं ॥
६. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा गन्धधूपियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

२. उदकपूजकत्थेरअपदानं

७. "सुवण्णवण्णं सम्बुद्धं, गच्छन्तं अनिलञ्जसे ।
घटासनं व जलितं, आदित्तं व हुतासनं ॥
८. "पाणिना उदकं गय्ह, आकासे उक्खिपिं अहं ।
सम्पटिच्छि महावीरो, बुद्धो कारुणिको इसि ॥

---

१. परमं—स्या० । २. समनानग्ग—सी० ।

९. "अन्तलिक्खे ठितो सत्था, पदुमुत्तरनामको ।
मम सङ्कप्पमञ्ञाय, इमं गाथमभासथ ॥
१०. 'इमिना दकदानेन, पीतिउप्पादनेन च ।
कप्पसतसहस्सम्पि, दुग्गतिं नुपपज्जसि' ॥
११. "तेन कम्मेन द्विपदिन्द[1], लोकजेट्ठ नरासभ । B. 306
पत्तोम्हि अचलं ठानं, हित्वा जयपराजयं ॥
१२. "सहस्सराजनामेन, तयो च चक्कवत्तिनो ।
पञ्चसट्ठिकप्पसते, चातुरन्ता[2] जनाधिपा ॥
१३. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा उदकपूजको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

३. पुन्नागपुप्फियत्थेरअपदानं

१४. "काननं वनमोगय्ह[3], वसामि लुद्दको अहं ।
पुन्नागं पुप्फितं दिस्वा, बुद्धसेट्ठं अनुस्सरिं ॥
१५. "तं पुप्फं ओचिनित्वान, सुगन्धं गन्धितं सुभं ।
थूपं कत्वान[4] पुलिने, बुद्धस्स अभिरोपयिं ॥
१६. "द्वेनवुते इतो कप्पे, यं पुप्फमभिपूजयिं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं ॥
१७. "एकम्हि नवुते कप्पे, एको आसिं[5] तमोनुदो ।
सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
१८. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा पुन्नागपुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

१. दिपदिन्द—सी०, स्या० । २. चातुरन्तो—स्या० । ३. वनमोग्गय्हं—स्या० । ४. करित्वा—सी० । ५. आसि—स्या० ।

४. एकदुस्सदायकत्थेरअपदानं

१९. "नगरे हंसवतिया, अहोसिं तिणहारको।
तिणहारेन जीवामि, तेन पोसेमि दारके॥

B. 307 २०. "पदुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बधम्मान पारगू।
तमन्धकारं नासेत्वा, उप्पज्जि लोकनायको॥

२१. "सके घरे निसीदित्वा, एवं चिन्तेसहं तदा।
'बुद्धो लोके समुप्पन्नो, देय्यधम्मो च नत्थि मे॥

२२. 'इदं मे साटकं एकं, नत्थि मे कोचि दायको।
दुक्खो निरयसम्फस्सो, रोपयिस्सामि दक्खिणं'॥

२३. "एवाहं चिन्तयित्वान, सकं चित्तं पसादयिं।
एकं दुस्सं गहेत्वान, बुद्धसेट्ठस्सदासहं॥

२४. "एकं दुस्सं ददित्वान, उक्कुट्ठिं सम्पवत्तयिं।
यदि बुद्धो तुवं वीर, तारेहि मं महामुनि॥

२५. "पदुमुत्तरो लोकविदू, आहुतीनं पटिग्गहो।
मम दानं पकित्तेन्तो, अका मे अनुमोदनं॥

२६. 'इमिना एकदुस्सेन, चेतनापणिधीहि च।
कप्पसतसहस्सानि, विनिपातं न गच्छति॥

२७. 'छत्तिंसक्खत्तुं[1] देविन्दो, देवरज्जं करिस्सति।
तेत्तिंसक्खत्तुं[2] राजा च, चक्कवत्ती भविस्सति।
पदेसरज्जं विपुलं, गणनातो असङ्खियं[3]॥

२८. 'देवलोके मनुस्से वा, संसरन्तो तुवं भवे।
रूपवा गुणसम्पन्नो, अनवक्कन्तदेहवा।
अक्खोभं अमितं दुस्सं, लभिस्ससि[4] यदिच्छकं[4]"॥

२९. "इदं वत्वान सम्बुद्धो, जलजुत्तमनामको।
नभं अब्भुग्गमी धीरो, हंसराजा व अम्बरे॥

---

१. छत्तिंसक्खत्तु—स्या०। २. तेत्तिंसक्खत्तु—स्या०। ३. असङ्ख्यं—स्या०।
४-४. भविस्सति यथिच्छकं—स्या०।

३०. "यं यं योनुपपज्जामि, देवत्तं अथ मानुसं।
भोगे मे ऊनता नत्थि, एकदुस्सस्सिदं फलं॥

३१. "पदुद्धारे पदुद्धारे, दुस्सं निब्बत्तते ममं।
हेट्ठा दुस्सम्हि तिट्ठामि, उपरि[1] छदनं[1] मम॥

३२. "चक्कवाळमुपादाय, सकाननं सपब्बतं।
इच्छमानो चहं[2] अज्ज, दुस्सेहि[3] छादयेय्यहं[3]॥

३३. "तेनेव एकदुस्सेन, संसरन्तो भवाभवे। B. 308
सुवण्णवण्णो हुत्वान, संसरामि भवाभवे॥

३४. "विपाकं एकदुस्सस्स, नज्झगं कत्थचिक्खयं।
अयं मे अन्तिमा जाति, विपच्चति इधापि मे॥

३५. "सतसहस्सितो कप्पे, यं दुस्समददिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, एकदुस्सस्सिदं फलं॥

३६. "किलेसा झापिता मय्हं, भवा सब्बे समूहता।
नागो व बन्धनं छेत्वा, विहरामि अनासवो॥

३७. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा एकदुस्सदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

५. फुसितकम्पियत्थेरअपदानं[4]

३८. "विपस्सी नाम सम्बुद्धो, लोकजेट्ठो नरासभो। R. 268
खीणासवेहि सहितो, सङ्घारामे वसी तदा॥

३९. "आरामद्वारा निक्खम्म, विपस्सी लोकनायको।
सह सतसहस्सेहि, अट्ठ खीणासवेहि सो॥

१-१. उपरिच्छदनं—सी०। २. च तं—सी०। ३-३. दुस्सेहच्छादयेय्यहं—सी०।
४. फुस्सितकम्मियत्थेरापदानं—स्या०।

४०. "अजिनेन निवत्थोहं, वाकचीरधरो पि च।
कुसुमोदकमादाय,[१] सम्बुद्धं उपसङ्कमिं॥

४१. "सकं चित्तं पसादेत्वा, वेदजातो कतञ्जली।
कुसुमोदकमादाय, बुद्धमब्भुक्किरिं अहं॥

४२. "तेन कम्मेन सम्बुद्धो, जलजुत्तमनामको।
मम कम्मं पकित्तेत्वा, अगमा येन पत्थितं॥

B. 309 ४३. "फुसिता[२] पञ्चसहस्सा, येहि पूजेसहं जिनं।
अड्ढतेय्यसहस्सेहि, देवरज्जं अकारयिं॥

४४. "अड्ढतेय्यसहस्सेहि, चक्कवत्ती अहोसहं।
अवसेसेन कम्मेन, अरहत्तमपापुणिं॥

४५. "देवराजा यदा होमि[३], मनुजाधिपती यदा[४]।
तमेव नामधेय्यं मे फुसितो नाम होमहं[५]॥

४६. "देवभूतस्स सन्तस्स, अथापि मानुसस्स वा।
समन्ता ब्यामतो[६] मय्हं, फुसितं व[७] पवस्सति॥

४७. "भावा उग्घाटिता मय्हं, किलेसा झापिता मम।
सब्बासवपरिक्खीणो, फुसितस्स इदं फलं॥

४८. "चन्दनस्सेव मे[८] काया[८], तथा गन्धो पवायति।
सरीरतो[९] मम[९] गन्धो, अड्ढकोसे पवायति॥

४९. "दिब्बगन्धं सम्पवन्तं, पुञ्ञकम्मसमङ्गिनं।
गन्धं घत्वान जानन्ति, फुसितो आगतो इध॥

R. 209 ५०. "साखापलासकट्ठानि, तिणानि पि च सब्बसो।
मम सङ्कप्पमञ्ञाय, गन्धो सम्पज्जते खणे॥

---

१. कुसुम्भोदक०--सी०, स्या०। २. पुस्सिता--स्या०। ३. होसिं--स्या०। ४. तदा--स्या०। ५. होसहं--स्या०। ६. व्यामतो--सी०। ७. फुस्सितं पि--स्या०। ८-८. मे वस्सो--स्या०। ९-९. सारीरिको ममं--सी०; सारीरको०--स्या०।

५१. "सतसहस्सितो कप्पे, चन्दनं अभिपूजयिं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, फुसितस्स इदं फलं ॥
५२. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा फुसितकम्पियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

६. पभङ्करत्थेरअपदानं

५३. "पदुमुत्तरभगवतो, लोकजेट्ठस्स तादिनो ।
विपिने[1] चेतियं आसि, वाळमिगसमाकुले ॥
५४. "न कोचि विसहि गन्तुं, चेतियं अभिवन्दितुं । B. 310
तिणकट्ठलतोनद्धं, पलुग्गं आसि चेतियं ॥
५५. "वनकम्मिको तदा आसि, पितुमातुमतेनहं[2] ।
अद्दसं विपिने थूपं, लुग्गं तिणलताकुलं ॥
५६. "दिस्वानाहं बुद्धथूपं, गरुचित्तं उपट्ठहि ।
बुद्धसेट्ठस्स थूपोयं, पलुग्गो अच्छती[3] वने ॥
५७. "नच्छन्नं नप्पतिरूपं, जानन्तस्स गुणागुणं ।
बुद्धथूपं असोधेत्वा, अञ्ञं कम्मं पयोजये ॥
५८. "तिणकट्ठञ्च वल्लिञ्च, सोधयित्वान चेतिये ।
वन्दित्वा अट्ठ वारानि, पटिकुटिको अगच्छहं ॥
५९. "तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापाणिधीहि च ।
जहित्वा मानुसं देहं, तावतिंसमगच्छहं ॥
६०. "तत्थ मे सुकतं ब्यम्हं, सोवण्णं सपभस्सरं[4] ।
सट्ठियोजनमुब्बिद्धं[5], तिसयोजनवित्थतं ॥
६१. "तिसतानि च वारानि, देवरज्जमकारयिं ।
पञ्चवीसतिक्खत्तुं च, चक्कवत्ती अहोसहं ॥

---

१. पवने—स्या० । २. पितुपेतामहेनहं—सी० ; पितापेतामहेनहं—स्या० । ३. अच्छति—स्या० । ४ सप्पभस्सरं—सी०, स्या० । ५. ०मुब्बेधं—सी० ।

६२. "भवाभवे संसरन्तो, महाभोगं लभामहं ।
भोगे मे ऊनता नत्थि, सोधनाय इदं फलं ॥
R. 270 ६३. "सिविका[1] हत्थिखन्धेन[2], विपिने गच्छतो मम ।
यं यं दिसाहं गच्छामि, सरणं सम्पते[3] वनं ॥
६४. "खाणुं वा कण्टकं वापि, नाहं पस्सामि चक्खुना ।
पुञ्ञकम्मेन संयुत्तो, सयमेवापनीयरे ॥
६५. "कुट्ठं गण्डो किलासो च, अपमारो वितच्छिका ।
दद्दु कच्छु[4] च मे नत्थि, सोधनाय इदं फलं ॥
६६. "अञ्ञम्पि मे अच्छरियं, बुद्धथूपस्स[5] सोधने[5] ।
नाभिजानामि मे काये, जातं पिळकबिन्दुकं ॥
B. 311 ६७. "अञ्ञम्पि मे अच्छरियं, बुद्धथूपम्हि सोधिते ।
दुवे भवे संसरामि, देवत्ते अथ मानुसे ॥
६८. "अञ्ञम्पि मे अच्छरियं, बुद्धथूपम्हि सोधिते ।
सुवण्णवण्णो सब्बत्थ, सप्पभासो भवामहं ॥
६९. "अञ्ञम्पि मे अच्छरियं, बुद्धथूपम्हि सोधिते ।
अमनापं विवज्जति[6], मनापं उपतिट्ठति ॥
७०. "अञ्ञम्पि मे अच्छरियं, बुद्धथूपम्हि सोधिते ।
विसुद्धं होति मे चित्तं, एकग्गं सुसमाहितं ॥
७१. "अञ्ञम्पि मे अच्छरियं, बुद्धथूपम्हि सोधिते ।
एकासने निसीदित्वा, अरहत्तमपापुणिं ॥
७२. "सतसहस्सितो कप्पे, यं कम्ममकरिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, सोधनाय इदं फलं ॥
७३. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा पभङ्करो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

१. सिविया—स्या० । २. हत्थिक्खन्धेन—सी० । ३. सम्पज्जते—सी०, स्या० । ४. कण्डु—स्या० । ५-५. बुद्धथूपम्हि सोधिते—स्या० । ६. विवज्जेति—स्या० ।

७. तिणकुटिदायकत्थेरअपदानं

७४. "नगरे बन्धुमतिया, अहोसिं परकम्मिको।
परकम्मायने युत्तो, परभत्तं अपस्सितो॥

७५. "रहोगतो निसीदित्वा, एवं चिन्तेसहं तदा।
बुद्धो लोके समुप्पन्नो, अधिकारो च नत्थि मे॥

७६. "कालो[1] मे गतिं[1] सोधेतुं, खणो मे पटिपादितो। R. 271
दुक्खो निरयसम्फस्सो, अपुञ्ञानं हि पाणिनं॥

७७. "एवाहं चिन्तयित्वान, कम्मसामिं उपागमिं।
एकाहं कम्मं याचित्वा, विपिनं पाविसिं अहं॥

७८. "तिणकट्ठं च वल्लिं च, आहरित्वानहं तदा। B. 312
तिदण्डके ठपेत्वान, अकं तिणकुटिं अहं॥

७९. "सङ्घस्सत्थाय कुटिकं, निय्यादेत्वान[2] तं अहं।
तदहेयेव आगन्त्वा, कम्मसामिं[3] उपागमिं॥

८०. "तेन कम्मेन सुकतेन, तावतिंसमगच्छहं।
तत्थ मे सुकतं ब्यम्हं, कुटिकाय[4] सुनिम्मितं[4]॥

८१. "सहस्सकण्डं[5] सतभेण्डु[5], धजालु हरितामयं[6]।
सतसहस्सनिय्यूहा, ब्यम्हे पातुभविंसु मे॥

८२. "यं यं योनुपपज्जामि, देवत्तं अथ मानुसं।
मम सङ्कप्पमञ्ञाय, पासादो उपतिट्ठति॥

८३. "भयं वा छम्भितत्तं वा, लोमहंसो न विज्जति।
तासं मम न जानामि, तिणकुटिकायिदं फलं॥

८४. "सीहब्यग्घा च दीपी[7] च, अच्छकोकतरच्छका[8]।
सब्बे मं परिवज्जेन्ति,[9] तिणकुटिकायिदं फलं॥

१-१. कालो गतिं मे—सी०, स्या०। २. निय्यातेत्वान—सी०। ३. कम्मासामिं—स्या०। ४-४. तिणकुटिकाय निम्मितं—सी०, स्या०। ५-५. सहस्सकण्डो सतगण्डु—स्या०। ६. हरितामयो—सी०, स्या०। ७. दीपि—स्या०। ८. ०तरच्छयो—स्या०। ९. परिवज्जन्ति—स्या०।

८५. "सरीसपा[1] च भूता च, अही कुम्भण्डरक्खसा ।
ते पि मं परिवज्जेन्ति, तिणकुटिकायिदं फलं ॥
८६. "न पापसुपिनस्सापि,[2] सरामि दस्सनं मम ।
उपट्ठिता सति मय्हं, तिणकुटिकायिदं फलं ॥
८७. "तायेव तिणकुटिकाय, अनुभोत्वान सम्पदा ।
गोतमस्स भगवतो, धम्मं सच्छिकरिं अहं ॥
८८. "एकनवुतितो कप्पे, यं कम्ममकरिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, तिणकुटिकायिदं फलं ॥
८९. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा तिणकुटिदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

८. उत्तरेय्यदायकत्थेरअपदानं

B. 313, R. 272

९०. "नगरे हंसवतिया, अहोसिं ब्राह्मणो तदा ।
अज्झायको[3] मन्तधरो, तिण्णं वेदान पारगू ॥
९१. "पुरक्खतो ससिस्सेहि, जातिमा[4] च सुसिक्खितो ।
तोयाभिसेचनत्थाय, नगरा निक्खमिं तदा ॥
९२. "पदुमुत्तरो नाम[5] जिनो,[5] सब्बधम्मान पारगू ।
खीणासवसहस्सेहि, पाविसी नगरं जिनो ॥
९३. "सुचारुरूपं दिस्वान, आनेञ्जकारितं[6] विय ।
परिवुतं अरहन्तेहि, दिस्वा चित्तं पसादयिं ॥
९४. "सिरसिम[7] अञ्जलिं कत्वा, नमस्सित्वान सुब्बतं ।
पसन्नचित्तो सुमनो, उत्तरीयमदामहं ॥

---

१. सिरिंसपा—सी०, स्या० । २. न पापसुपिनस्साहं—सी०, स्या० । ३. अज्झायिको—स्या० । ४. जातिमो—स्या० । ५-५. लोकविदू—स्या० । ६. अनेज०—सी०; अनेञ्जं०—स्या० । ७. सिरसि—सी०, स्या० ।

९५. "उभो हत्थेहि पग्गय्ह, साटकं उक्खिपिं अहं ।
यावता बुद्धपरिसा, ताव छादेसि साटको[1] ॥
९६. "पिण्डचारं चरन्तस्स, महाभिक्खुगणादिनो ।
छदं[2] करोन्तो अट्ठासि, हासयन्तो ममं तदा ॥
९७. "घरतो निक्खमन्तस्स, सयम्भू अग्गपुग्गलो ।
वीथियं व[3] ठितो[3] सत्था, अका मे[4] अनुमोदनं ॥
९८. "पसन्नचित्तो सुमनो, यो मे अदासि[5] साटकं ।
तमहं कित्तयिस्सामि, सुणोथ[6] मम भासतो ॥
९९. 'तिंस कप्पसहस्सानि, देवलोके रमिस्सति ।
पञ्ञासक्खत्तुं देविन्दो, देवरज्जं करिस्सति ॥
१००. 'देवलोके वसन्तस्स, पुञ्ञकम्मसमङ्गिनो ।
समन्ता योजनसतं, दुस्सच्छन्नं भविस्सति ॥
१०१. 'छत्तिंसक्खत्तुं राजा च, चक्कवत्ती भविस्सति ।
पदेसरज्जं विपुलं, गणनातो असङ्खियं ॥
१०२. 'भवे संसरमानस्स, पुञ्ञकम्मसमङ्गिनो ।
मनसा पत्थितं सब्बं, निब्बत्तिस्सति तावदे ॥
१०३. 'कोसेय्यकम्बलियानि[7], खोमकप्पासिकानि च । B. 314
महग्घानि च दुस्सानि, पटिलच्छतियं नरो ॥
१०४. 'मनसा पत्थितं सब्बं, पटिलच्छतियं नरो । R. 273
एकदुस्सस्स विपाकं, अनुभोस्सति सब्बदा ॥
१०५. 'सो पच्छा पब्बजित्वान, सुक्कमूलेन चोदितो ।
गोतमस्स भगवतो, धम्मं सच्छिकरिस्सति' ॥
१०६. "अहो मे सुकतं कम्मं, सब्बञ्ञुस्स महेसिनो ।
एकाहं साटकं दत्वा, पत्तोम्हि अमतं पदं ॥
१०७. "मण्डपे रुक्खमूले वा, वसतो सुञ्ञके घरे ।
धारेति दुस्सछदनं, समन्ता ब्याामतो मम ॥

१. सटकं—स्या० । २. छादं—स्या० । ३-३. वीथियं ठितको—स्या० । ४. अकासि—स्या० । ५. पादासि—सी०, स्या० । ६. सुणाथ—स्या० । ७. कोसेय्यकम्बलीयानी–सी० ; कोसेय्यकम्बलानि च–स्या० ।

१०८. "अविञ्ञत्तं निवासेमि, चीवरं पच्चयञ्चहं ।
लाभी[1] अन्नस्स पानस्स, उत्तरेय्यस्सिदं फलं ॥
१०९. "सतसहस्सितो कप्पे, यं कम्ममकरिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, वत्थदानस्सिदं फलं ॥
११०. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा उत्तरेय्यदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

९. धम्मसवनियत्थेरअपदानं[2]

१११. "पदुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बधम्मान पारगू ।
चतुसच्चं पकासेन्तो, सन्तारेसि बहुं[3] जनं[3] ॥
११२. "अहं तेन समयेन, जटिलो उग्गतापनो ।
धुनन्तो वाकचीरानि, गच्छामि अम्बरे तदा ॥
११३. "बुद्धसेट्ठस्स उपरि, गन्तुं न विसहामहं ।
पक्खी व सेलमासज्ज[4], गमनं न लभामहं[5] ॥
B. 315 ११४. "न मे इदं भूतपुब्बं, इरियस्स विकोपनं ।
दके यथा उम्मुज्जित्वा, एवं गच्छामि अम्बरे ॥
R. 274 ११५. "उळारभूतो मनुजो[6], हेट्ठासीनो भविस्सति ।
हन्द मेनं[7] गवेसिस्सं, अपि अत्थं लभेय्यहं ॥
११६. "ओरोहन्तो अन्तलिक्खा, सद्दमस्सोसि सत्थुनो ।
अनिच्चतं कथेन्तस्स, तमहं उग्गहिं तदा ॥
११७. "अनिच्चसञ्ञमुग्गय्ह, अगमासिं ममस्समं ।
यावतायुं वसित्वान, तत्थ कालङ्कतो अहं ॥

१. लाभिम्हि–स्या० । २. धम्मस्सव०–स्या० । ३-३ बहुजनं–स्या० । ४. सेलमापज्ज–स्या० । ५. लभिं तदा–सी०, स्या० । ६. मनुजो च–स्या० । ७. मेतं–स्या० ।

११८. "चरिमे वत्तमानम्हि, तं धम्मसवनं[1] सरिं।
तेन कम्मेन सुकतेन, तावतिंसमगच्छहं॥
११९. "तिंस कप्पसहस्सानि, देवलोके रमिं अहं।
एकपञ्ञासक्खत्तुं च, देवरज्जमकारयिं॥
१२०. "एकसत्ततिक्खत्तुं च, चक्कवत्ती अहोसहं।
पदेसरज्जं विपुलं, गणनातो असङ्खियं॥
१२१. "पितुगेहे निसीदित्वा, समणो भावितिन्द्रियो।
गाथाय परिदीपेन्तो, अनिच्चतमुदाहरि[2]॥
१२२. "अनुस्सरामि तं सञ्ञं, संसरन्तो भवाभवे।
न कोटिं पटिविज्झामि, निब्बानं अच्चुतं पदं॥
१२३. "अनिच्चा वत सङ्खारा, उप्पादवयधम्मिनो।
उप्पज्जित्वा निरुज्झन्ति, तेसं वूपसमो सुखो॥
१२४. "सह गाथं सुणित्वान, पुब्बकम्मं अनुस्सरिं।
एकासने निसीदित्वा, अरहत्तमपापुणिं॥
१२५. "जातिया सत्तवस्सोहं, अरहत्तमपापुणिं।
उपसम्पादयि बुद्धो, गुणमञ्ञाय चक्खुमा॥
१२६. "दारको व अहं सन्तो, करणीयं समापयिं। B. 316
किं मे करणीयं अज्ज, सक्यपुत्तस्स सासने॥
१२७. "सतसहस्सितो कप्पे, यं कम्ममकरिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, सद्धम्मसवने फलं॥
१२८. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा धम्मसवनियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

१. धम्मसवणं—सी०। २. अनिच्चवत्थुदाहरि—स्या०।

१०. उक्खित्तपदुमियत्थेरअपदानं

R. 275 १२९. "नगरे हंसवतिया, अहोसिं मालिको तदा।
ओगाहेत्वा[1] पदुमसरं, सतपत्तं[2] ओचिनामहं॥

१३०. "पदुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बधम्मान पारगू।
सह सतसहस्सेहि, सन्तचित्तेहि तादिभि॥

१३१. "खीणासवेहि सुद्धेहि, छळभिञ्ञेहि झायिभि[3]।
मम वुद्धिं समन्वेसं, आगच्छि मम[4] सन्तिकं[4]॥

१३२. "दिस्वानहं देवदेवं, सयम्भुं लोकनायकं।
वण्टे छेत्वा सतपत्तं, उक्खिपिमम्बरे तदा॥

१३३. "यदि बुद्धो तुवं वीर[5], लोकजेट्ठो नरासभो।
सयं गन्त्वा सतपत्ता, मत्थके धारयन्तु ते॥

१३४. "अधिट्ठहि महावीरो, लोकजेट्ठो नरासभो।
बुद्धस्स आनुभावेन, मत्थके धारयिंसु ते॥

१३५. "तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च।
जहित्वा मानुसं देहं, तावतिंसमगच्छहं॥

B. 317 १३६. "तत्थ मे सुकतं ब्यम्हं, सतपत्तं ति वुच्चति।
सट्ठियोजनमुब्बिद्धं, तिंसयोजनवित्थतं॥

१३७. "सहस्सक्खत्तुं देविन्दो, देवरज्जमकारयिं।
पञ्चसत्ततिक्खत्तुं च, चक्कवत्ती अहोसहं॥

१३८. "पदेसरज्जं विपुलं, गणनातो असङ्खियं।
अनुभोमि सकं कम्मं, पुब्बे सुकतमत्तनो॥

१३९. "तेनेवेकपदुमेन, अनुभोत्वान सम्पदा।
गोतमस्स भगवतो, धम्मं सच्छिकरिं अहं॥

१४०. "किलेसा झापिता मय्हं, भवा सब्बे समूहता।
नागो व बन्धनं छेत्वा, विहरामि अनासवो॥

---

१. आगाहित्वा—सी०। २. सतपत्ते—सी०; सत्तपत्ते—स्या०। ३. सो तदा—सी०। ४-४. मम सन्तिके—सी०; पुरिसुत्तमो—स्या०। ५. धीर—स्या०।

१४१. "सतसहस्सितो कप्पे, यं पुप्फमभिपूजयिं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, एकपदुमस्सिदं फलं॥

१४२. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं"॥ R. 276

इत्थं सुदं आयस्मा उक्खित्तपदुमियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

तस्सुद्दानं

गन्धधूपो[1] उदकं च, पुन्नाग एकदुस्सका[1]।
फुसितो च पभङ्करो, कुटिदो उत्तरीयको॥
सवनी[2] एकपदुमी,[2] गाथायो सब्बपिण्डिता[3]।
एकं गाथासतञ्चेव, चतुतालीसमेव च॥

गन्धोदकवग्गो चतुतिंसतिमो।

१-१. गन्धोदकं पूजनी च, पुन्नागं एकदुस्सिका–स्या०। २-२. सवनं एकपदुमि–स्या०।
३. तत्थपिण्डिता––सी०।

३५. एकपदुमियवग्गो

१. एकपदुमियत्थेरअपदानं

B 318 १. "पदुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बधम्मान पारगू ।
भवाभवे विभावेन्तो, तारेसि[1] जनतं बहुं ॥
२. "हंसराजा तदा होमि, दिजानं पवरो अहं ।
जातस्सरं समोगय्ह, कीळामि हंसकीळितं ॥
३. "पदुमुत्तरो लोकविदू, आहुतीनं पटिग्गहो ।
जातस्सरस्स उपरि, आगच्छि तावदे जिनो ॥
४. "दिस्वानहं देवदेवं, सयम्भुं लोकनायकं ।
वण्टे छेत्वान पदुमं, सतपत्तं मनोरमं ॥
५. "मुखतुण्डेन पग्गय्ह, पसन्नो[2] लोकनायके[2] ।
उक्खिपित्वान गगणे, बुद्धसेट्ठं अपूजयिं ॥
६. "पदुमुत्तरो लोकविदू, आहुतीनं पटिग्गहो ।
अन्तलिक्खे ठितो सत्था, अका मे[3] अनुमोदनं ॥
७. 'इमिना एकपदुमेन, चेतनापणिधीहि च ।
कप्पानं सतसहस्सं, विनिपातं न गच्छसि' ॥
८. "इदं वत्वान सम्बुद्धो, जलजुत्तमनामको ।
मम कम्मं पकित्तेत्वा, अगमा येन पत्थितं ॥
R. 277 ९. "सतसहस्सितो कप्पे, यं कम्ममकरिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं ॥

---

१. तारेति—स्या० । २-२. विप्पसन्नेन चेतसा—स्या० । ३. आकासि—स्या० ।

१०. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा एकपदुमियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

२. तीणुप्पलमालियत्थेरअपदानं[1]

११. "चन्दभागानदीतीरे, अहोसिं वानरो तदा। B. 319
अद्दसं विरजं बुद्धं, निसिन्नं पब्बतन्तरे ॥

१२. ओभासेन्तं दिसा सब्बा, सालराजं व फुल्लितं।
लक्खणब्यञ्जनूपेतं,[2] दिस्वा अत्तमनो अहुं ॥

१३. "उदग्गचित्तो सुमनो, पीतिया हट्ठमानसो।
तीणि उप्पलपुप्फानि, मत्थके अभिरोपयिं ॥

१४. "पुप्फानि अभिरोपेत्वा, विपस्सिस्स महेसिनो।
सगारवो भवित्वान[3], पक्कामिं उत्तरामुखो ॥

१५. "गच्छन्तो पटिकुटिको, विप्पसन्नेन चेतसा।
सेलन्तरे पतित्वान[4], पापुणिं जीवितक्खयं ॥

१६. तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च।
जहित्वा मानुसं देहं, तावतिंसमगच्छहं ॥

१७. "सतानं[5] तीणिक्खत्तुं च, देवरज्जं अकारयिं।
सतानं पञ्चक्खत्तुं च, चक्कवत्ती अहोसहं ॥

---

१. तिउप्पल०—सी०। २. लक्खणब्यञ्जनूपेतं—सी०; लक्खणब्यञ्जनुपेतं—स्या०। ३. गमित्वान—सी०। ४. पपतित्वा—स्या०। ५. सतानि—सी०।

१८. एकनवुतितो कप्पे, यं पुप्फमभिपूजयिं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं ॥
१९. "पटिसम्भिदा चतस्सो" पे०..."कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा तीणुप्पलमालियो[1] थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

३. धजदायकत्थेरअपदानं

२०. "तिस्सो नाम अहु सत्था, लोकजेट्ठो नरासभो ।
तयोपधिक्खये[2] दिस्वा, धजं आरोपितं मया ॥
२१. "तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
B. 320 जहित्वा मानुसं देहं, तावतिंसमगच्छहं ॥
२२. "सतानं तीणिक्खत्तुं च, देवरज्जं अकारयिं ।
R. 278 सतानं पञ्चक्खत्तुं च, चक्कवत्ती अहोसहं ॥
२३. "पदेसरज्जं विपुलं, गणनातो असङ्खियं[3] ।
अनुभोमि सकं कम्मं, पुब्बे सुकतमत्तनो ॥
२४. "द्वेनवुते इतो कप्पे, यं कम्ममकरिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, धजदानस्सिदं फलं ॥
२५. "इच्छमानो चहं अज्ज, सकाननं सपब्बतं ।
खोमदुस्सेन छादेय्यं, तदा मय्हं कते फलं ॥
२६. "पटिसम्भिदा चतस्सो"...पे०..."कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा धजदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

१. तिउप्पलमालियो—सी० । २. तस्सोपधिक्खये—सी० । ३. असङ्ख्यं—स्या० ।

४. तिकिङ्कणिपूजकत्थेरअपदानं[1]

२७. "हिमवन्तस्साविदूरे, भूतगणो नाम पब्बतो ।
तत्थद्दसं पंसुकूलं दुमग्गम्हि विलग्गितं ॥

२८. "तीणि किङ्कणिपुप्फानि, ओचिनित्वानहं तदा ।
हट्ठो हट्ठेन चित्तेन, पंसुकूलं अपूजयिं ॥

२९. "एकत्तिंसे[2] इतो कप्पे, यं कम्ममकरिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, तिण्णं पुप्फानिदं फलं ॥

३०. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा तिकिङ्कणिपूजको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

५. नळागारिकत्थेरअपदानं

३१. "हिमवन्तस्साविदूरे, हारितो नाम पब्बतो । B. 321
सयम्भू नारदो नाम, रुक्खमूले वसी तदा ॥

३२. "नळागारं करित्वान, तिणेन छादयिं अहं ।
चङ्कमं सोधयित्वान, सयम्भुस्स अदासहं ॥

३३. "चतुद्दससु[3] कप्पेसु, देवलोके रमिं अहं ।
चतुसत्ततिक्खत्तुं च, देवरज्जं अकारयिं ॥

३४. "चतुसत्ततिक्खत्तुं[4] च, चक्कवत्ती[5] अहोसहं । R. 279
पदेसरज्जं विपुलं, गणनातो असङ्खियं ॥

३५. "उब्बिद्धं भवनं मय्हं, इन्दलट्ठी व उग्गतं ।
सहस्सथम्भं अतुलं, विमानं सपभस्सरं[6] ॥

---

१. तीणिकिङ्कणि०—स्या० । २. एकतिंसे—सी०, स्या० । ३. चतुद्दसेसु—स्या० ।
४. सत्तसत्तति०—सी०, स्या०, रो० । ५. चक्कवत्ति—स्या० । ६. सप्पभस्सरं—स्या० ।

३६. "द्वे[1] सम्पत्ती अनुभोत्वा[1], सुक्कमूलेन चोदितो ।
गोतमस्स भगवतो, सासने पब्बजिं अहं ॥

३७. "पधानपहितत्तोम्हि, उपसन्तो निरूपधि ।
नागो व बन्धनं छेत्वा, विहरामि अनासवो ॥

३८. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा नळागारिको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

६. चम्पकपुप्फियत्थेरअपदानं

३९. "हिमवन्तस्साविदूरे, जापलो[2] नाम पब्बतो ।
बुद्धो सुदस्सनो नाम, विहासि पब्बतन्तरे ॥

४०. "पुप्फं हेमवन्तं[3] गय्ह, गच्छं वेहायसेनहं[4] ।
अद्दसं विरजं बुद्धं, ओघतिण्णमनासवं ॥

४१. "सत्त चम्पकपुप्फानि, सीसे कत्वानहं तदा ।
B. 322 बुद्धस्स अभिरोपेसिं, सयम्भुस्स महेसिनो ॥

४२. "एकत्तिंसे[5] इतो कप्पे, यं पुप्फमभिरोपयिं[6] ।
R 280 दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं ॥

४३. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा चम्पकपुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

१-१. द्वे सम्पत्ति अनुभोत्वान—स्या० । २. चापलो—सी० ; छापलो—स्या० । ३. हेमवतं—सी० ; हेमवण्णं—स्या० । ४. वेहासयेनहं—सो० । ५. एकनवुते—रो० । ६. पुप्फमभिपूजयिं—सी०, स्या० ।

७. पदुमपूजकत्थेरअपदानं

४४. "हिमवन्तस्साविदूरे, रोमसो नाम पब्बतो ।
बुद्धो पि[1] सम्भवो[1] नाम, अब्भोकासे वसी तदा ॥
४५. "भवना निक्खमित्वान, पदुमं धारयिं अहं ।
एकाहं धारयित्वान, पुन भवनुपागमिं ॥
४६. "एकनवुतितो कप्पे, यं पुप्फमभिरोपयिं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं ॥
४७. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा पदुमपूजको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

तेरसमं भाणवारं ।

८. तिणमुट्ठिदायकत्थेरअपदानं

४८. "हिमवन्तस्साविदूरे, लम्बको नाम पब्बतो ।
उपतिस्सो नाम सम्बुद्धो, अब्भोकासम्हि चङ्कमि ॥
४९. "मिगलुद्दो[2] तदा[2] आसिं, अरञ्ञे कानने अहं । B. 323
दिस्वान तं देवदेवं, सयम्भुं अपराजितं ॥
५०. "विप्पसन्नेन चित्तेन, तदा तस्स महेसिनो ।
निसीदनत्थं बुद्धस्स, तिणमुट्ठिमदासहं ॥
५१. "दत्वान देवदेवस्स, भिय्यो चित्तं पसादयिं ।
सम्बुद्धं अभिवादेत्वा, पक्कामिं[3] उत्तरामुखो ॥
५२. "अचिरं गतमत्तं मं, मिगराजा अपोथयि[4] ।
सीहेन पोथितो[5] सन्तो, तत्थ कालङ्कतो अहं ॥

१-१. बुद्धो च सोभितो—स्या० । २-२. मिगलुद्धो पुरे—स्या० । ३. पक्कामि—स्या० । ४. अहेठयि—सी०, स्या० । ५. पातितो—सी०, स्या० ।

५३. "आसन्ने मे कतं कम्मं, बुद्धसेट्ठे अनासवे ।
सुमुत्तो सरवेगो व, देवलोकं अगञ्छहं ॥

५४. "यूपो तत्थ सुभो आसि, पुञ्ञकम्माभिनिम्मितो ।
सहस्सकण्डो सतभेण्डु,[1] धजालु हरितामयो ॥

५५. "पभा निद्धावते तस्स, सतरंसी व उग्गतो ।
आकिण्णो देवकञ्ञाहि, आमोदिं कामकामहं ॥

५६. "देवलोका चवित्वान, सुक्कमूलेन चोदितो ।
आगन्त्वान मनुस्सत्तं, पत्तोम्हि आसवक्खयं ॥

५७. "चतुन्नवुतितो कप्पे, निसीदनमदासहं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, तिणमुट्ठियिदं फलं ॥

५८. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा तिणमुट्ठिदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

९. तिन्दुकफलदायकत्थेरअपदानं

R. 281 ५९. "कणिकारं व जोतन्तं, निसिन्नं पब्बतन्तरे ।
अद्दसं विरजं बुद्धं, ओघतिण्णमनासवं ॥

B. 324 ६०. "तिन्दुकं सफलं दिस्वा, भिन्दित्वान सकोसकं[2] ।
पसन्नचित्तो सुमनो, सयम्भुस्स मदासहं[3] ॥

६१. "एकनवुतितो कप्पे, यं फलमददिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, फलदानस्सिदं फलं ॥

६२. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा तिन्दुकफलदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

१. सत्तगण्डु—स्या० । २. सकोटकं—सी०; सकोटिकं—स्या० । ३. वेस्सभुस्स अदासहं—सी०, स्या० ।

१०. एकञ्जलियत्थेरअपदानं

६३. "रोमसो[1] नाम सम्बुद्धो, नदीकूले वसी तदा ।
अद्दसं विरजं बुद्धं, पीतरंसि व[2] भाणुमं ॥

६४. "उक्कामुखपहट्ठं व, खदिरङ्गारसन्निभं ।
ओसधिं[3] व विरोचन्तं[3], एकञ्जलिमकासहं ॥

६५. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं अञ्जलिमकासहं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, अञ्जलिया इदं फलं ॥

६६. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा एकञ्जलियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

तस्सुद्दानं

पदुमी उप्पलमाली, धजो किङ्कणिकं[4] नळं[4] ।
चम्पको पदुमो[5] मुट्ठि, तिन्दुकेकञ्जली तथा ।
छ च सट्ठि च गाथायो, गणितायो विभाविभि ॥

एकपदुमियवग्गो[6] पञ्चतिंसतिमो[6] ।

१. रेवतो—सी०, स्या० । २. पीतरंसीव—स्या० । ३-३. ओसधी विय रोचन्तं—स्या० । ४-४. किङ्कणिको नळो—सी० । ५. पदुम—स्या० । ६-६. एकपदुमवग्गो पञ्चत्तिंसो—स्या० ।

३६. सद्दसञ्ञकवग्गो[1]

१. सद्दसञ्ञकत्थेरअपदानं

B. 325, R. 282 १. "मिगलुद्दो पुरे आसिं, अरञ्ञे कानने अहं ।
तत्थद्दसासिं सम्बुद्धं, देवसङ्घपुरक्खतं ॥
२. "चतुसच्चं पकासेन्तं, उद्धरन्तं महाजनं ।
अस्सोसिं मधुरं वाचं, करवीकरुदोपमं ॥
३. "ब्रह्मसरस्स मुनिनो, सिखिनो लोकबन्धुनो ।
घोसे चित्तं पसादेत्वा, पत्तोम्हि आसवक्खयं ॥
४. "एकत्तिंसे इतो कप्पे, यं कम्ममकरिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, पसादस्स इदं फलं ॥
५. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा सद्दसञ्ञको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

२. यवकलापियत्थेरअपदानं

६. "नगरे अरुणवतिया, आसिं यवसिको तदा ।
पन्थे दिस्वान सम्बुद्धं, यवकलापं[2] सन्थरिं[2] ॥
७. "अनुकम्पको कारुणिको, सिखी लोकग्गनायको ।
मम सङ्कप्पमञ्ञाय, निसीदि यवसन्थरे ॥
८. "दिस्वा निसिन्नं विमलं, महाझायिं विनायकं ।
पामोज्जं जनयित्वान, तत्थ कालङ्कतो अहं ॥

---

१. सद्दसञ्ञिकवग्गो—स्या० । २-२. यवकलापमवत्थरिं—सी० ; ०अपत्थरिं—स्या० ।

९. "एकत्तिंसे इतो कप्पे, यं कम्ममकरिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, यवत्थरे[1] इदं फलं॥
१०. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥ B. 326,

इत्थं सुदं आयस्मा यवकलापियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

३. किंसुकपूजकत्थेरअपदानं

११. "किंसुकं पुप्फितं दिस्वा, पग्गहेत्वान अञ्जलिं। R. 283
बुद्धं सरित्वा सिद्धत्थं, आकासे अभिपूजयिं॥
१२. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं पुप्फमभिपूजयिं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं॥
१३. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा किंसुकपूजको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

४. सकोसककोरण्डदायकत्थेरअपदानं

१४. "अक्कन्तं च पदं दिस्वा, सिखिनो लोकबन्धुनो।
एकंसं अजिनं कत्वा, पदसेट्ठं अवन्दहं॥
१५. "कोरण्डं पुप्फितं दिस्वा, पादपं धरणीरुहं।
सकोसकं[2] गहेत्वान, पदचक्कं[3] अपूजयिं॥
१६. "एकत्तिंसे इतो कप्पे, यं कम्ममकरिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, पदपूजायिदं[4] फलं॥

---

१. यवत्थारे—सी०। २. सकोटकं—सी०, स्या०। ३, पदेचक्कं—सी०, स्या०।
४, बुद्धपूजायिदं—स्या०।

१७. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा सकोसककोरण्डदायको[1] थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

५. दण्डदायकत्थेरअपदानं

B 327 १८. "काननं वनमोगय्ह[2], वेळुं छेत्वानहं तदा ।
आलम्बनं करित्वान[3], सङ्घस्स अददं अहं ॥

१९. "तेन चित्तप्पसादेन, सुब्बते अभिवादिय ।
आलम्बनम्पि दत्वान, पक्कामिं उत्तरामुखो ॥

२०. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं दण्डमददिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, दण्डदानस्सिदं फलं ॥

२१. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा दण्डदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

६. अम्बयागुदायकत्थेरअपदानं

R. 234 २२. "सतरंसी नाम सम्बुद्धो, सयम्भू अपराजितो ।
वुट्ठहित्वा समाधिम्हा, भिक्खाय ममुपागमि ॥

२३. "पच्चेकबुद्धं दिस्वान, अम्बयागुं अदासहं[4] ।
विप्पसन्नमनं तस्स, विप्पसन्नेन चेतसा ॥

---

१. सकोटक०—सी०, स्या० । २. वनमोग्गय्ह—स्या० । ३, गहेत्वान—सी०, स्या० । ४, अदापयिं—स्या० ।

२४. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं कम्ममकरिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, अम्बयागुयिदं फलं ॥
२५. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा अम्बयागुदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

७. सुपुटकपूजकत्थेरअपदानं[1]

२६. "दिवाविहारा निक्खन्तो, विपस्सी लोकनायको ।
भिक्खाय विचरन्तो सो, मम सन्तिकुपागमि ॥
२७. "ततो पतीतो[2] सुमनो, बुद्धसेट्ठस्स तादिनो । B. 328
लोणसुपुटकं दत्वा, कप्पं सग्गम्हि मोदहं ॥
२८. "एकनवुतितो कप्पे, यं पुटकमदासहं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, पुटकस्स इदं फलं ॥
२९. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा सुपुटकपूजको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

८. मञ्चदायकत्थेरअपदानं[3]

३०. "विपस्सिनो भगवतो, लोकजेट्ठस्स तादिनो ।
एकं मञ्चं[4] मया दिन्नं[5], पसन्नेन सपाणिना ॥
३१. "हत्थियानं अस्सयानं, दिब्बयानं समज्झगं ।
तेन मञ्चकदानेन, पत्तोम्हि आसवक्खयं ॥

१. पुटकपूजकत्थेर०—स्या० । २. पीतितो—स्या० । ३. वच्छदायक०—स्या० ।
४. मञ्च—सी०, रो० । ५. दिन्नो—स्या० ।

R. 285 ३२. "एकनवुतितो कप्पे, यं मञ्चमददिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, मञ्चदानस्सिदं फलं॥
३३. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा मञ्चदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

९. सरणगमनियत्थेरअपदानं[1]

३४. "आरुहिम्ह[2] तदा नावं, भिक्खु चाजीवको चहं।
नावाय भिज्जमानाय, भिक्खु मे सरणं अदा॥
३५. "एकत्तिंसे इतो कप्पे, यञ्च मे सरणं अदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, सरणागमने फलं॥
B. 329 ३६. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा सरणगमनियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

१०. पिण्डपातिकत्थेरअपदानं

३७. "तिस्सो नामासि सम्बुद्धो, विहासि विपिने तदा।
तुसिता हि इधागन्त्वा, पिण्डपातं अदासहं॥
३८. "सम्बुद्धमभिवादेत्वा, तिस्सं नाम महायसं।
सकं चित्तं पसादेत्वा, तुसितं अगमासहं॥

---

१. सरणागम०—सी०, स्या०। २. आरुहिम्हा—स्या०।

३९. "द्वेनवुते इतो कप्पे, यं दानमददिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, पिण्डपातस्सिदं फलं॥
४०. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा पिण्डपातिको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

तस्सुद्दानं

सद्दसञ्ञी यवसिको, किंसुकोरण्डपुप्फियो।
आलम्बनो अम्बयागु, सुपुटी[1] मञ्चदायको[1]।
सरणं पिण्डपातो च, गाथा तालीसमेव च॥

सद्दसञ्ञकवग्गो छत्तिंसतिमो।

१-१. चपुटक वच्छदायको—स्या०।

३७. मन्दारवपुप्फियवग्गो

१. मन्दारवपुप्फियत्थेरअपदानं[1]

B. 310, R. 286 १. "तावतिंसा इधागन्त्वा, मङ्गलो नाम माणवो ।
मन्दारवं गहेत्वान, विपस्सिस्स महेसिनो ॥
२. "समाधिना निसिन्नस्स, मत्थके धारयिं अहं ।
सत्ताहं धारयित्वान, देवलोकं पुनागमिं ॥
३. "एकनवुतितो कप्पे, यं पुप्फमभिपूजयिं[2] ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं ॥
४. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा मन्दारवपुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

२. कक्कारुपुप्फियत्थेरअपदानं

५. "यामा देवा इधागन्त्वा, गोतमं सिरिवच्छसं[3] ।
कक्कारुमालं[4] पग्गय्ह, बुद्धस्स अभिरोपयिं ॥
६. "द्वेनवुते इतो कप्पे, यं बुद्धमभिपूजयिं[5] ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं ॥
७. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा कक्कारुपुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

१. पठमं मन्दारवियत्थेरापदानं—स्या० । २. यं बुद्धं अभिपूजयिं—स्या० । ३. सिरिवच्छयं—स्या० । ४. कक्कारुपुप्फं—सी०, स्या० । ५. यं पुप्फं अभिपूजयिं—स्या० ।

३. भिसमुळालदायकत्थेरअपदानं

८. "फुस्सो नामासि सम्बुद्धो, सब्बधम्मान पारगू । B. 331
विवेककामो सब्बञ्ञू[1], आगञ्छि मम सन्तिके ॥
९. "तस्मिं चित्तं पसादेत्वा, महाकारुणिके जिने ।
भिसमूळालं पग्गय्ह, बुद्धसेट्ठस्सदासहं ॥
१०. "द्वेनवुते इतो कप्पे, यं भिसमददिं तदा । R. 287
दुग्गतिं नाभिजानामि, भिसदानस्सिदं फलं ॥
११. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा भिसमुळालदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

४. केसरपुप्फियत्थेरअपदानं

१२. "विज्जाधरो तदा आसिं, हिमवन्तम्हि पब्बते ।
अद्दसं विरजं बुद्धं, चङ्कमन्तं महायसं ॥
१३. "तीणि केसरपुप्फानि[2], सीसे कत्वानहं तदा ।
उपसङ्कम्म सम्बुद्धं, वेस्सभुं अभिपूजयिं ॥
१४. "एकत्तिंसे इतो कप्पे, यं कम्ममकरिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं ॥
१५. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा केसरपुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

१. सप्पञ्ञो—सी०, स्या० ।　२. केसरिपुप्फानि—सी० ।

५. अङ्कोलपुप्फियत्थेरअपदानं

१६. "पदुमो नाम सम्बुद्धो, चित्तकूटे वसी तदा।
दिस्वान तं अहं बुद्धं, सयम्भुं अपराजितं[1]॥
B. 332 १७. "अङ्कोलं पुप्फितं दिस्वा, ओचिनित्वानहं तदा।
उपगन्त्वान सम्बुद्धं, पूजयिं[2] पदुमं जिनं॥
१८. "एकत्तिंसे इतो कप्पे, यं पुप्फमभिपूजयिं[3]।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं॥
१९. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा अङ्कोलपुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

६. कदम्बपुप्फियत्थेरअपदानं

२०. "सुवण्णवण्णं सम्बुद्धं, गच्छन्तं अन्तरापणे।
कञ्चनग्घियसङ्कासं, बात्तिंसवरलक्खणं[4]॥
२१. "निसज्ज पासादवरे, अद्दसं लोकनायकं।
कदम्बपुप्फं पग्गय्ह, विपस्सिं अभिपूजयिं॥
R. 288 २२. "एकनवुतितो कप्पे, यं बुद्धमभिपूजयिं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं॥
२३. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा कदम्बपुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

१. उपगच्छहं—सी०; उपगञ्छहं—स्या०। २. पूजेसिं—स्या०। ३. यं कम्ममकरिं तदा—स्या०। ४. बत्तिंस०—सी०; द्वत्तिंस०—स्या०।

७. उद्दालकपुप्फियत्थेरअपदानं[१]

२४. "अनोमो[२] नाम सम्बुद्धो, गङ्गाकूले वसी तदा।
उद्दालकं गहेत्वान, पूजयिं अपराजितं॥
२५. "एकत्तिसे इतो कप्पे, यं पुप्फमभिपूजयिं। B. 333
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं॥
२६. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा उद्दालकपुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

८. एकचम्पकपुप्फियत्थेरअपदानं

२७. "उपसन्तो च सम्बुद्धो, वसती पब्बतन्तरे।
एकचम्पकमादाय, उपगच्छिं नरुत्तमं॥
२८. "पसन्नचित्तो सुमनो, पच्चेकमुनिमुत्तमं।
उभो हत्थेहि पग्गय्ह, पूजयिं अपराजितं॥
२९. "पञ्चसट्ठिम्हितो[३] कप्पे, यं पुप्फमभिपूजयिं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं॥
३०. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा एकचम्पकपुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

१. उद्दालपुप्फ०—सी०। २. सुजातो—स्या०। ३. एकतिंसे इतो—सी०, स्या०।

९. तिमिरपुप्फियत्थेरअपदानं

३१. "चन्दभागानदीतीरे, अनुसोतं वजामहं ।
अद्दसं विरजं बुद्धं, सालराजं व फुल्लितं[1] ॥
R. 289 ३२. "पसन्नचित्तो सुमनो, पच्चेकमुनिमुत्तमं ।
गहेत्वा तिमिरं पुप्फं, मत्थके ओकिरिं अहं ॥
३३. "एकनवुतितो कप्पे, यं पुप्फमभिपूजयिं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं ॥
B. 334 ३४. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा तिमिरपुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

१० सळलपुप्फियत्थेरअपदानं

३५. "चन्दभागानदीतीरे अहोसिं किन्नरो तदा ।
तत्थद्दसं[2] देवदेवं, चङ्कमन्तं नरासभं ॥
३६. "ओचिनित्वान सळलं, पुप्फं बुद्धस्सदासहं[3] ।
उपसिङ्घि महावीरो, सळलं[4] देवगन्धिकं ॥
३७. "पटिग्गहेत्वा सम्बुद्धो, विपस्सी लोकनायको ।
उपसिङ्घि महावीरो, पेक्खमानस्स मे सतो[5] ॥
३८. "पसन्नचित्तो सुमनो, वन्दित्वा द्विपदुत्तमं ।
अञ्जलिं पग्गहेत्वान, पुन पब्बतमारुहिं ॥
३९. "एकनवुतितो कप्पे, यं पुप्फमभिपूजयिं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं ॥
४०. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा सळलपुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

१. पुप्फितं—स्या० । २. अथद्दसं—स्या० । ३. बुद्धसेट्ठस्स०—स्या० । ४. सलळं—सी०; सललं—स्या० । ५. तदा—स्या० ।

तस्सुद्दानं

मन्दारवञ्च कक्कारु, भिसकेसरपुप्फियो।
अङ्कोलको कदम्बो च, उद्दाली[1] एकचम्पको।
तिमिरं सळलञ्चेव गाथा तालीसमेव च॥

मन्दारवपुप्फियवग्गो सत्ततिंसतिमो।

१ उद्दालं--स्या०।

३८. बोधिवन्दनवग्गो

१. बोधिवन्दकत्थेरअपदानं

B. 335, R. 290 १. "पाटलिं हरितं[1] दिस्वा, पादपं धरणीरुहं ।
एकंसं अञ्जलिं कत्वा, अवन्दिं पाटलिं अहं ॥
२. "अञ्जलिं पग्गहेत्वान, गरुं कत्वान मानसं ।
अन्तोसुद्धं बहिसुद्धं, सुविमुत्तमनासवं ॥
३. "विपस्सिं लोकमहितं, करुणाञाणसागरं ।
सम्मुखा विय सम्बुद्धं, अवन्दिं पाटलिं अहं ॥
४. "एकनवुतितो कप्पे, यं बोधिमभिवन्दहं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, वन्दनाय इदं फलं ॥
५. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा बोधिवन्दको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

२. पाटलिपुप्फियत्थेरअपदानं

६. "विपस्सी नाम भगवा, सयम्भू अग्गपुग्गलो ।
पुरक्खतो ससिस्सेहि, पाविसि बन्धुमं जिनो ॥
७. "तीणि पाटलिपुप्फानि, उच्छङ्गे ठपितानि मे ।
सीसं न्हायितुकामो व[2], नदीतित्थं[3] अगच्छहं ॥
८. "निक्खम्म बन्धुमतिया, अद्दसं लोकनायकं ।
इन्दीवरं व जलितं, आदित्तं व हुतासनं ॥

---

१. जलितं—स्या० । २. नहातु०—सी०; ०कामोहं—स्या० । ३. नदीतीरं—स्या० ।

९. "ब्यग्घूसभं व पवरं, अभिजातं व केसरिं।
गच्छन्तं समणानग्गं, भिक्खुसङ्घपुरक्खतं॥

१०. "तस्मिं पसन्नो सुगते, किलेसमलधोवने। B. 386
गहेत्वा तीणि पुप्फानि, बुद्धसेट्ठं अपूजयिं॥

११. "एकनवुतितो कप्पे, यं पुप्फमभिपूजयिं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं॥

१२. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा पाटलिपुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

३. तिणुप्पलमालियत्थेरअपदानं[1]

१३. "चन्दभागानदीतीरे, अहोसिं वानरो तदा। R. 291
अद्दसं विरजं बुद्धं, निसिन्नं पब्बतन्तरे॥

१४. "ओभासेन्तं दिसा सब्बा, सालराजं व फुल्लितं।
लक्खणब्यञ्जनूपेतं, दिस्वानत्तमनो अहं॥

१५. "उदग्गचित्तो सुमनो, पीतिया हट्ठमानसो।
तीणि उप्पलपुप्फानि, मत्थके अभिरोपयिं॥

१६. "पूजयित्वान पुप्फानि, फुस्सस्साहं[2] महेसिनो।
सागरवो भवित्वान, पक्कामिं उत्तरामुखो॥

१७. "गच्छन्तो पटिकुटिको, विप्पसन्नेन चेतसा।
सेलन्तरे पतित्वान, पापुणिं जीवितक्खयं॥

१८. "तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च।
जहित्वा पुरिमं जातिं, तावतिंसमगच्छहं॥

---

१. ति उप्पल०—सी०; तीणुप्पल०—स्या०। २. फुस्सस्मापि—स्या०।

१९. "सतानं तीणिक्खत्तुं च, देवरज्जमकारयिं ।
सतानं पञ्चक्खत्तुं च, चक्कवत्ती अहोसहं ॥
२०. "द्वेनवुते इतो कप्पे, यं पुप्फमभिपूजयिं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं ॥
B. 337 २१. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा तीणुप्पलमालियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

४. पट्टिपुप्फियत्थेरअपदानं[1]

२२. "यदा निब्बायि सम्बुद्धो, महेसी पदुमुत्तरो ।
समागम्म जना सब्बे, सरीरं नीहरन्ति ते ॥
२३. "नीहरन्ते सरीरम्हि, वज्जमानासु भेरिसु ।
पसन्नचित्तो सुमनो, पट्टिपुप्फं अपूजयिं ॥
२४. "सतसहस्सितो कप्पे, यं पुप्फमभिपूजयिं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, सरीरपूजिते[2] फलं ॥
२५. "किलेसा झापिता मय्हं, भवा सब्बे समूहता ।
नागो व बन्धनं छेत्वा, विहरामि अनासवो ॥
२६. "स्वागतं वत मे आसि, मम बुद्धस्स[3] सन्तिके ।
तिस्सो विज्जा अनुप्पत्ता, कतं बुद्धस्स सासनं ॥
R. 292 २७. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा पट्टिपुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

१. पत्तिपुप्फिय०—स्या० । २. सरीरेपूजिते—स्या० । ३. बुद्धसेट्ठस्स—सी० ।

५. सत्तपण्णियत्थेरअपदानं

२८. "सुमनो नाम सम्बुद्धो, उप्पज्जि लोकनायको।
पसन्नचित्तो सुमनो, सत्तपण्णिमपूजयिं ॥
२९. "सतसहस्सितो कप्पे, सत्तपण्णिमपूजयिं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, सत्तपण्णिपूजायिदं[१] फलं ॥
३०. "किलेसा झापिता मय्हं···पे०···विहरामि अनासवो ॥ B. 338
३१. "स्वागतं वत मे आसि···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं ॥
३२. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा सत्तपण्णियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

६. गन्धमुट्ठियत्थेरअपदानं

३३. "चितके करीयमाने,[२] नानागन्धे समाहते[३]।
पसन्नचित्तो सुमनो, गन्धमुट्ठिमपूजयिं ॥
३४. "सतसहस्सितो कप्पे, चितकं यं अपूजयिं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, चितपूजायिदं फलं ॥
३५. "किलेसा झापिता मय्हं···पे०···विहरामि अनासवो ॥
३६. "स्वागतं वत मे आसि···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं ॥
३७. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा गन्धमुट्ठियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

१. सत्तपण्णिस्सिदं—सी०। २. कयिरमाने—स्या०। ३. समागते—स्या०।

७. चितकपूजकत्थेरअपदानं

३८. "परिनिब्बुते भगवति, जलजुत्तमनामके ।
आरोपितम्हि चितके, सालपुप्फमपूजयिं ॥
३९. "सतसहस्सितो कप्पे, यं पुप्फमभिपूजयिं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, चितपूजायिदं फलं ॥
B. 339 ४०. "किलेसा झापिता मय्हं...पे०...विहरामि अनासवो ॥
R. 293 ४१. स्वागतं वत मे आसि...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं ॥
४२. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा चितकपूजको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

८. सुमनतालवण्टियत्थेरअपदानं

४३. "सिद्धत्थस्स भगवतो, तालवण्टमदासहं ।
सुमनेहि पटिच्छन्नं, धारयामि महारहं ॥
४४. "चतुन्नवुतितो कप्पे, तालवण्टमदासहं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, तालवण्टस्सिदं फलं ॥
४५. "किलेसा झापिता मय्हं...पे०...विहरामि अनासवो ॥
४६. "स्वागतं वत मे आसि...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं ॥
४७. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा सुमनतालवण्टियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

९. सुमनदामियत्थेरअपदानं

४८. "सिद्धत्थस्स भगवतो, न्हातकस्स तपस्सिनो ।
कत्वान सुमनदामं, धारयिं पुरतो ठितो ॥
४९. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं[1] दामं धारयिं तदा[1] ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, सुमनधारणे[2] फलं ॥
५०. "किलेसा झापिता मय्हं…पे०…विहरामि अनासवो ॥
५१. "स्वागतं वत मे आसि…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं ॥ B. 340
५२. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा सुमनदामियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

१०. कासुमारिफलदायकत्थेरअपदानं

५३. "कणिकारं व जोतन्तं, निसिन्नं पब्बतन्तरे । R. 294
अद्दसं विरजं बुद्धं, लोकजेट्ठं नरासभं ॥
५४. "पसन्नचित्तो सुमनो, सिरे कत्वान अञ्जलिं ।
कासुमारिफलं गय्ह, बुद्धसेट्ठस्सदासहं ॥
५५. "एकतिंसे इतो कप्पे, यं फलमददिं अहं[3] ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, फलदानस्सिदं फलं ॥
५६. "किलेसा झापिता मय्हं…पे०…विहरामि अनासवो ॥
५७. "स्वागतं वत मे आसि…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं ॥
५८. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा कासुमारिफलदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

१-१. यं दाममभिधारयिं—सी० ; यं दामं अभिपूजयिं—स्या० । २. सुमन०—सी० ; सुमनदामस्सिदं—स्या० । ३. तदा—सी०, स्या० ।

तस्सुद्दानं

बोधि पाटलि, उप्पली पट्टि च सत्तपण्णियो।
गन्धमुट्ठि च चितको, तालं सुमनदामको।
कासुमारिफली चेव[1], गाथा एकूनसट्ठिका[2] ॥

बोधिवन्दनवग्गो अट्ठतिंसतिमो।

---

१. पि च—स्या०। २. एकूनसट्ठियो—स्या०।

३९. अवटफलवग्गो[1]

१. अवटफलदायकत्थेरअपदानं

१. "सतरंसि नाम भगवा, सयम्भू अपराजितो। B. 341
विवेककामो सम्बुद्धो, गोचरायाभिनिक्खमि ॥
२. "फलहत्थो अहं दिस्वा, उपगच्छिं नरासभं।
पसन्नचित्तो सुमनो, अवटं[2] अददिं फलं ॥
३. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं फलमददिं अहं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, फलदानस्सिदं फलं ॥
४. "किलेसा झापिता मय्हं, भवा सब्बे समूहता।
नागो व बन्धनं छेत्वा, विहरामि अनासवो ॥
५. "स्वागतं वत मे आसि, मम बुद्धस्स सन्तिके।
तिस्सो विज्जा अनुप्पत्ता, कतं बुद्धस्स सासनं ॥
६. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे। R. 295
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा अवटफलदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

२. लबुजदायकत्थेरअपदानं

७. "नगरे बन्धुमतिया, आसिं आरामिको तदा।
अद्दसं विरजं बुद्धं, गच्छन्तं अनिलञ्जसे ॥
८. "लबुजस्स फलं गय्ह, बुद्धसेट्ठस्सदासहं।
आकासे ठितको सन्तो, पटिगण्हि[3] महायसो ॥

---

१. अम्बटफलवग्गो—स्या०। २. अवण्टं—सी०; अम्बटं—स्या०।
३. पटिग्गण्हि—स्या०।

९. "वित्तिसञ्जननं[1] मय्हं, दिट्ठधम्मसुखावहं ।
फलं बुद्धस्स दत्वान, विप्पसन्नेन चेतसा ॥
B. 342 १०. "अधिगच्छिं तदा पीतिं, विपुलञ्च सुखुत्तमं ।
उप्पज्जते व रतनं, निब्बत्तस्स तहिं[2] तहिं ॥
११. "एकनवुतितो कप्पे, यं फलमददिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, फलदानस्सिदं फलं ॥
१२. "किलेसा झापिता मय्हं...पे०...विहरामि अनासवो ॥
१३. स्वागतं वत मे आसि...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं ॥
१४. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा लबुजदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

३. उदुम्बरफलदायकत्थेरअपदानं

१५. "विनतानदिया[3] तीरे, विहासि पुरिसुत्तमो ।
अद्दसं विरजं बुद्धं, एकग्गं सुसमाहितं ॥
१६. "तस्मिं पसन्नमानसो[4], किलेसमलधोवने ।
उदुम्बरफलं गय्ह, बुद्धसेट्ठस्सदासहं ॥
१७. "एकनवुतितो कप्पे, यं फलमददिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, फलदानस्सिदं फलं ॥
१८. "किलेसा झापिता मय्हं...पे०...विहरामि अनासवो ॥
१९. "स्वागतं वत मे आसि...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं ॥
२०. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा उदुम्बरफलदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

१. पीतिसञ्जननं—स्या० । २. यहिं—स्या० । ३. विन्नगा०—स्या० ।
४. पसन्नमनसो—सी० ।

४. पिलक्खफलदायकत्थेरअपदानं[1]

२१. "वनन्तरे[2] बुद्धं दिस्वा[3], अत्थदस्सिं महायसं । B. 343, R. 296
पसन्नचित्तो सुमनो, पिलक्खस्साददिं[4] फलं[4] ॥
२२. "अट्ठारसे कप्पसते, यं फलमददिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, फलदानस्सिदं फलं ॥
२३. "किलेसा झापिता मय्हं…पे०…विहरामि अनासवो ॥
२४. "स्वागतं वत मे आसि…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं ॥
२५. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा पिलक्खफलदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

५. फारुसदायकत्थेरअपदानं[5]

२६. "सुवण्णवण्णं सम्बुद्धं, आहुतीनं पटिग्गहं ।
रथियं पटिपज्जन्तं, फारुसफलमदासहं ॥
२७. "एकनवुतितो कप्पे, यं फलमददिं अहं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, फलदानस्सिदं फलं ॥
२८. "किलेसा झापिता मय्हं…पे०…विहरामि अनासवो॥
२९. "स्वागतं वत मे आसि…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं ॥
३०. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा फारुसफलदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

१. मिलक्खु०—स्या० । २. वनन्ते—सी० । ३. दिस्वान—सी० । ४-४. पिलक्खस्स फलं अदं—सी०; मिलक्खुस्स फलं अदं—स्या० । ५. फारुसफल०—सी०, स्या० ।

६. वल्लिफलदायकत्थेरअपदानं

B. 344 ३१. "सब्बे जना समागम्म, अगमिंसु[1] वनं तदा ।
फलमन्वेसमाना ते, अलभिंसु फलं तदा ॥
३२. "तत्थद्दसासिं सम्बुद्धं, सयम्भुं अपराजितं ।
पसन्नचित्तो सुमनो, वल्लिफलमदासहं ॥
३३. "एकत्तिंसे इतो कप्पे, यं फलमददिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, फलदानस्सिदं फलं ॥
३४. "किलेसा झापिता मय्हं···पे०···विहरामि अनासवो॥
३५. "स्वागतं वत मे आसि···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं ॥
R 297 ३६. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा वल्लिफलदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

७. कदलिफलदायकत्थेरअपदानं

३७. "कणिकारं व जलितं, पुण्णमायेव[2] चन्दिमं ।
जलन्तं दीपरुक्खं व, अद्दसं लोकनायकं ॥
३८. "कदलिफलं पग्गय्ह, अदासिं सत्थुनो अहं ।
पसन्नचित्तो सुमनो, वन्दित्वान अपक्कमिं ॥
३९. "एकत्तिंसे इतो कप्पे, यं फलमददिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, फलदानस्सिदं फलं ॥
४०. "किलेसा झापिता मय्हं···पे०···विहरामि अनासवो॥
४१. "स्वागतं वत मे आसि···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं ॥
४२. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा कदलिफलदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

१. आगमिंसु—स्या० । २. पुण्णमासेव—सी० ।

८. पनसफलदायकत्थेरअपदानं

४३. "अज्जुनो नाम सम्बुद्धो, हिमवन्ते वसी तदा । B. 345
चरणेन च सम्पन्नो, समाधिकुसलो मुनि ॥
४४. "कुम्भमत्तं गहेत्वान, पनसं जीवजीवकं ।
छत्तपण्णे ठपेत्वान, अदासिं सत्थुनो अहं ॥
४५. "एकतिंसे[1] इतो कप्पे, यं फलमददिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, फलदानस्सिदं फलं ॥
४६. "किलेसा झापिता मय्हं···पे०···विहरामि अनासवो ॥
४७. "स्वागतं वत मे आसि···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं ॥
४८. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा पनसफलदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

९. सोणकोटिवीसत्थेरअपदानं

४९. "विपस्सिनो पावचने, एकं लेणं मया कतं । R. 298
चातुद्दिसस्स सङ्घस्स, बन्धुमाराजधानिया ॥
५०. "दुस्सेहि भूमिं लेणस्स, सन्थरित्वा परिच्चजिं ।
उदग्गचित्तो सुमनो, अकासिं पणिधिं तदा ॥
५१. "आराधयेय्यं[2] सम्बुद्धं, पब्बज्जञ्च लभेय्यहं ।
अनुत्तरञ्च निब्बानं, फुसेय्यं सन्तिमुत्तमं ॥
५२. "तेनेव सुक्कमूलेन, कप्पे[3] नवुति संसरिं ।
देवभूतो मनुस्सो च[4], कतपुञ्ञो विरोचहं ॥

१. एकनवुते—सी०, स्या० । २. आराधेय्यं—स्या० । ३. कप्पं—सी० ।
४. वा—सी० ।

५३. "ततो कम्मावसेसेन, इध पच्छिमके भवे।
चम्पायं अग्गसेट्ठिस्स, जातोम्हि एकपुत्तको॥

B. 346 ५४. "जातमत्तस्स मे सुत्वा, पितु छन्दो अयं अहु।
ददामहं कुमारस्स, वीसकोटी अनूनका॥

५५. "चतुरङ्गुला च मे लोमा, जाता पादतले उभो।
सुखुमा मुदुसम्फस्सा, तूलापिचुसमा[1] सुभा॥

५६. "अतीता नवुति कप्पा, अयं एको च उत्तरि[2]।
नाभिजानामि निक्खित्ते, पादे भूम्या[3] असन्थते॥

५७. "आराधितो मे सम्बुद्धो, पब्बजिं अनगारियं।
अरहत्तञ्च मे पत्तं, सीतिभूतोम्हि निब्बुतो॥

५८. "अग्गो आरद्धवीरियानं, निद्दिट्ठो सब्बदस्सिना।
खीणासवोम्हि[4] अरहा, छळभिञ्ञो महिद्धिको॥

५९. "एकनवुतितो कप्पे, यं दानमददिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, लेणदानस्सिदं फलं॥

६०. "किलेसा झापिता मय्हं...पे०...विहरामि अनासवो॥

६१. "स्वागतं वत मे आसि...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं॥

६२. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं"॥

६३. "थेरो कोटिवीसो[5] सोणो, भिक्खुसङ्घस्स अग्गतो।
पञ्हं पुट्ठो वियाकासि, अनोतत्ते[6] महासरे" ति॥

इत्थं सुदं आयस्मा सोणो कोटिवीसो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

१. तूलपिचुसमा—सी०; तुलापिचुसमा—स्या०। २. उत्तरिं—स्या०। ३. भुम्मे—स्या०। ४. खीणासवो च—सी०, स्या०। ५. कोटिविसो—स्या०। ६. अनोतत्त—स्या०।

१०. पुब्बकम्मपिलोतिकबुद्धअपदानं[1]

६४. "अनोतत्तसरासन्ने, रमणीये सिलातले । R. 299
नानारतनपज्जोते, नानागन्धवनन्तरे ॥
६५. "महता भिक्खुसङ्घेन, परेतो लोकनायको ।
आसीनो ब्याकरी तत्थ, पुब्बकम्मानि अत्तनो ॥
६६. "सुणाथ[2] भिक्खवो मय्हं, यं कम्मं पकतं मया । D. 347
पिलोतिकस्स कम्मस्स, बुद्धत्ते पि विपचति[2] ॥

(१)

६७. "मुनाळि नामहं[3] धुत्तो, पुब्बे अञ्ञासु जातिसु ।
पच्चेकबुद्धं सुरभिं[4], अब्भाचिक्खि अदूसकं ॥
६८. "तेन कम्मविपाकेन, निरये संसरिं चिरं ।
बहूवस्ससहस्सानि, दुक्खं वेदेसि वेदनं ॥
६९. "तेन कम्मावसेसेन, इध पच्छिमके भवे ।
अब्भक्खानं मया लद्धं, सुन्दरिकाय कारणा ॥

(२)

७०. "सब्बाभिभुस्स बुद्धस्स, नन्दो नामासि सावको ।
तं अब्भक्खाय[5] निरये, चिरं संसरितं मया ॥

---

१. पुब्बकम्मपिलोतिकापदानं—सी० ; पुब्बकम्मपिलोतिनाम बुद्धापदानं—स्या० ।
२-२. सुणाथ भिक्खवे मय्हं, यं कम्मं पकतं मया ।
एकं अरञ्ञिकं भिक्खुं, दिस्वा दिन्नं पिलोतिकं ॥
पत्थितं पठमं बुद्धं, बुद्धत्थाय मया तदा ।
पिलोतिकस्स कम्मस्स, बुद्धत्तेपि विपच्चति ॥
गोपालको पुरे आसिं, गाविं पाजेति गोचरं ।
पिवन्ति उदकं आविलं, गाविं दिस्वा निवारयिं ॥
तेन कम्मविपाकेन, इध पच्छिमके भवे ।
पियासितो यदिच्छकं, न हि पातुं लभामहं ॥ स्या० ।
३. पुनालिनामहं—स्या० । ४. सरभुं; सरभिं—रो० ।
५. अब्भाचिक्खाय—स्या० ।

७१. "दसवस्ससहस्सानि, निरये संसरिं चिरं।
मनुस्सभावं[1] लद्धाहं, अब्भक्खानं बहुं लभिं॥
७२. "तेन कम्मावसेसेन, चिञ्चमानविका ममं।
अब्भाचिक्खि[2] अभूतेन, जनकायस्स अग्गतो[3]॥

(३)

७३. "ब्राह्मणो सुतवा आसिं, अहं सक्कतपूजितो।
महावने पञ्चसते, मन्ते वाचेमि माणवे॥
B. 348 ७४. "तत्थागतो इसि भीमो, पञ्चाभिञ्ञो महिद्धिको।
तं चाहं आगतं दिस्वा, अब्भाचिक्खिं अदूसकं॥
७५. "ततोहं अवचं सिस्से, कामभोगी अयं इसि।
मय्हम्पि भासमानस्स, अनुमोदिंसु माणवा॥
७६. "ततो माणवका सब्बे, भिक्खमानं[4] कुले कुले।
महाजनस्स आहंसु, कामभोगी अयं इसि॥
R. 300 ७७. "तेन कम्मविपाकेन, पञ्च भिक्खुसता इमे।
अब्भक्खानं लभुं सब्बे, सुन्दरिकाय कारणा॥

(४)

७८. "वेमातुभातरं पुब्बे, धनहेतु हनिं अहं।
पक्खिपिं गिरिदुग्गस्मिं[5], सिलाय च अपिंसयिं॥
७९. "तेन कम्मविपाकेन, देवदत्तो सिलं खिपि।
अङ्गुट्ठं पिंसयी पादे, मम पासाणसक्खरा॥

(५)

८०. "पुरेहं दारको हुत्वा, कीळमानो महापथे।
पच्चेकबुद्धं दिस्वान, मग्गे सकलिकं खिपिं[6]॥
८१. "तेन कम्मपिपाकेन, इध पच्छिमके भवे।
वधत्थं मं देवदत्तो, अभिमारे[7] पयोजयि॥

१. ० लाभं—स्या० । २. अब्भक्खासि—सी० । ३. आगता—स्या० । ४. भिक्खमाना—स्या० । ५. गिरिदुग्गेसु—स्या०, रो० । ६. दहिं—स्या० । ७. अतिमारे—स्या० ।

(६)

८२. "हत्थारोहो पुरे आसिं, पच्चेकमुनिमुत्तमं ।
पिण्डाय विचरन्तं तं[1], आसादेसिं गजेनहं ॥
८३. "तेन कम्मविपाकेन, भन्तो नाळागिरी गजो ।
गिरिब्बजे पुरवरे, दारुणो समुपागमि[2] ॥

(७)

८४. "राजाहं पत्थिवो[3] आसिं, सत्तिया[4] पुरिसं[5] हनिं । B. 349
तेन कम्मविपाकेन, निरये पच्चिसं भुसं ॥
८५. "कम्मुनो तस्स सेसेन, इदानि[6] सकलं मम ।
पादे छविं पकप्पेसि[7], न हि कम्मं विनस्सति ॥

(८)

८६. "अहं केवट्टगामस्मिं, अहुं केवट्टदारको ।
मच्छके घातिते दिस्वा, जनयिं सोमनस्सकं ॥
८७. "तेन कम्मविपाकेन, सीसदुक्खं अहू मम ।
सब्बे[8] सक्का च हञ्ञिसु[8], यदा हनि विटटूभो[9] ॥

(९)

८८. "फुस्सस्साहं पावचने, सावके परिभासयिं ।
यवं खादथ भुञ्जथ, मा च भुञ्जथ सालयो[10] ॥
८९. "तेन कम्मविपाकेन, तेमासं खादितं यवं । R. 301
निमन्तितो ब्राह्मणेन, वेरञ्जायं वसिं[11] तदा ॥

१. पि--सी० । २. मं उपागमि--सी० । ३. पत्तिको-स्या० । ४. सत्तिना--सी० । ५. पुरिसे--स्या० । ६. सोदानि--स्या० । ७. पकोपेसि--सी० । ८-८. सक्केसु हञ्ञमानेसु--स्या०, रो० । ९. विड्डभो--सी०; विटटुभो--स्या० । १०. सलियो--सी०, स्या० । ११. वसं--सी० ।

(१०)

९०. "निब्बुद्धे वत्तमानम्हि, मल्लपुत्तं निहेठयिं[1]।
तेन कम्मविपाकेन, पिट्ठिदुक्खं अहू[2] मम[2] ॥

(११)

९१. "तिकिच्छको अहं आसिं, सेट्ठिपुत्तं विरेचयिं।
तेन कम्मविपाकेन, होति पक्खन्दिका[3] मम ॥

(१२)

९२. "अवचाहं जोतिपालो, सुगतं कस्सपं तदा।
कुतो नु बोधि मुण्डस्स[4], बोधि परमदुल्लभा ॥

B. 350 ९३. "तेन कम्मविपाकेन, अचरिं दुक्करं बहुं।
छब्बस्सानुरुवेळायं, ततो बोधिमपापुणिं ॥

९४. "नाहं एतेन मग्गेन, पापुणिं बोधिमुत्तमं।
कुम्मग्गेन[5] गवेसिस्सं, पुब्बकम्मेन वारितो[6] ॥

९५. "पुञ्ञपापपरिक्खीणो, सब्बसन्तापवज्जितो।
असोको अनुपायासो, निब्बायिस्समनासवो ॥

९६. "एवं जिनो वियाकासि, भिक्खुसङ्घस्स अग्गतो[7]।
सब्बाभिञ्ञाबलप्पत्तो, अनोतत्ते महासरे" ति ॥

इत्थं सुदं भगवा अत्तनो पुब्बचरितं कम्मपिलोतिकं[8] नाम
बुद्धापदानधम्मपरियायं[9] अभासित्था ति।

---

१. निसेधयिं—स्या०। २-२. ममं अहु—सी०। ३. पक्खन्दिकं—स्या०। ४. मण्डस्स—स्या०। ५. कुमग्गेन—स्या०। ६. चोदितो—स्या०। ७. अत्थतो—स्या०। ८. पुब्बकम्मपिलोतं—सी०; पुब्बकम्मपिलोति—स्या०। ९. सी० पोत्थके नत्थि।

तस्सुद्दानं

अवटं लबुजञ्चेव, उदुम्बरपिलक्खु च ।
फारु वल्ली च कदली, पनसो कोटिवीसको[1] ॥
पुब्बकम्मपिलोति च, अपदानं महेसिनो ।
गाथायो एकनवुति, गणितायो विभाविभि ॥

अवटफलवग्गो[2] एकूनचत्तालीसमो ।

चुद्दसमं भाणवारं ।

१. कोटिविसको—स्या० । २. अवण्टफल—सी०; अम्बटफल—स्या० ।

४०. पिलिन्दवच्छवग्गो

१. पिलिन्दवच्छत्थेरअपदानं

B. 351, R. 302
१. "नगरे हंसवतिया, आसिं दोवारिको अहं।
अक्खोभं[1] अमितं भोगं, घरे सन्निचितं मम॥

२. "रहो गतो निसिदित्वा, पहंसित्वान[2] मानसं[2]।
निसज्ज पासादवरे, एवं चिन्तेसहं तदा॥

३. 'बहू[3] मेधिगता[3] भोगा, फीतं अन्तेपुरं मम।
राजा पि सन्निमन्तेसि[4], आनन्दो पथविस्सरो[5]॥

४. 'अयञ्च बुद्धो उप्पन्नो, अधिच्चुप्पत्तिको मुनि।
संविज्जन्ति च मे भोगा, दानं दस्सामि सत्थुनो॥

५. 'पदुमेन राजपुत्तेन, दिन्नं दानवरं जिने।
हत्थिनागे च पल्लङ्के, अपस्सेनञ्चनप्पकं॥

६. 'अहम्पि दानं दस्सामि, सङ्घे गणवरुत्तमे[6]।
अदिन्नपुब्बमञ्ञेसं[7], भविस्सं आदिकम्मिको॥

७. 'चिन्तेत्वाहं बहुविधं, यागे यस्स सुखंफलं।
परिक्खारदानमद्दक्खि, मम सङ्कप्पपूरणं॥

८. 'परिक्खारानि दस्सामि, सङ्घे गणवरुत्तमे।
अदिन्नपुब्बमञ्ञेसं, भविस्सं आदिकम्मिको'॥

९. "नळकारे उपागम्म, छत्तं कारेसिं[8] तावदे।
छत्तसतसहस्सानि, एकतो सन्निपातयिं॥

१०. "दुस्ससतसहस्सानि, एकतो सन्निपातयिं।
पत्तसतसहस्सानि, एकतो सन्निपातयिं॥

---

१. अक्खोभं—स्या०। २-२. सम्पहंसित्वमानसं—सी०। ३-३. बहू मेवगता—स्या०। ४. मं निमन्तेसि—स्या०। ५. पठविस्सरो—सी०, स्या०। ६. गुणवरुत्तमे—रो०। ७. अदिन्नपुब्बं दानवरं—स्या०। ८. कारेसिं—सी०।

११. "वासियो सत्थके चापि, सूचियो नखछेदने[1] । B. 352
हेट्ठाछत्ते ठपापेसिं[2], कारेत्वा तदनुच्छवे ॥

१२. "विधूपने तालवण्टे[3], मोरहत्थे च चामरे ।
परिस्सावने तेलधारे[4], कारयिं तदनुच्छवे ॥

१३. "सूचिघरे अंसबद्धे[5], अथोपि कायबन्धने ।
आधारके च सुकते, कारयिं तदनुच्छवे ॥

१४. "परिभोगभाजने च, अथोपि लोहथालके ।
भेसज्जे पूरयित्वान, हेट्ठाछत्ते ठपेसहं ॥ R. 303

१५. "वचं उसीरं लट्ठिमधुं, पिप्फली मरिचानि च ।
हरीतकिं सिङ्गीवेरं, सब्बं पूरेसि भाजने ॥

१६. "उपाहना[6] पादुकायो, अथो उदकपुञ्छने ।
कत्तरदण्डे सुकते, कारयिं तदनुच्छवे ॥

१७. "ओसधञ्जननाळी च[7], सलाका धम्मकुत्तरा ।
कुञ्चिका पञ्चवण्णेहि, सिब्बिते कुञ्चिकाघरे ॥

१८. "आयोगे धूमनेत्ते च, अथोपि दीपधारके ।
तुम्बके च करण्डे च, कारयिं तदनुच्छवे ॥

१९. "सण्डासे पिप्फले चेव, अथोपि मलहारके[8] ।
भेसज्जथविके चेव, कारयिं तदनुच्छवे ॥

२०. "आसन्दियो पीठके च, पल्लङ्के चतुरोमये ।
तदनुच्छवे कारयित्वा, हेट्ठाछत्ते ठपेसहं ॥

२१. "उण्णाभिसी[9] तूलभिसी, अथोपि पीठिकाभिसी[9] ।
बिम्बोहने[10] च सुकते, कारयिं तदनुच्छवे ॥

---

१. नखछेदके—सी० । २. लग्गापेसि—सी० । ३. तालपण्णे—स्या० । ४. तेलधरे—सी० । ५. अंसबन्धे—सी०; अंसवद्धे—स्या० । ६. उपाहने—सी० । ७. ओसथं अञ्जनापि च—स्या० । ८. मलहारिनो—स्या० । ९-९. उण्णभिसिं तुलभिसिं, अथोपि पीलकाभिसिं—स्या० । १०. बिब्बोहने—स्या० ।

२२. "कुरुविन्दे मधुसित्थे, तेलं हत्थप्पतापकं।
सिपाटिफलके[1] सुची[1], मञ्चं अत्थरणेन च॥

२३. "सेनासने पादपुञ्छे, सयनासनदण्डके।
दन्तपोणे च आटली,[2] सीसालेपनगन्धके॥

B. 353 २४. "अरणी[3] फलपीठे[4] च, पत्तपिधानथालके।
उदकस्स कटच्छू[5] च, चुण्णकं रजनम्बणं[6]॥

२५. "सम्मज्जनं[7] उदपत्तं,[7] तथा वस्सिकसाटिकं।
निसीदनं कण्डुच्छादि, अथ अन्तरवासकं॥

२६. "उत्तरासङ्गसङ्घाटी, नत्थुकं मुखसोधनं।
बिळङ्गलोणं[8] पहूतं च,[8] मधुञ्च दधिपानकं॥

२७. "धूपं[9] सित्थं पिलोतिञ्च, मुखपुञ्छनसुत्तकं।
दातब्बं नाम यं अत्थि, यञ्च कप्पति सत्थुनो॥

२८. "सब्बमेतं समानेत्वा, आनन्दं उपसङ्कमिं।
R. 304 उपसङ्कम्म राजानं, जनेतारं महेसिनो[10]।
सिरसा अभिवादेत्वा, इदं वचनमब्रविं॥

२९. 'एकतो जातसंवद्धा, उभिन्नं एकतो मनं[11]।
साधारणा सुखदुक्खे, उभो च अनुवत्तका॥

३०. 'अत्थि चेतसिकं दुक्खं, तवाधेय्यं अरिन्दम।
यदि सक्कोसि तं दुक्खं, विनोदेय्यासि खत्तिय॥

३१. 'तव दुक्खं मम[12] दुक्खं, उभिन्नं[13] एकतो मनो[14]।
निट्ठितन्ति विजानाहि,[15] ममाधेय्यं[15] सचे तुवं॥

३२. 'जानाहि खो[16] महाराज, दुक्खं मे दुब्बिनोदयं।
पहु[17] समानो गज्जस्सु, एकं[18] ते दुच्चजं वरं[19]॥

१-१. सिवेटिफलकं सुचि--स्या०। २. कथलि--स्या०। ३. अरणिं--स्या०। ४. पलालपीठे--सी०। ५. कटच्छुं--स्या०। ६. रजनम्मणं--सी०। ७-७. सम्मुञ्जन उदवत्थं--स्या०। ८-८. विलङ्गलोणभूतञ्च--स्या०। ९. पुप्फ--स्या०। १०. महेसिनं--सी०; महायसं--स्या०। ११. यसो--स्या०। १२. ममं--सी०। १३. अभिन्नं--स्या०। १४. मनं--सी०, स्या०। १५-१५. विजानामि, तं मोचेय्य--स्या०। १६. मे--सी०। १७. बहुं--स्या०। १८. सतं--स्या०। १९. धनं--स्या०।

३३. 'यावता विजिते अत्थि, यावता मम जीवितं ।
एतेहि यदि ते अत्थो, दस्सामि अविकम्पितो ॥

३४. 'गज्जितं खो तया देव, मिच्छा तं बहु गज्जितं ।
जानिस्सामि तुवं अज्ज, सब्बधम्मे पतिट्ठितं ॥

३५. 'अतिबाळ्हं निपीळेसि, ददमानस्स मे सतो । B. 354
किं ते[1] मे पीळितेनत्थो,[1] पत्थितं ते कथेहि मे ॥

३६. 'इच्छामहं महाराज, बुद्धसेट्ठं अनुत्तरं ।
भोजयिस्सामि सम्बुद्धं, वज्जं मे माहु जीवितं ॥

३७. 'अञ्ञं तेहं वरं दम्मि, मा याचित्थो[2] तथागतं[2] ।
अदेय्यो कस्सचि बुद्धो, मणि जोतिरसो यथा ॥

३८. 'ननु ते गज्जितं देव, याव जीवितमत्तनो[3] ।
जीवितं ददमानेन, युत्तं दातुं तथागतं ॥

३९. 'ठपनीयो महावीरो, अदेय्यो कस्सचि जिनो ।
न मे पटिस्सुतो बुद्धो, वरस्सु अमितं धनं ॥

४०. 'विनिच्छयं पापुणाम,[4] पुच्छिस्साम[4] विनिच्छये ।
यथासण्ठं[5] कथेस्सन्ति, पटिपुच्छाम तं तथा ॥

४१. 'रञ्ञो हत्थे गहेत्वान, अगमासिं विनिच्छयं ।
पुरतो अक्खदस्सानं, इदं वचनमब्रविं ॥

४२. 'सुणन्तु मे अक्खदस्सा, राजा वरमदासि मे । R. 305
न किञ्चि ठपयित्वान, जीवितम्पि पवारयि[6] ॥

४३. 'तस्स मे वरदिन्नस्स, बुद्धसेट्ठं वरिं अहं ।
सुदिन्नो होति मे बुद्धो, छिन्दथ[7] संसयं मम ॥

४४. 'सोस्साम[8] तव वचनं, भूमिपालस्स राजिनो ।
उभिन्नं वचनं सुत्वा, छिन्दिस्सामेत्थ संसयं ॥

१-१. सल्लपितेनत्थो–स्या० ; सलपितेनत्थो––रो० । २-२. अयाचितो तथागतो–स्या० । ३. जीवितमत्थिकं––स्या० । ४-४. पापपुणामि, पुच्छिस्सामि––स्या० । ५. यथासन्तं—सी० ; यथासण्हं—स्या०, रो० । ६. पवारयिं स्या० । ७. अथवा—सी० । ८. सुस्साम—स्या० ।

४५. 'सब्बं देव तया दिन्नं, इमस्स सब्बगाहिकं[1] ।
न किञ्चि ठपयित्वान, जीवितम्पि पवारयि ॥
४६. 'किच्छप्पत्तोव हुत्वान, याची वरमनुत्तरं ।
इमं सुदुक्खितं ञत्वा, अदासिं सब्बगाहिकं ॥
B. 355 ४७. 'पराजयो तुवं[2] देव, अस्स देय्यो तथागतो ।
उभिन्नं संसयो छिन्नो, यथासण्ठम्हि[3] तिट्ठथ ॥
४८. 'राजा तत्थेव ठत्वान, अक्खदस्सेतदब्रवि ।
सम्मा मय्हम्पि देय्याथ, पुन बुद्धं लभामहं ॥
४९. 'पूरेत्वा तव सङ्कप्पं, भोजयित्वा तथागतं ।
पुन देय्यासि सम्बुद्धं, आनन्दस्स यसस्सिनो' ॥
५०. "अक्खदस्सेभिवादेत्वा, आनन्दञ्चापि[4] खत्तियं ।
तुट्ठो पमुदितो हुत्वा, सम्बुद्धमुपसङ्कमिं ॥
५१. "उपसङ्कम्म सम्बुद्धं, ओघतिण्णमनासवं ।
सिरसा अभिवादेत्वा, इदं वचनमब्रविं ॥
५२. 'वसीसतसहस्सेहि, अधिवासेहि चक्खुम ।
हासयन्तो मम चित्तं, निवेसनमुपेहि मे' ॥
५३. "पदुमुत्तरो लोकविदू, आहुतीनं पटिग्गहो ।
मम सङ्कप्पमञ्ञाय, अधिवासेसि चक्खुमा ॥
५४. "अधिवासनमञ्ञाय, अभिवादिय सत्थुनो ।
हट्ठो उदग्गचित्तोहं, निवेसनमुपागमिं ॥
५५. "मित्तामच्चे समानेत्वा, इदं वचनमब्रविं ।
'सुदुल्लभो मयालद्धो, मणि जोतिरसो यथा ॥
५६. 'केन तं पूजयिस्साम[5], अप्पमेय्यो अनूपमो ।
अतुलो असमो धीरो, जिनो अप्पटिपुग्गलो ॥
५७. 'तथासमसमो चेव, अदुतियो नरासभो ।
दुक्करं अधिकारं हि, बुद्धानुच्छविकं मया ॥

१. सब्बगाहितं—स्या० । २. तवं—सी० । ३. यथासन्तम्हि—सी० ।
४. आनन्दम्पि—स्या० । ५. पूजयिस्सामि—स्या० ।

५८. 'नानापुप्फे समानेत्वा, करोम पुप्फमण्डपं । R. 306
बुद्धानुच्छविकं एतं, सब्बपूजा भविस्सति' ॥
५९. "उप्पलं पदुमं वापि, वस्सिकं अधिमुत्तकं । B. 356
चम्पकं नागपुप्फञ्च, मण्डपं कारयिं अहं ॥
६०. "सतासनसहस्सानि, छत्तच्छायाय पञ्ञपिं ।
पच्छिमं आसनं मय्हं, अधिकं सतमग्घति ॥
६१. "सतासनसहस्सानि, छत्तच्छायाय पञ्ञपिं ।
पटियादेत्वा अन्नपानं, कालं आरोचयिं अहं ॥
६२. "आरोचितम्हि कालम्हि, पदुमुत्तरो महामुनि ।
वसीसतसहस्सेहि, निवसनमुपेसि मे ॥
६३. "धारेन्तं उपरिच्छत्तं, सुफुल्लपुप्फमण्डपे ।
वसीसतसहस्सेहि, निसीदि पुरिसुत्तमो ॥
६४. 'छत्तसतसहस्सानि, सतसहस्समासनं ।
कप्पियं अनवज्जञ्च, पटिगण्हाहि चक्खुम' ॥
६५. "पदुमुत्तरो लोकविदू, आहुतीनं पटिग्गहो ।
ममं तारेतुकामो सो, सम्पटिच्छि महामुनि ॥
६६. "भिक्खुनो एकमेकस्स, पच्चेकं पत्तमदासहं[1] ।
जहिंसु सुम्भकं[2] पत्तं, लोहपत्तं अधारयुं ॥
६७. "सत्तरत्तिन्दिवं बुद्धो, निसीदि पुप्फमण्डपे ।
बोधयन्तो बहू सत्ते, धम्मचक्कं पवत्तयि ॥
६८. "धम्मचक्कं पवत्तेन्तो, हेट्ठतो पुप्फमण्डपे ।
चुल्लासीतिसहस्सानं, धम्माभिसमयो अहु ॥
६९. "सत्तमे दिवसे पत्ते, पदुमुत्तरो महामुनि ।
छत्तछायायमासीनो[3], इमा गाथा अभासथ ॥
७०. 'अनूनकं दानवरं, यो मे पादासि माणवो ।
तमहं कित्तयिस्सामि, सुनाथ[4] मम भासतो ॥

१. पत्तदासहं–सी०, स्या० । २. पुब्बकं–सी०; सम्भतं—स्या० ।
३. ०निसिन्नो–स्या० । ४. सुनोथ—सी० ।

B. 357 ७१. हत्थि अस्सा रथा पत्ती, सेना च चतुरङ्गिनी।
परिवारेस्सन्तिमं[1] निच्चं, सब्बदानस्सिदं फलं॥
७२. हत्थियानं अस्सयानं, सिविका सन्दमानिका।
उपट्ठिस्सन्तिमं निच्चं, सब्बदानस्सिदं फलं॥
७३. सट्ठि रथसहस्सानि, सब्बालङ्कारभूसिता।
परिवारेस्सन्तिमं निच्चं, सब्बदानस्सिदं फलं॥
R. 307 ७४. सट्ठि तूरियसहस्सानि, भेरियो समलङ्कता।
वज्जयिस्सन्तिमं निच्चं, सब्बदानस्सिदं फलं॥
७५. छळासीतिसहस्सानि, नारियो समलङ्कता।
विचित्तवत्थाभरणा, आमुक्कमणिकुण्डला[2]॥
७६. अळारपम्हा[3] हसुला, सुसञ्ञा तनुमज्झिमा।
परिवारेस्सन्तिमं निच्चं, सब्बदानस्सिदं फलं॥
७७. तिसकप्पसहस्सानि, देवलोके रमिस्सति।
सहस्सक्खत्तुं देविन्दो, देवरज्जं करिस्सति॥
७८. सहस्सक्खत्तुं राजा च, चक्कवत्ती भविस्सति।
पदेसरज्जं विपुलं, गणनातो असङ्खियं[4]॥
७९. देवलोके वसन्तस्स, पुञ्ञकम्मसमङ्गिनो।
देवलोकपरियन्तं[5], रतनछत्तं धरिस्सति[6]॥
८०. इच्छिस्सति यदा[7] छायं[7], छदनं दुस्सपुप्फजं।
इमस्स चित्तमञ्ञाय, निबद्धं[8] छादयिस्सति॥
८१. देवलोका चवित्वान, सुक्कमूलेन चोदितो।
पुञ्ञकम्मेन संयुत्तो, ब्रह्मबन्धु भविस्सति॥
८२. कप्पसतसहस्सम्हि, ओक्काककुलसम्भवो।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति॥
८३. सब्बमेतं अभिञ्ञाय, गोतमो सक्यपुङ्गवो।
भिक्खुसङ्घे निसीदित्वा, एतदग्गे ठपेस्सति॥

---

१. ०तं—स्या०। २. आमुत्तमणिकुण्डला—सी०, स्या०। ३. आळारमुखा—स्या०। ४. असङ्खयं—स्या०। ५. नेवलोकानुपरियन्ते—स्या०। ६. धरीयति—सी०। ७-७. यदा वायं—स्या०। ८. निवद्धं—स्या०।

८४. पिलिन्दवच्छनामेन, हेस्सति सत्थुसावको । B. 358
देवानं असुरानञ्च, गन्धब्बानञ्च सक्कतो ॥
८५. भिक्खूनं भिक्खुनीनञ्च, गिहीनञ्च तथेव सो ।
पियो हुत्वान सब्बेसं, विहरिस्सतिनासवो' ॥
८६. "सतसहस्से कतं कम्मं, फलं दस्सेसि मे इध ।
सुमुत्तो सरवेगो व, किलेसे झापयी[1] मम[1] ॥
८७. "अहो मे सुकतं कम्मं, पुञ्ञक्खेत्ते अनुत्तरे ।
यत्थ कारं करित्वान, पत्तोम्हि अचलं पदं ॥
८८. "अनूनकं दानवरं, अदासि यो हि माणवो ।
आदिपुब्बङ्गमो आसि, तस्स दानस्सिदं फलं ॥
८९. "छत्ते[2] च सुगते दत्वा[2], सङ्घे गणवरुत्तमे ।
अट्ठानिसंसे अनुभोमि, कम्मानुच्छविके मम ॥
९०. "सीतं उण्हं न जानामि, रजोजल्लं न लिम्पति । R. 308
अनुपद्दवो अनीति च, होमि अपचितो सदा ॥
९१. "सुखुमच्छविको होमि, विसदं होति[3] मानसं ।
छत्तसतसहस्सानि, भवे संसरतो मम ॥
९२. "सब्बालङ्कारयुत्तानि, तस्स कम्मस्स वाहसा ।
इमं जातिं ठपेत्वान, मत्थके धारयन्ति मे ॥
९३. "कस्मा[4] इमाय जातिया, नत्थि मे छत्तधारणा ।
मम सब्बं कतं कम्मं, विमुत्तिछत्तपत्तिया ॥
९४. "दुस्सानि सुगते दत्वा, सङ्घे गणवरुत्तमे ।
अट्ठानिसंसे अनुभोमि, कम्मानुच्छविके मम ॥
९५. "सुवण्णवण्णो विरजो, सप्पभासो पतापवा । B. 359
सिनिद्धं होति मे गत्तं, भवे संसरतो मम ॥
९६. "दुस्ससतसहस्सानि, सेता पीता च लोहिता ।
धारेन्ति मत्थके मय्हं, दुस्सदानस्सिदं फलं ॥

१-१. झापयिस्सति—सी० ; झापयि अहं—स्या० । २-२. छत्ते सुगते दत्वान—सी०, स्या० । ३. होमि—स्या० । ४. तस्मा—स्या० ।

९७. "कोसेय्यकम्बलियानि, खोमकप्पासिकानि च ।
सब्बत्थ पटिलभामि, तेसं निस्सन्दतो अहं ॥

९८. "पत्ते सुगते दत्वान, सङ्घे गणवरुत्तमे ।
दसानिसंसे अनुभोमि, कम्मानुच्छविके मम ॥

९९. "सुवण्णथाले मणिथाले, रजते पि च थालके ।
लोहितङ्गमये[1] थाले, परिभुञ्जामि सब्बदा ॥

१००. "अनुपद्दवो अनीति च होमि अपचितो सदा ।
लाभी अन्नस्स पानस्स, वत्थस्स सयनस्स च ॥

१०१. "न विनस्सन्ति मे भोगा, ठितचित्तो भवामहं ।
धम्मकामो सदा होमि, अप्पक्लेसो अनासवो ॥

१०२. "देवलोके मनुस्से वा, अनुबन्धा इमे गुणा ।
छाया यथापि रुक्खस्स[2], सब्बत्थ न जहन्ति मं ॥

१०३. "चित्तबन्धनसम्बद्धा, सुकता वासियो बहू ।
दत्वान बुद्धसेट्ठस्स, सङ्घस्स च तथेवहं ॥

१०४. "अट्ठानिसंसे अनुभोमि, कम्मानुच्छविके मम ।
सूरो होमविसारी च, वेसारज्जेसु पारमी ॥

R 309

१०५. "धितिवीरियवा[3] होमि, पग्गहीतमनो सदा ।
किलेसच्छेदनं ञाणं, सुखुमं अतुलं सुचिं ।
सब्बत्थ पटिलभामि, तस्स निस्सन्दतो अहं[4] ॥

B 360

१०६. "अकक्कसे अफरुसे, सुधोते[5] सत्थके बहू ।
पसन्नचित्तो दत्वान, बुद्धे सङ्घे तथेव च ॥

१०७. "पञ्चानिसंसे अनुभोमि, कम्मानुच्छविके मम ।
कल्याणमित्तं[6] वीरियं, खन्ति च मेत्तसत्थकं ॥

१०८. "तण्हासल्लस्स छिन्नत्ता, पञ्ञासत्थं अनुत्तरं ।
वजिरेन समं ञाणं, तेसं निस्सन्दतो लभे ॥

१. लोहितङ्कमये—सी०, स्या० । २. रूपस्स—स्या० । ३. धितिविरियवा—स्या० । ४. मम—स्या०, रो० । ५. अधोते—स्या० । ६. कल्याणचित्तं—सी० ।

१०९. "सूचियो सुगते दत्वा, सङ्घे गणवरुत्तमे।
पञ्चानिसंसे अनुभोमि, कम्मानुच्छविके मम॥

११०. "न संसयो कङ्खच्छेदो, अभिरूपो च भोगवा।
तिक्खपञ्ञो सदा होमि, संसरन्तो भवाभवे॥

१११. "गम्भीरं निपुणं ठानं, अत्थं ञाणेन पस्सयिं।
वजिरग्गसमं ञाणं, होति मे तमघातनं॥

११२. "नखच्छेदने सुगते, दत्वा सङ्घे गणुत्तमे।
पञ्चानिसंसे अनुभोमि, कम्मानुच्छविके मम॥

११३. "दासिदासे[1] गवस्से च, भतके नाटके[2] बहू।
न्हापिते भत्तके सूदे, सब्बत्थेव लभामहं॥

११४. "विधूपने सुगते दत्वा, तालवण्टे[3] च सोभणे।
अट्ठानिसंसे अनुभोमि, कम्मानुच्छविके मम॥

११५. "सीतं उण्हं न जानामि, परिळाहो न विज्जति।
दरथं नाभिजानामि, चित्तसन्तापनं मम॥

११६. "रागग्गि दोसमोहग्गि, मानग्गि दिट्ठिअग्गि च। B. 361
सब्बग्गी निब्बुता[4] मय्हं, तस्स निस्सन्दतो मम॥

११७. "मोरहत्थे चामरियो, दत्वा सङ्घे गणुत्तमे।
उपसन्तकिलेसोहं, विहरामि अनङ्गणो॥

११८. "परिस्सावने सुगते, दत्वा[5] धम्मकरुत्तमे[5]। R. 310
पञ्चानिसंसे अनुभोमि, कम्मानुच्छविके मम॥

११९. "सब्बेसं समतिक्कम्म, दिब्बं आयुं लभामहं।
अप्पसय्हो सदा होमि, चोरपच्चत्थिकेहि वा॥

१२०. "सत्थेन वा विसेन वा, विहेसम्पि न कुब्बते।
अन्तरामरणं नत्थि, तेसं निस्सन्दतो मम॥

१२१. "तेलधारे[6] सुगते दत्वा, सङ्घे गणवरुत्तमे।
पञ्चानिसंसे अनुभोमि, कम्मानुच्छविके मम॥

---

१. दासदासी—स्या०। २. आरक्खके—सी०। ३. तालपण्णे—स्या०।
४. निब्बुतो—स्या०। ५-५. दत्वा सुकते धम्मकुत्तरे—स्या०। ६. तेलधरे—सी०।

१२२. "सुचारुरूपो सुभद्दो[1], सुसमुग्गतमानसो ।
अविक्खित्तमनो[2] होमि, सब्बारक्खेहि रक्खितो ॥
१२३. "सूचिघरे सुगते दत्वा, सङ्घे गणवरुत्तमे ।
तीणानिसंसे अनुभोमि, कम्मानुच्छविके मम ॥
१२४. "चेतोसुखं कायसुखं, इरियापथजं सुखं ।
इमे गुणे पटिलभे[3], तस्स निस्सन्दतो अहं ॥
१२५. "अंसबद्धे जिने दत्वा, सङ्घे गणवरुत्तमे ।
तीणानिसंसे अनुभोमि, कम्मानुच्छविके मम ॥
B. 362 १२६. "सद्धम्मे गाधं[4] विन्दामि, सरामि दुतियं भवं ।
सब्बत्थ सुच्छवी होमि, तस्स निस्सन्दतो अहं ॥
१२७. "कायबन्धे जिने दत्वा, सङ्घे गणवरुत्तमे ।
छानिसंसे अनुभोमि, कम्मानुच्छविके मम ॥
१२८. "समाधीसु न कम्पामि, वसी होमि समाधिसु ।
अभेज्जपरिसो होमि, आदेय्यवचनो सदा ॥
१२९. "उपट्ठितसति होमि, तासो मय्हं न विज्जति ।
देवलोके मनुस्से वा, अनुबन्धा इमे गुणा ॥
१३०. "आधारके जिने दत्वा, सङ्घे गणवरुत्तमे ।
पञ्चवण्णेहि[5] दायादो[5], अचलो होमि केनचि ॥
R. 311 १३१. "ये केचि मे सुता धम्मा, सतिञाणप्पबोधना ।
धता मे न विनस्सन्ति, भवन्ति सुविनिच्छिता ॥
१३२. "भाजने परिभोगे च, दत्वा बुद्धे गणुत्तमे ।
तीणानिसंसे अनुभोमि, कम्मानुच्छविके मम ॥
१३३. "सोण्णमये[6] मणिमये, अथोपि फलिकामये ।
लोहितङ्गमये चेव, लभामि भाजने अहं ॥
१३४. "भरिया दासदासी च, हत्थिस्सरथपत्तिके ।
इत्थी पतिब्बता चेव, परिभोगानि सब्बदा ॥

---

१. सुगदो—सी० । २. अविक्खेपमनो—स्या० । ३. पटिलभामि—सी०, स्या० । ४. चेतोञाणं च—सी०; गाळ्हं—स्या० । ५-५. पञ्चवण्णे भयाभावो—स्या० । ६. सोवण्णमये—स्या० ।

१३५. "विज्जा मन्तपदे चेव, विविधे आगमे बहू।
सब्बं सिप्पं निसामेमि, परिभोगानि सब्बदा॥
१३६. "थालके सुगते दत्वा, सङ्घे गणवरुत्तमे।
तीणानिसंसे अनुभोमि, कम्मानुच्छविके मम॥
१३७. "सोण्णमये मणिमये, अथोपि फलिकामये। B. 363
लोहितङ्गमये चेव, लभामि थालके अहं॥
१३८. "असत्थके[1] फलमये, अथो पोक्खरपत्तके।
मधुपानकसङ्खे च, लभामि थालके अहं॥
१३९. "वत्ते गुणे पटिपत्ति[2], आचारकिरियासु च।
इमे गुणे पटिलभे, तस्स निस्सन्दतो अहं॥
१४०. "भेसज्जं सुगते दत्वा, सङ्घे गणवरुत्तमे।
दसानिसंसे अनुभोमि, कम्मानुच्छविके मम॥
१४१. "आयुवा बलवा धीरो[3], वण्णवा यसवा सुखी।
अनुपद्दवो अनीति च, होमि अपचितो[4] सदा।
न मे पियवियोगत्थि, तस्स निस्सन्दतो मम॥
१४२. "उपाहने जिने दत्वा, सङ्घे गणवरुत्तमे।
तीणानिसंसे अनुभोमि, कम्मानुच्छविके मम॥
१४३. "हत्थियानं अस्सयानं, सिविका[5] सन्दमानिका[5]।
सट्ठिसतसहस्सानि[6], परिवारेन्ति मं सदा॥
१४४. "मणिमया तम्बमया[7], सोण्णरजतपादुका।
निब्बत्तन्ति पदुद्धारे, भवे संसरतो मम॥
१४५. "नियामं[8] सति धावन्ति[8], आगुआचारसोधनं[9]। R. 312
इमे गुणे पटिलभे, तस्स निस्सन्दतो अहं॥
१४६. "पादुके सुगते दत्वा, सङ्घे गणवरुत्तमे।
इद्धिपादुकमारुय्ह, विहरामि यदिच्छकं[10]॥

---

१. अस्सत्थके—सी०; अस्सट्ठके—स्या०। २. पटिपत्ति—स्या०। ३. वीरो—सी०। ४. वापचितो—सी०। ५-५. सिविकं सन्दमानिक—स्या०। ६. सट्ठिरथ-सहस्सानि—स्या०। ७. कम्बलिका—सी०। ८-८. नियमं पटिधावन्ति—सी० रो०; नियामं पटिधावन्ति—स्या०। ९. आचारगुणसोधनं—सी०, स्या०। १०. यथिच्छकं—स्या०।

B. 364 १४७. "उदकपुच्छनचोळे[1], दत्वा बुद्धे गणुत्तमे[1]।
पञ्चानिसंसे अनुभोमि, कम्मानुच्छविके मम ॥
१४८. "सुवण्णवण्णो विरजो, सप्पभासो पतापवा।
सिनिद्धं होति मे गत्तं, रजोजल्लं न लिम्पति ॥
इमे गुणे पटिलभे, तस्स निस्सन्दतो अहं ॥
१४९. "कत्तरदण्डे सुगते, दत्वा सङ्घे गणुत्तमे।
छानिसंसे अनुभोमि, कम्मानुच्छविके मम ॥
१५०. "पुत्ता मय्हं बहू होन्ति, तासो मय्हं न विज्जति।
अप्पसय्हो सदा होमि, सब्बारक्खेहि रक्खितो।
खलितम्पि[2] न जानामि, अभन्तं मानसं मम ॥
१५१. "ओसधं अञ्जनं दत्वा, बुद्धे[3] सङ्घे गणुत्तमे[3]।
अट्ठानिसंसे अनुभोमि, कम्मानुच्छविके मम ॥
१५२. "विसालनयनो होमि, सेतपीतो च लोहितो।
अनाविलपसन्नक्खो, सब्बरोगविवज्जितो ॥
१५३. "लभामि दिब्बनयनं, पञ्ञाचक्खुं अनुत्तरं।
इमे गुणे पटिलभे, तस्स निस्सन्दतो अहं ॥
१५४. "कुञ्चिके सुगते दत्वा, सङ्घे गणवरुत्तमे।
धम्मद्वारविवरणं, लभामि ञाणकुञ्चिकं ॥
१५५. "कुञ्चिकानं घरे दत्वा, बुद्धे सङ्घे गणुत्तमे।
द्वानिसंसे अनुभोमि, कम्मानुच्छविके मम।
अप्पकोधो अनायासो[4], संसरन्तो भवे अहं ॥
B. 365 १५६. "आयोगे सुगते दत्वा, सङ्घे गणवरुत्तमे।
पञ्चानिसंसे अनुभोमि, कम्मानुच्छविके मम ॥
१५७. "समाधीसु न कम्पामि, वसी होमि समाधिसु।
अभेज्जपरिसो होमि, आदेय्यवचनो सदा।
जायति भोगसम्पत्ति, भवे संसरतो मम ॥

१-१. उदपुञ्छनचोळे०—सी० ; मुखपुञ्छनं सुगते दत्वा संघे गणवरुत्तमे—स्या०। २. खलितं मं—सी०। ३-३. संघे गणवरुत्तमे—स्या०। ४. अनुपायासो—स्या०।

१५८. “धूमनेत्ते जिने दत्वा, सङ्घे गणवरुत्तमे।
तीणानिसंसे अनुभोमि, कम्मानुच्छविके मम॥

१५९. “सति मे उजुका होति, सुसम्बन्धा च न्हारवो[1]। R. 313
लभामि दिब्बनयनं[2], तस्स निस्सन्दतो अहं॥

१६०. “दीपधारे[3] जिने दत्वा, सङ्घे गणवरुत्तमे।
तीणानिसंसे अनुभोमि, कम्मानुच्छविके मम॥

१६१. “जातिमा अङ्गसम्पन्नो, पञ्ञवा बुद्धसम्मतो[4]।
इमे गुणे पटिलभे, तस्स निस्सन्दतो अहं[5]॥

१६२. “तुम्बके च करण्डे च, दत्वा बुद्धे गणुत्तमे।
दसानिसंसे अनुभोमि, कम्मानुच्छविके मम॥

१६३. “सुगुत्तो[6] सुखसमङ्गी, महायसो[7] तथागति।
विपत्तिविगतो[8] सुखुमालो, सब्बीतिपरिवज्जितो॥

१६४. “विपुले च गुणे लाभी, समाव[9] चलना मम।
सुविवज्जितउब्बेगो, तुम्बके च करण्डके॥

१६५. “लभामि चतुरो वण्णे, हत्थिस्सरतनानि च।
तानि मे न विनस्सन्ति, तुम्बदाने[10] इदं फलं॥

१६६. “मलहरणियो[11] दत्वा, बुद्धे सङ्घे गणुत्तमे। B. 366
पञ्चानिसंसे अनुभोमि, कम्मानुच्छविके मम॥

१६७. “सब्बलक्खणसम्पन्नो, आयुपञ्ञासमाहितो।
सब्बायासविनिवुत्तो, कायो मे होति सब्बदा॥

१६८. “तणुधारे[12] सुनिसिते, सङ्घे दत्वान पिप्फले।
किलेसकन्तनं ञाणं, लभामि अतुलं सुचिं॥

१६९. “सण्डासे सुगते दत्वा, सङ्घे गणवरुत्तमे।
किलेसभञ्जनं[13] ञाणं, लभामि अतुलं सुचिं॥

---

१. नहारवो--सी०; न्हारुयो—स्या०। २. दिब्बसयनं--स्या०। ३. दीपट्ठाने--सी०; दीपदाने--स्या०। ४. बुद्धिसम्मतो--सी०। ५. मम—स्या०। ६. सदागुत्तो--सी०; तदागुत्तो--स्या०। ७. महायसवा--सी०, स्या०। ८. विभत्तिगत्तो—स्या०। ९. सम्मान—स्या०। १०. तुम्बकारे--स्या०। ११. अञ्जननाळियो--सी०; हत्थलिलङ्गके--स्या०, रो०। १२. तनुधारे--सी०, स्या०। १३. किलेसलुञ्चनं--सी०, स्या०, रो०।

१७०. "नत्थुके सुगते दत्वा, सङ्घे गणवरुत्तमे।
अट्ठानिसंसे अनुभोमि, कम्मानुच्छविके मम॥
१७१. "सद्धं[1] सीलं हिरिञ्चापि, अथ ओत्तप्पियं गुणं।
सुतं चागञ्च खन्तिञ्च[2], पञ्ञं मे अट्ठमं गुणं॥
R. 314 १७२. "पीठके सुगते दत्वा, सङ्घे गणवरुत्तमे।
पञ्चानिसंसे अनुभोमि, कम्मानुच्छविके मम॥
१७३. "उच्चे कुले पजायामि, महाभोगो भवामहं।
सब्बे मं अपचायन्ति, कित्ति अब्भुग्गता मम॥
१७४. "कप्पसतसहस्सानि, पल्लङ्का चतुरस्सका।
परिवारेन्ति मं निच्चं, संविभागरतो अहं॥
B. 367 १७५. "भिसियो सुगते दत्वा, सङ्घे गणवरुत्तमे।
छानिसंसे अनुभोसि, कम्मानुच्छविके मम॥
१७६. "समसुगत्तोपचितो, मुदुको चारुदस्सनो।
लभामि ञाणपरिवारं, भिसिदानस्सिदं फलं॥
१७७. "तूलिका विकतिकायो, कट्टिस्सा[3] चित्तका बहू।
वरपोत्थके कम्बले च, लभामि विविधे अहं॥
१७८. "पावारिके[4] च मुदुके, मुदुकाजिनवेणियो।
लभामि विविधत्थारे[5], भिसिदानस्सिदं फलं॥
१७९. "यतो सरामि अत्तानं, यतो पत्तोस्मि विञ्ञुतं।
अतुच्छो झानमञ्चोम्हि, भिसिदानस्सिदं फलं॥
१८०. "बिब्बोहने[6] जिने दत्वा, सङ्घे गणवरुत्तमे।
छानिसंसे अनुभोमि, कम्मानुच्छविके मम॥
१८१. "उण्णिके पदुमके च, अथो लोहितचन्दने।
बिब्बोहने उपाधेमि[7], उत्तमङ्गं सदा मम॥
१८२. "अट्ठङ्गिके मग्गवरे, सामञ्ञे चतुरो फले।
तेसु ञाणं उप्पादेत्वा[8], विहरे निच्चकालिकं[9]॥

१. सद्धा--स्या० २. खन्ती च--सी०, स्या०। ३. कट्ठिस्सा--सी०; कटिस्सा--स्या०। ४. पावारके--स्या०। ५. विविधट्ठाने--स्या०। ६. विम्बोहने--सी०। ७. उपधेमि--सी०; उपातेमि--स्या०। ८. उपनेत्वा--सी०। ९. सब्बकालिकं--सी०।

१८३. "दाने दमे संयमे च, अप्पमञ्ञासु रूपिसु ।
तेसु ञाणं उप्पादेत्वा, विहरे सब्बकालिकं ॥
१८४. "वत्ते गुणे पटिपत्ति, आचारकिरियासु च ।
तेसु[1] ञाणं उप्पादेत्वा[1], विहरे सब्बदा अहं ॥
१८५. "चङ्कमे वा पधाने वा, वीरिये[2] वोधिपक्खिये[3] ।
तेसु ञाणं उप्पादेत्वा, विहरामि यदिच्छकं ॥
१८६. "सीलं समाधि पञ्ञा च, विमुत्ति च अनुत्तरा । B. 368, R. 315
तेसु ञाणं उप्पादेत्वा, विहरामि सुखं अहं ॥
१८७. "फलपीठे[4] जिने दत्वा, सङ्घे गणवरुत्तमे ।
द्वानिसंसे अनुभोमि, कम्मानुच्छविके मम ॥
१८८. "सोण्णमये मणिमये, दन्तसारमये बहू ।
पल्लङ्कसेट्ठे विन्दामि, फलपीठस्सिदं फलं ॥
१८९. "पादपीठे जिने दत्वा, सङ्घे गणवरुत्तमे ।
द्वानिसंसे अनुभोमि, कम्मानुच्छविके मम ।
लभामि बहुके याने, पादपीठस्सिदं फलं ॥
१९०. "दासो दासा च भरिया, ये चञ्ञे अनुजीविनो ।
सम्मा परिचरन्ते मं[5], पादपीठस्सिदं फलं ॥
१९१. "तेलअब्भञ्जने[6] दत्वा, सङ्घे गणवरुत्तमे ।
पञ्चानिसंसे अनुभोमि, कम्मानुच्छविके मम ॥
१९२. "अब्याधिता रूपवता, खिप्पं धम्मनिसन्तिता ।
लाभिता अन्नपानस्स, आयुपञ्चमकं मम ॥
१९३. "सप्पितेलञ्च दत्वान, सङ्घे गणवरुत्तमे ।
पञ्चानिसंसे अनुभोमि, कम्मानुच्छविके मम ॥
१९४. "थामवा रूपसम्पन्नो, पहट्ठतनुजो सदा ।
अब्याधि विसदो[7] होमि[7], सप्पितेलस्सिदं फलं ॥

१-१. ञाणं उपदहित्वान—सी० । २. विरिये—सी०, स्या० । ३. बोधिपक्खिके—स्या० । ४. पलाल पिट्ठे—सी० । ५. व—स्या० । ६. तेलानब्भञ्जने—सी० । ७-७. च सदा होमि—स्या० ।

B. 369 १९५. "मुखसोधनकं[1] दत्वा, बुद्धे सङ्घे गणुत्तमे[1] ।
पञ्चानिसंसे अनुभोमि, कम्मानुच्छविके मम ॥
१९६. "विसुद्धकण्ठो मधुरस्सरो,[2] काससासविवज्जितो ।
उप्पलगन्धो मुखतो, उपवायति मे सदा ॥
१९७. "दधिं दत्वान सम्पन्नं, बुद्धे सङ्घे गणुत्तमे ।
भुञ्जामि अमतं भत्तं[3], वरं कायगतासतिं ॥
१९८. "वण्णगन्धरसोपेतं, मधुं दत्वा जिने गणे ।
अनूपमं अतुलियं[4], पिवे मुत्तिरसं अहं[4] ॥
R. 316 १९९. "यथाभूतं रसं दत्वा, बुद्धे सङ्घे गणुत्तमे ।
चतुरो फले अनुभोमि, कम्मानुच्छविके मम ॥
२००. "अन्नं पानञ्च दत्वान, बुद्धे सङ्घे गणुत्तमे ।
दसानिसंसे अनुभोमि, कम्मानुच्छविके मम ॥
२०१. "आयुवा बलवा धीरो, वण्णवा यसवा सुखी ।
लाभी अन्नस्स पानस्स, सूरो पञ्ञाणवा सदा[5] ।
इमे गुणे पटिलभे, संसरन्तो भवे अहं ॥
२०२. "धूपं[6] दत्वान सुगते, सङ्घे गणवरुत्तमे ।
दसानिसंसे अनुभोमि, कम्मानुच्छविके मम ॥
२०३. "सुगन्धदेहो यसवा, सीघपञ्ञो च कित्तिमा ।
तिक्खपञ्ञो भूरिपञ्ञो, हासगम्भीरपञ्ञवा ॥
B. 370 २०४. "वेपुल्लजवनपञ्ञो[7], संसरन्तो भवाभवे ।
तस्सेव वाहसा दानि, पत्तो सन्तिसुखं सिवं ॥
२०५. "किलेसा झापिता मय्हं, भवा सब्बे समूहता ।
नागो व बन्धनं छेत्वा, विहरामि अनासवो ॥
२०६. "स्वागतं वत मे आसि, मम बुद्धस्स सन्तिके ॥
तिस्सो विज्जा अनुप्पत्ता, कतं बुद्धस्स सासनं ॥

१-१. मुखधोवनं दत्वान संघे गणवरुत्तमे—स्या० । २. मधुरसरो—सी०; मधुस्सरो—स्या० । ३. वित्तं—सी० । ४-४. अनञ्ञम्पि लभामि विमुत्तिरसं—स्या० । ५. तथा—स्या० । ६. धूमं—सी० । ७. वेपुल्लजवनसप्पञ्ञो—स्या० ।

२०७. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा पिलिन्दवच्छो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

२. सेलत्थेरअपदानं

२०८. "नगरे हंसवतिया, वीथिसामी अहोसहं ।
मम ञाती समानेत्वा, इदं वचनमब्रविं ॥

२०९. 'बुद्धो लोके समुप्पन्नो, पुञ्ञक्खेत्तो[1] अनुत्तरो[1] ।
आसि[2] सो[2] सब्बलोकस्स, आहुतीनं पटिग्गहो ॥

२१०. 'खत्तिया नेगमा चेव, महासाला च ब्राह्मणा ।
पसन्नचित्ता सुमना, पूगधम्मं अकंसु ते ॥

२११. 'हत्थारोहा अनीकट्ठा, रथिका पत्तिकारका ।
पसन्नचित्ता सुमना, पूगधम्मं अकंसु ते ॥

२१२. 'उग्गा च राजपुत्ता च, वेसियाना च ब्राह्मणा । R. 317
पसन्नचित्ता सुमना, पूगधम्मं अकंसु ते ॥

२१३. 'आळारिका[3] कप्पका[3] च, न्हापका मालकारका । B. 317
पसन्नचित्ता सुमना, पूगधम्मं अकंसु ते ॥

२१४. 'रजका पेसकारा च, चम्मकारा[4] च न्हापिता[4] ।
पसन्नचित्ता सुमना, पूगधम्मं अकंसु ते ॥

२१५. 'उसुकारा भमकारा, चम्मकारा च[5] तच्छका ।
पसन्नचित्ता सुमना, पूगधम्मं अकंसु ते ॥

१-१. पुञ्ञक्खेत्तं अनुत्तरं—सी० । २-२. आसीसो—सी०; आधारो—रो० ।
३-३. आळारिका च सूदा—स्या० । ४-४. तुन्नवाया च न्हापिका—स्या० । ५. चम्मिका चेव—सी० ।

२१६. 'कम्मारा सोण्णकारा च, तिपुलोहकरा तथा।
पसन्नचित्ता सुमना, पूगधम्मं अकंसु ते॥

२१७. 'भतका चेटका चेव, दासकम्मकरा बहू।
यथासकेन थामेन, पूगधम्मं अकंसु ते॥

२१८. 'उदहारा कट्ठहारा, कस्सका[1] तिणहारका।
यथासकेन थामेन, पूगधम्मं अकंसु ते॥

२१९. 'पुप्फिका मालिका चेव, पण्णिका फलहारका।
यथासकेन थामेन, पूगधम्मं अकंसु ते॥

२२०. 'गणिका कुम्भदासी च, पूविका मच्छिकापि च।
यथासकेन थामेन, पूगधम्मं अकंसु ते॥

२२१. 'एथ[2] सब्बे समागन्त्वा, गणं बन्धाम एकतो।
अधिकारं करिस्साम, पुञ्ञक्खेत्ते अनुत्तरे'॥

२२२. "ते मे सुत्वान वचनं, गणं बन्धिसु तावदे।
उपट्ठानसालं सुकतं, भिक्खुसङ्घस्स कारयुं॥

२२३. "निट्ठापेत्वान तं सालं, उदग्गो तुट्ठमानसो।
परेतो तेहि सब्बेहि, सम्बुद्धमुपसङ्कमिं॥

२२४. "उपसङ्कम्म सम्बुद्धं, लोकनाथं नरासभं।
वन्दित्वा सत्थुनो पादे, इदं वचनमब्रविं॥

२२५. "इमे तीणि सता वीर, पुरिसा एकतो गणा।
उपट्ठानसालं सुकतं, निय्यादेन्ति[3] तुवं[4] मुनि॥

B. 372 २२६. "भिक्खुसङ्घस्स पुरतो, सम्पटिच्छत्व चक्खुमा।
तिण्णं सतानं पुरतो, इमा गाथा अभासथ॥

२२७. 'तिसतापि च जेट्ठो च, अनुवत्तिसु एकतो।
सम्पत्तिं हि[5] करित्वान, सब्बे अनुभविस्सथ॥

R. 818 २२८. 'पच्छिमे भवे सम्पत्ते, सीतिभावमनुत्तरं।
अजरं अमतं[6] सन्तं[6], निब्बानं फस्सयिस्सथ[7]'॥

---

१. कसिका—स्या०। २. एते—स्या०। ३. निय्यातेन्ति—सी०। ४. तवं—सी०; तव—स्या०। ५. सम्पत्तीहि—स्या०। ६-६. अमरं खेमं—स्या०। ७. पस्सयिस्सथ—स्या०।

२२९. "एवं बुद्धो वियाकासि, सब्बञ्ञू[१] समणुत्तरो[१]।
बुद्धस्स वचनं सुत्वा, सोमनस्सं पवेदयिं ॥
२३०. "तिस कप्पसहस्सानि, देवलोके रमिं अहं।
देवाधिपो पञ्चसतं, देवरज्जमकारयिं ॥
२३१. "सहस्सक्खत्तुं राजा च, चक्कवत्ती अहोसहं।
देवरज्जं[२] करोन्तस्स, महादेवा अवन्दिसुं[२] ॥
२३२. "इध मानुसके रज्जं[३], परिसा होन्ति बन्धवा।
पच्छिमे भवे सम्पत्ते, वासेट्ठो नाम ब्राह्मणो ॥
२३३. "असीतिकोटि निचयो, तस्स पुत्तो अहोसहं।
सेलो इति मम नामं, छळङ्गे पारमिं गतो ॥
२३४. "जङ्घाविहारं विचरं, ससिस्सेहि पुरक्खतो।
जटाभारिकभरितं[४], केणियं नाम तापसं ॥
२३५. "पटियत्ताहुतिं दिस्वा, इदं वचनमब्रविं।
'आवाहो वा विवाहो वा, राजा वा ते निमन्तितो' ॥
२३६. "आहुतिं यिट्ठुकामोहं, ब्राह्मणे देवसम्मते।
न निमन्तेमि राजानं, आहुती मे न विज्जति ॥
२३७. "न चत्थि मय्हमावाहो, विवाहो मे न विज्जति।
सक्यानं नन्दिजननो, सेट्ठो लोके सदेवके ॥
२३८. "सब्बलोकहितत्थाय[५], सब्बसत्तसुखावहो।
सो मे निमन्तितो अज्ज, तस्सेतं पटियादनं ॥
२३९. "तिम्बरूसकवण्णाभो, अप्पमेय्यो अनूपमो।
रूपेनासदिसो बुद्धो, स्वातनाय निमन्तितो ॥ B. 373
२४०. "उक्कामुखपहट्ठो व[६], खदिरङ्गारसन्निभो।
विज्जूपमो महावीरो, सो मे बुद्धो[७] निमन्तितो ॥
२४१. "पब्बतग्गे यथा अच्चि[८], पुण्णमायेव चन्दिमा।
नळग्गिवण्णसङ्कासो, सो मे बुद्धो निमन्तितो ॥

१-१. सब्बञ्ञूतमनुत्तरो—स्या०। २-२. पदेसरज्जं विपुलं गणनातो असङ्ख्यं—स्या०। ३. रज्जे—सी०, स्या०। ४. जटाभारभरितं पि—स्या०। ५. सब्बलोकहितत्थासि—स्या०। ६. च—स्या०। ७. नागो—स्या०। ८. अग्गि—स्या०।

२४२. "असम्भीतो भयातीतो, भवन्तकरणो मुनि ।
सीहूपमो महावीरो, सो मे बुद्धो निमन्तितो ॥

R. 319 २४३. "कुसलो बुद्धधम्मेहि[1], अपसय्हो परेहि सो ।
नागूपमो महावीरो, सो मे बुद्धो निमन्तितो ॥

२४४. सद्धम्माचारकुसलो[2], बुद्धनागो असादिसो ।
उसभूपमो महावीरो, सो मे बुद्धो निमन्तितो ॥

२४५. "अनन्तवण्णो अमितयसो, विचित्तसब्बलक्खणो ।
सक्कूपमो महावीरो, सो मे बुद्धो निमन्तितो ॥

२४६. "वसी गणी पतापी च, तेजस्सी[3] च दुरासदो ।
ब्रह्मूपमो महावीरो, सो मे बुद्धो निमन्तितो ॥

२४७. "पत्तधम्मो[4] दसबलो, बलातिबलपारगो[5] ।
धरणूपमो महावीरो, सो मे बुद्धो निमन्तितो ॥

२४८. "सीलवीचिसमाकिण्णो[6], धम्मविञ्ञाणखोभितो ।
उदधूपमो महावीरो, सो मे बुद्धो निमिन्तितो ॥

२४९. "दुरासदो दुप्पसहो, अचलो उग्गतो ब्रहा ।
नेरूपमो महावीरो, सो मे बुद्धो निमन्तितो ॥

२५०. "अनन्तञाणो असमसमो[7], अतुलो अग्गतं गतो ।
गगनूपमो महावीरो, सो मे बुद्धो निमन्तितो ॥

पन्नरसमं भाणवारं ।

२५१. "पतिट्ठा भयभीतानं, ताणो सरणगामिनं ।
अस्सासको महावीरो, सो मे बुद्धो निमिन्तितो ॥

B. 374 २५२. "आसयो बुद्धिमन्तानं, पुञ्ञक्खेत्तं सुखेसिनं ।
रतनाकरो महावीरो, सो मे बुद्धो निमन्तितो ॥

२५३. "अस्सासको वेदकरो, सामञ्ञफलदायको ।
मेघूपमो महावीरो, सो मे बुद्धो निमन्तितो ॥

१. बुद्धधम्मेसु—स्या० । २. सद्धम्मपारकुसलो—स्या० । ३. तेजसी—स्या० । ४. महग्गधम्मो—स्या० । ५. बलातिबलपारगू—सी०, स्या० । ६. सीलवीति-समाकिण्णो—स्या० । ७. असमो—स्या० ।

२५४. "लोकचक्खु[1] महातेजो[1], सब्बतमविनोदनो ।
सूरियूपमो महावीरो, सो मे बुद्धो निमन्तितो ॥

२५५. "आरम्मणविमुत्तीसु, सभावदस्सनो[2] मुनि ।
चन्दूपमो महावीरो, सो मे बुद्धो निमन्तितो ॥

२५६. "बुद्धो समुस्सितो लोके, लक्खणेहि अलङ्कतो ।
अप्पमेय्यो महावीरो, सो मे बुद्धो निमन्तितो ॥

२५७. "यस्स ञाणं अप्पमेय्यं, सीलं यस्स अनूपमं ।
विमुत्ति असदिसा यस्स, सो मे बुद्धो निमन्तितो ॥

२५८. "यस्स धीति असदिसा, थामो यस्स अचिन्तियो ।
यस्स परक्कमो जेट्ठो[3], सो मे बुद्धो निमन्तितो ॥

२५९. "रागो दोसो च मोहो च, विसा सब्बे समूहता ।
अगदूपमो महावीरो, सो मे बुद्धो निमन्तितो ॥

२६०. "क्लेसब्याधिबहुदुक्ख[4], सब्बतमविनोदनो[5] । R. 320
वेज्जूपमो[6] महावीरो, सो मे बुद्धो निमन्तितो ॥

२६१. "बुद्धो ति भो यं[7] वदेसि, घोसोपेसो[8] सुदुल्लभो ।
बुद्धो[9] बुद्धो ति सुत्वान[9], पीति मे उदपज्जथ[10] ॥

२६२. "अब्भन्तरं अगण्हन्तं, पीति मे बहि निच्छरे ।
सोहं पीतिमनो सन्तो, इदं वचनमब्रवि ॥

२६३. 'कहं नु खो सो भगवा, लोकजेट्ठो नरासभो ।
तत्थ गन्त्वा नमस्सिस्सं, सामञ्ञफलदायकं' ॥

२६४. "पग्गय्ह दक्खिणं बाहुं, वेदजातो कतञ्जली ।
आचिक्खि[11] मे धम्मराजं, सोकसल्लविनोदनं ॥

२६५. 'उदेन्तंव महामेघं, नीलं अञ्जनसन्निभं । B 375
सागरं विय दिस्सन्तं, पस्ससेतं महावनं ॥

१-१. लोके समुस्सितो वीरो—स्या०, गे० । २. सभावदस्सको—स्या; सभावरसको—रो० । ३. सेट्ठो—स्या० । ४. किलेसब्याधि०—सी०; किलेसब्याधि बहुदुक्खा—स्या० । ५. ०विनोदको—सी०; ओसथीव विनोदको—स्या० । ६. विज्जूपमो—स्या०, रो० । ७. घोसं—स्या० । ८. घोसोमेसो—स्या० । ९-९. बुद्धोति घोसनं सुत्वा—स्या० । १०. उपपज्जथ—सी०, स्या० । ११. अचिक्ख—स्या० ।

२६६. 'एत्थ सो वसते बुद्धो, अदन्तदमको मुनि।
विनयन्तो च वेनेय्ये, बोधेन्तो बोधिपक्खिये॥

२६७. 'पिपासितो व उदकं, भोजनं व जिघच्छितो[1]।
गावी यथा वच्छगिद्धा, एवाहं विचिनिं जिनं॥

२६८. 'आचारउपचारञ्ञू, धम्मानुच्छविसंवरं[2]।
सिक्खापेमि[3] सके सिस्से, गच्छन्ते जिनसन्तिकं॥

२६९. 'दुरासदा भगवन्तो, सीहा व एकचारिनो।
पदे पदं[4] निक्खिपन्ता, आगच्छेय्याथ माणवा॥

२७०. 'आसीविसो[5] यथा घोरो, मिगराजा व केसरी।
मत्तो व कुञ्जरो दन्ती[6], एवं बुद्धा दुरासदा॥

२७१. 'उक्कासितञ्च खिपितं, अज्झुपेक्खिय[7] माणवा।
पदे पदं निक्खिपन्ता, उपेथ बुद्धसन्तिकं॥

२७२. 'पटिसल्लानगरुका, अप्पसद्दा दुरासदा।
दुरूपसङ्कमा बुद्धा, गरू होन्ति सदेवके॥

२७३. 'यदाहं[8] पञ्हं पुच्छामि, पटिसम्मोदयामि वा।
अप्पसद्दा तदा होथ, मुनिभूता व[9] तिट्ठथ॥

R. 321 २७४. 'यं सो देसेति सम्बुद्धो,[10] खेमं निब्बानपत्तिया।
तमेवत्थं निसामेथ, सद्धम्मसवनं[11] सुखं'[11]॥

२७५. "उपसङ्कम्म सम्बुद्धं, सम्मोदिं मुनिना अहं।
तं कथं वीतिसारेत्वा, लक्खणे उपधारयिं॥

२७६. "लक्खणे द्वे च[12] कङ्खामि[12], पस्सामि तिंसलक्खणे।
कोसोहितवत्थगुय्हं,[13] इद्धिया दस्सयी मुनि॥

२७७. "जिव्हं निन्नामयित्वान, कण्णसोते च नासिके।
पटिमसि[14] नलाटन्तं, केवलं छादयी जिनो॥

---

१. जिघच्छतो—स्या०। २. धम्मानुच्छवसंवरं—सी०। ३. सिक्खापेसिं—स्या०। ४. पादे पादं—स्या०। ५. असित्तिसो—स्या०। ६. दन्तो—स्या०। ७. अज्झुपेक्खाय—स्या०। ८. यमहं—स्या०। ९. मुनीभूताव—स्या०। १०. सद्धम्मं—सी०, स्या०। ११-११. सद्धम्मस्सवनं सुभं—स्या०। १२-१२. व०—सी; न दक्खामि—स्या०। १३. कोसोहितवत्थुगुय्हं—स्या०। १४. पटिमस्स—स्या०।

२७८. "तस्साहं लक्खणे दिस्वा, परिपुण्णे सब्यञ्जने । B. 376
बुद्धो ति निट्ठं गन्त्वान, सह सिस्सेहि पब्बजिं ॥

२७९. "सतेहि तीहि सहितो, पब्बजिं अनगारियं ।
अद्धमासे असम्पत्ते, सब्बे पताम्ह[1] निब्बुतिं ॥

२८०. "एकतो कम्मं कत्वान, पुञ्ञक्खेत्ते अनुत्तरे ।
एकतो संसरित्वान, एकतो विनिवत्तयुं ॥

२८१. "गोपानसियो दत्वान, पूगधम्मे वसिं[2] अहं ।
तेन कम्मेन सुकतेन, अट्ठ हेतू लभामहं ॥

२८२. "दिसासु पूजितो होमि, भोगा च अमिता मम ।
पतिट्ठा होमि सब्बेसं, तासो मम न विज्जति ॥

२८३. "ब्याधयो मे न विज्जन्ति, दीघायुं पालयामि च ।
सुखुमच्छविको होमि, आवासे[3] पत्थिते वसे[3] ॥

२८४. "अट्ठ गोपानसी दत्वा, पूगधम्मे वसिं अहं ।
पटिसम्भिदारहत्तञ्च, एतं मे अपरद्धमं ॥

२८५. "सब्बवोसितवोसानो, कतकिच्चो अनासवो ।
अट्ठगोपानसी नाम, तव पुत्तो महामुनि ॥

२८६. "पञ्च थम्भानि दत्वान, पूगधम्मे वसिं अहं ।
तेन कम्मेन सुकतेन, पञ्च हेतू लभामहं ॥

२८७. "अचलो होमि मेत्ताय, अनूनङ्गो[4] भवामहं[4] ।
आदेय्यवचनो होमि, न धंसेमि यथा अहं ॥

२८८. "अभन्तं होति मे चित्तं, अखिलो[5] होमि कस्सचि ।
तेन कम्मेन सुकतेन, विमलो होमि सासने ॥

२८९. "सगारवो सप्पतिस्सो, कतकिच्चो अनासवो । R. 322
सावको ते महावीर, भिक्खु तं वन्दते मुनि ॥

२९०. "कत्वा सुकतपल्लङ्कं, सालायं पञ्ञपेसहं ।
तेन कम्मेन सुकतेन, पञ्च हेतू लभामहं ॥

---

१. पत्तम्ह—स्या० । २. वसी—सी० । ३-३. आवासे पत्तित्ते वस्से—स्या० । ४-४. अनून भोगवामहं—स्या० । ५. अचलो—रो० ।

B. 377 २९१. "उच्चे कुले पजायित्वा,[1] महाभोगो भवामहं।
सब्बसम्पत्तिको होमि, मच्छेरं मे न विज्जति ॥
२९२. "गमने पत्थिते मय्हं, पल्लङ्को उपतिट्ठति।
सह पल्लङ्कसेट्ठेन, गच्छामि मम पत्थितं ॥
२९३. "तेन पल्लङ्कदानेन, तमं सब्बं विनोदयिं।
सब्बाभिञ्ञाबलप्पत्तो, थेरो वन्दति तं मुनिं[2] ॥
२९४. "परकिच्च-त्तकिच्चानि, सब्बकिच्चानि साधयिं।
तेन कम्मेन सुकतेन, पाविसिं अभयं पुरं ॥
२९५. "परिनिट्ठितसालम्हि, परिभोगमदासहं।
तेन कम्मेन सुकतेन, सेट्ठत्तं अज्झुपागतो ॥
२९६. "ये केचि दमका लोके, हत्थिअस्से दमेन्ति ये[3]।
करित्वा[4] कारणा नाना, दारुणेन दमेन्ति ते ॥
२९७. "न हेवं त्वं महावीर, दमेसि नरनारियो।
अदण्डेन असत्थेन, दमेसि उत्तमे दमे ॥
२९८. "दानस्स वण्णे कित्तेन्तो, देसनाकुसलो मुनि।
एकपञ्हं कथेन्तो व[5], बोधेसि तिसते मुनि ॥
२९९. "दन्ता मयं सारथिना, सुविमुत्ता अनासवा।
सब्बाभिञ्ञाबलपत्ता, निब्बुता उपधिक्खये ॥
३००. "सतसहस्सितो कप्पे, यं दानमददिं तदा।
अतिक्कन्ता भया सब्बे, सालादानस्सिदं[6] फलं ॥
३०१. "किलेसा झापिता मय्हं…पे०…विहरामि अनासवो ॥
३०२. "स्वागतं वत मे आसि…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं ॥
३०३. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा सेलो सपरिसो[7] भगवतो सन्तिके[7] इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

१. पज यामि—स्या०। २. मुने—स्या०। ३. ते—स्या०। ४. कारेत्वा—स्या०। ५. कथेन्तो च – स्या०। ६. सालदानस्सिदं—स्या०। ७-७. थेरो—सी०।

३. सब्बकित्तिकत्थेरअपदानं

३०४. "कणिकारं व जलितं[1], दीपरुक्खं व उज्जलं[2] । B. 378, R. 323
ओसधिं व विरोचन्तं, विज्जुतं[3] गगने[3] यथा ॥

३०५. "असम्भीतं अनुत्तासिं[4], मिगराजं व केसरिं ।
ञाणालोकं पकासेन्तं, मद्दन्तं तित्थिये गणे ॥

३०६. "उद्धरन्तं इमं लोकं, छिद्दन्तं सब्बसंसयं ।
गज्जन्तं[5] मिगराजं व, अद्दसं लोकनायकं ॥

३०७. "जटाजिनधरो आसिं, ब्रहा[6] उजु पतापवा ।
वाकचीरं गहेत्वान, पादमूले अपत्थरिं[7] ॥

३०८. "काळानुसारियं गय्ह, अनुलिम्पिं तथागतं ।
सम्बुद्धमनुलिम्पेत्वा[8], सन्थविं लोकनायकं ॥

३०९. "समुद्धरसिमं लोकं, ओघतिण्ण[9] महामुनि ।
ञाणालोकेन जोतेसि, नावटं[10] ञाणमुत्तमं ॥

३१०. "धम्मचक्कं पवत्तेसि, मद्दसे परतित्थिये ।
उसभो जितसङ्गामो, सम्पकम्पेसि मेदनिं[11] ॥

३११. "महासमुद्दे ऊमियो[12], वेलन्तम्हि पभिज्जरे ।
तथेव तव ञाणम्हि, सब्बदिट्ठी पभिज्जरे[13] ॥

३१२. "सुखुमच्छिकजालेन, सरम्हि सम्पतानिते ।
अन्तोजालिकता[14] पाणा, पीळिता होन्ति तावदे ॥

३१३. "तथेव तित्थिया लोके, पुथुपासण्डनिस्सिता[15] ।
अन्तोञाणवरे तुय्हं, परिवत्तन्ति मारिस ॥

---

१. जोतन्तं--सी० । २. जोतितं—स्या० । ३-३. विज्जूव०—स्या० ; विज्जुं अब्भघने--रो० । ४. अनुत्रासिं—सी०, स्या० । ५. असम्भीतं—स्या० । ६. ब्रह्मा—स्या० । ७. अवत्थरिं--स्या० । ८. सम्बुद्धं उपलिम्पित्वा—स्या० । ९. ओघतिण्णो—स्या० । १०. पवरं—स्या० ; वजिर—रो० । ११. मेदिनिं—सी० । १२. उम्मीव—स्या० । १३. पभिज्जति—स्या० । १४. ०जालगता--सी० ; ०जालिगता—स्या० । १५. मुळ्हा सच्चविनिस्सटा—स्या० ।

३१४. "पतिट्ठा[1] वुय्हतं ओघे, त्वं हि नाथो अबन्धुनं।
भयट्टितानं[2] सरणं, मुत्तित्थीनं परायणं[2] ॥

B. 379 ३१५. "एकवीरो[3] असदिसो, मेत्ताकरुणसञ्चयो[4]।
असमो[5] सुसमो सन्तो[5], वसी तादी जितञ्जयो[6] ॥

R. 324 ३१६. "धीरो विगतसम्मोहो, अनेजो[7] अकथंकथी।
तुसितो[8] वन्तदोसोसि, निम्मलो संयतो[9] सुचि ॥

३१७. "सङ्गातिगो[10] हतमदो[10], तेविज्जो तिभवन्तगो।
सीमातिगो धम्मगरु, गतत्थो[11] हितवब्भुतो[11] ॥

३१८. "तारको त्वं यथा नावा, निधीवस्सासकारको।
असम्भीतो यथा सीहो, गजराजा व दप्पितो[12] ॥

३१९. "थोमेत्वा दसगाथाहि, पदुमुत्तरं महायसं[13]।
वन्दित्वा सत्थुनो पादे, तुण्ही अट्ठासहं तदा ॥

३२०. "पदुमुत्तरो लोकविदू, आहुतीनं पटिग्गहो।
भिक्खुसङ्घे ठितो सत्था, इमा गाथा अभासथ ॥

३२१. 'यो मे सीलञ्च ञाणञ्च[14], सद्धम्मञ्चापि वण्णयि[14]।
तमहं कित्तयिस्सामि, सुणाथ मम भासतो ॥

३२२. सट्ठि[15] कप्पसहस्सानि, देवलोके रमिस्सति।
अञ्ञे देवेभिभवित्वा[16], इस्सरं कारयिस्सति ॥

३२३. सो पच्छा पब्बजित्वान, सुक्कमूलेन चोदितो।
गोतमस्स भगवतो, सासने पब्बजिस्सति ॥

३२४. पब्बजित्वान कायेन, पापकम्मं विवज्जिय।
सब्बासवे परिञ्ञाय, निब्बायिस्सतिनासवो' ॥

---

१. पतिट्ठाव—स्या०। २-२. भयट्ठितानं सरणो मत्तत्थीनं परायनो—स्या०। ३. एकचरो—स्या०। ४. ०सञ्ञुतो—स्या०। ५-५. सुसीलो असमो सन्तो—सी०; पञ्ञवायुत्तचागो च—स्या०। ६. गुणालयो—स्या०। ७. अनेञ्जो—स्या०। ८. वुसितो—सी०; तुस्सितो—स्या०। ९. पयतो—सी०। १०-१०. सङ्गातीतो गतमदो—स्या०, रो०। ११-११. कतत्थो हितत्रप्पथो—सी०; ततत्थो हितत्रप्पको—स्या०। १२. दम्मितो—स्या०, रो०। १३. महामुनिं—स्या०। १४-१४. ०धम्मंचापि पकित्तयी—सी०; पञ्ञं च धम्मंचापि पकित्तयि—स्या०। १५. सट्ठी—स्या०। १६. ०अभिभोत्वा—सी०।

३२५. "यथापि[1] मेघो थनयं, तप्पेति मेदिनिं[2] इमं।
तथेव त्वं महावीर, धम्मेन तप्पयी ममं॥
३२६. "सीलं पञ्ञञ्च धम्मञ्च, थवित्वा लोकनायकं।
पत्तोम्हि परमं सन्तिं[3], निब्बानं पदमच्चुतं॥
३२७. "अहो नून[4] स भगवा, चिरं तिट्ठेय्य चक्खुमा। B. 380
अञ्ञातञ्च विजानेय्युं, फुसेय्युं[5] अमतं पदं॥
३२८. "अयं मे पच्छिमा जाति, भवा सब्बे समूहता।
सब्बासवे परिञ्ञाय, विहरामि अनासवो॥
३२९. "सतसहस्सितो कप्पे, यं बुद्धमभिथोमयिं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, कित्तनाय इदं फलं॥
३३०. "किलेसा झापिता मय्हं, भवा सब्बे समूहता। R. 325
सब्बासवा परिक्खीणा, नत्थि दानि पुनब्भवो॥
३३१. "स्वागतं वत मे आसि…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं॥
३३२. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा सब्बकित्तिको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

४. मधुदायकत्थेरअपदानं

३३३. "सिन्धुया नदिया तीरे, सुकतो अस्समो मम।
तत्थ वाचेमहं सिस्से, इतिहासं सलक्खणं॥
३३४. "धम्मकामा विनीता ते, सोतुकामा सुसासनं।
छळङ्गे पारमिप्पत्ता, सिन्धुकूले वसन्ति ते॥
३३५. "उप्पातगमने[6] चेव, लक्खणेसु च कोविदा।
उत्तमत्थं गवेसन्ता, वसन्ति विपिने[7] तदा॥

१. यथा च—स्या०। २. मेदनिं—स्या०। ३. सन्तं—स्या०। ४. अपि नूने—रो०। ५. पस्सेय्यं—स्या०। ६. उप्पादागमने—स्या०। ७. पवने—सी०, स्या०।

३३६. "सुमेधो नाम सम्बुद्धो, लोके उप्पज्जि तावदे।
अम्हाकं अनुकम्पन्तो, उपागच्छि विनायको॥
३३७. "उपागतं महावीरं, सुमेधं लोकनायकं।
तिणसन्थारकं कत्वा, लोकजेट्ठस्सदासहं॥
B. 381 ३३८. "विपिनातो मधुं गय्ह, बुद्धसेट्ठस्सदासहं।
सम्बुद्धो परिभुञ्जित्वा, इदं वचनमब्रवि॥
३३९. 'यो तं अदासि मधुं मे, पसन्नो सेहि पाणिभि।
तमहं कित्तयिस्सामि, सुणाथ मम भासतो॥
३४०. इमिना मधुदानेन, तिणसन्थारकेन च।
तिंस कप्पसहस्सानि, देवलोके रमिस्सति॥
३४१. तिंस कप्पसहस्सम्हि, ओक्काककुलसम्भवो।
गोतमो नाम गोत्तेन[1], सत्था लोके भविस्सति॥
३४२. तस्स धम्मेसु दायादो, ओरसो धम्मनिम्मितो।
सब्बासवे परिञ्ञाय, निब्बायिस्सतिनासवो॥
३४३. देवलोका इधागन्त्वा, मातुकुच्छि[2] उपागते[2]।
मधुवस्सं[3] पवस्सित्थ, छादयं मधुना महिं'॥
३४४. "मयि[4] निक्खन्तमत्तम्हि, कुच्छिया[5] च सुदुत्तरा।
तत्रापि मधुवस्सं मे, वस्सते निच्चकालिकं॥
R. 326 ३४५. "अगारा अभिनिक्खम्म, पब्बजिं अनगारियं।
लाभी अन्नस्स पानस्स, मधुदानस्सिदं फलं॥
३४६. "सब्बकामसमिद्धोहं, भवित्वा देवमानुसे।
तेनेव मधुदानेन, पत्तोम्हि आसवक्खयं॥
३४७. "वुट्ठम्हि देवे चतुरङ्गुले तिणे,
सम्पुप्फिते[6] धरणीरुहे सञ्छन्ने[7]।
सुञ्ञे घरे मण्डपरुक्खमूलके,
वसामि निच्चं सुखितो अनासवो॥

---

१. नामेन—सी०, स्या०। २-२. मातुकुच्छिमुपागतो—स्या०। ३. मधुवस्सो—स्या०। ४. मम—स्या०, रो०। ५. कुम्भिया—स्या०, रो०। ६. सुपुप्फिते—स्या०। ७. वप्पदेसे—स्या०।

३४८. "मज्झे[1] महन्ते हीने च[1], भवे[2] सब्बे अतिक्कमिं[2] ।
अज्ज मे आसवा खीणा, नत्थि दानि पुनब्भवो ॥

३४९. "तिंस कप्पसहस्सम्हि, यं दानमददिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, मधुदानस्सिदं फलं ॥

३५०. "किलेसा झापिता मय्हं, भवा सब्बे समूहता । B. 382
सब्बासवा परिक्खीणा, नत्थि दानि पुनब्भवो ॥

३५१. "स्वागतं वत मे आसि···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं ॥

३५२. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा मधुदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

९. पदुमकूटागारियत्थेरअपदानं

३५३ "पियदस्सी नाम भगवा, सयम्भू लोकनायको ।
विवेककामो सम्बुद्धो, समाधिकुसलो मुनि ॥

३५४. "वनसण्डं समोगय्ह, पियदस्सी महामुनि ।
पंसुकूलं पत्थरित्वा, निसीदि पुरिसुत्तमो ॥

३५५. "मिगलुद्दो पुरे आसिं, अरञ्ञे[3] कानने अहं ।
पसदं मिगमेसन्तो, आहिण्डामि अहं तदा ॥

३५६ "तत्थद्दसासिं सम्बुद्धं, ओघतिण्णमनासवं ।
पुप्फितं सालराजं व, सतरंसिं व उग्गतं ॥

३५७. "दिस्वानहं[4] देवदेवं, पियदस्सिं महायसं ।
जातस्सरं समोगय्ह, पदुमं आहरिं तदा ॥

१-१. मज्झे मय्हं भवा अस्सु—स्या०, रो० । २-२. ये भवे समतिक्कमिं—स्या०, रो० ।
३. विपिने—सी०; इरिने—स्या० । ४. दिस्वानाहं—स्या० ।

३५८. "आहरित्वान पदुमं, सतपत्तं मनोरमं ।
कूटागारं करित्वान, छादयिं पदुमेनहं ॥

R. 327 ३५९. "अनुकम्पको कारुणिको, पियदस्सी महामुनि ।
सत्तरत्तिन्दिवं[1] बुद्धो, कूटागारे वसी जिनो ॥

३६०. "पुराणं छड्डयित्वान, नवेन छादयिं अहं ।
अञ्जलिं पग्गहेत्वान, अट्ठासिं तावदे अहं ॥

B. 383 ३६१. "वुट्ठहित्वा समाधिम्हा, पियदस्सी महामुनि ।
दिसं[2] अनुविलोकेन्तो, निसीदि लोकनायको ॥

३६२. "तदा सुदस्सनो नाम, उपट्ठाको महिद्धिको ।
चित्तमञ्ञाय बुद्धस्स, पियदस्सिस्स सत्थुनो ॥

३६३. "असीतिया सहस्सेहि, भिक्खूहि परिवारितो ।
वनन्ते सुखमासीनं, उपेसि लोकनायकं ॥

३६४. "यावता वनसण्डम्हि, अधिवत्था च देवता ।
बुद्धस्स चित्तमञ्ञाय, सब्बे सन्निपतुं तदा ॥

३६५. "समागतेसु यक्खेसु, कुम्भण्डे सहरक्खसे ।
भिक्खुसङ्घे च सम्पत्ते, गाथा पब्याहरी[3] जिनो ॥

३६६. 'योमं सत्ताहं पूजेसि, आवासं च अकासि मे ।
तमहं कित्तयिस्सामि, सुणाथ मम भासतो ॥

३६७. सुदुद्दसं सुनिपुणं, गम्भीरं सुप्पकासितं ।
ञाणेन कित्तयिस्सामि, सुणाथ मम भासतो ॥

३६८. चतुद्दसानि कप्पानि, देवरज्जं करिस्सति ।
कूटागारं महन्तस्स[4], पद्मपुप्फेहि[5] छादितं ॥

३६९. आकासे धारयिस्सति, पुप्फकम्मस्सिदं[6] फलं ।
चतुब्बीसे[7] कप्पसते, वोकिण्णं संसरिस्सति ॥

३७०. तत्थ पुप्फमयं ब्यम्हं, आकासे धारयिस्सति ।
यथा पदुमपत्तम्हि, तोयं न उपलिम्पति ॥

---

१. सत्तर्रत्तिदिवे—स्या० । २. दिसा—सी०, स्या० । ३. माब्याहरी—सी०; सब्याहरो—स्या० । ४. ब्रहन्तस्स—सी०, स्या० । ५. पदुमपुप्फेहि—सी०, स्या० । ६. पुब्बकम्मस्सिदं—स्या० । ७. चतुद्दसे—स्या० ।

३७१. तथेवीमस्स ञाणम्हि, किलेसा नोपलिम्परे।
मनसा विनिवट्टेत्वा, पञ्च नीवरणे अयं॥

३७२. चित्तं जनेत्वा नेक्खम्मे[1], अगारा पब्बजिस्सति।
ततो पुप्फमये[2] ब्यम्हे, धारेन्ते[2] निक्खमिस्सति॥

३७३. रुक्खमूले वसन्तस्स, निपकस्स सतीमतो।
तत्थ पुप्फमयं ब्यम्हं, मत्थके धारयिस्सति॥

३७४. चीवरं पिण्डपातं च, पच्चयं सयनासनं। B. 384
दत्वान[3] भिक्खुसङ्घस्स, निब्बायिस्सतिनासवो'॥

३७५. "कूटागारेन चरता[4], पब्बज्जं अभिनिक्खमिं[5]।
रुक्खमूले वसन्तम्पि,[6] कूटागारं धरीयति॥

३७६. "चीवरे पिण्डपाते च, चेतना मे न विज्जति। R. 328
पुञ्ञकम्मेन संयुत्तो, लभामि परिनिट्ठितं॥

३७७. "गणनातो असङ्ख्येय्या, कप्पकोटी बहू मम।
रित्तका ते अतिक्कन्ता, पमुत्ता[7] लोकनायका॥

३७८. "अट्ठारसे कप्पसते, पियदस्सी विनायको।
तमहं पयिरुपासित्वा, इमं योनिं उपागतो॥

३७९. "इध[8] पस्सामि[8] सम्बुद्धं, अनोमं नाम चक्खुमं।
तमहं उपगन्त्वान, पब्बजिं अनगारियं॥

३८०. "दुक्खस्सन्तकरो बुद्धो, मग्गं मे देसयी जिनो।
तस्स धम्मं सुणित्वान, पत्तोम्हि अचलं पदं॥

३८१. "तोसयित्वान सम्बुद्धं, गोतमं सक्यपुङ्गवं।
सब्बासवे परिञ्ञाय, विहरामि अनासवो॥

३८२. "अट्ठारसे कप्पसते, यं बुद्धमभिपूजयिं।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं॥

---

१. निक्खम्मे—स्या०। २-२. पुप्फमयं ब्यम्हं, धारेन्तं—स्या०। ३. ददित्वा—स्या०। ४. चरणा—सी०, रो०; चरिते—स्या०। ५. अभिनिक्खमि—स्या०। ६. वसन्तम्हि—सी०। ७. सुमुत्ता—स्या०। ८-८. इधद्दसासिं—सी०; तमद्दसामि—स्या०।

३८३. "किलेसा झापिता मय्हं, भवा सब्बे समूहता।
सब्बासवा परिक्खीणा, नत्थि दानि पुनब्भवो ॥
३८४. "स्वागतं वत मे आसि···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं ॥
३८५. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा पदुमकूटागारियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

६. बाकुलत्थेरअपदानं[1]

B 385 ३८६. "हिमवन्तस्साविदूरे, सोभितो नाम पब्बतो।
अस्समो सुकतो मय्हं, सकसिस्सेहि मापितो ॥
३८७. "मण्डपा च बहू तत्थ, पुप्फिता सिन्दुवारका[2]।
कपित्था च बहू तत्थ, पुप्फिता[3] जीवजीवका[3] ॥
३८८. "निग्गुण्डियो बहू तत्थ, बदरामलकानि[4] च।
फारुसका अलाबू च, पुण्डरीका च पुप्फिता ॥
३८९. "आळका[5] बेलुवा तत्थ, कदली मातुलुङ्गका।
महानामा बहू तत्थ, अज्जुना च पियङ्गुका ॥
R. 329 ३९०. "कोसम्बा सळला[6] निम्बा[6], निग्रोधा च कपित्थना।
एदिसो अस्समो मय्हं, ससिस्सोहं तहिं वसिं ॥
३९१. "अनोमदस्सी भगवा, सयम्भू लोकनायको।
गवेसं पटिसल्लानं, ममस्सममुपागमि ॥
३९२. "उपेतम्हि[7] महावीरे, अनोमदस्सिमहायसे[7]।
खणेन लोकनाथस्स, वाताबाधो समुट्ठहि ॥

---

१. बक्कुलत्थेरापदानं - सी०, स्या०। २. सिन्दुवारिता—स्या०। ३-३. चम्पका नागकेतका—स्या०। ४. बदरामलकापि—स्या०। ५. अळका—स्या०। ६-६. ०सललानीपा—सी०; कोसुम्भा सळळानीपा—स्या०; कोसुम्भा०—रो०। ७-७. उपेतञ्च महावीर अनोमदस्सि महायसं—स्या०।

३९३. "विचरन्तो अरञ्ञम्हि, अद्दसं लोकनायकं।
उपगन्त्वान सम्बुद्धं, चक्खुमन्तं महायसं॥

३९४. "इरियञ्चापि[1] दिस्वान, उपलक्खेसहं तदा।
असंसयं[2] हि बुद्धस्स, ब्याधि नो उदपज्जथ॥

३९५. "खिप्पं अस्सममागञ्छि, मम सिस्सान सन्तिके।
भेसज्जं कत्तुकामोहं, सिस्से[3] आमन्तयिं तदा॥

३९६. "पटिस्सुणित्वान[4] मे वाक्यं, सिस्सा सब्बे सगारवा।
एकज्झं सन्निपतिंसु, सत्थुगारवता मम॥

३९७. "खिप्पं पब्बतमारुय्ह, सब्बोसधमहासहं[5]।
पानीययोगं[6] कत्वान, बुद्धसेट्ठस्सदासहं॥

३९८. "परिभुत्ते महावीरे, सब्बञ्ञुलोकनायके। B. 396
खिप्पं वातो वूपसमि, सुगतस्स महेसिनो॥

३९९. "पस्सद्धं दरथं दिस्वा, अनोमदस्सी महायसो।
सकासने निसीदित्वा, इमा गाथा अभासथ॥

४००. 'यो मे पादासि[7] भेसज्जं, ब्याधिं च समयी मम।
तमहं कित्तयिस्सामि, सुणाथ मम भासतो॥

४०१. 'कप्पसतसहस्सानि, देवलोके रमिस्सति।
वादिते तूरिये तत्थ, मोदिस्सति सदा अयं॥

४०२. 'मनुस्सलोकमागन्त्वा, सुक्कमूलेन चोदितो।
सहस्सक्खत्तुं राजा च, चक्कवत्ती भविस्सति॥

४०३. 'पञ्चपञ्ञासकप्पम्हि, अनोमो[8] नाम खत्तियो।
चातुरन्तो विजितावी, जम्बुमण्डस्स[9] इस्सरो॥

४०४. 'सत्तरतनसम्पन्नो, चक्कवत्ती महब्बलो।
तावतिंसेपि[10] खोभेत्वा, इस्सरं कारयिस्सति॥

---

१. इरियापथञ्च—स्या०। २. निस्संसयं—स्या०। ३. सिस्सं—स्या०। ४. पटिस्सुणित्वा—सी०; पटिसुणित्वान—स्या०। ५. सब्बोसथमकासहं—स्या०। ६. पानीययोग्गं—सी०। ७. अदासि—स्या०। ८. अनोमि—स्या०। ९. जम्बूदीपस्स—स्या०। १०. तावतिंसेहि—स्या०।

R. 330 ४०५. 'देवभूतो मनुस्सो वा, अप्पाबाधो भविस्सति ।
परिग्गहं[1] विवज्जेत्वा, ब्याधि[2] लोके तरिस्सति ॥

४०६. 'अपरिमेय्ये इतो कप्पे, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥

४०७. 'तस्स धम्मेसु दायादो, ओरसो धम्मनिम्मितो ।
सब्बासवे परिञ्ञाय, निब्बायिस्सतिनासवो ॥

४०८. 'किलेसे झापयित्वान, तण्हासोतं तरिस्सति ।
बाकुलो[3] नाम नामेन, हेस्सति सत्थु सावको ॥

४०९. 'इदं सब्बं अभिञ्ञाय, गोतमो सक्यपुङ्गवो ।
भिक्खुसङ्घे निसीदित्वा, एतदग्गे ठपेस्सति' ॥

४१०. "अनोमदस्सी भगवा, सयम्भू लोकनायको ।
विवेकानुविलोकेन्तो, ममस्सममुपागमि ॥

B. 387 ४११. "उपागतं महावीरं, सब्बञ्ञुं लोकनायकं ।
सब्बोसधेन तप्पेसिं, पसन्नो सेहि पाणिभि ॥

४१२. "तस्स मे सुकतं कम्मं, सुखेत्ते बीजसम्पदा ।
खेपेतुं नेव सक्कोमि, तदा हि सुकतं मम ॥

४१३. "लाभा मम सुलद्धं मे, योहं अद्दक्खि नायकं ।
तेन कम्मावसेसेन, पत्तोम्हि अचलं पदं ॥

४१४. "सब्बमेतं[1] अभिञ्ञाय, गोतमो सक्यपुङ्गवो ।
भिक्खुसङ्घे निसीदित्वा, एतदग्गे ठपेसि मं ॥

४१५. "अपरिमेय्ये इतो कप्पे, यं कम्ममकरिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, भेसज्जस्स इदं फलं ॥

४१६. "किलेसा झापिता मय्हं, भवा सब्बे समूहता ।
सब्बासवा[4] परिक्खीणा,[4] नत्थि दानि पुनब्भवो ॥

---

१. परिदाहं—स्या० । २. व्याधि—सी० । ३. बक्कुलो सी०, स्या० ।
४-४. सब्बासव परिक्खीणो—स्या० ।

४१७. "स्वागतं वत मे आसि…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं ॥

४१८. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा बाकुलो[1] थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ॥

७. गिरिमानन्दत्थेरअपदानं

४१९. "भरिया मे कालङ्कता,[2] पुत्तो सीवथिकं गतो ।
माता[3] पिता मता भाता, एकचितम्हि[3] डय्हरे ॥

४२०. "तेन सोकेन सन्तत्तो, किसो पण्डु अहोसहं ।
चित्तक्खेपो[4] च[4] मे आसि, तेन सोकेन अट्टितो[5] ॥

४२१. "सोकसल्लपरेतोहं,[6] वनन्तमुपसङ्कमिं । R. 331
पवत्तफलं भुञ्जित्वा, रुक्खमूले वसामहं ॥

४२२. "सुमेधो नाम सम्बुद्धो, दुक्खस्सन्तकरो जिनो । B. 383
ममुद्धरितुकामो सो, आगञ्छि मम सन्तिकं[7] ॥

४२३. "पदसद्दं सुणित्वान, सुमेधस्स महेसिनो ।
पग्गहेत्वानहं सीसं, उल्लोकेसिं[8] महामुनिं ॥

४२४. "उपागते[9] महावीरे,[9] पीति मे उदपज्जथ ।
तदासिमेकग्गमनो, दिस्वा तं लोकनायकं ॥

४२५. "सतिं पटिलभित्वान, पण्णमुट्ठिमदासहं ।
निसीदि भगवा तत्थ, अनुकम्पाय चक्खुमा ॥

४२६. "निसज्ज तत्थ भगवा, सुमेधो लोकनायको ।
धम्मं मे कथयी बुद्धो, सोकसल्लविनोदनं ॥

---

१. बक्कुलो—सी०, स्या० । २. कालकता—सी० । ३-३. माता पिता च भाता च एकचितकम्हि—सी० ; माता पिता च भाता च०—स्या० । ४-४. चित्तुक्खेपञ्च—स्या० । ५. अड्डितो—स्या० । ६. ० परेतोपि—स्या० । ७. सन्तिके—सी०, स्या० । ८. ओलोकेसिं—स्या० । ९-९. उपगच्छि महावीरो—सी० ; उपगञ्छि महावीरो—स्या० ।

४२७. 'अनव्हिता[1] ततो आगुं[2], अननुञ्ञाता[2] इतो गता।
यथागता तथा गता, तत्थ का परिदेवना॥

४२८. 'यथापि पथिका[3] सत्ता, वस्समानाय वुट्ठिया।
सभण्डा[4] उपगच्छन्ति, वस्सस्सापतनाय[5] ते॥

४२९. 'वस्से च ते ओरमिते, सम्पयन्ति यदिच्छकं।
एवं माता पिता तुय्हं, तत्थ का परिदेवना॥

४३०. 'आगन्तुका पाहुनका, चलितेरितकम्पिता[6]।
एवं माता पिता तुय्हं, तत्थ का परिदेवना॥

४३१. 'यथापि उरगो जिण्णं, हित्वा गच्छति सं तचं।
एवं माता पिता तुय्हं, सं तनुं इध हीयरे'[7]॥

४३२. "बुद्धस्स गिरमञ्ञाय, सोकसल्लं विवज्जयिं।
पामोज्जं[8] जनयित्वान, बुद्धसेट्ठं अवन्दहं[9]॥

४३३. "वन्दित्वान महानागं, पूजयिं[10] गिरिमञ्जरिं[10]।
दिब्बगन्धं[11] सम्पवन्तं[11], सुमेधं लोकनायकं॥

४३४. "पूजयित्वान सम्बुद्धं, सिरे कत्वान अञ्जलिं।
अनुस्सरं गुणग्गानि, सन्थविं लोकनायकं॥

B 389, R. 332 ४३५. "नित्तिण्णोसि[12] महावीर, सब्बञ्ञु लोकनायक[13]।
सब्बे सत्ते उद्धरसि[14], ञाणेन त्वं महामुने॥

४३६. "विमतिं द्वेळ्हकं वापि, सञ्छिन्दसि महामुने[15]।
पटिपादेसि मे मग्गं, तव ञाणेन चक्खुम॥

४३७. "अरहा वसिपत्ता[16] च, छळभिञ्ञा महिद्धिका।
अन्तलिक्खचरा धीरा, परिवारेन्ति तावदे॥

---

१. अनह्वता—स्या०। २-२. आगा नानुञ्ञाता—स्या०। ३. पत्तिका—स्या०। ४. सभत्ते—स्या०। ५. वस्साय०—स्या०। ६. चलितेदितकम्पिका—स्या०। ७. हिय्यरे—स्या०। ८. पामुज्जं—स्या०। ९. अवन्दिहं—सी०। १०-१०. गिरिमञ्जरिमपूजयिं—सी०, स्या०। ११-११. दिब्बगन्धेन सम्पन्नं—सी०, स्या०। १२. नित्तण्होसि—सी०; वितण्होसि—स्या०। १३. लोकनायको—स्या०, रो०। १४. उद्धरेसि—स्या०। १५. महामुनि—सी०। १६, सिद्धिपत्ता—सी०, स्या०।

४३८. "पटिपन्ना च सेखा च, फलट्ठा सन्ति सावका ।
सूरोदयेव पदुमा, पुप्फन्ति तव सावका ॥
४३९. "महासमुद्दोवक्खोभो[1], अतुलोपि[1] दुरुत्तरो ।
एवं ञाणेन सम्पन्नो, अप्पमेय्योसि चक्खुम ॥
४४०. "वन्दित्वाहं लोकजिनं, चक्खुमन्तं महायसं ।
पुथु[2] दिसा[2] नमस्सन्तो, पटिकुटिको अगञ्छहं ॥
४४१. "देवलोका चवित्वान, सम्पजानो पतिस्सतो ।
ओक्कमिं मातुया कुच्छिं, सन्धावन्तो भवाभवे ॥
४४२. "अगारा अभिनिक्खम्म, पब्बजिं अनगारियं ।
आतापी निपको झायी[3], पटिसल्लानगोचरो ॥
४४३. "पधानं पदहित्वान, तोसयित्वा महामुनिं ।
चन्दोवब्भघना मुत्तो, विचरामि अहं सदा ॥
४४४. "विवेकमनुयुत्तोम्हि, उपसन्तो निरूपधि ।
सब्बासवे परिञ्ञाय, विहरामि अनासवो ॥
४४५. "तिंस कप्पसहस्सम्हि, यं बुद्धमभिपूजयिं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं ॥
४४६. "किलेसा झापिता मय्हं, भवा सब्बे समूहता ।
सब्बासवा परिक्खीणा, नत्थि दानि पुनब्भवो ॥
४४७. "स्वागतं वत मे आसि···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं ॥
४४८. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥ B. 390

इत्थं सुदं आयस्मा गिरिमानन्दो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

१-१. यथा समुद्दो अक्खोभो, अतुलो च—सी० । २-२. चतुद्दिसा—स्या० ।
३. चापि—स्या० ।

८. सळलमण्डपियत्थेरअपदानं

R. 333 ४४९. "निब्बुते ककुसन्धम्हि, ब्राह्मणम्हि वुसीमति[1] ।
गहेत्वा सळलं मालं, मण्डपं कारयिं अहं ॥
४५०. "तावतिंसगतो सन्तो, लभामि ब्यम्हमुत्तमं ।
अञ्ञे देवेतिरोचामि[2], पुञ्ञकम्मस्सिदं फलं ॥
४५१. "दिवा वा यदि वा रत्तिं, चङ्कमन्तो ठितो चहं ।
छन्नो सळलपुप्फेहि, पुञ्ञकम्मस्सिदं फलं ॥
४५२. "इमस्मियेव कप्पम्हि, यं बुद्धमभिपूजयिं ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं ॥
४५३. "किलेसा झापिता मय्हं···पे०···विहरामि अनासवो ॥
४५४. "स्वागतं वत मे आसि···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं ॥
४५५. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा सळलमण्डपियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

९. सब्बदायकत्थेरअपदानं

४५६. "महासमुद्दं ओगय्ह, भवनं मे सुनिम्मितं ।
सुनिम्मिता पोक्खरणी, चक्कवाकपकूजिता[3] ॥
४५७. "मन्दालकेहि सञ्छन्ना, पदुमुप्पलकेहि च ।
नदी च सन्दते तत्थ, सुपतित्था मनोरमा ॥
B 391 ४५८. "मच्छकच्छपसञ्छन्ना, नानादिजसमोत्थता[4] ।
मयूरकोञ्चाभिरुदा, कोकिलादीहि वग्गुहि ॥

---

१. वुसीमते—स्या० । २. देवेअभिभोमि—स्या० । ३. चक्कवाकूपकूजिता—सी; चक्कवाकुप कुजिता—स्या० । ४. नानामिगसमोत्थटा—स्या० ।

४५९. "पारेवता रविहंसा च[1], चक्कवाका नदीचरा।
दिन्दिभा साळिका चेत्थ, पम्मका[2] जीवजीवका॥
४६०. "हंसाकोञ्चापि[3] नदिता[3], कोसिया पिङ्गला[4] बहू।
सत्तरतनसम्पन्ना, मणिमुत्तिकवालुका॥
४६१. "सब्बसोण्णमया रुक्खा, नानागन्धसमेरिता।
उज्जोतेन्ति दिवारत्तिं, भवनं सब्बकालिकं॥
४६२. "सट्ठि तूरियसहस्सानि, सायं पातो पवज्जरे। R. 334
सोळसित्थिसहस्सानि, परिवारेन्ति मं सदा॥
४६३. "अभिनिक्खम्म भवना, सुमेधं लोकनायकं।
पसन्नचित्तो सुमनो, वन्दयिं[5] तं महायसं॥
४६४. "सम्बुद्धं अभिवादेत्वा, ससङ्घं[6] तं निमन्तयिं।
अधिवासेसि सो धीरो, सुमेधो लोकनायको॥
४६५. "मम धम्मकथं कत्वा, उय्योजेसि महामुनि।
सम्बुद्धं अभिवादेत्वा, भवनं मे उपागमिं॥
४६६. "आमन्तयिं परिजनं, सब्बे सन्निपताथ वो।
पुब्बण्हसमयं बुद्धो, भवनं आगमिस्सति॥
४६७. "लाभा अम्हं सुलद्धं[7] नो, ये वसाम तवन्तिके।
मयम्पि बुद्धसेट्ठस्स, पूजं कस्साम सत्थुनो॥
४६८. "अन्नपानं पट्ठपेत्वा, कालं आरोचयिं अहं।
वसीसतसहस्सेहि, उपेसि लोकनायको॥
४६९. "पञ्चङ्गिकेहि[8] तूरियेहि[8], पच्चुग्गमनमकासहं।
सब्बसोण्णमये[9] पीठे, निसीदि पुरिसुत्तमो॥
४७०. "उपरिच्छदनं आसि, सब्बसोण्णमयं तदा।
बोजनियो[10] पवायन्ति, भिक्खुसङ्घस्स अन्तरे॥

---

१. सी०, स्या० पोत्थकेसु नत्थि। २. पम्पका—सी०; चप्पका—स्या०। ३-३. कोञ्चाभिनदिता—सी०; कोञ्चाभिनदिका—स्या०। ४. सिङ्गला—स्या०। ५. वन्दिय—स्या०। ६. ससिस्सं—स्या०, रो०। ७. सुलद्धा—स्या०। ८-८. ०तुरियेहि—सी०; सङ्गीतेहि तुरियेहि—स्या०। ९. सब्बसोवण्णमये—सी०। १०. वीजनियो—सी०, स्या०।

B. 392 ४७१. "पहूतेनन्नपानेन, भिक्खुसङ्घमतप्पयिं।
पच्चेकदुस्सयुगळे, भिक्खुसङ्घस्सदासहं ॥

४७२. "यं वदन्ति सुमेधो ति, लोकाहुतिपटिग्गहं[1]।
भिक्खुसङ्घे निसीदित्वा, इमा गाथा अभासथ ॥

४७३. 'यो मे[2] अन्नेन[3] पानेन, सब्बे इमे च तप्पयि[3]।
तमहं कित्तयिस्सामि, सुणाथ मम भासतो ॥

४७४. अट्ठारसे कप्पसते, देवलोके रमिस्सति।
सहस्सक्खत्तुं राजा च, चक्कवत्ती भविस्सति ॥

४७५. उपपज्जति[4] यं योनिं, देवत्तं अथ मानुसं।
सब्बदा सब्बसोवण्णं, छदनं धारयिस्सति ॥

४७६. तिंस कप्पसहस्सम्हि, ओक्काककुलसम्भवो।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥

R. 385 ४७७. तस्स धम्मेसु दायादो, ओरसो धम्मनिम्मितो।
सब्बासवे परिञ्ञाय, निब्बायिस्सतिनासवो ॥

४७८. भिक्खुसङ्घे निसीदित्वा, सीहनादं नदिस्सति।
चितके छत्तं धारेन्ति, हेट्ठा छत्तम्हि डय्हथ' ॥

४७९. "सामञ्ञं मे अनुप्पत्तं, किलेसा झापिता मया[5]।
मण्डपे रुक्खमूले वा, सन्तापो मे न विज्जति ॥

४८०. "तिंस कप्पसहस्सम्हि, यं दानमददिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, सब्बदानस्सिदं फलं ॥

४८१. "किलेसा झापिता मय्हं…पे०…विहरामि अनासवो ॥

४८२. "स्वागतं वत मे आसि…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं ॥

४८३. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा सब्बदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

१. ० पटिगाहो—स्या०। २. मं—सो०। ३-३. ०तप्पयि—सी०; अन्नञ्च पानञ्च सब्बमेतेन तप्पयि—स्या०। ४. उपगच्छति—सी०। ५. मम—सी०।

१०. अजितत्थेरअपदानं

४८४. "पदुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बधम्मान पारगू । B. 398
अज्झोगाहेत्वा[1] हिमवन्तं, निसीदि लोकनायको ॥
४८५. "नाहं अद्दक्खिं[2] सम्बुद्धं, नपि सद्दं सुणोमहं ।
मम भक्खं[3] गवेसन्तो, आहिण्डामि वने अहं[4] ॥
४८६. "तत्थद्दस्सासिं[5] सम्बुद्धं, द्वत्तिंसवरलक्खणं ।
दिस्वान वित्तिमापज्जिं,[6] सत्तो को नामयं भवे ॥
४८७. "लक्खणानि विलोकेत्वा, मम विज्जं अनुस्सरिं ।
सुतं हि मेतं वुड्ढानं,[7] पण्डितानं सुभासितं ॥
४८८. "तेसं यथा तं वचनं, अयं बुद्धो भविस्सति ।
यंनूनाहं[8] सक्करेय्यं, गतिं मे सोधयिस्सति ॥
४८९. "खिप्पं अस्सममागन्त्वा, मधुतेलं गहिं अहं ।
कोलम्बकं गहेत्वान, उपगच्छिं विनायकं[9] ॥
४९०. "तिदण्डके गहेत्वान, अब्भोकासे ठपेसहं ।
पदीपं पज्जलित्वान, अट्ठक्खत्तुं अवन्दहं ॥
४९१. "सत्तरत्तिन्दिवं बुद्धो, निसीदि पुरिसुत्तमो । R. 336
ततो रत्या विवसाने, वुट्ठासि लोकनायको ॥
४९२. "पसन्नचित्तो सुमनो, सब्बरत्तिन्दिवं[10] अहं ।
दीपं बुद्धस्स पादासिं, पसन्नो सेहि पाणिभि ॥
४९३. "सब्बे[11] वना गन्धमया,[11] पब्बते गन्धमादने ।
बुद्धस्स आनुभावेन, आगच्छुं[12] बुद्धसन्तिकं[12] ॥
४९४. "ये केचि पुप्फगन्धासे, पुप्फिता धरणीरुहा ।
बुद्धस्स आनुभावेन, सब्बे सन्निपतुं तदा ॥

---

१. अज्झोगहेत्वा—सी०, स्या० । २. अद्दक्खि—स्या० । ३. भिक्खं—स्या० । ४. तदा—सी० । ५. तत्थ दस्सामि—स्या० । ६. चित्तमापज्जि—सी०; चित्तमापज्जि—स्या० । ७. बुद्धानं—स्या० । ८. यन्नूनतं—स्या० । ९. नरासभं—सी० । १०. सत्तरत्तिन्दिवं—सी० । ११-११. सब्बेगन्धा वनमया—स्या० । १२-१२. उपगच्छुं तदाजिनं—सी०; आगच्छुं बुद्धसन्तिके—स्या० ।

४९५. "यावता हिमवन्तम्हि, नागा च गरुळा उभो।
धम्मञ्च सोतुकामा ते, आगच्छुं बुद्धसन्तिकं॥

B. 394 ४९६. "देवलो नाम समणो, बुद्धस्स अग्गसावको।
वसीसतसहस्सेहि, बुद्धसन्तिकुपागमि॥

४९७. "पदुमुत्तरो लोकविदू, आहुतीनं पटिग्गहो।
भिक्खुसङ्घे निसीदित्वा, इमा गाथा अभासथ॥

४९८. 'यो मे दीपं पदीपेसि, पसन्नो सेहि पाणिभि।
तमहं कित्तयिस्सामि, सुणाथ मम भासतो॥

४९९. 'सट्ठि कप्पसहस्सानि, देवलोके रमिस्सति।
सहस्सक्खत्तुं राजा च, चक्कवत्ती भविस्सति॥

सोळसमं भाणवारं।

५००. 'छत्तिंसक्खत्तुं देविन्दो, देवरज्जं करिस्सति।
पथवियं सत्तसतं, विपुलं रज्जं करिस्सति॥

५०१. 'पदेसरज्जं विपुलं, गणनातो असङ्खियं।
इमिना दीपदानेन, दिब्बचक्खु भविस्सति॥

५०२. 'समन्ततो अट्ठकोसं[1], पस्सिस्सति अयं सदा।
देवलोका चवन्तस्स, निब्बत्तन्तस्स जन्तुनो॥

५०३. 'दिवा वा यदि वा रत्तिं, पदीपं धारयिस्सति।
जायमानस्स सत्तस्स[2], पुञ्ञकम्मसमङ्गिनो॥

५०४. 'यावता नगरं आसि[3], तावता जोतयिस्सति।
उपपज्जति यं योनिं, देवत्तं अथ मानुसं॥

५०५. 'अस्सेव दीपदानस्स, अट्ठदीपफलेन हि[4]।
न जयिस्सन्तिमं[5] जन्तू[5], दीपदानस्सिदं फलं॥

R. 337 ५०६. 'कप्पसतसहस्सम्हि, ओक्काककुलसम्भवो।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति॥

५०७. 'तस्स धम्मेसु दायादो, ओरसो धम्मनिम्मितो।
सब्बासवे परिञ्ञाय, निब्बायिस्सतिनासवो॥

१. अड्ढकोसं—सी० स्या०। २. सन्तस्स—स्या०, रो०। ३. होति—सी०।
४. च—स्या०। ५-५. उपट्ठिस्सन्तिमं जन्तुं—स्या०।

५०८. 'तोसयित्वान सम्बुद्धं, गोतमं सक्यपुङ्गवं ।
अजितो नाम नामेन, हेस्सति सत्थु सावको' ॥
५०९. "सट्ठि कप्पसहस्सानि, देवलोके रमिं अहं ।
तत्रापि मे दीपसतं, जोतते निच्चकालिकं[1] ॥
५१०. "देवलोके मनुस्से वा, निद्धावन्ति पभा मम ।
बुद्धसेट्ठं सरित्वान, भिय्यो हासं जनेसहं ॥
५११. "तुसिताहं चवित्वान, ओक्कमिं मातुकुच्छियं[2] ।
जायमानस्स सन्तस्स, आलोको विपुलो अहु ॥
५१२. "अगारा अभिनिक्खम्म, पब्बजिं अनगारियं ।
बावरिं उपसङ्कम्म, सिस्सत्तं अज्झुपागमिं ॥
५१३. "हिमवन्ते वसन्तोहं, अस्सोसिं लोकनायकं ।
उत्तमत्थं गवेसन्तो, उपगच्छिं विनायकं ॥
५१४. "दन्तो बुद्धो दमेतावी[3], ओघतिण्णो निरूपधि ।
निब्बानं कथयी बुद्धो, सब्बदुक्खप्पमोचनं ॥
५१५. "तं मे आगमनं सिद्धं, तोसितोहं महामुनिं ।
तिस्सो विज्जा अनुप्पत्ता, कतं बुद्धस्स सासनं ॥
५१६. "सतसहस्सितो कप्पे, यं दीपमददिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, दीपदानस्सिदं फलं ॥
५१७. "किलेसा झापिता मय्हं···पे०···विहरामि अनासवो ॥
५१८. "स्वागतं वत मे आसि···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं ॥
५१९. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा अजितो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

१. सब्बकालिकं—सी० । २. मातुकुच्छिया—स्या० । ३. दमेतापि—स्या० ।

तस्सुद्दानं

B. 396 पिलिन्दवच्छो सेलो च, सब्बकित्ती[1] मधुंददो[1]।
कूटागारी बाकुलो च, गिरि सळ्लसव्हयो ॥
R. 338 सब्बदो अजितो चेव, गाथायो गणिता इह[2]।
सतानि पञ्च गाथानं, वीसति च तदुत्तरी ति ॥

पिलिन्दवच्छवग्गो[3] चत्तालीसमो[3]।

अथ वग्गुद्दानं

पदुमारक्खदो चेव, उमा[4] गन्धोदकेन च।
एकपद्म[5] सद्दसञ्ञी, मन्दारं बोधिवन्दको ॥
अवटञ्च[6] पिलिन्दि[6] च, गाथायो गणिता इह[7]।
चतुसत्तति गाथायो, एकादस सतानि च ॥

पदुमवग्गदसकं।

चतुत्थसतकं समत्तं।

१-१. सब्बकित्त मधूददो—स्या०। २. विसा—स्या०। ३-३. पिलिन्दिवच्छवग्गो चत्तालीसतमो—सी; पिलिन्दवग्गो चत्तालीसो—स्या०। ४. उम्मा—सी०, स्या०। ५. एकप्पद—स्या०। ६-६. अवण्टञ्च पिलिन्दी–सी०; अम्बटञ्च पिलिन्दी—स्या०। ७. पिच—सी०, स्या०।

४१. मेत्तेय्यवग्गो

१. तिस्समेत्तेय्यत्थेरअपदानं[1]

B. 397

१. "पब्भारकूटं निस्साय, सोभितो नाम तापसो।
पवत्तफलं भुञ्जित्वा, वसति पब्बतन्तरे॥

२. "अग्गिं[2] दारुं आहरित्वा, उज्जालेसिं[3] अहं तदा।
उत्तमत्थं गवेसन्तो, ब्रह्मलोकूपपत्तिया॥

३. "पदुमुत्तरो लोकविदू, आहुतीनं पटिग्गहो।
ममुद्धरितुकामो सो, आगच्छि मम सन्तिके॥

४. "किं करोसि महापुञ्ञ, देहि मे अग्गिदारुकं।
अहमग्गिं परिचरे, ततो मे सुद्धि होहिति[4]॥

५. "सुभद्दको त्वं मनुजे[5], देवते त्वं पजानसि।
तुवं अग्गिं परिचर, हन्द ते अग्गिदारुकं॥

६. "ततो कट्ठं गहेत्वान, अग्गिं उज्जालयी जिनो।
न तत्थ कट्ठं पज्झायि, पाटिहेरं[6] महेसिनो॥

७. "न ते अग्गि पज्जलति, आहुती ते न विज्जति।
निरत्थकं वतं[7] तुय्हं, अग्गिं परिचरस्सु मे॥

८. "कीदिसो सो[8] महावीर, अग्गि तव पवुच्चति।
मय्हम्पि कथयस्सेतं, उभो परिचरामसे॥

९. "हेतुधम्मनिरोधाय, किलेससमणाय[9] च[9]।
इस्सामच्छरियं हित्वा, तयो एते ममाहुती॥

१०. "कीदिसो त्वं महावीर, कथं गोत्तोसि मारिस।
आचारपटिपत्ति ते, बाळ्हं खो मम रुच्चति॥

---

१. मेत्तेय्यत्थेरापदानं--सी०। २. अग्गि--स्या०, रो०। ३. उज्जलेसिं--स्या०। ४. हेहिति--सी०। ५. मनुज--स्या०, रो०। ६. पाटिहीरं--सी०। ७. चतं--स्या०। ८. ते--स्या०। ९-९. किलेसझापनाय च--स्या०, रो०।

११. "खत्तियम्हि कुले जातो, अभिञ्ञापारमिं गतो।
सब्बासवपरिक्खीणो, नत्थि दानि पुनब्भवो॥

B. 398 १२. "यदि बुद्धोसि सब्बञ्ञू, पभङ्कर तमोनुद।
नमस्सिस्सामि तं देव, दुक्खस्सन्तकरो[1] तुवं॥

१३. "पत्थरित्वाजिनचम्मं, निसीदनमदासहं।
निसीद नाथ[2] सब्बञ्ञु, उपट्ठिस्सामहं तुवं॥

१४. "निसीदि भगवा तत्थ, अजिनम्हि सुवित्थते।
निमन्तयित्वा सम्बुद्धं, पब्बतं अगमासहं॥

१५. "खारिभारञ्च पूरेत्वा, तिन्दुकफलमाहरिं।
मधुना योजयित्वान, फलं बुद्धस्सदासहं॥

१६. "मम निज्झायमानस्स, परिभुञ्जि तदा जिनो।
तत्थ चित्तं पसादेसिं,[3] पेक्खन्तो लोकनायकं॥

१७. "पदुमुत्तरो लोकविदू, आहुतीनं पटिग्गहो।
ममस्समे निसीदित्वा, इमा गाथा अभासथ॥

१८. 'यो मं[4] फलेन तप्पेसि, पसन्नो सेहि पाणिभि।
तमहं कित्तयिस्सामि, सुणाथ मम भासतो॥

१९. पञ्चवीसतिक्खत्तुं सो, देवरज्जं करिस्सति।
सहस्सक्खत्तुं राजा च, चक्कवत्ती भविस्सति॥

२०. तस्स सङ्कप्पमञ्ञाय, पुब्बकम्मसमङ्गिनो।
अन्नं पानञ्च वत्थञ्च, सयनञ्च महारहं॥

२१. पुञ्ञकम्मेन संयुत्ता, निब्बत्तिस्सन्ति तावदे।
सदा पमुदितो[5] चायं, भविस्सति अनामयो॥

२२. उपज्जति यं योनिं, देवत्तं अथ मानुसं।
सब्बत्थ सुखितो हुत्वा, मनुस्सत्तं गमिस्सति[6]॥

२३. अज्झायको मन्तधरो, तिण्णं वेदान पारगू।
सम्बुद्धं उपगन्त्वान, अरहा सो भविस्सति'॥

१. दुक्खस्सन्तंकरो—स्या०। २. तत्थ—स्या०, रो०। ३. पासादेसि—स्या०
४. मे—स्या०। ५. सम्मुदितो—स्या०। ६. भविस्सति—स्या०।

२४. “यतो सरामि अत्तानं, यतो पत्तोस्मि विञ्ञुतं।
भोगे मे ऊनता नत्थि, फलदानस्सिदं फलं॥

२५. “वरधम्ममनुप्पत्तो, रागदोसे समूहनिं।
सब्बासवपरिक्खीणो, नत्थि दानि पुनब्भवो॥

२६. “किलेसा झापिता मय्हं, भवा सब्बे समूहता। B. 399
नागो व बन्धनं छेत्वा, विहरामि अनासवो॥

२७. “स्वागतं वत मे आसि, मम बुद्धस्स सन्तिके।
तिस्सो विज्जा अनुप्पत्ता, कतं बुद्धस्स सासनं॥

२८. “पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं”॥

इत्थं सुदं आयस्मा तिस्समेत्तेय्यो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

२. पुण्णकत्थेरअपदानं

२९. “पब्भारकूटं निस्साय, सयम्भू अपराजितो।
आबाधिको[1] च सो[1] बुद्धो, वसति पब्बतन्तरे॥

३०. “मम अस्समसामन्ता, पनादो आसि तावदे।
बुद्धे निब्बायमानम्हि, आलोको उदपज्जथ[2]॥

३१. “यावता वनसण्डस्मि, अच्छकोकतरच्छका[3]।
वाळा च[4] केसरी सब्बे, अभिगज्जिसु[5] तावदे॥

३२. “उप्पातं तमहं दिस्वा, पब्भारं[6] अगमासहं।
तत्थद्दस्सासिं सम्बुद्धं, निब्बुतं अपराजितं॥

१-१. आबाधिको गरु—सी०। २. आसि तावदे—स्या०, रो०।
३. ० तरच्छयो—स्या०। ४. ब्यग्घा च—सी०; वाला च—स्या०। ५. अभिकुज्जिसु—स्या०। ६. पब्बतं—सी०।

३३. "सुफुल्लं सालराजं व, सतरंसिं व[1] उग्गतं ।
वीतच्चिकं व[2] अङ्गारं, निब्बुतं अपराजितं ॥
३४. "तिणं कट्ठञ्च पूरेत्वा, चितकं तत्थकासहं ।
चितकं सुकतं कत्वा, सरीरं झापयिं अहं ॥
३५. "सरीरं झापयित्वान, गन्धतोयं समोकिरिं ।
अन्तलिक्खे ठितो यक्खो, नाममग्गहि तावदे ॥
B. 400 ३६. "यं[3] पूरितं[3] तया किच्चं, सयम्भुस्स महेसिनो ।
पुण्णको नाम नामेन, सदा[4] होहि तुवं[4] मुने ॥
३७. "तम्हा काया चवित्वान, देवलोकं अगच्छहं ।
तत्थ दिब्बमयो गन्धो, अन्तलिक्खा[5] पवस्सति[5] ॥
३८. "तत्रापि नामधेय्यं मे, पुण्णको ति अहू तदा ।
देवभूतो मनुस्सो वा, सङ्कप्पं पूरयामहं ॥
३९. "इदं पच्छिमकं मय्हं, चरिमो वत्तते[6] भवो ।
इधापि पुण्णको नाम, नामधेय्यं पकासति ॥
४०. "तोसयित्वान सम्बुद्धं, गोतमं सक्यपुङ्गवं ।
सब्बासवे परिञ्ञाय, विहरामि अनासवो ॥
४१. "एकनवुतितो कप्पे, यं कम्ममकरिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, तनुकिच्चस्सिदं फलं ॥
४२. "किलेसा झापिता मय्हं...पे०...विहरामि अनासवो ॥
४३. "स्वागतं वत मे आसि...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं ॥
४४. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा पुण्णको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

१. सतरंसीव–सी, स्या० । २. वीतच्चितंव—स्या० । ३-३. तं पूरितं—स्या० । ४-४. यदा होसि तुवं—स्या० । ५-५. अन्तलिक्खे पवायति—सी० । ६. वत्तती—सी०, स्या० ।

३. मेत्तगुत्थेरअपदानं

४५. “हिमवन्तस्साविदूरे, असोको नाम पब्बतो।
तत्थासि अस्समो मय्हं, विस्सकम्मेन[1] मापितो॥

४६. “सुमेधो नाम सम्बुद्धो, अग्गो कारुणिको मुनि।
निवासयित्वा पुब्बण्हे, पिण्डाय मे[2] उपागमि॥

४७. “उपागतं महावीरं, सुमेधं लोकनायकं। B. 401
पग्गय्ह सुगतपत्तं[3], सप्पितेलं[4] अपूरयिं[4]॥

४८. “दत्वानहं बुद्धसेट्ठे, सुमेधे लोकनायके।
अञ्जलिं पग्गहेत्वान, भिय्यो[5] हासं जनेसहं॥

४९. “इमिना सप्पिदानेन, चेतनापणिधीहि च।
देवभूतो मनुस्सो वा, लभामि[6] विपुलं सुखं॥

५०. “विनिपातं विवज्जेत्वा, संसरामि भवाभवे।
तत्थ चित्तं पणिधित्वा, लभामि अचलं पदं॥

५१. “लाभा तुय्हं सुलद्धं ते, यं मं अद्दक्खि ब्राह्मण।
मम दस्सनमागम्म, अरहत्तं[7] भविस्सति[7]॥

५२. “विस्सत्थो[8] होहि मा भायि, अधिगन्त्वा महायसं।
ममं हि सप्पिं दत्वान, परिमोक्खसि जातिया॥

५३. “इमिना सप्पिदानेन, चेतनापणिधीहि च।
देवभूतो मनुस्सो वा, लभसे[9] विपुलं सुखं॥

५४. “इमिना सप्पिदानेन[10], मेत्तचित्तवताय च।
अट्ठारसे कप्पसते, देवलोके रमिस्ससि[11]॥

५५. “अट्ठतिंसतिक्खत्तुं च[12], देवराजा भविस्ससि।
पदेसरज्जं विपुलं, गणनातो असङ्खियं॥

---

१. विसुकम्मेन—सी०, स्या०। २. मं—सी०। ३. सुगतं पत्तं—सी०; सुभकं पत्तं –रो०। ४-४. सप्पि तेलेन पूरयिं—सी०। ५. भीयो—सी०; भीय्यो—रो०। ६. लभाम सी०। ७-७. अरहा त्वं भविस्ससि—सी०, रो०; अरहत्तं गमिस्सति—स्या०। ८. विसट्ठो—स्या०, रो०। ९. लभामि—स्या०। १०. अधिकारेन—स्या०। ११. रमिस्सति—स्या०। १२. अट्ठारस च तिक्खत्तुं—स्या०; अट्ठारसे चक्खत्तुं च—रो०।

५६. "एकपञ्ञासक्खत्तुं च, चक्कवत्ती भविस्ससि ।
चातुरन्तो विजितावी, जम्बुमण्डस्स[1] इस्सरो ॥
५७. "महासमुद्दोवक्खोभो[2], दुद्धरो पथवी यथा ।
एवमेव च ते भोगा, अप्पमेय्या भविस्सरे ॥
५८. "सट्ठिकोटी हिरञ्ञस्स, चजित्वा[3] पब्बजिं अहं ।
किं कुसलं गवेसन्तो, बावरिं उपसङ्कमिं ॥
B. 402 ५९. "तत्थ मन्ते अधीयामि, छळङ्गं नाम लक्खणं ।
तमन्धकारं विधमं, उप्पज्जि त्वं महामुनि ॥
६०. "तव दस्सनकामोहं, आगतोम्हि महामुनि ।
तव धम्मं सुणित्वान, पत्तोम्हि अचलं पदं ॥
६१. "तिंसकप्पसहस्सम्हि, सप्पिं बुद्धस्सदासहं ।
एत्थन्तरे नाभिजाने, सप्पिं विञ्ञापितं मया ॥
६२. "मम सङ्कप्पमञ्ञाय, उप्पज्जति यदिच्छकं[4] ।
चित्तमञ्ञाय निब्बत्तं, सब्बे सन्तप्पयामहं ॥
६३. "अहो[5] बुद्धा अहो धम्मा[5], अहो नो सत्थु सम्पदा ।
थोकं हि सप्पि दत्वान, अप्पमेय्यं लभामहं ॥
६४. "महासमुद्दे उदकं, यावता नेरुपस्सतो ।
मम सप्पि उपादाय, कल भागं न हेस्सति[6] ॥
६५. "यावता चक्कवाळस्स, करियन्तस्स[7] रासितो ।
मम[8] निब्बत्तवत्थानं[8], ओकासो सो न सम्मति ॥
६६. "पब्बतराजा हिमवा, पवरोपि सिलुच्चयो ।
ममानुलित्तगन्धस्स, उपनिधिं[9] न हेस्सति ॥
६७. "वत्थं गन्धं च सप्पि च, अञ्ञं च[10] दिट्ठधम्मिकं ।
असङ्खतञ्च निब्बानं, सप्पिदानस्सिदं फलं ॥

---

१. जम्बुसण्डस्स—सी०, रो० । २. ० अक्खोब्भो—स्या० । ३. चत्वान—सी०; दत्वान—स्या०, रो० । ४. यथिच्छकं—स्या० । ५-५. अहो बुद्धो अहो धम्मो—सी० । ६. एस्सति—सी०; हिस्सति—स्या० । ७. कारयन्तस्स—स्या०; कयिरन्तस्स - रो० । ८-८. मया निब्बत्थवत्थानं—रो० । ९. उपनिधं—सी, स्या०; उपनीयं—रो० । १०. वा—स्या० ।

६८. "सतिपट्ठानसयनो, समाधिझानगोचरो ।
बोज्झङ्गभोजनो[1] अज्ज, सप्पिदानस्सिदं फलं ॥
६९. "किलेसा झापिता मय्हं...पे०...विहरामि अनासवो ॥
७०. "स्वागतं वत मे आसि...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं ॥
७१. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा मेत्तगू थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

४. धोतकत्थेरअपदानं

७२. "गङ्गा भागीरथी[2] नाम, हिमवन्ता पभाविता । B. 403
हंसवतिया द्वारेन, अनुसन्दति तावदे ॥
७३. "सोभितो नाम आरामो, गङ्गाकूले सुमापितो ।
तत्थ पदुमुत्तरो बुद्धो, वसते लोकनायको ॥
७४. "तिदसेहि यथा इन्दो, मनुजेहि पुरक्खतो ।
निसीदि तत्थ भगवा, असम्भीतो व केसरी ॥
७५. "नगरे हंसवतिया, वसामि[3] ब्राह्मणो अहं ।
छळङ्गो नाम नामेन, एवंनामो महामुनि ॥
७६. "अट्ठारस सिस्ससता, परिवारेन्ति मं तदा ।
तेहि सिस्सेहि समितो, गङ्गातीरं उपागमिं ॥
७७. "तत्थद्दसासिं समणे, निक्कुहे धोतपापके ।
भागीरथिं तरन्तेहं[4], एवं चिन्तेसि तावदे ॥
७८. "सायं[5] पातं[5] तरन्तामे, बुद्धपुत्ता महायसा ।
विहेसयन्ति अत्तानं, तेसं अत्ता विहञ्ञति ॥

१. ० जननो—स्या० । २. भागीरसी—स्या० । ३. अहोसिं—स्या० ।
४. तरन्तोहं—स्या०, रो० । ५-५. सायपातं—रो० ।

७९. "सदेवकस्स लोकस्स, बुद्धो अग्गो पवुच्चति।
नत्थि मे दक्खिणे कारं, गतिमग्गविसोधनं ॥

८०. "यंनून बुद्धसेट्ठस्स, सेतुं गङ्गाय कारये।
कारापेत्वा इमं कम्मं[१], सन्तरामि इमं भवं ॥

८१. "सतसहस्सं दत्वान, सेतुं कारापयिं अहं।
सद्दहन्तो कतं कारं, विपुलं मे भविस्सति ॥

८२. "कारापेत्वान तं सेतुं, उपेसिं लोकनायकं।
सिरसि अञ्जलिं कत्वा, इमं[२] वचनमब्रविं ॥

८३. 'सतसहस्सस्स[३] वयं[३], दत्वा[४] कारापितो मया।
तवत्थाय महासेतु[५], पटिग्गण्ह महामुने ॥

B. 404 ८४. "पदुमुत्तरो लोकविदू, आहुतीनं पटिग्गहो।
भिक्खुसङ्घे निसीदित्वा, इमा गाथा अभासथ ॥

८५. 'यो मे सेतुं अकारेसि, पसन्नो सेहि पाणिभि।
तमहं कित्तयिस्सामि, सुणाथ मम भासतो ॥

८६. दरितो[६] पब्बततो[७] वा, रुक्खतो पतितोपियं।
चुतोपि लच्छती[८] ठानं,[८] सेतुदानस्सिदं फलं ॥

८७. विरूळ्हमूलसन्तानं, निग्रोधमिव मालुतो।
अमित्ता नप्पसहन्ति, सेतुदानस्सिदं फलं ॥

८८. नास्स चोरा पसहन्ति, नातिमञ्ञन्ति खत्तिया।
सब्बे तरिस्सतामित्ते, सेतुदानस्सिदं फलं ॥

८९. अब्भोकासगतं सन्तं, कठिनातपतापितं।
पुञ्ञकम्मेन संयुत्तं, न भविस्सति वेदना ॥

९०. देवलोके मनुस्से वा, हत्थियानं सुनिम्मितं।
तस्स सङ्कप्पमञ्ञाय, निब्बत्तिस्सति तावदे ॥

९१. सहस्सस्सा वातजवा, सिन्धवा सीघवाहना।
सायं पातं उपेस्सन्ति, सेतुदानस्सिदं फलं ॥

---

१. सेतुं—स्या०। २. इदं—सी०। ३-३. सतं सहस्सं सवयं—स्या०। ४. कत्वा—सी०, रो०। ५. महासेतुं—स्या०। ६. दालितो—रो०। ७. पब्बतातो—सी०, स्या०। ८-८. लच्छतिट्ठानं—स्या०।

९२. आगन्त्वान मनुस्सत्तं, सुखितोयं भविस्सति ।
वेहासं[1] मनुजस्सेव, हत्थियानं भविस्सति ॥

९३. कप्पसतसहस्सम्हि, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥

९४. तस्स धम्मेसु दायादो, ओरसो धम्मनिम्मितो ।
सब्बासवे परिञ्ञाय, निब्बायिस्सतिनासवो' ॥

९५. "अहो मे सुकतं कम्मं, जलजुत्तमनामके ।
तत्थ कारं करित्वान, पत्तोहं आसवक्खयं ॥

९६. "पधानं पहितत्तोम्हि, उपसन्तो निरूपधि ।
नागो व बन्धनं छेत्वा, विहरामि अनासवो ॥

९७. "किलेसा झापिता मय्हं···पे०···विहरामि अनासवो ॥ B. 405

९८. "स्वागतं वत मे आसि···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं ॥

९९. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा धोतको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

५. उपसीवत्थेरअपदानं

१००. "हिमवन्तस्साविदूरे, अनोमो नाम पब्बतो ।
अस्समो सुकतो मय्हं, पण्णसाला सुमापिता ॥

१०१. "नदी च सन्दती तत्थ, सुपतित्था मनोरमा ।
अनूपतित्थे जायन्ति, पदुमुप्पलका बहू ॥

१०२. "पाठीना पावुसा मच्छा, बलजा मुञ्जरोहिता ।
मच्छकच्छपसञ्छन्ना, नदिका सन्दते तदा ॥

१. इहापि—सी०, स्या०, रो० ।

१०३. "तिमिरा पुप्फिता तत्थ, असोका खुद्दमालका।
पुन्नागा[1] गिरिपुन्नागा[1], सम्पवन्ति ममस्समं॥
१०४. "कुटजा पुप्फिता तत्थ, तिणसूलवनानि च।
साला च सळला[2] तत्थ, चम्पका पुप्फिता बहू॥
१०५. "अज्जुना अतिमुत्ता[3] च, महानामा च पुप्फिता।
असना मधुगन्धी च, पुप्फिता ते ममस्समे॥
१०६. "उद्दालका पाटलिका, यूथिका च पियङ्गुका।
बिम्बिजालकसञ्छन्ना, समन्ता अड्ढयोजनं॥
१०७. "मातग्गारा[4] सत्तलियो, पाटली सिन्दुवारका[5]।
अङ्कोलका बहू तत्थ, तालकुट्ठि[6] च पुप्फिता।
सेलेय्यका बहू तत्थ, पुप्फिता मम अस्समे॥
B. 406 १०८. "एतेसु पुप्फजातेसु[7], सोभन्ति पादपा बहू।
समन्ता तेन गन्धेन, वायते मम[8] अस्समो[8]॥
१०९. "हरीतका आमलका, अम्बजम्बुविभीतका[9]।
कोला भल्लातका बिल्ला[10], फारुसकफलानि च॥
११०. "तिन्दुका च पियाला च, मधुका कासुमारयो[11]।
लबुजा पनसा तत्थ, कदली बदरीफला[12]॥
१११. "अम्बाटका बहू तत्थ, वल्लिकारफलानि च।
बीजपूरसपारियो[13], फलिता मम अस्समे॥
११२. "आळका इसिमुग्गा च, ततो मोदफला[14] बहू।
अवटा पक्कभरिता, पिलक्खुदुम्बरानि[15] च॥
११३. "पिप्फिली[16] मरीचा तत्थ, निग्रोधा च कपित्थना।
उदुम्बरका बहवो, कण्डुपण्णा[17] च हरियो[17]॥

---

१. पुन्नावा गिरिपुन्नावा—स्या०। २. सलला—सी०; सळळा—स्या०। ३. अधिमुत्ता—स्या०। ४. मातङ्गवा—सी०; मातकरा—स्या०; मातङ्गावा—रो०। ५. सिन्धुवारिता—स्या०। ६. तालकूटा—सी०; तालकुटा—स्या०; तालकुट्ठा—रो०। ७. पुप्फमानेसु—सी०, रो०। ८-८. मम अस्सम—स्या०। ९. अम्बाजम्बु विभीटका—सी०; ०विभेदका—स्या०। १०. बेल्ला—स्या०। ११. कासुमारियो—सी०, कासमारियो—स्या०। १२. चन्दरीफला—स्या०, रो०। १३. चिरसंसरपाका च—स्या०; पिटपा च सपाका च—रो०। १४. सोरफला—स्या०। १५. मिलक्खु०—स्या०। १६. विप्फली—सी०, स्या०। १७-१७. कण्डपक्का च पारियो—सी०, स्या०, रो०।

११४. "एते चञ्ञे च बहवो, फलिता अस्समे मम ।
पुप्फरुक्खापि बहवो, पुप्फिता मम अस्समे ॥

११५. "आलुवा च कळम्बा[1] च, बिळाली[2] तक्कलानि च ।
आलका तालका चेव, विज्जन्ति अस्समे मम ॥

११६. "अस्समस्साविदूरे मे, महाजातस्सरो अहु ।
अच्छोदको सीतजलो, सुपतित्थो मनोरमो ॥

११७. "पदुमुप्पला बहू तत्थ, पुण्डरीकसमायुता ।
मन्दालकेहि सञ्छन्ना, नानागन्धसमेरिता[3] ॥

११८. "गब्भं गण्हन्ति पदुमा, अञ्ञे पुप्फन्ति केसरी ।
ओपुप्फपत्ता तिट्ठन्ति, पदुमाकण्णिका बहू ॥

११९. "मधु भिसम्हा सवति, खीरं सप्पि मुलाळिभि ।
समन्ता तेन गन्धेन, नानागन्धसमेरिता[4] ॥

१२०. "कुमुदा अम्बगन्धि च, नयिता दिस्सरे बहू । B. 407
जातस्सरस्सानुकूलं, केतका पुप्फिता बहू ॥

१२१. "सुफुल्ला बन्धुजीवा च, सेतवारी सुगन्धिका ।
कुम्भिला[5] सुसुमारा[5] च, गहका तत्थ जायरे ॥

१२२. "उग्गाहका अजगरा, तत्थ जातस्सरे बहू ।
पाठीना पावुसा मच्छा, बलजा मुञ्जरोहिता ॥

१२३. "मच्छकच्छपसञ्छन्ना, अथो पपटकाहि[6] च ।
पारेवता रविहंसा, कुकुत्था[7] च नदीचरा ॥

१२४. "दिन्दिभा[8] चक्कवाका च, पम्पका[9] जीवजीवका ।
कलन्दका उक्कुसा च, सेनका उद्धरा बहू ॥

१२५. "कोट्ठका सुकपोता च, तुलिया चमरा बहू ।
कारेनियो[10] च तिलका, उपजीवन्ति तं सरं ॥

---

१. कदम्बा—स्या० । २. बिलाली—सी० । ३. नानागन्धसमीरिता—स्या० । ४. नानागन्ध समोहिता—स्या० । ५-५. कुम्भीला सुंसुवारा—सी०, स्या० । ६. पम्पटकेहि—सी० ; सपटकेहि-स्या० ; पप्पटकेही-रो० । ७. कुक्कुत्थका-स्या० ; कुत्थका—रो० । ८. टिट्टिभा—रो० । ९. चप्पका—स्या० । १०. कामेनिया—स्या० ।

१२६. "सीहा ब्यग्घा च दीपी च, अच्छकोकतरच्छका[1]।
वानरा किन्नरा चेव, दिस्सन्ति मम अस्समे ॥

१२७. "तानि गन्धानि घायन्तो, भक्खयन्तो फलानहं।
गन्धोदकं पिवन्तो च, वसामि मम अस्समे ॥

१२८. "एणीमिगा वराहा च, पसदा खुद्दरूपका।
अग्गिका जोतिका चेव, वसन्ति मम अस्समे ॥

१२९. "हंसा कोञ्चा मयूरा च, सालिकापि[2] च कोकिला।
मञ्जारिका[3] बहू तत्थ, कोसिका पोट्ठसीसका ॥

१३०. "पिसाचा दानवा चेव, कुम्भण्डा रक्खसा बहू।
गरुळा पन्नगा चेव, वसन्ति मम अस्समे ॥

१३१. "महानुभावा इसयो, सन्तचित्ता समाहिता।
कमण्डलुधरा सब्बे, अजिनुत्तरवासना[4]।
जटाभारभरिता व[5], वसन्ति मम अस्समे ॥

B. 408 १३२. "युगमत्तञ्च पेक्खन्ता, निपका सन्तवुत्तिनो।
लाभालाभेन सन्तुट्ठा, वसन्ति मम अस्समे ॥

१३३. "वाकचीरं धुनन्ता ते, फोटेन्ताजिनचम्मकं[6]।
सबलेहि उपत्थद्धा, गच्छन्ति अम्बरे तदा[7] ॥

१३४. "न ते[8] दकं आहरन्ति, कट्ठं वा अग्गिदारुकं।
सयञ्च उपसम्पन्ना, पाटिहीरस्सिदं[9] फलं[9] ॥

१३५. "लोहदोणिं गहेत्वान, वनमज्झे वसन्ति ते।
कुञ्जरा व महानागा, असम्भीता व[10] केसरी ॥

१३६. "अञ्ञे गच्छन्ति गोयानं, अञ्ञे पुब्बविदेहकं[11]।
अञ्ञे च उत्तरकुरुं[12], सकं बलमवस्सिता[13] ॥

---

१. ०तरच्छयो—स्या०। २. सहितापि—स्या०, रो०। ३. मञ्जरिका—सी०, स्या०, रो०। ४. अजिनुत्तरवासिनो—स्या०, रो०। ५. ते जटाभार भरिता—सी०, रो०; ०भरिता च—स्या०। ६. पोठेन्ता०—स्या०। ७. सदा—सी०। ८. न वो—स्या०। ९-९. सप्पटिहिरस्सिदं फलं—स्या०। १०. अछम्भिताव—स्या०। ११. पुब्बविदेहनं—स्या०, रो०। १२. उत्तरकुरं—सी०। १३. बलमपस्सिता—स्या०, रो०।

१३७. "ततो पिण्डं आहरित्वा, परिभुञ्जन्ति एकतो।
सब्बेसं पक्कमन्तानं, उग्गतेजान तादिनं॥
१३८. "अजिनचम्मसद्देन, वनं सद्दायते तदा।
एदिसा ते महावीर, सिस्सा उग्गतपा मम॥
१३९. "परिवुतो अहं तेहि, वसामि मम अस्समे।
तोसिता सककम्मेन, विनीतापि समागता॥
१४०. "आराधयिसु मं एते, सककम्माभिलासिनो।
सीलवन्तो च निपका, अप्पमञ्ञासु कोविदा॥
१४१. "पदुमुत्तरो लोकविदू, आहुतीनं पटिग्गहो।
समयं संविदित्वान, उपगच्छि विनायको॥
१४२. "उपगन्त्वान सम्बुद्धो, आतापी निपको मुनि।
पत्तं पग्गय्ह सम्बुद्धो, भिक्खाय ममुपागमि[1]॥
१४३. "उपागतं महावीरं, जलजुत्तमनायकं[2]।
तिणसन्थरं[3] पञ्ञापेत्वा, सालपुप्फेहि ओकिरिं॥
१४४. "निसादेत्वान[4] सम्बुद्धं, हट्ठो संविग्गमानसो। B. 409
खिप्पं पब्बतमारुय्ह, अगळुं[5] अग्गहिं अहं॥
१४५. "कुम्भमत्तं गहेत्वान, पनसं देवगन्धिकं।
खन्धे आरोपयित्वान, उपगच्छिं विनायकं॥
१४६. "फलं बुद्धस्स दत्वान, अगळुं अनुलिम्पहं।
पसन्नचित्तो सुमनो, बुद्धसेट्ठं अवन्दिहं॥
१४७. "पदुमुत्तरो लोकविदू, आहुतीनं पटिग्गहो।
इसिमज्झे निसीदित्वा, इमा गाथा अभासथ॥
१४८. 'यो मे फलं च अगळुं, आसनं च अदासि मे।
तमहं कित्तयिस्सामि, सुणाथ मम भासतो॥
१४९. 'गामे वा यदि वा रञ्ञे, पब्भारेसु गुहासु वा।
इमस्स चित्तमञ्ञाय, निब्बत्तिस्सति भोजनं॥

---

१. समुपागमि—स्या०। २. जलजुत्तमनामकं—स्या०। ३. तिणत्थरं—स्या०।
४. निसीदेत्वान—सी; निसीदित्वान—स्या०, रो०। ५. अगरुं—सी०।

१५०. 'देवलोके मनुस्से वा, उपपन्नो अयं नरो।
भोजनेहि च वत्थेहि, परिसं तप्पयिस्सति ॥

१५१. 'उपपज्जति यं योनिं, देवत्तं अथ मानुसं।
अक्खोभभोगो हुत्वान, संसरिस्सतियं नरो ॥

१५२. 'तिंस कप्पसहस्सानि, देवलोके रमिस्सति।
सहस्सक्खत्तुं राजा च, चक्कवत्ती भविस्सति ॥

१५३. 'एकसत्ततिक्खत्तुं च, देवरज्जं करिस्सति।
पदेसरज्जं विपुलं, गणनातो असङ्ख्यियं ॥

१५४. 'कप्पसतसहस्सम्हि, ओक्काककुलसम्भवो।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥

१५५. 'तस्स धम्मेसु दायादो, ओरसो धम्मनिम्मितो*।
सब्बासवे परिञ्ञाय, विहरिस्सतिनासवो' ॥

B. 410

१५६. "सुलद्धलाभो लद्धो मे, योहं अद्दक्खि[1] नायकं।
तिस्सो विज्जा अनुप्पत्ता, कतं बुद्धस्स सासनं ॥

१५७. "गामे वा यदि वा रञ्ञे, पब्भारेसु गुहासु वा।
मम सङ्कप्पमञ्ञाय, भोजनं होति मे सदा ॥

१५८. "किलेसा झापिता मय्हं···पे०···विहरामि अनासवो ॥

१५९. "स्वागतं वत मे आसि···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं ॥

१६०. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा उपसीवो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

*. उपसीवो नाम नामेन, हेस्सति सत्थुसावको इति अधिको पाठो स्या० पोत्थके दिस्सति।

१. अद्दक्खि—सी०, स्या०।

६. नन्दकत्थेरअपदानं

१६१. "मिगलुद्दो पुरे आसि, अरञ्ञे कानने अहं।
पसदं मिगमेसन्तो, सयम्भुं अद्दसं अहं[1] ॥
१६२. "अनुरुद्धो नाम सम्बुद्धो, सयम्भू अपराजितो।
विवेककामो सो धीरो, वनमज्झोगही तदा ॥
१६३. "चतुदण्डे गहेत्वान, चतुट्ठाने ठपेसहं।
मण्डपं सुकतं कत्वा, पद्मपुप्फेहि[2] छादयिं ॥
१६४. "मण्डपं छादयित्वान, सयम्भुं अभिवादयिं।
धनुं तत्थेव निक्खिप्प, पब्बजिं अनगारियं ॥
१६५. "नचिरं[3] पब्बजितस्स[3], ब्याधि मे उदपज्जथ।
पुब्बकम्मं सरित्वान, तत्थ कालङ्कतो अहं ॥
१६६. "पुब्बकम्मेन संयुत्तो, तुसितं अगमासहं।
तत्थ सोण्णमयं ब्यम्हं, निब्बत्तति यदिच्छकं ॥
१६७. "सहस्सयुत्तं हयवाहिं[4], दिब्बयानमधिट्ठितो।
आरुहित्वान[5] तं यानं, गच्छामहं यदिच्छकं ॥
१६८. "ततो मे निय्यमानस्स, देवभूतस्स मे सतो। B.411
समन्ता योजनसतं, मण्डपो मे धरीयिति ॥
१६९. "सयनेहं[6] तुवट्टामि, अच्छन्ने[7] पुप्फसन्थते।
अन्तलिक्खा च पदुमा, वस्सन्ते[8] निच्चकालिकं ॥
१७०. "मरीचिके फन्दमाने, तप्पमाने च आतपे।
न मं तापेति[9] आतापो[9], मण्डपस्स इदं फलं ॥
१७१. "दुग्गतिं समतिक्कन्तो, अपाया पिहिता मम।
मण्डपे रुक्खमूले वा, सन्तापो मे न विज्जति ॥
१७२. "महीसञ्ञं अधिट्ठाय, लोणतोयं तरामहं।
तस्स मे सुकतं कम्मं, बुद्धपूजायिदं फलं ॥

---

१. जिनं—सी०। २. पदुमपुप्फेहि—स्या०। ३-३. पब्बजितस्स अचिरं—सी०। ४. हायवाहिं—स्या०। ५. आरोहित्वान—स्या०। ६. सयनेसो—स्या०। ७. अचन्तं—सी०; अचन्त—रो०। ८. वस्सन्ति—सी०। ९-९. तपति आतप्पो—स्या०।

१७३. "अपथम्पि[1] पथं कत्वा, गच्छामि अनिलञ्जसे।
अहो मे सुकतं कम्मं, बुद्धपूजायिदं फलं॥
१७४. "पुब्बेनिवासं जानामि, दिब्बचक्खु विसोधितं।
आसवा मे परिक्खीणा, बुद्धपूजायिदं फलं॥
१७५. "जहिता पुरिमा जाति, बुद्धस्स ओरसो अहं।
दायादोम्हि च सद्धम्मे, बुद्धपूजायिदं फलं॥
१७६. "आराधितोम्हि सुगतं, गोतमं सक्यपुङ्गवं।
धम्मधजो[2] धम्मदायादो, बुद्धपूजायिदं फलं॥
१७७. "उपट्ठित्वान सम्बुद्धं, गोतमं सक्यपुङ्गवं।
पारङ्गमनियं मग्गं, अपुच्छिं लोकनायकं॥
१७८. "अज्झिट्ठो कथयी बुद्धो, गम्भीरं निपुणं पदं।
तस्साहं धम्मं सुत्वान, पत्तोम्हि आसवक्खयं॥
१७९. "अहो मे सुकतं कम्मं, परिमुत्तोम्हि जातिया।
सब्बासवपरिक्खीणो, नत्थि दानि पुनब्भवो॥
१८०. "किलेसा झापिता मय्हं...पे०...विहरामि अनासवो॥
१८१. "स्वागतं वत मे आसि...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं॥
B. 412 १८२. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा नन्दको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

७. हेमकत्थेरअपदानं

१८३. "पब्भारकूटं निस्साय, अनोमो नाम तापसो।
अस्समं सुकतं कत्वा, पण्णसाले वसी[3] तदा॥
१८४. "सिद्धं तस्स तपो कम्मं, सिद्धिपत्तो सके बले।
सकसामञ्ञविक्कन्तो, आतापी निपको मुनि॥

१. अब्भम्हि—स्या०। २. धम्मधरो—स्या०। ३. वसिं—स्या०।

१८५. "विसारदो ससमये, परवादे च कोविदो ।
पट्ठो भूमन्तलिक्खम्हि, उप्पातम्हि च कोविदो ॥
१८६. "वीतसोको निरारम्भो, अप्पाहारो अलोलुपो ।
लाभालाभेन सन्तुट्ठो, झायी झानरतो मुनि ॥
१८७. "पियदस्सी नाम सम्बुद्धो, अग्गो कारुणिको मुनि ।
सत्ते तारेतुकामो सो, करुणाय फरी तदा ॥
१८८. "बोधनेय्यं जनं दिस्वा, पियदस्सी महामुनि ।
चक्कवाळसहस्सम्पि,[1] गन्त्वा ओवदते[2] मुनि ॥
१८९. "ममुद्धरितुकामो सो, ममस्समम्मुपागमि ।
न दिट्ठो मे जिनो पुब्बे, न सुतो पि च कस्सचि ॥
१९०. "उप्पाता[3] सुपिना मय्हं, लक्खणा सुप्पकासिता ।
पट्ठो भूमन्तलिक्खम्हि, नक्खत्तपदकोविदो ॥
१९१. "सोहं बुद्धस्स सुत्वान, तत्थ चित्तं पसादयिं ।
तिट्ठन्तो[4] वा निसिन्नो वा, सरामि निच्चकालिकं ॥
१९२. "मयि[5] एवं सरन्तम्हि,[5] भगवा पि अनुस्सरि ।
बुद्धं अनुस्सरन्तस्स, पीति मे होति तावदे ॥
१९३. "कालञ्च पुनरागम्म, उपेसि मं महामुनि । B. 413
सम्पत्ते पि न जानामि, अयं बुद्धो महामुनि ॥
१९४. "अनुकम्पको कारुणिको, पियदस्सी महामुनि ।
सञ्ञापेसि अत्तानं, 'अहं बुद्धो सदेवके' ॥
१९५. "सञ्ञापेत्वान सम्बुद्धं, पियदस्सिं महामुनिं ।
सकं चित्तं पसादेत्वा, इदं वचनमब्रविं ॥
१९६. 'अञ्ञे[6] पीठे च पल्लङ्के, आसन्दीसु निसीदरे ।
तुवम्पि सब्बदस्सावी[7], निसीद रतनासने'[8] ॥
१९७. "सब्बरतनमयं पीठं, निम्मिनित्वान तावदे ।
पियदस्सिस्स मुनिनो, अदासिं[9] इद्धिनिम्मितं ॥

१. चक्कवालसहस्सम्हि—स्या० । २. ओवादको—स्या० । ३. उप्पादा—स्या० । ४. भुञ्जन्तो—सी०, रो० । ५-५. माम एवं सरन्तस्स—स्या० । ६. सब्बे—स्या० । ७. सब्बदयावी—स्या० । ८. रुचिरासने—स्या० । ९. आसनं—स्या० ।

१९८. “रतने च[1] निसिन्नस्स, पीठके इद्धिनिम्मिते।
कुम्भमत्तं जम्बुफलं, अदासि तावदे अहं॥

१९९. “मम हासं जनेत्वान, परिभुञ्जि महामुनि।
तदा चित्तं पसादेत्वा, सत्थारं अभिवादयिं॥

२००. “पियदस्सी तु भगवा, लोकजेट्ठो नरासभो।
रतनासनमासीनो[2], इमा गाथा अभासथ॥

२०१. ‘यो मे रतनमयं पीठं, अमतं च फलं अदा।
तमहं कित्तयिस्सामि, सुणाथ मम भासतो॥

२०२. ‘सत्तसत्तति कप्पानि, देवलोके रमिस्सति।
पञ्चसत्ततिक्खत्तुं च, चक्कवत्ती भविस्सति॥

२०३. ‘द्वत्तिंसक्खत्तुं देविन्दो, देवरज्जं करिस्सति।
पदेसरज्जं विपुलं, गणनातो असङ्खियं॥

२०४. सोण्णमयं रूपिमयं, पल्लङ्कं सुकतं बहुं।
लोहितङ्गमयञ्चेव, लच्छति रतनामयं॥

२०५. चङ्कमन्तम्पि[3] मनुजं[3], पुञ्ञकम्मसमङ्गिनं।
पल्लङ्कानि अनेकानि, परिवारेस्सरे[4] तदा[4]॥

B. 414 २०६. कूटागारा च पासादा, सयनं च महारहं।
इमस्स चित्तमञ्ञाय, निब्बत्तिस्सन्ति तावदे॥

२०७. सट्ठि नागसहस्सानि, सब्बालङ्कारभूसिता।
सुवण्णकच्छा मातङ्गा, हेमकप्पनवाससा[5]॥

२०८. आरूळ्हा गामणीयेहि, तोमरङ्कुसपाणिभि।
इमं[6] परिचरिस्सन्ति, रतनपीठस्सिदं[7] फलं॥

२०९. सट्ठि अस्ससहस्सानि, सब्बालङ्कारभूसिता।
आजानीया व[8] जातिया, सिन्धवा सीघवाहिनो[9]॥

---

१. व—स्या०। २. रतनासनमासिन्नो—स्या०। ३-३. चङ्कमन्तम्पि मनुञ्ञं—स्या०। ४-४. परिवारिस्सरे तदा—सी०; परिवारिस्सरे सदा—स्या०। ५. हेमकप्पनिवासना—सी०; हेमकप्पनिवाससा—स्या०। ६. तेपिमं—स्या०। ७. रतनपीठस्सिदं—सी०, स्या०। ८, आजानिया च—स्या०। ९. सीघवाहना—स्या०।

२१०. आरूव्हा गामणीयेहि, इल्लियाचापधारिभि[१] ।
तेपिमं परिचरिस्सन्ति, रतनपीठस्सिदं फलं ॥

२११. सट्ठि रथसहस्सानि, सब्बालङ्कारभूसिता ।
दीपा अथोपि वेयग्घा, सन्नद्धा उस्सितद्धजा ॥

२१२. आरूव्हा गामणीयेहि, चापहत्थेहि वम्मिभि ।
परिवारेस्सन्तिमं निच्चं, रतनपीठस्सिदं फलं ॥

२१३. सट्ठि धेनुसहस्सानि, दोहञ्ञा[२] पुङ्गवूसभे[२] ।
वच्छके जनयिस्सन्ति, रतनपीठस्सिदं फलं ॥

२१४. सोळसित्थिसहस्सानि, सब्बालङ्कारभूसिता ।
विचित्तवत्थाभरणा, आमुक्कमणिकुण्डला[३] ॥

२१५. अळारपम्हा[४] हसुला, सुसञ्ञा तनुमज्झिमा ।
परिवारेस्सन्तिमं निच्चं, रतनपीठस्सिदं फलं ॥

२१६. अट्ठारसे कप्पसते, गोतमो नाम चक्खुमा ।
तमन्धकारं विधमित्वा[५], बुद्धो लोके भविस्सति ॥

२१७. तस्स दस्सनमागम्म, पब्बजिस्सतिकिञ्चनो ।
तोसयित्वान सत्थारं, सासनेभिरमिस्सति ॥

२१८. तस्स धम्मं सुणित्वान, किलेसे घातयिस्सति[६] ।
सब्बासवे परिञ्ञाय, निब्बायिस्सतिनासवो' ॥

२१९. "वीरियं मे धुरधोरय्हं, योगक्खेमाधिवाहनं । B. 415
उत्तमत्थं पत्थयन्तो[७], सासने विहरामहं ॥

२२०. "इदं पच्छिमकं मय्हं, चरिमो वत्तते भवो ।
सब्बासवा[८] परिक्खीणा[८], नत्थि दानि पुनब्भवो ॥

२२१. "किलेसा झापिता मय्हं…पे०…विहरामि अनासवो ॥

---

१. चापहत्थेहि वम्मिहि—सी० ; चापहत्थेहि चम्मिभि—स्या० । २-२. गावी सुपुङ्गवुसभा—स्या० । ३. अमुत्तमणिकुण्डला—सी०, स्या० । ४. आळारमम्हा—सी० ; आलारमुखा—स्या० । ५. विधंसेत्वा—स्या० । ६. झापयिस्सति—स्या० । ७. पट्ठयानो—स्या० । ८-८. सब्बासव परिक्खीणो—सी०, स्या० ।

२२२. "स्वागतं वत मे आसि…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं ॥

२२३. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा हेमको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

सत्तरसमं भाणवारं ।

---

८. तोदेय्यत्थेरअपदानं

२२४. "राजा[1] अजितञ्जयो[1] नाम, केतुमतीपुरुत्तमे ।
सूरो विक्कमसम्पन्नो, पुरमज्झावसी तदा ॥

२२५. "तस्स रञ्ञो पमत्तस्स, अटवियो[2] समुट्ठहुं ।
ओतारा[3] तुण्डिका चेव, रट्ठं विद्धंसयुं तदा ॥

२२६. "पच्चन्ते कुपिते[4] खिप्पं, सन्निपातेसिरिन्दमो ।
भटे चेव बलत्थे च, अरिं निग्गाहयि तदा ॥

२२७. "हत्थारोहा अनीकट्ठा, सूरा च चम्मयोधिनो[5] ।
धनुग्गहा च उग्गा[6] च, सब्बे सन्निपतुं तदा ॥

२२८. "आळारिका च कप्पका, न्हापका मालकारका ।
सूरा विजितसङ्गामा, सब्बे सन्निपतुं तदा ॥

२२९. "खग्गहत्था च पुरिसा, चापहत्था च वम्मिनो ।
लुद्दा[7] विजितसङ्गामा, सब्बे सन्निपतुं तदा ॥

B. 416 २३०. "तिधापभिन्ना[8] मातङ्गा, कुञ्जरा सट्ठिहायना ।
सुवण्णकच्छालङ्कारा, सब्बे सन्निपतुं तदा ॥

२३१. "खमा सीतस्स उण्हस्स, उक्कारुहरणस्स च ।
योधाजीवा कतकम्मा, सब्बे सन्निपतुं तदा ॥

१-१. राजासि विजयो—सी० ; राजा विजितजयो—स्या० । २. रट्ठविसा—स्या० । ३. उत्तरा स्या० ; ओचरा रो० । ४. कुप्पिते—स्या० । ५. वम्मयोधिनो—स्या० । ६. रथिका—स्या० । ७. लुद्धा—स्या० । ८. तिधप्पभिन्ना—स्या० ।

२३२. "सङ्खसद्दं भेरिसद्दं, अथो उतुज[1] सद्दकं ।
एतेहि ते हासयन्ता, सब्बे सन्निपतुं तदा ॥
२३३. "तिसूलकोन्तिमन्तेहि,[2] कवचतोमरेहि[3] च ।
कोट्टेन्तानं[4] निपातेन्ता,[4] सब्बे सन्निपतुं तदा ॥
२३४. "किमेवातिनिसामेत्वा,[5] सराजा अजितञ्जयो[6] ।
सट्ठि पाणसहस्सानि, सूले उत्तासयिं तदा ॥
२३५. "सद्दं मानुसकाकंसु, अहो राजा अधम्मिको ।
निरये पच्चमानस्स, कदा अन्तो भविस्सति ॥
२३६. "सयनेहं तुवट्टेन्तो, पस्सामि[7] निरये तदा ।
न सुपामि दिवारत्तिं, सूलेन तज्जयन्ति मं ॥
२३७. "किं पमादेन रज्जेन, वाहनेन[8] बलेन च ।
न ते पहोन्ति धारेतुं, तापयन्ति[9] ममं सदा ॥
२३८. "किं मे पुत्तेहि दारेहि, रज्जेन सकलेन च ।
यंनून पब्बजेय्याहं, गतिमग्गं विसोधये ॥
२३९. "सट्ठि नागसहस्सानि, सब्बालङ्कारभूसिते ।
सुवण्णकच्छे मातङ्गे, हेमकप्पनवाससे[10] ॥
२४०. "आरूळ्हे गामणीयेहि, तोमरङ्कुसपाणिभि ।
सङ्गामावचरे ठाने,[11] अनपेक्खो विहायहं ।
सककम्मेन सन्तत्तो, निक्खमिं अनगारियं ॥
२४१. "सट्ठि अस्ससहस्सानि, सब्बालङ्कारभूसिते । B. 417
आजानीये व जातिया, सिन्धवे[12] सीघवाहने ॥
२४२. "आरूळ्हे गामणीयेहि, चापहत्थेहि वम्मिभि ।
पहारेत्वान[13] ते सब्बे, निक्खमिं अनगारियं ॥

१. उद्धव—सी०; उद्दट—स्या० । २. तिसूलकोन्तमन्तेहि—सी० । ३. कवचेहि तोमोहि—सी०; धनूहि तोमरेहि—स्या० । ४-४. कोट्टयन्ता निवत्तेन्ता—स्या० । ५. कवचानिवासेत्वा—स्या०, रो० । ६. अजिनं जिनो—सी०; अजितञ्जिनो—स्या० । ७. सयामि—सी० । ८. बाहनेन—स्या० । ९. तासयन्ति—सी०, स्या० । १०. हेमकप्पनिवासने—सी०; हेमकप्पनिवाससे—स्या० । ११. धाने—सी० । १२. सिन्धवा—स्या० । १३. पहायित्वान—सी०, रो०; छड्डयित्वान—स्या० ।

२४३. "सट्ठि रथसहस्सानि, सब्बालङ्कारभूसिते ।
दीपे अथोपि वेयग्घे, सन्नद्धे उस्सितद्धजे ।
ते सब्बे परिहारेत्वा,[1] पब्बजि अनगारियं ॥

२४४. "सट्ठि धेनुसहस्सानि, सब्बा कंसूपधारणा ।
तायोपि[2] छड्डयित्वान, पब्बजि अनगारियं ॥

२४५. "सट्ठि इत्थिसहस्सानि, सब्बालङ्कारभूसिता ।
विचित्तवत्थाभरणा, आमुक्कमणिकुण्डला ॥

२४६. "अळारपम्हा हसुला, सुसञ्ञा तनुमज्झिमा ।
ता हित्वा कन्दमानायो, पब्बजि अनगारियं ॥

२४७. "सट्ठि गामसहस्सानि, परिपुण्णानि सब्बसो ।
छड्डयित्वान तं रज्जं, पब्बजि अनगारियं ॥

२४८. "नगरा निक्खमित्वान, हिमवन्तमुपागमिं ।
भागीरथीनदीतीरे, अस्समं मापयिं अहं ॥

२४९. "पण्णसालं करित्वान, अग्यागारं अकासहं ।
आरद्धविरियो पहितत्तो, वसामि अस्समे अहं ॥

२५०. "मण्डपे रुक्खमूले वा, सुञ्ञागारे च[3] झायतो ।
न तु विज्जति तासो मे, न पस्से भयभेरवं ॥

२५१. "सुमेधो नाम सम्बुद्धो, अग्गो कारुणिको मुनि ।
ञाणालोकेन जोतन्तो,[4] लोके उप्पज्जि तावदे ॥

२५२. "मम अस्समसामन्ता, यक्खो आसि महिद्धिको ।
बुद्धसेट्ठम्हि उप्पन्ने, आरोचेसि ममं तदा ॥

B. 418 २५३. "बुद्धो लोके समुप्पन्नो, सुमेधो नाम चक्खुमा ।
तारेति[5] जनतं सब्बं, तम्पि सो तारयिस्सति ॥

२५४. "यक्खस्स वचनं सुत्वा, संविग्गो आसि तावदे ।
बुद्धो बुद्धो ति चिन्तेन्तो अस्समं पटिसामयिं ॥

१. परिवज्जेत्वा—स्या०; परिहायित्वा—रो० । २. गावियो—स्या० ।
३. व—सी०, स्या० । ४. जोतेन्तो—स्या० । ५. तारेसि—स्या० ।

२५५. "अग्गिदारुं च छड्डेत्वा, संसामेत्वान सन्थतं ।
अस्समं अभिवन्दित्वा, निक्खमिं विपिना[1] अहं ॥
२५६. "ततो चन्दनमादाय, गामा गामं पुरा पुरं ।
देवदेवं गवेसन्तो, उपगच्छिं विनायकं ॥
२५७. "भगवा तम्हि समये, सुमेधो लोकनायको ।
चतुसच्चं पकासेन्तो, बोधेति जनतं बहुं ॥
२५८. "अञ्जलिं पग्गहेत्वान, सीसे कत्वान चन्दनं[2] ।
सम्बुद्धं अभिवादेत्वा, इमा गाथा अभासहं[3] ॥
२५९. 'वस्सिके पुप्फमानम्हि,[4] सन्तिके उपवायति ।
त्वं वीर गुणगन्धेन, दिसा सब्बा पवायसि ॥
२६०. 'चम्पके नागवनिके,[5] अतिमुत्तककेतके ।
सालेसु पुप्फमानेसु, अनुवातं पवायति ॥
२६१. 'तव[6] गन्धं सुणित्वान[6], हिमवन्ता इधागमिं ।
पूजेमि तं महावीर, लोकजेट्ठ महायस' ॥
२६२. "वरचन्दनेनानुलिम्पिं, सुमेधं लोकनायकं ।
सकं चित्तं पसादेत्वा, तुण्ही अट्ठासि तावदे ॥
२६३. "सुमेधो नाम भगवा, लोकजेट्ठो नरासभो ।
भिक्खुसङ्घे निसीदित्वा, इमा गाथा अभासथ ॥
२६४. 'यो मे गुणे[7] पकित्तेसि, चन्दनं च अपूजयि ।
तमहं कित्तयिस्सामि, सुणाथ मम भासतो ॥
२६५. आदेय्यवाक्यवचनो, ब्रह्मा उजु पतापवा ।
पञ्चवीसतिकप्पानि, सप्पभासो भविस्सति ॥
२६६. छब्बीसतिकप्पसते, देवलोके रमिस्सति ।
सहस्सक्खत्तुं राजा च, चक्कवत्ती भविस्सति ॥
२६७. तेत्तिसक्खत्तुं देविन्दो, देवरज्जं करिस्सति ।
पदेसरज्जं विपुलं, गणनातो असङ्खियं ॥

---

१. पवना—स्या०, रो० । २. वन्दनं—स्या० । ३. अभासथ—स्या०, रो० ।
४. पुप्फमानस्मि—स्या० । ५. नागमलिके—स्या० । ६-६. तं गन्धं घायित्वान—स्या० ।
७. गुणं—स्या० ।

२६८. ततो चुतोयं मनुजो, मनुस्सत्तं गमिस्सति ।
पुञ्ञकम्मेन संयुत्तो, ब्रह्मबन्धु भविस्सति ॥
२६९. अज्झायको मन्तधरो, तिण्णं वेदान पारगू ।
तिलक्खणेन[1] सम्पन्नो, बावरी नाम ब्राह्मणो ॥
२७०. तस्स सिस्सो भवित्वान, हेस्सति मन्तपारगू ।
उपगन्त्वान सम्बुद्धं, गोतमं सक्यपुङ्गवं ॥
२७१. पुच्छित्वा निपुणे पञ्हे, भावयित्वान[2] अञ्जसं[2] ।
सब्बासवे परिञ्ञाय, विहरिस्सतिनासवो[3]' ॥
२७२. "तिविधग्गि निब्बुता मय्हं, भवा सब्बे समूहता ।
सब्बासवे परिञ्ञाय, विहरामि अनासवो ॥
२७३. "किलेसा झापिता मय्हं···पे०···विहरामि अनासवो ॥
२७४. "स्वागतं वत मे आसि···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं ॥
२७५. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा तोदेय्यो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

९. जतुकण्णित्थेरअपदानं[4]

२७६. "नगरे हंसवतिया, सेट्ठिपुत्तो अहोसहं ।
समप्पितो कामगुणे, परिचारेमहं तदा ॥
२७७. "ततो[5] पासादमारुय्ह, महाभोगे[6] वलञ्जको[6] ।
तत्थ नच्चेहि गीतेहि, परिचारेमहं तदा ॥
B. 420 २७८. "तूरिया आहता मय्हं, सम्मताळसमाहिता ।
नच्चन्ता[7] इत्थियो सब्बा, हरन्तियेव मे मनो ॥

१.तीणिलक्खण—स्या० । २-२. हासयित्वान मानसं—स्या० । ३. निब्बायिस्सति०—सी०; विहरामि०—स्या० । ४. जतुकण्णिकत्थेरापदान—स्या० । ५. तयो—सी०, स्या० । ६-६, उब्बिद्धागेहलञ्छका—सी० । ७. रज्जन्ती—स्या० ।

२७९. "चेलापिका[1] लामणिका[2] कुञ्जवासी[3] तिमज्झिका[3] ।
लङ्किका सोकज्झायी च, परिवारेन्ति मं सदा ॥

२८०. "वेताळिनो कुम्भथूनी, नटा च नच्चका बहू ।
नटका नाटका चेव, परिवारेन्ति मं सदा ॥

२८१. "कप्पका न्हापका सूदा, मालाकारा सुपासका[4] ।
जल्ला मल्ला च[5] ते सब्बे[5], परिवारेन्ति मं सदा ॥

२८२. "एतेसु कीळमानेसु, सिक्खिते कतुपासने ।
रत्तिन्दिवं न जानामि, इन्दो व तिदसङ्गणे[6] ॥

२८३. "अद्धिका पथिका[7] सब्बे, याचका वरका[8] बहू ।
उपगच्छन्ति ते निच्चं, भिक्खयन्ता ममं घरं ॥

२८४. "समणा ब्राह्मणा चेव, पुञ्ञक्खेत्ता अनुत्तरा ।
वड्ढयन्ता ममं पुञ्ञं, आगच्छन्ति ममं घरं ॥

२८५. "पटगा[9] लटुका[10] सब्बे, निगण्ठा पुप्फसाटका ।
तेदण्डिका एकसिखा, आगच्छन्ति ममं घरं ॥

२८६. "आजीवका[11] विलुत्तावी, गोधम्मा[12] देवधम्मिका ।
रजोजल्लधरा एते, आगच्छन्ति ममं घरं ॥

२८७. "परित्तका[13] सन्तिपत्ता[13], कोधपुग्गनिका[14] बहू ।
तपस्सी[15] वनचारी च, आगच्छन्ति ममं घरं ॥

२८८. "ओड्डका[16] दमिळा चेव. साकुळा मलवाळका[17] ।
सवरा[18] योनका चेव, आगच्छन्ति ममं घरं ॥

२८९. "अन्धका[19] मुण्डका सब्बे, कोटला[20] हनुविन्दका[20] । B. 421
आरावचीनरट्ठा च, आगच्छन्ति ममं घरं ॥

---

१. चेलावका—स्या० ; वेलामिका—रो० । २. वार्मनिका—स्या०, रो० । ३-३. कुञ्जवासीहिमज्झिता—स्या० ; कुञ्जवा सीहिमज्झिका—रो० । ४. सुमापका—सी० । ५-५. ति सब्बेव—सी० । ६. तिदसेपुरे—स्या० । ७. कपणा—स्या० । ८. चरका—स्या०, रो० । ९. पटका —सी०, स्या० । १०. लटका—सी० । ११. आजीविका—स्या० । १२. गोतमा—स्या० । १३-१३. परिव्वत्तका सिद्धिपत्ता—सी०, स्या०, रो० । १४. कोण्डपुग्गणिका—सी० ; कोण्डपुग्गलिका—रो० । १५. तपसी—स्या० । १६. अन्धका—स्या० । १७. मलयालका—सी०, रो० ; मळयालका—स्या० । १८. सबरा—सी० । १९. गन्धका—स्या० । २०-२०. कोलका सानुविन्दका—सी०, रो० ; कुट्ठला०—स्या० ।

२९०. “अलसन्दका पल्लवका, धम्मरा[1] निग्गमानुसा[1]।
गेहिका[2] चेतपुता च, आगच्छन्ति ममं घरं ॥
२९१. “माधुरका कोसलका, कलिङ्गा[3] हत्थिपोरिका।
इसिण्डा मक्कला चेव, आगच्छन्ति ममं घरं ॥
२९२. “चेलावका आरब्भा[4] च, ओघुल्हा[5] मेघला बहू।
खुद्दका सुद्दका चेव, आगच्छन्ति ममं घरं ॥
२९३. “रोहणा[6] सिन्धवा चेव, चितका एककण्णिका।
सुरट्ठा अपरन्ता च, आगच्छन्ति ममं घरं ॥
२९४. “सुप्पारका कुमारा[7] च, मल्लसोवण्णभूमिका[8]।
वज्जीतङ्गा[9] च ते सब्बे, आगच्छन्ति ममं घरं ॥
२९५. “नळकारा पेसकारा, चम्मकारा च तच्छका।
कम्मारा[10] कुम्भकारा च, आगच्छन्ति ममं घरं ॥
२९६. “मणिकारा लोहकारा, सोण्णकारा च दुस्सिका।
तिपुकारा च ते सब्बे, आगच्छन्ति ममं घरं ॥
२९७. “उसुकारा भमकारा, पेसकारा च गन्धिका।
रजका तुन्नवाया च, आगच्छन्ति ममं घरं ॥
२९८. “तेलिका कट्ठहारा च, उदहारा च पेस्सिका।
सूपिका[11] सूपरक्खा[11] च, आगच्छन्ति ममं घरं ॥
२९९. “दोवारिका अनीकट्ठा, बन्धिका[12] पुप्फछड्डका।
हत्थारुहा हत्थिपाला, आगच्छन्ति ममं घरं ॥
B. 422 ३००. “आनन्दस्स[13] महारञ्ञो[13], ममत्थस्स[14] अदासहं।
सत्तवण्णेन रतनेन, ऊनत्थं[15] पूरयामहं ॥

१-१. बब्बरा भग्गकारुसा—सी० ; पब्बता नग्गमारुहा—स्या०। २. रोहिता—सी० ; बाहिका—स्या०, रो०। ३. कासिका—सी०, स्या०। ४. अरम्मा—सी०, रो० ; बाहिका—स्या०। ५. ओक्कला—सी० ; ओभासा—स्या०। ६. रोहका—स्या०। ७. किकुमारा—सी०, रो०। ८. मलया सोण्णभूमिका—सी०, स्या०, रो०। ९. वज्जीतारा—सी० ; वज्जीहारा—स्या०, रो०। १०. कम्मकारा—स्या०। ११-११. सुपिका सरक्खा—स्या०। १२. वन्दिका—सी० ; गन्थिका—स्या० ; सन्दिका—रो०। १३-१३. आनन्दस्स नाम रञ्ञो—स्या० ; अरिन्दम नाम रञ्ञो—रो०। १४. पमत्तस्स—सी०, रो० ; समग्गस्स—स्या०। १५. ऊनत्तं—सी०, स्या०, रो०।

३०१. "ये मया कित्तिता सब्बे, नानावण्णा बहू जना।
तेसाहं चित्तमञ्ञाय, तप्पयिं रतनेनहं[1] ॥
३०२. "वग्गूसु भासमानासु[2], वज्जमानासु भेरिसु।
सङ्खेसु धमयन्तेसु, सकगेहे रमामहं ॥
३०३. "भगवा तम्हि समये, पदुमुत्तरनायको।
वसीसतसहस्सेहि[3], परिक्खीणासवेहि सो ॥
३०४. "भिक्खूहि सहितो वीथिं, पटिपज्जित्थ चक्खुमा।
ओभासेन्तो दिसा सब्बा, दीपरुक्खो व जोतति ॥
३०५. "वज्जन्ति भेरियो सब्बा, गच्छन्ते लोकनायके।
पभा निद्धावते तस्स, सतरंसी व उग्गतो ॥
३०६. "कवाटन्तरिकायापि, पविट्ठेन च रस्मिना[4]।
अन्तोघरेसु विपुलो, आलोको आसि तावदे ॥
३०७. "पभं दिस्वान बुद्धस्स, पारिसज्जे अवोचहं।
निस्संसयं बुद्धसेट्ठो, इमं वीथिमुपागतो ॥
३०८. "खिप्पं ओरुय्ह पासादा, अगमिं अन्तरापणं[5]।
सम्बुद्धं अभिवादेत्वा, इदं वचनमब्रविं ॥
३०९. 'अनुकम्पतु मे बुद्धो, जलजुत्तमनायको।
वसीसतसहस्सेहि, अधिवासेसि सो मुनि' ॥
३१०. "निमन्तेत्वान[6] सम्बुद्धं, अभिनेसिं सकं घरं।
तत्थ अन्नेन पानेन, सन्तप्पेसिं महामुनिं ॥
३११. "भुत्ताविं[7] कालमञ्ञाय, बुद्धसेट्ठस्स तादिनो।
सतङ्गिकेन[8] तूरियेन[8], बुद्धसेट्ठं उपट्ठहिं ॥
३१२. "पदुमुत्तरो लोकविदू, आहुतीनं पटिग्गहो।
अन्तोघरे निसीदित्वा, इमा गाथा अभासथ ॥
३१३. 'यो मं तूरियेहुपट्ठासि, अन्नपानञ्च दासि मे। B. 423
तमहं कित्तयिस्सामि, सुणाथ मम भासतो ॥

१. रतनेनपि—स्या०। २. भासमानेसु—स्या०। ३. सह सतसहस्सेहि—स्या०। ४. रंसिना—सी०। ५. अन्तरापथं—स्या०। ६. निमन्तयित्वा—सी०; निमन्तयित्वान—स्या०। ७. भुत्तावी—स्या०। ८-८. सङ्गीतेन तुरियेन—स्या०।

३१४. पहूतभक्खो हुत्वान, सहिरञ्ञो सभोजनो।
चतुदीपे[1] एकरज्जं, कारयिस्सतियं नरो॥
३१५. पञ्चसीले समादाय, दसकम्मपथे ततो[2]।
समादाय पवत्तेन्तो[3], परिसं सिक्खापयिस्सति[4]॥
३१६. तूरियसतसहस्सानि, भेरियो[5] समलङ्कता।
वज्जयिस्सन्तिमं निच्चं, उपट्ठानस्सिदं फलं॥
३१७. तिसकप्पसहस्सानि, देवलोके रमिस्सति।
चतुसट्ठिक्खत्तुं देविन्दो, देवरज्जं करिस्सति॥
३१८. चतुसट्ठिक्खत्तुं राजा, चक्कवत्ती भविस्सति।
पदेसरज्जं विपुलं, गणनातो असङ्खियं॥
३१९. कप्पसतसहस्सम्हि, ओक्काककुलसम्भवो।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति॥
३२०. उपपज्जति यं योनिं, देवत्तं अथ मानुसं।
अनूनभोगो हुत्वान, मनुस्सत्तं गमिस्सति॥
३२१. अज्झायको भवित्वान, तिण्णं वेदान पारगू।
उत्तमत्थं गवेसन्तो, चरिस्सति महिं इमं[6]॥
३२२. सो पच्छा पब्बजित्वान, सुक्कमूलेन चोदितो।
गोतमस्स भगवतो, सासनेभिरमिस्सति॥
३२३. आराधयित्वान सम्बुद्धं, गोतमं सक्यपुङ्गवं।
किलेसे झापयित्वान, अरहायं भविस्सति'॥
३२४. "विपिने ब्यग्घराजा व, मिगराजा व केसरी।
अभीतो विहरामज्ज, सक्यपुत्तस्स सासने॥
३२५. "देवलोके मनुस्से वा, दलिद्दे दुग्गतिम्हि वा।
निब्बत्तिं मे न पस्सामि, उपट्ठानस्सिदं फलं॥
३२६. "विवेकमनुयुत्तोम्हि, उपसन्तो निरूपधि।
नागो व बन्धनं छेत्वा, विहरामि अनासवो॥

---

१. चतुद्दीपे—स्या०। २. रतो—स्या०। ३. पवत्तन्तो—स्या०। ४. सिक्खपेस्सति—स्या०। ५. नारियो—सी०, स्या०। ६. तदा—स्या०।

३२७. "किलेसा झापिता मय्हं···पे०···विहरामि अनासवो ॥ B. 424
३२८. "स्वागतं वत मे आसि···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं ॥
३२९. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा जतुकण्णित्थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ॥

१०. उदेनत्थेरअपदानं

३३०. "हिमवन्तस्साविदूरे, पदुमो नाम पब्बतो ।
अस्समो सुकतो मय्हं, पण्णसाला सुमापिता ॥
३३१. "नदियो सन्दरे तत्थ, सुपतित्था मनोरमा ।
अच्छोदका सीतजला, सन्दरे[1] नदियो सदा ॥
३३२. "पाठीना पावुसा मच्छा, बलजा[2] मुञ्जरोहिता ।
सोभेन्ता[3] नदियो एते, वसन्ति नदिया सदा[4] ॥
३३३. "अम्बजम्बूहि सञ्छन्ना, करेरितिलका तथा ।
उद्दालका पाटलियो, सोभेन्ति मम अस्समं ॥
३३४. "अङ्कोलका बिम्बिजाला, मायाकारी[5] च पुप्फिता ।
गन्धेन उपवायन्ता, सोभेन्ति मम अस्समं ॥
३३५. "अतिमुत्ता[6] सत्तलिका, नागा साला च पुप्फिता ।
दिब्बगन्धं[7] सम्पवन्ता, सोभेन्ति मम अस्समं ॥
३३६. "कोसम्बा सळला नीपा, अट्ठङ्गापि[8] च पुप्फिता[8] ।
दिब्बगन्धं सम्पवन्ता, सोभेन्ति मम अस्समं ॥
३३७. "हरीतका आमलका, अम्बजम्बुविभीतका ।
कोला भल्लातका बिल्ला, फलानि बहु अस्समे ॥

१. सुन्दरा—सी० । २. वलजा—स्या० । ३. सोभन्ति—स्या० । ४. तदा—स्या० । ५. मायाहरा—स्या० । ६. अधिमुत्ता—स्या० । ७. दिब्बगन्धा—सी० ; दिब्बा गन्धा—स्या० । ८-८. अट्ठङ्गा च सुपुप्फिता—सी० ; हत्थपाता०—स्या० ; कट्ठङ्गा च सुपुप्फिता—रो० ।

B. 425 ३३८. "कलम्बा कन्दली तत्थ, पुप्फन्ति मम अस्समे।
दिब्बगन्धं सम्पवन्ता, सोभेन्ति मम अस्समं॥
३३९. "असोकपिण्डिवारी[1] च[1], निम्बरुक्खा च पुप्फिता।
दिब्बगन्धं सम्पवन्ता, सोभेन्ति मम अस्समं॥
३४०. "पुन्नागा गिरिपुन्नागा, तिमिरा तत्थ पुप्फिता।
दिब्बगन्धं सम्पवन्ता, सोभेन्ति मम अस्समं॥
३४१. "निग्गुण्डी सिरिनिग्गुण्डी, चम्परुक्खेत्थ पुप्फिता।
दिब्बगन्धं सम्पवन्ता, सोभेन्ति मम अस्समं॥
३४२. "अविदूरे पोक्खरणी, चक्कवाकूपकूजिता।
मन्दालकेहि सञ्छन्ना, पदुमुप्पलकेहि च॥
३४३. "अच्छोदका सीतजला, सुपतित्था मनोरमा।
अच्छा फलिकसमाना, सोभेन्ति मम अस्समं॥
३४४. "पदुमा पुप्फरे तत्थ, पुण्डरीका च उप्पला।
मन्दालकेहि सञ्छन्ना, सोभेन्ति मम अस्समं॥
३४५. "पाठीना पावुसा मच्छा, बलजा मुञ्जरोहिता।
विचरन्ता व ते तत्थ, सोभेन्ति मम अस्समं॥
३४६. "कुम्भीला सुसुमारा च, कच्छपा च गहा बहू।
ओगहा[2] अजगरा च, सोभेन्ति मम अस्समं॥
३४७. "पारेवता रविहंसा, चक्कवाका नदीचरा।
दिन्दिभा साळिका चेत्थ[3], सोभेन्ति मम अस्समं॥
३४८. "नयिता अम्बगन्धी च, केतका तत्थ पुप्फिता।
दिब्बगन्धं सम्पवन्ता, सोभेन्ति मम अस्समं॥
३४९. "सीहा ब्यग्घा च दीपी च, अच्छकोकतरच्छका।
अनुसञ्चरन्ता पवने, सोभेन्ति मम अस्समं॥
३५०. "जटाभारेन भरिता, अजिनुत्तरवासना[4]।
अनुसञ्चरन्ता पवने, सोभेन्ति मम अस्समं॥

१-१. असोकपिण्डी च वरी—सी०, स्या०; असोकपिण्ड च वारी—रो०। २. ओगुहा—सी०। ३. चेव—स्या०। ४. अजिनुत्तरवसना—सी०; अचिनुत्तर वासिनो—स्या०।

३५१. "अजिनानिधरा एते,[1] निपका सन्तवुत्तिनो। B. 426
अप्पाहारा व ते सब्बे, सोभेन्ति मम अस्समं॥
३५२. "खारिभारं[2] गहेत्वान, अज्झोगय्ह वनं तदा।
मूलफलानि भुञ्जन्ता, वसन्ति अस्समे तदा[3]॥
३५३. "न ते दारुं आहरन्ति, उदकं पादधोवनं।
सब्बेसं आनुभावेन, सयमेवाहरीयति॥
३५४. "चुल्लासीतिसहस्सानि, इसयेत्थ समागता।
सब्बेव झायिनो एते, उत्तमत्थगवेसका[4]॥
३५५. "तपस्सिनो ब्रह्मचारी, चोदेन्ता[5] अप्पनाव ते।
अम्बरावचरा सब्बे, वसन्ति अस्समे तदा॥
३५६. "पञ्चाहं सन्निपतन्ति, एकग्गा सन्तवुत्तिनो।
अञ्ञोञ्ञं[6] अभिवादेत्वा, पक्कमन्ति दिसामुखा॥
३५७. "पदुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बधम्मान पारगू।
तमन्धकारं विधमं, उप्पज्जि तावदे जिनो॥
३५८. "मम अस्समसामन्ता, यक्खो आसि महिद्धिको।
सो मे संसित्थ सम्बुद्धं, जलजुत्तमनायकं॥
३५९. "एस बुद्धो समुप्पन्नो, पदुमुत्तरो महामुनि।
खिप्पं गन्त्वान सम्बुद्धं, पयिरूपास[7] मारिस॥
३६०. "यक्खस्स वचनं सुत्वा, विप्पसन्नेन चेतसा।
अस्समं संसामेत्वान, निक्खमिं विपिना तदा॥
३६१. "चेळेव डय्हमानम्हि, निक्खमित्वान अस्समा।
एकरत्तिं निवासेत्वा,[8] उपगच्छिं विनायकं॥
३६२. "पदुमुत्तरो लोकविदू, आहुतीनं पटिग्गहो।
चतुसच्चं पकासेन्तो, देसेसि अमतं पदं॥
३६३. "सुफुल्लं पदुमं गय्ह, उपगन्त्वा महेसिनो।
पसन्नचित्तो सुमनो, बुद्धस्स अभिरोपयिं[9]॥

१. एके—स्या०। २ खारि काजं—स्या०। ३. सदा सी०। ४. उत्तमत्थं गवेसिनो—स्या०। ५. चोदेन्त—सी०; चोदेन्तो—स्या०। ६. अञ्ञमञ्ञं—स्या०। ७. पयिरुपासय—सी०; पयिरुपासस्सु—स्या०। ८. निवसित्वा—सी०; निवासित्वा—स्या०। ९. अभिवादयिं—स्या०।

B. 427 ३६४. "पूजयित्वान सम्बुद्धं, जलजुत्तमनायकं।
एकंसं अजिनं कत्वा, सन्थविं लोकनायकं॥
३६५. "येन ञाणेन सम्बुद्धो, वसतीह अनासवो।
तं ञाणं कित्तयिस्सामि, सुणाथ मम भासतो॥
३६६. "संसारसोतं छिन्दित्वा, तारेसि सब्बपाणिनं[1]।
तव धम्मं सुणित्वान, तण्हासोतं तरन्ति ते॥
३६७. "तुवं सत्था च केतु च, धजो यूपो च पाणिनं।
परायणो पतिट्ठा[2] च,[2] दीपो च द्विपदुत्तम[3]॥
३६८. "यावता गणिनो लोके, सत्थवाहा पवुच्चरे।
तुवं अग्गोसि सब्बञ्ञु, तव अन्तोगधाव ते॥
३६९. "तव ञाणेन सब्बञ्ञु, तारेसि जनतं बहुं।
तव दस्सनमागम्म, दुक्खस्सन्तं करिस्सरे॥
३७०. "ये केचिमे गन्धजाता, लोके वायन्ति चक्खुम।
तव गन्धसमो नत्थि, पुञ्ञक्खेत्ते महामुने॥
३७१. "तिरच्छानयोनिं निरयं, परिमोचेसि[4] चक्खुम[4]।
असङ्खतं पदं सन्तं, देसेसि त्वं महामुने[5]॥
३७२. "पदुमुत्तरो लोकविदू आहुतीनं पटिग्गहो।
भिक्खुसङ्घे निसीदित्वा, इमा गाथा अभासथ॥
३७३. 'यो मे ञाणं अपूजेसि, पसन्नो सेहि पाणिभि।
तमहं कित्तयिस्सामि, सुणाथ मम भासतो॥
३७४. 'तिसकप्पसहस्सानि, देवलोके रमिस्सति।
सहस्सक्खत्तुं राजा च, चक्कवत्ती भविस्सति'॥
३७५. "सुलद्धलाभं[6] लद्धोम्हि, तोसयित्वान सुब्बतं।
सब्बासवे परिञ्ञाय, विहरामि अनासवो॥
३७६. "किलेसा झापिता मय्हं...पे०...विहरामि अनासवो॥

१. सब्बपाणिनो—सी०। २-२ पतिट्ठासि—स्या०। ३. दिपदुत्तम—सी०, रो०; दिपदुत्तमो—स्या०। ४-४. परिमोचेहि चक्खुमा—स्या०। ५. महामुनि—स्या०। ६. सुलद्धलाभो—स्या०।

३७७. "स्वागतं वत मे आसि···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं ॥

३७८. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥ B. 428

इत्थं सुदं आयस्मा उदेनो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

तस्सुद्दानं

मेत्तेय्यो पुण्णको थेरो, मेत्तगू धोतको पि[1] च ।
उपसिवो च नन्दो च, हेमको सत्तमो तहिं ॥
तोदेय्यो जतुकण्णी च, उदेनो च महायसो ।
तीणि गाथासतानेत्थ, असीति तीणि चुत्तरि ॥

मेत्तेय्यवग्गो एकचत्तालीसमो ।

१. थोतको—सी० ।

४२. भद्दालिवग्गो

१. भद्दालित्थेरअपदानं

B. 429 १. "सुमेधो नाम सम्बुद्धो, अग्गो कारुणिको मुनि।
विवेककामो लोकग्गो, हिमवन्तमुपागमि॥

२. "अज्झोगाहेत्वा[1] हिमवं[1], सुमेधो लोकनायको।
पल्लङ्कं आभुजित्वान, निसीदि पुरिसुत्तमो[2]॥

३. "समाधिं सो समापन्नो, सुमेधो लोकनायको।
सत्तरत्तिन्दिवं बुद्धो, निसीदि पुरिसुत्तमो॥

४. "खारिभारं[3] गहेत्वान, वनमज्झोगहिं अहं।
तत्थद्दसासि सम्बुद्धं, ओघतिण्णमनासवं॥

५. "सम्मज्जनिं गहेत्वान, सम्मज्जित्वान अस्समं।
चतुदण्डे ठपेत्वान[4], अकासिं मण्डपं तदा॥

६. "सालपुप्फं आहरित्वा[5], मण्डपं छादयिं अहं।
पसन्नचित्तो सुमनो, अभिवन्दिं[6] तथागतं[6]॥

७. "यं वदन्ति सुमेधो ति, भूरिपञ्ञं सुमेधसं।
भिक्खुसङ्घे निसीदित्वा, इमा गाथा अभासथ॥

८. 'बुद्धस्स गिरमञ्ञाय, सब्बे देवा समागमुं।
असंसयं बुद्धसेट्ठो, धम्मं देसेति चक्खुमा॥

९. 'सुमेधो नाम सम्बुद्धो, आहुतीनं पटिग्गहो।
देवसङ्घे निसीदित्वा, इमा गाथा अभासथ॥

१-१. अज्झोगहेत्वा०—सी०; अज्झोगहेत्वा हिमवन्तं—स्या०। २. पुरिसासभो—स्या०। ३ खारिकाजं—सी०, स्या०। ४. थम्भित्वान—सी०। ५. गहेत्वान—स्या०। ६-६ अवन्दि लोकनायकं—स्या०।

१०. यो मे सत्ताहं मण्डपं, धारयी सालछादितं[1]।
तमहं कित्तयिस्सामि, सुणाथ मम भासतो ॥
११. देवभूतो मनुस्सो वा, हेमवण्णो भविस्सति।
पहूतभोगो हुत्वान, कामभोगी भविस्सति ॥
१२. सट्ठि नागसहस्सानि, सब्बालङ्कारभूसिता। B. 430
सुवण्णकच्छा मातङ्गा, हेमकप्पनवाससा ॥
१३. आरूळ्हा गामाणीयेहि, तोमरङ्कुसपाणिभि।
सायं[2] पातो[2] उपट्ठानं, आगमिस्सन्तिमं[3] नरं।
तेहि नागेहि परिवुतो, रमिस्सति अयं नरो ॥
१४, सट्ठि अस्ससहस्सानि, सब्बालङ्कारभूसिता।
आजानीया व जातिया, सिन्धवा सीघवाहिनो ॥
१५. आरूळ्हा गामणीयेहि इल्लियाचापधारिभि[4]।
परिवारेस्सन्तिमं निच्चं, बुद्धपूजायिदं फलं ॥
१६. सट्ठि रथसहस्सानि, सब्बालङ्कारभूसिता।
दीपा अथोपि वेयग्घा, सन्नद्धा उस्सितद्धजा ॥
१७. आरूळ्हा गामणीयेहि, चापहत्थेहि वम्मिभि[5]।
परिवारेस्सन्तिमं निच्चं, बुद्धपूजायिदं फलं ॥
१८. सट्ठि गामसहस्सानि, परिपुण्णानि सब्बसो।
पहूतधनधञ्ञानि, सुसमिद्धानि सब्बसो।
सदा पातुभविस्सन्ति, बुद्धपूजायिदं फलं ॥
१९. हत्थी अस्सा रथा पत्ती, सेना च चतुरङ्गिनी।
परिवारेस्सन्तिमं निच्चं, बुद्धपूजायिदं फलं ॥
२०. अट्ठारसे[6] कप्पसते,[6] देवलोके रमिस्सति।
सहस्सक्खत्तुं राजा च, चक्कवत्ती भविस्सति ॥
२१. सतानं तीणिक्खत्तुं च, देवरज्जं करिस्सति।
पदेसरज्जं विपुलं, गणनातो असङ्खियं ॥

---

१. सालछादनं – स्या०। २-२. सायपातो—रो०। ३ आगच्छिस्सन्तिमं—स्या०। ४. इन्दियाचापधारिभि—स्या०। ५. चम्मिभि—स्या०। ६-६. अट्ठारसं कप्पसतं—रो०।

२२. तिसकप्पसहस्सम्हि, ओक्काककुलसम्भवो।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति॥
२३. तस्स धम्मेसु दायादो, ओरसो धम्मनिम्मितो।
सब्बासवे परिञ्ञाय, विहरिस्सतिनासवो' ॥
B. 431 २४. "तिसकप्पसहस्सम्हि, अद्दसं लोकनायकं।
एत्थन्तरमुपादाय, गवेसिं अमतं पदं॥
२५. "लाभा मय्हं सुलद्धं मे, यमहञ्ञासि[1] सासनं।
तिस्सो विज्जा अनुप्पत्ता, कतं बुद्धस्स सासनं॥
२६. "नमो ते पुरिसाजञ्ञ, नमो ते पुरिसुत्तम।
तव ञाणं[2] पकित्तेत्वा,[2] पत्तोम्हि अचलं[3] पदं॥
२७. "यं यं योनुपपज्जामि, देवत्तं अथ मानुसं।
सब्बत्थ सुखितो होमि, फलं मे ञाणकित्तने॥
२८. "इदं पच्छिमकं मय्हं, चरिमो वत्तते[4] भवो।
नागो व बन्धनं छेत्वा, विहरामि अनासवो॥
२९. "किलेसा झापिता मय्हं, भवा सब्बे समूहता।
नागो व बन्धनं छेत्वा, विहरामि अनासवो॥
३०. "स्वागतं वत मे आसि, मम बुद्धस्स सन्तिके।
तिस्सो विज्जा अनुप्पत्ता, कतं बुद्धस्स सासनं॥
३१. "पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे।
छळभिञ्ञा सच्छिकता, कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा भद्दालित्थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

१. यमहं ञासि—स्या०। २-२. ञाणं पटिकित्तेत्वान—स्या०। ३. अमतं—स्या०। ४. वत्तती—स्या०।

२. एकछत्तियत्थेरअपदानं

३२. "चन्दभागानदीतीरे, अस्समो सुकतो मम ।
सुसुद्धपुलिनाकिण्णो, पन्नसाला सुमापिता ॥

३३. "उत्तानकूला नदिका, सुपतित्था मनोरमा ।
मच्छकच्छपसम्पन्ना, सुसुमारनिसेविता[1] ॥

३४. "अच्छा दीपी च मयूरा, करवीका च साळिका । B. 432
कूजन्ति[2] सब्बदा एते, सोभयन्ता ममस्समं ॥

३५. "कोकिला मञ्जुभाणी च, हंसा च मधुरस्सरा ।
अभिकूजन्ति ते तत्थ, सोभयन्ता ममस्समं ॥

३६. "सीहा ब्यग्घा वराहा च, अच्छकोकतरच्छका[3] ।
गिरिदुग्गम्हि नादेन्ति, सोभयन्ता ममस्समं ॥

३७. "एणीमिगा च सरभा, भेरण्डा सूकरा बहू ।
गिरिदुग्गम्हि नादेन्ति, सोभयन्ता ममस्समं ॥

३८. उद्दालका चम्पका च, पाटली सिन्दुवारका[4] ।
अतिमुत्ता[5] असोका च, सोभयन्ति[6] ममस्समं[6] ॥

३९. "अङ्कोला यूथिका चेव, सत्तली[7] बिम्बिजालिका ।
कणिकारा[8] च पुप्फन्ति, सोभयन्ता ममस्समं[8] ॥

४०. "नागा साला च सळला, पुण्डरीकेत्थ पुप्फिता ।
दिब्बगन्धं सम्पवन्ता, सोभयन्ति ममस्समं ॥

४१. "अज्जुना[9] असना चेत्थ, महानामा च पुप्फिता ।
साला च कङ्गुपुप्फा च, सोभयन्ति ममस्समं ॥

४२. "अम्बा जम्बू च तिलका, निम्बा[10] च सालकल्याणी ।
दिब्बगन्धं सम्पवन्ता, सोभयन्ति ममस्समं ॥

---

१. सुंसुमार०—सी०, स्या० । २. कुज्जन्ति—स्या० । ३. बक०—सी०, रो०; बका कोकतरच्छयो—स्या० । ४. सिन्दुवारिका—सी०, स्या० । ५. अधिमुत्तं—स्या० । ६-६. पुप्फन्ति मम अस्समे—सी०, रो० ; सोभयन्ता०—स्या० । ७. सत्तपण्णा—स्या० । ८-८. कणिका कणिकारा च, पुप्फन्ति मम अस्समे—सी०, स्या०, रो० । ९. असट्ठा—स्या० । १०. नीपा—स्या० ।

४३. "असोका च कपिट्ठा च, गिरिमालेत्थ[1] पुप्फिता ।
दिब्बगन्धं सम्पवन्ता, सोभयन्ति ममस्समं ॥
४४. "कदम्बा कदली चेव, इसिमुग्गा च रोपिता ।
धुवं फलानि धारेन्ति, सोभयन्ता ममस्समं ॥
४५. "हरीतका आमलका, अम्बजम्बुविभीतका[2] ।
कोला भल्लातका बिल्ला, फलिनो मम अस्समे ॥
B. 433 ४६. "अविदूरे पोक्खरणी, सुपतित्था मनोरमा ।
मन्दालकेहि सञ्छन्ना, पदुमुप्पलकेहि च ॥
४७. "गब्भं गण्हन्ति पदुमा, अञ्ञे पुप्फन्ति केसरी ।
ओपत्तकण्णिका चेव, पुप्फन्ति मम अस्समे ॥
४८. "पाठीना पावुसा मच्छा, बलजा मुञ्जरोहिता ।
अच्छोदकम्हि विचरं, सोभयन्ति ममस्समं ॥
४९. "नयिता अम्बगन्धी च, अनुकूले च केतका ।
दिब्बगन्धं सम्पवन्ता, सोभयन्ति ममस्समं ॥
५०. "मधु भिसम्हा[3] सवति[3], खीरसप्पि मुळालिभि ।
दिब्बगन्धं सम्पवन्ता, सोभयन्ति ममस्समं ॥
५१. "पुलिना सोभना तत्थ, आकिण्णा जलसेविता ।
ओपुप्फा पुप्फिता सेन्ति[4], सोभयन्ता[4] ममस्समं ॥
५२. "जटाभारेन भरिता, अजिनुत्तरवासना ।
वाकचीरधरा सब्बे, सोभयन्ति ममस्समं ॥
५३. "युगमत्तमपेक्खन्ता, निपका सन्तवुत्तिनो ।
कामभोगे[5] अनपेक्खा, वसन्ति मम अस्समे ॥
५४. "परूळ्हकच्छनखलोमा, पङ्कदन्ता रजस्सिरा ।
रजोजल्लधरा सब्बे, वसन्ति मम अस्समे ॥
५५. "अभिञ्ञापारमिप्पत्ता, अन्तलिक्खचरा[6] च ते[6] ।
उग्गच्छन्ता नभं एते, सोभयन्ति ममस्समं ॥

---

१. भगिनिमालेत्थ—सो०, रो० ; भगिनिमाला च—स्या० । २. अम्बाजम्बू०—सी० ; अम्बाजम्बूविभेदका—स्या० । ३-३. मधुभिसेहि सवन्ति—स्या० । ४-४. सेता सोभयन्ति—स्या० । ५. कामगेधे—स्या०, रो० । ६-६. अन्तलिक्खेचरा व ते—स्या० ।

५६. "तेहि सिस्सेहि परिवुतो, वसामि विपिने तदा ।
रत्तिन्दिवं न जानामि[1], सदा झानसमप्पितो[1] ॥
५७. "भगवा तम्हि समये, अत्थदस्सी महामुनि ।
तमन्धकारं नासेन्तो, उप्पज्जि लोकनायको ॥
५८. "अथ अञ्ञतरो सिस्सो, आगच्छि मम सन्तिकं[2] ।
मन्ते अज्झेतुकामो सो, छळङ्गं नाम लक्खणं ॥
५९. "बुद्धो लोके समुप्पन्नो, अत्थदस्सी महामुनि । B. 434
चतुसच्चं पकासेन्तो, देसेति अमतं पदं ॥
६०. "तुट्ठहट्ठो पमुदितो, धम्मन्तरगतासयो[3] ।
अस्समा अभिनिक्खम्म, इदं वचनमब्रविं ॥
६१. 'बुद्धो लोके समुप्पन्नो, द्वत्तिसवरलक्खणो ।
एथ सब्बे गमिस्साम, सम्मासम्बुद्धसन्तिकं' ॥
६२. "ओवादपटिकरा[4] ते, सधम्मे पारमिं गता ।
साधू ति सम्पटिच्छिंसु, उत्तमत्थगवेसका ॥
६३. "जटाभारभरिता ते, अजिनुत्तरवासना[5] ।
उत्तमत्थं गवेसन्ता, निक्खमिंसु[6] वना[6] तदा ॥
६४. "भगवा तम्हि समये, अत्थदस्सी महायसो ।
चतुसच्चं पकासेन्तो, देसेति[7] अमतं पदं ॥
६५. "सेतच्छत्तं गहेत्वान, बुद्धसेट्ठस्स धारयिं ।
एकाहं धारयित्वान, बुद्धसेट्ठं अवन्दहं[8] ॥
६६. "अत्थदस्सी तु भगवा, लोकजेट्ठो नरासभो ।
भिक्खुसङ्घे निसीदित्वा, इमा गाथा अभासथ ॥
६७. 'यो मे छत्तं अधारेसि, पसन्नो सेहि पाणिभि ।
तमहं कित्तयिस्सामि, सुणाथ मम भासतो ॥
६८. इमस्स जायमानस्स, देवत्ते अथ मानुसे ।
धारेस्सति[9] सदा छत्तं, छत्तदानस्सिदं फलं ॥

१-१. जानाम झानरति समप्पितो—स्या० । २. सन्तिके—स्या० । ३. धम्मन्तरगणासयो—स्या० । ४. ओवादपटिकारा—स्या०, रो० । ५. अजिनुत्तरवासिनो—सी०, स्या० । ६-६. निक्खमुं पवना—रो० । ७. देसेसि—स्या० । ८. अवन्दिहं—स्या० । ९. धारिस्सन्ति—स्या० ।

६९. सत्तसत्ततिकप्पानि, देवलोके रमिस्सति ।
सहस्सक्खत्तुं राजा च, चक्कवत्ती भविस्सति ॥
७०. सत्तसत्ततिक्खत्तुं च, देवरज्जं करिस्सति ।
पदेसरज्जं विपुलं, गणनातो असङ्खियं ॥
७१. अट्ठारसे कप्पसते, गोतमो सक्यपुङ्गवो ।
तमन्धकारं नासेन्तो, उप्पज्जिस्सति चक्खुमा ॥
B. 435 ७२. तस्स धम्मेसु दायादो, ओरसो धम्मनिम्मितो ।
सब्बासवे परिञ्ञाय, विहरिस्सतिनासवो' ॥
७३. "यतो अहं कम्ममकं, छत्तं बुद्धस्स धारयं[1] ।
एत्थन्तरे न जानामि, सेतच्छत्तं अधारितं ॥
७४. "इदं पच्छिमकं मय्हं, चरिमो वत्तते भवो ।
छत्तधारणमज्जापि[2], वत्तते निच्चकालिकं ॥
७५. "अहो मे सुकतं कम्मं, अत्थदस्सिस्स तादिनो ।
सब्बासवा परिक्खीणा, नत्थि दानि पुनब्भवो ॥
७६. "किलेसा झापिता मय्हं···पे०···विहरामि अनासवो ॥
७७. "स्वागतं वत मे आसि···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं ॥
७८. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा एकछत्तियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

३. तिणसूलकछादनियत्थेरअपदानं

७९. "जातिं जरं च मरणं, पच्चवेक्खि अहं तदा ।
एकको[3] अभिनिक्खम्म, पब्बजिं अनगारियं ॥
८०. "चरमानोनुपुब्बेन, गङ्गातीरं उपागमिं ।
तत्थद्दसासिं पथविं, गङ्गातीरे समुन्नतं[4] ॥

१. धारयिं—स्या०, रो० । २. छत्तधारणमज्जासि—स्या० । ३. एकतो—सी० ।
४. सपुण्णकं—स्या० ।

८१. "अस्समं तत्थ मापेत्वा, वसामि अस्समे[1] अहं[1] ।
सुकतो[2] चङ्कमो मय्हं, नानादिजगणायुतो ॥
८२. "ममुपेन्ति च विस्सत्था[3], कूजन्ति च मनोहरं ।
रममानो[4] सह तेहि, वसामि अस्समे अहं ॥
८३. "मम अस्समसामन्ता, मिगराजा चतुक्कमो ।
आसया अभिनिक्खम्म, गज्जि सो असनी[5] विय ॥
८४. "नदिते मिगराजे च, हासो मे उदपज्जथ । B. 436
मिगराजं गवेसन्तो, अद्दसं लोकनायकं ॥
८५. "दिस्वानाहं देवदेवं, तिस्सं लोकग्गनायकं ।
हट्ठो हट्ठेन चित्तेन, पूजयिं नागकेसरं ॥
८६. "उग्गच्छन्तं व सूरियं, सालराजं व पुप्फितं ।
ओसधिं व[6] विरोचन्तं, सन्थविं लोकनायकं ॥
८७. 'तव ञाणेन सब्बञ्ञु, मोचेसिमं[7] सदेवकं ।
तवं[3] आराधयित्वान, जातिया परिमुच्चरे ॥
८८. 'अदस्सनेन सब्बञ्ञु, बुद्धानं सब्बदस्सिनं ।
पतन्तिवीचिनिरयं, रागदोसेहि ओफुटा[8] ॥
८९. 'तव दस्सनमागम्म, सब्बञ्ञु लोकनायक ।
पमुच्चन्ति भवा सब्बा[9], फुसन्ति अमतं पदं ॥
९०. 'यदा बुद्धा चक्खुमन्तो, उप्पज्जन्ति पभङ्करा ।
किलेसे झापयित्वान, आलोकं दस्सयन्ति ते' ॥
९१. "कित्तयित्वान सम्बुद्धं, तिस्सं लोकग्गनायकं ।
हट्ठो हट्ठेन चित्तेन, तिणसूलं अपूजयिं ॥
९२. "मम सङ्कप्पमञ्ञाय, तिस्सो लोकग्गनायको ।
सकासने निसीदित्वा, इमा गाथा अभासथ ॥
९३. 'यो मं पुप्फेहि छादेसि, पसन्नो सेहि पाणिभि ।
तमहं कित्तयिस्सामि, सुणाथ मम भासतो ॥

१-१. मम अस्समे—स्या० । २. सुकतो—स्या० । ३. सत्ता—स्या० । ४. रम्ममानो—स्या० । ५. मेदिनी—रो० । ६. ओसधीव—स्या० । ७. जोतेसि तुवं—स्या० । ८. ओत्थटा—स्या० । ९. सब्बे—सी०, स्या० ।

९४. पञ्चवीसतिक्खत्तुं सो[1], देवरज्जं करिस्सति।
पञ्चसत्ततिक्खत्तुं च, चक्कवत्ती भविस्सति॥
९५. पदेसरज्जं विपुलं, गणनातो असङ्खियं।
तस्स कम्मनिस्सन्देन[2], पुप्फानं पूजनाय च[3]॥
९६. सीसंन्हातो[4] चयं पोसो, पुप्फमाकङ्खते यदि[4]।
पुञ्ञकम्मेन संयुत्तं[5], पुरतो पातुभविस्सति॥
B. 437 ९७. यं यं इच्छति कामेहि, तं तं पातुभविस्सति।
सङ्कप्पं परिपूरेत्वा, निब्बायिस्सतिनासवो'।

अट्ठारसमं भाणवारं।

९८. "किलेसे झापयित्वान, सम्पजानो पतिस्सतो।
एकासने निसीदित्वा, अरहत्तमपापुणिं॥
९९. "चङ्कमन्तो निपज्जन्तो, निसिन्नो उद[6] वा[6] ठितो।
बुद्धसेट्ठं सरित्वान, विहरामि अहं सदा[7]॥
१००. "चीवरे पिण्डपाते च, पच्चये सयनासने।
तत्थ मे ऊनता नत्थि, बुद्धपूजायिदं फलं॥
१०१. "सो दानि पत्तो अमतं, सन्तं पदमनुत्तरं।
सब्बासवे परिञ्ञाय, विहरामि अनासवो॥
१०२ "द्वेनवुते इतो कप्पे, यं पुप्फमभिपूजयिं[8]।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं॥
१०३. "किलेसा झापिता मय्हं···पे०···विहरामि अनासवो॥
१०४. "स्वागतं वत मे आसि···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं॥
१०५. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा तिणसूलकछादनियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

१. च—स्या०। २. कम्मस्स निसन्दो—सी०, स्या०, रो०। ३. सो—स्या०, रो०। ४-४. सायं पातो चयं पोसो, पुप्फेहि मं अच्छादयि—स्या०। ५. संयुत्तो—सी०, स्या०, रो०। ६-६. अथ वा—स्या०। ७, तदा—स्या०। ८. यं बुद्धमभिपूजयिं—स्या०।

४. मधुमंसदायकत्थेरअपदानं

१०६. "नगरे बन्धुमतिया, सूकरिको अहोसहं ।
उक्कोटं[1] रन्धयित्वान,[1] मधुमंसम्हि[2] ओकिरिं ॥
१०७. "सन्निपातं अहं गन्त्वा, एकं पत्तं गहेसहं[3] । B. 438
पूरयित्वान तं पत्तं, भिक्खुसङ्घस्सदासहं ॥
१०८. "योत्थ[4] थेरतरो भिक्खु, निय्यादेसि[5] ममं[5] तदा ।
इमिना पत्तपूरेन, लभस्सु[6] विपुलं सुखं ॥
१०९. "दुवे[7] सम्पत्तियो भुत्वा, सुक्कमूलेन चोदितो ।
पच्छिमे वत्तमानम्हि, किलेसे झापयिस्सति ॥
११० "तत्थ चित्तं पसादेत्वा, तावतिंसमगच्छहं ।
तत्थ भुत्वा पिवित्वा च, लभामि विपुलं सुखं ॥
१११. "मण्डपे रुक्खमूले वा, पुब्बकम्मं अनुस्सरिं ।
अन्नपानाभिवस्सो मे, अभिवस्सति[8] तावदे ॥
११२. "इदं पच्छिमकं मय्हं, चरिमो वत्तते भवो ।
इधापि अन्नपानं मे, वस्सते सब्बकालिकं ॥
११३. "तेनेव मधुदानेन,[9] सन्धावित्वा भवे अहं ।
सब्बासवे परिञ्ञाय, विहरामि अनासवो ॥
११४. "एकनवुतितो कप्पे, यं दानमददिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, मधुदानस्सिदं फलं ॥
११५. "किलेसा झापिता मय्हं···पे०···विहरामि अनासवो ॥
११६. "स्वागतं वत मे आसि···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं ॥
११७. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा मधुमंसदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

१-१. उक्कोटकं रन्धयित्वा—सी०, स्या० । २. मदुमंसम्हि—स्या० ; मधुसप्पिम्हि—रो० । ३. अहं गहिं—स्या० । ४. यो वुड्ढ—स्या० । ५-५. निय्यादेमि अहं—स्या० । ६. लभिस्सं—स्या० । ७. द्वे—सी० । ८. अतिवस्सति—स्या० । ९. मंसदानेन—सी०, रो० ।

५. नागपल्लवत्थेरअपदानं[1]

११८. "नगरे बन्धुमतिया, राजुय्याने वसामहं ।
मम अस्समसामन्ता, निसीदि लोकनायको ॥
B. 439 ११९. "नागपल्लवमादाय, बुद्धस्स अभिरोपयिं ।
पसन्नचित्तो सुमनो, सुगतं अभिवादयिं ॥
१२०. "एकनवुतितो कप्पे, यं[2] पल्लवमपूजयिं[2] ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं ॥
१२१. "किलेसा झापिता मय्हं···पे०···विहरामि अनासवो ॥
१२२. "स्वागतं वत मे आसि···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं ॥
१२३. "पटिसम्भिदा चतस्सो···पे०···कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा नागपल्लवो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

६. एकदीपियत्थेरअपदानं

१२४. "परिनिब्बुते[3] सुगते, सिद्धत्थे लोकनायके ।
सदेवमानुसा सब्बे, पूजेन्ति द्विपदुत्तमं ॥
१२५. "आरोपिते च चितके, सिद्धत्थे लोकनायके ।
यथासकेन थामेन, चितं पूजेन्ति सत्थुनो ॥
१२६. "अविदूरे चितकस्स, दीपं उज्जालयिं अहं ।
याव उदेति सूरियो, दीपं मे ताव उज्जलि[4] ॥
१२७. "तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुसं देहं, तावतिंसमगच्छहं ॥
१२८. "तत्थ मे सुकतं ब्यम्हं, एकदीपी ति[5] ञायति[5] ।
दीपसतसहस्सानि, ब्यम्हे पज्जलरे मम ॥

---

१ नागपल्लकत्थेरापदान—सी०, स्या० । २-२. यं पल्लवमभिपूजयिं—स्या० । ३. परिनिब्बुतम्हि—सी०; परिनिब्बुतम्हे—स्या० । ४. पज्जलि—स्या० । ५-५. एकदीपन्ति भायति—स्या० ।

१२९. "उदयन्तो व सूरियो, देहो मे जोतते[1] सदा ।
सप्पभाहि सरीरस्स, आलोको होति मे सदा ॥
१३०. "तिरोकुट्टं[2] तिरोसेलं, समतिग्गय्ह पब्बतं ।
समन्ता योजनसतं, पस्सामि चक्खुना अहं ॥
१३१. "सत्तसत्ततिक्खत्तुं च, देवलोके रमिं अहं । B. 440
एकतिंसतिक्खत्तुं च, देवरज्जमकारयिं ॥
१३२. "अट्ठवीसतिक्खत्तुं च, चक्कवत्ती अहोसहं ।
पदेसरज्जं विपुलं, गणनातो असङ्खियं ॥
१३३. "देवलोका चवित्वान, निब्बत्तिं[3] मातुकुच्छियं ।
मातुकुच्छिगतस्सापि, अक्खि मे न निमीलति[4] ॥
१३४. "जातिया चतुवस्सोहं, पब्बजिं अनगारियं ।
अड्ढमासे असम्पत्ते, अरहत्तमपापुणिं ॥
१३५. "दिब्बचक्खुं विसोधेसिं, भवा सब्बे समूहता ।
सब्बे किलेसा सञ्छिन्ना, एकदीपस्सिदं फलं ॥
१३६. "तिरोकुट्टं तिरोसेलं, पब्बतञ्चापि केवलं ।
समतिक्कम्म पस्सामि, एकदीपस्सिदं फलं ॥
१३७. "विसमा मे समा होन्ति, अन्धकारो न विज्जति ।
नाहं पस्सामि तिमिरं, एकदीपस्सिदं फलं ॥
१३८. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं दीपमददिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, एकदीपस्सिदं[5] फलं ॥
१३९. "किलेसा झापिता मय्हं...पे०...विहरामि अनासवो ॥
१४०. "स्वागतं वत मे आसि...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं ॥
१४१. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा एकदीपियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

१. जलते—स्या० । २. तिरोकुड्डं—सी०, स्या० । ३. निब्बत्ति—स्या० ।
४. विनस्सति—स्या० । ५. दीपदानस्सिदं—सी० ।

७. उच्छङ्गपुप्फियत्थेरअपदानं

१४२. "नगरे बन्धुमतिया, अहोसिं मालिको तदा।
उच्छङ्गं पूरयित्वान, अगमं अन्तरापणं॥
B. 441 १४३. "भगवा तम्हि समये, भिक्खुसङ्घपुरक्खतो।
महता आनुभावेन, निय्याति लोकनायको॥
१४४. "दिस्वान लोकपज्जोतं, विप्पसिं लोकतारणं।
पुप्फं पग्गय्ह उच्छङ्गा, बुद्धसेट्ठं अपूजयिं॥
१४५. "एकनवुतितो कप्पे, यं[1] पुप्फमभिपूजयिं[1]।
दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं॥
१४६. "किलेसा झापिता मय्हं...पे०...विहरामि अनासवो॥
१४७. "स्वागतं वत मे आसि...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं॥
१४८. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा उच्छङ्गपुप्फियो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

---

८. यागुदायकत्थेरअपदानं

१४९. "अतिथिं मे गहेत्वान[2], अगच्छिं[2] गामकं तदा।
सम्पुण्णनदिकं दिस्वा सङ्घारामं उपागमिं॥
१५०. "आरञ्ञका धुतधरा, झायिनो लूखचीवरा।
विवेकाभिरता धीरा, सङ्घारामे वसन्ति ते॥
१५१. "गति तेसं उपच्छिन्ना, सुविमुत्तान तादिनं।
पिण्डाय ते न गच्छन्ति, ओरुद्धनदिताय हि[3]॥
१५२. "पसन्नचित्तो सुमनो, वेदजातो कतञ्जली।
तण्डुलं मे[4] गहेत्वान,[4] यागुदानं अदासहं॥

१-१. बुद्धसेट्ठं अपूजयिं—स्या०। २-२. गहेत्वा आगञ्छि—स्या०। ३. ओरुद्धनदिकायतिं—स्या०। ४-४. पग्गहेत्वान—स्या०।

१५३. "पञ्चन्नं[1] यागुं दत्वान, पसन्नो सेहि पाणिभि ।
सककम्माभिरद्धोहं, तावतिंसमगच्छहं ॥

१५४. "मणिमयञ्च मे ब्यम्हं, निब्बत्ति[2] तिदसे गणे । B. 442
नारीगणेहि सहितो,[3] मोदामि ब्यम्हमुत्तमे ॥

१५५. "तेत्तिंसक्खत्तुं देविन्दो, देवरज्जमकारयिं ।
तिंसक्खत्तुं चक्कवत्ती, महारज्जमकारयिं ॥

१५६. "पदेसरज्जं विपुलं गणनातो असङ्खियं ।
देवलोके मनुस्से वा, अनुभोत्वा सयं[4] अहं ॥

१५७. "पच्छिमे भवे सम्पत्ते, पब्बजिं अनगारियं ।
सह ओरोपिते केसे, सब्बं सम्पटिविज्झहं ॥

१५८. "खयतो वयतो चापि, सम्मसन्तो कळेवरं[5] ।
पुरे सिक्खापदादाना,[6] अरहत्तमपापुणिं ॥

१५९. "सुदिन्नं मे दानवरं, वाणिज्जं[7] सम्पयोजितं[7] ।
तेनेव यागुदानेन, पत्तोम्हि अचलं पदं ॥

१६०. "सोकं परिद्दवं ब्याधिं, दरथं चित्ततापनं ।
नाभिजानामि उप्पन्नं, यागुदानस्सिदं फलं ॥

१६१. "यागुं सङ्घस्स दत्वान, पुञ्ञक्खेत्ते अनुत्तरे ।
पञ्चानिसंसे अनुभोमि, अहो यागुसुयिट्ठता ॥

१६२. "अब्याधिता रूपवता, खिप्पं धम्मनिसन्तिता[8] ।
लाभिता अन्नपानस्स, आयु पञ्चमकं मम ॥

१६३. "यो कोचि वेदं जनयं, सङ्घे यागुं ददेय्य सो ।
इमानि पञ्च ठानानि, पटिगण्हेय्य पण्डितो ॥

१६४. "करणीयं[9] कतं सब्बं, भवा उग्घाटिता मया ।
सब्बासवा परिक्खीणा, नत्थि दानि पुनब्भवो ॥

१६५. "सो अहं विचरिस्सामि, गामा गामं पुरा पुरं ।
नमस्समानो सम्बुद्धं, धम्मस्स च सु धम्मतं[9] ॥

---

१. पचनं—स्या० । २. निब्बत्तं—स्या० । ३. संहितो—स्या० । ४. यसं—सी०, स्या० । ५. कलेवरं-सी० । ६. सिक्खपदानेन—स्या० । ७-७. ०सुप्पयोजितं-सी० ; पाणिजं सुप्पयोजितं-स्या० । ८. धम्मं निबुज्झिता-स्या० । ९-९. इमे द्वेगाथायो—सी०, पोत्थके नत्थि ।

१६६. "तिंसकप्पसहस्सम्हि, यं दानमददिं तदा।
दुग्गतिं नाभिजानामि, यागुदानस्सिदं फलं॥
B. 443 १६७. "किलेसा झापिता मय्हं…पे०…विहरामि अनासवो॥
१६८. "स्वागतं वत मे आसि…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं॥
१६९. "पटिसम्भिदा चतस्सो…पे०…कतं बुद्धस्स सासनं"॥

इत्थं सुदं आयस्मा यागुदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति।

९. पत्थोदनदायकत्थेरअपदानं

१७०. "वनचारी पुरे आसिं, सततं वनकम्मिको।
पत्थोदनं गहेत्वान, कम्मन्तं अगमासहं॥
१७१. "तत्थद्दसासिं सम्बुद्धं, सयम्भुं अपराजितं।
वना पिण्डाय निक्खन्तं, दिस्वा चित्तं पसादयिं॥
१७२. "परकम्मायने युत्तो, पुञ्ञञ्च मे न विज्जति।
अयं पत्थोदनो अत्थि, भोजयिस्सामहं[1] मुनिं॥
१७३. "पत्थोदनं गहेत्वान, सयम्भुस्स अदासहं।
मम निज्झायमानस्स, परिभुञ्जि तदा[2] मुनि॥
१७४. "तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च।
जहित्वा मानुसं देहं, तावतिंसमगच्छहं॥
१७५. "छत्तिंसक्खत्तुं[3] देविन्दो, देवरज्जमकारयिं।
तेत्तिंसक्खत्तुं राजा च, चक्कवत्ती[4] अहोसहं[4]॥
१७६. "पदेसरज्जं विपुलं, गणनातो असङ्खियं।
सुखितो यसवा होमि, पत्थोदनस्सिदं फलं॥
१७७. "भवा भवे संसरन्तो, लभामि अमितं धनं।
भोगे मे ऊनता नत्थि, पत्थोदनस्सिदं फलं॥

---

१. भोजयिस्सामि मं—स्या०। २. महा—स्या०। ३. द्वत्तिसक्खत्तुं—स्या०। ४-४. चक्कवत्ति भविस्सति—स्या०।

१७८. "नदीसोतपटिभागा, भोगा निब्बत्तरे मम । B. 444
परिमेतुं न सक्कोमि, पत्थोदनस्सिदं फलं ॥

१७९. "इमं खाद इमं भुञ्ज, इमम्हि सयने सय ।
तेनाहं सुखितो होमि, पत्थोदनस्सिदं फलं ॥

१८०. "चतुन्नवुतितो[1] कप्पे, यं दानमददिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, पत्थोदनस्सिदं फलं ॥

१८१. "किलेसा झापिता मय्हं...पे०...विहरामि अनासवो ॥

१८२. "स्वागतं वत मे आसि...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं ॥

१८३. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा पत्थोदनदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

---

१०. मञ्चदायकत्थेरअपदानं

१८४. "परिनिब्बुते कारुणिके, सिद्धत्थे लोकनायके ।
वित्थारिके पावचने, देवमानुससक्कते[2] ॥

१८५. "चण्डालो आसहं तत्थ, आसन्दिपीठकारको ।
तेन कम्मेन जीवामि, तेन पोसेमि दारके ॥

१८६. "आसन्दिं सुकतं कत्वा, पसन्नो सेहि पाणिभि ।
सयमेवुपगन्त्वान, भिक्खुसङ्घस्सदासहं ॥

१८७. "तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुसं देहं, तावतिंसमगच्छहं ॥

१८८. "देवलोकगतो सन्तो, मोदामि तिदसे गणे ।
सयनानि महग्घानि, निब्बत्तन्ति यदिच्छकं[3] ॥

---

१. एकनवुते इतो—स्या० । २. देवमनुस्ससक्कते—स्या० । ३. यथिच्छकं—स्या० ।

६०

१८९. "पञ्ञासक्खत्तुं देविन्दो, देवरज्जमकारयिं ।
असीतिक्खत्तुं राजा च, चक्कवत्ती अहोसहं ॥

B. 415 १९०. "पदेसरज्जं विपुलं, गणनातो असङ्खियं ।
सुखितो यसवा होमि, मञ्चदानस्सिदं फलं ॥

१९१. "देवलोका चवित्वान, एमि चे मानुसं भवं ।
महारहा सुसयना, सयमेव भवन्ति मे ॥

१९२. "अयं पच्छिमको मय्हं, चरिमो वत्तते भवो ।
अज्जापि सयने[1] काले[1], सयनं उपतिट्ठति[2] ॥

१९३. "चतुन्नवुतितो कप्पे, यं दानमददिं तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, मञ्चदानस्सिदं फलं ॥

१९४. "किलेसा झापिता मय्हं...पे०...विहरामि अनासवो ॥

१९५. "स्वागतं वत मे आसि...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं ॥

१९६. "पटिसम्भिदा चतस्सो...पे०...कतं बुद्धस्स सासनं" ॥

इत्थं सुदं आयस्मा मञ्चदायको थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

भद्दालिवग्गो बाचत्तालीसमो[6] ।

तस्सुद्दानं

भद्दाली एकछत्तो च, तिणसूलो च मंसदो ।
नागपल्लविको[3] दीपी[3], उच्छङ्गि यागुदायको ॥
पत्थोदनी[4] मञ्चददो, गाथायो गणिता चिह[5] ।
द्वेसतानि च गाथानं, गाथा चेका तदुत्तरि ॥

१-१. सयनकाले—स्या० । २. उपतिट्ठहि—स्या० । ३-३. नागपल्लवको दीपं—स्या० । ४, पत्थोदनि—स्या० । ५, विसा—स्या० । ६. द्वाचत्तालीसमो—सी०, स्या० ।

अनुक्कमणिका

इ

ई

उ

ए

ओ

क

ख

गाथायो

ग

घ

च

ध

न

प

र

ल

व

स

उपमायो

सुद्धिपण्णं

पिट्ठे	पन्तियं	असुद्धपाठो	सुद्धपाठो
८	३	सच्चपारमिं	सच्चपारमि
१२	१७	आर्यातिं	आयतिं
२७	१५	अप्परिमेय्य	अपरिमेय्ये
४२	२	अद्दस्सं	अद्दसं
४६	२४	मापयित्वा	मापयित्वा
५६	१६	पथवीसदिया	पथवीसदिसा
५६	८	विक्खभन्ति	विक्खम्भन्ति
६१	१७	सोपच्छा	सो पच्छा
६१	१८	सव्वासवे	सब्बासवे
६३	२३	अपादाने	अपदाने
७१	३	चतुसट्ठिक्खत्तु	चतुसट्ठिक्खत्तुं
७२	४	छळभिञ्ञा	छळभिञ्ञा
७३	१८	अमासथ	अभासथ
७४	२१	आयम्मा	आयस्मा
८१	२०	हेस्ससि	हेस्सति
८३	१४	लोकनाथस्म	लोकनाथस्स
९२	२	कञ्चनग्घिय०	कञ्चनग्घिय०
९४	६	हत्थो हत्थेन	हट्ठो हट्ठेन
९७	१९	धम्मे सुदायादो	धम्मेसु दायादो
९८	(अधो)	विरीयं	वीरियं
१०२	२३	काव्ळुदायी	काळुदायी
१०४	२०	भोजेसि	भोजेसिं
१०६	११	तिसक्खत्तुं	तिसक्खत्तुं
१११	९	नानावण्णोहि	नानावण्णेहि
११६	१७	पञ्च हत्थियो	पञ्चहत्थियो
१२०	३	अपुच्छिं	अपुच्छिं
१२०	१०	सब्ब भद्दं	सब्बभद्दं
१२१	२२	निचित्तं	निचितं
१२५	१०	गागायो	गाथायो
१३७	१३	अदस्सं	अद्दसं
१४१	५	भूमियो	भूमियो
१५७	४	सङ्खातं	सङ्खातुं
१५९	२	जनाधिप	जनाधिपा
१५९	४	सोणो अड्ढचेळको	अड्ढचेळको
१६३	१२	गायायो	गाथायो
१६७	७	पीति रुप्पादनेन	पीतिउप्पादनेन
१७१	१	B. 61	B. 161
१७९	९	एदिस्सा	एदिसा
१८१	३	ब्यग्घराजं	ब्यग्घराजं
१८४	६	सत्तरतसम्पन्नो	सत्तरतनसम्पन्नो
१९०	१६	०मभिरोपयिं	०मभिरोपयिं
१९९	१५	सत्तरतनसम्पन्नो	सत्तरतनसम्पन्ना
२०२	११	चकवत्ती	चक्कवत्ती
२०५	१५	फलदायको	फलकदायको
२०८	(सिरो)	तम्बपुप्फिय०	तम्बपुप्फिय०
२२३	९	मिगलुद्दको	मिगलुद्दो
२२५	१३	चन्दभा	चन्दाभा
२२८	(सिरो)	कुटजपुप्फिवग्गो	कुटजपुप्फियवग्गो
२३०	१५	लोकवन्धुनो	लोकबन्धुनो
२३७	(सिरो)	खण्डपुल्लिय०	खण्डफुल्लिय०
२४५	३	सब्बो भवा	सब्बोभवा
२५१	२	पसुकूलं	पंसुकूलं

पिट्ठे	पन्तियं	असुद्धपाठो	सुद्धपाठो
२५१	६	ब्यग्घूसभं	ब्यग्घुसभं
२५२	११	ताळवण्ट०	तालवण्ट०
२५६	१३	स्तना	रतना
२६०	६	चतस्तो	चतस्सो
२६१	४	आलम्बदायक०	आलम्बणदायक०
३१०	११	निब्बत्तनु	निब्बत्तू
३१४	१३	सकंसं	एकंसं
३१५	(सिरो)	कन्दलिपुष्फिय०	कन्दलिपुप्फिय०
३१६	७	०महितोहितो	०महितो हितो
३२५	१८	दिन्न्नं	दिन्नं
३२८	(सिरो)	गन्धादकवग्गो	गन्धोदकवग्गो
३२८	३	कञ्चनग्घिय सङ्कासं	कञ्चनग्घियसङ्कासं
३२८	५	ब्यग्घुसभं	ब्यग्घुसभं
३३२	१५	भावा	भवा
३३३	१६	चेतनापाणिधीहि	चेतनापणिधीहि
३३६	१८	०मदामहं	०मदासहं
३४३	(सिरो)	तिणुप्पलमालिय०	तीणुप्पलमालिय०
३५७	४	भिसमूळालं	भिसमुळालं
३६३	१६	सागरवो	सगारवो
३७४	१८	भिक्खु सङ्घस्स	भिक्खुसङ्घस्स
३७५	(अधो)	बुद्धत्थाय	बुद्धत्ताय
३७५	(अवो)	पियासितो	पिपासितो
३७६	२१	कम्मपिपाकेन	कम्मविपाकेन
३८०	३	निसिदित्वा	निसीदित्वा
३८४	२२	मयालद्धो	मया लद्धो •
३८५	१०	निवसनमुपेसि	निवेसनमुपेसि
३८५	२६	सुनाथ	सुणाथ
३८६	१	हत्थि	हत्थी
३८७	३	भिक्खुनं	भिक्खूनं
३९४	१२	अनुभोसि	अनुभोमि
३९५	५	वोधिपक्खिये	बोधिपक्खिये
३९५	२०	धम्सनिसन्तिता	धम्मनिसन्तिता
४०३	३	पताम्ह	पत्ताम्ह
४०५	११	ओघत्तिण्ण	ओघतिण्ण
४१०	१७	योमं	यो मं
४१६	३	हंसाकोञ्चापि	हंसा कोञ्चापि
४२०	५	तप्पयि	तप्पयि
४२६	२३	उपज्जति	उपपज्जति
४३५	१०	पदुमाकण्णिका	पदुमाकण्णिका
४३६	१६	धरीयिति	धरीयति
४३६	२०	बुद्धपूजा०	बुद्धपूजा०
४५०	१२	कुम्भकारा	कुम्भकारा
४५६	७	गामाणीयेहि	गामणीयेहि
४६३	(सिरो)	एकछत्तित्थेर०	एकछत्तियत्थेर०
४६६	१७	द्वेनवुते	द्वेनवुते
४७१	२६	सु धम्मतं	सुधम्मतं

प्रकाशक : भिक्षु जगदीश काश्यप, मन्त्री, पालि प्रकाशन मण्डल,
बिहार, नालंदा (पटना)

मुद्रक : रामेश्वर पाठक, तारायन्त्रालय, वाराणसी।